SZENTKUTHY-TÉRFY

POLGÁRIJOGI ÉS BÜNTETŐJOGI HATÁROZATOK TÁRA

LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF ILLINOIS
AT URBANA-CHAMPAIGN

349.7
H89p

MAGYAR TÖRVÉNYEK
GRILL-FÉLE KIADÁSA.

POLGÁRIJOGI ÉS BÜNTETŐJOGI HATÁROZATOK TÁRA

EGYSÉGES SZERKEZETBEN.

ÖSSZEÁLLITOTTÁK:

Dr. vitéz SZENTKUTHY ISTVÁN
M. KIR. KÚRIAI BÍRÓ

ÉS

Dr. TÉRFY BÉLA
IGAZSÁGÜGYMINISZTÉRIUMI
MINISZTERI TANÁCSOS.

BUDAPEST, 1942.
GRILL KÁROLY KÖNYVKIADÓVÁLLALATA
IV., VÁCI-UTCA 78—80.

23977 — Általános Nyomda és Grafikai Intézet Részvénytársaság, Budapest, VI. Nagymező-utca 3. Nyomdáért felelős: Dr. Uj István.

349,7
H 89p

TARTALOMJEGYZÉK.

Magánjog.

Első rész: Személyi és családi jog.

I. Cím: Személyek.

I. Fejezet. Az ember.

Cselekvőképesség — — — — — — — — — — 1

II. Fejezet. Jogi személyek.

Alapítvány — — — — — — — — — — 2

III. Fejezet.

A személyiség joga — — — — — — — — 3

II. Cím: Házassági jog.

I. Fejezet.

Eljegyzés — — — — — — — — — — — 3

II. Fejezet.

A házasság érvénytelensége — — — — — — 4
A házasság megszűnése — — — — — — — 5
A házasság joghatásai általában — — — — — 9

III. Fejezet. Házassági vagyonjog.

A házastársak vagyonjogi viszonyainak elbírálása 10
Női szabadvagyon — — — — — — — — — 10
Hozomány — — — — — — — — — — — 10
Közszerzemény — — — — — — — — — — 11
A különvagyon tárgyai — — — — — — — 12
A különvagyon értéke — — — — — — — 13
Jogviszony a házasság ideje alatt — — — — 13
Megadományozottak felelőssége — — — — — 14
Jászkun kiváltságok — — — — — — — — 14

V. Fejezet. Házassági szerződések.

Házastársak közti jogügyletek — — — — — 15
Ideiglenes nőtartás — — — — — — — — 16
Végleges nőtartás — — — — — — — — — 17

III. Cím: Rokonság.

II. Fejezet.

Törvényes származás — — — — — — — — — 17

III. Fejezet.

Törvényesítés — — — — — — — — — — 18

IV. Fejezet.

Örökbefogadás — — — — — — — — — — 19

V. Fejezet.

Rokonok eltartása — — — — — — — — — 19

IV. Cím: A kiskoru gyermek jogállása.

I. Fejezet.

Szülői hatalom — — — — — — — — — 20

Második rész: Dologi jog.

I. Cím: Tulajdon.

I. Fejezet.

Általános szabályok — — — — — — — — 21

III. Fejezet.

Ingók tulajdona — — — — — — — — — 22

Szerzői jog.

Fordítási jog.

Nyilvános előadás — — — — — — — — — 24
Zeneművek — — — — — — — — — — 25
Színmű — — — — — — — — — — — 25
Árjegyzék — — — — — — — — — — 26
Szerzői jogbitorlás általában — — — — — 26
Többszörözés, forgalombahelyezés — — — — 26
Szándékosság és gondatlanság — — — — — 27
Külföldön elkövetett sértő cselekmény — — — 28

II. Cím: Korlátolt dologi jogok.

I. Fejezet.

Telki szolgalmak — — — — — — — — — 29

II. Fejezet. Személyes szolgalmak.

Haszonélvezet — — — — — — — — — — 30
Lakásszolgalom — — — — — — — — — 31

III. Fejezet.

Építményi jog — — — — — — — — — — 31

V. Fejezet. Jelzálogjog.

Jelzálog tárgya — — — — — — — — — — 32
Jelzálog átszállása — — — — — — — — — 32
Aljelzálog — — — — — — — — — — — 32
Egyéb jelzálogi biztosítások — — — — — — 33

VI. Fejezet. Zálogjog ingó dolgon.

Törvényes zálogjog — — — — — — — — — 34

Egyéb dologi jogi szakjogok.

Hitbizomány — — — — — — — — — — — 34
Kegyúri jog — — — — — — — — — — — 34
Kisajátítás — — — — — — — — — — — 35
Úrbériségi és hasonló viszonyok — — — — — 35

III. Cím: Telekkönyv.

Árverési vétel — — — — — — — — — — 37
Telekkönyvi előjegyzés és igazolás — — — — 38
Feljegyzések — — — — — — — — — — 40
Telekkönyvi törlés — — — — — — — — — 41
Vegyes szabályok — — — — — — — — — 41

Harmadik rész: Kötelmi jog.

I. Cím: Szerződés.

Jóváhagyás — — — — — — — — — — — 42
Megrendelések gyüjtése — — — — — — — — 43
Szerződések alakja általában — — — — — — 43
Törvényes alakszerűségek — — — — — — — 43
Törvényes tilalomba ütköző ügyletek — — — — 44
Erkölcstelen ügyletek — — — — — — — — 45
Uzsora és kizsákmányoló szerződés — — — — 47
Feltétel és feltevés — — — — — — — — — 47

Szerződés értelmezése.

A szerződési akarat hiánya — — — — — — — 47
Képviselet — — — — — — — — — — — 48

Szerződést megerősítő mellékkikötések.

Foglaló — — — — — — — — — — — — 49
Kötbér — — — — — — — — — — — — 49
Jogvesztés kikötése — — — — — — — — — 50
Elállás. Bánatpénz — — — — — — — — — 51

II. Cím: A kötelmek tartalma.

A teljesítés módja, helye és ideje — — — — — 51
A szolgáltatás tárgya. Pénztartozás — — — — 51

Kikötött és törvényi kamat. Késedelmi kártérítés 52
Biztosítékadás — — — — — — — — — — — 53

Nemteljesítés és kötelemszegés.

Lehetetlenülés — — — — — — — — — — — 54
Kötelemszegés — — — — — — — — — — — 54
Kártérítés — — — — — — — — — — — — 55

III. Cím: Több hitelező és több adós viszonya.

II. Fejezet.

Több egyenes adós viszonya — — — — — — 58

III. Fejezet. Kezesség.

Általában — — — — — — — — — — — — 60
A kezes viszonya a főadóshoz — — — — — — 61
Több kezes viszonya — — — — — — — — 61

IV. Cím: Követelések és tartozások átszállása.

I. Fejezet.

Követelés átruházása. Engedmény — — — — 62

II. Fejezet.

Tartozások átvállalása — — — — — — — — — 63

V. Cím: Követelések megszűnése és elévülése.

I. Fejezet.

Teljesítés — — — — — — — — — — — — 64

II. Fejezet.

Beszámítás — — — — — — — — — — — — 64

III. Fejezet.

Ujítás, elengedés, egyesülés — — — — — — 65

IV. Fejezet. Elévülés.

Kamatelévülés — — — — — — — — — — — 66

VI. Cím: Kölcsön, haszonkölcsön, letét. Vendégfogadós felelőssége.

Kölcsön — — — — — — — — — — — — 67
Letét — — — — — — — — — — — — — 68
Fogadós felelőssége — — — — — — — — — 68

VII. Cím: Vétel és csere.

I. Fejezet.

A vétel általános szabályai — — — — — — 68

II. Fejezet. Az eladó szavatossága.

Szavatosság a jogért — — — — — — — — — 70
Szavatosság a dolog hiánymentességéért — — — 72

III. Fejezet. A vétel különös nemei.

Visszavásárlás — — — — — — — — — — — 72
Vételi jog — — — — — — — — — — — — 73

VIII. Cím: Ajándékozás.

Az ajándékozás visszavonása hálátlanság esetén — 73
Halál esetére szóló ajándékozás — — — — — 74

IX. Cím: Ellátási és életjáradéki szerződés.

Ellátási szerződés; kikötmény — — — — — — 75
Életjáradéki szerződés — — — — — — — — 75

X. Cím: Bérlet és haszonbérlet.

I. Fejezet. Bérlet.

Bérlet általában — — — — — — — — — — 76
A bérbeadó szavatossága — — — — — — — 76
A felek egyéb jogai és kötelességei — — — — 77
A bérbeadó törvényes zálogjoga — — — — — 78
A bérlet megszűnése; felmondás — — — — — 78

II. Fejezet. Haszonbérlet.

Általában — — — — — — — — — — — — 79
Haszonbérbeadó kötelezettségei, szavatossága — — 80
Haszonbérlő kötelezettségei — — — — — — 81
Haszonbérlet megszűnése — — — — — — — 83
Harmadik személyek és a haszonbérlet — — — 85
Alhaszonbérlet — — — — — — — — — — 86

XI. Cím: A munka jogviszonyai.

I. Fejezet. Szolgálati szerződés.

1. Általában — — — — — — — — — — — 86
2. A munkavállaló joga a munkabérre — — — 87
3. A munkavállaló munkabérének és személyiségének védelmét biztosító jogok — — — — — 87
4. A szolgálati viszony felmondása — — — — 89

II. Fejezet. Vállalkozási szerződés.

A vállalkozó szavatossága — — — — — — — 90
A megrendelő elfogadási kötelessége — — — — 91
A vállalkozó joga a díjra; kárveszély viselése — 91
Termények feldolgozása — — — — — — — 91

III. Fejezet.

Alkuszi szerződés — — — — — — — — — 92

IV. Fejezet.

Díjkitűzés — — — — — — — — — — — — 92

XII. Cím: Ügyvitel.

I. Fejezet. Megbízás.

A megbízott jogköre és felelőssége — — — — 93
Jutalomdíj kikötése harmadik személytől — — 93
Ügyvédi megbízás — — — — — — — — — 94
Egyéb szabályok — — — — — — — — — 94

II. Fejezet.

Megbízás nélküli ügyvitel — — — — — — — 95

XIII. Cím: Közösség.

I. Fejezet. Jogközösség.

A közösség keletkezése — — — — — — — 95
Tulajdonközösség megszüntetése — — — — — 95
Tulajdonközösség megszüntetése házastársak között 96

II. Fejezet. Társaság.

Általában — — — — — — — — — — — 96
Társasági ügyvitel — — — — — — — — — 96
Társaság megszűnése — — — — — — — — 96

XIV. Cím: Egyesség, alakszerű kötelmek.

II. Fejezet.

Tartozáselismerés — — — — — — — — — 97

III. Fejezet.

Utalvány — — — — — — — — — — — 97

XV. Cím: Tiltott cselekmény és vétlen kártétel.

I. Fejezet. A tiltott cselekmények általában.

Vétkesség — — — — — — — — — — — 97
Visszaélés a joggal — — — — — — — — — 98
Elmebetegség — — — — — — — — — — 99
Felügyelet elmulasztása — — — — — — — 100
Felelősség az ügy ellátására kirendelt személyért 100
Gazda felelőssége a cselédért vagy szolgáért — — 101
Orvosi műhiba — — — — — — — — — — 102
A büntető ítélet irányadó volta — — — — — 102

II. Fejezet. Egyes tiltott cselekmények.

1. Személy ellen irányuló tiltott cselekmények — 103
Testi sértés — — — — — — — — — 103
Nemi deliktumok — — — — — — — — 104
Kiadások megtérítése, elégtétel — — — — 104
2. Vagyon ellen irányuló tiltott cselekmények — 104

3. Közhivatalnok felelőssége kötelességszegés miatt 105
Közjegyzők — — — — — — — — — 105
Állami tisztviselők általában — — — — — 105
Községi alkalmazott — — — — — — — 106

III. Fejezet. Felelősség véletlenül okozott kárért.

Közérdekből vétlenül okozott kár — — — — — 106
A köz felelőssége tisztviselőiért — — — — — 107
Állatkárok — — — — — — — — — — — 110

Veszélyes üzem.

Általában — — — — — — — — — — — — 111

Egyes veszélyes üzemek

Vasút — — — — — — — — — — — — 112
Gépkocsi — — — — — — — — — — — — 115
Mezőgazdasági gépek — — — — — — — — 116
Gáz-, víz- és elekromos művek — — — — — — 118
Gyúlékony, robbanékony anyagok tartása — — 119
Egyéb — — — — — — — — — — — — 119

XVI. Cím: Törvényből eredő egyéb kötelmek.

III. Fejezet.

Alaptalan gazdagodás — — — — — — — — 120

Negyedik rész: Öröklési jog.

I. Cím: Általános szabályok.

Területi hatály — — — — — — — — — — 121
Öröklésre képesség — — — — — — — — — 121
Kiesés az öröklésből — — — — — — — — — 122
Méltatlanság az öröklésre — — — — — — — — 123
Lemondás az öröklésről — — — — — — — — —123

II. Cím: Törvényes öröklés.

Általában — — — — — — — — — — — — 124
A törvényes örökösödés rendje — — — — — 125
Örökbefogadott gyermek — — — — — — — 126
Házastárs — — — — — — — — — — — 126
Egyházi személyek utáni öröklés — — — — — 128
Ági öröklés — — — — — — — — — — — 129

Özvegyi jog.

Özvegyi haszonélvezeti jog — — — — — — 131
Özvegy tartása — — — — — — — — — — — 132
Özvegyi jog megszorítása — — — — — — — — 133
Özvegy visszakövetelési joga elajándékozott vagyonból — — — — — — — — — — — 134
Érdemtelenség az özvegyi jogra — — — — — 134

III. Cím: Végintézkedésen alapuló öröklés.

I. Fejezet. Végrendelet tétele.

Alaki kellékek.

1. §. Irásbeli magánvégrendelet érvényessége — — 135
2. §. Bűntett miatt elítélt végrendeleti tanusága — 136
4—5. §§. Tanu írni és olvasni tudása, aláírása — 136
6. §. Végrendelet felolvasása, végrendelkezés, aláírás 137
7. §. Végrendelkezés helyének és idejének kitétele — 139
8. §. Zsinór és pecsét — — — — — — — — 139
10. §. Végrendelet írójának részeltetése — — — 140
15. § Szóbeli magánvégrendelet érvényessége — — 140
21. §. 1874:XXXV. t.-c. 82—87. §§. Közvégrendeletek és közjegyzőnél letett írásbeli magánvégrendeletek — — — — — — — — — — — 142
27. §. Kiváltságos végrendelet — — — — — — 144
34. §. Külföldön alkotott végrendeletekről — — 146
38. §. A törvény életbeléptéig alkotott végrendelet 146
A végrendeleti intézkedés értelmezése — — — 147
Tilos vagy erkölcstelen végrendeleti feltétel — — 147
Növedékjog — — — — — — — — — — 148
Utóörökös nevezése — — — — — — — — 148
Hitbizományi helyettesítés — — — — — — — 149
Hagyomány rendelése — — — — — — — — 150
Hagyomány biztosítása — — — — — — — — 151

III. Fejezet.

A végrendelet hatálytalanítása — — — — — 152

IV. Fejezet.

Közös végrendelet — — — — — — — — — 153

V. Fejezet.

Örölési szerződés — — — — — — — — — 156

IV. Cím: Köteles rész.

Általában — — — — — — — — — — — 157
A köteles rész kiszámítása — — — — — — 158
Az előre kapott értékek betudása a köteles részbe 160
A kötelesrész hátrahagyása — — — — — — 160
A kötelesrészre jogosult kielégítése a hagyatékból és a család körében megadományozottak előre kapott értékeiből — — — — — — — — 161
A család körén kívül megadományozottak felelőssége a kötelesrészért — — — — — — — 162

V. Cím: Az öröklés jogi hatásai.

I. Fejezet.

Az örökség és hagyomány megszerzése — — — 162

II. Fejezet.

Az örökös és a hagyományos jogi helyzete a hagyatéki hitelezőkkel szemben — — — — — 163

III. Fejezet. Az örökösök jogi helyzete egymás között.

Az örököstársak közössége az osztály előtt — — 164
Az örökösödési osztály — — — — — — — — 164
Osztályrabocsátás — — — — — — — — — 164
Az előörökösök és utóörökösök jogviszonya — — 165

IV. Fejezet. Az örökösödésből eredő követelés az álörökös ellen a hagyaték kiadása iránt; örökösödési kereset.

Öröklési jog elévülése — — — — — — — — 165

1875:XXXVII. törvénycikk.
Kereskedelmi törvény.

Első rész: Kereskedők és kereskedelmi társaságok.

I. Cím:

Kereskedők általában — — — — — — — — 166
Kt. 3. §. — — — — — — — — — — — — 166

III. Cím:

Kereskedelmi cégek — — — — — — — — 167
Kt. 10. §. — — — — — — — — — — — 167
Kt. 11. §. — — — — — — — — — — — 167
Kt. 12. §. — — — — — — — — — — — 168
Kt. 19. §. — — — — — — — — — — — 168
1. §. — — — — — — — — — — — — 169
2. §. — — — — — — — — — — — — 169
Kt. 24. §. — — — — — — — — — — — 169

IV. Cím: Kereskedelmi könyvek.

Kt. 36. §. — — — — — — — — — — — 170

V. Cím: A cégvezető és kereskedelmi meghatalmazottak.

Kt. 39. §. — — — — — — — — — — — 170

VI. Cím: Segédszemélyzet — — — — — — — 170

1910/1920. M. E. sz. r. a kereskedősegédeknek és az ipari és kereskedelmi vállalatok tisztviselőinek szolgálati viszonyáról.

A rendeletek hatálya. 1. §. — — — — — — — 171
Felmondási idő. 2. §. — — — — — — — — 171
Felmondási idő. 2. §. — — — — — — — — 174
Szolgálati szerződés. 4. §. — — — — — — — 175
Próbaidő. 5. §. — — — — — — — — — — 176

Felmondási időre járó illetmények. 7. §. — — — 176
Végkielégítés. 9—12. §. — — — — — — — — 177
Nyugdíj. 13. §. — — — — — — — — — — 178

VIII. Cím: Közkereseti társaság.

Társasági tagok követelési joga. Kt. 71. §. — — 178
A társaság feloszlatása. Kt. 98—100. §§. — — — 179

IX. Cím: Betéti társaság.

Felhívási per indítása. Kt. 144. §. — — — — — 179

X. Cím: Részvénytársaság.

Általános határozatok — — — — — — — — 180
Kt. 147. §. — — — — — — — — — — 180
Kt. 149. §. — — — — — — — — — — 180
Kt. 151. §. — — — — — — — — — — 180
Kt. 153. §. — — — — — — — — — — 181
Alapszabályok — — — — — — — — — — 181
Kt. 154. §. — — — — — — — — — — 181
Kt. 157. §. 2. pont — — — — — — — — 181
Kt. 157. §. 8. pont — — — — — — — — 182
Kt. 160. §. — — — — — — — — — — 182
Kt. 161. §. — — — — — — — — — — 182
Alaptőke felemelés — — — — — — — — 182
Kt. 162. §. — — — — — — — — — — 182
Kt. 173. §. — — — — — — — — — — 183
Közgyűlési határozat megsemmisítése — — — 184
Igazgatósági tagok elmozdítása. Kt. 183. §. — — 185
Igazgatóság díjazása. Kt. 182. §. — — — — — 185
Kt. 182. §. — — — — — — — — — — 185
Igazgatósági tag cégjegyzése. Kt. 184. §. — — — 186
Igazgatósági tag felelőssége. Kt. 189. §. — — — 186
A részvénytársaság mérlege. Kt. 198. §. — — — 188
Kt. 199. §. — — — — — — — — — — 189
A részvénytársaság felszámolása. Kt. 203. §. — — 189
Részvénytársasági büntető rendelkezések. Kt. 218. §. 189

XI. Cím: Szövetkezetek.

Belépési nyilatkozat. Kt. 224. §. — — — — — 190
Alapszabályok. Kt. 224. §. — — — — — — 190
Külföldi szövetkezetek hazai fiókjai — — — — 191
Szövetkezeti tagok elleni kereset elévülése — — 191
Gazdasági és ipari hitelszövetkezetből kilépés — 192
Központi hitelszövetkezet kebelébe tartozó szövetkezet felszámolása — — — — — — — — 192

Második rész.

I. Cím: Kereskedelmi ügyletek általában.

I. Fejezet.

Kt. 260. §. A kereskedelmi ügyletek meghatározása.

Jogosulatlan ügyletkötés — — — — — — — — 193
Kt. 263. §. — — — — — — — — — — — 193

II. Fejezet. A kereskedelmi ügyleteket tárgyazó általános szabályok.

Kezesség. Kt. 270. §. — — — — — — — — — 194
Kötbérkikötés. 273. §. — — — — — — — — 194
Raktári és őrzési díj. Kt. 284. § — — — — — 195
Bemutatóra szóló papirok. Kt. 300. §. — — — — 195
Ingók elzálogosítása. Kt. 302. §. — — — — — 196
Kereskedelmi zálogjog érvényesítése. Kt. 306. §. — 196

III. Fejezet.

A kereskedelmi ügyletek megkötése.

Ajánlat, elfogadás. Kt. 314. §. — — — — — — 197

II. Cím: Vétel.

I. Fejezet.

Általában.

Szállítási határidő. Kt. 336. §. — — — — — — 198
Áru megvizsgálása. Megőrzési kötelesség. Kt. 347. §. 198
Kellékszavatosság — — — — — — — — — — 199
Elévülési idő — — — — — — — — — — 200
Vevő átvételi kötelessége — — — — — — — 200
Vevő rovására eladás. Kt. 352. §. — — — — — 201
Vevő késedelme miatt elállás — — — — — — 201
Vevő teljesítési követelése. Kt. 353. §. — — — 202
Késedelmes eladó elleni kártérítési igény — — 203
Eladó késedelme miatt elállás — — — — — — 203
Elmaradt haszon. Kt. 356. §. — — — — — — 203
Értesítési kötelesség. Kt. 354. §. — — — — — 204

II. Fejezet. A vétel különös nemei.

Kellékszavatosság a mustra szerinti vételnél
Kt. 362. §. — — — — — — — — — — — 204

V. Cím: Fuvarozási ügylet.

II. Fejezet.

Eltérő intézkedések a vaspályák fuvarozási ügyleteit illetőleg — — — — — — — — — — 205
Kt. 425—433. §§. — — — — — — — — — — 206

VI. Cím: Közraktári ügylet.

Közraktári jegy. Kt. 444. §. — — — — — — 208

VII. Cím: Biztosítási ügylet.

I. Fejezet.

Általános határozatok.

Kt. 453—462. §§., 1923:II. t.-c.

(Külföldi biztosító társaságok magyarországi fiókja tekintetében).

Biztosítási alap beszerzése kölcsön útján — — — 208
Biztosítási ügynök. Közvetítő ügynök — — — 209
Ügyletkötő ügynök — — — — — — — — 209
Módosítás, reaktiválása utólagos megállapodással 469. §. — — — — — — — — — — 209
Kárbiztosítási díj fizetési késedelme. Kt. 473. §. — 210
Háború esetére szóló külön díj — — — — — 210
Díjfizetésre felhívás. 1927:I. t.-c. 5. §. — — — — 211
Elhallgatás. Kt. 475. §. — — — — — — — — 211
Kárigény alapja és terjedelme. Kt. 477. §. — — 212
Kármegállapítás módja. Kt. 481. §. — — — — 213
Tartamengedmény visszatérítése. Kt. 468. §. — — 213
Elévülési idő. Kt. 487. §. — — — — — — — 214

III. Fejezet. Életbiztosítás.

Életbiztosítás fogalmi köre. Kt. 498. §. — — — 214
Szerződéskikötések. Kt. 500. §. — — — — — — 214
Háborús kockázat. Kt. 504. §. — — — — — — 215
Öngyilkossági kockázat — — — — — — — 216
Szakbizottsági eljárás balesetbiztosításnál. Kt. 506. §. 216
Stornirozás. Kt. 505. §. — — — — — — — — 216

Váltójog.

1876:XXVII. törvénycikk a váltótörvényről.

Első rész.

Váltóképesség. Vt. 1. §. — — — — — — — 217

Második rész: Az idegen váltóról.

Az idegen váltó kellékei. Vt. 3. §. 3. pont — — — 218
Vt. 3. §. 5. pont — — — — — — — — — 218
Vt. 3. §. 6. pont — — — — — — — — — 219
III. A forgatmány. Vt. 1. §. — — — — — — 219
Vt. 12. §. — — — — — — — — — — 220
Vt. 15. §. — — — — — — — — — — 220
VI. Az elfogadás. Vt. 21. §. — — — — — — 220
Telepített váltó. Vt. 24. §. — — — — — — — 220
VII. Biztosítási visszkereset — — — — — — 222

2. Fizetés. Vt. 36. §. — — — — — — — — — — 221
Vt. 37. §. — — — — — — — — — — — 221
IX. Fizetési visszkereset. Vt. 41. §. — — — — — 222
Vt. 49. §. — — — — — — — — — — — 222
Váltódíj. Vt. 50. §. — — — — — — — — — — 223
X. Közbenjárás.
1. *Névbecsülési elfogadás.*
Szükségbeli utalvány. Vt. 56. §. — — — — — 223
2. *Névbecsülési fizetés.*
Névbecsülő jogi helyzete. Vt. 63. §. — — — — 224
XI. A váltókezességről.
Kezességi nyilatkozat. Vt. 66. §. — — — — — 224
XIII. Elveszett váltók.
Váltó kiadása iránti kötelezettség. Vt. 80. §. — — 224
XIV. Hamis és hamisított váltók.
Hamis aláírás a váltóra. Vt. 81. §. — — — — — 225
XV.
Váltó elévülése. Vt. 84—90. §§. — — — — — — 225
XVI. A váltóhitelező jogai.
A váltókötelezettek egyetemleges felelőssége.
Vt. 91. §. — — — — — — — — — — 226
Váltóadós kifogásai. Vt. 92. §. — — — — — — 226
XVII. Külföldi törvényhozás.
Külföldön kiállított váltó kellékei. Vt. 96. §. — — 227
XX. Hiányos aláírások.
Házastársi aláírás. Vt. 105. §. — — — — — — 227
XXI. A zálog- és visszatartási jog.
1. *Zálogjog.*
Zálogjogi biztosítás átengedése. Vt. 106. §. — — 228
2. *Megtartási jog.*
Harmadik személyek által szerzett jogok. Vt. 108. §. 228

Csekkjog.

1908:LVIII. t. c. a csekkről.

Csekkbirtokosi minőség igazolása. Cstv. 16., 22. §. 229

1881:XVII. törvénycikk.

Csődtörvény.

Első rész: Anyagi intézkedések.

III. Fejezet. A jogcselekmények megtámadása.

Végrehajtási cselekmények megtámadása. Cst. 26. §. 230
Megtámadható jogügyletek. Cst. 27. §. — — — 230
Váltóra teljesített fizetés megtámadása. Cst. 30. §. 232

Megtámadási jog jogutód ellen. Cst. 35. §. — — 232
Megtámadási jog elévülése. Cst. 37. §. — — — 232

IV. Fejezet. Beszámítás.

V. Fejezet. Visszakövetelési jog.

Visszakövetelési perben beszámítás. Cst. 42. §. — 233

VI. Fejezet. A tömeg hitelezői.

Aránylagos kielégítés. Cst. 50. §. — — — — — 233

VII. Fejezet.

Külön kielégítésre jogosított hitelezők — — — 233

VIII. Fejezet. Csődhitelezők.

Közterhek kielégítése. Cst. 60. §. 3. p. — — — — 234

Második rész: Csődeljárás.

I. Cím: Közönséges csőd.

I. Fejezet. Általános határozatok.

Megtámadási per bírósága. Cst. 73. §. — — — — 235
Felfolyamodás benyujtási helye. Cst. 79. §. — — 235

III. Fejezet. Csődbiztos, tömeggondnok és csődválasztmány.

Tömeggondnok perköltségének és perbeli díjainak megállapítására illetékes bíróság. Cst. 100. §. — 236
Tömeggondnok megtámadási joga. Cst. 102. §. — 236
Csődválasztmány jogai a tömeggondnokkal szemben. Cst. 109. §. — — — — — — — — — 236

IV. Fejezet. A tömeg zár alá vétele és leltározása.

Csődleltározás szabálytalansága kérdésében döntés. Cst. 114. §. — — — — — — — — — 236

VI. Fejezet. A tömeg elleni igény megállapítása.

Külön per indítása. Cst. 145. §. — — — — — 237

IX. Fejezet. A csőd befejezése.

Külön kielégítésre szolgáló dolgok jövedelmének és vételárának felosztása. Cst. 176. §. — — — 237

II. Cím: Kereskedelmi csőd.

II. Fejezet. Csődnyitás és annak közzététele.

Kereskedelmi csőd nyitása gyógyszerész ellen. Cst. 244. §. — — — — — — — — — — 238

IV. Fejezet.

Eltérő intézkedések a szövetkezeteket illetőleg — 238
Tisztességtelen verseny. 1923 : V. t.-c. — — — — 239

1941:I. t.-c. a polgári perrendtartásról.

I. Cím: Bíróságok.

I. Fejezet.

Bírói hatáskör — — — — — — — — — — 242

II. Cím: Felek.

III. Fejezet. Harmadik személyek részvétele a perben.

Mellékbeavatkozás — — — — — — — — — — 242
Perbehívás. 89. §. — — — — — — — — — 243

IV. Fejezet. Meghatalmazottak és ügyvédek.

Kötelező ügyvédi képviselet, a bíró kizárása iránti kérelem tárgyalása. 96. §. — — — — — — 243

IV. Fejezet. Biztosíték.

A biztosítékadás kötelezettsége. 124. §. — — — 243

III. Cím: Eljárás az elsőfolyamodású bíróságok előtt.

IV. Fejezet. Perfelvételi kiadások. Pergátló kifogások.

A bíróság hatásköre. 180. §. — — — — — — 244
Pergátló ok miatt megszüntetett perben keresetlevél átvétele. 184. §. Te. 12. §. — — — — — 248
Elállás a pertől és a keresettől. 188. §. — — — — 248

V. Fejezet. Az érdemleges tárgyalás előkészítése.

Előkészítést elmulasztó fél költségben marasztatása. 203. §. — — — — — — — — — 248

VI. Fejezet. Érdemleges tárgyalás.

Büntetőbíróság határozatának hatása a magánjogi igény elbírálására. 234. §. — — — — — — 249

VIII. Fejezet. Bizonyítás.

Bizonyítási teher. 269. §. — — — — — — — 250

IX. Fejezet. Tanuk.

Tanubizonyítása vérségi köteléknek. 286. §. — — 250

X. Fejezet. Okiratok.

Külföldön kiállított magánokirat. 321. §. — — — 250

XV. Fejezet. Bírói határozatok.

Részítélet. 388. §. — — — — — — — — — 250
Közbenszóló ítélet. 391. §. — — — — — — — 250
A szolgáltatás ítéletben megállapított mennyiségének vagy tartamának megváltoztatása iránti kereset. 413. §. — — — — — — — — — 251

XVI. Fejezet. Perköltség.

Nyilvános előadáson való megjelenés költségei. 425. §. — — — — — — — — — — — 251
Tárgyalás elhalasztására okot adó fél költségben marasztalása. 431. §. — — — — — — — — 251

XVIII. Fejezet. Igazolás és ellenmondás.

Igazolási kérelem. 451. §. — — — — — — — — 252

XIX. Fejezet.

IV. Cím: Fellebbvitel.

I. Fejezet. Fellebbezés.

A fellebbezés esetei. 476. §. — — — — — — — — 252

II. Fejezet. Felülvizsgálat.

A felülvizsgálat esetei. 522. §. — — — — — — — 255
Felülvizsgálati kérelem igényperben. 525. §. Te. 38. §. 255
A felülvizsgálati kérelem alakja. 527. §. — — — — 255
A felülvizsgálati bíróság határozata. 543. §. — — 255

III. Fejezet. Felfolyamodás.

A másodbírósági vagy harmadbírósági végzés elleni felfolyamodás. 551. §. — — — — — — 256

V. Cím: Perújítás.

A perújítás esetei.

Perújítás korlátozása — — — — — — — — — 257
Közbenszóló ítélet megtámadása perújítással — 258
A perújítás határideje — — — — — — — — — 258

VI. Cím: Eljárás a sommás visszahelyezési és a sommás határperekben.

Precarium. 579. §. — — — — — — — — — — 259

VIII. Cím: Fizetési meghagyásos eljárás.

A fizetési meghagyás esetei. 588. §. — — — — 259

IX. Cím: Meghagyás váltó, kereskedelmi utalvány, hitelezőjegy és csekk alapján.

Váltófizetési meghagyás hatása. 609. §. — — — 260

XI. Cím: Eljárás a házassági ügyekben.

I. Fejezet.

Eljárás a házassági perekben.

Vétkesség és viszontvétkesség. 642. §. — — — — 260

XIII. Cím: Kiskoruság meghosszabbítása, gondnokság alá helyezés iránti és az atyai hatalom gyakorlatának megszüntetését megtámadó eljárás.

II. Fejezet. Gondnokság alá helyezés.

Gondnokság alá helyezési kérelem előterjesztésére jogosultság. 719. §. — — — — — — — — 261

XVI. Cím: Községi bíráskodás.

Községi bíróság hatásköre. 758. §. — — — — — 261

XVII. Cím: Választott bíróság.

Választott bírósági szerződés. 767. §. — — — — 263
Ügyvédi díjak a választott bírósági eljárásban. 776. §. — — — — — — — — — — — 263
Ügyvédi díjak. 1937 : IV. t.-c. 105. §. (Ppe. 18. §.) — 263

Végrehajtási eljárás.

1881. évi LX. törvénycikk a végrehajtási eljárásról.

I. Cím: Általános határozatok.

1. §. helyett Ppé. 1912 : LIV. t.-c. 31. §. 1—6. pontjai 265
Végrehajtható közokiratok — — — — — — 265
1874 : XXXV. t.-c. 111. §. — — — — — — — 266
6. §. helyett Te. 59. §. — — — — — — — — 266
Végrehajtás kérése — — — — — — — — 266
9—10. §. helyett Ppé. 35—36. §§. — — — — — 266
Végrehajtás elrendelése — — — — — — — 266
12. §. Pe. 62—64. §§. — — — — — — — — 266
Végrehajtható kiadványok — — — — — — 266
Végrehajtás az ügyvéd javára. 13. §. — — — — 267
Végrehajtási költségek. 27. §. — — — — — 267
Ügyvédi helyettesének díjai és költségei — — — 267
Végrehajtást szenvedő költségei — — — — — 267
Végrehajtási csőd alatt. 29. §. — — — — — — 268
30. §. helyett Ppé. 39. §. — — — — — — — 268
Végrehajtás megszüntetése iránti kereset — — — 268
34. §. helyett Pp. 40. §. — — — — — — — — 269
Felfolyamodás a végrehajtási eljárásban hozott bírói végzés ellen — — — — — — — — — 269
36. §. helyett Pp. 41. §. — — — — — — — — 271
Végrehajtás felfüggesztése esetében további végrehajtási lépések — — — — — — — — — — 271
Végrehajtási fizetés helyett letétel. 42. §. — — — 271

II. Cím: Végrehajtás készpénzbeli követelés behajtására.

Gyógyszertári jövedelem végrehajtás alá vonása. 43. §. — — — — — — — — — — — — 272
Késedelmi kamat perköltség után — — — — — 273

I. Végrehajtás ingóságokon.

Ingó módjára végrehajtás alá vonása ingatlannak. 47. §. — — — — — — — — — — — — 273
51. §. helyett 1908 : XLI. t.-c. (Vhn. 2. §.) — — — 273
Végrehajtás alóli mentesség — — — — — — 273
54. §. helyett Vhn. 6. §. — — — — — — — — 275
Járandóság és lakáspénz lefoglalása — — — — 275
58. §. és Vhn. 9. §. helyett 1929 : XIV. t.-c. 6. §. — — 273
Végrehajtás tartásdíj behajtására — — — — 275
Végrehajtás jövőben esedékessé váló tartásdíj részlet erejéig. 1929 : XIV. t.-c. 8. §. — — — — — 276
62. és 63. §. helyett Vhn. 12. §. — — — — — — 276
Munkabérek lefoglalása élelmiszerek hátralékos vételára fejében — — — — — — — — — — 276
72. §. Bérbeadó törvényes zálogjoga — — — — 276
73. §. Végrehajtás idegen pénznemben való kielégítés iránt — — — — — — — — — — — — 278
79. §. Zálogjogilag biztosított követelés lefoglalása — — — — — — — — — — — — 278
83. §. Végrehajtás közpénztárból felvehető követelésekre — — — — — — — — — — — — 278
92. §. Igénykeresete egyetemleges adóstársnak — 279
96. §. Igénykeresete jelzálogos hitelezőnek — — 279
97. §. Igényperben felülvizsgálati kérelem — — 279
112. §. Bérbeadó elsőbbségi igénye — — — — — 280
117. §. Folytatólagos végrehajtás elrendelése elleni felfolyamodás — — — — — — — — — — 280
119. §. Kielégítési sorrend tárgyában hozott végzés elleni felfolyamodás — — — — — — — — 280
Perreutasítás — — — — — — — — — — — 281
124. §. Egyházi adó lefoglalása — — — — — — 281
A lefoglalt követelés behajtása — — — — — 281
133. §. Közpénztárból felvehető lefoglalt követelés utalványozása — — — — — — — — — — 281

II. Fejezet. Végrehajtás ingatlanokra.

136. §. Végrehajtási zálogjog bekebelezése — — 282
Ranghellyel való rendelkezési jog lefoglalása — — 283
138. §. Örökség utján szerzett ingatlanra vonatkozó végrehajtási lépések — — — — — — — 283
163. §. Szolgalmi joggal terhelt ingatlan árverése 284
168. §. Telekkönyvön kívüli tulajdonos keresete — 285

180. §. Árverési vevő birtokbahelyezése — — — 285
182. §. Ingatlan bírói árverésen történt vételének megtámadása — — — — — — — — — 285
184. §. Elárverezett ingatlan közterheinek viselése 286
185. §. Árverési feltételek értelmében letett összeg elvesztésével visszalépés — — — — — — 287
187. §. helyett Vhn. 27. §. Utóajánlat — — — — 287
189. §. helyett 24.000/1929. I. M. sz. r. 15. §. — — — 287
Elárverezett ingatlan vételárának felosztása. Előnyös tételek — — — — — — — — — — — 287
190. §. helyett 24.000/1929. I. M. sz. r. 16—20. §§. — — 288
Végrehajtási zálogjoggal bekebelezett tőkekövetelés kamatának sorozása — — — — — — 288
Alzálogos hitelező kereseti joga — — — — — 289
191. §. helyett 24.000/1929. I. M. sz. r. 25—28. §-ok — 289
Telekadósság — — — — — — — — — — — 289
Sorrendi tárgyalásra megidézett s mellőzött hitelező keresete — — — — — — — — — 289
197. §. Jelzálogi hitelező perreutasítása — — — 290
201. §. Bírói letétből kiutalt tőkekövetelések utáni kamat — — — — — — — — — — — 290

III. Fejezet. Végrehajtás ingatlanok haszonélvezetére.

208. §. Biztosítási végrehajtás az ingatlan haszonélvezetére — — — — — — — — — — 291
Létfenntartási költségek a zárlati jövedelemből a végrehajtást szenvedő részére — — — — 291
210. §. A zárlati jövedelem felosztása — — — — 292
211—212 §. helyett 24000/1929. I. M. sz. r. 32—34. §. — 292
Végrehajtási zár alá került ingók külön lefoglalása 292
213. §. kieg.: 24000/1929. I. M. sz. r. 35. §. — — — 293

IV. Cím: Biztosítási intézkedések.

I. A biztosítási végrehajtás.

223. §. helyett Ppé. 50. §.

Kereskedelmi könyvkivonat alapján biztosítási végrehajtás — — — — — — — — — — 293
Bírói ítélet alapján biztosítási végrehajtás — — 293
Nem készpénzbeli követelésben marasztaló ítélet alapján biztosítási végrehajtás. 224. §. helyett Ppé. 51. §. — — — — — — — — — — — 294
228. §. Biztosítási végrehajtás és zárlat iránti kérvény — — — — — — — — — — 294
230. §. Biztosítási végrehajtás ingatlanokra. Költségek — — — — — — — — — — — 294
236. § Alaptalanul kieszközölt biztosítási végrehajtás vagy bűnügyi zárlat — — — — — — 295

II. Zárlat.

239. §. Zárlat iránti kérvény elintézése — — — 295
245. §. Zárgondnok perviteli joga — — — — — 296
246. §. Zárgondnok felelőssége tiszte alóli felmentése esetében — — — — — — — — — 296
249. §. Zárgondnoki számadások tárgyában perújítás — — — — — — — — — — — 296

Örökösödési eljárás.
1894:XVI. törvénycikk az örökösödési eljárásról.

54. §. Távollevő örökös képviselete — — — — 296
84. §. Örökösödési per — — — — — — — — 297

Telekkönyvi jog.
Telekkönyvi rendtartás.

Tkvrts. 52. §. Kötelmi jellegű tulajdonjogi korlátozás telekkönyvi feljegyzése — — — — — 297
Tkvrts. 67. §. Telekkönyvi feljegyzés eredeti okirat alapján — — — — — — — — — — — 298
Tkvrts. 79. §. Alzálogos hitelező kereseti joga — — 298
Tkvrts. 88. §. Előjegyzés esetei — — — — — — 298
Tkvrts. 91. §. Jelzálogjog átvállalásának telekkönyvi előjegyzése — — — — — — — — 298
Tkvrts. 99. §. Igazolás elmulasztása — — — — 299
Tkvrts. 141. §. Felfolyamodások telekkönyvi végzések ellen — — — — — — — — — — 299
Tkvrts. 148. §. Jelzálogjog ranghelye — — — — 299
Tkvrts. 155. §. Törlési per indítása eredeti érvénytelenség alapján — — — — — — — — 300
Tkvrts. 168. §. Hibakiigazítás — — — — — — 301
Te. 91. §. 25 pengőt meghaladó mellékkövetelés jelzálogjogi bekebelezése — — — — — — — 301

1878:V. Büntetőtörvénykönyv a bűntettekről és vétségekről.

Első rész:

I. Fejezet. Bevezető intézkedések.

2. §. A §. alkalmazása — — — — — — — — 302
Enyhébb törvény — — — — — — — — — 302
3. §. Kezdőnap — — — — — — — — — — 303

II. Fejezet. A jelen törvény hatálya terület és személyek tekintetében.

8. §. Külföldön elkövetett bűncselekmény — — — 303
15. §. — — — — — — — — — — — — 304
19. §. — — — — — — — — — — — — 304
16. §. — — — — — — — — — — — — 304

III. Fejezet. Büntetések.

54. §. Mellékbüntetés kiszabása — — — — — 304
60. §. Foglalkozástól eltiltás, mint mellékbüntetés 304
61. §. Elkobzás — — — — — — — — — — 305
62. §. Tárgyi eljárás — — — — — — — — 305

IV. Fejezet. A kísérlet.

65. §. A vétség kísérletének büntetése — — — — 306
66. §. Kísérlet enyhébb büntetése — — — — — 307
67. §. Kísérlet büntetlensége — — — — — — 307

V. Fejezet. A részesség.

69. §. Felbujtás fogalma — — — — — — — 308
Bűnsegéd — — — — — — — — — — — 308
Felbujtó tettesi és bűnsegédi cselekménye — — 309
70. §. Felelős szerkesztő mint tettestárs — — — 309
71. §. Tettesek és felbujtóik büntetése — — — — 309
72. §. Bűnsegéd büntetése — — — — — — — 310
73. §. Tettes túllépése esetén felbujtó felelőssége — 310

VI. Fejezet. A szándék és a gondatlanság.

75. §. Szándék és gondatlanság fogalma — — — 311

VII. Fejezet. A beszámítást kizáró vagy enyhítő okok.

76. §. Öntudatlan állapotban elkövetett bűncselekmény — — — — — — — — — — — 312
77. §. Ellenállhatatlan erő — — — — — — — 312
79. §. Jogos védelem — — — — — — — — 312
80. §. Végszükség — — — — — — — — — 313
82. §. Ténykörülmények nemtudása — — — — 313
89. §. Súlyosító és enyhítő körülmények — — — 314
90. §. Súlyosító körülmények — — — — — — 314
91. §. Enyhítő körülmények — — — — — — 314
92. §. Korrekcionalizáció — — — — — — — 315
93. §. Fegyház helyett börtön a bűnös aggkora vagy testi gyengesége miatt — — — — — — — 316
94. §. Vizsgálati fogság beszámítása — — — — 316

VIII. Fejezet. A bűnhalmazat.

95. §. Több bűncselekmény elkövetése esetén legsúlyosabb büntetés — — — — — — — — 317
96. §. Összbüntetés kiszabása — — — — — — 318
97. §. Vétségek és kihágások halmazata — — — 319
104. §. A §. alkalmazása — — — — — — — 320

IX. Fejezet. A bűnvádi eljárás megindítását és a büntetés végrehajtását kizáró okok.

106. §. Elévülés — — — — — — — — — — 321
107. §. Elévülés kezdete — — — — — — — — 322

108. §. Elévülés félbeszakadása — — — — — 323
109. §. Elévülés nyugvása — — — — — — — 324
112. §. Magánindítvány előterjesztésének határideje 324
113. §. Magánindítvány megtételére jogosultak — 325
116. §. Magánindítvány visszavonása — — — — 327
117. §. Kegyelem — — — — — — — — — 328

Második rész: A bűntettek és vétségek nemeiről és azok büntetéséről.

I. Fejezet. A felségsértés.

134. §. Felségsértés elkövetésére felhívás — — — 329

II. Fejezet. A király, a hirályi ház tagjainak bántalmazása és a király megsértése.

140. §. helyett 1913:XXXIV. t-c. 2. §. — — — — 329
Királysértés — — — — — — — — — — 329
141. §. Királyi ház tagjainak megsértése — — — 330
142—151. §-ok helyett 1930:III. t.-c. 57—71. §-ok — — 331
Hűtlenség — — — — — — — — — — — 331

IV. Fejezet. A lázadás.

156. §. Felhívás a vöröshadseregbe belépésre — — 332

V. Fejezet helyett 1914:XL. t.-c.

1914:XL. t-c. 1. §. A §. értelmezése — — — — — 332
1914:XL. t.-c. 4. §. 2. bek. Hatósági közeg bántalmazása — — — — — — — — — — 332

VI. Fejezet. Az alkotmány, a törvény, a hatóságok vagy a hatósági közegek elleni izgatás.

Btk. 171. §. A §-ban foglalt cselekmény elkövetése nyomtatvány útján — — — — — — — — 333
Gyülekezet fogalma — — — — — — — — — 333
172. §. Izgatás — — — — — — — — — — 334
173. §. Alkotmány ellen lázitás — — — — — — 336
174. §. Bűncselekmény feldicsérése — — — — — 336

VII. Fejezet. A magánosok elleni erőszak.

176. §. Csoport által nyilt helyen elkövetett erőszak 336

VIII. Fejezet.

A polgároknak választási joga ellen elkövetett bűntettek és vétségek — — — — — — — — — 337

IX. Fejezet. A vallás és ennek szabad gyakorlata elleni bűntettek és vétségek.

190. §. Tényálladéki elemek — — — — — — 337
191. §. Helyiség fogalma — — — — — — — 337

X. Fejezet. A személyes szabadságnak, a házjognak, továbbá a levél- és távirdatitoknak közhivatalnok által való megsértése.

199. §. Házi jog megsértése — — — — — — — 338

XI. Fejezet.

203. §. Pénzhamisítás megállapítása, elkobzás — — 338
204. §. helyett Bn. 40. §. Váltópénz fogalma — — 338

XII. Fejezet. A hamis tanuzás és hamis eskü.

213. §. Súlyosabb minősítés megállapítása — — — 339
214. §. Esküvel megerősítés — — — — — — 339
Tudatos elhallgatás — — — — — — — — 339
215. §. Ismételt hamis vallomás — — — — — 339
Halmazat — — — — — — — — — — — 340
Lényeges körülmény — — — — — — — — 340
Hamis tanuzás megállapítása polgári ügyben — — 341
219. §. Hamis eskü polgári ügyben — — — — — 341
222. §. Hamis tanuzásra reábirás — — — — — 341
223. §. Hivatalvesztés kimondása — — — — — 342
224. §. Büntethetőséget kizáró ok — — — — — 342
225. §. Hamis vallomás vagy hamis eskü visszavonása — — — — — — — — — — — 342

XIII. Fejezet. A hamis vád.

227. §. Halmazat — — — — — — — — — 343
Vádolás védekezés közben — — — — — — — 343
Elővizsgálat elrendelése — — — — — — — 343
Hamis vádolás hatóság előtt — — — — — — 343
Elévülés kezdete hamis vád esetében — — — — 344
Vádolás fogalma — — — — — — — — — 344

XIV. Fejezet. A szemérem elleni bűntettek és vétségek.

232. §. Erőszakos nemi közösülés fogalma — — — 345
233. §. Szemérem elleni erőszak — — — — — 345
236. §. Megfertőztetés — — — — — — — — 346
237. §. Halált okozó szemérem elleni bűncselekmény — — — — — — — — — — — 346
238. §. Eljárás megindítása indítványra — — — 346
239. §. Eljárás megindítása hivatalból — — — 346
240. §. Házasság, mint büntethetőséget megsemmisítő ok — — — — — — — — — — — 347
Halmazat — — — — — — — — — — — 347
247. §. Csábítás — — — — — — — — — — 347
Bn. 43. §. Kerítés — — — — — — — — — 348
Bn. 45—46. §. a 45. §. helyett 1935. XX. t.-c. 3—4. §. 348
Üzletszerű kerítés — — — — — — — — — 348
Btk. 248. §. helyett 1929 : VII. t.-c. 2. §. — — — — 350

Szeméremsértő közlemények forgalma és a velük való üzérkedés elnyomása — — — — — — 350

XV. Fejezet. Kettős házasság.

251. §. A bűncselekmény fogalma — — — — — 351
Elévülés kezdete — — — — — — — — — — 351
Megtévesztés — — — — — — — — — — — 351

XVI. Fejezet. A családi állásra vonatkozó bűntettek és vétségek.

251. §. Gyermek családi állásának megváltoztatása 352

XVII. Fejezet. Rágalmazás és becsületsértés helyett l. az 1914 : XLI. t.-c.-t alább.

XVIII. Fejezet. Az ember élete ellen elkövetett bűntettek és vétségek.

278. §. Gyilkosság — — — — — — — — — — 352
Súlyosbító körülmény — — — — — — — — — 352
Enyhítő körülmény — — — — — — — — — — 353
Halmazat — — — — — — — — — — — — 353
Részesség — — — — — — — — — — — — 353
279. §. Szándékos emberölés. Halmazat — — — 353
280. §. Házastárs szándékos megölése — — — — 353
Több ember megölése — — — — — — — — 354
Erős felindulás, rögtöni végrehajtás — — — — 355
Bántalmazás okozta erős felindulás — — — — 355
Felmenő, lemenő, vagy házastárs megölése erős felindulásból — — — — — — — — — — 356
254. §. Házasságon kívül született gyermek megölése — — — — — — — — — — — 356
285. §. Magzatelhajtás — — — — — — — — 356
287. §. Leánygyermek ellopása — — — — — — 357
290. §. Gondatlanságból okozott emberölés — — — 357

XIX. Fejezet. A párviadal.

293. §. Tettlegesség okozta kihívás — — — — — 358
296. §. Fegyveres kiállás — — — — — — — 358

XXI. Fejezet. A testi sértés.

301. §. Súlyos testi sértés — könnyű testi sértés — 358
Szándékos bántalmazás és egészségrontás — — 359
Gyógyulási idő — — — — — — — — — — 359
Halmazat — — — — — — — — — — — — 359
Fogházi büntetés — — — — — — — — — — 359
306. és 307. §. Halált okozó súlyos testi sértés — — 360
308. §. Többek bántalmazásából eredő súlyos testi sértés — — — — — — — — — — — 361
309. §. Mérgezés — — — — — — — — — — 362

310. §. Gondatlanságból okozott súlyos testi sértés 362
313. §. Könnyű testi sértés a házi fegyelem gyakorlásában — — — — — — — — — — — — 363

XXI. Fej. A közegészség elleni bűntettek és vétségek.
315. §. — — — — — — — — — — — — — 364

XXII. Fejezet. A személyes szabadság megsértése magánszemélyek által.
317. §. Gyermekrablás — — — — — — — — 364
323. §. Személyi szabadság korlátozása — — — 364

XXIII. Fejezet. A levél- és távsürgöny-titoknak megsértése magánszemélyek által.
327. §. — — — — — — — — — — — — — 364

XXIV. Fejezet. A titok tiltott felfedezése.

XXV. Fejezet.
A magánlaknak megsértése magánszemélyek által.
330. §. Magánlaksértés — — — — — — — — 365
Halmazat — — — — — — — — — — — 366

XXXVI. Fejezet. A lopás.
A lopás tárgya — — — — — — — — — — 366
Elvétel másnak birtokából vagy bírlalatából — — 367
Beleegyezés hiánya — — — — — — — — — 368
Elvétel fogalma, kísérlet — — — — — — — — 368
Tettesség, részesség — — — — — — — — — 368
335. §. Több lopással ellopott dolgok értéke — — 368
Többség, halmazat — — — — — — — — — 369
336. §. Vallási tárgy ellopása. 1. pont — — — — 369
Temetői lopás. 2. pont — — — — — — — — 369
Betöréses lopás, bemászás, feltörés. 3. pont — — 370
Hamis vagy ellopott kulcs használata. 4. pont — 371
Tolvajszövetség. 6. pont — — — — — — — — 371
Szolgálatban álló egyén lopása. 7. pont — — — 372
Közhivatalnoki lopás. 9. pont — — — — — — — 373
337. §. helyett 1930:III. t.-c. 75. §. — — — — — 373
Fegyveres lopás — — — — — — — — — — 373
338. §. Minősítés előző bűncselekmények okából — 374
342. §. Rokonok közötti lopás — — — — — — — 375
343. §. Házi lopás indítványra üldözése — — — 375

XXVII. Fejezet. A rablás és zsarolás.
344. §. Rablás, részesség, halmazat — — — — — 376
349. §. Összefoglalt bűntett. 2. pont — — — — 377
350. §. Zsarolás, fenyegetés — — — — — — — 377
351. §. Nyomtatvánnyal fenyegetés — — — — 378

352. §. Kísérlet — — — — — — — — — — 378
353. §. Zsarolás bűntette — — — — — — — 379

XXVIII. Fejezet.

A sikkasztás, zártörés és hűtlen kezelés.

355. §. Sikkasztás.

Tulajdonjogfenntartás — — — — — — — — 379
Elévülés — — — — — — — — — — — 380
Ujbóli eladás — — — — — — — — — — 380
Óvadék — — — — — — — — — — — 380
358. §. Szolgálatban álló egyén sikkasztása — — 380
359. §. Zár alá vett dolog elsikkasztása — — — 380

XXIX. Fejezet. A jogtalan elsajátítás.

365. §. Talált dolog elsajátítása — — — — — 382
368. §. Jogtalan elvétel — — — — — — — 382

XXX. Fejezet. Az orgazdaság és bűnpártolás.

370. §. 1930:III. t.-c. 76. §. Orgazdaság bűntette — 382
Üzletszerű orgazdaság — — — — — — — — 383
374. §. Bűnpártolás általában — — — — — — 384
Hozzátartozó érdekében elkövetett bűnpártolás — 385
376. §. Bűnpártolás vagyoni haszon céljából — — 385

XXXI. Fejezet. A csalás.

379. §. helyett Bn. 50. §. — — — — — — — — 386
Betörés színlelése — — — — — — — — — 386
Halmazat — — — — — — — — — — 386
381. §. Csalás bűntette — — — — — — — — 387
386. §. helyett (hitelezési csalás) az 1932:IX. t.-c. (a hitelsértéstől) vonatkozó rendelkezései értendők — — — — — — — — — — — 387

XXXII. Fejezet. Okirathamisítás.

391. §. Közokirat jellege — — — — — — — — 388
Halmazat — — — — — — — — — — — 389
391. §. Minősített közokirathamisítás — — — — 389
394. §. Postakönyv hamisítása — — — — — 390
395. §. Hamis másolat kiállítása — — — — — 391
400. §. Halmazat — — — — — — — — — 391
Tévedés — — — — — — — — — — — 392
Vizsga közokirathamisítás útján — — — — 392
Munkásigazolvány meghamisítása — — — — 392
401. §. Magánokirathamisítás — — — — — — 392
403. §. Váltóhamisítás — — — — — — — — 393

XXXIII. Fejezet.

Orvosi és községi hamis bizonyítványok kiállítása és hamisítása — — — — — — — — — — 393

XXXIV. Fejezet.

Bélyeghamisítás — — — — — — — — — — 394
1932:XXI. t.-c. Bélyeghamisítás — — — — — 394

XXXV. Fejezet.
A csalárd és vétkes bukás.

Hitelsértés — — — — — — — — — — — 394

XXXVI. Fejezet.
Más vagyonának megrongálása.

419. §. Közhivatalnok vagyonának rongálása — — 395
420. §. Sír megrongálása — — — — — — — 395
421. §. Jogtalan legeltetéssel vagyonrongálás — — 395

XXXVII. Fejezet. A gyujtogatás.

422. §. A bűnösség mértéke — — — — — — 395
Halmazat — — — — — — — — — — 396

XXXVIII. Fejezet. Vízáradás okozása.
XXXIX. Fejezet.
Vaspályák, hajók, távirdák megrongálása és egyéb közveszélyű cselekmények.

434. §. Közveszélyű megrongálás — — — — — 396
447. §. Közveszélyű cselekmény gondatlanságból — 397
438. §. Vasúti sérülés vagy rongálás veszélye — — 397
439. §. Távirda megrongálása — — — — — — 398

XL. Fejezet. A foglyok megszöktetése.

447. §. Fogolyszöktetés — — — — — — — — 398

XLI. Fejezet. A fegyveres erő elleni bűntettek és vétségek.

Hírközlés — — — — — — — — — — — 399

XLII. Fejezet. A hivatali és ügyvédi bűntettek és vétségek.

461. §. Közhivatalnoki jelleg — — — — — — 399
462. §. Hivatali sikkasztás — — — — — — — 401
463. §. Minősített hivatali sikkasztás — — — — 403
465. §. Megvesztegetés — — — — — — — — 403
467. §. Hivatali kötelesség megszegése jutalomért 404
470. §. Hivatali kötelesség megszegése céljából jutalom — — — — — — — — — — — 404
471. §. Hivatali visszaélés — — — — — — — 404
473. §. Hivatali hatalommal való visszaélés — — 404
479. §. Hivatali titok közlése — — — — — — 405

1879 : XL. törvénycikk. Büntetőtörvénykönyv a kihágásokról (Kbtk.).

Első rész: Általános határozatok.

A kiszabott pénzbüntetés hováfordítása. Kbtk. 21. §. 406

Második rész: A kihágások nemeiről és azok büntetéséről.

I. Fejezet. Az állam elleni kihágások.

37. §. Pártzászló széttépése — — — — — — 406

II. Fejezet. A hatóságok és a közcsend elleni kihágások.

43. §. Hatósági felhívásra valótlan adatszolgáltatás 407
46. §. Hatósági személlyel szemben sértő kifejezések használata — — — — — — — — 407

III. Fejezet. A vallás és annak szabad gyakorlata elleni kihágások.

52. §. Munka végzése Szent István napján — — 408

VIII. Fejezet. Szerencsejáték által elkövetett kihágások.

88. §. Nyilvános helyen részvétel szerencsejátékban — — — — — — — — — — — 408
91. §. Szerencsejáték fogalma — — — — — — 409

IX. Fejezet.

A közegészség és a testi épség elleni kihágások.

92. §. Kuruzslás kihágása — — — — — — — 409
111. §. Vészfék használata — — — — — — — 409

X. Fejezet. A tulajdon elleni kihágások.

127. §. Idegen ingó dolog jogtalan használata — — 409

1880 : XXXVII. törvénycikk a magyar büntető törvénykönyvek (1878 : V. t.-c. és az 1879 : XL. t.-c.) életbeléptetéséről.

35. §. Feltételes szabadságra bocsájtás ideje alatt elkövetett bűncselekmény miatt sötét magánzárka — — — — — — — — — — — 410
36. §. Egyesítése fiatal- és felnőttkorban elkövetett bűncselekmények büntetésének — — — 410

1908 : XXXVI. törvénycikk a büntető törvénykönyvnek és a bűnvádi perrendtartás kiegészítéséről és módosításáról (Bn.).

1. §. Büntetés végrehajtásának felfüggesztése — 411
Csekély súlyú bűncselekmény esetében az megszüntetése és a költségek viselése. Te. 125. §. — 411
Próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény. Bn. 4. §. 411
Felfüggesztés kérdésében ügyész jogorvoslati joga. 10. §. — — — — — — — — — — — — 412
Tizenkettedik életévét be nem töltött bűntettes elleni intézkedések. 15. §. — — — — — — 412
Fiatalkorú próbárabocsátásának elrendelése. 21. §. 413
Pénzbüntetés fiatalkorú ellen. Bn. 33. §. Fb. 69. §. 413

1928 : X. t.-c. a büntető igazságszolgáltatás egyes kérdéseinek szabályozásáról (II. Bn.).

Pénzbüntetés, mint főbüntetés, szabadságvesztésbüntetés helyett. 4. §. — — — — — — — 413
Pénzbüntetés halálbüntetés mellett. 9. §. — — — 414
Szigorított dologházi őrizet tartama. 39. §. — — 414
Szigorított dologházba utalt újabb bűncselekménye esetében eljáró bíróság. 40. §. — — — — 414

1921 : III. törvénycikk az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről. (Átv.).

Állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatása. 1. §. — — — — — — 416
Állam vagy társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatása egyéb bűncselekményekkel kapcsolatban. 2. §. — — — — — — — — 416
Katonaság elleni izgatás és becsületsértés halmazata. 5. §. — — — — — — — — — — 416
A magyar állam vagy a magyar nemzet megbecsülésének csorbítása. 7. §. — — — — — — 418
A magyar állam vagy a magyar nemzet ellen meggyalázó kifejezés használata. 8. §. — — — — 418

1914 : XL. t.-c. a hatóságok büntetőjogi védelméről.

Hatósági közeg bántalmazása. 4. §. — — — — — 419
Hatósági közeg veszélye, fenyegetése — — — —419

1914 : XLI. t.-c. a becsület védelméről. (Bv.)

1. *Rágalmazás és becsületsértés.*

A bűncselekmény fogalma. 1. §. — — — — — 419
Rágalmazás aljas indokból. 3. §. — — — — — 421
Közhivatalnok megrágalmazása — — — — — 421
Többek által elkövetett becsületsértés esetében magánindítvány visszavonása. 6. §. — — — 422
Rágalmazás vagy becsületsértés üldözése felhatalmazás alapján. 8. §. — — — — — — — — 422
Valóság bizonyításának joga. 13. §. — — — — 425
Valóság bizonyítása közérdek vagy jogos magánérdek megvédése esetén. 14. §. — — — — — 426
Anyagi jogi semmisségi panasz a Bv. 13—15. §-ának megsértése miatt. 15. §. — — — — — — — 426
Valóság bebizonyítása esetében felmentés. 16. §. — 427
Hatóság előtt folyamatban levő ügyben tárgyalás alkalmával történt rágalmazó vagy becsületsértő tényállítás. 17. §. — — — — — — — 428
Sértett jogellenes viselkedése miatti felmentés. Költségek. 18. §. — — — — — — — — — 430

Nyomban viszonzott kölcsönös rágalmazás vagy becsületsértés esetében felmentés. Költségek. 19. §. — — — — — — — — — — — — 430

II. Rágalmazás hatóság előtt.

Hatóság előtti vádolás. 20. §. — — — — — — 430
Magánidítvány a hatóság előtti vádolás esetében. 21. §. — — — — — — — — — — — 431

IV. Hitelrontás.

Hitel veszélyeztetése vagy hitelképesség csökkentése. 24. §. — — — — — — — — — — 432
Eljárás felfüggesztése. 27. §. — — — — — — 432
Valóság bizonyítására vonatkozó előterjesztés járásbíróság előtti ügyben. 29. §. — — — — 433

1914 : XIV. törvénycikk a sajtóról. (St.)

I. Fejezet. Bevezető rendelkezések.

Sajtótermékek fogalma. 2. §. — — — — — — 434
Időszaki lap fogalma. 3. §. — — — — — — — 434

II. Fejezet. Sajtórendészet.

A sajtótermékek terjesztéséről.

Terjesztésre irányuló szándék 8. §. — — — — — 434

A helyreigazítási jogról.

Helyreigazító eljárás. 21—22. §. — — — — — 434

Büntető rendelkezések.

Felelős szerkesztő megjelölése. 24. §. 5. pont — — 435
Magzatelhajtásra szolgáló mód ajánlása. 24. §. 9. pont — — — — — — — — — — — — 436
Biztosítékadás nélküli politikai közlemény. 28. §. — 436

III. Fejezet. Sajtójogi felelősség.

Sajtó útján elkövetett bűncselekmények. 32. §. — 437
A szerző felelőssége. 33. §. — — — — — — — 437
A kiadó felelőssége. 34. §. — — — — — — — 438
A felelős szerkesztő felelőssége. 35. §. — — — — 439
A nyomdász felelőssége. 36. §. — — — — — — 439
A közlő felelőssége. 37. §. — — — — — — — 440
Vagyoni kár megtérítése és nem vagyoni kárért elégtétel. 39. §. — — — — — — — — — 440
Kártérítésért fokozatos felelősség 40. §. — — — 441
Ítélet közzététele. 43. §. — — — — — — — — 441
Hiv szellemben közlés. 44. §. — — — — — — 442

1932 : VI. törvénycikk az uzsoráról.

Uzsorás szerződés meghatározása. 1. §. — — — 444
Munkabéruzsora — — — — — — — — — — 444

1920: XV. t.-c. az árdrágító visszaélésekről. (Áv.)
Közszükségleti cikkek. 1. §. — — — — — — — — 445
Hatóság meghatározása. Magasabb ár követelése. 1. §. 1. pont — — — — — — — — — — 445
Méltányos hasznot meghaladó nyereség. Árúuzsora. 1. §. 2. pont — — — — — — — — — — 446
Másik szerződő fél szorult helyzetének kihasználása. Munkabéruzsora. 1. §. 3. pont — — — 447
Üzérkedés. Lánckereskedés. 1. §. 4. pont — — — 447
Árucsempészet. 1. §. 6. pont — — — — — — 449
Felhívás a bűncselekményre. 1. §. 1—7. pont — — 449
Üzletszerű elkövetés. 3. §. — — — — — — — 450
Kiviteli engedély alapján külföldre szállítás. 7. §. 450

1922: XXVI. törvénycikk a fizetési eszközökkel elkövetett visszaélésekről.
A visszaéléssel elkövetett bűntett. 1. §. — — — 450

1931: :XXXII. törvénycikk a külföldi fizetési eszközök és követelések bejelentéséről, valamint a kivitt vagyontárgyak ellenértékének beszolgáltatását biztosító kötbérről.
Külföldi fizetési eszközre vonatkozó követelés bejelentése. 3. §. — — — — — — — — — 451

1937:X. törvénycikk az 1931:XXVI. t.-c. 9. §-ának módosításáról.
Hírterjesztés. 2. §. — — — — — — — — — 453

1933:XVII t.-c. az üzleti hirdetések korlátozása és a tisztességtelen versenyről szóló 1923:V. törvénycikk módosítása tárgyában.
Verseny céljából valótlanságok hiresztelése. 20. §. 453

1934:III. törvénycikk a zugírászatról.
Zugírászat fogalma. 1. §. — — — — — — — 454

1913:XXI. t.-c. a közveszélyes munkakerülőkről.
1. Büntetés és dologházba utalás.
Munkakerülés vétsége. Halmazat. 3. §. — — — 454
Dologházba utalás. 6—7. §§. — — — — — — 454
2. A dologházi őrizet végrehajtása.
Beszámítás. 10. §. — — — — — — — — — 454
3. Vegyes és záró rendelkezések.
Perorvoslat a dologházba utalás miatt. 17. §. — — 455

1920:XXXII. t.-c. az adócsalásról.
Üzletszerű adócsalás. 4. §. — — — — — — — 455
Pénzbüntetés kiszabása. 6. §. — — — — — — 456

Pénzbüntetést helyettesítő szabadságvesztés-büntetés. 7. §. — — — — — — — — — — — — 456

1881:XIV. t.-c. a kézi zálogügyletekről.

Zálogkölcsöndíj szedése. 11. §. — — — — — — 457

1881:XXVI. t.-c. a bélyeg és illetékekre vonatkozó törvények és szabályok némely határozatainak módosításáról.

Ügyvédek és közjegyzők bélyegrövidítése. 18. §. — 457

1890:II. t.-c. a védjegyek oltalmáról.

Védjegybitorlás — — — — — — — — — — 458

1921:XXI. t.-c. a védjegyekről.

Védjegybitorlás. 7. §. — — — — — — — — 458

1909:II. t.-c. a kivándorlásról.

Kivándorlásra csábítás. 37. §. — — — — — — 459
Kivándorló szállítása. 38. §. — — — — — — 459

1921:XXXIX. t.-c. az általános forgalmi adóról.

Adócsalás. 64. §. — — — — — — — — — — 460

Bűnvádi eljárás.

1896:XXXIII. t.-c. a bűnvádi perrendtartásról.

I. Fejezet. Általános rendelkezések.

Eljárás megszüntetése vád hiányában. 1. §. — — 461
Felhatalmazásra üldözendő bűncselekmény alóli felmentés esetében sértett perorvoslata. 2. §. — 461
Ügyészség vádképviselete a fellebbezési szakban — 462
Eljárás felfüggesztése köz- vagy magánjogi kérdés eldöntése céljából. 7. §. — — — — — — 462
Vasúti vállalat mint sértett. 13. §. — — — — — 462
Névbitorlás esetében sértett — — — — — — 462
Erdőfelügyelőségek sértetti minősége — — — — 463
Adócsalási ügyben vád képviselete — — — — 463
Egyesület magánindítványi joga tagjai ellen elkövetett rágalmazás vagy becsületsértés esetében — — — — — — — — — — — 463
Elkeresztelés esetében pótmagánvád — — — — 464
Kincstár magánjogi sérelme esetében vád képviselete — — — — — — — — — — — 464
Község pótmagánvád emelési joga hivatali sikkasztás esetében — — — — — — — — — 464

II. Fejezet. Bírói hatáskör és illetékesség.

Bűncselekmény elkövetési helye. 16. §. — — — 464
Bűnügyek egyesítése. 19. §. — — — — — — 465
Ügyek áttétele az illetékes hatósághoz. 22. §. — — 466

Objektív eljárás. 24. §. — — — — — — — — 466
Bíróküldés. 29. §. Te. 102. §. — — — — — — 467
Katonai bíróság hatásköre. 30. §. — — — — — 467
Mentelmi jog. 32. §. — — — — — — — — 467

III. Fejezet. A kir. ügyészség.

Ügyészség vádképviseleti joga az eljárás későbbi szakában. 35. §. — — — — — — — — 468
Vádelejtés. 38. §. — — — — — — — — — 468

IV. Fejezet. A magánvádló és a magánfél.

Ügyész perorvoslati joga a büntetés feltételes felfüggesztése esetében. 41. §. — — — — — — 469
Sértett vádképviseleti joga. Pótmagánvádló. 42. §. 469
Ujrafelvételi eljárás kérése pótmagánvádló részéről. 43. §. — — — — — — — — — — 470
Magánvádló képviselete. 47. §. — — — — — — 470
Lemondás a magánvádról. 49. §. — — — — — 470
Főmagánvádló halála után ügyész vádképviselete 471
Főmagánvádló vizsgálati indítványa — — — — 471
Sértett értesítése a közvádló fellebbezésének visszavonásáról — — — — — — — — — — 472
Magánvádló halálának hatása az általa bejelentett perorvoslatra — — — — — — — — — 473

V. Fejezet. A védelem.

Védő a főtárgyaláson. 56. §. — — — — — — 473

VII. Fejezet. A bíróság határozatai és közlésük.

Ügyész értesítése magánvádas ügyben a büntetés feltételes felfüggesztéséről. 78. §. — — — — 473

VIII. Fejezet. A nyomozás.

Magánindítvány hiányossága. 89. §. — — — — 474
Felhatalmazás megadása. 91. §. — — — — — 474
Bűnjelek kiadása a nyomozat alatt. 98. §. — — — 474

IX. Fejezet. A vizsgálat.

Előkészítő eljárás költségei. 105. §. — — — — 475
Vizsgálat elrendelése vádtanács által. 110. §. — — 475
Fegyelmi büntetés rendzavaró vádlottra. 124. §. — 475
XI. Fejezet. Előzetes letartóztatás és vizsgálati fogság.
Biztosítékadás esetében szabadlábrahelyezés. 162. §. 476
XII. Fejezet. Lefoglalás, házkutatás és személymotozás.
Bűnjelek kiadása. 187. §. — — — — — — — 476

XIII. Fejezet. A tanúk.

Rendbüntetéssel sujtott tanú perorvoslati joga. 194. §. — — — — — — — — — — — 476

Vallomástételt vagy eskütételt megtagadó tanú megbüntetése. 195. §. — — — — — — — — 477
Tanú és terhelt közti ellenséges viszony miatt tanú megesketésének mellőzése. 221. §. — — — — 477
Sajtójogi felelősség áthárítása vádirat elleni észrevételekben. 256. §. Te. 111. §. — — — — — 477
Vádirat elutasítása vádtanács által. 264. §. — — 478
Vádirat elutasítása kir. törvényszék által. 268. §. — 479
Főmagánvádló felhívása a vádirat benyujtására. 276. §. — — — — — — — — — — — — 479
Pótmagánvád esetében vádirat ellen kifogás. 279. §. 479
Igazolási kérelem vádirat elleni kifogások tárgyalásának elmulasztása esetén. 280. §. — — — 479

XVII. Fejezet. A főtárgyalás előkészítése.

Elkövetés helye szerint illetékes kir. járásbíróság eljárása. 285. §. Te. 110. §. — — — — — — 480
Sértett megidézése tanukénti kihallgatásra. 286. §. 481

XVIII. Fejezet. Főtárgyalás a törvényszék előtt.

Vádlott rendbüntetése a főtárgyaláson. 297. §. — 481
Főtárgyalási elnök intézkedései. 300. §. — — — 482
Vádlott és közvádló jelenléte a főtárgyaláson. 302. §. 482
Tanu megesketése tárgyában hozandó határozat. 311. §. — — — — — — — — — — — — 483
Vád módosítása csatlakozás keretében. 316. §. — 483
Bizonyítás a főtárgyaláson. 324. §. — — — — 483
Tettazonosság. 325. §. — — — — — — — — 484
Felmentés esetei. 326. §. — — — — — — — 485
Az ítélet tartalma. 327. §. — — — — — — — 487

XIX. Fejezet.

Főtárgyalás az esküdtbíróság előtt — — — — 488

XX. Fejezet. Perorvoslatok és kijavítás.

Felfolyamodás. 378. §. — — — — — — — — 489
Fellebbezés általában. 381. §. — — — — — — 490
Fellebbezési tárgyalás előtt felmerült semmisségi ok. 382. §. — — — — — — — — — 491
Kik élhetnek fellebbezéssel? 383. §. — — — — 491
Alaki semmisségi okok. 384. §. — — — — — — 492
Anyagi semmisségi okok. 385. §. — — — — — 493
Felülvizsgálat köre. 387. §. — — — — — — 496
Bejelentett semmisségi panasz írásbeli indokolása. 390. §. — — — — — — — — — — — 498
Felfolyamodás a kir. Ítélőtábla végzése ellen. 402. §. 498
Vádlott jelentése a fellebbviteli főtárgyaláson. 413. §. 1897 : XXXIV. t.-c. 23. §. — — — — — 498

Jogegységi tanács határozata. 422. §. — — — — 499
Eljárás a fellebbezés elintézése után. 425. §. — — 499
Semmisségi panasz. 426. §. II. Bn. 30. §. — — — 500
Esküdtbírósági eljárásban semmisségi panasz. 427. §. Bn. 29. §. — — — — — — — — — — — 501
Ítéleti indokolás elleni semmisségi panasz. 428. §. Bpn. 10. §. — — — — — — — — — — 501
Büntetés végrehajtásának felfüggesztése miatt kir. Ügyészség semmisségi panasza. Bn. 10. §. — — 502
Vádlott jelen nem léte miatt semmisségi panasz. 431. §. — — — — — — — — — — — 502
Semmisségi panasz visszautasítása miatt felfolyamodás a Kúriához. 432. §. Bpn. 32. §. — — — 502
Perorvoslat a jogegység érdekében. 441—442. §. — 502

XXI. Fejezet. Újrafelvétel.

Főmagánvádló perújítása a magánvádlói jog megszüntetése miatt. 445. §. — — — — — — 503
Újrafelvétel esetei. 446. §. — — — — — — — 504
Újrafelvétel az elítélt terhére. 449. §. — — — — 505
Újrafelvételi eljárásban hozott ítéletek. 462. §. — 505

XXII. Fejezet. Igazolás.

Határnap elmulasztása miatt igazolás. 463. §. — — 505
Igazolási kérelem alapja. 465. §. — — — — — 506

XVIII. Fejezet. Eljárás az ismeretlenek, a távollevők és a szökevények ellen.

Saját hazájában tartózkodó külföldi elleni eljárás. 471. §. — — — — — — — — — — — 506
Távollevő ellen eljárás. 472. §. — — — — — — 506

XXIV. Fejezet. Eljárás a kiadatás iránti ügyekben.

Kiadatás. 474. §. — — — — — — — — — — 507

XXVI. Fejezet. A bűnügyi költségek.

A bűnügyi költségek viselése. 480. §. — — — — 508

XXVII. Fejezet. A magánjogi igény érvényesítése és biztosítása.

Lefoglalt tárgyak s bűnjelek kiadása. 488. §. — — 509
Bűncselekmény folytán szenvedett kár megtérítése. 489. §. — — — — — — — — — — — 509

XXVIII. Fejezet. Végrehajtás.

Perorvoslattal megtámadott ítélet jogerőre emelkedése. 494. §. — — — — — — — — — — 510
Szabadságvesztés büntetés megkezdése. 506. §. — — 510
Összbüntetés és egyesítés. 517. §. — — — — — 511

XXIX. Fejezet. Eljárás a járásbíróság előtt.

Vádlott távolléte a járásbírósági eljárásban. 521. §. 512
Járásbírósági eljárás megtagadása érdemi okból. 527. §. — — — — — — — — — — — 513
Büntetőparancsal befejezett ügyben újrafelvétel. 533. §. — — — — — — — — — — — 513
Büntetőparancs kézbesítése. 534. §. — — — — 513
Büntetőparancs jogereje s a vádlottnak a tárgyalásra idézése. 535. §. — — — — — — — 514
Járásbírósági eljárásban vizsgálati fogság. 536. §. 514
Járásbírósági eljárásban tárgyalás. 539. §. — — 514
Fegyelmi büntetés rendzavaró vádlottal szemben 542. §. — — — — — — — — — — — 515
Perorvoslatok a járásbírósági eljárásban. 547. §. — 515
Fellebbezett ügy felülvizsgálata. 550. §. — — — 516
Járásbírósági eljárásban a kir. törvényszéki ítélet jogerőre emelkedése. 557. §. — — — — — 516
Külföldön tartózkodó egyén elleni eljárás. 560. §. 517

XXX. Fejezet. Eljárás nyomtatvány útján elkövetett bűncselekmény esetében.

Elévülés sajtóperben. 563. §. St. 46—48. §§. — — 517
A valóság bizonyítása sajtóperben. 572. §. St. 53. §. 518
Sajtóközlemény szerzőjének megnevezése a szerkesztő által. 574. §. Bpn. 37. §. — — — — — 518

XXXI. Fejezet. Kártalanítás az ártatlanul szenvedett előzetes letartóztatás, vizsgálati fogság és büntetés esetében.

Kártalanítás feltételei. 576. §. — — — — — — 519

1897 : XXXIV. t.-c. bűnvádi perrendtartás életbeléptetéséről.

Zárt tárgyalás közzététele. (Bpé.) 20. §. — — — 519
Tiltott közlés. Ppé (1912:LIV. t.-c.) 96. §. — — — 520
Fellebbviteli tárgyalás vádlott jelenléte nélkül. Bpé. 23. §. — — — — — — — — — — — 522

1938:XVI. t.-c. az állami rend megóvása végett szükséges büntetőjogi rendelkezésekről.

Ötös tanács hatásköre. 1. §. — — — — — — 522

1913:VII. t.-c. a fiatalkorúak bíróságáról. (Fb.)

Fiatalkorú által elkövetett árdrágítás bírósága. 3. §. 522
Védő kirendelése fiatalkorú részére. 6. §. — — — 523
Egyesítése fiatalkorú bűncselekményeinek. 10. §. — 523
Fiatalkorú vádlott gyógypedagógiai intézetbe szállítása. 18. §. — — — — — — — — — — — 523

Fiatalkorú őrizetben tartása. 21. §. — — — — 524
Fiatalkorú elleni eljárás befejezése tárgyalással. 24. §. — — — — — — — — — — — — 524
Próbára bocsátás elrendelése. 31. §. — — — — 524
Perorvoslat a fiatalkorúak bíróságának határozatai ellen. 33. §. — — — — — — — — — — 525
A törvény különös rendelkezéseinek hatálya. 57. §. 525
Fiatalkorban és annak betöltése után elkövetett bűncselekmények egyesítése. 59. §. — — — — 525
Rögtönbíráskodás — — — — — — — — — 526

1920:XV. t.-c. az árdrágító visszaélésekről.

Uzsorabíróság hatásköre és eljárásai. 12. §. — — 526

1922:XXVI. t.-c. a fizetési eszközökkel elkövetett visszaélésekről. (6770/1925. M. E. sz. r.)

Uzsorabíróság hatásköre és illetékessége. 6. §. — 528

Hibakiigazítás

209. old.: A K. T. 469. §. helyes címe a következő: Módosítás, reaktiválás utólagos megállapodással.

216. „ „K. T. 506. §. szakbizottsági eljárás balesetbiztosításnál" cím lejjebb a K. 677. E. H. elé jön.

246. „ A K. 863. E. H. 1. sorában a munkásbiztosítási bíráskodás helyett társadalombiztosítási bíráskodás olvasandó.

266. „ A K. 710. E. H. II. előtt a címe helyes szövege: 12. §. Te. 62—64 §§.

268. „ 29. §. helyes címe: Végrehajtás csőd alatt.

325. „ A K. 886. E. H. -hoz pótlandó: B. H. T. IX. 886.

332. „ A K. 1024. E. H. 1. sorának helyes szövege a következő: „A felsőkereskedelmi iskolai tanár a

345. „ A K. 37. J. D. utolsó két szövegsorának helyes szövege a következő: „zösülésre irányult, csak az erőszakos nemi közösülés büntettének kísérletét valósítja meg.

498. „ A 413. §. címszövege helyesen a következő: 1897:XXXIV. t.-c. 23. §. vádlott jelenléte a fellebbviteli főtárgyaláson.

Magánjog.

Első rész: Személyi és családi jog.

I. Cím: Személyek.

I. FEJEZET. AZ EMBER.

Cselekvőképesség.

K. 62. E. H. A serdült korban levő kiskorúnak azon ügylete, mellyel életszükségleteihez tartozó női fehér- és ruhaneműeket, kelengye- és kiházasítási tárgyakat vagyoni viszonyaihoz mérten, nem túlságos mennyiségben és értékben vásárol, a gyám beleegyezése nélkül is érvényes. (306/1904 — P. H. T. 62.)

K. 63. E. H. A kiskorúak gyámhatósági jóváhagyás nélkül is saját keresményük felett szabadon rendelkezhetnek; mihezképest keresményük szerzése tárgyában rendszerint szerződést is köthetnek és ezt a szerződést keresményükre terjedő hatállyal kötbér kikötésével is megerősíthetik. (5370/1906. — P. H. T. 63.)

K. 64. E. H. A kiskorú által, habár keresményéből vett sorsjegyre esett nyeremény nem eredménye a kiskorú munkájának, vagy szolgálatának, s a véletlen szerencse útján nyert ilyen vagyon felett a kiskorút az 1877:XX. tc. 3. §-a alapján a rendelkezési jog nem illeti. (25/1908. — P. H. T. 64.)

K. 65. E. H. Azzal, hogy az 1877:XX. tc. 33. §-ában és ezzel kapcsolatban a gondnokság alá helyezésnek a cselekvőképességre megállapított hatálya bizonyos időponthoz (a gondnokság alá helyezést elrendelő határozatról szóló hirdetmény hírlapi első megjelenését követő naphoz) köttetett, még nincs kimondva az, hogy a gyengeelméjűek által ezen időpont előtt kötött ügyletek feltétlenül érvényesek és a bíró nincs elzárva attól, hogy az ilyen ügylet érvényességét az anyagi jog szempontjából megbírálhassa. (623/1910. — P. H. T. 65.)

K. 754. E. H. Az egyrészről nagykorú, másrészről kiskorú nevében annak törvényes képviselője között kötött jogügylet a gyámhatósági jóváhagyás bekövetkezéséig csak a kiskorú felet nem köti, ellenben a nagykorú szerződő fél attól a gyámhatósági jóváhagyás kérdésének eldöntéséig — illetőleg az erre az eset körülményei szerint szükséges idő lejártáig — el nem állhat, miért is a megkötött jogügylet a gyámhatóság jóváhagyásával, a nagykorú szerződő fél újabb nyilatkozata nélkül is érvényes. (594/1925. — P. H. T. V. 754.)

II. FEJEZET. JOGI SZEMÉLYEK.

Alapítvány.

K. 1. E. H. Kegyes alapítvány létesüléséhez az alapítólevél előzetes bemutatása s ennek kormányhatósági jóváhagyása nem szükséges. (5856/1909. — P. H. T. I. 1.)

K. 723. E. H. A Polgárijogi Határozatok Tárába 1. sorszám alatt felvett elvi jelentőségű határozat szerint: Kegyes alapítvány létesüléséhez az alapítólevél előzetes bemutatása és kormányhatósági jóváhagyása nem szükséges.

Nem lényeges kelléke az alapítványi ügyletnek

az sem, hogy az alapító az alapítvány szervezetét meghatározza, vagy azt egy már létező szervezetbe beillessze, mert e tekintetben az alapító megfelelő rendelkezésének hiányában a főfelügyeleti hatóság intézkedik. (5633/1928., P. H. T. II. 723.)

K. 724. E. H. Nem halál esetére szóló rendelkezéssel tett alapítvány rendelését az alapító egyoldalúan mindaddig visszavonhatja, amíg azt az alapítvány kezelésével megbízott szervnek be nem mutatta. (2152/1927., P. H. T. V. 724.)

K. 907. E. H. A szerzetes rendek szervezeti szabályaiban (statutumaiban) foglalt korlátozások harmadik személyekkel szemben hatályosak tekintet nélkül arra, hogy a harmadik személy azokról tudomást szerzett. Közömbös az, hogy a tudomásszerzés esetleg körülményesebb utánjárással jár. Csak az alap-, illetve szervezeti szabályokban nem foglalt korlátozások hatálya nézőpontjából van jelentősége a jó- vagy rosszhiszeműségnek. (989/1931., P. H. T. VII. 907.)

III. FEJEZET. A SZEMÉLYISÉG JOGA.

K. 908. E. H. Ha az elhalt iparosnak személyes jogon gyakorolt iparát az 1922:XII. tc. 7. §-a alapján az életben maradt házastársa folytatja, az elhalt iparosnak az idézett törvényszakasz alá eső leszármazója, amennyiben nem az életben maradt házastárstól nyeri az eltartását, nagykorúságának elértéig és tartási szükségletének mértékéig az iparűzésből folyó jövedelem megosztását követelheti. (5744/1936., P. H. T. VII. 908.)

II. Cím: Házassági jog.

I. FEJEZET. ELJEGYZÉS.

K. 157. E. H. Az 1894:XXXI. tc. 3. §-a, mely az

eljegyzéstől alapos ok nélkül visszalépő jegyes kártérítési kötelezettségét a házasság céljából tett kiadások erejéig állapítja meg, nem zárja ki azt, hogy az eljegyzéstől alapos ok nélkül visszalépő jegyes a másik jegyesnek azért a kárért, amit ennek a házasság igéretével kapcsolatosan egyéb cselekményével, avagy mulasztásával szándékosan okozott, az általános magánjogi szabályok szerint felelősségre vonható legyen. (4208/1908., P. H. T. I. 157.)

K. 725. E. H. A H. T. 3. §-a nem zárja ki, hogy az eljegyzéstől alapos ok nélkül visszalépő jegyes az általános magánjog szabályai szerint felelősségre legyen vonható azért a kárért, amit a másik jegyesnek a házasság igéretével kapcsolatos egyéb cselekményével vagy mulasztásával okozott. (4667/1927., P. H. T. V. 725.)

II. FEJEZET.

A házasság érvénytelensége.

K. 736. E. H. A vélt házasságnak (matrimonium putativum) a házassági vagyonjogok szempontjából a jóhiszemű házasfélre nézve ugyanaz a hatálya van, mint az érvényes házasságnak. (737/1927.; P. H. T. V. 736.)

K. 909. E. H. Ha a felperes keresetében ugyanazon az alapon kéri a házasság érvénytelenítését, mint amelyre a bontó keresetét is fektette,, úgy utóbb a per folyamán a házasság érvénytelenítésére módosított kérelem, vagyis az ennek alapjául szolgáló ok elévülésére, a kereset indításának a napja a döntő és nem az az időpont, amelyben a felperes a kereseti kérelmet módosította. (2012/1932.; P. H. T. VII. 909.)

K. 910. E. H. A házasságnak a másik házastárs elmezavara miatti megtámadása esetében a megtámadás határideje attól az időtől fogva számítandó, amikor a betegség gyógyíthatatlansága a házasságot megtámadó fél tudomására jutott. (3256/1928.; P. H. T. VII. 910.)

K. 911. E. H. A perben már egy ízben érvényesített megtámadási ok alapján a házasságot többé megtámadni nem lehet, mert a megtámadási kereset jogerejű elutasításának joghatálya az, hogy a házasság megtámadhatóságának elenyészését vonja maga után. (4269/1927.; P. H. T. VII. 911.)

A házasság megszűnése.

K. 919. E. H. A holttányilvánító határozat a holttányilvánított elhalálozására és a halál időpontjára a H. T. 73. §. második bekezdésében meghatározott olyan törvényes vélelmet állapít meg, amely mindaddig, amíg azt a vele ellentétes valódi tényállás törvényes keretek között meg nem dönti, kizárólagos hatállyal bizonyítja a holttányilvánított halálát és ennek folytán a holttányilvánító határozatban megállapított időponttal a házasság megszűnését. Ennek folytán a holttányilvánító határozatban a halál időpontjául megjelölt napot követő 302 napon túl született gyermek nem törvényes. (4838/1931.; P. H. T. VII. 919.)

K. 406. E. H. Az állandó bírói gyakorlatban kifejezésre jutott anyagi jogszabály szerint a házassági életközösséget szándékosan és jogos ok nélkül megszüntető házastárs rendszerint nincs ugyan elzárva attól, hogy a Ht. 77. §. a) pontja alapján az abban meghatározott tartalmú határozat kibocsátása végett a bírósághoz forduljon; ez a rendszerinti jogosultsága azonban ahhoz az elengedhetetlen elő-

feltételhez van kötve, hogy előzően a további különélésnek jogtalan jellegét a maga részéről bíróságon kívül megszüntesse azzal a tényével, hogy vétlen házastársához békítően közeledve, őt kiengesztelni és a házassági életközösség visszaállítására őszinte és komoly célzattal magánúton reábírni igyekezzék és ezeknek megtörténtétől kezdve a Ht. 77. §. a) pontjában megszabott hat (6) hónap sikertelen eltelését bevárja. (3923/1916.; P. H. T. III. 406.)

K. 407. E. H. A házassági életközösség visszaállítására kötelező bírói határozat kibocsátását a Ht. 77. §. a) pontja alapján szorgalmazó kérvényben nemcsak a megbocsátás, hanem a többi bontó okról való lemondás is rejlik, még pedig akkor is, ha a bírói határozat kibocsátását kérelmező házastárs keresetét nem a Ht. 77. §. a) pontjára, hanem a Ht.-ben meghatározott valamely más bontó okra alapítja. Ebből önként következik, hogy a kérvény beadását megelőző időben elkövetett vétkes cselekedetek sem önálló, sem támogató bontó okként nem érvényesíthetők, kivéve, ha azok csak a kérvény beadása után jutottak a keresettel fellépő házastársnak tudomására. (2029/1915.; P. H. T. III. 407.)

K. 408. E. H. A Ht. 85. §-ának harmadik bekezdése szerint az alperes a felperes vétkesnek nyilvánítására irányuló kérelmet oly bontó okra is alapíthatja, amelyre nézve kereseti joga megbocsátás vagy időmúlás miatt már megszűnt akkor, amikor alperes kérelmét előterjesztette, de fennállott a felperes által érvényesített ama bontó ok kelekezésekor, amely a házasság felbontásának alapjául szolgált.

A Ht. 85. §-a harmadik bekezdésének alkalmazhatósága tehát ahhoz a megszorító előfeltételhez van kötve, hogy a felperesnek vétkes cselekedete per útján önálló bontó okként legyen érvényesíthető akkor, amikor az alperessel szemben az a bontó ok

keletkezett, amely a felperes keresete folytán a házasság felbontásának alapjául szolgált. (2058/1918.; P. H. T. III. 408.)

K. 420. E. H. A Ht. 89. §-ának rendelkezéseiből következik, hogy csak a nem vétkes házastárs jogosult az adott ajándékot visszakövetelni; abban az esetben tehát, ha a bontóperben mind a két házastárs vétkesnek nyilváníttatott, az ajándékozások megállanak s azoknak a hatálytalanítását egyik fél sem követelheti. (233/1915.; P. H. T. III. 420.)

K. 726. E. H. A házassági életközösségnek kölcsönös megállapodással történt megszakítása a H. T. 77. §-ának a) pontjában meghatározott bontó okot meg nem valósítja. A házassági életközösség megszüntetésének a H. T. 77. §-a a) pontja alkalmazását kizáró ezt a jellegét azonban bármelyik fél megszüntetheti annak kijelentésével, hogy a házassági életközösséget visszaállítani kívánja és az ezt követő 6 hónapi különélés elteltével kieszközölt bírói felhívás sikertelensége esetén a H. T. 77. §-ának a) pontjában meghatározott bontó ok alapján a házasság felbontását kérheti. (2339/1927.; P. H. T. V. 726.)

K. 727. E. H. A Polgárijogi Határozatok Tárába 406. szám alatt fölvett elvi határozat szerint „a házassági életközösséget szándékosan és jogos ok nélkül megszüntető házastárs rendszerint nincs ugyan elzárva attól, hogy a Ht. 77. §-ának a) pontja alapján az abban meghatározott tartalmú határozat kibocsátása végett a bírósághoz forduljon, ez a rendszerinti jogosultsága azonban ahhoz a feltételhez van kötve, hogy előzően a további különélésnek jogtalan jellegét a maga részéről bíróságon kívül megszüntesse azzal a tényével, hogy vétlen házastársához békítően közeledve, őt kiengesztelni és a házassági életközösség visszaállítására őszinte és ko-

moly célzattal magánúton reábírni igyekezzék és ezeknek megtörténtétől kezdve a Ht. 77. §-ának a) pontjában megszabott 6 hónap sikertelen eltelését bevárja." Nem illeti meg ez a jogosultság azt az elhagyó házastársat, aki a másikkal szemben olyan súlyos házastársi kötelességszegést követett el, amelyet ez utóbbi a sértés súlyosságánál fogva az élet felfogása szerint megbocsátani nem tartozik. (6724/1923.; P. H. T. V. 727.)

K. 728. E. H. A Ht. 100. §-ában meghatározott 3 hónapi határidő nem perjogi, hanem a házasság felbontására irányuló jog érvényesítésére az anyagi jogban meghatározott záros határidő, mely határidőnek az elmulasztása kizárólag a Ht. 83. §-ának második bekezdésében (100. §. második bek.) meghatározott jogi akadályok fennforgásának kimutatásával orvosolható. (3014/1925.; P. H. T. V. 728.)

K. 912. E. H. Ha a felperes a H. T. 80. §-ának a) pontjára alapított perben egyedül csak a jogos indok nélküli elhagyás tényét teszi kereset tárgyává és a per adataiból nem lehet arra következtetni, hogy a szándékos és jogos ok nélküli elhagyás tényén fölül, mint ennek következményét, a jogosulatlan különélést is bontó okul kívánja érvényesíteni, úgy a H. T. 83. §-ában meghatározott hat havi keresetelenyésztő határidő a jogosulatlan elhagyás tudomásra jutásától számítandó. (1628/1936.; P. H. T. VII. 912.)

K. 913. E. H. A kereset beadását megelőzően 10 év előtt történt vétkes cselekményre bontó okot fektetni nem lehet tekintet nélkül arra, hogy mikor értesült a sértett házasfél a cselekmény elkövetéséről, vagy pedig, hogy ugyanő a kereset benyujtásában gátolva volt-e vagy sem. (4481/1927.; P. H. T. VII. 913.)

K. 729. E. H. Ha a döntő ítéletben férje nevének viselésére jogosított nő utóbb arra érdemtelenné vált, volt férje kérheti, hogy az ő nevének viselésétől eltiltassék. (6417/1924., P. H. T. V. 729.)

A házasság joghatásai általában.

K. 6. E. H. Jogszabály, hogy a háztartás szükségleteiről a férj, mint családfő tartozik gondoskodni, amiből folyólag a nőt, még ha a bútorokat a férjével együtt választotta is ki, ezek vételárának fizetési kötelezettsége csak abban az esetben terheli, ha azokat megrendelte. (84/1904.; P. H. T. I. 6.)

K. 409. E. H. A házassági együttélés és a közös lakás helyének megválasztása a férjnek, mint a család fejének jogköréhez tartozik és ez a joga csak annyiban van korlátozva, hogy gyakorlásánál feleségének tanácsait és ellenvetéseit méltányos figyelembe kell vennie.

Pusztán az a tény, hogy felek abban egyeztek meg, hogy bizonyos helyen fognak állandóan együtt lakni, a férjet nem foszthatja meg az őt megillető jogkörben rejlő attól a jogától sem, hogy az együttélés és a közös lakás helyét utóbb a feleségével létesült megegyezéstől eltérően válassza meg, ha ezt a változott viszonyokra való tekintettel szükségesnek látja. És a férjet ennél az elhatározásánál a feleségnek csak az az ellenvetése korlátozhatja, hogy a férj által választott új lakóhely vagy lakás a házasságnak megfelelő életközösség folytatására nem alkalmas, avagy reánézve erkölcsileg káros, vagy létfenntartása szempontjából anyagilag hátrányos lenne. (2884/1914.; P. H. T. III. 409.)

K. 915. E. H. A házasság megkötése előtt a jegyesek, a házasság megkötése után pedig a házasfelek a házassági életközösség megszüntetéséig az

ideiglenes nőtartást kizáró szerződést nem köthetnek. (5558/1934.; P. H. T. VII. 915.)

III. FEJEZET. HÁZASSÁGI VAGYONJOG.

A házastársak vagyonjogi viszonyainak elbírálása.

K. 8. E. H. Jogszabály ...., hogy a házastársak vagyonjogi viszonyai, ellenkező megállapodás hiányában, a házasság kötése idejében fennállott törvény szerint bírálandók meg . . . (2803/1912.; P. H. T. I. 8.)

(A határozat elhagyott része ma már jelentőségét vesztette.)

Női szabadvagyon.

K. 412. E. H. A férj abban az esetben, ha a feleségének külön vagyonát kezeli, ellenkező kikötés hiányában annak a vagyonnak az időközi jövedelmeiről számot adni és a tiszta jövedelmet feleségének kiadni nem tartozik.

Ez a jogszabály azonban nem nyerhet alkalmazást arra az esetre, amikor a férj a felesége vagyonának eladásából befolyt vételárat felvette és ebből a vételárból fizette ki a neje által vett ingatlanok vételárát, és ebbe a vett ingatlanba eszközölt beruházásokat a felvett vételárból.

Ebben az esetben a férj és felesége között a férj kezéhez befolyt vételár tekintetében számadási viszony keletkezett, amely viszonyból kifolyóan a férj a vételárról feleségének számot adni tartozik, hacsak őt e kötelezettsége alól felesége fel nem mentette. (8205/1915.; P. H. T. III. 412.)

Hozomány.

K. 413. E. H. I. Míg a házasság érvényessége a házasságkötés helyén, — addig a szülőnek hozo-

mányadási kötelezettsége a szülő állandó lakásának helyén hatályban levő anyagi jog szabályai szerint bírálandó meg abban az esetben is, ha a házasságkötés helyén más anyagi jog van érvényben, mint az állandó lakás helyén. — II. A magyar anyagi jog szerint a szülő, ellenkező kikötés hiányában, hozományt adni nem köteles. (4006/1917.; P. H. T. III. 413.)

K. 414. E. H. Az állandó bírói gyakorlat a járadékhozományt úgy tekinti, mintha a férj a járadéknak, mint évi kamatnak, a tőkéjét kapta volna hozományul, de a tőkét a hozomány adója visszatartotta. Eszerint a járadékhozomány a házastársak közötti viszonylatban, a visszatartottnak tekintendő hozományi tőke kamatával, vagyis a hozomány hasznával azonos megítélés alá esik.

Már pedig a hozomány hasznait a férj jogosítva van élvezni, s ez a jogosultsága nincs egybekötve a visszatérítés kötelezettségével, következésképp a férjet a kapott járadékhozományra nézve visszatérítési kötelezettség nem terheli. (554/1913. — P. H. T. III. 414.)

Közszerzemény.

Általában.

K. 9. E. H. A közszerzeményi jog csak a tényleges házassági együttélés tartama alatt szerzett vagyonra terjed ki s nem terjeszthető ki az együttélés megszakítása után szerzett vagyonra még akkor sem, ha az együttélés megszakítására a szerző házastárs adott okot, (752/1911.; P. H. T. I. 9.)

K. 15. E. H. Arra nézve, hogy a nőnek pusztán a házasság alapján van-e közszerzeményi igénye, rendszerint a férjnek a házasságkötés idején fenn-

állott személyi állapota irányadó. (3607/1910., P. H. T. I. 15.)

K. 732. E. H. A házastárs a másik házastárs kizárólagos haszonélvezeti jogával terhelt házának közös birtokába való helyezését a fennálló házassági kötelék alapján nem kérheti. (6464/1926.; P. H. T. V. 732.)

K. 734. E. H. A közszerzemény jogalapja a házassági életközösség, amely nem szűnik meg sem azzal, hogy az egyik házastárs keresetszerzés céljából megegyezés folytán huzamos időn át távol van, sem azzal, ha az egyik házastárs az életközösség tartama alatt a hitvestársi hűséget súlyosan sértő cselekményt követ el, még ha emiatt a bíróság a házasságot utóbb fel is bontotta. (2209/1925.; P. H. T. V. 734.)

A különvagyon tárgyai.

K. 13. E. H. A házastárs a közszerzeményből őt illető felerész kiadását a másik házastársra a házasságkötés előtt hárult, de az egybekeléskor már meg nem volt külön vagyonra való tekintet nélkül igényelheti. (2434/1907.; P. H. T. I. 13.)

K. 418. E. H. Az állandó bírói joggyakorlat szerint a házastárs külön vagyonának tekintendő és mint külön vagyon közszerzeményi megosztás alá nem esik az az ingatlan, amelyet a házasság tartama alatt házastársától ajándékozás címén kapott. (4251/1916.; P. H. T. III. 418.)

K. 419. E. H. Jogszabály, hogy a külön vagyont a házastársak összvagyonából ki kell adni és csak ami megmarad, az a közszerzemény. Jogszabály továbbá, hogy a házastársak által a házassági együtt-

élés tartama alatt vett ingatlan abban az esetben is közszerzemény, ha annak vételárát az egyik házastárs a saját külön vagyonából fizette ki, a fizető házastárs azonban a vételár felét külön vagyon címén az összvagyonból követelheti. A házastársak által vett és nevükre közösen átírt vagyon azon részére, melyet az egyik házastárs később a másiknak ajándékozott, az ajándékozó közszerzeményi jogosultsága elenyészik és többé nem érvényesíthető. (6345/1917., P. H. T. III. 419.)

A külön vagyon értéke.

K. 731. E. H. Az a körülmény, hogy a házasság tartama alatt szerzett valamely dolog kizárólag az egyik házastárs használatára szolgál, egymagában nem nyujt alapot ahhoz, hogy az ilyen dolog az illető házastárs különvagyonának minősíttessék. (6152/1925.; P. H. T. V. 731.)

Jogviszony a házasság ideje alatt.

K. 41. T. Ü. H. A házasság tartama alatt egyik házastársnak sincs joga a másik házastárs ellenében a közszerzemény megosztását, avagy biztosítását követelni. (1889. márc. 1. — P. H. T. I. 11.)

K. 10. E. H. A házastársak egyike által a másiknak ajándékozott vagyon a megajándékozott házastárs közszerzeményi igényének kielégítésére csak abban az esetben számítható, ha az ajándékozási szerződésben ez iránt kifejezett rendelkezés foglaltatik, vagy ha az ajándékozónak az a célzata, hogy az ajándék tárgya a közszerzemény kielégítéséül beszámíttassék, a fennforgó körülményekből megállapítható. (6962/1906., P. H. T. I. 10.)

7. *Megadományozottak felelőssége.*

K. 416. E. H. Az egyik házastárs által a házasság tartama alatt vett s nem a saját, hanem leszármazói nevére átírt javakból a másik házastárs a házassági kötelék megszűnte után közszerzeményi jutalékát nem természetben, a vett ingatlanból, hanem csak pénzértékben a fizetett vételárból követelheti. (4501/1913. — P. H. T. III. 416.)

K. 417. E. H. A házastársak nincsenek elzárve attól, hogy a közszerzeményi vagyont közös megállapodással már a házasság tartama alatt megosszák, ez a megosztás azonban nem járhat annak a hitelezőnek a sérelmével, akinek a házasság tartama alatt korábban keletkezett követelése áll fenn az ellen a házastárs ellen, akinek nevén a közszerzeményi vagyontárgyak a telekkönyvben szerepelnek. (5222/1917. — P. H. T. III. 417.)

K. 735. E. H. A közszerzeményi igényében a másik házastárs által kötött ajándékozási ügylet következtében sérelmet szenvedő házastárs a házasság megszűnésekor közszerzeményét elsősorban házastársa vagyonából követelheti, a megajándékozott ellen pedig csak abban az esetben fordulhat, ha igényének kielégítésére házastársa vagyonában fedezetet nem talál. (1675/1923. — P. H. T. V. 735.)

Jászkun kiváltságok.

K. 12. E. H. Az ideiglenes törvénykezési szabályok (országbírói értekezlet) 13. §-a által hatályukban fenntartott jászkun statutumok értelmében a házassági kötelék puszta ténye nem állapít meg közszerzőséget, hanem főszerzőnek a férj tekintendő. 9835/1904. — P. H. T. I. 12.)

K. 14. E. H. Ha a házastársak jászkunok voltak, s a házasságot is a jászkun kerületben kötötték: a közszerzeményre nézve a jászkun statutum az irányadó akkor is, ha a házasfelek a házasság tartama alatt a jászkun kerületből elköltöztek s az örökhagyó ezen a kerületen kívül halt is el. (4610/1912. — P. H. T. 14.)

K. 415. E. H. A jászasszony a jászkun statutumok szerint közszerző csak azokban az esetekben lehet, amelyekben a nemes férj felesége közszerző lehet, ha t. i. a házasfelek abban állapodtak meg, hogy amit a házasság tartama alatt szereznek, közszerzemény legyen; vagy ha a szerzésre vonatkozó okiratban a feleség is mint szerző szerepel, vagy végül, ha a szerzés alapjául a feleség vagyona szolgált. (3005/1917. — P. H. T. III. 415.)

K. 914. E. H. Az a körülmény, hogy a szerzett vagyon tulajdonjogát a jászkun nő nevére kebelezték be, a nő javára a jászkun férj ellenében, — akit a jászkun statutum kivételes jogállásban részesít, — nem eredményezhet kedvezőbb elbánást, mint amilyen őt az országos jog alapján illetné meg és így a szerzett vagyon tulajdonjogának a nő nevére bekebelezése csak a férjnek főszerzői minőségét zárja ki, de közszerzői minőségét meg nem szünteti. (7446/1930. — P. H. T. VII. 914.)

V. FEJEZET. HÁZASSÁGI SZERZŐDÉSEK.

Házastársak közti jogügyletek.

K. 67. E. H. Ha a szerződés a házastársak közt ugyan, de ezek gyermekei javára jön létre, anélkül, hogy a házastársak magukra nézve egymással szemben jogokat és kötelezettségeket megállapítanának,

a szerződés érvényéhez közjegyzői okirat nem kívántatik. Ily okirat még akkor sem szükséges, ha abban az egyik házastárs javára elidegenítési és terhelési tilalom van kikötve, mivel ezekkel csupán a gyermekek és nem a házastársak lesznek kötelezve. (7902/1904. — P. H. T. I. 67.)

K. 733. E. H. Az ügylet érvényességéhez közjegyzői okirat nem szükséges, ha a férj feleségének oly módon vesz ingatlant, hogy a tulajdonjogot az eladó nevéről követlenül az adásvételi szerződésben vevőként feltüntetett felesége javára kebelezteti be. (8160/1926. — P. H. T. V. 733.)

Ideiglenes nőtartás.

K. 410. E. H. A kir. Kúria által állandóan követett jogszabály, hogy a férjétől különváltan élő feleséget tartásdíj nem illeti meg akkor, ha a feleség férjes nőhöz nem illő magaviselete folytán a tartásdíjra érdemetlenné vált. Áll pedig ez a jogszabály arra az esetre is, ha egyébként a különválás ténye egyedül a férj magatartására vezethető vissza és a feleség csak ezután — a különválás utáni időben — folytat oly magaviseletet, amely őt a tartásra érdemetlenné teszi. (5483/1916. — P. H. T. III. 410.)

K. 559. E. H. A férj az elsőbirósági marasztaló ítélet alapján a megváltoztató másodbirósági ítélet meghozataláig kiszolgáltatott tartásdíjat, mint tartozatlan fizetést feleségétől többé vissza nem követelheti, különösen még azért sem, mivel az a feleség részére életfenntartás, tehát felhasználás céljából adatott. (3523/1913. — P. H. T. III. 559.)

K. 730. E. H. Az a körülmény, hogy a házastársak különélése közös megegyezés folyománya, egymagában még nem mentesíti a férjet az alól a köte-

lessége alól, hogy különélő nejének tartásdíjat fizessen. 2716/1927. — P. H. T. V. 730.)

Végleges nőtartás.

K. 411. E. H. A végleges nőtartáshoz való jog a házassági kötelékből eredő jog, amelynek hatása a házasság felbontásakor nyilvánul, mivel a házasság felbontásakor válik egyidejűleg érvényesíthetővé. A végleges nőtartás jogi természetében rejlik, hogy — annál a szoros összefüggésnél fogva, amelyben a házasság felbontásával áll, tovább a Ht. 90. §-ának ama rendelkezésénél fogva, amely szerint a végleges nőtartás kötelezettségének és terjedelmének megállapításánál a vétkessé nyilvánított férjnek a házasság felbontásakor létezett vagyoni helyzete, társadalmi állása és a nem vétkes feleségnek is jövedelme az irányadó — a végleges nőtartási igény, épen úgy, mint a viszontkereset nélküli vétkesség, a férj nevének a házasság felbontása után viselhetése és a közös kiskorú gyermekek elhelyezése és tartása iránti kérdés (Ht. 85. §. 3-ik bek., 94., 95. §.) magában a házassági bontóperben kerüljön megvitatás, bírói mérlegelés és döntés alá, amikor a bíró abban a helyzetben van, hogy a végleges nőtartás összegének meghatározásánál irányadóul szolgáló körülményeket kiderítse és megállapítsa.

Ha tehát a jogerős ítélettel befejezett házassági bontóperben a feleség nőtartási igényt nem támasztott és jogfenntartással nem élt, utólag végleges nőtartásdíjat többé nem követelhet. (10.926/1915. — P. H. T. III. 411.)

III. cím: Rokonság.

II. FEJEZET. TÖRVÉNYES SZÁRMAZÁS.

K. 16. E. H. A gyermek törvényes származását egyedül a férj van jogosítva megtámadni, és ez a

jog a férj örököseire csak abban az esetben száll át, ha a férj a gyermek létezéséről tudomással nem bírt, avagy ha a szükséges törvényes lépések megtételében akadályozva volt, következőleg a férj ezt a személyéhez kötött jogát halálesetre szóló intézkedéssel sem ruházhatja át másra; ez a jogszabály az örökösödési perekben is alkalmazandó. (1598/1905. — P. H. T. I. 16.)

K. 739. E. H. A származás törvényessége megtámadható, ha a férj a gyermek születése napjától visszafelé számított 182. naptól a 300. napig terjedhető fogantatási idő alatt közösült ugyan a feleségével, de ez ebben az időben mástól már terhes állapotban volt. (418/1927. — P. H. T. VI. 739.)

III. FEJEZET. TÖRVÉNYESITÉS.

K. 421. E. H. A bírói joggyakorlat szerint az utólagos házasság által való törvényesítés joghatálya visszahat a gyermek születésének időpontjára, minélfogva az ekként törvényesített gyermek a törvényes házasságból született gyermekkel azonos jogi tekintet alá esik, azzal a kivétellel, hogy az utólagos házassággal való törvényesítés a törvényes házasságból származó gyermeknek már előbb, vagyis az utólagos házasságkötés előtt szerzett jogait nem sértheti. (4758/1915. — P. H. T. III. 421.)

K. 737. E. H. A törvénytelen gyermeket egyéb feltételek fennforgása esetén csak az az utólagos házasság törvényesítheti, amelyet az anya a gyermek atyjával, vagyis azzal a férfivel kötött, akivel a gyermek fogantatásának idejében nemileg közösült; ha azonban a férj a törvénytelen gyermek születése után közokiratban elismerte, hogy a gyermek természetes atyja, vele szemben valónak kell tartani, hogy a gyermek fogantatásának időpontjában az

anyával nemileg érintkezett és mindaddig, míg ez az elismerés hatálytalanítva nincs, a férj nem bizonyíthatja, hogy az anyával a fogantatás idejében nem közösült. (6763/1927. — P. H. T. VI. 737.)

K. 738. E. H. Az atya halála után törvényesített gyermek törvényesítésének joghatálya visszahat az atya halálának időpontjára és az így törvényesített gyermek is az atya törvényes örökösévé válik. (1782/1923. — P. H. T. VI. 738.)

K. 916. E. H. Az államfői kegyelem útján való törvényesítés csak az atyával és az atyának a törvényesített gyermek anyjától származó ivadékaival létesít rokonsági kapcsolatot, az atyának más rokonaival azonban nem. (4736/1933. — P. H. T. VII. 916.)

IV. FEJEZET. ÖRÖKBEFOGADÁS.

K. 422. E. H. Az örökbefogadási szerződés csak olyan okból hatálytalanítható, mely az örökségből való kitagadásra is elegendő. (9999/1915. — P. H. T.

K. 81. J. D. Az örökbefogadási szerződésnek magánjogi vonatkozásban való érvényességéhez is a szerződésnek kormányhatósági megerősítése szükséges. (1936. évi június hó 8. — P. H. T. VII. 917.)

V. FEJEZET. ROKONOK ELTARTÁSA.

K. 740. E. H. A szülő gyermekének elsősorban természetben köteles tartást nyujtani, de méltánylást érdemlő fontos okból a tartásra szoruló gyermek a tartás pénzbeli egyenértékét követelheti. (6297/1927. — P. H. T. VI. 740.)

IV. Cím: A kiskorú gyermek jogállása.

I. FEJEZET. SZÜLŐI HATALOM.

K. 741. E. H. A szülőtartásra kötelezett gyermek tartási kötelezettsége nem egyetemleges, hanem a tartásra képtelen gyermek figyelmen kívül hagyásával a tartásra képes gyermekeket teherbírásuk arányában terheli. (6473/1926. — P. H. T. V. 741.)

K. 742. E. H. A gyermeknek és családjának a szülők gazdaságában kifejtett közreműködése ingyenesnek vélelmezendő. (5731/1927. — P. H. T. V. 741.)

II. Rész: Dologi jog.

I. Cím: Tulajdon,

I. FEJEZET. ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK.

K. 63. T. Ü. H. Az egyháznak, egyházi testületnek s egyházi személyeknek ingatlan vagyon szerzését tiltó ú. n. holtkézről szóló törvények, nevezetesen az 1498:LV. és LXV., az 1647:XVII. s az 1715: XVI. törvényeikkek, és különösen az ország erdélyi részeire vonatkozóan az Aprobatae Constitutiones I. rész 1. címének 10., és I. rész 6. címének 2. cikke változott viszonyoknál fogva elavulván, nincsenek hatályban. (1896. febr. 1. — J. H. T. I. 2.)

K. 74. T. Ü. H. Oly esetben, midőn valamely ingatlan tulajdonjogának akár hagyatéki bírósági átadó végzés, akár szerződés alapján történt átruházásával kapcsolatosan és a tulajdonos telekkönyvi bejegyzésével egyidejűleg, harmadik személynek vagy magának az átruházónak az átruházott ingatlanra vonatkozó és a telekkönyvben kitüntetett igénye biztosítására jegyeztetett föl az elidegenítési vagy terhelési tilalom, illetőleg amennyiben az ily feljegyzés nélkül is már magában a bejegyzés tárgyának jogi természetében bennfoglaltatik, az ingatlan állagára a zálogjogy bejegyzése sem végrehajtás útján, sem ezen kívül, és pedig a tilalom kitörlésének, illetőleg megszűntének időpontjától kezdődő joghatállyal sem rendelhető el. A haszonélvezetre azonban

a zálogjog bejegyzésének mind végrehajtás útján, mind ezen kívül helye van. (1902. nov. 4./dec. 22. E döntvény az 59. sz. t. ü. döntv.-t hatályon kívül helyezte. — P. H. T. I. 30.)

K. 81. T. Ü. H. Ha a per bírósága a kielégítési végrehajtást róm. vagy gör. kath. plébánia nevén álló ingatlan állagára rendeli el, a telekkönyvi hatóság a végrehajtási zálogjog bekebelezése iránti megkeresést az 1881:LX. tc. 136. §-ának második bekezdése értelmében, telekkönyvi akadály miatt köteles megtagadni. (1908. márc. 20. — P. H. T. I. 31.)

III. FEJEZET. INGÓK TULAJDONA.

K. 25. J. D. 1. Megszállás idejében előfordult ellenséges rekvirálás nem jogos, ha a körülményekből megállapítható, hogy a rekvirálás célja nem a megszálló hadsereg szükségleteinek kielégítése volt, hanem az, hogy a megszálló hadsereg a rekvirált dolgokat harmadik személyekre ruházza át, például avégből, hogy ilyképen kárpótlást nyerjenek olyanok, akiket valamely rekvirálás aránytalanul sújtott.

2. Az ilyen nem jogos rekvirálás esetében azt a harmadik személyt, akire a megszálló hadsereg a rekvirált dolgot átruházta, nem lehet oly szerzőnek tekinteni, aki jogszabályaink értelmében tulajdonjogot szerez abban az esetben is, ha a dolog nem az átruházó tulajdona. (1922. márc. 27. — P. H. T. III. 425.)

K. 28. J. D. Aki az ő tetszésétől függő visszavonásig (precarium) engedett át valamely dolgot másnak birtokába, nincsen jogosítva a visszavonás alapján a használati birtoklást önhatalommal megszüntetni (megháborítani) s amennyiben ily irányban önhatalmat gyakorolna, a használati birtokos

egy éven belül sikerrel léphet fel ellene sommás visszahelyezési keresettel.

Nem vonatkozik ez a szabály arra az esetre, amikor a használat puszta alkalmi szívességen alapult. (1926. jún. 14. — P. H. T. V. 744.)

K. 33. E. H. Nincs olyan törvényes szabály, amelynél fogva nem uratlan dolog találóját a találásért és a megtalált dolognak a tulajdonos vagy a hatóság részére való át-, illetve beszolgáltatásáért a talált dolog értékének valamely hányadrésze, illetve valamely jutalom illetné. (4659/1909. — P. H. T. I. 33.)

K. 34. E. H. Ha a postatakarékpénztári betéti könyvecskének átruházása az 1885:IX. tc. 17. §-a értelmében a postatakarékpénztárnál be nem jelentetett: a betéti könyvecskére átruházás útján szerzett tulajdonjog bírói úton érvényesíthető, s a betéti könyvecskére elhelyezett pénznek felvétele a jogerős ítélet alapján történik. (10.635/1905. — P. H. T. I. 34.)

K. 428. E. H. Az, akinek telkére egy másik fél épületének egy részét jogellenesen ráépítette, az épület eme részének a lebontását csak abban az esetben követelheti, ha az építés ellen annak megkezdésekor tiltakozott és a tiltakozás ellenére a másik fél az építést folytatta. (2024/1917. — P. H. T. III. 428.)

K. 743. E. H. A szomszédjog alapján a tulajdonos csak azokat az intézkedéseket tilthatja meg és csak azok miatt követelhet kártérítést, amelyek a szomszédos telek használatának a helyi viszonyok szerint való közönséges mértékét meghaladják és a korlátozott tulajdonos telkének helyben szokásos használatát jogellenesen és lényegesen korlátozzák. Ha tehát bizonyítást nyer, hogy a szomszédos telek tulajdonosa, vagy alkalmazottjai a tulajdonost egyéb-

ként megillető jogot, azzal visszaélve, merőben a szomszéd tulajdonos bosszantása és károsítása végett gyakorolták, az ezzel megokolatlanul és szükség nélkül okozott károkért az előbbi az utóbbinak felelősséggel tartozik. (1290/1927. — P. H. T. V. 743.)

Szerzői jog.

Fordítási jog.

Nyilvános előadás.

K. 937. E. H. I. A Szjt. 6. §. 9. pontja a szerzőnek kizárólagos jogot ad arra, hogy művét rádió (telefonhírmondó) útján a nyilvánossággal közölje.

II. Az előadó művésznek van kizárólagos joga engedélyt adni arra, hogy művészi előadásáról gramofonra, filmre vagy más hasonló készülékre történt átvitel többszörösíttessék, közzététessék, forgalomba helyeztessék s hogy művészi teljesítménye közvetlenül a rádió útján közöltessék a nyilvánossággal. Ellenben a jogosan készült és forgalomba helyezett gramofonlemezek felhasználása nyilvános előadásra és rádió útján való közlésre nincs az előadó művész engedélyéhez kötve. (1333/1935. — P. H. T. VIII. 937.)

K. 938. E. H. A színmű, zenés színmű vagy zenemű rádió útján való közlésére adott engedéllyel a műnek hangszóró útján való nyilvános előadásához való jogot is átengedettnek kell tekinteni, kivéve, ha a nyilvános előadásnak anyagi haszon szerzése a közvetlen célja. (1767/1936. — P. H. T. VIII. 938.)

K. 944. E. H. I. A szerzői jog szempontjából nyilvános előadás minden olyan előadás, amely a családiasság vagy háziasság körén túl megy, s így a nyilvános előadás fogalma — szerzői jogi vonatko-

zásban — nem függ a hozzáférés korlátlanságától vagy a belépődíjhoz kötöttségtől.

II. Jogi személy nem követheti el a bitorlás vétségét. Ha azonban a jogi személy nevében eljárni jogosult egyén követi el ügykörének ellátásában a szerzői jog bitorlását, akkor a Szjt. értelmében követhető vagyoni és nem vagyoni kárért az illető jogi személy is felelősséggel tartozik. (980/1928. — P. H. T. VIII. 944.)

Zeneművek.

K. 18. J. D. Kávéházi vagy vendéglői helyiségben előre megállapított műsor nélkül játszó zenekar (cigányzenekar) által jogosulatlanul eszközölt előadás esetében az illető kávés vagy vendéglős azon az alapon, hogy a zenekart játszásra felfogadta, a szerzői jog bitorlása miatt büntethető és kártérítésben marasztalható. (1918. febr. 9. — P. H. T. III. 448.)

K. 936. E. H. I. Aki a szerzőtől jogot nyert valamely zeneműnek mechanikai készülékre (grammofonra) való átvitelére (Szjt. 6. §. 9. pont.) s ily készülék útján való többszörösítésére, forgalomba helyezésére, azt pusztán ezzel kapcsolatban még nem illeti meg az ily készülék által való nyilvános előadás joga (Szjt. 49. §.) is.

II. A zeneműnek grammofonlemez útján való többszörösítéséhez és forgalomba helyezéséhez úgy a szövegírónak, mint a zeneszerzőnek a beleegyezése megkívántatik. (2763/1931. — P. H. T. VII. 936.)

Színmű.

K. 449. E. H. (Az 1884:XVI. tc. 78. §-ának) az alkalmazása szempontjából színműveknek a törvény hatálybalépte előtt eszközölt mindazok az előadásai jogosaknak tekintendők, amelyeket a közigazgatási

hatóság nem vetett tilalom alá és az ekként előadott színművek az 1884:XVI. tc. hatálybalépte után is bárki által előadhatók. (7214/1916. — P. H. T. III. 449.)

K. 945. E. H. Ha a szinház, mely a szerzőtől a szindarab előadási jogát megszerezte, a darabot annak utolsó előadásától számított 5 éven át szüneteltetti, a szerző az előadás jogát a szinháztól megvonhatja. (2483/1930. — J. H. T. VIII. 945.)

Árjegyzék.

K. 58. E. H. Az árjegyzék olyan írói műnek, s a benne foglalt ábrák olyan műszaki rajzoknak, melyekre az (1884:XVI. tc.) védelme kiterjed, nem tekinthetők. (6180/1906. — P. H. T. I. 58.)

Az 1884:XVI tc. helyett az 1921:LIV. tc. értendő.

Szerzői jogbitorlás általában.

K. 60. E. H. Szerzői jogbitorlás esetén a büntethetőség elévülésének kérdése hivatalból is vizsgálandó. (3436/1909. — P. H. T. I. 60.)

Többszörözés, forgalomba helyezés.

K. 934. E. H. A szerzői jog átruházása esetén a szerzőnél maradnak meg továbbra is mindenkor az ő személyiségéhez tartozó jogok, nevezetesen az a jog, amelynél fogva annak elismerését és feltüntetését követelheti, hogy ő a mű szerzője, és az a jog, melynél fogva a műnek reá sérelmes megváltoztatása ellen tiltakozhatik.

E jogok érvényesítésére a szerző halála után — hacsak a szerző másként nem rendelkezett — a szerző hozzátartozói vannak hivatva. (348/1932. — P. H. T. VIII. 934.)

K. 935. E. H. Az, akire a szerző a szezői jogot átruházta és általában az, aki a művet megjelentetni jogosult, a szerző beleegyezése nélkül a művön változtatást nem végezhet, kivéve oly változtatásokat, amelyekről az élet felfogása szerint feltehető, hogy azokhoz a szerző hozzájárulását meg nem tagadja. Ennek a tilalomnak a megszegése a Szjt. 6. §. 3. pontja szerint a szerzői jog bitorlásának tekintendő. (4478/1934. — P. H. T. VIII. 935.)

K. 939. E. H. A szerző a Szjt. 6. §. 10. pontja alapján mindenkor felléphet az ellen, akinek műve az ő művének az ő engedélye nélkül történt felhasználásával, átdolgozásával készült anélkül, hogy új eredeti mű jött volna létre, — s felléphet akkor is, ha a jogosulatlan felhasználás, átdolgozás közvetett úton egy másik, az eredeti művet közvetlenül utánképző mű alapján történt. (3165/1934. — P. H. T. VIII. 939.)

K. 54. E. H Szerzői jog bitorlása terheli a könyvkereskedőt is, aki jóllehet módjában állhatott meggyőződést szerezni arról, hogy a neki bizományba adott versenymű az eredeti szerző jogai szempontjából nem ütközik-e a törvény tilalmába, ezt a gondosságot menthető ok nélkül elmulasztván, a kérdéses műnek bizományba vett példányait ennek dacára, — tehát szándékosan és üzletszerűleg árúsította. (7059/1905. — P. H. T. I. 54.)

Szándékosság és gondatlanság.

K. 59. E. H. A felelős szerkesztő nemcsak lapjának szellemi összeállításért közvetlenül felelős lévén, hanem neki a közölni szándékolt minden dolgozatról tudomást szerezni s ekként arra is ügyelni kötelességében állván, hogy a lapjába felvett dolgozatok közzététele mások jogainak sérelme nélkül tör-

ténjék, — gondatlanság esetében is felelős a szerzői jog bitorlásáért. (4417/1905. — P. H. T. I. 59.)

K. 941. E. H. A szerzői jog bitorlása esetén a bitorló a gazdagodás összegét szándékosság és gondatlanság hiányában akkor is kiadni tartozik, ha a sértettnek kára nincs is. (2614/1934. — P. H. T. VIII. 941.)

K. 942. E. H. Az időszaki lap felelős szerkesztője a szerzői jog bitorlásában csak akkor vétkes, ha tudott a birtoklásról, vagy ha a hivatásával járó képzettségénél fogva a tőle megkívánható gondosság kifejtése mellett észlelnie kellett, hogy a lapban közzétett sajtóközlemény birtoklást tartalmaz. (1110/1929. — P. H. T. VIII. 942.)

K. 943. E. H. A szerzői jog bitorlását megvalósító cselekménynek előzetes hirdetésére szolgáló különös eszközök és készülékek elkobzandók abban az esetben is, ha a hirdetés a bitorlásnak csak előkészületi cselekménye volt, s nem jutott el a kísérletig. A jogosulatlan hirdetés, mint előkészületi cselekmény esetén is a kártérítési követelés tekintetében a Szjt. rendelkezései nyernek alkalmazást. (276/1930. — P. H. T. VIII. 943.)

Külföldön elkövetett sértő cselekmény.

K. 61. E. H. A szerzői jog kölcsönös védelme tárgyában Ausztria és Magyarország közt létrejött (s az 1887:IX. törvénycikkben foglalt) egyezmény csak az anyagi jog tekintetében nyerhet alkalmazást, ellenben alaki tekintetben ez az egyezmény a védelem érvényesítését célzó bírói eljárásra ki nem terjed, ebből folyóan ha a szerzői jogot sértő cselekmény Ausztria területén az ott lakó vagy honos egyén által követtetett el: a szerzői jogaiban sértett magyar honos csak az illetékes osztrák bíróság előtt léphet fel keresettel. (3735/1909. — P. H. T. I. 61.)

Az 1887:IX. tc. helyett ma már a magyar-német szerzői jogi egyezményt becikkelyező 1941:VII. tc. értendő.

II. Cím: Korlátolt dologi jogok.

I. FEJEZET. TELKI SZOLGALMAK.

K. 37. E. H. Valamely szolgalmi jognak ingatlan vagyonra elbirtoklás útján való megszerzésének alapfeltétele, hogy a birtoklás szolgalmi jog megszerzésére irányuló szándékkal, vagyis szolgalomszerűen gyakoroltassék; a valamely ingatlanon keresztül 32 évet meghaladó időtartamon át a gyakorolt puszta átjárás ténye azonban elbirtoklást eredményező szolgalomszerű birtoklásnak nem minősíthető. (650/1912. — P. H. T. I. 17.)

K. 920. E. H. Az ablakjog, mint nemleges telki szolgalom elbirtoklása akkor veszi kezdetét, amidőn a szolgáló telek tulajdonosa az uralgó telek tulajdonosának tiltakozására a szolgalommal ellenkező cselekmény vagy jog gyakorlását abban hagyja és csak akkor nyer befejezést, ha az abbanhagyástól kezdve az elbirtoklás ideje eltelt nélkül, hogy a szolgáló telek tulajdonosa a szolgalommal ellenkező cselekményt vagy joggyakorlást folytatta volna. (3289/1933. — P. H. T. VII. 920.)

K. 921. E. H. Az uralkodó telek felosztása esetén a telki szolgalom rendszerint mindegyik felosztott rész tulajdonosa javára azzal a korlátozással marad fenn, hogy azok a szolgalmat csak úgy gyakorolhatják, hogy az a szolgáló telek tulajdonosára ne váljék terhesebbé a felosztás előtt gyakorolt szolgalomnál. (4480/1928. — P. H. T. VII. 921.)

II. FEJEZET. SZEMÉLYES SZOLGALMAK.

Haszonélvezet.

K. IX. T. Ü. H. Oly kötelezvény alapján, melyben az adós a kölcsönösszeg jelzálogi biztosítását megengedi, egyúttal azonban kamat fejében ingatlanának haszonélvezetét bocsátja át hitelezőjének, a zálogjognak a tőke erejéig való bekebelezése vagy előjegyzése el nem rendelhető. (1899. dec. 15. — P. H. T. I. 19.)

K. 38. E. H. Házastársak részére ingatlanokra nézve kikötött élethossziglani haszonélvezeti jognak fogalmából önként következik, hogy más megállapodás hiányában a haszonélvezeti jog a túlélő házastársat is elhunytáig egészben megilleti, mert a jogosítvány és időmeghatározása egységes lévén, bármelyik házastárs életbenléte kizárja a haszonélvezet korlátozását. (3983/1904. — P. H. T. 38.)

K. 432. E. H. II. A haszonélvezet gyakorlásának, mint a haszonélvezeti jogot harmadik személy javára terhelő szolgalomnak, telekkönyvi bekebelezése nem foghat helyet. (4277/1915. — P. H. T. III. 432.)
Az I. rész a 745. E. H. folytán feleslegessé vált.

K. 745. E. H. A haszonélvezeti jognak, mint személyhez kötött jognak, csupán a gyakorlása ruházható át, maga a jog azonban nem. (6986/1927. — P. H. T. V. 745.)

K. 433. E. H. A haszonélvező ebbeli jogának gyakorlásában a rendszeresen folytatandó gazdálkodás szabályai szerint tartozik eljárni, következéskép a mezőgazdasági felszerelésben beállott közönséges apadást és a helyesen vett gazdálkodás folytán felhasznált egyes dolgokat a gazdaság jövedelméből pótolni tartozik. (10.718/1915. — P. H. T. III. 433.)

K. 431. E. H. Vagyonösszesség haszonélvezője a vagyonösszességben foglalt és jövedelmet nem hajtó egyes vagyontárgyak fenntartási kötelezettsége alól nem szabadulhat akként, hogy az ilyen vagyontárgyaknak a haszonélvezetéről egyoldalú nyilatkozattal lemond. (3690/1914. — P. H. T. III. 431.)

Lakásszolgalom.

K. 39. E. H. Jogszabály ugyan az, hogy abban az esetben, ha a lakás szolgalmával terhelt ház tűzvész következtében, vagy más véletlen eset által elpusztult, a szolgalom mindaddig szünetel, míg a ház újra felépül; a kötelezett fél azonban a házat megfelelő időben újra felépíteni, vagy a jogosult részére hasonnemű lakást szerezni köteles, mivel a szolgalom újra feléledése, vagy végleges megszűnte nem függhet a kötelezett akaratától, de különösen nem, ha a kikötött lakásszolgalom részben ellenértéke az ingatlan tulajdona átengedésének. (170/1904. — P. H. T. I. 39.)

III. FEJEZET. ÉPITMÉNYI JOG.

K. 32. E. H. A magyar jognak az ideiglenes törvénykezési szabályok által 1861. évben történt visszaállítása után létesült olyan szerződés, mely szerint a telektulajdonos, a telekre vonatkozó tulajdonjogának fenntartása, s a telek tulajdonjogának elismerése fejében évi díj fizetése és bizonyos szolgálmányok teljesítése mellett megengedi, hogy a vele szerződő ügyfél a telken a saját használatára s önálló tulajdonul házat építsen: mint osztott tulajdon létesítésére irányuló jogügylet, a bírói joggyakorlat szerint csak annyiban érvényes, amennyiben ennek a jogviszonynak a fenntartása naptár szerint meghatározott időtartamra állapíttatott meg. Következőleg az ilyen jogviszonyból sem a telek tulajdonjogának megfelelő

ellenérték mellett leendő átengedése, sem a felépítményre a külön tulajdonjog telekkönyvi bekebelezése sikeresen nem követelhető. (257/1906. — P. H. T. I. 32.)

V. FEJEZET. JELZÁLOGJOG.

Jelzálogjog tárgya.

K. 434. E. H. Jelzálogjog nemcsak olyan telekkönyvezetlen ingatlanságra nem szerezhető, mely egyáltalán nem volt még telekkönyvezve, hanem olyanra sem, mely telekkönyvezve volt ugyan, de utóbb akár a telekkönyvi közegek hibás eljárása, akár más ok miatt a telekkönyvből kimaradt. (789/1916. — P. H. T. III. 434.)

Jelzálogjog átszállása.

K. 445. E. H. 1. bek. Arra, aki anyagilag idegen tartozást jogi helyzeténél fogva kénytelen kifizetni és így a hitelezőt azért elégíti ki, hogy ennek a követelését magához váltsa, már a fizetés tényénél fogva átszáll minden járulékos joggal együtt a kielégített hitelezőnek a követelése. (3030/1916. — P. H. T. III. 445.)

A 2. bekezdés a Jt. 9. s következő §-ainak újabb szabályozása folytán hatályát vesztette.

Aljelzálogjog.

K. 20. E. H. A pénzintézetek által kibocsátott záloglevelek összességének biztosítására szolgáló s ilyen jogi minőségűnek telekkönyvileg is kitüntetett zálogjogra a kir. kincstár javára sem jegyezhető be az alzálogjog. (6453/1907. — P. H. T. I. 20.)

K. 61. T. Ü. H. Az alzálogos hitelezőnek a jelzáloggal terhelt ingatlan tulajdonosa ellen rend-

szerint nincs kereseti joga és magából az ingatlanból — árverés folytán történt vételár felosztás esetét kivéve — csak úgy nyerhet kielégítést, ha saját adósának jelzálogilag biztosított követelését magára ruháztatja, vagy annak behajtására feljogosíttatik. Abban az esetben azonban, ha az alzálogjoggal terhelt követelés biztosításául bekebelezett zálogjog a telekkönyvi rendtartás 79. §-ában foglalt fenntartással töröltetik, közvetlenül a zálogjog tulajdonosa ellen fordulhat keresettel. (1895. ápr. 19./jún. 7. — P. H. T. III. 443.)

K. 444. E. H. Eredeti érvénytelenség alapján megtámadhatja a jelzálogjoggal terhelt ingatlanság tulajdonosa azt az aljelzálogi bejegyzést, mely nem jogügyleten alapszik, ha az aljelzálogjog bejegyzésére irányuló kérés időpontjában a jelzálogjoggal biztosított követelés már megszűnt volt. (7086/1915. — P. H. T. III. 444.)

Egyéb jelzálogi biztosítások.

K. IX. T. Ü. H. Oly kötelezvény alapján, melyben az adós a kölcsönösszeg jelzálogi biztosítását megengedi, egyúttal azonban kamat fejében ingatlanának haszonélvezetét bocsájtja át hitelezőjének, a zálogjognak a tőke erejéig való bekebelezése vagy előjegyzése el nem rendelhető. (P. H. T. I. 19.)

K. 24. T. Ü. H. (Az 1877:VIII. törvénycikkben) megszabott mértéken felül kikötött és megfizetett kamatok, habár azok a most idézett törvény hatálybalépte után jártak is le és sem jogérvényes ítélettel, sem peregyességileg eleve megállapítva nincsenek, az adósnak a perben tett beszámítási kifogása következtében a kölcsöntőke törlesztésére rendszerint be nem számíthatók.

Az ingatlanra vonatkozó s törvény szerint érvénytelen zálogszerződésnél a zálogtárgynak a tör-

vényes kamatmértéket meghaladó évi hasznai a kölcsöntőke lerovására be nem tudhatók. (1885. ápr. 14. — P. H. T. I. 101.)

VI. FEJEZET. ZÁLOGJOG INGÓ DOLGON.

Törvényes zálogjog.

K. 446. E. H. A gazdasági munkás nem csupán esedékes munkabére, hanem az ennek behajtásával felmerült költség erejéig is minden más törvényes, vagy szerződéses zálogjogot megelőző törvényes zálogjoggal bír a gazdasági munkásvállalkozónak az ő közreműködésével megkeresett készpénz- vagy terménybeli járandóságára, továbbá annak munkaeszközeire és óvadékára. (5905/1913. — P. H. T. III. 446.)

Egyéb dologi jogi szakjogok.

Hitbizomány.

K. 57. J. D. A hitbizományi vagyonnak a trianoni szerződés területi rendelkezései következményeképen más állam fennhatósága alá került részére vagy a helyébe lépett értékre a magyar hitbizományi jog szabályai nem alkalmazhatók. (1933. jan. 17. — P. H. T. VII. 933.)

Kegyúri jog.

K. 31. T. Ü. H. Az magában véve, hogy egyes helyeken a visitatio canonica feljegyzései szerint a párbér minden ház vagy telek után szolgáltatik ki, nem képez alapot arra, hogy a kérdéses helyeken a párbér ingatlanokon nyugvó tehernek tekintessék. (1885. dec. 4. — P. H. T. I. 43.) V. ö. 42. E. H.

K. 42. E. H. I. A társkegyurak a kegyúri tartozásokért és kötelezettségekért nem egyetemlegesen, hanem kegyurasági birtokaik arányában felelősek.

II. A kegyúri kötelezettség dologi teher lévén, az, mint ilyen, az illető ingatlanokat, s illetve azoknak mindenkori tulajdonosait nyilvánkönyvi bejegyzés nélkül is föltétlenül terheli, s ennélfogva annak telekkönyvi biztosítására, a teher összegszerű mennyiségének előre meg nem határozható voltánál fogva nincs szükség. (7636/1906. — P. H. T. I. 42.)

Kisajátítás.

K. 429. E. H. A kisajátító, aki a részére engedélyezett kisajátítástól olyan időben lép vissza, amikor a bíróság a kártalanítás kérdésében már érdemleges határozatot hozott, a kisajátítást szenvedőnek a kisajátítási eljárással okozott kárért felelős. (3114/1916. — P. H. T. III. 429.)

K. 430. E. H. A kisajátításról szóló 1881:XLI. tc. rendelkezései sem arra nem adnak törvényes alapot, hogy a kisajátítást szenvedő a kisajátított ingatlan éréke fejében megállapítandó kártalanításon felül az ingatlanán addig gyakorolt iparüzletének tovább nem folytathatása címén külön kártalanításban részesíttessék, sem pedig arra, hogy a kisajátítást szenvedőnek ily című kártalanítási igénye valamely későbbi peres eljárás útjára utaltassék. (2742/1918. — P. H. T. III. 430.)

Urbériség és hasonló viszonyok.

K. 1. T. Ü. H. A maradványföld váltságösszegének úgy fennálló hátralékai, mint jövőben esedékes részletei telekkönyvi bejegyzés nélkül is terhelik a megváltott föld azon birtokosát, aki a váltságtőke megállapítása után adásvétel útján magánkézből sze-

rezte meg a birtokot. De a megváltott ingatlan bírói árverési vevőjét a váltságösszegnek csak az árverés napja után esedékes részletei terhelik; azon hátralékos részletekért pedig, melyek az árverés napja előtt jártak le, ő nem felelős, ha csak az árverési feltételek ellenkezőt nem tartalmaznak. (1882. máj. 8/22. — P. H. T. I. 45.)

K. 35. T. Ü. H. (P. H. T. I. 44.) Oly községekben, amelyekre bár a Mária Terézia úrbér egyidejűleg végre nem hajtatott, hanem a lakosok a volt földesuraság által az úrbér behozatala idejében vagy azután telekkönyvileg meghatározott mennyiségben bel- és kültelki állományokkal láttattak el és ezen állományok az úrbéri viszonyok megszüntetéséig telki hányad arányában járó úrbéri tartozásak szakadatlan teljesítése és a közterhek viselése mellett bírattak, az úrbér jelenleg behozottnak tekintendő s ily községekben, ily állományokra nézve a maradványföld-váltság felszámításának az 1871:LIII. tc. 22. §. b) pontjának szem előtt tartása mellett is van helye. (1886. máj. 21. — P. H. T. I. 44.)

K. 51. T. Ü. H. Azokban a községekben, amelyekben úrbéri italmérés gyakoroltatott, az ezért megállapított kártalanítási összegre a tulajdonjog a volt úrbéreseket illeti.

A megállapított kártalanítás összege azonban kötményezett kötvényekben a jelenlegi politikai községnek adandó ki. (1891. jan. 13. — P. H. T. I. 50.)

K. 67. J. D. A volt úrbéri birtokok közösen használt erdejének állagára nem lehet végrehajtást vezetni, vagy egyébként jelzálogjogot szerezni olyan követelés fejében, amely a volt úrbéres erdőbirtokosok közgyűlésének határozata alapján felvett kölcsön, vagy egyéb ügylet következtében állott elő. (1934. jún. 2. — P. H. T.)

K. 35. E. H. Az 1894:V. tc. alapján történt telepítésnél a telepessel szemben hatálytalan az általa kiállított telepítési szerződésben foglalt az a kikötés, hogy a kir. kincstár a telepest a telep tulajdonából kimozdíthatja valamely olyan esetben is, ami az idézett törvénycikk 18. §-ában kimozdítási okul megállapítva nincs. (1907. I. G. 3. — P. H. T. I. 35.)

K. 47. E. H. Az arányosítás tárgyát képező közbirtokossági közös erdőterületből 100 holdat meghaladó egyéni illetmények elkülönítése és kihasítása vagyonközösség megszüntetési per útján nem követelhető. (267/1907. — P. H. T. I. 47.)

K. 447. E. H. — I. A tagosítás alá eső ingatlanok nézve egyeseknek egymás ellenében támasztott magánjogi igényei a tagosítási ügy folyamán csak annyiban nyernek elintézést, amennyiben a tényleges birtoklás alapul vételével megállapíttatik, hogy a vitás illetmény kinek birtokába adandó, fennmaradván a magát magánjogaiban sértve érző félnek az a joga, hogy igényeit a vele ellentétes érdekű féllel szemben a közpolgári peres eljárás útján érvényesíthesse. — II. A tagosítás végrehajtásakor kiosztott új birtokra pusztán a kiosztás ténye tulajdonszerzést nem létesít, hanem a kiosztás csak akkor jár az új birtokban részesülő félre nézve tulajdonszerzéssel, ha ő tulajdonosa volt a kiosztáskor annak az ingatlannak, amelynek fejében neki az új birtok kiosztatott. (6842/1917. — P. H. T. III. 447.)

III. Cim: Telekkönyv.

Árverési vétel.

K. 3. J. D. Ingatlanok bírói árverésen való vétele nemcsak azon az alapon támadható meg, hogy

a vevő a végrehajtatóval, vagy a végrehajtást szenvedettel rosszakaratulag összejátszott a tulajdoni igénnyel bíró harmadik személy jogainak megrövidítése, illetve e jogok érvényesítésének meghiúsítása céljából, hanem azon az alapon is, hogy az árverési vevő az árverés alkalmával tudta, vagy kellő gondosság mellett tudnia kellett, hogy az elárverezett ingatlan nem a végrehajtást szenvedőnek, hanem másnak a tulajdona, vagy arra másnak kétségtelen jogos tulajdoni igénye van. (1913. jún. 14. — nov. 22/27. — P. H. T. I. 36.)

Telekkönyvi előjegyzés és igazolás.

K. 45. T. Ü. H A telekkönyvi igazolási határidő elmulasztása alapján kért törlésnek megtagadázés alapján a zálogjog előjegzését el lehet rensára okul nem szolgálhat az, hogy az előjegyzést nyert fél a törlés iránti kérvény beadása után, de a kérvény következtében kitűzött tárgyalást megelőzőleg igazolási keresetét beadta. (1889. szept. 13. — P. H. T. I. 26.)

K. 23. E. H. Abban a tekintetben, hogy az ausztriai bíróságok a Magyarországon kiállított kereskedelmi könyvkivonat alapján a zálogházi cím kimutatása nélkül a zálogjog előjegyzését megengednék, viszonosság fenn nem áll, ennélfogva az Ausztriában kiállított kereskedelmi könyvkivonat alapján a záloghozi cím kimutatása nélkül a zálogjog előjegyzését a hazai bíróság sem rendelheti el. (1920/1908. — P. H. T. I. 23.)

K. 24. E. H. A szabad kir. városok rendőrkapitányainak az (1876:XIII. tc. 115. §-ával) adott hatáskörben cselédügyből eredő vagyonjogi igény tárgyában hozott határozatai a telekkönyvi rendtartás 92. §-a alá eső olyan bírói határozatoknak tekintendők,

amelyek alapján a zálogjogi előjegyzés megengedendő. (6313/1907. — P. H. T. I. 24.)

K. 424. E. H. A pervesztes felperes ellenében még nem jogerős ítélettel megítélt perköltségre nézve a Tkr. 92. §-a alapján nincs helye jelzálogi előjegyzésnek. (6129/1916. — P. H. T. III. 424.)

K. 438. E. H. A Pp. életbelépte előtt s nem a Pp. 317. §-ában megszabott alakban kiállított adóslevél alapján a jelzálogjog előjegyzésének helye lehet. (397/1916. — P. H. T. III. 438.)

K. 439. E. H. Ha a váltó elfogadója a váltó szövegében foglalt kelet (a kiállítás éve, hónapja és napja) előtt meghalt, a lejárt váltó alapján az elfogadó ellen jelzálogi előjegyzésnek nincs helye. (5044/1917. — P. H. T. III. 439.)

K. 440. E. H Jelzálogjog telekkönyvi előjegyzésénél a kereskedelmi könyveknek a Tkr. 88. §-ának c) pontjában és a Kt. 31. §-ának második bekezdésében említett bizonyító erejére nézve nem kereskedők ellenében meghatározott két év abban az esetben, ha a könyvkivonat egységes üzleti összeköttetésből származóan egymást követő bejegyzések egyenlegével záródik, az egyenleeet megelőző, utolsó tehertétel bejegyzésétől számítandó. (4825/1916. — P. H. T. III. 440.)

K. 441. E. H. A közkereseti társaság tagja ellen nincs helye jelzálogi előjegyzésnek olyan kereskedelmi könyvkivonat alapján, melyben a jelzálogilag biztosítandó követeléssel a közkereseti társaság van megterhelve. (8608/1915. — P. H. T. III. 441.)

K. 748. E. H. Az ügyvédi munkadíjakat és kiadásokat a Ppé. 18. §-a értelmében megállapító végzés alapján a zálogjog előjegyzését el lehet ren-

delni (telekkönyvi rendtartás 87. §., 88. §. b) pont és 89. §.). (6961/1927. — P. H. T. V. 748.)

K. 747. E. H. Fizetési meghagyás (Pp. 592. és 595. §.) alapján zálogjog előjegyzését elrendelni nem lehet. (877/1927. — P. H. T. V. 747.)

Feljegyzések.

K. 8. J. D. Hitelbiztosítási összeg erejéig bejegyzett jelzálogjogra vonatkozólag oly telekkönyvi feljegyzés, mely szerint a biztosítéki jelzálogjog az eredeti adós személyében történt változás után az utóbbinak helyébe lépő új adós eme hitelviszonyból keletkező tartozásának biztosítására szolgál, nem engedhető meg. (1916. febr. 19—24-én. — P. H. T. I. 29.)

K. 11. T. Ü. H. A perfeljegyzés csak az 1855. december 15-iki . . . telekkönyvi rendelet . . . XIV. fejezete értelmében a bejegyzés érvénytelensége vagy megszűnte okából támasztott kitörlési keresetek alapjen rendelhető el. (1883. dec. 4. — P. H. T. I. 28.)

K. 29. E. H. A bűnvádi per feljegyzése a vizsgálóbíró megkeresése alapján elrendelendő. (621/1909. — P. H. T. I. 29.)

K. 752. E. H. A végrehajtási zálogjog kitörlése iránt indított per telekkönyvi feljegyzésének abban az esetben sincs helye, ha azt a zálogjogot, amelynek törlését kérik, eredetileg érvénytelen ügylet alapján jegyezték elő. (488/1927. — P. H. T. V. 752.)

K. 751. E. H. A telekkönyvi hatóságnak a nála beadott keresetet a per feljegyzése iránt előterjesztett kérelem elutasítása esetén is át kll tennie a ke-

resetlevélben megjelölt bírósághoz. (2089/1927.— P. H. T. V. 751.)

Telekkönyvi törlés.

K. 424. E. H. I. A Tkr. 148. §-a csupán a telekkönyvezett anyagi jog oltalmára adja meg a kereseti jogot. II. A kitörlési kereset nem csupán bekebelezett, hanem előjegyzett jog kitörlésére is irányulhat. (9749/1915. — P. H. T. III. 424.)

K. 753. E. H. Ha a telekkönyvi bejegyzést rendelő végzést az érdekelt feleknek már kézbesítették, valamennyi érdekelt fél beleegyezése nélkül nem lehet a bejegyzést perenkívüli úton törölni vagy megváltoztatni a telekkönyvi rendtartás 168. §-ában említett „fontos hiba" címén azon az alapon, hogy a bíróság a bejegyzést érvénytelen okirat alapján rendelte el. (4302/1928. — P. H. T. V. 753.)

Vegyes szabályok.

K. 423. E. H. Különálló telekkönyvi ügyekben különböző bíróságoknak végzései ellen egy beadványban foglalt felfolyamodás visszautasítandó. (5240/1917. — P. H. T. I. 423.)

K. 750. E. H. Perenkívüli telekkönyvi ügyben határidő elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs. (2772/1925. — P. H. T. V. 750.)

K. 749. E. H. Telekkönyvi ügyben a 4420/1918. M. E. számú rendelet 4. §-ának helyes értelme szerint közérdekű jogorvoslatnak csak telekkönyvi bejegyzést elrendelő határozat ellen van helye, a telekkönyvi bejegyzést megtagadó határozattal szemben azonban közérdekből jogorvoslatnak helye nincs. (1596/1928. — P. H. T. III. 749.)

Harmadik rész: Kötelmi jog.

I. Cím: Szerződés.

Jóváhagyás.

K. 3. E. H. Az ármentesítő és vízszabályozó társulatnak olyan közgyűlési határozata, amellyel a létesített védművek által mentesített ártéri birtokok az előzőleg jogerősen kirótt és befizetett évi költségjárulékoknál jelentékenyen kevesebb összeggel terheltetnek meg és a már befizetett költségjárulékok jelentékeny és tetemes összeget képező része visszatéríttetni rendeltetik, — a társulat évi költségelőirányzatának megállapítására számbaveendő befolyással bírván, — az 1884:XIV. tc. 5. §-ának c) pontjában említett, s az évi költségelőirányzatot megállapító határozatokkal végeredményében egy tekintet alá esik, miből folyólag a társulatra nézve kötelező erővel csak akkor bír, ha azt a földmívelésügyi miniszter jóváhagyta. (1688/1905. — P. H. T. I. 3.)

K. 90. E. H. A róm. kath. főpapok javadalmaik élvezetébe királyi adomány alapján jutván, az utóbbi javadalmasnak jogai nem származnak az előbbi főpaptól és így ő elődének magánjogi szempontból nem jogutóda s ez okból ennek szerződési kötelezettsége őt rendszerint nem terheli, hanem csupán az esetben, ha a javadalmas főpap által kötelezettségválla-

lás legfelsőbb jóváhagyás mellett történt. (8108/1893. — P. H. T. I. 90.)

Megrendelések gyűjtése.

K. 44. J. D. A nagyobb gazdasági gép átvétele és használatba vétele egymagában véve nem zárja el a megrendelő kisbirtokost attól, hogy az 1900:XXV. tc. 1. §-ában foglalt tilalom ellenére, a 27.483/1901. K. M. számú rendelet 6. §-ának utolsó bekezdésében megállapított feltétel megtartása nélkül kötött vételi ügyletnek vele szemben való hatálytalanságára hivatkozhassék. (1931. február 14. — P. H. T. VIII. 1036.)

K. 450. E. H. A bíróság hivatalból tartozik vizsgálni, hogy az ügylet megkötése nem ütközik-e a megrendelések gyűjtését korlátozó 1900:XXV. tc.-be és az annak alapján kibocsátott miniszteri rendeletbe. (1455/1914. — P. H. T. III. 450.)

Szerződések alakja általában.

K. 68. E. H. A magyar nyelvet nem értő felekkel magyar nyelvű közjegyzői okiratnak felvételénél két tanú, vagy egy másik közjegyző jelenléte szükséges akkor is, ha a közjegyző az okiratot tolmács alkalmazása nélkül magyar nyelven felvenni jogosítva van. (222/1912. — P. K. I. 68.)

Törvényes alakszerűségek.

K. 66. E. K. Általános jogszabály, hogy szerződések rendszerint szóbeli úton is érvényesen jöhetnek létre, s hogy abban az esetben, ha a felek abban állapodnak meg, hogy a szóbeli úton keletkezett megállapodásról utóbb írásbeli szerződés állíttassék ki, a szerződés írásbani kiállításának valamelyik fél

részéről való megtagadása vagy nem teljesítése a szóbeli szerződés hatályára, illetve a szerződés érvényére csak abban az esetben bír befolyással, ha a felek a szóbeli megállapodás érvényét attól teszik függővé, hogy az írásba foglaltassék és az írás a felek által aláírassék. (355/1896. — P. H. T. I. 66.)

K. 67. E. H. Ha a szerződés a házastársak közt ugyan, de ezek gyermekei javára jön létre a nélkül, hogy a házastársak magukra nézve egymással szemben jogokat és kötelezettségeket megállapítanának, a szerződés érvényéhez közjegyzői okirat nem kívántatik. Ily okirat még akkor sem szükséges, ha abban az egyik házastárs javára elidegenítési és terhelési tilalom van kikötve, mivel ezekkel csupán a gyermekek és nem a házastársak lesznek kötelezve. (7902/1904. — P. H. T. I.)

Törvényes tilalomba ütköző ügyletek.

K. 53. J. D. Ha bizonyos ügyletekkel való iparszerű foglalkozást jogszabály hatósági jogosítványhoz (iparigazolványhoz, iparengedélyhez vagy másnemű hatósági engedélyhez) köt, akkor az a körülmény, hogy az ügyletet — esetleg iparszerűen űzött foglalkozása körében — olyan személy kötötte, aki az említett hatósági jogosítvánnyal nem rendelkezik: magának az ügyletnek érvényességét nem érinti, kivéve, ha az a jogszabály az ügyletet kifejezetten semmisnek nyilvánítja, vagy ha az ügylet tartalma más jogszabályba, vagy a jóerkölcsökbe ütközik, vagy ha a magánjog szabályai szerint megtámadható. (1932. jún. 21. — P. H. T. VII. 946.)

K. 72. E. H. Tényleges szolgálatban álló katonatisztnek nősülésénél a kötendő házasság anyagi biztosítása a közérdek szempontjából kívántatván meg, ezen közjogi tekintet alá eső érdekre tekintet-

tel az ezzel ellentétben álló minden olyan jogügylet, mely a felek akarata szerint arra irányul, hogy a házassági biztosíték rendeltetése elől elvonassák, érvénytelennek tartandó, mert az ilyen jogügylet nyilvánvalóan a közérdek szempontjából fennálló tekintetek kijátszását célozza. Ezen alapon érvénytelen a katonatisztnek vagy nejének lemondása a nősülési biztosíték jövedelméről. Mégis azonban a katonai nősülési biztosíték céljára és rendeltetésére való figyelemmel az a kamatjövedelem, amely az ennek fizetésére kötelezett féltől a lejárat után késedelem nélkül nem igényeltetik, később már nem lesz keresettel érvényesíthető. (83/1896. — P. H. T. I. 72.)

L. még a Kúria 85. sz. polgári (93. sz. büntető) teljesülési döntvényét.

K. 948. E. H. I. Az oly szerződés, amely az egyik felet ipari foglalkozásában, hivatásában vagy cselekvési szabadságában korlátozza, csak annyiban érvényes, amennyiben a korlátozás a másik fél jogos érdekeinek védelmére szükséges és a kötelezettre túlzott terhet nem ró.

II. Ha a közrend sérelme csupán annak a mértéknek túllépésében áll, amelyet a társadalmi rend a felek ügyleti rendelkezési jogának (autonomiájának) korlátjául felállít, a megállapodás érvényes abban a megengedett kisebb mértékben, amely a feleknek a szerződéskötéshez fűződő érdekét a felek szándéka szerint kielégíteni még mindig alkalmas. (7084/1930.)

Erkölcstelen ügyletek.

K. 70. E. H. A házasság erkölcsi és társadalmi jellegénél fogva nyerészkedésre irányult közvetítés tárgyául nem szolgálhat; minélfogva házassági közvetítési díj bírói úton meg nem ítélhető. (929/1888. — P. H. T. I. 70.)

K. 71. E. H. Az a kötelezettség, hogy a férj a házasság jogerős felbontása után legfeljebb két hónap alatt a zsidó vallás szerint megkívánt válólevelet felszólításra nejének kiszolgáltatni tartozik, mint tisztán valláserkölcsi kötelesség, bírói úton ki nem kényszeríthető, s így bírói úton érvényesíthető kötelem alapja nem lehet, következésképp ennek a kötelezettségnek biztosítására kötbér érvényesen ki nem köthető. (1390/1911. — P. H. T. I. 71.)

K. 290. E. H. Ágyassági viszony nem teszi erkölcstelenné és így jogilag érvénytelenné az ily viszonyban élők közt létrejött halálesetre szóló szerződést. (2546/1910. — P. H. T. II. 290.)

K. 457. E. H. Jó erkölcsökbe ütköző cél elérhetésére és leplezésére kifejtett ténykedéséért követelt díj iránt támasztott igény bírói oltalomban nem részesül. (3573/1916. — P. H. T. III. 457.)

K. 458. E. H. Oly esetben, midőn valamely szerződésszerű megállapodás a jó erkölcsökbe ütköző volta miatt nem részesülhet bírói oltalomban, a megállapodás előtti állapot állítandó helyre. (6576/1916. — P. H. T. III. 458.)

K. 513. E. H. Közszállításnál a pályázat eredményére a kormányhatóságnál gyakorlandó befolyás fejében közbenjárási díj kikötése a jó erkölcsökbe ütközik. (10.841/1915. és 6911/1916. — P. H. T. III. 513.)

K. 759. E. H. A jó erkölcsökbe ütköző módon elért vagyoni előny megosztására irányuló kereseti igény és az annak alapjául szolgáló megállapodás jogi oltalomban nem részesülhet. (7126/1923. — P. H. T. V. 759.)

85. T. Ü. H. (93. btető): A m. kir. Kúria jogegységi tanácsának 11. számú büntető döntvényét hatályon kívül helyezi és kimondja, hogy:

az árdrágító visszaélésekről szóló 1920:XV. tc. 1. §-ának 3. pontja orvosra, hivatásából folyó munkateljesítésének körében nem alkalmazható. (1922. jan. 10. — P. H. T. III. 516.)

Uzsora és kizsákmányoló szerződés.

69. E. H. Az (1883:XXV. tc.) tiltó rendelkezéséből kétségtelen, hogy az arra alapított kifogás nemcsak magából a hitelezésből származó kötelemre, hanem az abból folyóan eredő nyitott kötelemre is érvénytelenítő hatállyal felhozható. (1895. szept. 25. — 3800/1894. — P. H. T. I. 69.)

J.: Az 1883:XXV. tc. 1—18. §-ai helyett az uzsoráról szóló 1932:VI. tc. értendő.

Feltétel és feltevés.

K. 451. E. H. Ha a szerződés hatályát a szerződő felek valamely feltétel bekövetkezésétől tették függővé s e feltétel az egyik szerződő félnek hibájából nem mehet teljesedésbe, a nem vétkes másik fél a szerződés teljesítését akként követelheti, mintha a szerződés feltétlenül köttett volna meg. (6418/1917. — P. H. T. III. 451.)

Szerződés értelmezése.

A szerződési akarat hiánya.

K. 452. E. H. Jogos követelésnek nem teljesítése miatt a bírói jogsegély igénybevételével való fenyegetés, habár e fenyegetés a bűnvádi feljelentés megtételére céloz, nem tekinthető jogellenes fenye-

getésnek, ha az elérni célzott eredmény nem irányul jogtalan előnyre. (361/1916. — P. H. T. III. 452.)

K. 758. E. H. Közeli rokonok között létesült olyan jogügyletről, amellyel a hitelező elől az akkor már fönnállott követelésének kielégítési alapját vonják el, azt kell vélelmezni, hogy az ügylet a hitelező kijátszása céljából létesült. A hitelező kijátszására irányuló jogügyleteknél pedig közömbös, hogy azt visszteherrel, vagy anélkül kötötték-e meg. (2002/1926. — P. H. T. V. 758.)

K. 949. E. H. Azt a rendszerint alkalmazandó jogszabályt, hogy a jogban való tévedés hátrányos következményeit a tévedő félnek kell viselnie, a jogban értelmiségének vagy iskolázottságának alacsonyabb foka miatt járatlan fél terhére nem lehet mereven alkalmazni abban az esetben, amikor a szerződő felek a szerződés elkészítésénél közösen megbízott ügyvéd vagy kir. közjegyző közreműködését veszik igénybe és a szerződő feleknek vagy azok egyikének a jogi tévedését az okozza, hogy a felek által közösen megbízott ügyvéd vagy kir. közjegyző nekik a jogszabályok tekintetében a szükséges útbaigazítást meg nem adta, vagy éppen téves tájékoztatást adott. Az ekként előidézett jogi tévedés a ténybeli tévedéssel egy tekintet alá esik. (1584/1934. — P. H. T. VII. 949.)

K. 950. E. H. Az ügyletet egymagában az, hogy tévesen foglalták írásba, nem teszi érvénytelenné még akkor sem, ha az okiratbafoglalás az ügylet érvényességi kelléke. (3220/1933. — P. H. T. VII. 950.)

Képviselet.

K. 73. E. H. Az államkormánynak, illetve annak a tagjának (szakminiszternek), kinek rendelke-

zése alatt valamely ingatlan van, a közjogi állásából folyó és az 1848:III. tc. 32. §-ában meghatározott felelősséggel járó rendelkezési joga nem terjeszthető ki olyképpen, hogy a rendelkezése alá helyezett ingatlanra az 1897:XX. tc. 37. §-a szerint szükséges törvényhozási különös felhatalmazás nélkül a kir. államkincstárra kötelező hatállyal adásvevési szerződést köthessen. (4367/1909. — P. H. T. I. 73.)

K. 74. E. H. A nem teljeskorúak által meghatalmazotti minőségben megbízójuk részére kötött ügyletek érvényességét a meghatalmazott kiskorúsága nem érinti. (1016/1898. — P. H. T. I. 74.)

K. 453. E. H. A kiskorú nevében kötött hagyatéki egyesség azon az alapon, hogy a kiskorú kellően képviselve nem volt, még akkor is megtámadható, ha az egyességet az árvaszék jóváhagyta. Az egyesség csak a kiskorú részéről és nevében támadható meg.

A bíróság vizsgálat alá veheti azt a kérdést is, hogy a kiskorú részéről kötött ügyletben megfelelő-e a visszteher? (7865/1916. — P. H. T. V. 453.)

Szerződést megerősítő mellékkikötések.

Foglaló.

K. 75. E. H. Oly megállapodásból, melyben a foglalónak csak jövőben leendő átadása köttetett ki, a foglaló átadására bíróilag érvényesíthető követelés nem származik. (392/1897. — P. H. T. I. 75.)

Kötbér.

K. 71. E. H. Az a kötelezettség, hogy a férj a házasság jogerős felbontása után legfeljebb két hónap alatt a zsidó vallás szerint megkívánt váltóleve-

let felszólításra nejének kiszolgáltatni tartozik, mint tisztán valláserölcsi kötelesség, bírói úton ki nem kényszeríthető, s így bírói úton érvényesíthető kötelem alapja nem lehet; következésképp ennek a kötelezettségnek biztosítására kötbér érvényesen ki nem köthető. (1390/1911. — P. H. T. I. 71.)

K. 76. E. H. A kötbér nemcsak vagyoni, hanem bármely érdek biztosítására is kiköthető. (496/1898. — P. H. T. I. 76.)

K. 77. E. H. A kötbér kikötésére vonatkozó szerződési határozmányok szorosan lévén magyarázandók, a kötbér megítélésének csak akkor van helye, ha az ahhoz való jog a szerződés szövegéből határozottan megállapítható. (860/1898. — P. H. T. I. 77.)

K. 454. E. H. A késedelmes teljesítés esetére kikötött kötbér követelhetésének előfeltétele az, hogy a késedelmes teljesítés elfogadása alkalmával a kötbérre vonatkozó igény kifejezetten fenntartassék. (3903/1914. — P. H. T. III. 454.)

K. 455. E. H. A kötbér nagysága, ha annak mérsékléséről a szerződő felek le is mondtak, kérelemre mérséklendő oly módon, hogy az a szerződésszegéssel okozott anyagi hátránnyal feltűnő aránytalanságban ne legyen. (82/1914. — P. H. T. III. 455.)

K. 947. E. H. A munka részleges teljesítése után külön megállapodás hiányában az óvadék aránylagos részét visszakövetelni nem lehet. (2135/1932. — P. H. T. VII. 947.)

Jogvesztés kikötése.

K. 462. E. H. Midőn az adós a szerződésben megszabott törlesztés kötelezettségét az erre nézve

kikötött szigorúbb feltételektől eltérően és több évre visszamenőleg követelt enyhébb gyakorlatnak megfelelően a hitelező elnézése mellett teljesítette, a hitelező a forgalomban megkívántató jóhiszeműség és bizalom folyományaképp mindaddig, amíg az előző enyhébb gyakorlat megmásítását célzó akaratáról az adóst nem értesítette, a szerződésben megszabott súlyos jogkövetkezmény alkalmazásba vételét az adóssal szemben követelni nem jogosult. (9814/1915. — P. H. T. III. 462.)

Elállás. Bánatpénz.

K. 78. E. H. Bánatpénz kikötése esetében a szerződő fél elállási jogát a perben is érvényesítheti és ekkor őt egyébre, mint a bánatpénz fizetésére, kötelezni nem lehet. (3243/1896. — P. H. T. I. 78.)

K. 456. E. H. Elállhat a kétoldalú szerződéstől az egyik fél, ha a másiknak késlekedése következtében a szerződés reá nézve érdekét vesztette. (2292/1916. — P. H. T. V. 456.)

II. Cím: A kötelmek tartalma.

A teljesítés módja, helye és ideje.

K. 80. E. H. A kamatfizetés elfogadása a tőkekövetelés visszafizetésének határideje hallgatag meghosszabbításának lévén tekintendő, mindaddig, míg azon idő, amelyre a kamat lefizettetett, le nem jár, a tőke visszafizetése nem követelhető. (14.129/1878. — P. H. T. I. 80.)

A szolgáltatás tárgya. Pénztartozás.

K. 764. E. H. Külföldi pénzértékben meghatározott pénztartozás átszámításánál ellenkező megál-

lapodás hiányában az az árfolyam az irányadó, amelyet a fizetés idejében jegyeznek. (5850/1923. — P. H. T. V. 764.)

Kikötött és törvényi kamat. Késedelmi kártérítés.

L. a 24. T. Ü. H. (101. E. H.-t) feljebb.

K. 1. J. D. Ha hosszabb lejáratú kölcsönnek időelőtti visszafizetése esetére a kamatokon felül kártalanítási (storno) díj fizetése is kiköttetett: a kártalanítási díj, amennyiben az a kikötött kamattal és egyéb járulékokkal együtt a (8%-ot) egészben vagy részben meg is haladja, a kamattal és egyéb járulékokkal együtt (8%-ot) meghaladó részében bíróilag megítélhető. (1913. máj. 26. — P. H. T. I. 103.)

K. 62. J. D. Törvényes késedelmi kamat (1881. évi LX. tc. 43. §.) a teljesítési határidő lejártától kezdve a perköltség után is jár, ha a perköltség fizetésére a felet ítélet, vagy bírói egyesség kötelezi. (1934. ápr. 14. — P. H. T. VII.)

K. 461. E. H. A kártérítési összeg után éppen úgy, mint más természetű vagyoni követelés után az erre jogosultat késedelmi kamat illetvén meg, a kárt okozó fél a károsodás bekövetkeztével azonnal esedékes kártérítés után a kártétel napjától kezdődően tartozik a kamatokat megfizetni. (2972/1913. — P. H. T. V. 461.)

K. 763. E. H. A bírói gyakorlat szerint tartásdíj után kamatot megítélni nem lehet ugyan, ez a tilalom azonban nem vonatkozik a bírói ítélet vagy egyesség, vagy az ezekkel egy tekintet alá eső közjegyzői okiratok szerint fizetendő követelés után az 1881:LX. tc. 43. §-ának utolsó bekezdése alapján a

teljesítési határidő leteltétől járó késedelmi kamatra. (6267/1928. — P. H. T. V. 763.)

K. 102. E. H. A tőke utáni kamatnak a kamata is az 1877:VIII. tc. 2. §-ának rendelkezése alá esik, vagyis kamat alatt a kamatnak kamata is értetik, ha tehát a tőke után (8%) kamat köttetett ki, ezen kamatösszeg után kamat meg nem ítélhető. (628/1899. — P. H. T. I. 102.)

K. 200. E. H. Ha alperes a marasztaló alsóbírósági ítélet folytán fizetett a felperesnek és a felsőbíróság felperest a keresettel elutasította, úgy a pervesztes felperes az általa felvett összegnek a kézhezvételtől számított törvényes kamatát is tartozik a fizető félnek megtéríteni. (1378/1895. — P. H. T. I. 200.)

K. 460. E. H. A hitelező indokolatlan késedelmével elveszti a jogot ahhoz, hogy hosszabb időről felgyűlt kamatokat követelhessen. (4890/1914. — P. H. T. V. 460.)

K. 478. E. H. A megvett ingatlannak a vevő birtokába adása napjától kezdve a vevő az eladónak az ingatlan hátralékos vételára után külön kikötés nélkül is tartozik fizetni a törvényes kamatot. (5880/1913. — P. H. T. V. 478.)

Biztosítékadás.

K. 79. E. H. Az óvadék jogi természetéből következik, hogyha óvadékul takarékpénztári betéti könyv tétetik le, az óvadékadásra kötelezettnek a pénzt fenntartás nélkül kell a takarékpénztárnál elhelyezni, hacsak az ellenkező ki nem köttetett. (10.067/1904. — P. H. T. I. 79.)

Nemteljesítés és kötelemszegés.

Lehetetlenülés.

K. 482. E. H. Az eladó köteles kiadni a vevőnek azt a vételártöbbletet, amelyet a rekviráló hatóságtól annak folytán vett fel, hogy ez a hatóság az árut az eladónál, mielőtt azt a vevőnek átadta volna, rekvirálta. (304/1917. — P. H. T. III. 482.)

Kötelemszegés.

K. 657. E. H. A vevő abban az esetben, ha az eladó a teljesítést már az erre kikötött határidő eltelte előtt teljes határozottsággal megtagadja, jogosítva van arra, hogy amennyiben a máshonnan is beszerezhető árura szüksége van, az árut a teljesítési határidő lejárta előtt eszközölt fedezeti vétel útján megszerezze.

E jogszabály mellett a fedezeti vételt nem eszközlő vevő nem érvényesíthet az eladó ellen oly igényt, amely a teljesítési határidő lejártakor, vagy hosszabb időközben foganatosítható lehívásra teljesítendő szállítás esetében ennek a teljesítési időköznek a vevő által választott bármely időpontjában létező piaci árak alapul vétele mellett kialakuló árkülönbözet megtérítésére irányul, hanem ilyen esetben csakis a teljesítésnek az eladó részéről történt megtagadásáról nyert értesülése idején létező piaci ár és a szerződési ár közötti különbözet lehet a kárigény tárgya. (469/1918. — P. H. T. IV. 657.)

K. 658. E. H. Ha a szállításnak részletekben kell történnie és a vevő a már szállított és átvett részlet vételárának megfizetésével késik, az eladó a szerződéstől annak még nem teljesített részére nézve, a Kt. 352. és 358. §-ai értelmében elállhat. (150/1912. — P. H. T. IV. 658.)

Kártérítés.

K. 65. J. D. Ha a balesetet szenvedő szolgálati viszonyban állott és az ebből a viszonyból származó jövedelme jogszabály, vagy a szolgálati szerződés rendelkezései értelmében a baleset időpontját követő időben a szolgálat kifogástalan teljesítése esetén minden más feltételtől függetlenül (automatikusan) emelkedett volna: részére arra az esetre, ha a jövedelem emelkedésére megszabott időben még életben lesz, ettől az időtől fogva már az emelkedett jövedelem mennyiségének megfelelő járadék ítélhető meg. (1934. jún. 9. — P. H. T. VII. 352.)

K. 177. E. H. Vasúti balesetből kifolyólag indított kártérítési perben a károsszeg megállapításánál nemcsak a fizetés és lakbér, hanem a szolgálattal együttjáró rendes mellékjövedelmek is figyelembe veendők. 5444/1905. — P. H. T. I. 177.)

K. 178. E. H. Vasúti balesetből kifolyólag indított kártérítési perben a mozdonyfűtőnek kilométer- és szénpénz címén élvezett jövedelme, mint a fizetés természetével bíró rendes keresmény, a kártérítés mérve meghatározásánál szintén figyelembe veendő. (1437/1906. — P. H. T. I. 178.)

K. 179. E. H. A balesetet szenvedett munkás kártérítési igénye mérvének megállapításánál nemcsak a munkaadótól élvezett illetményei, hanem azok a jövedelmei is figyelembe veendők, amelyekre rendszeres mellékfoglalkozás útján tett szert. (4793/1905. — P. H. T. I. 179.)

K. 193. E. H. Amidőn a munkaadó a testi sérülést szenvedett alkalmazottját, ennek sérüléséről tudomást szerezve, eddigi keresményével felérő vagy a sérülés következtében csökkent munkaképességének megfelelő keresményénél magasabb összegű ja-

vadalommal a sérülés után is alkalmazza, és így a sérültnek munkaképessége csökkenéséért az ellenértéket kiszolgáltatja: a sérült alkalmazottat a balesetből kifolyólag a munkaadóval szemben megillető kártérítési kereseti jog elévülése csak akkor veszi kezdetét, amikor a munkaadó alkalmazottját a szolgálatból elbocsátja. (2733/1907. — P. H. T. I. 193.)

K. 195. E. H. Ha valamely baleset következtében elhaltnak hátramaradt az az özvegye, aki a balesetet szenvedettel csak a baleset után lépett házasságra, a baleset következményeiért törvénynél fogva felelős harmadiktól azon az alapon, hogy férje halála által eltartójától fosztatott meg, kártérítést nem igényelhet. (7551/1904. — P. H. T. I. 195.)

K. 196. E. H. A vagyontalan és e mellett munka- és keresetképtelen férjet a nő vagyoni állásához és jövedelméhez képest tartozik eltartani; amennyiben tehát a férj ettől az igényétől nejének balesete folytán elesett, úgy hogy a vasút kártérítési kötelezettsége a baleset alapján fennforog, a férj kárigénye is megállapítandó. (1323/1904. — P. H. T. I. 196.)

K. 557. E. H. A kár összegszerű megállapítására az állandó bírói gyakorlat szerint a kártétel elkövetésének az időpontja az irányadó. (7139/1917. — P. H. T. III. 557.)

K. 553. E. H. A baleseti kártérítés mérvének megállapításánál azok javára, akiket keresetként meghatározott és állandó jövedelem illetett, ennek mindenkor a baleset idején élvezett mennyisége az irányadó, tekintet nélkül arra, hogy ezt a jövedelmet a balesetet szenvedő mióta húzta. Rendes mellékilletmények, habár azokat a sérült csak rövid idő óta élvezte, de azok részére az egész évre biztosítottak, szintén abban az összegben veendők a kár-

talanítás kiszámításánál figyelembe, amely összeget a baleset évében kitettek volna. (1920/1917. — P. H. T. III. 553.)

K. 539. E. H. A bírói gyakorlat szerint a sérült csak életveszélyes műtétnek nem tartozik magát alávetni, de egyébként a javuláshoz szükséges kezelést annak fájdalmas volta miatt visszautasítani nem jogosult. (5827/1914. — P. H. T. III. 539.)

K. 554. E. H. A sérült által húzott időleges javadalmazás csak addig az ideig szolgálhat a kártalanítás alapjául, amíg ebben a javadalmazásban a sérült a baleset bekövetkezése nélkül is előreláthatólag részesült volna. A sérült gyermekei nem igényelhetik együttesen az apai jövedelem bizonyos hányadát, hanem minden egyes gyermeknek csak ahhoz lehet joga, hogy az, amit apja életében jövedelméből reá fordított részére külön-külön megítéltessék. Ez az összeg nem mindig 1/5-e az apa jövedelmének, hanem az összes körülmények mérlegelésével minden egyes esetben külön-külön állapítható meg. (1923/1917. és 1148/1917. — P. H. T. III. 554.)

K. 556. E. H. Ha a sértett a baleset idején még nem volt teljesen kifejlett munkaképességű, a kártérítés mérve nem az akkor tényleg elért keresetének, hanem annak a keresetnek alapulvételével állapítandó meg, amelyet a sértett a munkaerejének teljes kifejlődése után valószínűleg elért volna. Az a körülmény, hogy a balesetet szenvedő munkaereje az idők múlásával természetszerű csökkenést szenved, mint a csökkenés idejének bekövetkezésére és a csökkenés terjedelmére nézve előre meg nem határozható tényező, abban az esetben, ha a javára bekövetkezhető kedvező eshetőségek figyelembe nem vétettek, egymagában véve nem szolgálhat alapul a kártérítésnek csökkenő mérvben való megállapítására. (1442/1918. — P. H. T. III. 556.)

K. 552. E. H. A baleseti járadékra kötelezett fél nem igényelheti azt, hogy a kártérítésként terhére rótt életjáradék kiszolgáltatása alól a sérült szabadságvesztés büntetésének tartamára akár egészben, akár csak valamely részében is felmentessék. (5205/1916. — P. H. T. III. 552.)

K. 798. E. H. Ha a sérült a baleset következtében meghalt, a hátrahagyott özvegyet kártalanításul olyan összegű járadék illeti, mint amekkora összeget a férje jövedelméből az ő eltartására fordított, gyermek vagy több gyermek maradt, a bírói gyakorlat értelmében az úgynevezett általános költségek számításba vételével a férj jövedelmének rendszerint 40%-a, gyermek nem létében pedig e jövedelem 50%-a. Ettől azonban el lehet térni, ha azt a fennforgó körülmények kellően indokolják. (8301/1926. P. H. T. V. 798.)

III. Cím: Több hitelező és több adós viszonya.

II. FEJEZET. TÖBB EGYENES ADÓS VISZONYA.

K. 20. J. D. A hadviselés érdekei ellen elkövetett bűncselekmények, különösen a hadiszállítások körül elkövetett visszaélések megtorlásáról szóló 1915:XIX. tc. 17. §-ának 3. bekezdésében megállapított egyetemleges visszatérítési és kártérítési kötelezettség a 17. §. 1. és 2. bekezdésében említett eladón vagy szállítón kívül az ugyanezen törvény 6. §-a alá eső alszállítót, alvállalkozót, megbízottat, fuvarozót, fuvarozó intézeti alkalmazottat és közbenjárót is terheli. (1918. máj. 11. — P. H. T. III. 524.)

K. 81. E. H. A hitelező követelése az egyetemlegesen kötelezett adóstársak valamennyie ellenében

nemcsak akkor szűnik meg, ha az adóstársak tartozásukat együttesen fizetik vissza, hanem akkor is, ha a fizetést az adóstársak egyike teljesíti; mert az egyetemlegesen kötelezett adóstársak egyike részéről teljesített fizetés valamennyi adós javára szolgál.

Ebből következik, hogy ily fizetés esetében a hitelező erre a fizető adósra át nem ruházhatja már megszűnt követelését olyan joghatállyal, hogy a követelés a többi adóstársak irányában az eredeti kötelem alapján fennállónak tekintessék. (495/1898. — P. H. T. I. 81.)

K. 463. E. H. A hitelező irányában egyetemlegesen kötelezett adóstársak közül az, akitől a közös tartozásból nagyobb összeg hajtatott be, mint amennyi őt a közte és adóstársa között fennállott jogviszony szerint terhelte, követelheti ugyan a megfelelő többletösszeg megtérítését attól az adóstárstól, aki saját aránylagos tartozását le nem fizette, vagy aki helyett a többletösszegre a hitelező javára a fizetés teljesíttetett, de az egyetemlegesen kötelezett adóstársnak erre a megtérítésre vonatkozó személyes jogát egy másik hitelezője azon az alapon, hogy ennek a másik hitelezőnek későbbi rangsorozattal biztosított követelése a jelzálog vételárából nem fedeztetett, külön magán vagy bírói átruházás nélkül nem érvényesítheti, mert az előző rangsorozattal biztosított hitelezőnek adóstársa közöt egyfelől és a későbbi rangsorozattal biztosított hitelező között másfelől jogviszony magából abból a körülményből még nem keletkezett, hogy az utóbb említett hitelező az egyik adóstárs ingatlanára későbbi rangsorozattal zálogjogot szerzett. (1176/1914. — P. H. T. III. 463.)

K. 465. E. H. Az egyetemleges kötelem nemcsak a felek kifejezett akaratából, a törvény különös rendelkezéséből vagy tiltott cselekményből eredhet,

hanem keletkezhetik magából a jogügylet természetéből és a jogügylet tárgyának jogi oszthatatlanságából is. (814/1916. — P. H. T. III. 465.)

K. 951. E. H. Az ügyvédi megbízást együtt és közösen aláíró ügyfeleket pusztán ezen tényük alapján az ügyvédi járandóságért egyetemleges kötelezettség nem terheli. (2803/1932. — P. H. T. VII. 951.)

III. FEJEZET. KEZESSÉG.

Általában.

K. 82. E. H. A kezesség jogi fogalmánál fogva és eltérő kikötés nélkül csak személyes biztosítást jelent és a kezes vagyonára a hitelező zálogjogot csak akkor szerezhet, ha ezt a kezes a kezességi, esetleg külön okiratban a zálog tárgyának kijelölésével vagy legalább az általános biztosítás megadásával megengedte, vagy ha a kezes ellen marasztaló bírói határozat hozatik. (9355/1891. — P. H. T. I. 82.)

K. 83. E. H. Ha a készfizető kezesség az adósnak valamely kötelezettségéből eredő tartozásáért csak bizonyos összeg erejéig vállaltatik el, a kezes nem élhet azon kifogással, hogy az adós a tartozásból már annyit kifizetett, amely összeg erejéig a kezesség terjed, mert a kezes a kezességből folyó őt terhelő kötelezettségnél fogva az elvállalt összeg erejéig a követelésnek azon részét tartozik kiegyenlíteni, melyet az egyenes adós meg nem fizetett, mely tehát fedezetet nem nyert. (3691/1889. — P. H. T. I. 83.)

K. 85. E. H. Midőn valaki olyan kötelezettségért vállal kezességet, melynek teljesítési időpontja

akkorra van meghatározva, mikor az adós egy bizonyos örökséget kezéhez veend, az egyenes adós azonban az örökség megnyilta előtt meghal, a fizetési határidő az adós halálával azonnal beállottnak tekinthető, s a hitelező annak folytán származott jogait a kezes ellen is azonnal érvényesítheti. (6975/1876. — P. H. T. I. 85.)

K. 466. E. H. A kezest, aki a kötelezettség vállalásakor tudja, hogy a főadós csak korlátoltan cselekvőképes, önálló adósnak kell tekinteni, még ha utóbb a főkötelezettség a cselekvőképesség hiányára alapított kifogás folytán érvénytelennek nyilvánittatik is. (5074/1916. — P. H. T. III. 466.)

A kezes viszonya a főadóshoz.

K. 84. E. H. Ha az egyes adós a lejárt követelést a hitelezőnek meg nem fizeti, a kezesnek jogában áll vagy az egyenes adóstól — esetleg per útján is — biztosítást szerezni, vagy a hitelezőtől követelni, hogy amennyiben őt a kezesség alól fel nem mentené, a követelés megfizetését, jogainak átengedése mellett, tőle elfogadja. (3436/1893. — P. H. T. I. 84.)

K. 86. E. H. A hitelezőt kielégítő kezes jogosan követelheti . . . hogy az eredeti adóslevél, a fizetést igazoló nyugta . . . neki kiadassék . . . (2091/1887. — P. H. T. I. 86.)

A határozat kihagyott részei a Jt. 10—11. §-ai folytán hatályukat vesztették.

Több kezes viszonya.

K. 87. E. H. A bírói gyakorlat szerint abban az esetben, ha az egyenes adósért többen együttesen kezeskednek és azok egyike az egész adósságot kifizette, őt — amennyiben a közöttük fennálló jogviszonyból más nem következik — a többiek ellen az

aránylagos megtérítés joga illeti. (158/1895. — P. H. T. I. 87.)

IV. Cím: Követelések és tartozások átszállása.

I. FEJEZET. KÖVETELÉS ÁTRUHÁZÁSA. ENGEDMÉNY.

K. 14. T. Ü. H. Bekebelezett követelésnek visszteher melletti átruházása esetében az engedményező az átengedett követelés behajthatóságáért szavatossággal rendszerint nem tartozik. (1884. jún. 23. — P. H. T. I. 88.)

K. 43. J. D. Másnak a követelését engedményezés nélkül a maga nevében felperesként érvényesítheti az is, akit erre a hitelező feljogosít. (1930. máj. 17. — P. H. T. VII. 972.)

K. 468. E. H. Ha az adós az engedményessel szemben az engedményt tudomásul vevő kötelező fizetési igéretet tesz abban a tekintetben, hogy tartozását közvetlenül neki fogja kifizetni, az engedményes ellen csakis abban az esetben érvényesítheti azt a kifogást, hogy az engedményező az adós tartozásának alapjául szolgáló árukat nem szállította, ha az engedményezés megtörténtekor az engedményes tudta azt, hogy az adós megkárosítását célzó összejátszás történt. (259/1917. — P. H. T. III. 468.)

K. 952. E. H. Kétszeri engedményezés esetén a későbbi, bár jóhiszemű engedményes a korábbi engedményesnek az alaptalan gazdagodás visszatérítésére vonatkozó jogszabályok szerint felel azért az értékért, amelyet a javára történt engedményezés folytán a korábbi engedményezésből elvont.

Az alaptalan gazdagodás folytán a visszatérítési kötelezettség oly esetekben is fennforog, amikor a gazdagodó, bár valójában fennálló követelését más

vagyonából az anyagi jog szerint igazolatlannak tekintett szerzéssel elégítette ki. (5768/1935. — P. H. T. VII. 952.)

II. FEJEZET. TARTOZÁSOK ÁTVÁLLALÁSA.

K. 89. E. H. Az oly kikötés, hogy a vevő a vételárba való beszámítással átveszi az ingatlant terhelő jelzálogos kölcsönt teljes összegében, nem az amúgy is átszálló jelzálogteher átvállalását jelenti, hanem az akként értelmezhető, hogy a vevő személyes kötelezettséget vállal a kölcsönért és az átvállalással járó kiadásokért és hogy ezek alól az eladót felmenti. (4728/1909. — P. H. T. I. 89.)

K. 467. E. H. Ha a hitelezőt tőle nem függő okok gátolják abban, hogy követelését a közvetlen adósnak végrehajtás alá vonható vagyonából kielégíthesse, módot kell nyujtani a hitelezőnek legalább arra, hogy ő követelését a csak másodsorban felelős megajándékozottal szemben az ajándék tárgyát tevő ingatlanon jelzálogjoggal biztosíthassa. (6480/1917. — P. H. T. III. 467.)

K. 485. E. H. A megajándékozott, aki ismerte az ajándékozónak a hitelezők kijátszására irányuló szándékát, nem igényelheti az ajándékozást megtámadó hitelező részéről annak előzetes kimutatását, hogy az ajándékozó ellen a követelés behajtása végett a végrehajtás sikertelenül megkíséreltetett. (3213/1914. — P. H. T. III. 485.)

K. 486. E. H. A megajándékozott ingyenes jogutóda is közvetlenül felelős az ajándékozó hitelezőjének és rosszhiszeműség esetében neki kell bizonyítania az ajándékozó egyenes adós fizetőképességét. (1414/1914. — P. H. T. III. 486.)

V. Cím: Követelések megszünése és elévülése

I. FEJEZET. TELJESITÉS.

K. 33. T. Ü. H. Értékpapir fogalma alá nem eső közönséges kötelezvény elveszése esetében a kötelezett a tartozás fizetésében a megsemmisítést kimondó határozat hozatala előtt is marasztalható, — kívánhatja azonban, hogy a megsemmisítési határozat jogerőre emelkedéséig a tartozási összegnek bírói letétbe helyezésére feljogosíttassék. (1896. ápr. 9. — P. H. T. I. 92.)

K. 68. J. D. Az a követelés, amely a hitelező kiskorúságának tartama alatt, a pénz értékének csökkenése idején névértékben teljesített és jogfenntartás nélkül elfogadott fizetéssel nyert kiegyenlítést, megszűntnek tekintendő és arra csupán a megszűnt követelések átértékelésére vonatkozó külön jogszabályok alkalmazhatók. (1934. jún. 23. — P. H. T. VII. 953.)

K. 91. E. H. A nyugta kiállításával járó illetéket ellenkező megállapodás hiányában az adós tartozik viselni. (857/1906. — P. H. T. I. 91.)

K. 469. E. H. A pénz felvételére jogosult hitelező kiléte iránt vétlen bizonytalanságban levő adós jogosan helyezheti a tartozás összegét oly értelemben bírói letétbe, hogy ez a fizetés joghatályával bírjon. (4425/1917. — P. H. T. III. 469.)

II. FEJEZET. BESZÁMITÁS.

K. 470. E. H. Nincs helye beszámításnak oly követelés ellenében, amelynek meghatározott különleges rendeltetése van. (46/1914. — P. H. T. III. 470.)

K. 801. E. H. A baleseti járadék a beszámítás szempontjából a tartásdíjakkal esik egy tekintet alá, amelyekbe a bírói gyakorlat (P. H. T. 718. számú elvi határozat) szerint beszámításnak és pedig a megelőző időre túlfizetett tartási összeg beszámításának sincs helye. (5662/1928. — P. H. T. V. 801.)

III. FEJEZET. UJITÁS. ELENGEDÉS. EGYESÜLÉS.

K. 93. E. H. Kötelemújítás (novatio) csak akkor létesül, ha a régi kötelem teljesen elenyészik és a szerződő felek ennek helyébe egészen új kötelmet léptetnek életbe. Ebből folyólag új fizetési határidők megállapítása s meghosszabbítása, zálogszerződés, vagy kezes és készfizető hozzájárulása, a mellékkötelezettségek megváltoztatása, újítást nem létesít. Az alapkötelezettség teljesítése iránt tett újabb igéret (constitutum debiti) a szerződés újításától (novatio) abban különbözik, hogy míg az újítás a régi kötelezettséget azonnal megszünteti, addig az előbbi a régi kötelezettséget csak akkor szünteti meg, ha az abban vállalt új kötelezettség teljesíttetik. (6134/1887. — P. H. T. I. 93.)

K. 155. E. H. Az adósnak oly kötelező igérete, hogy a hitelezővel a követelés egy részének elengedése iránt színlegesen kötött egyesség dacára, annak az egész követelését kifizetendi, az ily igéretet tevő adósra nézve joghatályos, mivel ily megállapodás feltétlenül parancsoló vagy tiltó törvénybe nem ütközik. (266/1899. — P. H. T. I. 155.)

K. 471. E. H. Ha visszatérő időszakokban fizetendő tartásdíjra irányuló követelés huzamos időn át felszaporodott részleteinek egyszerre való behajtása a kötelezett fél vagyoni érdekét súlyosan megtámadná, a jogosított az ily követelésről lemondottnak tekintendő, ha azt huzamos időn át indokolat-

lanul nem érvényesíti. Ez az elv a már megítélt tartásdíjakra is áll. A jogosított fél azonban nincs elzárva attól, hogy oly körülményeket hozhasson fel és bizonyíthasson, amelyek szerint a lefolyt huzamos idő alatt a követelés behajtása végett megfelelő lépéseket tett. (10.186/1915. — P. H. T. III. 471.)

IV. FEJEZET. ELÉVÜLÉS.

Kamatelévülés.

K. 62. T. Ü. H. Az 1883:XXV. tc. 19. §-ának a kamatoknak elévülésére vonatkozó rendelkezése nem alkalmazható a bíróilag megítélt kamatkövetelésre. (1895. ápr. 19. — P. H. T. I. 95.)

K. 65. T. Ü. H. Az 1883:XXV. tc. 19. §-ának az a rendelkezése, mely szerint a kamat elévül, ha a hitelező azt három esztendő alatt nem követeli, csakis a kölcsön és más hitelezési ügyletekből felmerülő, bíróilag meg nem ítélt szerződési kamat elévülését szabályozza s a más címen követelt kamatra nem alkalmazható. (1897. dec. 10. — P. H. T. I. 96.)

L. még a K. 51. J. E. D.-t alább, valamint a K. 52. J. E. D.-t és a 192. és a 804. E. H.-t fentebb a „Kártérítés“ címszó alatt.

K. 70. T. Ü. H. Ha még el nem évült közadótartozást a kötelezett helyett más fizet ki, a fizetőnek visszkeresete a kötelezett ellen nem évül el (az 1883: XLIV. tc. 90. §-ában meghatározott) öt évi elévülési idő alatt. (1900. márc. 9. — P. H. T. 153.)

K. 472. E. H. Ki nem rótt betegsegélyezési járulék 5 év alatt elévül. (10.209/1915. — P. H. T. III. 472.)

K. 473. E. H. Közhatóságnál elhelyezett letét elévülése addig meg nem kezdődik, amíg a hatóság azt rendeltetésszerűen mint letétet kezeli. (2094/1917. — P. H. T. III. 473.)

K. 97. E. H. A hitelezési ügylet fogalma alá nem csupán a kölcsön, hanem tekintet nélkül a jogcímre, minden adott halasztás, tehát a vételár hitelezése és általában a pénzértékű szolgáltatások iránt létrejött mindazok a kétoldalú szerződések is tartoznak, melyeknél a felek egyező akarata szerint az egyik szerződő félnek azonnali szolgáltatásával szemben a másik szerződő fél ellenszolgáltatásának elhalasztása fordul elő. Az ilyen ügyletből eredő kamat is elévül 3 év alatt. (63/1898. — P. H. T. I. 97.)

K. 99. E. H. Az illetékes bíróságnál beadott keresetnek megvan ugyan az a joghatálya, hogy az elévülési idő félbeszakíttatik és a megszakítás nélkül folytatott per folyama alatt, — bármennyi időt is igényeljen a pernek ítélettel való befejezése, — elévülés esete be nem állhat, de ha a felek szüneteltetik az eljárást, úgy az elévülés újból kezdődik. (808/1899. — P. H. T. I. 99.)

VI. Cím: Kölcsön, haszonkölcsön, letét. Vendégfogadós felelőssége.

Kölcsön.

K. 100. E. H. Az értékpapirokban kapott kölcsön ellenkező megállapodás hiányában ugyanoly értékpapirokban lévén visszafizetendő, ebből folyóan a természetben vissza nem szolgáltatható értékpapirok egyenértékének megállapításánál nem az értékpapiroknak a kölcsönadás napján volt árfolyama, hanem a készpénzbeli visszatérítés kötelezettségének

beállta idejében volt értéke az irányadó. (1739/1894. — P. H. T. I. 100.)

K. 474. E. H. Ha az adós a kölcsönről hat hónaponkint váltókat is adott, amelyeknek visszleszámítolásával a hitelező a kölcsöntőkét megkapta és azt újból kamatoztathatta, az ily kölcsönnek idő előtt való visszafizetése esetében kártalanítási díj (storno) nem követelhető. (2503/1904. — P. H. T. III. 474.)

Letét.

K. 40. E. H. Sem a letét, sem a zálogügylet fogalma nem foglalja magában azt a kötelezettséget, hogy a letéteményes, vagy a zálogtartó a nála elhelyezett oly értékpapirokról, melyek kisorsolás alá esnek, a sorsolást nyilvántartani tartoznék. (378/1892. — P. H. T. I. 40.)

Fogadós felelőssége.

K. 21. J. D. A fürdők, kávéházak, étermek és hasonló természetű üzemek és vállalatok tulajdonosai az üzemük helyiségeibe a látogatók által rendszerint magukkal vinni szokott tárgyaknak elveszése által okozott károkért ugyanolyan felelősséggel tartoznak, mint a vendékfogadósok és a szállodások; hacsak ki nem mutatják, hogy a kár okozása a vendég mulasztására, harmadik személy elháríthatatlan cselekményére vagy pedig erőhatalomra vezethető vissza. (1920. márc. 20. — P. H. T. III. 530.)

VII. Cím: Vétel és csere.

I. FEJEZET. A VÉTEL ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI.

K. 67. T. Ü. H. A fővárosi körúti ingatlanok után az 1884:XVIII. tc. 3. §. alapján fizetendő kisajá-

títási járulék az ily ingatlant az illető körúti szakasz teljes elkészülte és forgalomba adása előtt esetében is a vevőt terheli. (1899. okt. 27. — P. H. T. I. 109.) Ma már jelentőségét vesztett határozat.

K. 75. T. Ü. H. Az ingatlan adásvételét tárgyazó jogügylet után kivetett illetéket, ha eziránt a szerződésben megállapodás nincs, a vevő tartozik viselni. (1904. jan. 19. — P. H. T. I. 111.)

K. 27. J. D. Az ingatlant elidegenítő jogügylet a 4420/19918. M. E. számú rendelet 1. §-a szempontjából akkor is érvényes, ha az okiratban nincsen benne a felek között létrejött megállapodásnak minden része; elegendő, ha az említett okirat a jogügyletben résztvevő feleken felül megjelöli az ingatlant és az ellenszolgáltatást, ha pedig az átruházás ellenszolgáltatás nélkül történik, ez a körülmény kitűnik belőle. (1925. febr. 28. — P. H. T. V. 755.)

K. 104. E. H. Jótékonycélú sorsjátékra vonatkozó, közforgalom tárgyát nem képező és csak egyszeri húzásra érvényes sorsjegyek természetéből folyik, hogy azok, mint a húzás után reménybeli értékkel már nem bírók, adásvétel tárgyául csak a húzásig szolgálhatnak; hogy ennélfogva akihez ilyen sorsjegy értékesítés végett küldetik, a sorsjegy megvevőjének csak akkor tekintendő, ha az egész esedékes vételárt a húzásig tényleg megküldi; esetleg, ha vevői készségét még a húzás előtt bejelenti s a vételár neki hiteleztetik. (1112/1883. — P. H. T. I. 104.)

K. 110. E. H. Ha a vevő a ház vétele iránt az eladóval a szerződést megkötötte s a házat telekkönyvön kívül birtokába vette, a tűzvész által okozott kárt a vevő tartozik viselni s ezen az a körülmény, miszerint a ház leégése idejében a telekkönyv-

ben a vevő tulajdonjoga még bekebelezve nem volt, hanem a ház még az eladó nevén állott — nem változtat. (6043/1883. — P. H. T. I. 110.)

K. 112. E. H. A tulajdonjog fenntartásával kötött adásvételi halasztó feltétel mellett kötött ügylet, aminek az a következménye, hogy a vevő tulajdonjoga csak a feltétel beálltával, vagyis a vételár kiegyenlítésével válik létezővé és így a vétel tárgyát tevő áruban az átadás és a feltétel teljesülése közötti időben előállott véletlen kár az eladót és nem a vevőt éri.

Ha véletlen folytán a vétel tárgya megsemmisül, az adásvételi ügylet megszűnik, s az eladó a kapott vételárat, a használat fejében igényelhető rész leszámításával, még az esetben is visszatéríteni tartozik, ha a szerződés szerint a vevő a vett árunak saját költségén való biztosítását elvállalta, de a biztosító által fizetett kártérítés kisebb, mint az eladónak vételárkövetelése. (1324/1904. — P. H. T. I. 112.)

K. 478. E. H. A megvett ingatlannak a vevő az ingatlan hátralékos vételára után külön kikötés nélkül is tartozik fizetni a törvényes kamatot. (5880/1913. — P. H. T. III. 478.)

II. FEJEZET. AZ ELADÓ SZAVATOSSÁGA.

Szavatosság a jogért.

K. 39. T. Ü. H. Oly adásvételi szerződés alapján, melyben az eladott ingatlanra zálogjogilag bejegyzett adósság iránt a szerződő felek nem intézkedtek, azon esetben, ha bíróilag megállapítható az, hogy az eladó az eladott ingatlant tehermentesen köteles a vevőnek átadni és a vevő kimutatja, hogy a vételár megfizetése által ismételt fizetés veszélyének

van kitéve, az eladó a vételár hátralékának feltétlen fizetését saját kezeihez mindaddig nem követelheti, míg a bejegyzett zálogjog törlését nem eszközli.

Bizonyos körülmények között azonban, nevezetesen akkor, midőn a vevő a zálogjoggal terhelt ingatlant már birtokolja, követelheti az eladó a vételárnak bírói kézhez való letételét és a bíró a fennforgó viszonyok tekintetbe vételével kötelezheti a vevőt, hogy a vételárt, mindamellett, hogy a zálogjog fennáll, bírói kézhez fizesse le. (1887. ápr. 19. — P. H. T. I. 113.)

K. 108. E. H. A kegyúri terhekhez az egyházjog szerint nemcsak a templom, plébánia és iskolaépület fenntartása, hanem a plébánosnak és kántortanítónak javadalmazása is tartozik.

Ha tehát az ingatlan eladásakor kiköttetett, hogy a kegyuraséggal járó jogok és terhek a vevőre át nem szállnak, hanem azok továbbra is a püspökséget illetik és terhelik, ezen intézkedés folytán a plébános és kántortanító javadalmazása nem sorozható az eladott uradalommal kapcsolatos minden közterhek közé, melyeket a szerződés szerint a birtok átvételének idejétől a vevő köteles viselni. (6668/1906. — P. H. T. I. 108.)

K. 479. E. H. Az ingatlan tehermentesítésére kötelezett féltől e kötelezettségének nem teljesítése esetére a tehermentesítésre jogosított fél annak a vagyoni érdeknek biztosítását és e végből megfelelő összeg bírói letétbehelyezését kívánhatja, amely vagyoni érdek abban áll, hogy a kötelezett fél részéről töröltetni elmulasztott terhek miatt az ingatlan el ne árvereztessék és ekként a tehermentesítés kívánására jogosított fél az ingatlan tulajdonától meg ne fosztassék. Ez a vagyoni érdek az ingatlan forgalmi értékét meg nem haladhatja, minélfogva, ha a töröltetni elmulasztott tehertételek összege az ingatlan

forgalmi értékét meghaladja, úgy a tehermentesítés kívánására jogosult fél rendszerint a forgalmi értéknek megfelelő összeg, ellenkező esetben a terhek egyenértékének megfelelő összeg bírói letétbe helyezését igényelheti. (5405/1913. — P. H. T. III. 479.)

K. 10. J. D. A csatornázásért és útburkolásért a közigazgatási szabályok szerint az ingatlan után fizetendő járulékot az ingatlan tulajdonának a csatornázás és útburkolás befejezése után, de a járulék kivetése, illetőleg esedékessége előtt vételszerződéssel átruházása esetében is a szerződő feleknek egymáshoz való jogviszonyában és külön kikötés hiányában az eladó köteles viselni. (1916. ápr. 15. — P. H. T. III. 480.)

Szavatosság a dolog hiánymentességéért.

K. 115. E. H. A magkereskedő a tőle vásárló termelő irányában jótállás különös kikötése nélkül is szavatossággal és felelősséggel tartozik az eladott mag azon minőségéért, hogy az közönséges rendeltetésének megfelel; tehát felelősséggel tartozik azon kárért is, mely az említett minőség hiányából keletkezik. (1182/1877. — P. H. T. I. 115.)

K. 483. E. H. Olyan esetben, mikor az eladó az áru hibátlanságáért jótállott, az eladó csak oly hibáért nem szavatol, amelyet a vevő a vételkor ismert, ellenben szavatol az eladó minden olyan hibáért, amely a vevő előtt bármely okból ismeretlen, tehát az olyan hibáért is, amely a vevő előtt saját súlyos gondatlansága miatt maradt ismeretlen. (1891/1917. — P. H. T. III. 483.)

III. FEJEZET. A VÉTEL KÜLÖNÖS NEMEI.

Visszavásárlás.

K. 117. E. H. Bírói gyakorlatunk nem ismer olyan megszorító rendelkezést, amelynél fogva eladó a vevőkkel szemben a visszavásárlási jogot csak azon esetben köthetné ki joghatályosan, ha ez a kikötés magába az adásvételi szerződésbe foglaltatik. (1908. jan. 12. — P. H. T. I. 117.)

Vételi jog.

K. 26. J. D. Ha ingatlanra vonatkozó vételjog (opció) gyakorlására a szerződés szerint nyitva álló időben a szerződés tárgyának értéke a forgalmi viszonyok előre nem látott alakulása folytán aránytalanul emelkedett, a tulajdonos ily viszonyok fennállása alatt az eladás kötelezettsége alól mentesül, és az opció ily körülmények között nem gyakorolható abban az esetben sem, ha a jogosított a szerződéses vételár helyett szolgáltatni hajlandó azt az összeget, amely az ingatlan értékének az opció érvényesítésekor megfelel. (1923. márc. 17. — P. H. T. V. 765.)

VIII. Cím: Ajándékozás.

Az ajándékozás visszavonása hálátlanság esetén.

K. 487. E. H. A férj szülői által a házasság okából menyüknek adott ajándékot hálátlanság címén vissza lehet venni, ha a házasság felbontására egyedül menyük vétkessége adott okot. (1712/1913. — P. H. T. III. 487.)

K. 488. E. H. Ha a megajándékozott az együttesen ajándékozó házastársak közül az egyik ellen büntetendő cselekményt követ el, melynél fogva ez az ajándékozást visszavonhatja, a visszavonás joga a másik házastársat is megilleti. (5676/1913. — P. H. T. III. 488.)

K. 766. E. H. Ha a megajándékozott az ajándékba kapott vagyont tovább ajándékozta, az ajándékozó az ajándék tárgyát úgy a közvetlenül megajándékozott, mint az utóbbi által megajándékozott durva hálátlansága okából visszakövetelheti. (1054/1925. — P. H. T. V. 766.)

K. 767. E. H. A megajándékozottnak az ajándékozóval szemben tanúsított durva hálátlansága esetén az ajándékozás visszavonásának jogát csak az ajándékozó érvényesítheti és ez a joga örököseire csak abban az esetben száll át, ha az ajándékozó visszavonási szándékát kinyilvánította és a visszavonás jogának gyakorlásában ő maga akadályozva volt. (4919/1925. — P. H. T. V. 767.)

K. 768. E. H. A megajándékozottnak az ajándékozóval szemben tanúsított durva hálátlansága külön kikötés nélkül is már a törvénynél fogva jogot ad az ajándékozónak az ajándékozási szerződés felbontására. Ha a megajándékozott magatartása az ajándékozóval szemben tiszteletlen ugyan, de nem oly mértékben, hogy az, a felek társadalmi állását is tekintetbe véve, a durva hálátlanság fogalmát kimerítené, az ajándékozási szerződést hatálytalanítani nem lehet. (5835/1925. — P. H. T. V. 768.)

Halál esetére szóló ajándékozás.

K. 769. E. H. Ha az ajándékozási szerződés, amellyel az ajándékozó azzal a korlátozással ruházza át az ajándékozás tárgyát, hogy a megajándékozottnak leszármazók nélkül való halála esetén az ajándék egy kijelölt személyre szálljon, nem halálesetre szóló, hanem élők közötti szerződés, amelynek érvényessége nem függ a végrendeletekre megszabott alaki kellékek megtartásától. A tulajdonjognak a megajándékozott javára való bekebelezésével

egyidejűen az említett korlátozást is be kell jegyezni a telekkönyvbe. (1941/1926. — P. H. T. V. 769.)

IX. Cím: Ellátási és életjáradéki szerződés.

Ellátási szerződés; kikötmény.

K. 41. E. H. A tartás kikötményének dologi teherként való bejegyzése nemcsak a tartás természetben való kiszolgáltatásának, hanem pénzbeli egyenértékének biztosítására is szolgál. (40/1897. — P. H. T.)

K. 770. E. H. A természetben kiszolgáltatandó tartást az egyik fél kérelmére életjáradékra csak abban az esetben lehet átváltoztatni, ha a másik fél olyan magaviseletet tanúsít, vagy a felek valamelyikének személyes körülményeiben olyan változás áll be, amely a kérelmezőre nézve a tartás természetben való kiszolgáltatását, illetve elfogadását lehetetlenné teszi. (6895/1925. — P. H. T. V. 770.)

Életjáradéki szerződés.

K. 118. E. H. Midőn életjáradéki szerződésben az egész évre kötelezett életjáradéknak bizonyos meghatározott napon való utólagos kiszolgáltatása van kikötve, a kötelezett azon esetben is, ha a jogosított az életjáradék kiszolgáltatására kitűzött határnap előtt meghal, köteles az életjáradéknak az évnek a halálozási nap előtt lefolyt részére eső aránylagos részletét a jogosított örököseinek kiadni. (7691/1873. — P. H. T. I. 118.)

K. 119. E. H. Az életjáradék rendeltetése és célja az, hogy az arra jogosultnak életfenntartására szolgáljon; ennélfogva a ki nem szolgáltatott részle-

tek annak idején követelendők; nem tekinthető azonban az igényjogosult egyszersmind arra is jogosítottnak, hogy a kötelezett felet az évek hosszú során át nem követelt illetményeknek pótlólag és egyszerre leendő kiszolgáltatására —ennek aránytalan megterhelésével, esetleg vagyoni romlásával — szoríthassa. (877/1910. — P. H. T. I. 119.)

X. Cím: Bérlet és haszonbérlet.

I. FEJEZET. BÉRLET.

Bérlet általában.

K. 772. E. H. A fedett vásárcsarnokok éppen úgy, mint a nyilt piacok, nyilvános árusítás céljaira kijelölt közterületek, amelyeket magánszemélyek magánjogi címen birtokukban nem tarthatnak és magánjogi értelemben nem bérelhetnek. Az egyes árusítóhelyeken árusító egyének és a közigazgatási hatóság között, tehát magánjogi értelemben vett bérleti viszony sem a fedett vásárcsarnokokban, sem a nyilt piacon kijelölt árusítóhelyek tekintetében létre nem jön és így az árusítóhelyért az árusító a fedett vásárcsarnokokban éppen úgy, mint a nyilt piacokon, nem bért fizet, hanem a szolgáltatás jogi természetének megfelelően helypénzt, vagyis közszolgáltatást ró le. Közigazgatási jogviszonyból származó igények pedig csak abban az esetben érvényesíthetők rendes bírói úton, ha érvényesíthetésüket valamely jogszabály kifejezetten a rendes bíróság elé utalja. (8478/1927. — P. H. T. V. 772.)

A bérbeadó szavatossága.

K. 491. E. H. A bérbeadó felelős a hibás szerkezetű házi vízvezetéki cső repedéséből a bérlőre hárult kárért. (5022/1916. — P. H. T. IV. 491.)

K. 492. E. H. Budapest székesfőváros 1909. évi lakbérszabályzatának 12. §-ában a rögtöni hatályú felmondás joga a bérlő részére biztosított jogkedvezmény, mely tehát nem zárja ki, hogy a szerződésszegő bérbeadót, a bérlő bírói úton szerződési kötelezettségének teljesítésére szorítsa. (7758/1916. — P. H. T. III. 492.)

K. 493. E. H. A bérleti viszonyra nézve jogszabály, hogy a rendes használat mellett minden kár, mely a bérlet tárgyát a bérlő hibáján kívül éri, ellenkező kikötés hiányában, a bérbeadó hátrányára esik. (3363/1917. — P. H. T. III. 493.)

A felek egyéb jogai és kötelességei.

K. 58. T. Ü. H. Valamely ház vagy üzlethelyiség bérbeadása esetén a bérleti szerződésben foglalt azon általános kikötés alapján, hogy a bérbeadott ingatlan után járó minden néven nevezendő adót, legyen az országos, megyei vagy községi, a bérlő viseli, a bérbeadó tulajdonos jogosult az általa kifizetett (házbérjövedelmi adó és az ezzel kapcsolatos általános jövedelmi pótadó), megyei és községi adók megtérítését a bérlőtől követelni s ezt a jogát a bérleti szerződés lejárta és az óvadék visszaadása után is érvényesítheti. (1894. ápr. 13. — P. H. T. I. 121.)

K. 120. E. H. Az úttest-burkolási járulék megtérítését a bérbeadó a bérlőtől csak abban az esetben követelheti, ha ezt szerződésileg kifejezetten kikötötte; e tekintetben a bérlő megtérítési kötelezettségét az, hogy a bérbeadó a bérleti szerződésben kikötötte, hogy azon összes állami adók, közterhek és esetleg természetbeni szolgálmányok, melyek a szerződési idő tartama alatt a bérlet tárgya után fizetendők, kizárólag a bérlőt terheli, még egymagában nem állapítja meg. (330/1914. — P. H. T. I. 120.)

K. 490. E. H. A bérlő felbonthatja a szerződést, ha a bérbeadó nem biztosítja a szerződésszerű használatot, vagy ha a bérlet tárgyának megigért tulajdonságai hiányoznak, avagy ha a bérlet tárgya nem alkalmas a szerződésszerű használatra; ez akkor is áll, ha a bérlemény hatósági intézkedés következtében vált szerződésszerű használatra alkalmatlanná. (9711/1915. — P. H. T. III. 490.)

A bérbeadó törvényes zálogjoga.

K. 66. J. D. A gépkocsiszállás (autógarázs) tulajdonosát a szállásdíj (garázsdíj) tekintetében, (amelyben rendszerint nemcsak az őrzés, hanem a tisztítás díja is bennfoglaltatik), az 1881:LX. tc. 72. §-ának második bekezdése szerint a bérbeadó javára biztosított törvényes zálogjog illeti meg az ott megszabott korlátok között. (1934. június 2. — P. H. T. VIII. 1086.)

A bérlet megszűnése; felmondás.

K. 133. E. H. A törvényes bírói gyakorlat szerint a bérleti szerződés nem bontható fel rendszerint bármely, a szerződés feltételeivel ellentétben álló cselekvés vagy mulasztás esetében, hanem csak akkor, ha a bérletnek a szerződésben kikötött feltételei szerint leendő fenntartása szempontjából lényeges szerződésszegés következtetett el. (263/1898. — P. H. T. I. 133.)

K. 134. E. H. Nem követelheti a bérbeadó a bérszerződésnek a bérfizetés elmulasztása miatti megszüntetését, ha a bérösszeget a fizetési határidő lejárta után bár, de a megszüntetés iránt folyamatba tett per megindítása előtt minden fenntartás nélkül felvette. (10.517/1876. — P. H. T. I. 134.)

K. 956. E. H. A bérleti szerződés megszűnik, ha a bérlemény tárgya valamely előre nem látott és elháríthatatlan esemény folytán megsemmisül vagy rendeltetésszerű használatra alkalmatlanná válik. (5505/1928. — P. H. T. VII. 956.)

II. FEJEZET. HASZONBÉRLET.

Általában.

K. 122. E. H. Valamely ingatlan haszonélvezetének saját további vagyoni hozzájárulása nélkül — a termés előállítása céljából meghatározott időtartamra — másnak feles művelés alá bocsátása nem munkabéri, hanem haszonbéri szerződést létesít. A feles az ingatlan hozadékából a megállapodás értelmében neki kijáró hányadnak tulajdonosa. (257/1910. — P. H. T. I. 122.)

K. 138. E. H. Valamely bérlemény egységes haszonbérbe vétele iránt szerződő több haszonbérlőtársak a haszonbéri szerződés feltételeinek betartása tekintetében más megállapodás hiányában a haszonbérbeadóval szemben akkor is egyetemlegesen felelősek, ha az egyetemleges kötelezettség a szerződésben ki nem köttetett; az egyetemleges kötelezettségből pedig következik, hogy a haszonbérlőtársak valamelyikének szerződésellenes cselekményéből törvényes szabály vagy a létesült megállapodásnál fogva beálló jogkövetkezmények az összes haszonbérlőtársak terhére esnek. (612/1904. — P. H. T. I. 138.)

K. 489. E. H. Ha a bérlemény használhatatlanságát mindkét szerződő fél gondatlansága okozta és a vétkesség aránya meg nem állapítható, a felek a kárt egyenlő arányban viselik. 43/1914. — P. H. T. III. 489.)

K. 756. E. H. Nem joghatályos a mezőgazdasági ingatlanra vonatkozó az a haszonbérleti szerződés, amelyet a szerződő felek az illetékes közigazgatási bizottság gazdasági albizottságának tudomásulvétel végett az 1920. évi XXXVI. tc. 49. §-a és a 60.000/1921. F. M. R. 113. §-ában foglalt rendelkezések ellenére be nem jelentettek. (7026/1926. — P. H. T. V. 756.)

Haszonbérbeadó kötelezettségei, szavatossága.

K. 57. T. Ü. H. Abban az esetben, midőn a haszonbérlet tárgya valamely kisebb királyi haszonvételi jog, a haszonbéri szerződésben foglalt azon általános kikötés alapján, hogy a haszonbérelt jog után járó állami, megyei és községi adókat a haszonbérlő köteles viselni, a haszonbérbeadónak joga van az általa a haszonbérbe adott jog után fizetett (úgynevezett járadékadó, általános jövedelmi pótadó) s egyéb megyei és községi adók megtérítését a haszonbérlőtől követelni s ezt a jogát a haszonbérbeadó a szerződési idő lejárta és az óvadék kiadása után is érvényesítheti. (1894. ápr. 13. — P. H. T. I. 126.)

K. 123. E. H. Midőn valamely ingatlan bírtok oly feltétel mellett adatik haszonbérbe, hogy a bérlő a haszonbéres ingatlanra eső adót is fizetni tartozik, a tulajdonosnak jogában áll a bérlőt e kötelezettségének teljesítésére, illetve arra per útján is szorítani, hogy az esedékes adót a tulajdonosnak megfizesse még azon esetben is, ha a tulajdonos nem igazolja, hogy a bérlő által fizetendő, a bérelt ingatlan után kirótt szóbanforgó adót ő lefizette. (9563/1874.)

K. 125. E. H. A haszonbérleti szerződésnek abból a rendelkezéséből, hogy a föld és épületekre kivetett állami adókat a haszonbérbeadó, minden egyéb létező vagy ezután kivetendő adókat és köz-

terheket pedig a bérlő tartozik viselni, következik, hogy a földadó (és földtehermentesítési járulék) alapján kivetett általános jövedelmi pótadót, amely nem egyéb, mint a földadónak (és földtehermentesítési járuléknak) pótléka, a haszonbérbeadó tartozik viselni. (582/1904. — P. H. T. I. 125.)

K. 128. E. H. A haszonbéres földön levő épületek tatarozására és helyreállítására nézve a szerződésben elvállalt kötelezettsége alapján a bérlő az idő rendkívüli viszontagságai, jelesül nagyobbszerű vihar által az épületekben tett rongálások helyreállítására nem kötelezhető, s ennélfogva az épületekben a vihar által okozott rombolások folytán szükségessé vált építkezésekre bérlő által tett költségeket a tulajdonos a bérlőnek megtéríteni tartozik. (8009/1873. — P. H. T. I. 128.)

K. 498. E. H. Ha a haszonbérlet tárgyának valamely kikötött tulajdonsága hiányzik s emiatt az csak korlátoltan használható, a haszonbérlő a bért aránylagosan leszállíthatja. (1259/1916. — P. H. T. III. 498.)

Haszonbérlő kötelezettségei.

K. 127. E. H. Olyan esetben, midőn a haszonbérlőt szerződés szerint az épületeken teljesítendő kijavításnak kötelezettsége oly módon terheli, hogy az épületek a bérlet leteltéig az átvétel idején való állapotban fenntartassanak, ez a kikötés magában foglalja az időmúlás által okozott természetszerű romlás helyreállításának kötelezettségét is. (528/1904. — P. H. T. I. 127.)

K. 129. E. H. A haszonbérlő az elmulasztott trágyázásnak a haszonbérlet megszüntetése utáni időben való teljesítésére már nem kötelezhető; ha-

nem a haszonbérbeadó esetleg csak arra jogosult, hogy a trágyázás elmulasztásából reá háramlott kár megtérítését a haszonbérlőtől követelhesse. (726/1905. — P. H. T. I. 129.)

K. 496. E. H. A haszonbérbeadónak a bérlemény jókarbantartására vonatkozó kötelezettsége független attól, hogy az épületek megrongálódása körül a haszonbérbeadót mulasztás terheli-e vagy sem. Kártérítés azonban a haszonbérlőt csak akkor illeti, ha károsodása a haszonbérbeadó szerződésellenes cselekvésének vagy mulasztásának a következménye. (9637/1915. — P. H. T. III. 496.)

K. 497. E. H. A haszonbérlőnek átadott gazdasági felszerelés, mint a haszonbérbeadott ingatlan tartozéka, habár a felszereléshez tartozó egyes tárgyak kicserélhetők és így változnak is, a haszonbérlet tartama alatt a haszonbérbeadó tulajdona marad.

Abból, hogy a haszonbérlő a felszerelés megújításának kötelezettségét a szerződésben magára vállalja, nem következik, hogy a természetben visszaadandó tárgyak értékemelkedése a haszonbérlőt illeti.

A haszonbérlő a haszonbérbeadótól átvett, de vissza nem adott tárgyaknak azt az értékét tartozik megtéríteni, amellyel azok a haszonbérlet lejártakor bírtak. (384/1916. — P. H. T. III. 497.)

K. 500. E. H. Nem jár a haszonbér arra az időre, amíg a haszonbérlemény katonai tilalom következtében nem volt használható. (2594/1916. — P. H. T. III. 500.)

K. 501. E. H. Ha a szerződés szerint a haszonbérlő által emelt épületeket a haszonbérbeadó a haszonbérlet megszűntével tartott becslés alapján megválthatja, a haszonbérbeadó e befektetések értékét

rendszerint az eredeti beszerzési áraknak megfelelő becsértékben és ha beépített dolgok az időközi használat következtében eredeti értékükből vesztenek, az értékveszteség arányát is számbavevő becsértékben tartozik a bérlő részére megfizetni. (2050/1916. — P. H. T. III. 501.)

K. 502. E. H. A haszonbérlő a gazdaság folytatásához szükséges mennyiségű szénát és szalmát a bérlet lejártakor visszahagyni tartozik, de ha a bérlet kezdetén ilyen terményeket át nem vett, követelheti, hogy a bérbeadó e visszahagyott termények értékét térítse meg. (4090/1917. — P. H. T. III. 502.)

Haszonbérlet megszűnése.

K. 3. T. Ü. H. Sem a bérbeadó, sem a bérlő halála egymagában nem szünteti meg a haszonbérletet ott, hol ez szerződésileg kikötve nincs; és ehhez képest, ha a szerződésben a halál felbontó feltételül ki nem köttetett, sem a bérbeadó, sem a bérlő, sem pedig örököseik nem követelhetik a haszonbérlet megszüntetését egyedül csak azon okból, mert a szerződő felek egyike vagy másika elhalálozott. (1882. okt. 30. — P. H. T. I. 131.)

K. 132. E. H. Jogilag egymást kizárja az, hogy a haszonbérbeadó a haszonbérleti szerződést megszüntesse és mégis arra a gazdasági évre, amelynek folyamán a haszonbérleti szerződést megszüntette, haszonbért követeljen. Ha a haszonbérleti szerződés a mindenkori gazdasági év letelte előtt bármi okból megszűnik, arra a gazdasági évre a haszonbérbeadó a haszonbér fizetését nem követelheti, hanem csak a netán szenvedett vagyoni hátrány megtérítését, mert az ingatlannak haszonbérlet útján

való hasznosítása és ennek ellenértéke: a haszonbér meg nem osztható. (216/1899. — P. H. T. I. 132.)

K. 135. E. H. Azáltal, hogy a bérlő a hátralékos haszonbér megfizetése és a haszonbérletből való kimozdítás iránti kereset beadása után a haszonbér hátralékos összegét lefizette, s hogy bérbeadó ezt jogfenntartás nélkül elfogadta, a beadott kereset hatálya meg nem szűnt. (111/1905. — P. H. T. I. 135.)

K. 136. E. H. Midőn a haszonbéri szerződés megszüntetése van kikötve oly esetre, ha a haszonbérlő az őt terhelő adót oly késedelmesen fizetné, hogy emiatt a haszonbérbeadónak hátránya és kára származnék: az esetben a késedelmes fizetés folytán a haszonbérbeadó ellen vezetett végrehajtás olyan hátrányt képez, mely miatt a haszonbéri szerződés megszüntetése követelhető. (12.948/1893. — P. H. T. I. 136.)

K. 137. E. H. Ha a haszonbéri szerződés a tulajdonost a haszonbérlet megszüntetésére csak a haszonbér megfizetésének elmulasztása esetében jogosítja fel, úgy az adók késedelmes fizetése miatt a haszonbérleti szerződés megszüntetését akkor sem követelheti, ha az adófizetési kötelezettség a haszonbérlőt terheli. (411/1896. — P. H. T. I. 137.)

K. 494. E. H. Ha a haszonbérlő a tulajdonos kikötött ellenőrzési jogának gyakorlását meghiusítja, oly szerződésszegést követ el, amely a haszonbérbeadót a szerződés megszüntetésére jogosítja. A haszonbérlő felelős az alhaszonbérlő által elkövetett szerződésszegésért. (98/1914. — P. H. T. III. 494.)

K. 495. E. H. Ha az egyik szerződő fél kimutatja, hogy a másik szerződő fél hibájából a szerződésnek teljesítése reá nézve a vagyoni romlás ve-

szélyét rejti magában, vagy ha a másik fél magatartásából arra lehet okszerűen következtetni, hogy ez a szerződést vagy nem képes, vagy nem akarja hűen teljesíteni, úgy a maga részéről a szeződés teljesítését megfelelő biztosítás adásától teheti függővé és ha ily biztosítást nem kap, a szerződéstől elállhat. A szerződésekre általában alkalmazandó ez a jogszabály haszonbérleti szerződés esetében is irányadó. (844/1918. — P. H. T. III. 495.)

Harmadik személyek és a haszonbérlet.

K. 64. J. D. A haszonbérbe adott ingatlan vevője a telekkönyvbe be nem jegyzett haszonbérletet a törvényes felmondási idő megtartásával abban az esetben is felmondhatja, ha a vételi szerződés megkötésekor tudott a haszonbéri szerződésnek arról a kikötéséről, amely a haszonbérlet tartamát a törvényes felmondási időn túl terjedő időre állapítja meg. (1934. jún. 2. — P. H. T.)

K. 139. E. H. Az állandóan követett bírói gyakorlat szerint a haszonbérlő a haszonbérbeadótól a bérlemény egy részének nem használhatása okából megfelelő bérleengedést nem követelhet akkor, ha az a nem használhatás egyenesen a haszonbérlőnek akár szándékos, akár véletlen mulasztása miatt következett be. Ily mulasztásnak tekintendő a haszonbérlőre nézve az a tény, hogy az új tulajdonossal szemben a belsőségből való kimozdítás ellen nem védekezett azzal, hogy megfelelő előleges felmondás meg nem történt és a folyó gazdasági év még el nem telt. Az állandóan követett bírói gyakorlat szerint a haszonbérlet tárgyának új tulajdonosa nem követelheti a haszonbérlőnek azonnal való kimozdítása mellett a haszonbérlet tárgyának azonnal az ő birtokába való kibocsátását, hanem e tekintetben az új tulajdonosnak csak ahhoz van joga, hogy meg-

felelő előleges felmondás után követelje azt, hogy az illető gazdasági év leteltekor a haszonbérlet tárgya az ő birtokába átbocsáttassék. (374/1898. — P. H. T. I. 139.)

Alhaszonbérlet.

K. 130. E. H. Szerződési tilalom ellenére történt alhaszonbérbeadás a szerződés lényeges kikötéseinek megsértése. (469/1899. — P. H. T. I. 130.)

XI. Cím: A munka jogviszonyai.

A kereskedelmi alkalmazottak szolgálati viszonyára és az ipari munkaviszonyra vonatkozó határozatokat az 1875:XXXVII. tc. 53. §-a után az 1910/1920. M. E. sz. r. kapcsán közöljük.

I. FEJEZET. SZOLGÁLATI SZERZŐDÉS.

1. Általában.

K. 775. E. H. A munkaadó az alkalmazott munkakörén az üzleti körülmények indokolta változtatásokat tehet, de csak akképen, hogy az alkalmazott munkabeosztása képességeinek megfeleljen és önérzetét ne sértse. (3675/1926. — P. H. T. V. 775.)

2. A munkavállaló joga a munkabérre.

K. 140. E. H. Aki oly igéret mellett fogad valakit magához, hogy azt örökösévé teszi, de igéretét megszegve azt házától elűzi, ezen egyént kárpótolni, illetőleg annak házánál léte alatt teljesített szolgálataiért méltányos bért fizetni azon esetben is köteles, ha a felek között létrejött egyezményben ezen esetre nézve előleges megállapodás nem történt, s így a

szolgálati fizetés ki nem köttetett. (8660/1873. — P. H. T. I. 140.)

K. 141. E. H. Aki egy vele törvényes örökösi viszonyban nem álló személy háztartásának ellátását oly feltétellel vállalja magára, hogy az által vagyonának örökösévé fog kineveztetni, ez azonban teljeedésbe nem mehetett, mert az illető nem végrendelkezett, jogosítva van az ígérettevőnél eltöltött szolgálati idejének megfelelő bér fizetését az örökösöktől követelni. (995/1912. — P. H. T. I. 141.)

K. 503. E. H. Az eredetileg érvényesen létrejött szolgálati szerződésen alapuló díjazás iránti kötelezettség nem szűnik meg egyedül az által, hogy a szolgálati szerződés tartama alatt a felek utóbb házasságon kívüli viszonyt folytattak. (3488/1914. — P. H. T. III. 503.)

K. 776. E. H. A munkabér meghatározása a felek megegyezésére tartozván, az alkalmazottak egyikének-másikának s egyáltalán a többi alkalmazottnak nyujtott fizetésemelés csak akkor ad jogot más alkalmazottnak fizetésemelés vagy hasonló mértékű fizetésemelés követelésére, ha ez a szolgálati szerződésben, vagy az azt helyettesítő szolgálati- és illetmény szabályzatban kifejezetten kiköttetett. (4894/1926. — P. H. T. V. 776.)

3. A munkavállaló munkabérének és személyiségének védelmét biztosító jogok.

K. 2. J. D. A munkaadó érvényesen kikötheti azt, hogy alkalmazottja abban az esetben, ha a szolgáltból önként kilép, a nyugdíjalapba nyugdíjjárulék címén befizetett összegeket vissza nem követelheti és nyugdíjhoz való igényét is elveszti. (1913. jún. 30. — P. H. T. I. 145.)

K. 507. E. H. A községnek olyan határozata, mely annak a biztosítását célozza, hogy a községi vállalatok vagy hivatalok alkalmazottai betegség esetében a betegség kezdetétől számítva, legalább (20 héten) át illetményeik élvezetében meghagyassanak, mint szabályrendelet alkotását pótló rendelkezés, csak a törvényhatóság jóváhagyásától számítva tekinthető érvényes szolgálati rendtartás erejével bírónak. (5896/1915. — P. H. T. III. 507.)

K. 536. E. H. A munkaadó megbízottjával, mint harmadik személlyel szemben a munkás nem (az 1907:XIX. tc. 82. §-a), hanem az általános magánjog szabályai értelmében érvényesítheti kárigényét. (3523/1917. — P. H. T. III. 536.)

K. 959. E. H. Az olyan szerződéses kikötés, amely szerint a munkaadó a munkavállaló által a szolgálat alatt munkálkodása révén kiérdemelt jövedelemből bizonyos részesedést a maga részére kiköt, a jó erkölcsökbe ütközik. (4893/1935. — P. H. T. VII. 959.)

K. 960. E. H. A magánalkalmazott szolgálati és felmondási illetményeivel szemben a munkaadó csak a fizetésre felvett előleget és az alkalmazott szándékos károkozásából előállott károsszeget számíthatja be, egyéb követelés pedig csak az illetmények végrehajtásilag lefoglalható részébe tudható be. (178/1933. — P. H. T. VII. 960.)

K. 962. E. H. Ha a munkaadó a munkavállalónak az egész tevékenységét a munkaeredmény szerint alakuló munkabér ellenében köti le, a munkaadó köteles a munkavállalót a szolgálati szerződés szerinti munka- és hatáskörben akként foglalkoztatni, hogy a munkavállaló a lekötött egész tevékenységét kifejthesse, értékesíthesse, s ez által az

üzlet menete szerint remélhetett megfelelő munkabérhz juthasson. (8101/1930. — P. H. T. VII. 962.)

4. A szolgálati viszony felmondása.

K. 142. E. H. A gazdatiszt és a birtokos között létesült szolgálati szerződésnek az 1900:XXVII. tc. 16. §-a alapján való felbontására olyan írásbeli értesítés szükséges, amelyben a felmondás oka is elő van adva. (6589/1905. — P. H. T. I. 142.)

K. 146. E. H. (A budapesti Nemzeti Szinház nyugdíjintézete alapszabályai 20. §-ának) az a rendelkezése, hogy a nyugdíjra jogosult nyugdíjintézeti férfitag özvegye részére biztosított évi segélypénz élvezete az özvegyet az alatt a bontó feltétel alatt illeti meg, hogy újabb férjhezmenetel esetén az özvegyi segélypénz élvezete megszűnik, akként értelmezendő, hogy a segélypénz elvesztése érvényes házasságot feltételez. Ha tehát az özvegy férjhez ment ugyan, házassága azonban utóbb bíróilag érvénytelennek mondatott ki, az özvegy a jogerős bírói ítélet meghozatalától kezdve segélydíjának kifizetését igényelheti. (2175/1908. — P. H. T. I. 146.)

K. 504. E. H. Aki a m. kir. földmívelésügyi minisztérium 46.001/1904. sz. rendeletével szervezett gyakorlati gazdatiszti vizsgát letette, okleveles gazdatisztnek tekintendő s őt ellenkező szerződés megállapodás hiányában az 1900:XXVII. tc. 15. §-ában meghatározott egyévi felmondási idő illeti meg. (463/1914. — P. H. T. III. 504.)

K. 790. E. H. A nyugdíj fizetésének teljesítésére hivatott, — a szolgálatadó anyagi hozzájárulásában részesülő és a szolgálatadó üzletének keretében működő nyugdíjintézet létesítése a szolgálatadót nem mentesíti a nyugdíj fizetése iránti személyes felelősség alól, hanem őt a nyugdíjegyesülettel egye-

temleges felelősség terheli. (1658/1926. — P. H. T. V. 790.)

K. 791. E. H. A munkaadó az alkalmazottja nyugdíjáért személyesen felelős akkor is, ha abból a célból, hogy alkalmazottainak nyugdíjat biztosítson, más munkaadókkal együtt, önálló jogi személyiséggel és külön vagyonnal bíró nyugdíjegyesületet létesít, amelynek fenntartásában, igazgatásában részt vesz, vagyis, ha megállapítható, hogy a nyugdíjegyesület a szolgálatadónak az alkalmazottjai nyugdíjügyei ellátására létesített kezelési szerve és a szolgálatadó az ilyen nyugdíjegyesületbe való belépést alkalmazottjaira kötelezővé tette. (3452/1926. — P. H. T. V. 791.)

K. 793. E. H. Az 1900:XXVII. tc. 12. §-ában foglalt rendelkezés nem zárja ki, hogy a gazdatiszt és a birtokos a szolgálati viszonyt közös megegyezéssel szóbeli felmondással is megszüntethessék. (1353/1926. — P. H. T. V. 793.)

K. 970. E. H. A szolgálati szerződés a jogviszony személyes vonatkozásainál fogva rendszerint sem a munkaadó, sem az alkalmazott részéről egyoldalúan harmadik személyre át nem ruházható. Ez a jogszabály nem nyerhet alkalmazást abban az esetben, ha két részvénytársaságnak vagy két szövetkezetnek a K. T. 208. §-a, illetőleg 247. §-ának 3. pontja értelmében való egyesülése forog fenn s a beolvasztó társaság a beolvadó társaság által kötött szolgálati szerződésnek változatlan teljesítésére és fenntartására hajlandó. (5234/1929. — P. H. T. VII. 970.)

II. FEJEZET. VÁLLALKOZÁSI SZERZŐDÉS.

A vállalkozó szavatossága.

K. 148. E. H. A magánjognak a munkabéri viszonyokra vonatkozó és joggyakorlatunk által is kö-

vetett elvei szerint abban az esetben, ha a megrendelt munka a munkavállaló által hiányosan vagy szerződésellenesen teljesíttetett, a munkaadó a hiányoknak a célnak vagy a szerződésnek megfelelő kijavítását, vagy a munkabér aránylagos leszállítását, vagy a hiányokhoz mért kárpótlást követelhet és a szerződéstől csak akkor állhat el, ha a munka a célnak vagy a szerződésnek megfelelően ki nem javítható, avagy, ha a munkavállaló a kijavítást megtagadja. (454/1897. — P. H. T. I. 148.)

3. A megrendelő elfogadási kötelessége.

A vállalkozó joga a díjra: kárveszély viselése.

K. 147. E. H. Ha a vállalt munka befejeztetett, az a körülmény, hogy a munka teljesítésénél hiányok merültek fel, nem jogosítja fel a megrendelőt arra, hogy a megállapított ár vagy munkadíj ellen időelőttiség okából kifogást tegyen. (181/1898. — P. H. T, I. 147.)

Termények feldolgozása.

K. 149. E. H. Termények megdarálásának díj ellenében elfogadása vállalkozási szerződés, amely szerződésnél a vállalkozónak átadott ingó tulajdonjoga nem megy át a vállalkozóra, hanem az átadott anyag tulajdonosa a megrendelő marad. Ily szerződésnél pedig az a jogszabály áll fenn, hogy a megrendelőt terheli a véletlen kár, mely az általa szolgáltatott anyagot éri, milyen véletlen a malomban kiütött tűz által okozott kár.

A munkavállaló helyi szokás hiányában, a megrendelő tulajdonát tevő terményeket nem köteles tűzkár ellen biztosítani. (1343/1903. — P. H. T. I. 149.)

III. FEJEZET. ALKUSZI SZERZŐDÉS.

A házasságközvetítésre lásd fentebb a 70. E. H.-t.

K. 511. E. H. Az állandóan követett törvénykezési gyakorlat értelmében a megbízónak egyoldalú elállása következtében a közvetítéssel megbízott a közvetlen ügylet létrehozása érdekében a már teljesített eljárásának díjazását és felmerült kiadásainak a megtérítését követelni jogosult. (3789/1913. — P. H. T. III. 511.)

K. 512. E. H. Az ügyletek közvetítésével iparszerűleg nem foglalkozó egyént közvetítési díj akkor illeti, ha a közvetítésre megbízást nyert és a körülményekből megállapítható, hogy a közvetítésre nem díjtalanul, hanem díjazás ellenében vállalkozott. Külön megállapodás hiányában a közvetítő a közvetítői díjon felül költségei és készkiadásai megtérítését nem követelheti. (2291/1914. — P. H. T. III. 512.)

K. 795. E. H. Az aránytalanul magas összegben kikötött közvetítési (alkusz) díjat a bíróság az adós kérelmére a méltányosság szerint mérsékelheti. (7586/1926. — P. H. T. V. 795.)

IV. FEJEZET. DIJKITŰZÉS.

K. 459. E. H. A „Magyar Tudományos Akadémia" által jutalomdíj kitűzésével hirdetett pályázatra való felhívás folytán az abban résztvett fél és az Akadémia között keletkezett jogviszony oly természetű, hogy a pályázat sorsa felett minden más tényező kizárásával dönteni egyedül az Akadémia van hivatva. Ugyanezért döntése végérvényesnek és ebből kifolyólag megtámadhatatlannak tekintendő, amiből önként következik, hogy a pályázó sem a részére oda nem ítélt jutalomdíj kiszolgáltatását, sem

egyéb kártérítést követelni nem jogosult. (4878/1912. — P. H. T. III. 459.)

XII. Cím: Ügyvitel.

I. FEJEZET. MEGBIZÁS.

A megbizott jogköre és felelőssége.

K. 151. E. H. A megbízott a megbízást kellő gondossággal lévén köteles ellátni, a megbízás körében végzett cselekményekért a megbízónak csak annyiban felelős, amennyiben a nyert megbízás teljesítése körül a rendes gondosságot figyelmen kívül hagyta. Nem róható a megbízott terhére, ha oly hamisaknak bizonyult okmányok ellenében teljesíti a fizetést, melyek hamis voltát a megbízó sem ismerte fel. (367/1905. — P. H. T. I. 151.)

K. 514. E. H. A megbízott gondossága, ha a megbízást pusztán szivességből vállalja, enyhébb megítélés alá esik, de ebben az esetben is tartozik a megbízott a gondosságnak legalább olyan fokát kifejteni, aminőt a közönséges életfelfogás szerint általában minden rendes embertől el lehet várni. (5124/1917. — P.H. T. III. 514.)

Jutalomdíj kikötése harmadik személytől.

K. 150. E. H. A bizalmon alapuló megbízási viszony természetéből következik, hogy az, aki más ügyének ellátására vállalkozott, attól a harmadiktól, akivel a megbízásból kifolyólag a megbízó érdekében ügyletet létesíteni kíván, a maga részére jutalmat vagy egyéb előnyt megbízójának tudta és hozzájárulása nélkül ki nem köthet, és amennyiben ezt megteszi, a megbízottnak ez a cselekménye a megbízással járó köteles hűség és tisztesség megsértésének tekintete alá esik. (2931/1906. — P. H. T. I. 150.)

Ügyvédi megbízás.

K. 152. E. H. Abban az esetben, amidőn az ügyvéd megbízójával a jutalom iránt eleve megegyezik, a kikötött jutalomdíj, ellenkező kikötés hiányában, annak a munkadíjnak és időveszteség kárpótlásának is helyébe lép, melyet az ügyvéd a nyert megbízás alapján az előleges egyezkedés nem léte esetében követelhet. (2282/1905. — P. H. T. I. 152.)

K. 515. E. H. Az 1874:XXXIV. tc. 54. §-a nem köti az ügyvédi díjra vonatkozó megállapodás érvényességét okirat kiállításához akkor, ha az ügyvéd megbízójával abban állapodott meg, hogy a reá bízott ügyben, akár feltétlenül, akár bizonyos feltételek mellet munkadíjat egyáltalán nem, vagy a neki különben járónál kevesebbet követelhet. (1417/1914. — P. H. T. III. 515.)

Az 1874:XXXIV. tc. helyett ma az 1937:IV. tc. értendő.

K. 757. E. H. Az ügyvédi jutalomdíjra vonatkozó előleges megegyezés érvényességéhez az 1874. évi XXXIV. tc. 54. §-a nem kíván teljes bizonyítóerejű okiratot, az ügylet tehát akkor is érvényes, ha az okiratot az ügyfél tanuk alkalmazása nélkül irta alá. (5018/1926. — P. H. T. V. 757.)

Egyéb szabályok.

K. 806. E. H. A forgalmi adó fizetésének kötelezettsége az 1921.évi XXXIX. tc. 34. §-a szerint azt terheli, aki az adófizetési kötelezettséget megállapító önálló kereseti tevékenységet folytatja; a megítélt ügyvédi járandóság után fizetendő forgalmi adót tehát az ügyfél csak abban az esetben köteles az ügyvédnek megfizetni, ha azt kifejezetten magára vállalta. (5761/1926. P. H. T. V. 806.)

II. FEJEZET. MEGBIZÁS NÉLKÜLI ÜGYVITEL.

K. 796. E. H. Az az ügyvivő, akinek eljárása ellen az ügy ura tiltakozott, aki tehát az ügy urának feltehető akarata ellenére járt el, az ügy ellátására fordított költségeinek megtérítését az ügy urától csak ennek gazdagodása erejéig követelheti. (109/1926. — P. H. T. V. 796.)

XIII. Cím: Közösség.

I. FEJEZET: JOGKÖZÖSSÉG.

A közösség keletkezése.

K. 427. E. H. Egymagában az a körülmény, hogy az osztály következtében külön tulajdonba átment és önálló jószágtestekké vált épületrészek egy házfedél alatt vannak, vagy, hogy az így elkülönített épületrészek tulajdonosait a konyha vagy más helyiség közösen illeti, tulajdonközösséget az elkülönített épületrészekre nézve nem idéz elő. A külön jószágtestekké vált épületrészek mindenikének alkotórészévé lett közös konyhára nézve egymagában a közösségnek kényszerű megszűntetését a joggyakorlat kizárja. (31/1917. — P. H. T. III. 427.)

Tulajdonközösség megszűntetése.

K. 154. E. H. A székesfőváros területén létező olyan villatelekre, melyet a tulajdonostársak a természetben megosztva akképpen birtokolnak, hogy a saját területén mindegyiknek külön villája is van, a vagyonközösségnek bírói árverés útján való megszüntetése pusztán azon az alapon, hogy az ingatlannak a természetben megtörtént felosztása telekkönyvileg nem foganatosítható, mert ezt a székesfőváros építési szabályzata tiltja: el nem rendelhető. (3266/1908. — P. H. T. I. 154.)

Tulajdonközösség megszűntetése házastársak között.

K. 426. E. H. Ha a házasság tartama alatt szerzett ingatlanságra a házastársak közös tulajdonjoga kebeleztetett be, a tulajdonközösség megszűntetését a házastársak bármelyike a házasság fennállása alatt is követelheti. (4502/1914. — P. H. T. III. 426.)

II. FEJEZET: TÁRSASÁG.

Általában.

K. 517. E. H. Haszonbérleti jog gyakorlására alakult magánjogi társaságnak nincs önálló jogi személyisége. (6003/1916. — P. H. T. 517.)

Társasági ügyvitel.

K. 518. E. H. Magánjogi társaságnál abban az esetben, ha a társaság képviseletéről külön megállapodás nincs, joghatályos nyilatkozattételhez a társaság valamennyi tagjának hozzájárulása szükséges. (762/1917. — P. H. T. III. 518.)

Társaság megszűnése.

K. 519. E. H. Az a körülmény, hogy a társaság valamelyik tagját az állam hadviselési érdeke ellen elkövetett súlyosabb bűncselekmény miatt a büntető bíróság jogerősen elítélte, lerontja azt a bizalmat, amellyel egymás irányában a társaság tagjainak viseltetniök kell, ha a társaság célját el akarják érni és így az ilyen elítélés okot ad a társaság szerződés felbontására. (327/1918. — P. H. T. III. 519.)

K. 520. E. H. A társaság tagja a társas viszony felbontását sikeresen követelheti akkor, ha kimu-

tatja, hogy a társas viszony fenntartása akár a viszonyok megváltozása következtében, akár a társak cselekménye vagy mulasztása folytán a felbontást kérőre nézve lehetetlenné vált. (5221/1917. — P. H. T. III. 520.)

XIV. Cim: Egyesség. Alakszerü kötelmek.

II. FEJEZET: TARTOZÁSELISMERÉS.

K. 156. E. H. Általánosan elfogadott jogszabály az, hogy azokon a különleges viszonyokon kívül, melyekre külön törvényes intézkedések állanak fenn, köztörvényi kötelem létesítéséhez érvényes kötelezettségi alap kívántatik meg, minélfogva az egyoldalú fizetési igérettel tanusított elismerés magában véve önálló kötelmet nem létesít. (44/1900. — P. H. T. I. 156.)

III. FEJEZET: UTALVÁNY.

K. 464. E. H. Az utalványozó ellen az utalványos csak akkor fordulhat, ha az utalványozottól kielégítést nem nyer. (5339/1914. — P. H. T. III. 464.)

XV. Cim: Tiltott cselekmény és vétlen kártétel.

I. FEJEZET: A TILTOTT CSELEKMÉNYEK ÁLTALÁBAN.

Vétkesség.

K. 521. E. H. Az idegen honos alperes vétkességét megállapító külföldi bíróság ítélete, ha a külföldi bíróság az idegen honosnak saját hazai bírósága, a vétkesség szempontjából a magyar bíró-

ság előtt folyó polgári perben irányadó. (Pp. VI. 8705/1915. — P. H. T. III. 521.)

K. 522. E. H. A végrehajtási zálogjoggal bíró hitelezőt is megilleti az a jog, hogy kárának a megtérítését követelhesse attól, aki vétkes cselekményével előidézte azt, hogy a hitelező követelése a zálogtárgyból, annak megrongálása miatt kielégítést nem nyerhetett. (6907/1915. — P. H. T. III. 522.)

K. 523. E. H. Kártérítésre köteles az, aki tudva, hogy bírói tévedésből saját ingatlana helyett másnak ingatlana került árverés alá, az árverést szenvedőt érhető kár elhárítására a megfelelő lépéseket megtenni elmulasztja. (7244/1915. — P. H. T. III. 523.)

K. 527. E. H. A gazda, aki gazdasági külső cselédje után az 1900:XVI. tc. által szervezett gazdasági munkás- és cselédpénztárnál (e törvény 8. §-ában meghatározott) járulékot befizeti, a cselédjét szolgálatának teljesítése közben ért balesetből kifolyóan kártérítési felelősséggel csak akkor terhelhető, ha a gazdát a baleset körül gondatlanság terheli. (3918/1913. — P. H. T. III. 527.)

Visszaélés a joggal.

K. 159. E. H. Magában véve az által, hogy valakit valamely jog megillet, még senki sem tekinthető feljogosítottnak annak a jognak olykép való gyakorlatára, hogy ezáltal a másiknak a kikényszerített jognak gyakorlása útján elérhető előnnyel arányban nem álló megkárosítása idéztessék elő, s ekként a jognak gyakorlása a joggal való visszaélés tekintete alá essék.

Az, hogy valaki a kár okozásánál hatósági segély igénybevételével járt el, nem mentesíti őt az

okozott kár megtérítésének kötelezettsége alól. (1920/1905. — P. H. T. I. 159.)

K. 160. E. H. A törvény által előírt joglépések igénybevételéért az ezeket a joglépéseket igénybevevő fél kártérítési kereset alá csak akkor vonható, ha az ily joglépések által károsított bebizonyítja, hogy erre a joglépésre az azt kérelmezőnek jogellenes cselekménye szolgáltatott okot.

Ily jogellenes cselekmény elkövethető a büntető bíróság által elrendelendő bünügyi zárlat kérelmezése által is akkor, ha a bünügyi zárlat elrendelésének előzményéül szolgáló bünügyi panasz nyílván alap nélküli. (5725/1906. — P. H. T. I. 160.)

K. 161. E. H. Maga az a tény, hogy alperes felperes ellen szabadalom bitorlás miatt feljelentést tett és hogy ez a feljelentés a büntető eljárás folyamán alaptalannak találtatott, sőt a feljelentő alperes szabadalma a felperes erre irányuló keresete folytán utóbb meg is semmisíttetett, ha a feljelentés következtében sem zárlat nem foganatosíttatott, sem pedig olyan hatósági intézkedés nem tétetett, amely a bitorlási per tárgyát képező áruknak továbbra is előállításában panaszlottat akadályozta volna, nem állapítja meg a feljelentő kártérítési kötelezettségét. (506/1905. — P. H. T. I. 161.)

Elmebetegség.

K. 162. E. H. Jogszabály az, hogy az elmebetegek cselekményei beszámítás alá nem esnek és ebből folyólag beteg állapotukban másoknak okozott károkért rendszerint vagyoni felelősségre nem is vonhatók és a bíróság az elmebeteg vagyonát a kárnak megtérítésére csak annyiban fordíthatja, amennyiben ezt a károsító és a károsítottnak személyes viszonyai, az elkövetett cselekmény körül-

ményei és a méltányossági szempontok indokolják és egyszersmind a károsító és esetleg azok, kiket az eltartani köteles, az eltartásukhoz szükséges eszközöktől meg nem fosztatnak. (134/1897. — P. H. T. I. 162.)

Felügyelet elmulasztása.

K. 526. E. H. A szülő, aki a lőfegyvert lakásán nyílt helyen akként tartja, hogy ahhoz kiskorú gyermeke hozzáférhet — az utóbbi által a lőfegyverrel harmadik személynek okozott sérülésért kártérítéssel tartozik. (1523/1914. — P. H. T. III. 526.)

Felelősség az ügy ellátására kirendelt személyért.

K. 84. T. Ü. H. A m. kir. Kúria a jogegységi tanácsnak 13. számú polgári döntvényét hatályon kívül helyezi és kimondja:

aki valamely ügyének ellátására maga helyett mást rendel ki, azért a kárért, amelyet a kirendelt az ügykörébe eső teendők teljesítésében harmadik személynek jogellenesen okoz, csupán saját vétkessége esetében felel. Ez a vétkesség nem forog fenn, ha a megbízó bebizonyítja, hogy a kirendeltnek megválasztásánál s amennyiben felügyeletre, utasításra, vagy a tennivalók teljesítéséhez eszközök nyujtására van szükség, ennél is a kellő gondosságot kifejtette, vagy hogy a kár a megbízónak a kellő gondossága kifejtése esetében is bekövetkezett volna.

Ez a szabály nem vonatkozik azokra az esetekre, amelyekre valamely külön törvény és amelyekre az üzem vagy a foglalkozás veszélyessége, il-

letve terjedelme, vagy természete alapján a bíró a vétkesség nélkül való felelősséget megállapítja. (1917. jan. 20. — P. H. T. III. 535.)

K. 980. E. H. Abban a kérdésben, hogy a biztosított munkavállalónak vagy családtagjának kártérítési követelése szempontjából ki tekintendő a munkaadó olyan megbízottjának, akinek magatartásáért az 1927:XXI. tc. 90. §-ában meghatározott esetekben a munkaadó felelős, a magánjog általános szabályai az irányadók. A törvény nem szorítja a munkaadó felelősségét a szakképzett üzemvezető vétkes magatartásából előállott balesetre és az ebből származó károkra abban az esetben sem, ha az üzemben ilyen szakképzett üzemvezető alkalmazva volt. (1806/1934. — P. H. T. VII. 908.)

K. 985. E. H. A gazda a gazdasági cselédjének vagy munkásának a szolgálat teljesítése közben bekövetkezett baleset kifolyóan a kötelező biztosítás elmulasztása esetén az Országos Gazdasági Munkáspénztár helyett a gazda által szolgáltatandó kártalanítás mértét meghaladóan kártérítési felelősséggel terhelhető nemcsak akkor, ha őt magát, hanem a m. kir. Kúria 84. számú polgári teljes ülési határozatában meghatározott feltételek mellett akkor is, ha megbízottját a baleset körül gondatlanság terheli. (1123/1933. — P. H. T. VII. 985.)

Gazda felelőssége a cselédért vagy szolgáért.

K. 186. E. H. A gazda a cselédje által okozott kárért csak annyiban felelős, amennyiben a cseléd a gazdája megbízásából járván el, a kártétel ezen megbízás teljesítése körében követtetett el és magával a megbízással okozati összefüggésben áll. (936/1886. — P. H. T. I. 186.)

Orvosi műhiba.

K. 82. J. D. Ha az Országos Társadalombiztosító Intézetnél biztosított fél közvetlenül az intézet részéről nyujtott gyógykezelése közben elkövetett orvosi műhiba miatt követel az intézettől kártérítést, az intézet a felelősség kizárása végett nem hivatkozhatik a m. kir. Kúria 84. számú teljes ülési döntvénye értelmében arra, hogy a fél gyógykezelésére kirendelt alkalmazottjának (orvosának) megválasztásánál s amennyiben felügyeletre, utasításra, vagy a tennivalók teljesítéséhez eszközök nyujtásához van szükség, ennél is a kellő gondosságot kifejtette. (1936. június 23. — P. H. T. VII. 982.)

A büntető ítélet irányadó volta.

K. 49. J. D. A polgári bíróság az eléje vitt magánjogi igény elbírálásánál nemcsak a büntetőbíróság felmentő ítéletének (az eljárást megszüntető határozatának), hanem elítélést tartalmazó ítéletének döntéséhez és ténymegállapításához sincsen kötve, kivéve, ha valamely különleges jogszabálynál fogva a magánjogi igény érvényesítésének jogalapja vagy feltétele a büntetőbíróságnak elítélést tartalmazó ítélete. (1932. márc. 7. — P. H. T. VII. 973.)

K. 72. J. D. A polgári bíróság az eléje vitt magánjogi igény elbírálásánál a fegyverhasználat jogosságának kérdésében nincs kötve a közigazgatási hatóság vagy a büntetőbíróság (honvédbíróság) határozatához. (1935. márc. 30. — P. H. T. — VII. 974.)

K. 506. E. H. Ha a fegyelmi határozat egyedül olyan tényre van alapítva, melynek megállapítását országos törvény a büntető bíróság hatáskö-

rébe utalja: a fegyelmi határozattal történt elbocsátás magánjogi következményeinek meghatározásánál a büntető bíróság jogerőre emelkedett határozatával megállapított tényállás irányadó. (3913/1912. — P. H. T. III. 506.)

II. FEJEZET. EGYES TILTOTT CSELEKMÉNYEK.

1. Személy ellen irányuló tiltott cselekmények. Testi sértés.

K. 194. E. H. Az a kárkövetelés, mely a kiskorút az őt valamely balesetből kifolyólag elveszett vagy csökkent munka és keresetképessége kártalanítása fejében megilletheti, mint a sérült életfenntartásának alapjául szolgáló, a kiskorúra nézve a törzsvagyon jogi természetével bírónak lévén tekintendő: e felett a kiskorúnak atyja s maga a kiskorú, tekintettel az 1877:XX. tc. 20. §-ának d) pontjában foglalt rendelkezésre, gyámhatósági jóváhagyás nélkül érvényesen nem rendelkezhet, következéskép az ily követelés egy részének ügyvédi díj fejében bár okirattal történt előzetes lekötése gyámhatósági jóváhagyás hiányában érvénytelen. (2227/1905. — P. H. T. I. 194.)

K. 197. E. H. A baleset folytán elhalt munkásnak hátramaradottjait a munkaadó ellen a törvény és a törvényes gyakorlat értelmében megillető kárigényt az elhunyt munkásnak törvénytelen gyermeke is jogosítva van a természetes apával szemben fennálló tartási igény alapján és erejéig érvényesíteni. (6798/1905. — P. H. T. I. 197.)

K. 538. E. H. A munkásleánynak, kinek baleset folytán a gép haját fejbőrével együtt lerántotta, a keresetképesség csökkenésén felül ezért a feltűnő

eltorzításért külön kártérítés jár. (5657/1912. — P. H. T. III. 538.)

K. 797. E. H. A sérült attól, aki neki szándékosan és jogtalanul testi sértést okozott, keresetképességének a sérülés folytán előállott csökkenéséből eredő kára megtérítését követelheti és az erre irányuló kereset nem utasítható el pusztán azon az alapon, hogy a munkaképesség csökkenése kismértékű és a sértettnek csekély károsodást okozott. (7432/1926. — P. H. T. V. 797.)

Nemi deliktumok.

K. 158. E. H. A köztudomásra jutott az a körülmény, hogy egy leányon erőszakos nemi közösülést követtek el, az illető leány férjhezmenetelét hátráltatja, annak elkövetője tehát a sértett női becsületén, erkölcsi integritásán és közvetve vagyoni érdekén is ejtett súlyos sérelem miatt kártérítéssel tartozik. (757/1912. — P. H. T. I. 158.)

Kiadások megtérítése, elégtétel.

K. 537. E. H. Bírói gyakorlaton alapuló jogszabály, hogy a testi sérülést szenvedő fél, a sértés okozójától, ha a testi sértésből anyagi kára nem származott is, erkölcsi kára megtérítéséül vagyoni elégtételt követelhet, amennyiben ez az eset körülményei szerint méltányosnak mutatkozik. (977/1914. — P. H. T. III. 537.)

2. Vagyon ellen irányuló tiltott cselekmények.

K. 981. E. H. Ha a büntetőbíróság jogerős ítélete a munkaadónak vagy megbízottjának a balesettel okozati összefüggésben álló és valamely balesetelhárító óvórendszabály vagy óvóintézkedés fo-

ganatosításának elmulasztásában álló gondatlanságát megállapította, akkor abban a kérdésben, hogy a szóbanlevő balesetelhárító óvórendszabály vagy óvóintézkedés a hatóság által jogerősen elrendeltetett-e vagy sem, a polgári per bírósága a büntetőbírói ítélet megállapításához csak annyiban van kötve, amennyiben a büntetőbírói ítélet idevonatkozóan is kifejezett megállapítást foglal magában; ellenkező esetben azonban a kérdéses hatósági rendelkezés kibocsátását és annak jogerőre emelkedését a polgári perben is lehet bizonyítani és azt a polgári per bírósága a tárgyalás és bizonyítás eredménye alapján önállóan állapíthatja meg. (3594/1935. — P. H. T. VII. 981.)

3. Közhivatalnok felelőssége kötelességszegés miatt. Közjegyzők.

K. 525. E. H. Ha a közvégrendelet felvételénél a kir. közjegyző helyett eljáró közjegyzőhelyettes a főnöke alkalmazásában lévő személyt alkalmazott tanúként s emiatt a közvégrendelet érvényteleníttetett: a kir. közjegyző saját személyében kártérítéssel tartozik. (4185/1912. — P. H. T. III. 525.)

K. 560. E. H. A kir. közjegyző nem kötelezhető kártérítésre, ha olyan kérdésben járt el helytelenül, amelyre nézve az eljárás idejében a bírói gyakorlat ellentétes volt. (1779/1917. — P. H. T. III. 560.)

Állami tisztviselők általában.

K. 191. E. H. A (kincstári) illetékek kezelésével és behajtásával megbízott pénzügyi tisztviselőknek az a mulasztása, hogy valamely (adásvételi) szerződés után kiszabott (kincstári) illetéket, melyért a vonatkozó szerződési megállapodás alapján (az illetékszabályok 95. §. 4. p. értelmében) elsősorban az

illeték fizetését magára vállaló volt felelős, az utóbbitól (az 1881:XXXIV. tc. 39. §-ában) meghatározott időn belül be nem hajtották, (illetve ellene telekkönyvileg nem biztosították), minélfogva ez az illeték az elsősorban illetékkötelezett vevő fél vagyonából behajthatatlanná válván, később a másodsorban kötelezett eladó féltől hajtatott be: nem szolgálhat kártérítési alapul a kincstár ellen az eladó fél javára, kitől az illeték tényleg beszedetett. (2228/1909. — P. H. T. I. 191.)

Községi alkalmazott.

K. 163. E. H. Községi alkalmazott ellen kártérítési igény bíróság előtti érvényesítése nincs függővé téve előzetes fegyelmi eljárás megindításától és a kártérítési felelősségnek fegyelmi úton előzetes megállapításától. (2834/1915. — P. H. T. I. 163.)

K. 533. E. H. Az 1836:XXII. tc. 86—88. §-ainak a sortartásra vonatkozó rendelkezései csupán abban az esetben alkalmazhatók, ha a községi előljárónak közhatósági működéséből előállott kárról van szó, nem pedig akkor is, ha az előljáró a község magánügyében, mint annak törvény szerinti képviselője jár el. (6351/1917. — P. H. T. III. 533.)

III. FEJEZET. FELELŐSSÉG VÉTLENÜL OKOZOTT KÁRÉRT.

Közérdekből vétlenül okozott kár.

K. 40. T. Ü. H. Az állam kártalanítással tartozik akkor, midőn egy törvényszerűen fennálló rév közelében, nevezetesen egy mérföldön belül, állandó hidat építtet és ezáltal a révvámjog értéktelenné válik. Tartozik ezzel a kártalanítással akkor is, ha a szabad közlekedést az épített hídon ingyen engedi meg. (1888. máj. 4. — P. H. T. II. 265.)

K. 73. T. Ü. H. Az a körülmény, hogy valamely vasúttársaság az engedélyezett vasútvonalat a kereskedelmi miniszter által jóváhagyott terv alapján építi ki, a szomszéd birtokosokat nem akadályozza abban, hogy a létesített építmény által telkeik állagában vagy azok használata tekintetében okozott káraik megtérítését a vasúttársaság ellen bírói úton követelhessék. (1902. febr. 18. — P. H. T. I. 172.)

K. 166. E. H. Ha a ház vételekor a vevő tudta, vagy kellő utánjárás mellett tudhatta, hogy az utcák felszíne emeltetni fog, úgy a ház vételekor az utca emeléséből rája háruló anyagi hátrányt módjában állott számításba venni és ha ezt nem tette, e mulasztásért a várostól, mint amely az utca emelését saját hatáskörében törvényes utasításra eszközölte, kártérítést sikerrel nem követelhet. (10.099/1905. — P. H. T. I. 166.)

K. 167. E. H. A fővárosi hatóság az által, hogy az utca régi magassága szerinti építkezéshez az engedélyt megadta, — noha az utcáknak nagyobb magassága már korábban szabályrendeletileg megállapíttatott — nem tehető felelőssé az építkező által előreláthatott azért a kárért, melyet az utcának a korábban már megállapított magasságig utóbb történt feltöltése folytán az engedélyezett terv szerint felépült háza használhatóságának és értékének csökkenése által szenvedett. (1713/1909. — P. H. T. I. 167.)

A köz felelőssége tisztviselőiért.

K. 5. T. Ü. H. Kincstári hivatalnok ellen fegyelmi úton hozott kártérítésben marasztaló határozat nem menti fel a kincstárt attól, hogy az illető hivatalnok ellen általa indított polgári perben a vétség által okozott kárt és a kár összegét külön bizonyítsa. (1883. febr. 26. — P. H. T. I. 164.)

K. 187. E. H. Az 1871:VIII. tc. 19. §-ának világos rendelete szerint az állam felelőssége a hivatalos minőségben átvett értékek tekintetében kizárólag a bírák vagy bírósági hivatalnokok által elkövetett sikkasztás esetére van korlátozva; a bírák vagy bírósági hivatalnokok által egyébként szándékosan vagy vétkes gondatlanság által okozott kárért pedig az id. törvény 66. §-a szerint a felelősség magát a kárt okozó bírói tagot terheli. (7223/1882. — P. H. T. I. 187.)

K. 188. E. H. A bírák és bírósági hivatalnokok hivatali sikkasztásaiból az 1871:VIII. tc. 19. §-a alapján az államra háruló felelősség nem subsidiarius jellegű, vagyis nem olyan, hogy a károsult elsősorban a vétkes bíró vagy bírósági hivatalnok ellen köteles fordulni és a károsult fél részéről csak annyiban volna az államtól megtérítés követelhető, amennyiben a sikkasztó alkalmazott irányában a behajtási eljárás sikertelen maradt, hanem a szóban forgó megtérítés iránti kötelezettség az államot elsősorban terheli. (5347/1904. — P. H. T. I. 187.)

K. 189. E. H. A m. kir. postakincstárral szerződéses viszonyban álló postamester a postautalvánnyal feladott pénzösszeget elsikkasztván, az ez által okozott kárért a m. kir. postakincstár felelőssége a magánjog elvei szerint fennáll.

Nincs olyan érvényes magánjogi szabály, amely a m. kir. kincstár ellen emelt kártérítés előfeltételéül azt kívánná meg, hogy a kártérítési kereset a kárt okozó postamester ellen is lefolytattassék. (586/1906. — P. H. T. I. 189.)

K. 190. E. H. Ha a postamester helyettesítésével mást megbíz, az a körülmény, hogy e tekintet-

ben a postamester túllépte hatáskörét annyiban, hogy a felettes hatóságnál való bejelentés és ennek beleegyezése nélkül helyettesíttette magát, mint a postai közvetítést igénybe vevő közönség hibáján kívül eső tény, ennek jogos érdekére kihatással nem lehet és emiatt a kir. kincstár a felelősség és szavatosság alól magát ki nem vonhatja. (617/1899. — P. H. T. I. 190.)

K. 976. E. H. Az állam a hatóságai vagy tisztviselői által a hatáskörükhöz tartozó hivatalos eljárásban hozott határozatokkal egyeseknek okozott kárt csak abban az esetben tartozik megtéríteni, ha az eljárt hatósági személy akár szándékosan, akár vétkes gondatlanságból olyan módon sértette meg a határozat meghozatalánál az irányadó jogszabályokat, hogy az a saját felelősségének a megállapítására is alapul szolgálhatna és a károsult a kárt jogorvoslattal el nem háríthatta. Ezeknek a feltételeknek a fennforgása nélkül egymagában az a körülmény, hogy a határozat a törvény téves értelmezésén alapul, sem magával az eljárt hatósági személlyel szemben, sem pedig az állammal szemben a kártérítési felelősség megállapítására alapul nem szolgálhat. (131/1933. — P. H. T. VII. 976.)

K. 977. E. H. A bírákat vagy bírósági hivatalnokokat az 1871:VIII. tc. 66. §-a szerint terhelő súlyosabb vagyoni felelősség nem csupán a zárójelben példaképen említett törvényhatósági vagy községi közigazgatási hivatalnokokra, hanem „mindazon" közigazgatási hivatalnokokra — tehát az állami közigazgatásnál alkalmazásban állókra is — kiterjed, akik a peres, vagy perenkívüli eljáráshoz tartozó polgári ügyekben hatósági cselekmények teljesítésére, vagy bírói meghagyások, illetőleg megkeresések foganatosítására hivataluknál fogva kötelezve vannak. (2328/1935. — P. H. T. VII. 977.)

Állatkárok.

K. 5. J. D. I. A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894:XII. tc. 109. §-ában említett kárdíj követelése céljából elégséges, ha az igénylő csak a legeltetés tényét bizonyítja és nem szükséges annak a külön bizonyítása is, hogy a legeltetés kárt okozott.

II. A hivatkozott törvény 110. §-ában részletesen megállapított kárdíjak a kár mennyiségére tekintet nélkül csak abban az esetben illetik meg a károsultat, ha az ellenfél nem bizonyítja azt, hogy a kár mennyisége a kárdíj összegénél kisebb. (1914. nov. 24. — P. H. T. I. 168.)

K. 528. E. H. Az általános vagyonjogi szabályok értelmében az állat által másnak okozott kárért az állattartónak feltétlen kártérítési felelőssége a hasznos háziállatokra ki nem terjeszthető és az csak akkor állapítható meg, ha a károkozás ténye az állattartó tulajdonos gondatlanságára vezethető vissza. (4688/1916. — P. H. T. III. 528.)

K. 529. E. H. Az, aki állatoknak csupán legeltetési őrizetét vállalta el, felelősségére nézve az állattartóval nem esik egy tekintet alá és felelőssége csak abban az esetben áll be, ha a veszély elhárítása körül kellő gondosságot ki nem fejtett. (5530/1917. — P. H. T. II. 529.)

K. 975. E. H. A birtokos és haszonbérlő nem tartozik kárpótlással pusztán azon az alapon, hogy a fővad az ő vadászterületén tenyészik, hanem csak azért a tervszerű, szándékos és huzamos magatartásért, amelynek eredménye a fővad ott tartózkodása és szaporodása. (6545/1928. — P. H. T. VII. 975.)

Veszélyes üzem.

Általában.

K. 70. J. D. Ha a veszélyes üzem körében történt balesetet nem egyedül a sérült hibája okozta, hanem a baleset bekövetkezésére a sérült csak közrehatott, úgy a tárgyi felelősség alapján folyó perben is megfelelően alkalmazni kell azt az általános szabályt, hogy a bíróság az eset körülményeinek figyelembevételével — különös tekintettel a felek vétkességére és arra, hogy a kárt túlnyomóan az egyik vagy másik fél okozta — határozza meg, van-e és mennyiben van helye kártérítésnek. (1934. dec. 1. — P. H. T. VII. 986.)

K. 84. J. D. A veszélyes üzem fenntartója tárgyi alapon nem felelős az üzem körében előfordult balesetből származó károkért, ha bizonyítja, hogy a kárt okozó esemény nem áll okozati összefüggésben azokkal a körülményekkel, amelyek az üzemet általában veszélyes üzemmé minősítik. (1937. március 9. — P. H. T.)

K. 169. E. H. A munkaközben, valamely tárgy cipelése folytán keletkezett sérv miatt a munkaadó, hacsak a sérv nem az üzem különös veszélyének vagy a munkaadó gondatlanságának következménye, kártérítéssel nem tartozik, mert azt a határt, ameddig a testi erő a test egészségének sérelme nélkül igánybevehető, csakis maga az erőkifejtő egyén lévén képes érezni és meghatározni s ez a munkaadó ellenőrzésén és felügyeleti körén kívül esvén: a túlságos megerőltetésből eredt balesetért a munkaadó rendszerint felelőssé nem tehető. (822/1904. — P. H. T. I. 169.)

K. 551. E. H. Ha a kárt két veszélyes üzemnek működése az üzemnek körében idézte elő, a veszé-

lyes üzemekre vonatkozó rendelkezéseknek az egyik vagy másik fél javára alkalmazása helyett a felelősség megállapításánál az általános magánjogi szabá-

Egyes veszélyes üzemek.

Vasút.

(1874:XVIII. tc.)

K. 52. J. D. Az 1874:XVIII. tc. 9. §-ának a kártérítési követelés elévülésére nézve a rendesnél rövidebb elévülési időt megállapító rendelkezését nem lehet alkalmazni akkor, ha a fél a balesetből származtatott kártérítési követelését nem a tárgyi felelősségre, hanem a felelősségnek az általános magánjogban meghatározott valamely más jogcímére alapítja. (1932. jún. 20. — P. H. T. VII. 989.)

K. 170. E. H. A csatlakozó vagy határállomáson történt baleset azon vasút üzemében bekövetkezettnek tekintendő, amely az állomási szolgálatot s ezzel a szomszéd vasút vonatainak elhelyezését, rendezését, tolatását is forgalmi kezelési szempontból teljesíti. (5215/1905. — P. H. T. I. 170.)

K. 171. E. H. A vaspálya üzeménél szenvedett balesetből származó kártérítési kereset nem a tulajdonos, hanem azon vaspálya vállalat ellen indítandó, amely az üzemet ellátja. (8918/1905. — P. H. T. I. 171.)

K. 173. E. H. A vaspálya vállalat abban az esetben is, ha a fennálló törvények és törvényes rendeletek értelmében a vasúti átjárónál sorompót felállítani nem tartozik, a baleset elhárítására alkalmas eme óvintézkedést csak a saját veszélyére mellőzheti. (2000/1909. — P. H. T. I. 173.)

K. 174. E. H. A vasút gőzmozdonyából kihullott szikrák által okozott tűzkárért a vasútvállalat, mint a veszélyes üzem folytatója alkalmazottjai mulasztása vagy gondatlanságának bizonyítása nélkül is felelős. (1737/1900. — P. H. T. I. 174.)

K. 175. E. H. A vasút üzemében bekövetkezett baleset következményeiért a vasút kártérítési kötelezettsége akkor is megállapítandó, ha a sérülés következményei abban jelentkeznek, hogy a sérültnél már lappangó testi baj előbb jutott fejlődésre, mintha a baleset be nem következik. (6999/1905. — P. H. T. I. 175.)

K. 176. E. H. A vasúton szállított tárgyaknak a vasúti kocsikra fel- vagy azokról lerakása a vasút üzeme körébe tartozó foglalkozás lévén, az ebből eredhető balesetek tekintetében a kártérítési kötelezettség elbírálásánál az 1874:XVIII. tc. irányadó.

A munkaadó, amennyiben az emberi erőt egyáltalán és nyilvánvalóan meghaladó vagy oly teendő elvégzését követeli a munkástól, melyről tudja, hogy a munkás egyéni képességét akár szervezeti hiány, akár valamely más testi fogyatékosság miatt túlhaladja s így testi épségét vagy életét veszélyezteti, az ilyen munkából keletkező balesetért felelősségre vonható. (6203/1907. — P. H. T. I. 176.)

K. 192. E. H. A vaspálya üzemében szenvedett kár megtérítési kötelezettségének elismerése után is a balesetből származtatott igény tekintetében nem az általános magánjogi, hanem az 1874:XVIII. törvénycikkben megállapított elévülési idő alkalmazandó, mert az elismerés az elévülési határidő folyamát ugyan félbeszakítja, de ugyanaz az elévülési határidő az elismerés időpontjával újra kezdetét veszi, s ha az elismeréstől a kereset beadásáig több mint három év telt el, úgy az igény elévült. (2432/1904. — P. H. T. I. 192.)

K. 540. E. H. A vasúti balesetnél a közbejött véletlen az 1874:XVIII. tc. 1. §-ában felállított jogelv következményeképen a vasút terhére esik. (6251/1914. — P. H. T. III. 540.)

K. 541. E. H. A serdületlen gyermek önhibája kizárja a vasút felelősségét, ha a gyermeknek már volt annyi belátása, hogy viselkedésének veszélyes voltát felismerhette. (2941/1915. — P. H. T. III. 541.)

K. 542. E. H. Ha a vasút alkalmazottja — habár külön megbízás nélkül — a vasúti felszerelvények és a rajtuk szállított áruk megmentése közben szenved balesetet, ezért ugyanoly mértékben jár neki kártalanítás, mintha őt a baleset a részére kijelölt szolgálati teendők teljesítése közben érte volna. (7099/1916. — P. H. T. III. 542.)

K. 543. E. H. Az államvasútaknak alkalmazottai üzemi balesetből folyó kártérítési igényeiket, (amennyiben azokra az 1907:XIX. tc. 10. §-ának 3. bekezdése értelmében az 1874:XVIII. tc. rendelkezései hatályukban fenn nem tartattak (vagyis amennyiben nem a szorosan vett vasúti üzemben szenvednek balesetet) káruk megtérítését kizárólag csak a biztosítási kötelezettség alapjául szolgáló nyugdíjszabályzat rendelkezése szerint igényelhetik. (4264/1916. — P. H. T. III. 543.)

K. 544. E. H. Nem lehet a balesetet szenvedő vasúti alkalmazott önhibájának minősíteni azt, hogy a kocsikat fenyegető veszély elhárítása végett szabályellenesen vett részt a tolatásban, ez áll abban az esetben is, ha a sérült tévedett a veszély megítélésében. (7646/1916. — P. H. T. III. 544.)

K. 545. E. H. A vasút a sérült önhibájának címén csak akkor mentesül a felelősség alól, ha a bal-

eset kizárólag a sérült önhibájából következett be. (115/1917. — P. H. T. III. 545.)

K. 804. E. H. A bírói gyakorlat az 1874. évi XVIII. tc.-nek a vaspálya vállalat kártérítési felelősségéről szóló rendelkezéseit mindazokra az üzemekre kiterjesztvén, amelyeknek a működése másokra különösen veszéllyel jár, alkalmazni kell az ilyen üzemek körében előforduló baleseteknél e törvény 9. §-ának a kártérítési követelések elévülésére vonatkozó különleges rendelkezését is. (1321/1926. — P. H. T. V. 804.)

Gépkocsi.

K. 185. E. H. Aki közútakon olyan járművel közlekedik, amelynél a vontatás céljára géperő (pl. gőz-, villany-, gázerő) alkalmaztatik, az ezzel egybekötött veszélyes következményeket viselni tartozik. Köztudomású, hogy a gépkocsi (automobil) használata az azzal járó nagyobb sebesség, zaj és riasztó hatás folytán a közútakon a rendes fuvarozási eszközökkel közlekedő közönségre és a gyalogjárókra állandó és különös veszéllyel jár: a veszélyes iparüzem tulajdonosának a felelősségét meghatározó jogszabályok a gépkocsi használata által a közútakon okozott balesetek elbírálásánál megfelelően alkalmazandók. (3295/1908. — P. H. T. I. 185.)

K. 549. E. H. 2. bek.: A gépkocsi tulajdonosának felelőssége csak akkor száll át a gépkocsi használójára, amidőn a gépkocsit használó azt jogtalan eljárással a tulajdonos rendelkezése alól kivonta. (8370/1915.)

(Az 1. bekezdés, mint az osztrák polgári törvénykönyv jogterületére vonatkozó, a trianoni békeszerződésről szóló 1921:XXXIII. tc. folytán, ma tárgytalan.) (P. H. T. III. 549.)

K. 550. E. H. Az, aki valamely gépkocsi használatát egyes fuvarozási alkalomra akár díjazás ellenében, akár ingyen, a rendelkezésre jogosulttól megnyeri, még nyilvánvalóan nem tekinthető az illető gépkocsi üzembentartójának, s a tárgyi felelősség, amely a gépkocsi menetelése alkalmával harmadik személynek okozott károsításért a káros fél részéről érvényesíthető, a dolog természeténél fogva a jelzett esetben is annak a személyéhez tapad, aki mint a gépkocsi tulajdonosa, vagy birtokosa, a gépkocsit forgalomban tartja. (3954/1917. — P. H. T. III. 550.)

Mezőgazdasági gépek.

K. 184. E. H. Az 1902:XIV. tc. 26. §-a folytán a cséplőgép tulajdonosának, mint munkaadónak magánjogi kártérítési felelőssége annyiban módosult, hogy amennyiben a géptulajdonos az 1902:XIV. tc. 26. §-ában meghatározott kötelezettségének eleget tett, akkor az ott említett munkások baleset esetén csak (az 1900:XVI. tc. 22. §-ában, illetve 13—17. §-aiban) megállapított segélyre, illetve ellátási összegekre tarthatnak igényt; a géptulajdonos pedig a balesetből kifolyólag csak akkor tartozik kártérítéssel, ha a balesetet szándékosan vagy vétkes gondatlansággal ő idézte elő. (1664/1908. — P. H. T. I. 184.)

K. 548. E. H. A gazdasági gépnek tulajdonosa, ha e nemű gépe mellett alkalmazott munkásait az 1912:VIII. tc. 5. §-a ellenére baleset esetére nem biztosítja, a kötelességének elmulasztásából eredő teljes kárért akkor is felelős, ha a munkaközben bekövetkezett baleset körül őt semmiféle gondatlanság nem terheli. (1893/1917. — P. H. T. III. 548.)

K. 802. E. H. Az a körülmény, hogy a balesetet szenvedőt nem a gazdasági gép tulajdonosa fogadta

fel, utóbbinak törvényes biztosítási kötelezettségét (1912:VIII. tc.) nem szünteti meg. (4004/1926. — P. H. T. V. 802.)

K. 803. E. H. Az 1912. évi VIII. tc. 5. §-ának utolsóelőtti bekezdése szerint a gazdasági gép tulajdonosának kártérítési felelőssége kifejezetten a biztosítási kötelezettség elmulasztására lévén alapítva, az ebből a mulasztásból eredő kár nem terjedhet többre, mint amennyit a munkás, illetőleg jogutóda a biztosítási kötelezettség teljesítése esetében az Országos Gazdasági Munkáspénztártól a fennálló szabályok értelmében baleset miatt kapna; vagyis a teljes kár a pénztártól húzható kártalanítással egyenlő. (3046/1926. — P. H. T. V. 803.)

K. 983. E. H. A gazdaságban alkalmazott vizsgázott gépészt csak abban az esetben kell az 1927: XXI. tc. szerint — ennek életbelépése előtt pedig 1907:XIX. tc. szerint — biztosítani, ha a gépész alkalmazása állandó jellegű szolgálati viszony létesítése nélkül, csupán idénymunkára történik. (5872/1933. — P. H. T. VII. 983.)

L. még az 1874:XVIII. tc. kapcsán közölt határozatokat a vasút felelősségére nézve.

K. 984. E. H. A Polgárjogi Határozatok Tárába 184. és 527. számok alatt felvett elvi határozatokban foglalt az a jogszabály, hogy a gazda, aki gazdasági külső cselédjét, illetve munkását baleset esetére az Országos Gazdasági Munkáspénztárnál biztosította, a cselédjének, illetve munkásának a szolgálat teljesítése közben szenvedett balesetéből kifolyóan kártérítéssel csak abban az esetben tartozik, ha őt a baleset bekövetkeztében szándékosság vagy gondatlanság terheli, nem alkalmazható akkor, amikor a gazda biztosítási kötelezettség alá nem eső munkását az Országos Gazdasági Munkáspénztárnál önként biztosította. (5413/1936. — P. H. T. VII. 984.)

Gáz-, víz- és elektromos művek.

K. 180. E. H. A légszeszvilágítási berendezés olyan vállalat, melynek üzeme harmadik személyek egészségére és életére nemcsak a légszesz robbanékonyságánál fogva, hanem a légszeszvezető csövek megrepedése vagy eltörése esetén kiömlő, illetve kiszivárgó légszesznek belégzése által is veszéllyel járhat; az ilyen üzem tulajdonosa tehát az erőhatalom (vis major) eseteit kivéve, vétkesség nélkül is felelős azon károkért, amelyek az üzemberendezés hiányából másokra hárulnak. (1208/1909. — P. H. T. I. 180.)

K. 181. E. H. A székesfőváros az általa létesített és fenntartott vízvezeték csövének megrepedése által okozott károkért vis major kivételével felelős, mert azzal a lakosság vízszükségletét rendszerint készpénzfizetés ellenében szolgáltatja; az a főváros vállalatának tekintendő, s mert a vállalkozó felelős azokért a károkért, melyek nem erőhatalom (vis major), hanem az üzem, vagy üzemberendezés hiányából másokra hárulnak, még az esetben is, ha a hiányok beállásánál őt nyilvánvaló mulasztás nem is terheli. (7437/1904. — P. H. T. I. 181.)

K. 546. E. H. Villamoserő felhasználásával működő felvonókészülék üzemében bekövetkezett balesetért az üzemtulajdonos felelős, kivéve, ha olyan tényeket bizonyít, amelyekből az elhaltnak a baleset bekövetkezése körül tanúsított gondatlansága kétséget kizáró módon megállapítható. A balesetet szenvedő önhibájának megállapítása a jogkérdés körébe tartozik. (5363/1916. — P. H. T. III. 546.)

K. 547. E. H. Bírói gyakorlaton alapuló jogszabály, hogy aki bármely célra oly üzemmódot alkalmaz, amely természeténél fogva másokra különös

veszéllyel jár, vétkessége nélkül is felel az ilyen üzemmódból másokra háruló kárért. Az ú. n. erősáramú villamosság előállítására és szolgáltatására berendezett vállalat ilyen veszélyes üzem természetű. (6743/1915. — P. H. T. III. 547.)

Gyúlékony-robbanékony anyagok tartása.

K. 183. E. H. A gőzcséplőgéppel való csépeltetés tűzveszéllyel járván, a magából ebből a veszélyből származó károkért a géptulajdonos a csépeltetővel szemben rendszerint nem felelős. Annak a bizonyítása tehát, hogy a tűzvész, mely felperes terményeit elhamvasztotta, cséplés közben a gőzgép közelében ütött ki, nem elégséges alperes géptulajdonos kártérítési kötelezettségének megállapítására. (3976/1906. — P. H. T. I. 183.)

K. 531. E. H. Aki robbanékony anyagokat tart készenlétben, anélkül, hogy azt valamely jogos érdek védelme szükségessé tenné, vagy hogy erre állásánál fogva kötelezve volna, az a felrobbanásból másokra háruló kárért, erőhatalom esetét kivéve, feltétlenül felel. (4109/1916. — P. H. T. III. 531.)

Egyéb.

K. 532. E. H. Az állami gyermekmenhelyet, minthogy nem nyerészkedő vállalat, nevelő-szülőknek kiadott gyermek kiadásából folyólag a nevelőszülőkre háramló kárért tárgyi felelősség nem terheli. (Vérbaj okozta fertőzés.) (3001/1916. — P. H. T. III. 532.)

K. 990. E. H. Nemcsak a közvetlen ingatlantulajdonosok előnyét, hanem azon túlmenő közérdeket is szolgáló rendkívüli közmű (főgyüjtőszennyvízcsatorna) megalkotásával az egyeseknek okozott magánjogi kárt a közművet létesítő köztestületnek

kell viselnie az elkészítés veszélyes természetével indokolt tárgyi felelősség alapján. (662/1931. — P. H. T. VII. 990.)

XVI. Cím: Törvényből eredő egyéb kötelmek.

III. FEJEZET. ALAPTALAN GAZDAGODÁS.

K. 199. E. H. A cselekvőképtelenség alatt vállalt kötelezettség alapján teljesített szolgáltatás visszakövetelhető, ha a visszatérítés által a visszakövetelő az ellenfél rovására jogtalanul gazdagodnék. (4149/1905. — P. H. T. I. 199.)

K. 805. E. H. A gazdagodás elvesztése nem mentesít a visszatérítés kötelezettsége alól, ha a szolgáltatás olyan jogalapon történt, amelynek esetleges megszűnésével a feleknek eleve számolniok kellett. Ha a szolgáltatás olyan ítélet alapján történik, amely végrehajtható ugyan, de még nem jogerős, mindig számolnia kell azzal, hogy a felsőbíróság az ítéletet megváltoztathatja. (1172/1928. — P. H. T. V. 805.)

Negyedik rész: Öröklési jog.

I. Cím: Általános szabályok.

Területi hatály.

K. 212. E. H. 1. bek.: Az öröklési igények azon államnak jogszabályai szerint bírálandók meg, amely államnak az örökhagyó polgára volt. (866/1909. — P. H. T. II. 212.)

K. 405. E. H. A jászkún statutumban lefektetett jogszabályok eziđőszerint nem a jászkún-nemzetségből származók személyéhez fűződő kiváltságos jogot, hanem az egész Jászkún kerületre kiható területi jogot foglalnak magukban. (2683/1916. — P. H. T. III. 405.)

K. 561. E. H. Az állandó bírói joggyakorlat szerint az örökösödési igények tekintet nélkül arra, hogy hol fekszik a hagyatéki vagyon, azon jogszabályok szerint bírálandók meg, amelyek az örökhagyó utolsó rendes lakhelyén vannak hatályban. (4815/1917. — P. H. T. III. 561.)

Öröklésre képesség. Kiesés az öröklésből.

K. 201. E. H. Az a körülmény, hogy az örökhagyó készpénzbetéteket gyermekeinek nevére szóló

takarékpénztári betétkönyvecskékre helyezett el, az ajándékozás szándékának világos kifejezésre juttatása nélkül még nem elégséges alap annak a megállapíthatására, hogy az illető betét örökhagyó részéről annak ajándékoztatott, akinek a nevére a betétkönyv kiállítva lőn; és így az a tény, hogy a takarékpénztári könyvek az örökhagyó ingó értékei között találtattak, egymagában megállapítja az illető betéteknek hagyatékához tartozó voltát. (4577/1909. — P. H. T. II. 201.)

K. 202. E. H. Az örökhagyó halálakor még nem létező és meg sem fogant személy örökös nem lehet. Következésképp a még meg nem született és meg nem fogant személyeknek örökösül való kijelölése csak mint utóörökösnevezés bír joghatállyal. (10.227/1906. — P. H. T. II. 202.)

K. 203. E. H. Öröklési képességgel bír mindenki, akinek szerzési képessége van és így a külföldiek is, a viszonosság feltétele mellett. (2242/1888. — P. H. T. II. 203.)

K. 204. E. H. A kongregáció, melynek tagjai nem ünnepélyes szerzetesi, hanem csak egyszerű szerzetesi fogadalmat tesznek, öröklési képességgel bír. A kongregáció tagjai végrendelkezési képességgel bírnak. (3305/1911. — P. H. T. II. 204.)

K. 831. E. H. A végrendeleti juttatás rendszerint hatályát veszti, ha a végrendelettel kedvezményezett az öröklés megnyilta előtt meghal, ha azonban a kedvezményezett a végrendelkezővel törvényes öröklési kapcsolatban volt és utána leszármazó maradt, azt kell vélelmezni, hogy az örökhagyó a végrendeleti juttatásban az elhunyt kedvezményezett leszármazóját is részesíteni kívánta. (7185/1925. — P. H. T. V. 831.)

Méltatlanság az öröklésre.

K. 205. E. H. Az, aki az örökhagyót megölte, mint érdemtelen az örökhagyó után nem örökölhet. Az érdemtelen az örökségből kiesik s úgy tekintendő, mintha az örökhagyó előtt halt volna el. Az érdemtelennek törvényes örökösei örökölhetnek azután, aki után érdemtelenség miatt az érdemtelen nem örökölhet. (988/1886. — P. H. T. II. 205.)

K. 206. E. H. Érdemtelen a férje hagyatékában való öröklésre az a nő, aki a házassági kötelék tartama alatt más férfival házasságra lép. Az érdemtelen az örökhagyó végrendelete alapján sem örökölhet. (220/1909. — P. H. T. II. 206.)

Lemondás az öröklésről.

K. 207. E. H. Az az örökös, aki az örökhagyó után megnyilandó örökségről örököstársai és nem az örökhagyó javára lemondott, ellenkező megállapodás hiányában az örökhagyó későbbi végrendeletében neki szánt kedvezményt sem igényelheti. (1889/1911. — P. H. T. II. 207.)

K. 208. E. H. Ellenkező rendelkezés hiányában a gyermeknek az örökségről lemondása a többi, ki nem elégített gyermek javára szolgál. (7215/1900. — P. H. T. II. 208.)

K. 209. E. H. Az örökrészre történt kielégítés és annak folytán az öröklésről való lemondás akkor is érvényes, ha az még az örökség megnyilta előtt történt. (10.240/1906. — P. H. T. II. 209.)

K. 562. E. H. Ha a szülő által örökrészére kielégített örökös az örökösödési jogról lemond, ez a lemondás kiterjed a lemondó örökös örököseire,

úgyszintén a lemondás után az örökhagyó által szerzett vagyonra is. (4657/1913. — P. H. T. III. 562.)

K. 807. E. H. Az örökrészére kielégített gyermeknek örökösödési jogáról örököstársa javára való lemondása tárgyában az örökhagyóval létesített szerződés nem gátolja a szülőt abban, hogy vagyona felett szabadon rendelkezzék és vagyonából az öröklésről lemondó gyermekét is részesítse, kivéve, ha az örökhagyó és gyermekei között öröklési szerződés létesült. A lemondó örököst viszont a szüleivel kötött szerződésben örököstársa javára történt lemondása azzal az örököstársával szemben, akinek javára lemondott, csak abban az esetben gátolja a végrendeleti juttatás elfogadásában, ha a lemondás kérdésében létrejött szerződésben ez az örököstárs szintén résztvett, vagy ha a lemondó fél a kedvezményezett örököstárssal hasonló tartalmú külön megállapodást létesített. (9086/1926. — P. H. T. V. 807.)

K. 808. E. H. Az öröklésről való lemondás akkor is érvényes, ha ellenérték nélkül történt és így önmagában az a körülmény, hogy a lemondásért kapott ellenérték kevés, a lemondás hatálytalanítására okul nem szolgálhat. (2941/1925. — P. H. T. V. 808.)

K. 992. E. H. Az öröklésről való lemondás kétség esetén nem hat ki arra a vagyonértékre, amelylyel a lemondó hányada valamelyik örököstársának a lemondás után beállott kiesése következtében növekszik. (1963/1928. — P. H. T. VII. 992.)

II. Cím: Törvényes öröklés.

Általában.

K. 214. E. H. Vélt házasság (matrimonium putavium) esetében még akkor is, ha az érvénytelen-

ségi ok fennforgására nézve vétlennek csak a házasfelek egyike tekinthető, az abból származott gyermekekre nézve a törvény általi törvényesítés esete (legitimatio ex lege) áll be s ennek folytán a vélt házasságból származó gyermekekre ugyanazok az örökjogi előnyök hárulnak, mintha érvényes házasságból származnának, kivéve azokat a vagyonokat, amelyek családi intézkedések által kizárólag csak az érvényes házasságból származó gyermekek részére vannak fenntartva. (441/1905. — P. H. T. II. 214.)

K. 993. E. H. A házastársat a házastársa után nem illeti törvényes öröklési jog, ha az örökhagyó halála idejében a házasság felbontását kérhette és ez iránt — vagy az — ágy-, és asztaltól való elválasztás iránt a keresetet megindította vagy erre megbízást adott avagy a kereset megindításában gátolva volt. (2317/1928. — P. H. T. VII. 992.)

A törvényes örökösödés rendje.

K. 79. T. Ü. H. A végrendelet nélkül elhalt anya hagyatékára nézve a törvénytelen gyermeknek törvényes leszármazó létezése esetében is van törvényes örökösödési joga. (1906. nov. 9. — P. H. T. II. 216.)

K. 563. E. H. Ha az anya, aki törvénytelen gyermeket hagyott hátra, előbb hal meg, mint az a rokona, aki után az ily anya örökölt volna, törvénytelen gyermekét a képviseleti elv alapján az anyának említett rokona után törvényes örökösödési jog illeti meg és viszont. (2488/1914. — P. H. T. III. 5631.)

K. 564. E. H. A törvénytelen gyermek törvényes örökösödési jogosultságára a jelenleg hatályban levő joggyakorlat irányadó akkor is, ha az

örökség megnyiltakor ellenkező bírói joggyakorlat volt hatályban. (531/1916. — P. H. T. III. 564.)

Örökbefogadott gyermek.

K. 809. E. H. (A 213. számú elvi határozatban megállapított) abból a szabályból, hogy az örökbefogadott gyermek csak a vele szerződő örökbefogadó szülő irányában nyer jogokat és öröklési joga csak arra a vagyonra terjed ki, amely az örökbefogadó szülők hagyatékához tartozik, — okszerűen következik, hogy az örökbefogadott gyermeknek az örökbefogadó rokonaival szemben és pedig sem a felmenő és lemenő, sem az oldalági rokonaival szemben nincs törvényes öröklési joga. (7802/1927. — P. H. T. V. 809.)

E határozat folytán a 213. E. H. feleslegessé vált.

Házastárs.

K. 217. E. H. Ha a házastársak elválasztattak, egyikük sem veheti igénybe a hitvestársi örökséget. Hitvestársi öröklés úgy a házasság előtt, mint annak tartama alatt szerzett vagyonból követelhető. (125/1886. — P. H. T. II. 217.)

K. 218. E. H. Az érvényes házassági frigyen alapuló hitvestársi öröklésre való igény csak akkor enyészik el, ha a házasság jogerejűleg felbontatott, s így abban az esetben, ha a házastársak tényleg különválva éltek, de házasságuk bíróilag fel nem bontatott, sem érvénytelennek nem nyilváníttatott a hitvestársi öröklésnek helye van és sem az állandó különélés, sem az életben maradt házastárs vétkessége a hitvestársi öröklést meg nem szünteti. (4750/1905. — P. H. T. II. 218.)

K. 219. E. H. Vélt házasság esetében a túlélő jóhiszemű házasfélre ugyanazok az előnyök hárulnak, mintha a házasság érvényes volt volna, következőleg a túlélő jóhiszemű házasfelet a hitvestársi öröklési jog is megilleti. (4089/1912. — P. H. T. II. 220.)

K. 220. E. H. A jászkún V. statutum 2. §-a értelmében a férj szerzeményét tevő ingó hagyatékban a nem közszerző özvegyet hitvestársi örökösödés címén egy örökrész illeti. (827/1905. — P. H. T. II. 220.)

K. 565. E. H. A jászkún V. statutum 1. és 2. §-ában foglalt jogszabályok s az azokhoz fűződő állandó bírói gyakorlatunk szerint a nem közkereső nőt a férje szerzeményi ingatlanaiból tulajdonul mi sem illeti, hanem ezek törvényes leszármazó nem létében a férj vérszerinti rokonaira szállanak, a szerzeményt képező ingó hagyatékból pedig a nem közkereső özvegy hitvestársi öröklés címén egy örökrészt örököl, nemkülönben a közkereső özvegyet az ingatlanba fektetett pénzösszegből szintén egy örökrész illeti. Az egész hagyatékra kiterjedő hitvestársi öröklés tehát csak abban az esetben foghat helyet, ha az örökhagyó férj nemcsak mag nélkül, hanem egyéb maradék hátrahagyása nélkül halt meg, amiből következik, hogy a férj vérszerinti örökösei az özvegy nőt a törvényes örökösödésben megelőzik. (2683/1916. — P. H. T. III. 565.)

K. 810. E. H. A jász vagy kún férj hitvestársát megillető örökrész mennyisége nem az örökösök száma, hanem az örökhagyó után közvetlenül törvény szerint öröklésre hivatott törzsek szerint és az ezeket illető örökrészek arányában állapítandó meg. (3973/19295. — P. H. T. V. 810.)

Egyházi személyek utáni öröklés.

K. 221. E. H. A végrendelet nélkül elhalt alsóbbrendű, vagyis a Kolonics-féle egyezmény (1715: XVI. tc.) alá nem tartozó latin-görög és örmény szertartású katholikus papok hagyatéki vagyonának csak az a szerzeményi része esik az ilyen egyházi személyek utáni öröklésre vonatkozó különleges szabályok által megállapított hármas felosztás alá, amelyet egyházi javadalmak jövedelméből vagy ilyen egyházi állásra való tekintettel más egyházi forrásból szereztek, következőleg ezen külön szabályozás köréből kiesik mindazoknak az egyházi személyeknek az a szerzeményi vagyona, akik egyházi javadalommal, egyházi forrásból eredő jövedelemmel nem bírnak. (6617/1906. — P. H. T. II. 221.)

K. 222. E. H. A róm. kath. egyházi személynek mint volt állami főgimnáziumi hittantanárnak ezen állása után élvezett fizetéséből szerzett vagyonára az egyháziak után való öröklésre vonatkozó kivételes szabályok nem alkalmazhatók. (4349/1909. — P. H. T. 222.)

K. 223. E. H. Tábori lelkész fizetése a lelkészi működésért járó egyházi javadalmazás lévén, az abból származó vagyonra az egyházi személyek után való öröklésre vonatkozó különleges szabályok irányadók. (803/1910. P. H. T. II. 223.)

K. 224. E. H. A róm. kath. főpapok hagyatékában úgy a főpapi, mint a korábbi alsóbb papi javadalomból származó vagyonra nézve az öröklés tekintetében a Kollonics-féle egyezmény szabályai irányadók. (1545/1911. — P. H. T. II. 224.)

K. 225. E. H. Az ünnepélyes fogadalmat tett szerzetes vagyonában a közönséges öröklés szabá-

lyai nem alkalmazhatók. (7122/1899. — P. H. T. II. 225.)

K. 995. E. H. A római katolikus alsópapság után való öröklésnél a szegényharmad felosztására hivatott egyházmegyei és kormányhatóságok szabad belátásától függ, hogy a felosztásnál a kérelmező szegényrokonok közül kik vétessenek figyelembe, s hogy a figyelembe vett rokonok a szegényharmadból milyen arányban részesíttessenek. (2447/1930. — P. H. T. VII. 995.)

Ági öröklés.

K. 226. E. H. Ági vagyon az is, amit a gyermek szüleitől ezek életében visszteher nélkül kap. A kiházasításul adott ingó ági vagyon. (121/1911. — P. H. T. II. 226.)

K. 227. E. H. Ha az atya fiának oly módon vesz ingatlant, hogy annak tulajdonjoga közvetlenül a fiú javára kebeleztetik be: ági értéknek a vételárként kifizetett összeg s nem maga az ingatlan tekintendő. (4202/1910 — P. H. T. II. 227.)

K. 228. E. H. Ági jellegű ingatlan elidegenítése és más ingatlanok megszerzése esetében ági érték az elidegenített ingatlan helyébe lépő vételár, tekintet nélkül arra, vajjon az elért vételár az újonnan szerzett ingatlan vételárát meghaladja-e vagy sem. (939/1910. — P. H. T. II. 228.)

K. 229. E. H. Az ági vagyon, amennyiben a hagyatékban természetben megvan, az ági örökösnek természetben ítélendő meg, még abban az esetben is, ha értékét nevezetesen túl nem haladó szerzeményi vagyonnal vegyült össze; ilyen esetben a szerzeményi érték adandó ki készpénzben. (5712/1910. — P. H. T. II. 229.)

K. 230. E. H. Ha az ági vagyonnal összevegyült és attól el nem választható szerzeményi vagyon értéke az ági vagyonét tetemesen felülmulja, az ági vagyon pénzbeli értéke ítélendő meg. (4549/1911. — P. H. T. III. 230.)

K. 231. E. H. Ági vagyonban a nagyszülők csak akkor örökösödnek, ha sem szülők, sem tőlük leszármazó oldalrokonok nincsenek. A szülők és azoknak leszármazói a nagyszülőket az öröklésben feltétlenül, tehát akkor is kizárják, ha a hagyatéki vagyon a még életben levő nagyszülőtől származott. (2225/1905. — P. H. T. II. 231.)

K. 567. E. H. Amidőn a közös törzsről szálló vagyon a közös törzs egyik leszármazójáról végrendelet vagy ajándékozás útján a közös törzs egy másik leszármazójára hárul ugyan, de olyanra, aki a végrendelkező vagy ajándékozó után törvényes öröklésre hivatva nincs, az ekként hárult vagyonban a hitvestársi örökléssel szemben ági öröklésnek helye nincs. (235/1922. — P. H. T. III. 567.)

K. 568. E. H. Ha az örökölt ági vagyont az örökhagyó más ingatlanért elcseréli, a cserébe kapott ingatlan az örökölt ági ingatlant helyettesíti s ági minőségűvé lesz; abban az esetben pedig, ha a cserébe kapott ingatlan végrendeleti öröklés címén az ági örökösnek jut s értéke megüti a cserébe adott ági ingatlan értékét, az ági örökös a cserébe adott ági ingatlan értékét törvényes örökösödés címén nem igényelheti. (5797/1915. — P. H. T. III. 568.)

K. 569. E. H. Ha a feleség ági jellegű ingatlanát ajándékozás címén a férjére ruházta, ezáltal a vagyon ági jellegét elvesztette s ezt a jelleget azáltal

sem nyeri vissza, hogy ugyanaz a vagyon a férj halála után hitvestársi örökösödés címén ismét a nőre száll vissza; aminek az a jogi következménye, hogy az ági vagyonban mutatkozó hiány a szerzeményi vagyonból csak az elidegenítés idejében fennforgott érték számbavételével pótlandó, de az ági jellegét vesztett és szerzeményivé lett ajándékozott vagyon az ági örökösöknek természetben meg nem ítélhető. (6049/1915. — P. H. T. III. 569.)

Özvegyi jog.

Özvegyi haszonélvezeti jog.

K. 232. E. H. Ha a hagyatéki vagyon jövedelme nem haladja meg az özvegy által a törvény szerint igényelhető lakás és tartás legkisebb mértékét, s így az özvegy illő ellátására egészben szükséges, a megállapított kötelesrész összege csak az özvegyi jog megszűnte után fizetendő ki, de ez az összeg a hagyatéki ingatlanokra jelzálogi bekebelezéssel biztosítandó. (1890/1907. — P. H. T. II. 232.)

K. 233. E. H. Az 1840:VIII. tc. 18. §-a értelmében az özvegyet özvegyi ellátás fejében csak egy gyermekrész illeti ugyan, minthogy azonban az özvegynek joga van ahhoz, hogy elhalt férje házában lakást követeljen: az özvegy az elhalt férjjel közösen használt lakást az idézett törvényszakasz értelmében a férj előző házasságából származott gyermekkel csak abban az esetben tartozik megosztani, ha az az ő és saját gyermekei használatára egészben nem szükséges. (4463/1912. — P. H. T. II. 233.)

K. 234. E. H. Az 1840:VIII. tc. 18. §-ában a második nő részére elhalt férje javaiból egy gyermekrészben meghatározott özvegyi haszonélvezeti jog nem terjed ki a házasságának tartama alatt szerzett

vagyonra, amelynek fele közszerzemény címen úgy is őt illeti. (1543/1908. — P. H. T. II. 234.)

K. 236. E. H. A második nőt az 1840:VIII. tc. 18. §-a alapján özvegyi haszonélvezeti jog címén megillető egy gyermekrész meghatározásánál az örökrészére kielégített s arról lemondott gyermek számításba nem vehető. (5077/1910. — P. H. T. II. 236.)

K. 237. E. H. A városi polgárok özvegyeire az 1840:VIII. tc. 18. §-a alkalmazható nem lévén, az özvegyi haszonélvezet mérvére nézve a magánjog általános szabályai alkalmazandók, melyek szerint az özvegy részére a férj társadalmi állásához és vagyoni viszonyaihoz mért ellátás biztosítandó. (2227/1910. — P. H. T. II. 237.)

K. 244. E. H. Abból a tényből, hogy az anya nem érvényesítette gyermekével szemben a jogait, nem következik, hogy ezekről gyermekének kiskorúságában történt elhalálozása esetére harmadik személyekkel szemben is lemondott. (7102/1898. — P. H. T. II. 244.)

Özvegy tartása.

K. 570. E. H. Az örökhagyó második feleség, mint özvegy, az örökhagyónak az első feleségével közösen alkotott végrendeletével szemben is a hagyatéki vagyonból a végrendeleti örököstől illő özvegyi ellátást követelhet. (2787/1915. — P. H. T. III. 570.)

K. 571. E. H. Az özvegy részére bíróilag megállapított özvegyi tartásdíj összege a hagyatéki javak értékének és jövedelmezőségének időközi emelkedésével arányosan utólag felmenthető. (870/1911. — P. H. T. III. 571.)

Özvegyi jog megszorítása.

K. 69. J. D. Az özvegyi jog korlátozása (megszorítása) esetén az özvegy a haszonélvezet alól mentesített örökségi jutalék hasznait már a kereset indításától kiadni tartozik.

Ez alól a bíróság az özvegy javára különös méltánylást érdemlő esetekben kivételt tehet. Nincs helye ily kivételnek az 1840:VIII. tc. 18. §-a esetében. (1934. dec. 1. — P. H. T. VII. 994.)

K. 238. E. H. Az özvegyi jog nemcsak a hagyatékot, hanem azt a vagyont is terheli, amelyből a kötelesrész kiegészítendő, tehát az ajándékozott vagyont is; az özvegy azonban a hagyatékban megmaradt vagyonból a kötelesrészre jogosultat megillető s a kötelesrészbe betudandó törvényes örökrészjutaléknak az özvegyi jogtól mentes kiadását tűrni tartozik, s amennyiben ennek kiadása után a hagyatékban visszamaradt vagyon jövedelme az özvegyi tartás törvényes legkisebb mértékét sem fedezi, a mutatkozó hiányért a kiegészítés kötelezettsége a megajándékozottra hárul. (6854/1907. — P. H. T. II. 238.)

K. 240. E. H. A jászkún V. statutum hatálya alá tartozó esetben a fél oldalrokonai az özvegyi jog korlátozását még az ági vagyonra sem kívánhatják. (827/1905. — P. H. T. II. 240.)

K. 572. E. H. A jászkún V. statutum az özvegyet illető haszonélvezet terjedelméről és különösen az özvegyi jognak a leszármazók kérte korlátozásának megengedhetőségéről intézkedést nem tartalmazván, ebben a kérdésben kiegészítő szabályként az országos jogot kell alkalmazni. (5855/1914. — P. H. T. III. 572.)

K. 811. E. H. Az özvegynek a férj végrendeletén alapuló haszonélvezeti jogát a lemenő örökösök kötelesrészén túlmenően abban az esetben sem lehet megszorítani, ha azt az özvegy illő eltartásának a mértéke is lehetővé tenné. (7392/1926. — P. H. T. V. 811.)

K. 812. E. H. Az özvegyi haszonélvezeti jog megszorítását az örökbefogadott gyermek is kérheti. (1227/1923. — P. H. T. V. 812.)

K. 813. E. H. Az özvegyi jog újból való korlátozását az örökhagyó leszármazó örökösei mindaddig nem kérhetik, míg az özvegyi jog korlátozása tárgyában az érdekeltek közt létrejött egyesség hatályában fennáll. (529/1925. — P. H. T. V. 813.)

Özvegy visszakövetelési joga elajándékozott vagyonból.

K. 235. E. H. Abban az esetben, ha az örökhagyó férj vagyonát még életében, de a második házasságának tartama alatt, egyik leszármazójának ajándékozta, a második nő, mint özvegy, az 1840: VIII. tc. 18. §-a értelmében özvegyi haszonélvezet címén az elajándékozott vagyonból egy gyermekrésznek megfelelő pénzeli egyenértéknek kamatát igényelheti. (5174/1906. — P. H. T. V. 235.)

K. 239. E. H. Ha a férj vagyonát életében harmadik személyre ingyen átruházta, az özvegynek joga van a megajándékozottól az elajándékozott vagyonból őt megillető haszonélvezeti jognak évenkénti pénzbeli egyenértékét, esetleg évi törvényes kamatát követelni. (5886/1909. — P. H. T. II. 239.)

Érdemtelenség az özvegyi jogra.

K. 241. E. H. Abból a jogszabályból, hogy a vétkes nő férjétől tartást nem követelhet, következik,

hogy az ilyen nő férjének hagyatékára özvegyi jogon semmi igényt sem támaszthat. (4750/1905. — P. H. T. II. 241.)

K. 242. E. H. Az özvegyi jogra érdemtelenné nem vált az a nő, aki férjét elhagyta ugyan és az életközösséget sem állította vissza, de erre a férj adott okot. (2810/1911. — P. H. T. II. 242.)

K. 243. E. H. Az özvegyi jog az özvegység tartama alatt is elenyészhetik akkor, ha ezidőben a nő olyan magaviseletet tanúsít, amelynél fogva férje életében sem tarthatna tartásra igényt. (260/1912. — P. H. T. II. 243.)

K. 814. E. H. Érdemetlenség folytán az özvegyi jog akkor is megszűnik, ha annak mértékét házassági szerződés szabályozza. (3625/1926.) — P. H. T. V. 814.)

III. Cím: Végintézkedésen alapuló öröklés.

I. FEJEZET. VÉGRENDELET TÉTELE.

Alaki kellékek.

(1876:XVI. tc.)

1. §. Irásbeli magánvégrendelet érvényessége.

K. 245. E. H. Az 1876:XVI. tc. 1. §. a) pontjában foglalt rendelkezésnek nem lehet tulajdonítani más értelmet, minthogy a végrendelkező által pusztán a végintézkedés irandó egész terjedelmében öngezűleg, a keletre, mint külön kellékre tehát ez a rendelkezés nem vonatkozik. (3255/1900. — P. H. T. II. 245.)

2. §. Büntett miatt elítélt végrendeleti tanúsága.

K. 246. E. H. A büntető törvénykönyvben a büntetés mellékkövetkezményeinek megszűntére megszabott határidő leteltével az is alkalmas végrendeleti tanú, aki előbb nyereségvágyból elkövetett büntett miatt volt elítélve. (11.890/1894. — B. H. T. II. 246.)

4—5. §§. Tanú írni és olvasni tudása, aláírása.

K. 247. E. H. Irni és olvasni tudó tanúnak csak azt a tanút lehet tekinteni, aki azt, amit ír és olvas, megérti. A törvény eme rendelkezéséből (1876:XVI. tc. 4. §-a) okszerűen következik, hogy azt a nyelvet, amelyen a végrendelet írva van, a tanúk közül kettőnek érteni kell. (8065/1905. — P. H. T. II. 247.)

K. 248. E. H. Ha a végrendelkező az okirat nyelvét nem érti, a tanúk közül legalább kettőnek az okirat nyelvét ismernie kell. Érvényes az írásbeli végrendelet, ha a végrendelkező nem is érti az okirat nyelvét, de a végrendelet tartalmát az írni és olvasni tudó tanúk egyike a végrendelkező és a többi tanúk által értett nyelven megértelmezte.

Ezen kellék fennforgásának nem kell a végrendeletből kitűnni, hanem a végrendeleti tanúk vallomásával is bizonyítható. Ilyen esetben hites tolmács alkalmazása nem érvényességi kellék. (3089/1910. — P. H. T. II. 248.)

K. 249. E. H. Az a körülmény, hogy a végrendeleten az 1876:XVI. tc. 5. §-ának megfelelő záradék szövegét nem a tanúk egyike írta, a végrendeletet érvénytelenné nem teszi, mert a 4. és 5. §-ok egybevetéséből kétségtelen, hogy az írni és olvasni tudó tanúk névaláírásán kívül a záradéknak a tanúk által való írása érvényességi kellékként megszabva nincs. (3968/1910. — P. H. T. II. 249.)

K. 270. E. H. Az írásbeli magánvégrendeletekre nézve az 1876:XVI. tc. 5. §-ában megszabott azt az érvényességi kelléket, amely a végrendelkező névaláírásának tanúk előtti megtételére vagy annak elismerésére vonatkozik, nem pótolja sem az, hogy a végrendelkező a tanúk előtt egy más alkalommal felmutatott végrendeletet sajátjának elismerte, sem az, hogy a végrendeleten lévő névaláírás nem kétséges, sem az, hogy a közjegyző előtti letételnél az aláírás valódiságát elismerte. (4446/1908. — P. H. T. II. 270.)

K. 996 E. H. A végrendelet érvényességéhez nem szükséges, hogy a végrendelkező teljes nevét írja a végrendeletre, hanem csak az szükséges, hogy aláírásából a személyazonosságát, vagyis azt meg lehessen állapítani, hogy a végrendeletet a végrendelkező írta alá. (2634/1935. — P. H. T. VII. 996.)

K. 999. E. H. A végrendelkező a már kiállított és aláírt végrendeletén együttesen jelen levő tanúkkal bármikor tanúsíttathatja az 1876:XVI. tc. 5. §-ában meghatározott kijelentések megtörténtét. (2960/1932. — P. H. T. VII. 999.)

6. §. Végrendelet felolvasása, végrendelkezés, aláírás.

K. 250. E. H. Az 1876:XVI. tc. 6. §-ának rendelkezései akkor is alkalmazandók, ha a különben írni és olvasni tudó végrendelkező az okirat nyelvét nem érti. (7698/1900. — P. H. T. II. 250.)

K. 251. E. H. Annak tanúsítása, hogy a végrendelet a végrendelkező által értett nyelven megmagyaráztatott, nem lényeges kelléke a végrendeletnek és a végrendeleti tanúk vallomásával is pótolható. (127/1901. — P. H. T. II. 251.)

K. 252. E. H. Ha a végrendeletnek az örökhagyó nyelvén történt megértelmezése a végrendeleten igazoltatott, ez a megértelmezés az 1876:XVI. tc. 6. §-ában előírt felolvasást pótolja. (2620/1910. — P. H. T. II. 252.)

K. 574. E. H. Az állandó bírói joggyakorlat szerint alaki tekintetben érvényes a végrendelet abban az esetben is, ha a törvényben megszabott alakszerűségek fennforgása nem külön záradékban, hanem a végrendelet szövegében igazoltatik. Ezt a szöveget követő keltezés után, a tanúk névaláírása előtt levő „előttünk" kifejezés pedig azt jelenti, hogy a végrendelet szövegében tanúsított alakszerűségek a tanúk előtt, tehát együttes jelenlétükben mentek foganatba. Ha a végrendelet szövege azt is tanúsítja, hogy a végrendelet a végrendelkező és a tanúk jelenlétében felolvastatott, a felolvasást a tanúk egyike által teljesítettnek kell tekinteni, annál inkább, mert a felolvasó tanú nevének a felemlítését az 1876:XVI. tc. 6. §-a nem követeli. (4578/1913. — P. H. T. III. 574.)

K. 997. E. H. A törvénynek a végrendelet önkezű aláírása tekintetében támasztott követelménye a végrendeletnek kézjeggyel ellátása esetén is alkalmazandó, minélfogva a kézjegy csak akkor érvényes, ha a végrendelkező az okiratot önkezűleg látja el vele, amivel egyenlő jelentőségű, ha a végrendelkező a kézjegytevéshez a tollat megfogja, de nem érvényes a kézjegy akkor, ha a kézjegyet az okiratra ilyen tollfogás nélkül — bár megbízás alapján — más teszi az okiratra. (2935/1929. — P. H. T. VII. 997.)

K. 998. E. H. A végrendelet akkor is megfelel az 1876:XVI. tc. 6. §-ából folyó annak a követelménynek, hogy az írni és olvasni nem tudó végrendelkező nevét az írni és olvasni tudó tanúk egyike mint névaláíró írja alá az okiratra és ennek megtörténte

magán az okiraton a tanúk által igazoltassék, ha az okirat tanúsítja, hogy a végrendelkező nevét ki írta alá és az a körülmény, hogy a névaláíró egyúttal mint tanú is közreműködött a végrendelkezésnél, a tárgyalás és bizonyítás egész tartalmából megállapítható. (196/1931. — P. H. T. VII. 998.)

7. §. *Végrendelkezés helyének és idejének kitétele.*

K. 253. E. H. A végrendelkezés helyének és időpontjának kitétele érvényességi kelléke az írásbeli magánvégrendeletnek, hiánya a végrendelet érvénytelenségét eredményezi. (6814/1893. — P. H. T. II 253.)

K. 575. E. H. Ha a végrendeletnek szabályszerű keltezése (kelettel ellátása) után a végrendelkező az aláírás előtt további rendelkezést tesz s ezután a végrendeletet a szokásos „Kmf." (kelt mint fent) kitétele után aláírja, a végrendeleti tanúk pedig ugyanakkor az alakszerűségek betartását a végrendeletre vezetett záradékban tanúsítják és szintén a „Kmf." kitételt használják: a végrendelet a keltezés alakszerűségének szempontjából az 1876:XVI. tc. 7. §-ában foglalt rendelkezésnek megfelel. (7249/1916. — P. H. T. III. 575.)

8. §. Zsinór és pecsét.

K. 254. E. H. Az 1876:XVI. tc. 8. §-a esetében a végrendeletnek a tanú részéről való pecséttel ellátása az aláírás idejében eszközlendő. (3516/1888. — P. H. T. II. 254.)

K. 255. E. H. Az 1876:XVI. tc. 8. §-a érvényességi kellékként előírja, hogy a több ívből álló végrendelet összefűzendő, a zsinór két vége a végrenkező és amennyiben tanúk alkalmazása szükséges,

legalább egy tanú által pecséttel megerősítendő. Az ezen alaki kellék hiányában szenvedő végrendelet érvénytelen még abban az esetben is, ha a végrendelet íveinek a kicserélése ki van zárva. (1846/1907. — P. H. T. II. 255.)

K. 268. E. H. A kir. közjegyzőnél letett magánvégrendelet érvényességéhez az 1876:XVI. tc. 8. §-ában előírt alakiság nem kívántatik meg. (5505/1895. — P. H. T. II. 268.)

10. §. Végrendelet írójának részeltetése.

K. 256. E. H. Az 1876:XVI. tc. 10. §-ának intézkedése nem egyedül a végrendelet leírójára, lemásolójára, hanem annak fogalmazójára, készítőjére s értelmi szerzőjére is vonatkozik. (3812/1887. — P. H. T. II. 256.)

K. 576. E. H. Általános jogszabály, hogy a törvénynek korlátozó rendelkezései kiterjesztően nem magyarázhatók, ennélfogva az 1876:XVI. tc. 9. és 10. §-ának korlátozó rendelkezései is csak az ugyanott meghatározott rokonsági és sógorsági összeköttetésben állókra vonatkoznak, ellenben a végrendeletben kedvezményezettel képviseleti vagy szolgálati viszonyban levőkre ki nem terjednek. (7055/1903. — P. H. T. III. 576.)

K. 577. E. H. Az a megállapított tény, hogy a végrendelet a végrendelkező előtt egész terjedelmében felolvastatott, s így annak tartalmáról meggyőződést szerezve, a végrendelkező azt a kijelentést tette, hogy az jól van felvéve, úgy akarta, — nem foglalja magában a végrendelet írójára s a vele rokoni kötelékben álló személyekre a végrendeleti kedvezményben való részesülés végett az 1876:XVI. tc. 10. §-ának c) pontjában érvényességi kellékül

megkívánt külön megerősítést. (5703/1917. — P. H. T. III. 577.)

K. 816. E. H. A végrendeletben neki szánt juttatás szempontjából a végrendelet szerkesztőjének (írójának) kell tekinteni azt az ügyvédet, aki az örökhagyótól a végrendelet elkészítésére vonatkozó megbízást elvállalta, habár a végrendeletet utasítására alkalmazottja foglalta is írásba. (V. ö. 256. sorszámú elvi határozattal.) (3084/1923. — P. H. T. V. 816.)

15. §. Szóbeli magánvégrendelet érvényessége.

K. 258. E. H. Amennyiben az örökhagyó azt, hogy rendelkezését szóbeli végrendeletnek kívánja tekinteni, a végrendelkezés előtt jelentette ki, nem szükséges, hogy e kijelentést a végrendelkezés után ismételje. (5156/1903. — P. H. T. II. 258.)

K. 259. E. H. Szóbeli végrendelet érvényességéhez nem feltétlenül szükséges, hogy az örökhagyó a törvény szavaival jelentse ki azt, hogy a tett végrendelkezés az ő szóbeli végrendeletét képezi, hanem elégséges, ha akaratát akként nyilvánítja, hogy abból megállapítható, hogy szóbelileg kívánt végrendelkezni és végrendelkezését szóbeli végrendeletnek tekintette. (5747/1910. — P. H. T. II. 259.)

K. 1000. E. H Ahhoz, hogy a halálesetre szóló intézkedést tartalmazó nyilatkozatnál jelenlévő személyek szóbeli végrendeleti tanúknak tekintessenek, szükséges, hogy azok figyelme alkalmas módon felhívassék arra, hogy végrendelkezésnél működnek közre és ebből folyóan tudatában legyenek végrendeleti tanúi minőségüknek. (2928/1936. — P. H. T. VII. 1000.)

21. §., 1874:XXXV. tc. 82—87. §§.
Közvégrendeletek és közjegyzőnél letett írásbeli magánvégrendeletek.

K. 12. T. Ü. H. 1. A járásbíróságok közvégrendeletek felvételére kivétel nélkül jogosítvák.
2. A közvégrendeletek felvételénél a járásbíróságok az 1874:XXXV. törvénycikkben előírt módon kötelesek eljárni és csak az okirat külalakját illetőleg tartoznak a bíróságokra nézve fennálló szabályokat alkalmazni. (1884. ápr. 3. — P. H. T. II. 265.)

K. 80. T. Ü. H. A kir. közjegyzőkről szóló 1874:XXXV. tc. 82. §-ának b) pontjában előírt érvényességi kelléknek megfelel a közjegyző által felvett végrendelet akkor is, ha a másik közjegyző vagy két tanúja csak az írásba foglalt végrendelet felolvasásánál, tartalmának a végrendelkező részéről történt jóváhagyásánál és aláírásánál van jelen. (1908. jan. 14. — P. H. T. II. 263.)

K. 257. E. H. Az 1876:XVI. tc. 21. §-ának rendelkezése nem terjed ki a vakokra, ezek tehát tehetnek magánvégrendeletet. (1933/1899. — P. H. T. II. 257.)

K. 261. E. H. A közvégrendeletek alaki kellékeit nem az 1876:XVI. tc., hanem az 1874:XXXV. tc. szabályozván, a kir. közjegyző által felvett közvégrendeletnek nem érvényességi kelléke, hogy az alkalmazott ügyleti tanúk a végrendelkezőt személyesen ismerjék. (1891/1912. — P. H. T. II. 261.)

K. 262. E. H. Az 1874:XXXV. tc. 72. §-ának e) pontjában említett „valamelyik fél" alatt nemcsak a végrendelkező, hanem a végrendeletben kedvezményezett is értendő. (5765/1910. — P. H. T. II. 262.)

K. 264. E. H. A kir. közjegyző által felveendő közvégrendeletek tekintetében az 1874:XXXV. tc. 82.

§-ában külön megállapított érvényességi kellékeken felül a most idézett törvény 72. §-a értelmében az ügyleti tanúkra nézve még különösen megkívántatik az, hogy közülük legalább az egyik írni és olvasni tudjon. Ilyen tanúnak csak az tekinthető, aki a végrendelet, vagyis az okirat nyelvét érti s azon írni és olvasni tud. (939/1909. — P. H. T. II. 264.)

K. 266. E. H. A kir. járásbíróságok közvégrendeletek felvételére az 1886:VII. tc. 9. §-ában foglalt rendelkezésre tekintettel is kivétel nélkül jogosítvák, s így a járásbíró által felvett közvégrendeletnek érvényességéhez nem szükséges, hogy a közjegyző akadályoztatása vagy a végrendelkezés halaszthatatlan volta igazoltassék. (2699/1909. — P. H. T. II. 266.)

K. 267. E. H. A kir. közjegyző helyett eljáró kir. járásbíró által felvett közvégrendelet hites tolmács alkalmazása nélkül is érvényes abban az esetben, ha az ügyfél a magyar nyelvet nem érti ugyan, de a közvégrendeletet felvevő járásbíró az ügyfél nyelvét beszéli. (2353/1909. — P. H. T. II. 267.)

K. 269. E.H. A nem megőrzés, hanem érvényre emelés céljából a kir. közjegyzőnél letett magánvégrendelet lepecsételésére az 1876:XVI. tc. 24. §-ában előírt szabály betartása nem érvényességi feltétel, hanem óvintézkedés avégből, hogy a végrendelet érintetlensége biztosíttassék. Ennélfogva a közjegyzőnek azt a mulasztását is, hogy a borítékkal együtt az abban volt végrendeletet is nyilván véletlenül át nem fűzte és a zsinort a borítékhoz hozzá nem pecsételte, a végrendelet érvényére befolyással bíró körülménynek tekinteni nem lehet. (1807/1910. P. H. T. II. 269.)

K. 581. E. H. Az a körülmény, hogy a végrendeletet felvevő kir. közjegyző a felvett végrendeleti közokiratra a közjegyző hivatalos pecsétet nem a

végrendelkező lakásán, hol a közvégrendelet készült, hanem utóbb a közjegyzői irodában tette, a végrendeleti okirat közokirati minőségére nincs befolyással. (5139/1917. — P. H. T. III. 581.)

K. 818. E. H. A férjhezmenetelével teljeskorúvá vált nő magánvégrendeletet tehet akkor is, ha életének 18 évét még be nem töltötte. (1154/1921. — P. H. T. II. 818.)

K. 1003. E. H. Az anyagi jog szabályai nem tiltják azt, hogy a végrendelet érvénytelennek kimondását kérő fél a kérelmének megalapozására felhozott körülmények tekintetében előadását a per folyamán és így esetleg még a fellebbezési eljárásban is újabb tények előadásával kiegészíthesse. (3543/1935. — P. H. T. VII. 1003.)

K. 1006. E. H. Az 1874:XXXV. tc. 79. §-ának c) pontjában megszabott az a követelmény, hogy a közjegyzői okirat bevezető részének magában kell foglalnia annak az előadását, hogy a kir. közjegyző a felet személyesen ismeri vagy más módon győződött meg annak személyazonosságáról, a közjegyzői okiratoknak s ezek között a közvégrendeletnek és a közjegyzői okiratba foglalt öröklési szerződésnek is nem érvényességi, hanem csak óvatossági kelléke. (1568/1928. — P. H. T. VII. 1006.)

27. §. Kiváltságos végrendelet.

K. 817. E. H. Az életének 18. évét be nem töltött kiskorú kiváltságos végrendeletet nem alkothat, az ilyen kiskorú az 1876. évi XVI. tc. 21. §.-a értelmében csak közvégrendelet lehet. (1069/1923. P. H. T. V. 817.)

K. 822. E. H. Háború idején a csapatok hadilábra állítása a mozgosítási parancs közzétételével történik és ugyanezzel a ténnyel a véderőnek mind-

azon tagjai, akikre a mozgósítási parancs kiterjed a hadilábra állított csapatok tagjaivá válnak és mint ilyenek az 1876:XVI. tc. 29. §.-a értelmében ugyanennek a törvénynek 30. §-ában meghatározott módon kiváltságos végrendeletet tehetnek. (2962/1923. P. H. T. V. 822.)

K. 823. E. H. A mozgósítási parancs közzététele után kiadott behívó kézbesítésével a behívott a hadilábra állított csapatnak tagjává válik és mint ilyen, tartózkodási helyére tekintet nélkül az 1876: XVI. tc. 30. tc. §-ában meghatározott módon tehet kiváltságos végrendeletet. (1601/1926. P. H. T. V. 523.)

A. 820. E. H. A szóbeli végrendelet tanúinak kihallgatása és a vallomások jegyzőkönyvbe vétele (1894:XVI. tc. 30. §.) nem tartozik a szóbeli végrendelet érvényességi kellékeihez.

A szóbeli végrendelet tanúinak a hagyatéki bíróság részéről történt kihallgatása a perbíróságot nem zárja el attól, hogy a perben a végrendeleti tanúkat újból kihallgassa. (1230/1926. — P. H. T. V. 820.)

K. 821. E. H. Az 1876. évi XVI. tc.-nek a kiváltságos írásbeli végrendelet alaki kellékeiről szóló 30. §-a csak az alkalmazandó tanúk száma tekintetében tartalmaz a törvény 1. §-ának a) és b) pontjában foglaltaknál enyhébb rendelkezéseket, az írásbeli végrendelet egyéb kellékeit azonban kiváltságos végrendelet alkotása esetén is meg kell tartani. (1485/1918. — P. H. T. V. 821.)

K. 824. E. H. Az 1876:XVI. tc. 30. §-ában foglalt az a rendelkezés, hogy a kiváltságos szóbeli végrendelet két tanú jelenlétében is tehető, csupán a törvény 27—29. §-ában említett esetekre nyer alkal-

mazást, a 32. §. rendelkezésével azonban kapcsolatba nem hozható. (13/1925. — P. H. T. V. 824.)

K. 1014. E. H. Az 1876:XVI. tc. 32. §-a szerint alkotott kiváltságos végrendeletben foglalt kitagadás érvénytelen. (282/1931. — P. H. T. VII. 1014.)

34. §. Külföldön alkotott végrendeletekről.

K. 573. E. H. Külföldön az osztrák-magyar konzuli hivatal előtt alkotott végrendelet alaki szemnatkozó pontból érvényes, ha alkotásánál a konzulátusra alakszerűségek betartattak. (1761/1914. — P. H. T. V. 573.)

K. 1007. E. H. I. A végrendeletnek külföldön kiállított okiratban foglalt visszavonása akkor is érvényes, ha az alaki kellékek tekintetében az okirat kiállításának helyén és idejében érvényben volt jogszabályoknak megfelel. (1876:XVI. tc. 34. §.)

II. A végrendeletet akkor is megsemmisítettnek kell tekinteni, ha az örökhagyó utasítást adott másnak a megsemmisítésre és a megbízott annak ellenére, hogy a végrendeletet nem semmisítette meg, az örökhagyót félrevezeti azzal a kijelentéssel, hogy a megsemmisítés megtörtént. (5855/1932. — P. H. T. VII. 1007.)

38. §. A törvény életbeléptéig alkotott végrendelet.

K. 8. T. Ü. H. Az ország valamely részében kifejlődött és perrendszerűleg bizonyított oly szokás, mely szerint 1861. július 23-tól az 1876:XVI. tc. életbeléptéig szolgabíró és esküdt társa előtt megyei kiküldetés nélkül is alkottattak végrendeletek, az ideiglenes törvénykezési szabályok 5. §-ának rendelkezéséből folyólag elfogadandó s az ily módon alkotott végrendeletek érvényeseknek tekintendők. (1883. márc. 12. — P. H. T. II. 91.)

A végrendeleti intézkedés értelmezése.

K. 277. E. H. Az örökhagyó akarata a lehetőség határai közt érvényre juttatandó; következésképen habár örökhagyó akarata a maga teljes egészében végre nem hajtható, végrehajtandó addig a határig, meddig azt a törvény, illetve az ezt pótló joggyakorlat megengedi. (6453/1901. — P. H. T. III. 277.)

K. 283. E. H. A végrendelkező akarata akkor is érvényesülhet, amidőn az általa alkotott végrendelet elvész, avagy az ő ténye vagy hozzájárulása nélkül megsemmisül. Ez esetben a véletlen elveszés, megsemmisülés ténye, a végrendeleti okirat tartalma és a végrendeleti alakszerűségek betartása tagadás esetében a végrendeletre hivatkozó fél által minden perrendszerű bizonyítékkal bizonyítható. (4672/1890. — P. H. T. II. 283.)

K. 1001. E. H rla a végrendelkező akarata magából a végrendeletből nem tűnik ki minden kétséget kizáró módon, a végrendelet értelmezése céljából az örökhagyónak a végrendeleti alakszerűségek megtartása nélkül tett nyilatkozatait is figyelembe lehet venni; ellenben nem szolgálhatnak alapul az ily nyilatkozatok arra, hogy magának a végrendeletnek határozott és világos rendelkezésével szemben az örökhagyó végakarata a végrendelet tartalmától eltérően vagy éppen azzal ellentétesen állapíttassék meg. (1984/1935. — P. H. T. VII. 1001.)

Tilos vagy erkölcstelen végrendeleti feltétel.

K. 272. E. H. Nem ütközik a közerkölcsiségbe, ha az örökhagyó attól tételezi fel a végrendeleti öröklést, hogy a végrendeletben megnevezett örökösök egymással házasságra lépjenek. E feltétel be nem következése esetében ezek a megnevezett örökösök végrendelet alapján nem örökösödhetnek. (4946/1903. — P. H. T. II. 272.)

K. 273. E. H. Az örökhagyónak az a rendelkezése, amely szerint fiának örökösödési jogát arra az esetre, ha fiának a törvénynél fogva fia vallásának követésére utalt gyermekei más vallásra térnének át, csak a törvényes osztályrészre szorította s az ezen felüli vagyonban hitbizományi helyettest rendelt, nem erkölcstelen s annak ellenére is érvényes, hogy a fiú teljes megszorítás nélkül örökösödési joga az ő akaratától független.

Az, hogy az örökös az egész örökséget egy bizonyos célra fordítani köteles, nem egyéb, mint az öröklésnek meghagyás által történt korlátozása és mint az öröklésnek bármely megengedett feltételtől függővé tétele megengedve van. (8545/1890. — P. H. T. II. 273.)

Növedékjog.

K. 274. E. H. A növedékjog az örökhagyó valószínű akarata értelmében bírálandó meg, eszerint arra elsősorban azok vannak hivatva, akiket az örökhagyó ugyanarra a hányadrészre vagy ugyanarra a vagyontárgyra együttesen nevezett örökösül (re conjuncti). (2579/1901. — P. H. T. II. 274.)

Utóörökös nevezése.

K. 582. E. H Magánjogi szabályaink s állandóan követett bírói gyakorlatunk szerint utóörökös joghatályosan csak végrendeletben, vagy örökösödési szerződésben és halálesetre szóló ajándékozási szerződésben nevezhető. (841/1914. — P. H. T. III. 582.)

K. 278. E. H. Ha az örökhagyó végrendeletében akként intézkedett, hogy az örökös magtalan elhalálozása esetére utóörököst rendelt s a hagyatéki tárgyaláson az érdekeltek közt a végrendelet alapján

egyesség jött létre: az örökös a végrendeletet azon az alapon, hogy az utóörökös kirendelése már eredetileg érvénytelen volt, meg nem támadhatja; de az utóöröklési rendelkezés hatályon kívül helyezését sikerrel azon az alapon sem követelheti, hogy neki utóbb gyermeke születvén, magtalanul már el nem halhat, mert a magtalan elhalálozás értelme az, hogy halálakor ne legyenek gyermekei. (2186/1911. — P. H. T. II 278.)

K. 583. E. H. Ha a szülő kiskorú gyermekét azzal a feltétellel rendelte örökössé, hogy utóörököst nevezett ki arra az esetre, ha a gyermek kiskoruságban halna meg, az utóörökösnevezés a gyermek nagykorúsításával hatályát veszti és az utóörökösödési jog akkor sem érvényesíthető, ha gyermek nagykorúsítása után, de még 24. életéve elérése előtt halt meg. (3393/1914. — P. H. T. III. 583.)

K. 584. E. H. Anyagi jogszabály, hogy az előörökös a hagyaték állagát fenntartani s azt a meghatározott feltétel beálltával az utóörökösre átszármaztatni köteles, ha pedig az utóörökösödés az előörökös halálától volt feltételezve, az előörökössel szemben a végrendeletben megszabott elidegenítési és terhelési tilalom csak az utóörökös érdekében tekintendő fennállónak, amiből okszerűen következik, hogy az előörökösnek jogában áll már életében, tehát a végrendeleti feltétel bekövetkezése előtt is, a hagyatékot az utóörökös tulajdonába és feltétlen rendelkezése alá bocsátani. (3484/1917. — P. H. T. III. 584.)

Hitbizományi helyettesítés.

K. 275. E. H. A hitbizományi helyettesítés ítélkezési gyakorlatunk szerint csak a közvetlen kö-

vetkező helyettesített örökösnél vagy hagyományosnál foghat helyt; további helyettesítés azonban, vagyis, hogy a helyettesítettnek ismét helyettes rendeltessék, megengedve nincs: jogában áll ugyan mindenkinek, hogy örökösének vagy hagyományosának kortársai közül tetszése szerint több helyettest rendeljen s ezek közt az egymásután következés sorrendjét megállapítsa, amint azonban ezek közül egy az örökséget vagy hagyományt helyettesítettként megszerzi, a többire nézve a helyettesítés hatálytalanná lesz.

Ha az utóörökösnevezések az örökhagyó által kívánt terjedelemben a bírói gyakorlat értelmében fenn nem tarthatók, az utóörökösnevezés legalább egy fokban érvényesítendő. Ha tehát az örökhagyó hitbizomány felállítását rendelte, de ez be nem következhetett, hitbizományi helyettesítésnek van helye. (4706/1899. — P. H. T. II. 275.)

K. 276. E. H. Az ősiségi nyilparancs 5. §-ában szabályozott joghatállyal alkotott végrendelet hatályának terjedelmét az örökösödésre vonatkozó szabályok szerint kell megállapítani, ebből folyólag, ha az ilyen végrendeletből az állapítható meg, hogy abban az örökhagyó fiának férfiivadékai tekintendők hitbizományilag helyettesített utóörökösöknek s az utóörökösödés egy ízben már érvényesült, a hagyatéki vagyon a további helyettesítés korlátja alól felszabadul s abban törvényes örökösödésnek van helye, mert joggyakorlatunk a hitbizományi helyettesítést csak egy fokban engedi meg. (5603/1911. — P. H. T. II. 276.)

Hagyomány rendelése.

K. 282. E. H. A többek javára együttesen (osztatlanul) tett hagyomány esetében az egyik vagy másik hagyományos kiesése folytán az erre eső rész

a társhagyományost illeti meg. (2545/1904. — P. H. T. 282.)

K. 300. E. H. Még nem létező jogi személy is lehet hagyományos, s a hagyomány kiszolgáltatása meg nem tagadható azért, hogy az illető jogi személy még nem létezik. (4471/1886. — P. H. T. 300.)

K. 578. E. H. A végrendelkező a végrendeletben a kinevezett örököst kérelem alakjában is kötelezheti arra:

a) hogy egy megnevezett harmadik személy részére ennek életfogytáig évi járadékként meghatározott összeget fizessen;

b) hogy a hagyatéki vagyonból valamely meghatározott vagyontárgyat az örökhagyó valamelyik rokonának hagyományozza;

ha a végrendeletből mindakét esetben megállapítható, hogy az örökhagyónak vonatkozó végrendeleti intézkedése nem pusztán óhajt fejez ki, hanem határozott akaratnyilvánítást foglal magában.

A végrendeleti intézkedés az a) alatti esetben hagyományrendelést, a b) alatti esetben pedig utóörökösrendelést tartalmaz.

Az utóbbi esetben az örökhagyó végrendeletében az utóörökös személyének a kijelölését az örökösre is bízhatja, ha a kinevezhető utóörökösök körét szabatosan meghatározta; ha azonban a megbízott örökös a nevezési jog gyakorlását elmulasztaná, ebben az esetben az örökhagyó által megjelöltek valamennyien egyenlő arányban fognak végrendeleti kedvezményben részesülni. (1466/1906. és 408/1914. — P. H. T. III. 578.)

Hagyomány biztosítása.

K. 580. E. H. Ha az örökhagyó végrendeletében a harmadik személy részére hagyományozott

életjáradék biztosítását elrendelte, de a biztosítás módja iránt ne mintézkedett, a hagyatéki bíróság pedig a jelzálogi biztosítást rendelte el, a hagyományos — egyesség és más rendelkezés hiányában — csak teljes fedezetet nyujtó biztosítékot követelhet, de a jelzálogi biztosításhoz feltétlenül nem ragaszkodhatik. (4952/1917. — P. H. T. III. 580.)

III. FEJEZET. A VÉGRENDELET HATÁLYTALANÍTÁSA.

K. 271. E. H. Az örökhagyó örökösének (hagyományosának) a részesítés elvesztésének terhe alatt azt is meghagyhatja, hogy végrendeletét vagy annak egyes rendelkezéseit meg ne támadja (clausula cassatoria, privatoria); ez a tilalom azonban a végrendelet valódiságának vagy értelmének a megtámadhatását ki nem zárja. (4070/1886. — P. H. . II. 271.)

K. 284. E. H. Lényeges az örökhagyónak azon a feltevésen alapuló tévedése, hogy gyermeke személyi állapotánál fogva öröklésre képtelen. Ily tévedés következtében az örökhagyó valódi akarata nem érvényesült a végrendeletben, ez tehát érvénytelen. (2831/1903. — P. H. T. II. 284.)

K. 285. E. H. A bírói állandó gyakorlat által megállapított jogszabályt képez az, hogy ha a végrendelkezésnek alapját és indokát az örökhagyónak valamely feltevése képezi, a végrendelet hatályát veszti annak következtében, hogy a feltevés téves volt, avagy a feltevésnek ellenkezője állott be. Ez alapon hatálytalan a végrendelet akkor is, ha a gyermektelen végrendelkezőnek utóbb születik gyermeke. A gyermek utóbb születéséből a végrendelkező akaratának megváltoztatása azonban csak vé-

lelem alapján állapítható meg s ez a vélelem az utóbb bekövetkezett tényekre tekintettel lerontottnak is tekinthető, mely esetben a végrendelet hatálya újból feléled és az utószülöttnek csak kötelesrészre van igénye. (1300/1896. — P. H. T. II. 285.)

K. 815. E. H. Pusztán vélelem alapján nem lehet megállapítani, hogy a férj a nőtlen korában tett végrendeletet nem alkotta volna meg, ha tudja, hogy utóbb megnősül. (4758/1925. — P. H. T. V. 815.)

K. 825. E. H. Az örökbefogadott gyermek javára is alkalmazni kell a 285. sorszámú elvi határozatban foglalt azt a jogszabályt, hogy abban az esetben, ha a végrendelkezés alapja és indoka az örökhagyónak valamely feltevése volt, a végrendelet hatályát veszti annak következtében, hogy a feltevés téves volt, vagy annak az ellenkezője állott be. (3050/1925. — V. H. T. V. 825.)

K. 1002. E. H. A 285. számú elvi határozatban foglalt azt a jogszabályt, hogy ha a végrendelkezésnek alapjául és indokául az örökhagyónak valamely feltevése szolgál, a végrendelet hatályát veszti annak következtében, hogy a feltevés téves volt, avagy a feltevésnek az ellenkezője állott be, csak abban az esetben lehet alkalmazni, ha olyan ténykörülmény tekintetében bizonyul tévesnek az örökhagyó feltevése vagy áll be annak az ellenkezője, amelynek döntő befolyása lehetett az örökhagyó akaratelhatározására abban a tekintetben, hogy a vagyonáról halála esetére miképpen rendelkezzék. (1765/1934. — P. H. T. VII. 1002.)

IV. FEJEZET. KÖZÖS VÉGRENDELET.

K. 280. E. H. Ha a házastársak közös végrendeletben egymást a túlélő javára általános örökösül

akként rendelték ki, hogy a túlélőnek a vagyon felett szabad rendelkezési jog biztosíttatott ugyan, de halála után a fennmaradó vagyonban utóörökös neveztetett ki: az utóörökösnek csak a túlélő házastárs halála idején meglevő vagyonra lehet igénye, s ezen igényének biztosítását a túlélő házastárs életében éppen a fennálló szabad rendelkezési jog miatt nem követelheti. (1526/1912. — P. H. T. II. 280.)

K. 287. E. H. A közös végrendelet csak akkor bír öröklési szerződés jellegével, ha a végrendelkezők a visszavonás jogáról lemondanak: minélfogva az ilyen közös végrendelet egyoldalúan vissza nem vonható. Minden más közös végrendelet, még akkor is, ha kölcsönös és viszonos intézkedéseket tartalmaz, a házastársak életében mindegyik házastárs által a másik házastárs tudta és értesítése nélkül egyoldalúan is visszavonható, ilyen esetben azonban a kölcsönös viszonos végrendelet egészben hatályát veszti. (2960/1911. — P. H. T. II. 287.)

K. 288. E. H. Az életben maradt házastárs az által, hogy a közös végrendelettel neki nyujtott vagyoni előnyt igénybe vette, kötelezettséget vállalt ugyan aziránt, hogy a saját intézkedését épségben hagyja, de a közös végrendelet nem akadályozhatja a túlélő hitvest abban, hogy a mindkét házastárs által örökösnek nevezett gyermeket törvényes ok fennforgása esetében kitagadhassa, amiből következik, hogy a túlélő hitvestárstól az a jog sem vonható el, hogy a mindkettőjük által örökösnek nevezett gyermeket ebben az esetben kötelesrészre is szorithassa. (2866/1909. — P. H. T. II. 288.)

K. 289. E. H. A közös végrendeletben a mindkét házastárs által megnevezett örökösök vagy hagyományosok javára tett kölcsönös és egymással összefüggő (correspectiv) rendelkezés az egyik há-

zastárs halála után a túlélő házastárs által vissza nem vonható. (8277/1906. — P. H. T. II. 289.)

K. 819. E. H. Szóbeli közös végrendelet keletkezése fogalmilag ki van zárva. Ha a házastársak egyidőben, illetve egymást nyomban követően és egymás jelenlétében, ugyanazok előtt a tanúk előtt, közös vagyonukról — esetleg előzetes megegyezés alapján — azonos tartalommal szóbelileg végrendelkeznek, ezzel nem egy közös, hanem két külön szóbeli végrendeletet alkotnak, amelyek a szóbeli végrendeletre megállapított alaki kellékek hiánytalan fennforgása esetében, közös okiratba foglalás nélkül is érvényesek. (2085/1927. — P. H. T. V. 819.)

K. 1005. E. H. A visszavonhatatlanság kikötése mellett létrejött közös végrendelet esetében az egyik házastársnak a saját vagyonára nézve kötött vagyonátruházási ügyleteit a közös végrendeletben megnevezett örökös nemcsak azon a címen támadhatja meg, hogy az átruházás ingyenes volt, hanem azon a címen is, hogy a házastárs az egyébként visszterhes vagyonátruházási szerződést azzal a célzattal kötötte, hogy a közös végrendeletben megnevezett örökös öröklési jogát csorbítsa és erről a kijátszási szándékról a harmadik szerződő fél tudott. Ugyanez áll a visszavonhatatlanság kikötése nélkül alkotott közös végrendelet esetében az egyik házastárs halála után a túlélő házastárs ügyleteire nézve, ha a közös végrendelet kölcsönös és egymással összefüggő (correspectív) rendelkezéseket tartalmaz. (437/1931. — P. H. T. VII. 1005.)

K. 1008. E. H. 1. Halál esetére szóló ajándékozási szerződésnek csak az olyan jogügyletet lehet tekinteni, amelynek a hatálya a feleknek akár kifejezett, akár a szerződés egész tartalmából egyébként megállapítható megegyező akarata szerint attól té-

tetik függővé, hogy a megajándékozott az ajándékozót túlélje.

2. Ha maga az ajándékozó az ajándék elfogadására vagy visszautasítására határidőt nem szabott, a megajándékozott az ajándékot nemcsak a válaszadáshoz rendszerint szükséges idő elteltéig, hanem később is elfogadhatja és ha az ajándékozó a szerződési ajánlat közlése után, de az elfogadási nyilatkozat megtétele előtt meghal, ezt a nyilatkozatot az ajándékozó jogutódaival szemben is joghatályosan megteheti. (1909/1931. — P. H. T. VII. 1008.)

V. FEJEZET. ÖRÖKLÉSI SZERZŐDÉS.

K. 291. E. H. A szerződéses örökösnek a szerződésből származó öröklési joga a szerződésből származó öröklési joga a szerződés tárgyát tevő vagyon elajándékozásával meg nem hiusítható, aki tehát az ingatlanokat a szerződéses öröklési jogról tudva szerzi meg ajándékozás útján az örökhagyótól, azokat a szerződési örökösöknek kiadni tartozik. (5953/1909. — P. H. T. II. 291.)

K. 292. E. H. Nincs olyan jogszabály, mely az örökösödési szerződésnek hatályon kívül helyezését arra az esetre feltétlenül kizárná, ha az átadó felek egyike már elhalt; sőt éppen az a jogszabály, hogy a bontó feltétel beállta és hálátlanság esetén és amennyiben az intézkedések nem correspectív jellegűek, úgy a kölcsönös végrendelet, mint az örökösödési szerződés felbontható. (3449/1911. — P. H. T. II. 292.)

K. 826. E. H. Az egyoldalú hatálytalanítás jogának fenntartása miatt az öröklési szerződést érvénytelennek nyilvánítani nem lehet. (8027/1928. — P. H. T. V. 826.)

K. 827. E. H. A nem kölcsönös, hanem csak az egyik szerződő fél javára szóló örökösödési szerződést nemcsak a törvényben meghatározott kitagadási okok valamelyikének fennforgása esetében, hanem a kedvezményezett szerződési örökös durva hálátlansága miatt is vissza lehet vonni. (6335/1925. — P. H. T. V. 827.)

K. 1004. E. H. A házastársak által kötött öröklési szerződésben vagy ezzel egyenlő hatályú közös végrendeletben megnevezett örökösökkel és utóörökösökkel szemben az öröklési szerződés tárgyát tevő vagyon tekintetében nem hatályos az az örökbefogadási szerződés, amelyet az egyik házastárs az öröklési szerződés megkötése után a másik házastárs hozzájárulása nélkül köt. (4188/1931. — P. H. T. VII. 1004.)

IV. Cím: Köteles rész.

Általában.

K. 43. T. Ü. H. A törvényes osztályrészre (kötelesrészre) jogosultnak a kötelesrészhez való joga, ha annak érvényesítése előtt meghalt, átszáll az ő örököseire. (1889. máj. 17. — P. H. T. II. 293.)

K. 47. T. Ü. H. Szülők részéről tett azon végrendeleti intézkedés, mely szerint a kiskorú gyermekükre hagyott vagyon tekintetében akként rendelkeznek, hogy a vagyon, — és pedig vagy azzal a kifejezéssel, „hogy a gyermek kiskorúságában beállható elhalálozása esetében", vagy azzal a kifejezéssel, hogy „a gyermek nagykorúságának elérte, vagy a leánygyermek férjhezmenetele előtt bekövetkezendő kimulta esetében" — egy megnevezett harmadik személyre szálljon, a gyermek törvényes osztályrészére ki nem terjed; következőleg a reá

akként hagyott vagyon azon értéke erejéig, mely törvényes osztályrészének megfelel, sem a gyermek végrendelkezési jogát egyáltalában nem korlátolhatja, sem a gyermek végrendelet nélkül elhalálozása következtében beállott törvényes öröklés érvényesítésének akadályul nem szolgálhat.

Ellenben a hagyatéknak azon értékére nézve, mely a gyermek törvényes osztályrészét meghaladja, a szülők teljes szabadsággal jelölhetnek ki nemcsak serdületlen vagy serdült, hanem nagykorú gyermeküknek is utóörököst; s következve az erre irányzott helyettesítési intézkedésük az örökségre hivatott gyermek végrendelkezési jogát a hagyaték utóbb említett része tekintetében kizárja. (1890. jan. 4. — P. H. T. II. 137.)

K. 294. E. H. Jogszabály ugyan, hogy a kötelesrész az örökhagyó elhalálozásakor válik esedékessé s ebben az időpontban minden tehertől s időkorlátozástól mentesen adandó ki, — mindazonáltal abban az esetben, ha a fedezetül szolgáló vagyont harmadik személynek szerződéses haszonélvezeti joga terheli, a kötelesrész csak ezen haszonélvezeti jog megszünte után válik esedékessé. (10.634/1904. — P. H. T. II. 294.)

A köteles rész kiszámítása.

K. 295. E. H. Az örökbefogadott gyermek az örökbefogadó szülő által tett ajándékozást kötelesrészének megsértése miatt csak abban az esetben támadhatja meg sikerrel és követelhet kötelesrészt a megajándékozottól, ha a megtámadott ajándékozás az örökbefogadás időpontja után létesül. (4827/1908. — P. H. T. II. 295.)

K. 298. E. H. A házastársak közszerzeményi jogaikat a törvénytől eltérően szabályozhatják s arról

le is mondhatnak, mindazonáltal olyan közszerzeményi vagyonra nézve, amely a közszerzeményi jogról való lemondás időpontjában a házassági együttélés tartama alatt tényleg már megszereztetett: a lemondás a leszármazók kötelesrészét nem sérheti. (657/1906. — P. H. T. 298.)

K. 1009. E. H. Az örökhagyó által a család körén kívül megajándékozottak a kötelesrész kiadásáért a család körén belül megajándékozottakkal való viszonyukban is csak az ajándékozások megfordított sorrendjében felelnek. Ha ezen az alapon a felelősség a család körén belül és a család körén kívül állók között megoszlik, a család körén kívül álló a reá eső felelősséget egymaga viseli, míg a család körén belül állókra eső összeg a bármely időpontban megajándékozott családtagok között ajándékaik értéke arányában oszlik meg.

A megajándékozottnak a kötelesrészért való felelősségét nem zárja ki az, hogy az ajándékozás idejében az ajándék értékénél nagyobb értékű vagyon maradt az örökhagyó kezén. (4699/1929. — P. H. T. VII. 1009.)

K. 1010. E. H. Az örökhagyó által elajándékozott vagyonból nem igényelhet kötelesrészt az a leszármazó, aki az örökhagyónak az ajándékozási jogügylet létrejötte után kötött házasságából született. Ez a jogszabály nem alkalmazható abban az esetben, ha a megajándékozott az örökhagyó gyermeke. (2473/1929. — P. H. T. VII. 1010.)

K. 1011. E. H. Az utólagos házasság törvényesítő ereje visszahat a gyermek születésének idejére, azonban a törvényesítés az előző házasságból származó gyermekeknek az utólagos házasságkötés előtt szerzett jogait nem sértheti.

Ez a szabály nem áll útjában annak, hogy az

utólagos házassággal törvényesített gyermek kötelesrészének a kiadását követelhesse az örökhagyó előző házasságából származó gyermekektől akkor is, ha ezeknek a megajándékozása, amely a törvényesített gyermek kötelesrész-igényét sérti, a törvényesítés előtt történt. (3210/1929. — P. H. T. VII. 1011.)

K. 1012. E. H. A kötelesrészhez való igény védelmére a mostoha gyermek javára történt vagyonátruházásra is áll az átruházás ingyenességének a vélelme. (1152/1931. — P .K. T. VII. 1012.)

K. 1013. E. H. A kötelesrészhez való igény védelmére az ágyasságban élők közt történt vagyonátruházásra is áll az átruházás ingyenességének a vélelme. (4901/1930. — P. H. T. VII. 1013.)

A előre kapott értékek betudása a kötelesrészbe.

K. 588. E. H. A leszármazó kötelesrészbe csak az örökhagyó által neki előre adott vagyon állagának az értéke számítandó be, nem pedig annak beszedett időközi jövedelmei is. (4150/1914. — P. H. T. III. 588.)

K. 587. E. H. Az állandó bírói joggyakorlat szerint a szülő által a leányának és a leánya férjének, vagyis a vejének a szoros családi kapcsolatra való tekintettel ajándékozott vagyonérték a leány, mint szükségörökös kötelesrészébe egészen beszámítandó. (4537/1913. — P. H. T. III. 587.)

A kötelesrész hátrahagyása.

K. 296. E. H. Ha az átruházott vagyon jövedelméből az átruházó eltartása nem fedezhető: az átruházott vagyonért adott ellenértékül a tényleg teljesített tartás értéke veendő figyelembe a kötelesrész megállapításánál. (5771/1911. — P. H. T. II. 296.)

K. 586. E. H. A szülő által a haszonélvezeti jog kikötése mellett az egyik leszármazóra vagy ennek valamelyik családtagjára átruházott javakból a kötelesrészére sértett leszármazó kötelesrészének kielégíttetését az élethossziglan haszonélvezetre jogosított és még életben levő másik házastárs perbevonása nélkül nem követelheti. (2893/1915. — P. H. T. III. 586.)

K. 589. E. H. Jogszabály, hogyha az örökhagyó a kötelesrészre jogosult részére kötelesrészét meghaladó örökséget rendelt valamely korlátozással, — a kötelesrészre jogosult követelheti, hogy a kötelesrészének megfelelő örökségi jutaléka minden korlátozástól mentesen azonnal adassék ki, a korlátozás pedig csak a kötelesrészt meghaladó jutalékra tartassék fenn, — hacsak az örökhagyó akként nem intézkedett, hogy a jogosult — a neki szánt részesítést csak úgy kapja meg egészben, ha a korlátozást a kötelesrész tekintetében is elfogadja (cautela socini). (1830/1914. — P. H. T. III. 589.)

A kötelesrészre jogosult kielégítése a hagyatékból és a család körében megadományozottak előre kapott értékeiből.

K. 297. E. H. Jogszabály, hogy a gyermekek, illetve a leszármazók, mint megajándékozottak, az ajándékozások sorrendjére való tekintet nélkül az örökrészüket meghaladó érték arányában, — ellenben az öröklési kapcsolaton kívül álló kedvezményezettek a nekik ajándékozott egész vagyon értéke arányában szavatolnak a kötelesrésznek megfelelő érték kiadásáért. (3513/1911. — P. H. T. II. 297.)

K. 829. E. H. A törvényes örökrészen felül vagyoni kedvezményben részesített lemenő örökös és ennek ugyancsak vagyoni előnyben ingyenesen ré-

szesített házastársa a kötelesrészért külön-külön felelősek és pedig abban az arányban, amilyen arányban az illető lemenő örökösnek a törvényes örökrészén felül juttatott érték a házastársának, mint az öröklési kapcsolaton kívül álló személynek juttatott egész értékéhez áll. (4712/1925. — P. H. T. V. 829.)

A család körén kívül megadományozottak felelőssége a kötelesrészért.

K. 828. E. H. A kötelesrészért való felelősség szsmpontjából közömbös, hogy a végrendeleti juttatás örökrésznek vagy hagyománynak minősül-e. (1263/1925. — P. H. T. V. 828.)

V. Cím: Az öröklés jogi hatásai.

I. FEJEZET. AZ ÖRÖKSÉG ÉS A HAGYOMÁNY MEGSZERZÉSE.

K. 301. E. H A hagyományos a felfüggesztő feltételhez nem kötött hagyomány kiszolgáltatását ellenkező végrendeleti intézkedés hiányában az örökhagyó halálával azonnal követelheti ugyan, de az annak kiszolgáltatására kötelezett örököst addig, míg annak kifizetésére fel nem szólíttatott, fizetési késedelem nem terheli, s ebből folyólag ő a felszólítást megelőző időre a hagyomány után kamatot fizetni nem tartozik. (5334/1906. — P. H. T. II. 301.)

K. 579. E. H. Ha a házastársak közös végrendeletben egymást kölcsönösen örökösül nevezték ki és mind a kettőjük elhalálozása esetére egységes akarattal hagyományt rendeltek: a hagyomány csak a túlélő házastárs halálával válik joghatályossá; amennyiben tehát a hagyományos a túlélő házas-

társ előtt hal el, a hagyomány hatályát veszti. (2645/1914. — P. H. T. V. 579.)

K. 830. E. H. Az örökség arra, akit az örökhagyó rendelkezése, vagy a törvény örökösül kijelöl, az öröklés megnyitásával azonnal, a törvény erejénél fogva (ipso jure) száll át, miért is a végrendeleti örökös az örökséget a hagyaték átadása előtt is birtokba veheti. (1315/1923. — P. H. T. V. 830.)

II. FEJEZET. AZ ÖRÖKÖS ÉS A HAGYOMÁNYOS JOGI HELYZETE A HAGYATÉKI HITELEZŐKKEL SZEMBEN.

K. 42. T. Ü. H. Ha az örökhagyó hitelezője az örökség birtokbavétele, avagy bírói átadása előtt kívánja követelését a törvény útján érvényesíteni, tartozik a meghalt adósnak valamennyi örökségeit és az ismeretlen örökösöket is ügygondnok által perbe idéztetni. (1889. márc. 1. — P. H. T. II. 175.)

K. 17. J. D. Az a hitelező, aki követelését a kötelesrészre jogosult adóstól egyéb módon be nem hajthatja, követelésének a kielégítése végett az adós részéről nem igényelt kötelesrészt nem érvényesítheti, ezzel kapcsolatosan tehát meg sem támadhatja az adós kötelesrészét sértő végrendelet vagy ajándékozást azon az alapon, mert a kötelesrészre jogosult az örököstársakkal, illetve a megajándékozottakkal a hitelező megkárosítása végett összejátszott, vagy mert a végrendeleti intézkedéssel, illetve az ajándékozási ügylettel az adóst színleg azért mellőzték, hogy a hitelező elől a kielégítési alapot elvonják. (1917. jún. 16. — P. H. T. III. 392.)

K. 303. E. H. Sírkő felállításának költsége hagyatéki terhet képez, ez a költség azonban az örökhagyó társadalmi állásához és vagyoni viszonyaihoz képest mérsékelhető. (1524/1911. — P. H. T. II. 303.)

III. FEJEZET. AZ ÖRÖKÖSÖK JOGI HELYZETE EGYMÁS KÖZÖTT.

Az örökös társak közössége az osztály előtt.)

K. 210. E. H. A meg nem nyilt örökség átruházására vonatkozó szerződés csak örököstársak között bír érvénnyel. (3827/1911. — P. H. T. II. 210.

Az örökösödési osztály.

K. 832. E. H. A gyermekek a szüleik után várható örökségükre az öröklési jog megnyilta előtt is létesíthetnek jogérvényes osztályegyességet, amely a megállapodást létesítő örököstársakat egymás irányában kötelezi, egyikük sem hivatkozhatik tehát sikerrel a végrendeletnek a megállapodástól eltérő intézkedésére. (7774/1925. — P. H. T. V. 832.)

Osztályrabocsátás.

K. 304. E. H. Az örököst az előre kapott érték osztályrabocsátása iránti kötelezettség nem terheli, ha az örökhagyó a betudást elengedte; az ajándékozás az elengedést magában foglalja.

Az előre kiadott érték nem természetben, hanem értékben adandó osztályba. (2431/1908. — P. H. T. II. 304.)

K. 566. E. H. Az állandó bírói joggyakorlat értelmében a hozomány, amelyet az örökös kapott, az ő örökrészébe csak törvényes örökösödés esetében az osztályrabocsátással kapcsolatosan számítandó be; ha azonban az örökhagyó a leszármazó örökösök örökösödését érvényes végrendelettel szabályozza és a beszámítás tekintetében sem a végrendelet, sem ezt módosító értelemben halálesetre tett rendelkezés érvényesen nem intézkedik: a végrendelet alkotása után hozományul adott érték a végren-

delettel megállapított örökrészbe csak abban az esetben számítható be, ha a hozomány annak adásakor a beszámítás kikötésével adatott át, vagy utóbb az örökhagyó és a hozományban részesülő gyermek között erre nézve érvényes megállapodás jött létre. (3503/1916. — P. H. T. III. 566.)

Az előörökösök és utóörökösök jogviszonya.

K. 279. E. H. Midőn az örökhagyó általános örökösét azzal a korlátozással nevezte meg, hogy az ennek halála után fennmaradó vagyonra utóörököst rendelt: az általános örökös élők közt kötött visszterhes ügyletekkel a vagyon felett szabadon rendelkezhetik ugyan, de sem ajándékozások, sem halálesetre szóló rendelkezés által az utóörökös jogát nem csorbíthatja. (5711/1910. — P. H. T. II. 279.)

IV. FEJEZET. AZ ÖRÖKÖSÖDÉSBŐL EREDŐ KÖVETELÉS AZ ÁLÖRÖKÖS ELLEN A HAGYATÉK KIADÁSA IRÁNT; ÖRÖKÖSÖDÉSI KERESET.

Öröklési jog elévülése.

K. 211. E. H. Az öröklési jog 32 évi elévülési idő alá esik. (2292/1903. — P. H. T. II. 211.)

1875:XXXVII. törvénycikk.

Kereskedelmi törvény.

Első rész: Kereskedők és kereskedelmi társaságok.

I. Cím: Kereskedők általában.

Kt. 3. §.

K. 613. E. H. Földbirtokos, akinek szeszgyára és szeszfinomitója van és aki feldolgozás végett másoktól is vásárol szeszt, kereskedelmi ügyletekkel iparszerűleg foglalkozván, kereskedőnek tekintendő. (1879/1915. — P. H. T. 613.)

K. 614. E. H. Gyógyszerész kereskedelmi, így különösen a Kt. 258. §-ának 1. pontja alá eső ügyletekkel iparszerűleg foglalkozván, kereskedőnek tekintendő. (7563/1916. — P. H. T. 614.)

K. 841. E. H. A közkereseti társaság tagjai is bejegyzett kereskedőknek tekintendők. (4580/1921. — P. H. T. 841.)

III. Cím: Kereskedelmi cégek.

Kt. 10. §.

Kt. 11. §.

K. 316. E. H. A férjes nő cégül férje vezetéknevét csak akkor használhatja, ha legalább melléknevét akként jelzi, hogy a cégül használni kívánt név férje nevétő megkülönböztethető legyen. (659/1906. — P. H. T. 316.)

K. 317. E. H. A végvalódiság elvénél fogva csakis olyan cégtoldások tekinthetők kizártaknak, melyek a tényleges viszonyokkal vagy a valósággal ellenkeznek. A kereskedelmi verseny tisztességét pedig csak a közönség megtévesztésére alkalmas cégtoldások sértik. Ezekbe az elvekbe nem ütköző cégtoldás nem kifogásolható, még ha ilyenül a kereskedelmi életben szokásos puszta jelző (pl. „Orion") kívántatik is a cégszövegbe felvétetni. (336/1909. — P. H. T. 317.)

K. 836. E. H. Az egyéni cég a kereskedőnek a kereskedelmi forgalomban használt megjelölése és nem különálló jogalany és így az egyéni cég a perben nem is szerepelhet a perbevont cégtulajdonostól különböző alperesként. (7330/1923. — P. H. T.

K. 1021. E. H. A természetes és jogi személyeket megillető névvédelem kiterjed a kereskedelmi nevekre — a cégekre — is és nincsen csupán arra az esetre korlátozva, ha a jogosulatlan használat a teljes nevet felöleli.

Ha tehát valamely név egy vállalatnak a forgalomban általánosan elfogadott megjelölésévé vált,

azt más vállalat sem azonos, sem más árunemre nem alkalmazhatja. (2146/1936. — P. H. T.

Kt. 12. §.

K. 838. E. H. Be nem jegyzett kereskedő üzletének átruházása esetében az új tulajdonost az eddigi (be nem jegyzett) cég használatára fel nem jogosíthatja. (9157/1927. — P. H. T.

K. 625. E. H. Különböző helyen székelő két hasonló cégű részvénytársaság egy és ugyanazon jogi személynek abban az esetben sem tekinthető, ha mind a két részvénytársaságnak részvényesei ugyanazok is. (4893/1917. — P. H. T.

K. 837. E. H. A cég a kereskedőnek, vagy kereskedelmi társaságnak az üzlete folytatásánál használt neve, az egyéni céggel mint üzleti névvel tehát annak a tulajdonosa van megjelölve.

Nem változtat ezen a cég bejegyzésének elmulasztása sem, mert ennek következtében a K. T. 16. és 21. §-ában meghatározott hátrányok érhetik a cégtulajdonost, ellenben a bejegyzés elmulasztásának nem lehet az a jogkövetkezménye, hogy a be nem jegyzett egyéni cég nem létezőnek, vagy pedig a cég tulajdonosától különálló jogalanynak tekintessék. (576/1927. — P. H. T.

Kt. 16. §. L. a 837. E. H.-t a 10. §. kapcsán.

Kt. 19. §.

K. 615. E. H. Az áthelyezés folytán megszűnt telep cégtörlése kérésének elmulasztása esetén a cégtörlés iránti eljárás hivatalból indítandó meg. (598/1917. — P. H. T.

Kt. 20. §. helyett 1908:LVII. tc. 1—5. §§.

1. §.

K. 617. E. H. Az üzletátvevő felelősségét nem szünteti meg az a körülmény, hogy a megkötött és tényleg teljesedésbe ment üzletátruházási szerződést a szerződő felek utóbb megszüntették és az előbbi állapotot visszaállították. (2034/1915. — P. H. T.)

2. §.

K. 616. E. H. Ha az üzletet az 1908:LVII. tc. 2. §-ában megjelölt rokonra ruházzák át, ennek az átruházóval nem rokon üzletátvevő társai is, az ügylet egységességénél és a közkereseti társasági tagok felelősségének egyetemlegességénél fogva, az 1908: LVII. tc. 2. §-a alapján egyetemlegesen felelősek. (4938/1915. — P. H. T.)

Kt. 24. §.

K. 318. E. H. Cégbitorlási keresettel a K. T. 24. §-a szerint csak az élhet, aki a cégbitorlás által „jogaiban sérelmet szenved", vagyis a cégbitorlási keresetnek jogsértés és nem puszta érdeksérelem az alapja. Jogsértésről pedig csak akkor lehet szó, ha a kifogásolt cégszöveg vagy cégszövegrészlet használata a mindenkori felperesnek törvényen vagy szerződésen alapuló jogát sérti. Pusztán azon az alapon tehát, hogy valamely cég a K. T. rendelkezéseit nem fedi, harmadik személyek a K. T. 24. §-a alapján való beavatkozásra nincsenek jogosítva. (813/1909. — P. H. T.)

K. 615. E. H. Valamely cégnek a cégjegyzékből való törlése iránt, ha törlés alapjául szolgáló körülmény fennforog, a 68.300/1914. I. M. sz. rendelet 30—33. §-aiban szabályozott eljárás hivatalból teendő folyamatba. (958/1917. — P. H. T.)

IV. Cím: Kereskedelmi könyvek.

Kt. 36. §.

K. 619. E. H. A szolgálati viszonyban álló alkalmazott az üzleti könyvnek felmutatását főnökétől kérheti, ha a szolgálati szerződés szerint nemcsak az általa kötött ügyletek után, hanem a működési körzetén az ő közreműködése nélkül létrejött ügyletek után is van jutalékra igénye. (2167/1915. — P. H. T. IV. 619.)

V. Cím: A cégvezetők és kereskedelmi meghatalmazottak.

Kt. 39. §.

K. 618. E. H. A cégvezető ingatlan megszerzésére irányuló közvetítés tekintetében — erre vonatkozó különös meghatalmazás nélkül — a céget kötelezően igéretet nem tehet. (4529/1917. — P. H. T. 618.)

VI. Cím: Segédszemélyzet.

Kt. 53. §.

K. 322. E. H. Az a szerződési kikötés, hogy az alkalmazott, ha a szolgálatból kilép, sehol hasonló munkát nem vállalhat, joghatállyal nem bír. (97/1907. — P. H. T. II. 322.)

K. 323. E. H. Joghatálytalan az a kikötés, hogy az alkalmazott a szolgálatból való kilépése után egy éven belül egész (Ausztria) Magyarország területén hasonló szolgálatba nem léphet. (741/1910. — P. H. T. II. 323.)

1910/1920. M. E. sz. r. a kereskedősegédeknek és az ipari és kereskedelmi vállalatok tisztviselőinek szolgálati viszonyáról.

1. §. A rendelet hatálya.

K. 143. E. H. 1. bek.: A bányatársulatok által alkalmazott orvos nem tartozik azon bányahivatalnokok közé, akiknek szolgálati viszonyai a bányatörvény 200. s következő §-aiban szabályozva vannak. (1585/1907. — P. H. T. I. 143.)
A 2. bekezdés a 42. J. E. D. következtében hatályát vesztette.

K. 319. E. H. Aki a főnökkel szemben alárendeltségi vizsonyban áll és egész tevékenységét vagy legalább annak bizonyos munkaidőhöz kötött részét állandóan a főnök részére kötötte le, segédnek tekintendő. (1133/1905. — P. H. T. II. 319.)

K. 773. E. H. A szolgálatadó és az alkalmazott között fennálló jogviszony elbírálásánál nem az alkalmazott címe, vagy elnevezése az irányadó, hanem az a jog- és cselekvési kör, amelyet az alkalmazott betölt. (4088/1926. — P. H. T. 773.)

2. §. Felmondási idő.

K. 40. J. D. A kereskedősegédnek és ipari vagy kereskedemi vállalat tisztviselőjének szolgálati szerződésében a felmondási időt két évet el nem érő szolgálat esetében sem lehet az alkalmazott hátrányára az érvényben levő tételes jogszabályoktól eltérően szabályozni. (1930. jan. 18. — P. H. T. V. 196.)

K. 41. J. D. A kereskedősegédeknek és az ipari vagy kereskedelmi vállalatok tisztviselőinek szolgálati viszonyait szabályozó 1910/1920. M. E. számú

rendelet 2. §-ának második bekezdésében meghatározott hosszabb felmondási idő megállapítása szempontjából a felmondás időpontjáig eltelt szolgálati időhöz a felmondási idő tartamát abban az esetben sem kell hozzászámítani, ha a szolgálati viszonyt felmondással a munkaadó szünteti meg. (1930. jan. 18. — P. H. T. V. 204.)

K. 42. J. D. Magánvállalatnál magasabb tudományos képzettséget igénylő állást betöltő és ilyen képzettséggel vagy ezt pótló gyakorlati szakismeretekkel rendelkező alkalmazottat — más megállapodás hiányában — az egy évi felmondási idő akkor illeti meg, ha a vállalat a nagy üzemek közé tartozik és az alkalmazott az egész vállalatra, vagy annak valamely önálló ágára kiterjedő vezető és irányító munkakörrel van felruházva. (1930. jan. 18. — P. H. T. V. 209.)

K. 56. J. D. Ha a szerződéspótló szolgálati szabályzat szerint az alkalmazottat csak fegyelmi eljárás rendjén hozott határozattal lehet elbocsátani s ennek ellenére az elbocsátást fegyelmi eljárás nem előzte meg, vagy a fegyelmi határozatot az érdemleges döntést érintő, lényeges eljárási szabályok megsértésével szabálytalanul hozták, a munkaadó a polgári per folyamán rendszerint nem bizonyíthatja azt, hogy az alkalmazott azonnali elbocsátá- VII. 965.)

K. 85. J. D. A dohányárus segédszemélyzetének szolgálati viszonyára — a korlátolt dohánykisárus alkalmazottainak kivételével — az 1910/1920. M. E. sz. rendelet szabályai irányadók. (1937. április 28. — P. H. T.)

K. 505. E. H. 1. mondat: A fontosabb teendőkkel megbízott alkalmazottak felmondási ideje a ma-

gánjogi szabályok szerint általában három hó. lis 28. — P. H. T. VII. 958.)

A határozatnak itt nem közölt 2. mondata a 42. J. D. folytán tárgytalan.

K. 506. E. H. Ha a fegyelmi határozat egyedül olyan tényre van alapítva, melynek megállapítását országos törvény a büntető bíróság hatáskörébe utalja, a fegyelmi határozattal történt elbocsájtás magánjogi következményeinek meghatározásánál a büntető bíróság jogerőre emelkedett határozatával megállapított tényállás irányadó. (3913/1912. — P. H. T. III. 506.)

K. 779. E. H. Az 1910/1920. M. E. számú rendelet a felmondási idő mértéke tekintetében nem érinti a segédszemélyzet jogkörét meghaladó jogkörrel rendelkező alkalmazottnak bírói gyakorlaton alapuló felmondási igényét. (6538/1925. — P. H. T. V. 779.)

K. 785. E. H. Sem a munkaadó, sem a munkavállaló nem kényszeríthető és ítélettel sem kötelezhető arra, hogy a szolgálati viszonyt akarata ellenére folytassa, hanem csak arra, hogy a szolgálati viszony jogellenes megszüntetésével a másik félnek okozott kárt megtérítse. (4260/1926. — P. H. T. V. 785.)

K. 786. E. H. Az a fél, aki a másik félnek az 1884. évi XVII. tc. 94. vagy 95. §-a alá vonható valamely cselekménye, illetve mulasztása miatt egyébként jogosult a szerződésnek azonnal való felbontására, ezt a jogát a szolgálati jogviszony keretében csak annyiban gyakorolhatja, amennyiben azt az alapul szolgáló tényköriilmény felmerülése és az arról való értesülése után azonnal érvényesíti olyképp, hogy a szerződésnek azonnal való megszünte-

tésére irányzott elhatározását az ok megjelölésével a másik féllel közli. (4038/1926. — P. H. T. V. 786.)

K. 787. E. H. Az a fél, aki a szolgálati szerződést azonnal való hatállyal a másik fél terhére felbontani kívánja, ezt az elhatározását a másik félnek határozott módon tudomására hozni és vele egyúttal azokat az okokat is közölni tartozik, amelyek alapján a szolgálati szerződést felbontani akarja.

A szolgálati viszony felbontása alkalmával nem érvényesített felbontási okok utólag már csak abban az esetben érvényesíthetők, ha azok a szolgálati viszony felbontása után jutottak a felbontó fél tudomására. (912/1927. — P. H. T. V. 787.)

2. §. Felmondási idő.

K. 788. E. H. A szolgálati viszonynak felmondással való megszüntetése esetén a felmondási idő a nyugdíjjogosultság megállapításához szükséges időbe beszámítandó. (6896/1925. — P. H. T. V. 788.)

II. Azonnali jogtalan elbocsátás esetén a szolgálati éveknek a nyugdíjigény és a végkielégítés szempontjából való számbavételénél a tényleges szolgálatban töltött időhöz a felmondási időt is hozzá kell számítani. (8687/1926. — P. H. T. V. 788.)

K. 789. E. H. A felmondási idő tartama tekintetében a szerződő felek között felmerült vita nem tekinthető a szerződéses kötelezettségnek a munkaadó részéről való olyan megszegésének, amely az alkalmazottal az 1884. évi XVII. tc. 95. §-ának b) pontja alapján felmondás nélkül azonnal kilépésre jogosítaná. (3520/1926. — P. H. T. V. 789.)

K. 794. E. H. A bíróság nemcsak a felmondásra meghatározott alakszerűségek megtartását, hanem azt is vizsgálhatja, hogy szolgálatképtelenség esete

forog-e fenn vagy sem, tehát a munkaadó orvosai által erre vonatkozólag előterjesztett véleményt, mint bizonyítékot mérlegelheti. (7033/1925. — P. H. T. V. 794.)

K. 964. E. H. Ha a munkaadónak nincs érdemleges, méltánylást érdemlő oka arra, hogy az alkalmazottat közvetlen a nyugdíjjogosultság megszerzése előtt bocsássa el a szolgálatból, a felmondás jogával való élés a joggal való visszaéléssel azonos hatályú. (1652/1931. — P. H. T. VII. 964.)

K. 969. E. H. Az alkalmazott rögtöni hatállyal kiléphet ugyan a szolgálatból, ha a munkaadó nem teljesíti a szerződéses kötelezettségeit, de csak abban az esetben, ha a maga részéről a szerződéses kötelezettségének a teljesítésére kész és képes is. (2399—1933. — P. H. T. VII. 969.)

4. §. Szolgálati szerződés.

K. 320. E. H. Az a kikötés nem bír joghatállyal, hogy a főnök bármikor, az alkalmazott ellenben öt évig fel nem mondhat. (123/1913. — P. H. T. II. 320.)

K. 321. E. H. Hatálytalan az a szerződési kikötés, amely a szolgálatbalépés és a szolgálatbafogadás tekintetében nem egyforma jogokat és kötelezettségeket állapít meg a főnökre és alkalmazottakra. (687/1912. — P. H. T. II. 321.)

K. 620. E. H. A háború tartamára az alkalmazott fizetésének leszállítása iránt létrejött megállapodás kötelező abban az esetben is, ha a főnök az alkalmazottat még a háború alatt elbocsátja és nincs jogszerű alap annak megállapítására, hogy a főnök a leszállításra vonatkozó megállapodásnál rosszhiszeműen azzal a szándékkal járt el, hogy az

alkalmazottat rövidesen elbocsátja. (994/1916. — P. H. T. IV. 620.)

K. 963. E. H. A határozatlan időre kötött szerződés helyébe lépő határozott időre szóló szolgálati szerződés csak úgy hatályos, ha a munkavállalónak a felmondási ideje és a felmondási időre eső igényét nem sérti. (2924/1935. — P. H. T. VII. 963.)

Próbaidő.

5. §.

K. 774. E. H. Az ipari és kereskedelmi vállalatok tisztviselőinek szolgálati viszonyait szabályozó 1910/1920. M. E. számú rendeletnek a próbaidőre vonatkozó intézkedései arra a tisztviselőre is kiterjednek, aki kereskedelmi igazgatói minőségben kerül a munkaadóval szolgálati viszonyba. (6538/1925. — P. H. T. V. 774.)

7. §. Felmondási időre járó illetmények.

K. 777. E. H. Több évben rendszeresen adott remunerációnak kifejezett kikötés hiányában is illetmény jellege van. (3675/1926. — P. H. T. V. 777.)

K. 778. E. H. Ha a munkaadó a szolgálati szerződés megkötésekor, vagy utóbb remuneráció fizetésére kötelezi magát, ezzel a remuneráció elveszti ajándék jellegét és kötelezettséggé válik akkor is, ha annak összegét vagy mértékét előre nem is határozták meg. (5942/1927. — P. H. T. V. 778.)

K. 783. E. H. A felmondási időre járó illetmények egy összegben és azonnal csak akkor követelhetők, ha a munkaadó alkalmazottját felmondás nélkül jogtalanul elbocsátja, vagy ha az alkalmazott szolgálatát a munkaadó hibája folytán jogos okból

azonnal elhagyja. Ha az alkalmazottnak jogos oka volt a szolgálatból azonnali hatállyal való kilépésre, de ezzel a jogával nem élt, hanem a szolgálatban továbbra is megmaradt, akkor a felmondási időre járó illetményeinek azonnal és egy összegben való kiszolgáltatását nem követelheti, hanem ilyen esetben irányadó marad az a jogszabály, hogy a szolgálati viszony a felmondás tartama alatt is fennáll s a felmondási időre eső járandóságok akkor fizetendők, amikor azok a szerződés vagy szokás szerint esedékesekké válnak. (5235/1926. — P. H. T. V. 783.)

9—12. §. Végkielégítés.

K. 58. J. D. Az időszaki lap kiadóhivatalának szolgálatában álló hirlapírót az 1910/1920. M. E. számú rendelet 9—13. §-aiban meghatározott végkielégítés megilleti. (1933. nov. 11. — P. H. T. VII. 966.)

K. 784. E. H. Az 1910/1920. M. E. számú rendelet szerint járó végkielégítés szempontjából az alkalmazott szolgálati idejébe hadifogságának egész tartamát, tehát az 1914. évi július hó 25. és az 1919. évi március hó 21. napja között teljesített katonai szolgálatból eredő hadifogságnak azt a részét is be kell számitani, amely a most jelzett határidő elteltét követő időre esik. (7189/1926. — P. H. T. V. 784.)

K. 967. E. H. Az alkalmazott öngyilkossága nem szünteti meg az 1910/1920. M. E. számú rendelet 12. §-ában biztosított végkielégítéshez való jogot. (4954/1935. — P. H. T. VII. 967.)

K. 1042. E. H. A lapkiadó vállalatnál alkalmazott szerkesztőségi tagnak a felmondási időre járó javadalmazása a vállalat ellen nyitott csőd esetében

az 1910/1920. M. E. számú rendelet keretén belül tömegtatozás. (4626/1934. — P. H. T. VIII. 1042.)

13. §. Nyugdíj.

K. 792. E. H. A visszavonási jog kikötése nélkül engedélyezett kegydíj nyugdíj természetű, mely a jogosultat élte fogytáig illeti s a jogutódot is terheli. Az ilyen kegydíjat a jogosult az 1926. évi XVI. tc. 1. §-a értelmében átértékelve követelheti. (8526/1926. — P. H. T. VII. 792.)

K. 961. E. H. A magánalkalmazottakat illetően a nyugdíjszabályzatnak az a korlátozó rendelkezése, hogy a nyugdíjas alkalmazottnak más szolgálatadónál tényleges szolgálatba állása az alkalmazott nyugdíjjogosultságát megszünteti, nem nyerhet alkalmazást abban az esetben, ha az alkalmazottnak az újabb alkalmazással járó javadalma egymagában vagy a nyugdíjával együtt sem éri el azt a minimumot, amelyre az alkalmazottnak a saját és a családja tisztes megélhetésére szüksége van. (5355/1932. — P. H. T. VII. 961.)

K. 968. E. H. A munkaadó a kifizetett végkielégítést az alkalmazott özvegyének nyugdíjköveteléséből levonhatja, ha az 1910/1920. M. E. számú rendelet 13. §-a alapján az alkalmazott nyugdíjából még nem vonta le. (5196/1932. — P. H. T. VII. 968.)

VIII. Cím: Közkereseti társaság.

Kt. 71. §. Társasági tagok követelési joga.

K. 621. E. H. A Kt. 71. §-ából folyóan a közkereseti társaság fennállása alatt tagjai a társas viszonyból eredő követelésükkel csak a társaság ellen, de nem annak tagjai ellen léphetnek fel. (1953/1916. — P. H. T. IV. 621.)

Kt. 98—100. §§. A társaság feloszlása.

K. 842. E. H. Ha a közkereseti társaság feloszlásának a K. T. 98. §. 1—4. és 6—8. pontjaiban meghatározott okai hiányzanak és a felosztást azoknak a lényeges feltételeknek a nem létezése okából, amelyek mellett a társaság keletkezett, a K. T. 98. §. 5. pontja és 100. §-a alapján a bíróság mondja ki, — ebben az esetben a tásaság nem a kereset beadása napjától, hanem a feloszlást kimondó bírói határozat jogerőre emelkedésétől kezdve tekintendő feloszlottnak. (5611/1925. — P. H. T. VI. 842.)

K. 622. E. H. Közkereseti társaság tagjának elítéltetése vagyon ellen elkövetett és súlyos beszámítás alá eső bűncselekmény miatt, a Kt. 100. §-ának 5. pontja alá tartozó oly ok, amelynél fogva a társaság többi tagjai a társaság felbontását jogosan igényelhetik. (7036/1917. — P. H. T. IV. 622.)

K. 623. E. H. Közkereseti társaság feloszlásának a Kt. 100. §-a értelmében kért bírói kimondására nem szolgálhat alapul az olyan helyzetnek előidézése, amely egyedül a feloszlatást kérő társasági tag cselekményére vagy mulasztására vezethető vissza. Ebből okszerűen következik, hogy a társaság feloszlása, valamelyik tag kérelmére, csak a másik tagnak a társaság keletkezésére alapul szolgált lényeges feltevések fennforgásának lehetőségét kizáró eljárása miatt foghat helyet. (1693/19918. — P. H. T. IV. 623.)

IX. Cím: Betéti társaság.

Kt. 144 §. Felhívási per indítása.

K. 325. E. H. A betéti társasági beltag hitelezőjének, aki adósának a társaságból járó illetőségét lefoglalta és a társasági szerződést felmondotta, joga

van a társaság beltagjai ellen számadás előterjesztése iránt felhívási pert indítani. (1540/1906. — P. H. T. II. 325.)

X. Cím: Részvénytársaság.

Általános határozatok.

Kt. 147. §.

(L. a 625. sz. E. H.-t a Kt. 14. §. kapcsán.)

Kt. 149. §.

K. 1055. E. H. Az alaptőke 3%-os befizetésének elmulasztása miatt érvényesen meg nem alakult, de a cégjegyzékbe bevezetett részvénytársaságtól nem lehet megtagadni azt a jogot, hogy követelését perrel érvényesíthesse, a perben félként eljárhasson. (1942/1930. — P. H. T. VIII. 1055.)

Kt. 151. §.

K. 626. E. H. Részvényaláírás feltételesen nem lehet, tehát a részvénytársasági alaptőke biztosított voltának megállapításánál csakis a feltétlen részvényaláírás vehető számításba.

Annak elbírálásánál, hogy valamely részvényaláírás feltétlen vagy feltételes-e? egyedül és kizárólag a részvényaláírási ívnek tartalma az irányadó.

Ebből következik, hogy az alapítók és valamelyik részvényaláíró között létrejött, de a részvényaláírási ívbe fel nem vett oly irányú külön megállapodás, amely szerint az illető részvényaláírónak, részvényjegyzése csak bizonyos fetlétel alatt joghatályos, a részvényaláírási ív tartalma szerint fel-

tétlen részvényjegyzés érvényét egyáltalán nem érinti. (1089/1918. — P. H. T. IV. 626.)

Kt. 153. §.

L. a 326. sz. E. H.-t a Kt. 171. §-a kapcsán.)

K. 327. E. H. A bemutatóra szóló részvényeknél az aláírót nem terheli a felelősség a részvény névértékének 50%-on felüli részére. (467/1911. — P. H. T. II. 327.)

Alapszabályok.

Kt. 154. §.

K. 627. E. H. Oly esetben, amikor nem a részvénytársaság alapításáról, hanem a már létező részvénytársaság alaptőkéjének felemeléséről van szó, a Kt. 150., 151. és 154. §-aiban foglalt rendelkezések mellőzése az aláírás érvénytelenségét feltétlenül nem vonja maga után és ilyen esetben a részvényaláírásból származó fizetési kötelezettség teljesítésének alapfeltétele csak az, hogy a részvénykibocsátás a maga egészében eredményes legyen, ami fennforgónak tekintendő akkor, ha a kibocsátott új részvények tényleg elhelyeztettek. (Rp. IV. 1743/1915. — P. H. T. IV. 627.)

Kt. 157. §. 2. pont.

K. 336. E. H. A részvénytársaság vagy szövetkezet fennállásának az alapszabályokban meghatározott időtartamát csak akkor nem változtathatja, illetőleg hosszabbíthatja meg, ha a határozott időtartamra való megalakulás iránti intézkedés e tervezetben foglaltatott. 586/1898., 405/1908., 1312—1906., 531/1909. — P. H. T. II. 336.)

Kt. 157. §. 8. pont.)

K. 334. E. H. A K. T. 157. §. 8. pontjában foglalt rendelkezés értelmében az alapszabályokban a közgyűlés megtartásának megjelölendő helyéül vagylagosan lehet ugyan több földrajzi helyet is meghatározni, de ez a hely külföldi nem lehet. (998/1905. —P. H. T. II. 434.)

Kt. 160. §.

K. 928. E. H. Az alapítandó részvénytársaság javára szerzett nyilvánkönyvi jog pusztán azért, mert az a részvénytársaság bejegyzése előtt keletkezett, eredeti érvénytelenség okából nem törölhető. (5835/1930. — P. H. T. VII. 928.)

Kt. 161. §.

K. 329. E. H. Az az alapszabályi rendelkezés, hogy a részvény, ha a részvénytulajdonos akár mint kölcsönvevő, akár mint kezes a társasággal szemben kötelezettségben áll, elsősorban ezen kötelezettség fedezetére szolgál, joghatállyal nem bír. (55/1906. — P. H. T. II. 329.)

Alaptőke felemelés.

Kt. 162. §.

K. 843. E. H. A Kt. 162. §-ának az a rendelkezése, amely szerint a részvénytársaság az eredetileg kibocsátott részvények névértékének teljes befizetése előtt új részvényeket nem bocsáthat ki, nem nyerhet alkalmazást az alaptőke felemelésének arra az esetére, amikor a részvénytársaság eredeti alaptőkéjét a tőke felemelését megelőzően — veszteségeinek fedezésére — a törvényes szabályok megtar-

tásával már leszállította. (1620/1923. — P. H. T. VI. 844.)

K. 1028. E. H. A felemelt alaptőkét képviselő részvények kibocsátóinak felelőssége kártérítési felelősség, amelynek az idevonatkozó általános magánjogi jogszabályok szerint a vétkesség az alapja. (6091/1936. — P. H. T. VIII. 1028.)

K. 326. E. H. A részvények névértékének 50%-án felüli részére nézve a felelősség csupán névre szóló részvények esetére van meghatározva, bemutatóra szóló részvényeknél azonban ez a felelősség fenn nem áll. Ha a részvénytársaság a be nem fizetett részvények megsemmisitését elhatározta, akkor a részvényestől az 50%-on felüli befizetést nem követelheti, mert a vagylagosan megillető jogok között választván, ettől a választástól már el nem térhet. (858/1905. — P. H. T. II. 326.)

Kt. 173. §.

K. 328. E. H. A részvényes azon kötelezettségének jogi természetéből, hogy a részvény névértékét megfizetni tartozik, következik, hogy ezzel a tartozásával szemben a részvényesnek a társaság irányában fennálló követelése be nem számítható. (17/1899. — P. H. T. II. 328.)

K. 330. E. H. A névre szóló részvény átruházása nem tehető függővé az igazgatóság beleegyezésétől. (1068/1903. — P. H. T. II. 430.)

K. 331. E. H. A névre szóló részvény átruházása az alapszabályok által megszorítható és bizonyos feltételekhez köthető ugyan, ez a megszorítás azonban csak akkor hatályos, ha egyrészt a részvényforgalmat ki nem zárja, másrészt pedig, ha ez

a megszorítás magán a részvényen is ki van tüntetve. (324/1906. P. H. T. II. 331.)

K. 332. E. H. A névre szóló részvény átruházása nem tehető függővé oly magas átírási díj lefizetésétől, amely a részvényforgalom megnehezítésére irányul. (156/1906. — P. H. T. II. 432.)

Közgyűlési határozat megsemmisítése.

Kt. 174. §.

K. 335. E. H. Az évi nyereség egy részének a jövő üzleti év számlájára való átvitelét rendelő közgyűlési határozat megsemmisítendő abban az esetben, ha az alapszabályok úgy rendelkeznek, hogy az alapszabályszerű levonások után fennmaradó évi nyereség a tagok között felosztandó. (1312/1906. — P. H. T. II. 335.)

K. 628. E. H. A részvénytársaság megalakulása tárgyában hozott határozatot a részvénytársaság ellen a Kt. 174. §-a alapján indított keresettel megtámadni nem lehet, hanem amennyiben a részvényes az alapítóknak törvényellenes eljárása folytán károsodott, az ebből eredő magánjogi igényeit csak az alapítók ellen indítható keresettel érvényesítheti. (2901/1915. — P. H. T. IV. 627.)

K. 629. E. H. A részvénytársaság közgyűlésén hozott határozatot megsemmisítő ítélet ex tunc és inter omnes hat ugyan, de az ilyen határozat alapján már létrejött ügyletekből jóhiszemű szerződő felek javára származó jogok hatályukban továbbra is fennmaradnak, ily jogokra tehát a megsemmisítés ki nem hat. (1139/1914. — P. H. T. IV. 629.)

Kt. 175. §.

K. 339. E. H. A részvénytársaság üzletkezelésének és vagyonállapotának megvizsgálása peres úton is csak a Kt. 175. §-ában foglalt előfeltételek fennforgása esetében rendelhető el. (370/1904. — P. H. T. II. 349.)

Igazgatósági tagok elmozdítása.

Kt. 183. §.

K. 845. E. A K. T. 183. §-a értelmében a közgyülés az igazgatóság tagjait bármikor elmozdíthatja ugyan, ilyen határozat azonban a K. T. 177. §-a és az állandó bírói gyakorlat szerint nem vonható ki a törvénynek az alól az általános rendelkezése alól, hogy a közgyűlés érvényes határozatot csak a meghívásban kijelölt tárgy felett hozhat. (2520/1925. — P. H. T. VI. 845.)

Igazgatóság díjazása.

Kt. 182. §.

K. 75. J. D. A részvénytársaság (szövetkezet) igazgatósága annak a tagjának, aki akár szolgálati viszony, akár külön megbízás folytán végez a társaság részére valamely teendőt, csak akkor állapíthat meg ellenértéket (fizetést, díjazást, javadalmazást, jutalmat stb.), ha ez a teendő valamely jogszabály rendelkezése, vagy az élet felfogása szerint nem esik az igazgatósági hatáskör, vagy teendők keretébe. (1935. nov. 26. — P. H. T. VIII. 1029.)

Kt. 182. §.

K. 687. E. H. Az igazgatósági tagsági minőség

az igazgatósági tag és a részvénytársaság között alkalmazotti viszonyt meg nem állapít. (2270/1916. — P. H. T. IV. 687.)

K. 844. Az igazgatóság, vagy az igazgatósági tagok díjazásának megállapítása a részvénytársaság közgyűlésének elhatározási köréből el nem vonható. (732/1927. — P. H. T. VI. 844.)

K. 1030. E. H. Ha a rt. igazgatósági tagja a rt. részére munkát végzett, s e munka díjazása — a 844. sz. E. H. értelmében, — a rt. közgyűlésének hatáskörébe tartoznék, de a közgyűlés nem határozott, a bíróság hivatott annak az eldöntésére, hogy az igazgatósági tag érdemel-e s milyen díjazást. (996/1936. — P. H. T. VIII. 1030.)

Igazgatósági tag cégjegyzése.

Kt. 184. §.

K. 631. E. H. A Kt. 184. és 186. §-a nem hagynak fenn kétséget az iránt, hogy a törvény szerint minden igazgatósági tagnak cégjegyzési jogosultsággal kell felruházva lennie; a cégjegyzési jogosultság tehát egy igazgatósági tagtól sem vonható el. Az ez- (58/1914. — P. H. T. IV. 631.)

Igazgatósági tag felelőssége.

Kt. 189. §.

K. 630. E. H. Az igazgatóságnak az ügyek vezetésére és a felügyelőbizottságnak az ügyvitel ellenőrzésére vonatkozóan meghatározott törvényes felelőssége, tekintettel hatáskörük különbözőségére,

egymást nem fedi és így az a körülmény, hogy az igazgatóság részére a felmentvény megadatott, még nem zárja ki azt, hogy a felügyelőbizottságtól a felmentvény megtagadtassék.

Ebből okszerűleg következik, hogy az igazgatóság tagjait a saját ténykedésük és eljárásuk felett és hasonlóképen a felügyelőbizottság tagjait a saját ténykedésük és eljárásuk felett a közgyűlésen a szavazati jog meg nem illeti, ellenben a felügyelőbizottság részére adandó felmentvény tárgyában az igazgatóság tagjai és viszont az igazgatóság felmentése tekintetében a felügyelőbizottság tagjai szavazati jogaikat érvényesen gyakorolhatják. (1225/1917. — P. H. T. IV. 630.)

K. 1031. E. H. A K. T. 189. §-án alapuló kártérítési jog nem részvényesi jog, hanem a sértett személyéhez tapadó jog, amely a törvényben meghatározott kivételektől eltekintve, az általános jogutódlás vagy a kártérítési jog engedményezése esetén kívül a részvény puszta átruházásával nem száll át. (4934/1929. — P. H. T. VIII. 1031.)

K. 1032. E. H. A részvénytársaság igazgatósági tagjainak a károsulttal szemben fennálló felelőssége egyéni felelősség, tehát a törvénybe vagy alapszabályokba ütköző és a károsodást előidéző cselekményekért és mulasztásokért csak a cselekményben, illetve mulasztásban részes igazgatósági tagok felelnek.

A többi igazgatósági tag felelőssége pedig csak akkor állapítható meg, ha a jogellenes ténykedésekről tudomást szereznek és azok ellen a K. T. 191. §-a értelmében nem tiltakoznak.

A tudomással egyenlőnek kell tekinteni azonban azt, ha a tudomás hiánya az ügyvitel kötelező és lehető ellenőrzésének elmulasztásából ered. (2957/1936. — P. H. T. VIII. 1032.)

A részvénytársaság mérlege.

Kt. 198. §.

K. 4. J. D. A Kt. 198. §-a értelmében a részvénytársaság igazgatósága a felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleggel együtt a részvénytársaság igazgatóságának a közgyűlés elé terjesztendő jelentését közzétenni nem köteles, hanem a közgyűlést megelőző nyolc nappal csupán a társaság igazgatósága által aláírt s a felügyelő-bizottság által megvizsgált és aláírásával szintén ellátott mérlegre vonatkozó jelentést kell közzétenni. (1914. — P. H. T. II. 235.)

K. 338. E. H. Ha valamely részvénytársaság egy más vállalat hasznaiban részesedik és ez a vállalat évi mérlegét más időpontban zárja le, mint a részvénytársaság, akkor a részvénytársaság a saját mérlegébe ezt a részesedést a dolog természete szerint csak az illető vállalat netaláni előbbeni időben lezárt mérlege alapján veheti fel.

A kezesi kötelezettség lejárat előtt a zármérleg eredményére befolyással nem bírván, annak a mérlegben való kitüntetése nem szükséges. (823/1905. — P. H. T. 338.)

K. 632. E. H. A Kt. 198. §-a szerint az igazgatóságnak kötelessége ugyan az évi mérleget az arra vonatkozó felügyelő-bizottság jelentéssel együtt a közgyűlést 8 nappal megelőzően közzétenni, de a közzététel módját a törvény meg nem határozza, következésképen annak az alapszabályok értelmében kell megtörténni. — Ebből folyik, hogy szabályszerű az olyan közzététel, amely az alapszabályok rendelkezéséhez képest a közgyűlés előtt 8 nappal a részvénytársaság irodájában való közszemlére kitétel által történt. (6901/1917. — P. H. T. IV. 632.)

Kt. 199.§.

K. 339. E. H. A Kt. 199 §-ának parancsoló rendelkezése ellenére eszközölt értékmegállapítás még jóhiszeműség esetében sem válik megtámadhatatlanná. (307/1904. — P. H. T. II. 339.)

A részvénytársaság felszámolása.

Kt. 203. §.

K. 633. E. H. A részvénytársaság felszámolásának kimondásával az igazgatóság hatásköre megszűnik és a felszámoló-bizottságra megy át, a törvénynek a közgyűlésre vonatkozó rendelkezései pedig, amelyeket a Kt. 203. és következő §-ai nem érintenek, a felszámolás alatt is alkalmazást nyernek és —amint az a felhívott 203. §-ból is kitünik, — a felügyelő-bizottság hatásköre és ellenőrzési kötelessége is érintetlen marad.

Ebből folyik, hogy a felszámolás tartama alatt készített s a felszámolók által aláírt, valamint a felügyelő-bizottság által megvizsgált s tagjainak aláírásával szintén ellátott évi mérleg, illetőleg a Kt. 206. §-ában jelzett kimutatás a Kt. 198. és 206. §-aihoz képest, még pedig a m. kir. Kúria jogegységi tanácsának 4. sz. polgárijogi döntvénye értelmében a vonatkozó felügyelő-bizottsági jelentéssel együtt, a közgyűlést megelőzően legalább 8 nappal alapszabályszerű módon közzéteendő és a felügyelő-bizottsági jelentéssel együtt a közgyűlés elé terjesztendő. (6897/1917. — P. H. T. IV. 633.)

Részvénytársasági büntető rendelkezések.
Kt. 218. §.

K. 634. E. H. A Kt. 218. §-ának 5. pontjában meghatározott cselekmény miatt a büntetés alkal-

mazhatóságához elegendő a törvény rendelkezésével ellenkező cselekménynek tárgyilagos ténye és nem szükséges szándékosság vagy vétkes gondatlanság fennforgása.

A Kt. 220. §-a alapján kiszabott pénzbírság behajthatatlanság esetén szabadságvesztésbüntetésre át nem változtatható. (1478/1917. — P. H. T. IV. 634.)

XI. Cim: Szövetkezetek.

Belépési nyilatkozat.

Kt. 224. §.

K. 340. E. H. Az írásbeli belépési nyilatkozat a szövetkezeti tagság megállapításához feltétlenül szükséges s ezt az írásbeli nyilatkozatot semmi más bizonyított tény, jelesül az a körülmény sem pótolhatja, hogy az illető a szövetkezet igazgatóságának tagja volt, vagy hogy a tagok névjegyzékébe felvétetett. (465/1912. — P. H. T. II. 340.)

K. 635. E. H. Megalakulandó szövetkezetbe való belépési nyilatkozat a szövetkezet cégének bejegyzése előtt egyoldalúan vissza nem vonható. (640/1914. — P. H. T. IV. 635.)

Alapszabályok.

Kt. 224. §.

K. 341. E. H. Nem törvényellenes a szövetkezeti alapszabályoknak az a rendelkezése, hogy a tagok szükségleteiket a szövetkezetnél készletben tartott árukból tartoznak fedezni és hogy ennek a ren-

delkezésnek megszegése esetében a tag vagyoni igényeinek épségben tartása mellett a szövetkezetből kizárható. (848/1906. — P. H. T. II. 341.)

Külföldi szövetkezetek hazai fiókjai.

Kt. 230. §.

K. 52. T. Ü. H. Hazájuk törvényei szerint megalakult és tényleg működő külföldi kölcsönös biztosító társaságok (szövetkezetek) Magyarországban fiókintézeteket vagy ügynökségeket állíthatnak fel és cégüket bejegyeztethetik, ha a kereskedelmi törvény által e végre megállapított feltételeknek eleget tesznek. (1891. jún. 16. — P. H. T. II. 248.)

Szövetkezeti tagok elleni kereset elévülése.

Kt. 254. §.

K. 343. E. H. A Kt. 254. §-a 2. bekezdésének az a rendelkezése, hogy a szövetkezeti tagok elleni keresetek elévülése attól az időponttól számítandó, amelyen az egyes tagok kilépése vagy kizárása a szövetkezetnél vezetendő jegyzékbe bevezettetett, csak a szövetkezet tagjai ellen a társaságot terhelő igények alapján támasztható keresetekre vonatkozhatik, de nem vonatkozik a Kt. 237. §-ában szabályozott arra az esetre, amikor a kivált tag a kiválás évéről szóló zárszámadás szerint reája eső üzletrészét követeli a szövetkezettől, mely esetben tehát üzletrészének kifizetését, amennyiben a kilépés időpontja az alapszabályokban meg nem állapíttatott, a Kt. 235. és 237. §-ai szerint az üzletév befejezésétől számított egy év elteltével követelheti. (1223/1905. — P. H. T. II. 343.)

Gazdasági és ipari hitelszövetkezetekből kilépés.

Kt. 235. §. 1898:XXIII. tc. 18—21. §-ai.

K. 342. E. H. Az 1898:XXII. tc. alapján alakult szövetkezet tagjai a szövetkezetből négyheti felmondás mellett az általuk jegyzett üzletrészek teljes befizetése előtt is kiléphetnek és ebben az esetben csak a kilépés időpontjáig lejárt részletek befizetésére kötelezhetők. (852/1905. — P. H. T. II. 342.)

Kt. 247. §.

Központi hitelszövetkezet kötelékébe tartozó szövetkezet felszámolása.

K. 637. E. H. A központi hitelszövetkezet a kötelékébe tartozó szövetkezet felszámolását ez utóbbi szövetkezet meghallgatása nélkül is elrendelheti és a felszámolás elrendelésének a cégjegyzékbe való bejegyzését kérheti, ha megállapítja, hogy a kötelékébe tartozó szövetkezet vagyonának felét elvesztette. (3439/1915. — P. H. T. IV. 637.)

II. Rész.

I. Cím: Kereskedelmi ügyletek általában.

ELSŐ FEJEZET.

A kereskedelmi ügyletek meghatározása.

Kt. 260. §.

Jogosulatlan ügyletkötés.

(Lásd a 324. sz. E. H.-t a Kt. 273. §-a kapcsán.)

Kt. 263. §.

K. 53. J. D. Ha bizonyos ügyletekkel való iparszerű foglalkozás jogszabály hatósági jogosítványhoz (iparigazolványhoz, iparengedélyhez vagy másnemű hatósági engedélyhez) köt, akkor az a körülmény, hogy az ügyletet — esetleg iparszerűen űzött foglalkozása körében — olyan személy kötötte, aki az említett hatósági jogosítvánnyal nem rendelkezik: magának az ügyletnek az érvényességét nem érinti, kivéve, ha az a jogszabály az ügyletet kifejezetten semmisnek nyilvánítja, vagy ha az ügylet tartalma más jogszabályba vagy a jóerkölcsökbe ütközik, vagy ha a magánjog szabályai szerint megtámadható. (1932. június 13. — P. H. T. VII. 946.)

K. 636. E. H. A gazdasági és ipari hitelszövetkezetekről szóló 1898:XXIII. tc. 59. §-ának az a rendelkezése, hogy a központi hitelszövetkezet kötelékébe tartozó szövetkezet takarékbetéteket a központi hitelszövetkezet engedélye nélkül el nem fogadhat, — nem érinti a központi hitelszövetkezet kötelékébe tartozó szövetkezet és az ennél takarékbetétet elhelyező harmadik személy között létesült betéti ügylet jogszabályát. (915/1917. — P. H. T. IV. 636.)

MÁSODIK FEJEZET.

A kereskedelmi ügyleteket tárgyazó általános szabályok.

Kt. 270. §. Kezesség.

K. 1033. E. H. A váltónyilatkozatok tételét egymagában készfizetői kezesség elvállalásának minősíteni és jogi következményeit köztörvényi per útján érvényesített készfizető kezesi kötelezettség gyanánt elbírálni nem lehet. (1274/1935. — P. H. T. VIII. 1033.)

Kt. 273. §. Kötbérkikötés.

K. 324. E. H. A kereskedő és segédje között létrejött szolgálati szerződés a K. T. 260. §-a értelmében a kereskedőre nézve kereskedelmi ügyletnek lévén tekintendő, a 264. §. rendelkezéséhez képest az ily szerződésre a Kt. II. részében foglalt határozatok alkalmazandók.

Ezek közé tartozik a Kt. 273. §-ának az a rendelkezése is, hogy a kötbér összege semmiféle korlátozásnak alávetve nincs, amely rendelkezés újabb keletű jogszabályok által csupán abban az irányban szenvedett módosítást, hogy a kötbérkikötés az alkalmazott boldogulását jelentékenyen meg nem ne-

hezitheti; egyébként azonban a 273. §-nak a kötbérkikötés korlátlanságát biztosító intézkedése hatályában ma is fennállván, kizárja annak a kérelemnek a teljesítését, hogy a kikötött kötbér ahhoz az érdekhez mérten, melynek biztosítására adatott, megfelelően mérsékeltessék. (685/1908. — P. H. T. II. 324.)

K. 638. E. H. Az óvadék jogi természetével nem ellenkezik és a magánjogi szabályokba nem ütközik az oly értelmű kikötés, hogy az óvadék a szerződés nem teljesítése esetében elvész, ilyen esetben az óvadék a kötbér jogi természetével bír s így azt az egyedül vétkes óvadékadó fél vissza nem követelheti. (7088/1917. — P. H. T. IV. 638.)

Kt. 284. §.

Raktári és őrzési díj.

K. 652. E. H. A Kt. 284. §-ának rendelkezése nem zárja ki azt, hogy a nem kereskedő a más részére teljesített szolgálatokért megfelelő díjat és — amennyiben a más részére megvett árunak a Kt. 347. §-a értelmében való megőrzése forog szóban, — raktári és őrzési díjat követelhessen abban az esetben, ha nem tételezhető fel, hogy a szolgálat teljesítésére és az áru őrzésére díjtalanul vállalkozott. (3719/1917. — P. H. T. IV. 652.)

Kt. 300. §.

Bemutatóra szóló papírok.

K. 345. E. H. A névre szóló takarékbetétkönyvnek a könyvecskére vezetett alapszabályai azt a rendelkezést tartalmazván, „hogy a betétösszeg a takarékpénztár által a könyvecske hozójának kifizettetik", ez a betétkönyv az előmutatóra szóló papír jogi

természetével bír, mert ezen rendelkezés szerint a takarékpénztár a betétösszeg kifizetésére feltétlen kötelezettséget vállalt, illetve a könyvecske bármily áthozóját a betétösszeg követelésére feljogosítja. (628/1910. — P. H. T. II. 345.)

Kt. 302. §.

Ingók elzálogosítása.

K. 846. E. H. Zálogjognak a Kt. 302. §-a értelmében való megalapításához szükséges, hogy az ingó dolog a hitelezőnek valóságosan, vagy legalább is a valóságos átadást helyettesítő megfelelő jelképes átadás útján és az utóbbival kapcsolatban olyan cselekmények foganatosításával adassák át, amelyek a hitelezőnek a zálogul lekötött ingóval való rendelkezését lehetővé, a zálogadás szabad rendelkezési jogának megszűnését pedig nyilvánvalóvá és mindenki által felismerhetővé teszik. (1649/1928. — P. H. T. VI. 846.)

Kt. 306. §.

Kereskedelmi zálogjog érvényesítése.

K. 32. J. D. Ha a kereskedelmi ügyletből eredő követelés fedezetére adott kézizálogot a hitelező, akinek egyébként joga nyilt arra, hogy magát a zálogból kielégítse, bírói közbenjárás nélkül adja el annak dacára, hogy a felek ebben írásbelileg meg nem állapodtak (Kt. 306. §.), az ilyen eladás a záloghitelezőt a zálogos adóssal szemben nem az előbbi állapot helyreállítására, hanem kártérítésre kötelezi, amely kártérítési kötelezettség rendszerint annak a különbözetnek a megtérítésében merül ki, amely a szabálytalan értékesítés útján elért és a között a vételár között mutatkozik, amely a szabályszerű út

megtartása esetén elérhető lett volna, a zálogos adós azonban nincs elzárva attól, hogy a hitelezőtől a szabálytalan értékesítés következményeképen szenvedett másnemű kárának a megtérítését is igényelhesse. (1927. október 8. — P. H. T. VI. 53.)

K. 639. E. H. Az a zálogtartó, aki a zálogtárgyat a Kt. 306. §-a értelmében jogosítva volt eladni, de az eladást szabályellenes úton és módon eszközölte, a zálogbaadónak csupán azért a kárért felelős, amely az utóbbit a szabályellenes úton és módon történt eladásból kifolyólag érte.

Ha ellenben a zálogtartó a zálogtárgyat az eladhatás feltételeinek fennforgása nélkül értékesíti, az adós pedig kötelezettségének kellő időben eleget tesz, vagy az értékesíthetés feltételeinek bekövetkezte előtt eleget tenni kész, a zálogtartó köteles az előbbi állapot helyreállításául az eladott zálogtárgyat visszaszerezni és a kötelezettséget teljesítő adósnak visszaszolgáltatni, ellenkező esetben a zálogtárgynak teljes értékét megtéríteni. (2274/1918. — P. H. T. IV. 639.)

HARMADIK FEJEZET.

A kereskedelmi ügyletek megkötése.

Kt. 314. §.

Ajánlat, elfogadás.

K. 662. E. H. Ha az eladó az ajánlatának elfogadása iránti nyilatkozattételre megállapodásszerűen kitűzött határidő letelte előtt ajánlatát visszavonja és ily módon a venni szándékozót megakadályozza abban, hogy az ajánlatot elfogadhassa és a vételt megkötheese, a felek között vételügylet létre nem jön s így a venni szándékozó fél kárt a Kt. 353. és 356.

§-ai alapján nem érvényesíthet, hanem csak arra van joga, hogy azon általános magánjogi szabály alapján, amely szerint aki jogellenes magatartásával másnak kárt okoz, tartozik ezt a kárt megtéríteni, annak a kárának megtérítését követelhesse, amelyet az eladási ajánlatot tevő neki említett jogellenes magatartásával esetleg okozott. (5106/1917. — P. H. T. IV. 662.)

II. Cím: Vétel.

ELSŐ FEJEZET.

Általában.

Kt. 336. §.

Szállítási határidő.

K. 346. E. H. Ha a felek az alkudozásoknál a szállítási határidő megállapítására súlyt helyeznek, úgy az a vételi ügyletnek egyik lényeges feltételét képezi és az arra vonatkozó megegyezés hiányában a szerződés végleg létrejöttnek tekinthető. (340/1899. — P. H. T. II. 346.)

Kt. 347. §. Árumegvizsgálása. Megőrzési kötelesség.

K. 648. E. H. A más helyről küldött áru a rendeltetési helyen, — ha más volt is a teljesítési hely, — megvizsgálható és a Kt. 347. §-a értelmében eladható. (3284/1916. — P. H. T. IV. 648.)

K. 650. E. H. A rendelkezésre bocsátás jogossága esetében a vevőnek a Kt. 347. §-ában megszabott megőrzési kötelessége és az ebből folyó felelőssége csak addig az időpontig terjeszthető ugyan ki, amíg az eladó abba a helyzetbe jut, hogy az áru fe-

lől rendelkezhetik; és ebből okszerűen folyik, hogy az eladó az ő rendelkezései késedelmével okozati összefüggésben álló károk megtérítését a vevőtől nem követelheti; ez azonban nem mentesíti a vevőt az eladó oly kárainak megtérítése alól, amelyeket a vevőnek az eladó rendelkezésére bocsátott, de még a vevő őrizetében levő áru (az adott esetben gép) leszerelése és elraktározása körül tanúsított nagyfokú könnyelműsége és gondatlansága idézett elő. (109/1914. — P. H. T. IV. 650.)

Kt. 348. §. Kellékszavatosság.

K. 653. E. H. Abban az esetben, ha saját termésű, de elsőrendű áru a vétel tárgya, az a körülmény, hogy saját termény eladásáról van szó, a minőségi kikötés érvényét nem zárja ki s így a termelő eladó csak a kikötött minőségű áru szállításával tesz eleget szerződéses kötelezettségének; az a körülmény pedig, hogy a termelő eladó a termett áru hiányos minősége miatt nem tehet eleget a szerződéses kikötésnek s így a szerződés hibáján kívül nem teljesíthető, a vevő kárigényét kizárja ugyan, de nem vonhatja maga után, hogy az eladó az ekként ellenszolgáltatás nélkül kapott vételárat vagy a szerződési ár és a teljesítés idejében fennálló kisebb piaci ár közötti különbözetet megtarthassa, hanem a szerződés előtti állapot állítandó helyre, vagyis az eladó az előre kapott egész vételárat tartozik a vevőnek visszafizetni. (7161/1916. — P. H. T. IV. 653.)

K. 848. E. H. Az az eladó, aki a dolog hibátlan voltáért jótállott, csak olyan hibáért nem szavatol, amelyet a vevő a szerződés megkötésekor ismert, ellenben minden olyan hibáért szavatol, amely a vevő előtt bármely okból ismeretlen volt. (698/1928. — P. H. T. VI. 848.)

K. 1034. E. H. Csekély jelentőségű és könnyen helyreállítható hiányok pótlását a megrendelő az elállási jog gyakorlásának ürügyével adásvételi szerződés esetében sem gátolhatja meg. (6214/1936. — P. H. T. VII. 1034.)

Kt. 349. §. Elévülési idő.

K. 347. E. H. A K. T. 349. §-ában meghatározott elévülési idő attól az időponttól számítandó, amikor a vevő abba a helyzetbe jutott, hogy a neki megküldött árut tényleg átvehette. (5562/1910. — P. H. T. II. 347.)

K 849. E. H. Ha a vevő a vétel tárgyának szerződésszerű minőségéről csak hosszabb időn át tartó kísérletezés után győződhetik meg, a K. T. 349. §-ában említett átvétel és a hiányokra alapított kereseti jognak a K. T. 349. §-ában megjelölt elévülési ideje is csak annak az időnek leteltétől számítható, amelyre a vevőnek a kísérletezés megejtése végett szüksége volt. (3894/1925. — P. H. T. VI. 849.)

Kt. 351. §. Vevő átvételi kötelessége.

K. 651. E. H. Az eladó az áru átvételében késedelmes vevő veszélye és költségére a Kt. 351. §-a alapján elraktározott árut is jogosult, sőt a rendes kereskedői gondosságból folyóan köteles is a Kt. 347. §-a értelmében oly esetben eladni, ha a raktárdíj és őrzési költség az áru értékével arányban nem álló összegre rug. (51/1909. — P. H. T. IV. 651.)

K. 851. E. H. Az áru átvételét megtagadó vevő kérelme nélkül az eladó által egyoldalúan megállapított utólagos teljesítési határidő a vevővel szemben nem joghatályos, miből következik, hogy az ilyen utólagos teljesítési határidő leteltével, tehát el-

késetten teljesített árverési eladás a vevő rovására történtnek nem tekinthető. (6186/1927. — P. H. T. VI. 851.)

Kt. 352. §. Vevő rovására eladás.

K. 348. E. H. Az eladó a vevő által ki nem fizetett, neki (a vevőnek) át nem adott és sem tőzsdei, sem piaci árral nem bíró árut magánkézből eladván, ez az eladás a vevő rovására történt eladásnak nem tekinthető és így az eladó, aki az árunak ily módon történt eladása által az áruval mint sajátjával rendelkezett és az árut tovább eladván, a szerződést a maga részéről már nem teljesítheti, a szerződéstől elállottnak tekintendő. (588/1905. — P. H. T. II. 348.)

K. 640. E. H. Csak az adós hivatkozhatik, de nem a hitelező is hivatkozhatik az őt terhelő késedelem következményei alól való kimentés végett valamely elháríthatatlan akadályra. (4361/1917. — P. H. T. IV. 640.)

K. 649. E. H. A Kt. 347. §-a értelmében a késedelmes vevő rovására való eladás az eladó kárigénye érvényesíthetésének olyan törvényes előfeltétele, amely nélkül az eladó a Kt. 352. §-a alapján árkülönbözetet nem követelhet. (869/1908. — P. H. T. IV. 649.)

Vevő késedelme miatt elállás.

K. 659. E. H. Ha a felek több különálló ügyletet kötöttek, akkor a vevőnek az egyik ügyletnél fennforgó fizetési késedelme alapján az eladó a többi különálló ügylettől vagy ezeknek még nem teljesí-

tett részeitől egyoldalúan el nem állhat. (3868/1916. — P. H. T. IV. 659.)

K. 850. E. H. A 649. sorszámú elvi határozatban foglalt az a jogszabály, hogy az árunak a K. T. 347. §-a értelmében a késedelmes vevő rovására való eladása az eladó kárigénye érvényesíthetésének olyan törvényes feltétele, amely nélkül az eladó a K. T. 352. §-a alapján árkülönbözetet nem követelhet, — nem alkalmazható arra a tényleges kárra, amelyet az eladó azáltal szenved, hogy az eladott áru még el nem készített részének gyártása céljából már előre költekeznie kellett és hogy ezek a kiadások a vevő jogtalan elállása folytán kárbavesztek. (2574/1921. — P. H. T. VI. 850.)

Kt. 353. §. Vevő teljesítési követelése.

K. 349. E. H. A vevő az eladótól teljesítési és elmaradt haszon gyanánt azt a vételártöbbletet, amelyet az áru kicsinyben való eladásával elérhetett volna, nem igényelheti; mert a vételár és a kicsinyben való eladás közötti különbözet a szállítani kötelezett áru nagyobb értékében a vevőnek úgy is megtérül és ez a haszonelmaradás a késedelemmel nem kapcsolatos. (875/1907. — P. H. T. II. 449.)

K. 641. E. H. Az a kötelezett, aki elvállalt kötelezettségének saját hibájából nem tehet eleget, nem védekezhetik a teljesítés utólagos lehetetlenné válásával. (5733/1916. — P. H. T. IV. 641.)

K. 647. E H. Az áru, amely vételügylet tárgya volt, szállítása előtt hatóságilag igénybe vétetvén (rekviráltatván), a teljesítés utólag lehetetlenné vált. Ebből folyik, hogy egyfelől a vevő az ügylet teljesítését nem követelheti és másfelől az eladó a kezéhez előre kifizetett vételárat a vevőnek visszaadni tartozik. (6939/1916. — P. H. T. IV. 647.)

Késedelmes eladó elleni kártérítési igény.

K. 656. E. H. A késedelmes eladótól a Kt. 353. §-a alapján a nem teljesítés miatt a vevőt megillető kártérítési összeg megállapításánál a vevő által engedett utólagos teljesítési időben fennállott piaci ár csak abban az esetben vehető számba, ha az utólagos teljesítési határidő engedélyezése a késedelmes eladó kérelmére történt. (1061/1916. — P. H. T. IV. 656.)

Eladó késedelme miatt elállás.

K. 660. E. H. Az ügylettől való elállás a másik félhez intézett egyoldalú nyilatkozattal történvén, hatályossága nem függ attól, hogy azt a másik fél elfogadja-e, amiből következik, hogy az elállási nyilatkozat azon időpont után, amelyben azt a másik fél megkapta, már többé egyoldalúan vissza nem vonható és hogy az a fél, aki a Kt. 353. §-ában részére biztosított jogok közül választva, az ügylettől eláll, utóbb nem követelheti, hogy a másik fél a teljesítés helyett a nemteljesítés miatt kártérítést nyújtson. (564/1912. — P. H. T. IV. 660.)

Kt. 356. §. Elmaradt haszon.

K 654. E. H. Tőzsdei vagy piaci árral bíró árura vonatkozó vételügylet nem teljesítése miatt a szerződési és a tőzsdei vagy piaci ár közötti különbözetet meghaladó kárt (haszonveszteséget) a vevő csak akkor követelhet, ha igazolja, hogy a nem szállított árut a teljesítés helyén és idején saját hibáján kívül fekvő okból be nem szerezhette. (277/1915. — P. H. T. IV. 654.)

K. 655. E. H. A Kt. 356. §. 2. pontjában foglalt rendelkezés nem zárja ki azt, hogy ha az áruknak tőzsdei vagy piaci ára nincs is, a vevő a késedelmes

eladótól annak a kárának megtérítését követelhesse, amely abból eredt, hogy a megvett, de nem szállított árut nyereséggel tovább nem adhatta, ha kimutatja, hogy az árut a szerződési árnál magasabb áron értékesíthette volna. (Rp. IV. 304/1918. — P. H. T. IV. 655.)

II. Nem követelheti azonban a vevő az I. alatt meghatározott elmaradt nyereségnek megtérítését abban az esetben, ha bizonyíttatik, hogy a nem szállított árut a vevőnek a teljesítés helyén és idején a szerződési árnál nem magasabb áron beszereznie módjában állott s így a haszonveszteséget a teljesítés helyén és idejében eszközölt fedezeti vétel útján elkerülhette volna. (2566/1915. — P. H. T. IV. 655.)

Kt. 354. §. Értesítési kötelesség.

K. 1035. E. H. Abban az esetben, ha az egyik szerződő fél az ügylet teljesítését kifejezetten megtagadta, a másik fél, ha az ügylettől el akar állni, nem tartozik őt a K. T. 354. §-a értelmében erről értesíteni és az utólagos teljesítésre kellő időt engedni, hanem jogosult a szerződéstől minden további értesítés nélkül elállani. (5710/1931. — P. H. T. VIII. 1035.)

II. FEJEZET. A VÉTEL KÜLÖNÖS NEMEI.

Kt. 362. §. Kellékszavatosság a mustra szerinti vételnél.

K. 661. E. H. A mustra szerinti vételnél az eladó szavatol azért, hogy az áru minőségében nem lesznek olyan hiányok, amelyek a mustrán annak átadásakor s a szerződés megkötése alkalmával rendes kereskedői gondosság mellett felismerhetők nem voltak.

Ebből a szerződéses szavatosságból önként fo-

lyik, hogy abban az esetben, ha a mustrán az átadáskor fel nem ismerhető hiányok jelenségei utólag mutatkoznak, az eladó azon az alapon, hogy a szállított áru a mustrának megfelel, a minőségi hiányok miatt felelősség alól nem mentesül. (6673/1917. — P. H. T. IV. 661.)

V. Cim. Fuvarozási ügylet.

II. FEJEZET. ELTÉRŐ INTÉZKEDÉSEK A VASPÁLYÁK FUVAROZÁSI ÜGYLETEIT ILLETŐLEG.

K. 350. E. H. A vasuti üzletszabályzat 48. §-ában meghatározott bírság abban az esetben, ha azokon az árukon kívül, melyek az idézett szakaszban említett különös óvintézkedés mellett voltak szállíthatók, a fuvarozás végett feladott áruküldeményben más áruk is foglaltattak, nem az egész áruküldeménynek, hanem csupán azon áruknak a súlya után szabható ki, amelyek csakis ezen különös óvintézkedés mellett voltak szállíthatók. (1260/1900. — P. H. T. 350.)

A határozatban említett üzletszabályzati §. helyett ma már az új vasuti üzletszabályzat (6.810/1938. M. E. sz. r.) megfelelő §-a értendő.

K. 351. E. H. A vasuti üzletszabályzat 63. §-a szállítási határidő be nem tartásának jogkövetkezményeit csak általánosságban határozza meg, a közegeinek gondatlanságából származott fuvarozási késedelemmel okozott károkért azonban a vasút, felelősségének a fenti szakaszban meghatározott mértékén felül, teljes kártérítéssel tartozik. (758/1940. — P. H. T. 351.)

A határozatban említett üzletszabályzati §. helyett ma már az új vasuti üzletszabályzat (6.810/1938. M. E sz. r.) megfelelő §-a értendő.

K. 663. E. H. Ha a feladó a nemzetközi fuvarozásban a fuvarlevélen meg nem jelölte, hogy tört

díjszabás alkalmazását kívánja, a vasutnak jogában áll az érvényesen kihirdetett közvetlen díjszabást alkalmazni. (705/1917. — P. H. T. 663.)

K. 664. E. H. Ha a közvetlen díjtételek alapján továbbítandó árut a feladóállomásról a rendeltetési állomásra a vasút nem azon az útvonalon továbbította, amelyen a közvetlen díjszabás érvényesül, mert ezen az útvonalon a katonai hadvezetőség a polgári áruforgalmat hadiérdekből eltiltotta volt, akkor a vasút a V. Ü. Sz. 70. §. 1. pontja és a berni nemzetközi egyezmény 12. cikkének 4. bekezdése értelmében jogosan igényelheti annak a díjkülönbözetnek utánfizetését, amellyel a fuvardíj a tényleg befutott útvonalon nagyobb volt. (6538/1917. — P. H. T. 664.)

A határozatban említett üzletszabályzati §. helyett ma már az új vasuti üzletszabályzat (6.810/1938. M. E. sz. r.) megfelelő §-a értendő.

Kt. 425—433. §§.

K. 665. E. H. A V. U. Sz. 71. §-a csak oly utánfizetés iránti követelésekre állapítja meg az egy évi elévülést, amelyek a díjszabás helytelen alkalmazásán vagy az illetékek kiszámításánál előfordult hibán alapulnak.

A helytelen súlybevallás azonban, ha jelentékeny, rendszerint a feladó részéről elkövetett megtévesztés vagy az ő terhére eső súlyos gondatlanság következménye és így a vasútnak utánfizetés iránt ily alapon támasztott követelését elévülés szempontjából nem lehet azonos tekintet alá venni oly követeléssel, amely a fuvardíjszámítás tévességén alapul. Ilyen követelésre tehát az egy évi elévülést alkalmazni nem lehet.

A felhívott 71. §-nak ez az értelmezése nem áll ellentétben a V. Ü. Sz. 60. §. 5. bekezdésének azzal

a rendelkezésével, amely szerint a fuvardíjpótlék egy év alatt elévül, mert a fuvardíjpótlékkövetelés a rendes fuvardíjkülönbözet többszöröse és abból, hogy az ilyen bírságjellegű követelés egy év alatt elévül, nem következik, hogy a rendes fuvardíjból hiányzó összegre irányuló követelés is a kivételes rövid elévülés alá tartozzék. (743/1915. — P. H. T. IV. 665.)

A határozatban említett üzletszabályzati §. helyett ma már az új vasuti üzletszabályzat (6810/1938. M. E. sz. r.) megfelelő §-a értendő.

K. 666. E. H. A tűzveszélyes árukkal rakott nyitott vasúti kocsit mindig és feltétlenül a vonat második felébe kell besorozni, amint ezt a vasuti forgalmi utasítás elrendeli. Ennek elmulasztása a vasút vétkes gondatlanságát annak dacára is megállapítja, hogy a vasuti forgalmi utasításnak említett rendelkezése a belső kezelésére vonatkozik. (8344/1915. — P. H. T. IV. 666.)

K. 852. E. H. Ha a teljes kocsirakományba feladott áru berakásáról a feladó gondoskodik, akkor a kocsi ablakainak bezárása vagy nyitva hagyása is az ő kötelessége, amennyiben a vasuti fuvarozásra irányadó határozmányok eltérően nem rendelkeznek. (5426/1926. — P. H. T. VI. 852.)

K. 853. E. H. Utipoggyásznak, útközben elveszése egymagában megállapítja a felügyeletre hivatott vasuti közegek vétkes gondatlanságát.

A vasút az elveszett utipoggyászért járó kártérítést bizonyos legmagasabb összegre korlátozhatja ugyan, ez a korlátozás azonban a felekkel szemben csak akkor hatályos, ha a Vasuti és Közlekedési Közlönyben történt közzétételén felül a közönséggel alkalmas helyen kifüggesztett hirdetmény vagy a fel-

adónak esetről-esetre figyelmeztetése útján külön is közöltetett. (3463/1922. — P. H. T. VI. 853.)

VI. Cím: Közraktári ügylet.

Kt. 444. §. Közraktári jegy.

K. 854. E. H. A közraktár az árut csak a közraktári jegy (árujegy és zálogjegy) visszaadása fejében köteles kiadni, átruházás, vagy engedmény alapján azonban, a közraktári jegy visszaadása nélkül, az árut kiszolgáltatni nem tartozik. (5383/1925. — P. H. T. VI. 854.)

VII. Cím: Biztosítási ügylet.

ELSŐ FEJEZET.

Általános határozatok.

(Kt. 453—462. §§.) 1923:II. tc.

(Külföldi biztosító társaságok magyarországi fiókja tekintetében.

L. a K. 52. T. Ü. H.-t a Kt. 230. §-a kapcsán.)

Biztosítási alap beszerzése kölcsön útján.

K. 352. E. H. Nincs törvényes akadálya annak, hogy a biztosítási szövetkezet a biztosítási alapot kölcsön útján szerezze be. A kölcsönvett összeg azonban az így beszerzett alapból vissza nem fizethető és abból annak kamatai sem törleszthetők. (1251/1907. — P. H. T. II. 352.)

5460/1928. M. E. sz. r.
Biztosítási ügynök.

Közvetítő ügynök.

K. 359. E. H. A biztosítási ügynök a felektől leendő behajtás végett neki átadott kötvények és díjkötvényekben kitűntetett díjösszegek erejéig szerződésszerű kikötés hiányában is, már azon jogviszonynál fogva, melyben a biztosító társasággal szemben áll, felelős, ha hosszabb idő eltelte dacára sem a kötvényeket vissza nem szolgáltatta, sem értékükkel el nem számolt és a felelősséget elenyésztető tényeket ő (az ügynök) köteles bizonyítani. A biztosítási ügynöknek ez a felelőssége a visszatérő időszakokban fizetendő díjakra is kiterjed. (874/1905. — P. H. T. II. 359.)

Ügyletkötő ügynök.

K. 354. E. H. A biztosítási ajánlat felvételére megbízott ügynök az ajánlatban foglalt kérdések értelmezése tekintetében a biztosító megbizottjának lévén tekintendő, az ajánlatban foglalt kérdésekre vonatkozóan általa elkövetett megtévesztéssel szemben a biztosító a hamis bevallásra sikerrel nem hivatkozhatik. (1160/1912. — P. H. T. II. 354.)

Kt. 469. §. Módosítás. deaktivitás utólagos megállapodással.

K. 668. E. H. A szerződő felek a biztosítás feltételeire vonatkozóan a kötvény kiállítása után is joghatályosan létesíthetnek a kötvény tartalmától eltérő megállapodást és ilyen esetben a szerződés feltételei tekintetében nem a kötvény tartalma, hanem az utólagos megállapodással elfogadott feltételek az irányadók. (5157/1917. — P. H. T. 668.)

K. 669. E. H. A felek által megszüntetett biztosítási szerződés reaktiválása nem csupán írásbeli nyilatkozat útján, hanem minden olyan formában

joghatályosan megtörténhetik, amely a szerződő felek ügyletkötésére irányuló akaratnyilvánításának kifejezésre juttatására alkalmas. (5060/1917. — P. H. T. 669.)

Kt. 473. §. Kárbiztosítási díj fizetési késedelme.

K. 60. J. D. Ha a kötelezett a kárbiztisítás hatályának beállta után fizetendő díjat az esedékességkor, vagy a neki engedett halasztás elteltéig nem fizeti meg, a biztosítónak az 1927:X. tc. 5. §-ában előírt figyelmeztető felhívást a teljesítés elmulasztása napjától számított 30 nap alatt kell elküldenie. (1933. november 23. — P. H. T. VIII. 1038.)

K. 61. J. D. Ha a kárbiztosítás hatályának beálltakor, vagy még ez előtt esedékes díj megfizetésére a biztosító a kötelezett félnek halasztást engedett és a fél a halasztás elteltéig a díjat nem fizeti meg: a biztosítónak az 1927:X. tc. 5. §-a szerint előzetes felhívás mellett megszabott utólagos teljesítési határidő eltelte után 60 nap alatt kell díjkövetelését érvényesítenie. (1933. november 23. — P. H. T. VIII. 1037.)

Háború esetére szóló külön díj.

K. 675. E. H. Ha a biztosítási feltételek szerint háború esetén a biztosítottak a biztosító intézet igazgatósága által meghatározandó külön díjat kötelesek fizetni, — s e mellett a rendelkezés mellett sem a kötvény szövegében, sem a kötvényre vezetett általános feltételek többi cikkében nincs szabatosan megjelölve az, hogy a biztosított a kötvényben a háborút megelőző időben eredetileg megszabott díjakon felül a háborús kockázatnak a biztosítóra háruló viseléséért összegszerűen meghatározott mennyi külön díjat és mikor köteles a biztosítónak fizetni a szerződés joghatályának a

külön díj nem fizetése okából való megszűnése csak abban az esetben volna sikerrel vitatható, ha a biztosító kimutatta volna azt, hogy a háború esetén fizetendő külön díj összegét s annak fizetési feltételeit akár a biztosítási szerződés megkötése alkalmával, akár ezt követően tényleg meghatározta, ezt a határozatát a biztosítottal közölte s neki ekként módot nyujtott arra, hogy fizetési kötelezettségének a külön díj tekintetében eleget tehessen. (3005/1916. — P. H. T. IV. 675.)

1927:X. tc. 5. §. Díjfizetésre felhívás.

K. 86. J. D. Ha az első biztosítási időszakot követő valamely időszakra járó életbiztosítási díj fizetésére a szerződő fél magát az esedékességre külön írásban nem kötelezte és a díjfizetést elmulasztja, az életbiztosítási szerződés az esedékesség napjának elteltével már egyedül a nem fizetés okából hatályát veszti s ennek a hatályvesztésnek előidézéséhez nem szükséges, hogy a biztosító a szerződő felet az 1927:X. tc. 5. §-ának első bekezdése értelmében a díjfizetésre felhívja és utólagos teljesítési határidőt adjon.

Annak elbírálásánál azonban, hogy a díjfizetésnél mulasztás történt-e, mindazokat a körülményeket figyelembe kell venni, melyek az általános szabályok szerint, a teljesítésben való késedelem következményei alól mentesítenek. (1937. április 28. — P. H. T. VIII. 1039.)

Kt. 475. §. Elhallgatás.

K. 1040. E. H. Az, hogy az elhallgatott vagy valótlanul előadott körülmény és a bekövetkezett biztosítási esemény (baleset) között az adott esetben nincs meg az okozati összefüggés, a biztosítónak a K. T. 475. §-án alapuló megtámadási jogát nem

érinti; döntő tekintetben mindenkor csak az, hogy az elhallgatás vagy valótlan előadás olyan körülményre vonatkozott-e, amely általában véve (objektíve) a biztosítási kockázat elvállalása szempontjából lényeges befolyással lehetett a biztosítóra nézve. (3305/1935. — P. H. T. VIII. 1040.)

Kt. 477. §. Kárigény alapja és terjedelme.

K. 673. E. H. A háborús kár fogalma alá csak az a kár vonható, amelyet a hadrakelt csapatoknak vagy katonai személyeknek a háborús célok megvalósítására irányuló ténykedései idéztek elő.

Ámde a harctérre vonuló katonaság által, elszállásolása közben, gondatlanságból előidézett tűzvész nem minősíthető magával a háborúval szorosan összefüggő s ez által közvetlenül előidézett olyan eseménynek, amely a biztosítónak a tüzeset által okozott kárért való felelősségét azon az alapon megszüntetné, hogy ő a biztosítási feltételek szerint a kárt megtéríteni nem tartozik akkor, ha a tüzet háború vagy hatósági rendelkezés okozta. (2332/1916. — P. H. T. IV. 673.)

K. 667. E. H. A biztosítási szerződésből eredő jogoknak a biztosítóval való érvényesítésére feljogosítottnak tekintendő az a harmadik személy is, aki a biztosítási összegre vagy jövedelmeire való igényét megfelelően kimutatja.

A végrehajtási zárlat alá helyezett ingatlanok haszonvételeinek kezelésére az 1881: LX. tc. 208—210. §-ai értelmében hivatott zárgondnok törvényes jogköréhez tartozónak kell tekinteni azt a jogosultságot is, hogy a végrehajtató hitelezőket a tűzkár folytán megsemmisült ingatlanokkal azonos állagérték tekintete alá eső biztosítási összeg hasznai tekintetében megillető jogok érvényesíthetése céljából a biztosítási összegnek bírói letétbe helyezés útján

leendő biztosítására a törvényes joglépéseket megtegye. (3048§1917. — P. H. T. IV. 667.)

Kt. 481. §. Kármegállapítás módja.

K. 672. E. H. A Kt. 481. §-ának a bírói gyakorlatban elfogadott értelme szerint a felek a kármegállaptás módját a biztosítási szerződésben kölcsönösen kötelező joghatállyal előre meghatározhatják, de az ez iránti megállapodás csak akkor érvényes, ha mindkét fél joga egyenlően van biztosítva; ellenkező esetben az erre vonatkozó kikötésnek, minthogy az egyenlő jogok elvét sérti, joghatálya nincs, s ily kikötés a kárnak más, törvényes módon való megállapítását ki nem zárja. (2059/1916. — P. H. T. IV. 672.)

K. 855. E. H. A kárbiztosítási szerződés feltételeinek megfelelő módon megejtett szakbizottsági becslés bíróságon kívüli szakértői véleménynek tekintendő, amely a K. T. 481. §-ának rendelkezéséhez képest egyrészt a kár megállapításánál a feleket kötelezi, másrészt kizárja a kárnak utóbb bírói szemle útján megállapítását, kivéve, ha a biztosított igazolja, hogy a szakbizottsági becslésben résztvett szakértők akár jobb tudomásuk ellenére, akár tévedésből, akár helytelen eljárás alapján becsülték fel a kárt. (8640/1927. — P. H. T. VI. 855.)

Kt. 468. §. Tartamengedmény visszatérítése.

K. 353. E. H. A biztosítási szerződésnek az a feltétele, hogy a biztosító a tartamengedmény visszatérítését feltétlenül követelheti, bármi okból is szünjék meg a szerződés a kikötött több évi időtartam lejárta előtt, mint a K. T. 486. §-ába ütköző, érvénytelen. (1236/1906. — P. H. T. II. 353.)

Kt. 487. §. Elévülési idő.

K. 355. E. H. Abban az esetben, amikor a felek a biztosítási szerződésből eredő igényekre nézve kötelező megállapodásra jutottak, a K. T. 487. §-ának az elévülésre vonatkozó rendelkezése ezekre az igényekre már nem alkalmazható. (824/1911. — P. H. T. II. 355.)

III. FEJEZET. ÉLETBIZTOSITÁS.

Kt. 498. §. Életbiztosítás fogalmi köre.

K. 678. E. H. A kockázatviselés az ügyletnek az életbiztosításnál is fogalmi tényezője és az életbiztosítás minden fajánál mellőzhetlen feltétele.

Ebből folyik, hogy nem lehet életbiztosításnak minősíteni az olyan ügyletet, amelynek kikötései a biztosított összeg kifizetésének feltételeit akként határozzák meg, hogy a biztosító részéről való kockázatviselés teljességgel ki van zárva. Következésképen az ilyen ügylet, a biztostási ügyletekre vonatkozóan meghatározott alaki kellékek fennforgása dacára kezdettől fogva érvénytelennek tekintendő s igy a biztosító a befizetett díjakat a Kt. 506. és 486. §-ai értelmében a biztosítottnak, vagy igazolt jogutódjának visszaszolgáltatni köteles. (345/1917. — P. H. T. IV. 678.)

Kt. 500. §. Szerződéskikötések.

K. 356. E. H. Ha a biztostási szerződésben fel vannak sorolva a teljes munkaképtelenség esetei, annak a szerződési kikötésnek helyesen csak az az értelme, hogy az ott felsorolt esetek a biztosító társaság felelősségét minden további bizonyítás nélkül megállapitják; de ez nem zárja ki, hogy a baleset ellen biztosított fél egyéb esetekben is bizonyíthassa,

hogy a szenvedett baleset az ő teljes munkaképtelenségét eredményezte. (739/1908. — P. H. T. II. 356.)

Kt. 504. §.

Háborús kockázat.

K. 674. E. H. Háborús kockázat alatt a biztosítási jog szempontjából azt a kockázatot kell érteni, amelynek alapjául a hadműveletek előkészítésénél és lebonyolításánál hadiszolgálatunknál fogva résztvevő biztosítottak elhalálozásának vagy testi épségük megcsorbításának eshetőségeit a háborún kívül rendes életviszonyokkal szemben jelentékeny mérvben fokozó veszélyek szolgálnak. A háború kockázata tehát nem terjeszthető ki az olyan hadbavonultak biztosítási szerződésére, aki nem a fennebb megjelölt hadműveletek alkalmával, hanem a hadműveletek közvetlen vagy közvetett veszélyei alá nem eső helyen, a háborús hadiszolgálat körébe nem vonható alkalmaztatása közben felújult korábbi betegsége következtében halt meg, mert az ilyen beosztásban teljesített szolgálat a béke idejében teljesített katonai szolgálatnál fokozottabb veszéllyel nem jár s a biztosítónak kockázatát nem fokozza. (3245/1916. — P. H. T. IV. 674.)

K. 676. E. H. A foglalkozás változásra vonatkozó bejelentési kötelezettséget azokra a helyzetváltozásokra szorítkozónak kell tekinteni, amelyeknek veszélyesélyei a biztosító által elvállalt kockázatot fokozzák. Ha tehát a biztosítási szerződés a hadbavonulás kockázatának elvállalását kizárta, a bejelentési kötelezettség csakis a polgári foglalkozásban beállott változásokra vonatkozik. (3196/1917. — P. H. T. IV. 676.)

Öngyilkossági kockázat.

K. 1041. E. H. A biztosított akaratából és felhívására harmadik személy részéről elkövetett szándékos cselekmény folytán bekövetkezett halál a Kt. 504. §. 1. pontjának alkalmazása szempontjából, az öngyilkossággal azonos jogi elbírálás alá esik. (1921/1934. — P. H. T. VIII. 1041.)

Kt. 506. §. Szakbizottsági eljárás balesetbiztosításnál.

Kt. 505. §. Stornirozás.

K. 357. E. H. A bemutatóra szóló életbiztosítási kötvény a biztosító hozzájárulása nélkül át lévén ruházható, a biztosítási szerződésnek a biztosító és a biztosított között az átruházás után történt stornirozása a kötvény tulajdonosára nem joghatályos. (442/1910. — P. H. T. II. 357.)

K. 677. E. H. Balesetbiztosításnál, mint az életbiztosítás egyik neménél, a szakbizottsági eljárás joghatályosan ki nem köthető. (10.808/1915. — P. H. T. IV. 677.)

Váltójog.

1876:XXVII. törvénycikk a váltótörvényről.
I. rész. Váltóképesség.

I. Rész. Váltóképesség.

Vt. 1. §.

K. 306. E. H. A váltótörvény 1. §-ának 2-ik bekezdésében foglalt rendelkezés, hogy nem teljeskorúak szenvedő váltóképességgel csak akkor bírnak, ha önállóan ipart űznek, nem hagy fenn kétséget aziránt, hogy ezek a nem teljeskorúak a szenvedő váltóképességüket csak abban az időpontban érik érik el, amelyben az ipart tényleg űzik és nem már akkor, amikor a gyámhatóság az iparűzéshez beleegyezését megadja. (772/1905. — P. H. T. II. 306.)

K. 590. E. H. Aki kiskorúsága idején aláírt váltót csak önjogúságának elérte után, vagyis akkor hozott forgalomba, amikor már szenvedő váltóképessége volt; szenvedő váltóképesség hiányára alapított kifogást nem érvényesíthet. (917/1912. — P. H. T. IV. 590.)

II. Rész. Az idegen váltóról.

I. Az idegen váltó kellékei.

Vt. 3. §. 3. pont.

K. 591. E. H. A váltótörvény nem tiltja sem a kibocsátók, sem a rendelvényesek, sem a telepesek többségét és így ezek többsége a váltó érvényességét nem érinti. (758/1914. — P. H. T. IV. 591.)

K. 592. E. H. Az olyan váltó, amelyen több rendelvényes nem együttesen, hanem vagylagosan van megjelölve, a rendelvényezés határozatlansága miatt, kellékhiányban szenved, s így abból váltói kötelezettség nem származik. (200/1902. — P. H. T. IV. 592.)

K. 593. E. H. Az olyan idegen váltó, amelyen az intézvényezett és a rendelvényes egy és ugyanaz a személy, kellékhiányos s így abból váltói kötelezettség nem származik. (957/1914. — P. H. T. IV. 593.)

Vt. 3. §. 5. pont.

K. 307. E. H. A váltó előlapján, annak oldalán a szöveg mellett keresztben írt névaláírás nem tekint-

hető kibocsátói aláírásnak, mert a váltókibocsátó aláírásának a váltó oly helyére kell reá vezettetni, hogy ezáltal a váltó szövege aláírtnak jelentkezzék. (1159/1905. — P. H. T. II. 307.)

K. 594. E. H. Az elfogadó és a kibocsátó személyazonosságára alapított kifogás sikerrel csak abban az esetben érvényesíthető, ha ezt az azonosságot magának a váltónak tartalma tünteti fel. (59/1914. — P. H. T. IV. 594.)

K. 596. E. H. Nem keletkezik váltói kötelezettség abból, ha valaki a nevét váltó előlapjára írja, amennyiben az aláírás sem kibocsátói, sem kezesi, sem együttkötelezetti aláírásnak nem tekinthető. (303/1913. — P. H. T. IV. 596.)

Vt. 3. §. 6. pont.

K. 833. E. H. A V. T. 3. §-ának 6. pontja nem zárja ki, hogy a váltó kibocsátója akár együttes, akár vagylagos módon több intézvényezettet nevezhessen meg, az ilyen váltó tehát nem kellékhiányos. (3764/1920. — P. H. T. VI. 833.)

III. A forgatmány.

Vt. 1. §.

K. 598. E. H. Ha a váltó az egyik elfogadótársra forgattatik, egymagában az a körülmény, hogy ő az alperesnek elfogadótársa, nem lehet akadálya annak, hogy a váltón alapuló jogait érvényesíthesse, — hanem az alperes csupán oly kifogásokat emelhet, amelyek a közte és a felperes között fennálló köztörvényi viszonyon alapulnak. (1103/1913. — P. H. T. IV. 598.)

Vt. 12. §.

K. 597. E. H. A forgató kötelezettségét megszünteti az a körülmény, hogy a kibocsátó és az elfogadó neve mellé utólag a „kötelezettség nélkül" kitétel iratott. (963/1911. — P. H. T. IV. 597.)

Vt. 15. §.

K. 835. E. H. Ha a forgatmány behajtási jellege magából a hátiratból nem is tűnik ki, ez nem vonja maga után a felperesként fellépő behajtással megbízottnak a keresettel való elutasítását, hanem csupán azt, hogy az ilyen felperessel szemben az alperes mindazokkal a kifogásokkal élhet, amelyek őt a behajtással megbízó előzővel szemben megilletik. (5700/1927. — P. H. T. VI. 835.)

VI. Az elfogadás.

Vt. 21. §.

K. 595. E. H. A váltótörvény nem tiltja és így nincs kizárva, hogy intézvényezettként meg nem jelölt harmadik személy is váltóelfogadóként szerepelhessen, vagyis, hogy a váltóra vezetett névaláírása elfogadói váltónyilatkozatnak tekintessék; de ily esetben magából a váltóból kell kétségtelenül kitűnni az elfogadásra irányuló akaratnyilvánításnak, és a váltón szereplő harmadik személy együttkötelezettnek is csak ilyen esetben tekinthető. (7351/1915. — P. H. T. IV. 595.)

Vt. 24. §. Telepített váltó.

K. 313. E. H. A váltóbirtokos a fizetési hely (telep és telepes) utólagos kitöltésére ellenkező megállapodás hiányában jogosult. (945/1911.) — P. H. T. II. 313.)

K. 314. E. H. Ha a váltóbirtokos azzal a jogával, hogy ellenkező megállapodás hiányában a váltót utólag telepítheti, már élt, akkor a váltóra vezetett telepet a váltókötelezettek beleegyezése nélkül többé nem törölheti. (322/1913. — P. H. T. II. 314.)

VII. Biztosítási visszkereset.

K. 609. E. H. visszkereseti jog fenntartásához szükséges óvási cselekmény — erre vonatkozó törvényes tiltó rendelkezés hiányában — az óvás felvételére rendelt határidőn belül többször is joghatályosan megismételhető és az előzőleg szabálytalanul foganatosított óvási cselekmény szabályszerűvel pótolható. (2447/1916. — P. H. T. IV. 609.)

2. Fizetés.

Vt. 36. §.

K. 308. E. H. A hátiratok láncolatában előforduló üres forgatmányt a váltói kapcsolatban nem állott harmadik személy a váltó megóvatolása után saját váltóbirtokosi minőségének igazolására fel nem használhatja. (514/1910. — P. H. T. II. 308.)

Vt. 37. §.

K. 834. E. H. Az elfogadó a váltóbirtokossal szemben a kibocsátó részéről neki teljesített fizetésre csak akkor hivatkozhatik, ha bizonyítja, hogy a visszkereseti adós a fizetést nemcsak a saját, hanem egyúttal az elfogadó érdekében és ő helyette is teljesítette. (7750/1927. — P. H. T. VI. 834.)

K. 1017. E. H. Nem ellenkezik a Vt. 37. §-ának értelmével, hogy az érdekelt felek kizáróan egymás-

közti viszonyukra kötelező hatállyal a váltóban megjelölt külföldi pénznemnek országos pénznemre való átszámításánál az átszámítás kulcsát és így a lerovandó összeget, a váltón kívüli megállapodásban meghatározzák.

Ez a szabály azonban akkor, ha a váltóban valósággal idegen pénznemben való teljesítést kötöttek ki, csak akkor alkalmazható, ha az adós az idegen pénznemek forgalmának korlátozására fennálló szabályok folytán valóságos külföldi pénznemben nem fizethet és kötelezettségét csak országos pénznemben teljesítheti. (5172/1936. — P. H. T. VIII. 1017.)

IX. Fizetési visszkereset.

Vt. 41. §.

Lásd a 609. E. H.-t fentebb a biztosítási visszkeresetnél.

K. 608. E. H. A váltónak a fizetési napra vonatkozó megállapodás ellenére történt kitöltése tekintetében emelt kifogás magában foglalja az óvás szabálytalanságára vonatkozó kifogást is.

A váltóbirtokos a visszkereseti jogának fenntartása végett szükséges váltócselekmények időpontja tekintetében is a megállapodásszerinti lejárati naphoz alkalmazkodni köteles. A megállapodásellenes időben felvett óvás a visszkereseti jog fenntartására nem alkalmas. (45/1909. — P. H. T. IV. 608.)

Vt. 49. §.

Lásd a 311. és 605. sz. E. H.-t a Vt. 91., a 308. E. H.-t a Vt. 36., a 312. E. H.-t a 92., végül a 834. E. H.-t a Vt. 38. §-ánál.

K. 599. E. H. Aki mint váltókötelezettség alatt álló, a váltót beváltotta: a váltó alapján, a vele együtt kötelezett többi adóstársától csak oly mérvben követelhet fizetést, aminő mérvben az köztük fennforgott, a váltó keletkezésének alapjául szolgált köztörvényi viszonyból kifolyóan adóstársai vele szemben kötelezettségben állanak. (412/1904. — P. H. T. IV. 599.)

Vt. 50. §. Váltódíj.

K. 1018. E. H. Az egyharmad százalék váltódíj nem esik az óvás költsége fogalma alá.

A váltódíj a váltóbirtokost megillető munkadíj, amely nem jár akkor, amidőn a váltóbirtokos a váltót nem váltotta be, hanem az egyenesen az ő rendeletére volt kiállítva s így nem fejtett ki semmi tevékenységet, amely után díjazás (provizió) járna. (1728/1934. — P. H. T. VIII. 1018.)

X. Közbenjárás.

1. Névbecsülési elfogadás.

Vt. 56. §. Szükségbeli utalvány.

K. 601. E. H. A névbecsülési fizetésből származtat váltókereseti jogok érvényesítésének feltétele egyrészt az, hogy a váltó tényleg szükségbe jusson s másrészt az, hogy a váltóbirtokos az általa magára a váltóra vezetett vagy külön okiratba foglalt nyilatkozatában elismerje azt, hogy a váltót annak lejárta után, a váltónak későbbi birtokosaként fellépő harmadik személy névbecsülésből fizette ki, ha pedig az előbbi váltóbirtokos ennek elismerését megtagadja, úgy ez a tény óvásfelvétellel igazolandó. (650/1916. — P. H. T. IV. 601.)

2. Névbecsülési fizetés.

Vt. 63. §. Névbecsülő jogi helyzete.

K. 600. E. H. A váltókapcsolaton kívül álló névbecsülő a fizetésteljesítés ténye által szerzi meg a váltóból eredő jogokat a névbecsült és ennek előzői ellen, — és mint ilyen nem olyan jogutóda az előbbi váltóbirtokosnak, mint az engedményes, hanem önálló váltóhitelező, aki a váltón alapuló jogokat az előbbi váltóbirtokos viszonyaitól függetlenül gyakorolhatja. (1086/1913. — P. H. T. IV. 600.)

XI. A váltókezességről.

Vt. 66. §. Kezességi nyilatkozat.

K. 602. E. H. A váltókezességi nyilatkozatból származó jog és kötelezettség megítélésénél köztörvényi úton is a váltótörvény szabályai irányadók. Ennélfogva abban az esetben is, ha a váltói kötelezettségre vonatkozó kezesség nem váltónyilatkozaton, hanem külön okiraton alapszik, — tartalmának megbírálásánál a hitelező által a kezes ellen indított köztörvényi perben is vizsgálni kell, hogy annak a váltói kötelezettsége, akiért a kezesség vállaltatott, a kereset megindításakor mennyiben állott még fenn. (4221/1913. — P. H. T. IV. 602.)

Lásd még az 595. E. H.-t a Vt. 21. §-ánál.

XIII. Elveszett váltók.

Vt. 80. §. Váltó kiadása iránti kötelezettség.

K. 1019. E. H. A váltó kiadására való kötelezettség a Vt. 80. §-a értelmében akkor is fennáll, ha a váltó birtokosa a váltót az alapul szolgáló ügylet

törvényes tilalomba ütköző voltának ismeretében vagy az e tekintetben szükséges gondosság követelményeinek elmulasztása mellett szerzi meg. (5314/1933. — P. H. T. VIII. 1019.)

XIV. Hamis és hamisított váltók.

Vt. 81. §. Hamis aláírás a váltóra.

K. 1020. E. H. A váltóra vezetett hamis aláírás, mint eredetileg érvénytelen váltónyilatkozat, utólagos jóváhagyás esetén sem szül váltójogi kötelezettséget. (4649/1930. P. H. T. VIII. 1020.)

XV. Váltó elévülése.

Vt. 84—90. §§.

K. 309. E. H. A közkereseti társaság ellen indított váltókereset az egyes tagok ellen folyó váltójogi elévülést nem szakítja meg. (907/1911. — P. H. T. II. 309.)

K. 310. E. H. A váltójogi elévülést jogügylet által előzetesen kizárni vagy annak tartamát az elévülési idő letelte előtt kelt szerződéssel meghosszabbítani nem lehet.

A befejezett elévülésről való lemondást ellenben a váltótörvény ki nem zárja. Az elévülésről való ilyen utólagos lemondást magában foglaló jogügylet tehát joghatályos, magától értetvén, hogy a lemondás napjával a lemondó váltókötelezettel szemben új váltójogi elévülési idő veszi kezdetét. (863/1906. — P. H. T. II. 310.)

K. 603. E. H. A biztosítási díjról fizetési és nem fedezeti váltó adatván: a zilyen váltón alapuló követeléssel szemben nem a Kt. 487. §-ában szabályozott

egy évi, hanem a váltójogi elévülési idő nyerhet alkalmazást. (782/1914. — P. H. T. IV. 603.)

XVI. A váltóhitelező jogai.

Vt. 91. §. A váltókötelezettek egyetemleges felelőssége.

K. 311. E. H. A váltótörvény 49. §-ának abból a rendelkezéséből, hogy a váltóbirtokos jogosítva van keresetét, illetőleg visszkeresetét valamennyi váltókötelezett vagy a váltókötelezettek bármelyike vagy többje ellen szabad választása szerint intézni és hogy ebben a tekintetben a forgatmányosok sorrendjéhez kötve nincs, valamint a váltótörvény 91. §-ának a váltókötelezettek egyetemleges felelősségét megállapító rendelkezésből önként következik a hitelezőnek az a joga, hogy bármelyik váltókötelezett megajándékozottja ellen fordulhasson, tekintet nélkül arra, hogy a követelés a többi kötelezettektől esetleg még behajtható. (7419/1905. — P. H. T. II. 311.)

K. 605. E. H. A váltóhitelező által a váltókötelezettek valamelyikével kötött egyesség a többi váltókötelezettre csak akkor hat ki, ha velök szemben a váltóhitelező váltókövetelési jogát fenn nem tartotta, — s így az egyességnek azok váltókötelezettségére nézve, akikkel szemben a váltóhitelező váltói jogait fenntartotta, csak annyiban van jelentősége, hogy a váltóhitelező tőlük azt, amit az egyesség alapján már megkapott, — nem követelheti. (7196/1915. — P. H. T. IV. 605.)

Vt. 92. §. Váltóadós kifogásai.

K. 312. E. H. A váltó elfogadójának a vele kötött egyesség folytán elengedett hányadot a váltó-

hitelező a váltó kibocsátójától és forgatójától sem követelheti, még pedig akkor sem, ha a kibocsátó és forgató az elfogadó cég tagjai és saját személyükben vállalták kibocsátói, illetve forgatói minőségben a váltókötelezettséget. (655/1911. — P. H. T. II. 312.)

K. 604. E. H. Ha az adós a hitelezőnek kötelezvényt és ezenfelül fedezeti váltót is ad, nem joghatályos az a kikötés, hogy a fedezeti váltó váltói úton nem érvényesíthető. (8451/1915. — P. H. T. IV. 604.)

K. 606. E. H. A váltóbirtokos és az elfogadó között a lejáratra nézve létrejött megállapodásból nem lehet a forgatóknak — kik ilyen megállapodásra nem léptek — a megállapodásellenes kikötés kifogását érvényesíteniök. (286/1914. — P. H. T. IV. 606.)

XVII. Külföldi törvényhozás.

Vt. 96. §. Külföldön kiállított váltó kellékei.

K. 607. E. H. A felek külföldön kiállított váltó tekintetében joghatályosan megegyezhetnek abban, hogy a váltó kellékei a magyar váltótörvény szabályai szerint bíráltassanak el. (180/1914. — P. H. T. IV. 607.)

XX. Hiányos aláírások.

Vt. 105. §. Házastársi aláírás.

K. 315. E. H. Az egyik házastárs a másik házastárs cégét is meghatalmazásból csak úgy írhatja azt kötelező joghatállyal a váltóra, ha erre házastársától közjegyzői okiratba foglalt megbízása van. (646/1911. — P. H. T. II. 315.)

XXI. A zálog és visszatartási jog.

1. Zálogjog.

Vt. 106. §. Zálogjogi biztosítás átengedése.

K. 610. E. H. A váltót beváltó forgató nem követelheti a váltóhitelezőtől az elfogadó által adott zálogjogi biztosításnak átengedését, ha nem bizonyítja, hogy ő a közte és az előző érdekeltek között létesült megállapodás értelmében a váltótartozásért valójában csak kezességet vállalt. (Rp. VIII. 333/1916. — P. H. T. IV. 610.)

2. Megtartási jog.

Vt. 108. §. Harmadik személyek által szerzett jogok.

K. 611. E. H. A Vt. 108. §-ában szabályozott megtartási jog kihat a követelés lejártát követő időben a megtartás tárgyára harmadik személyek által szerzett jogokra is, tekintet nélkül arra, hogy a váltóhitelező a Vt. 108. §. utolsó bekezdése értelmében az adóst már értesítette, illetőleg megtartási jogát a Vt. 109. §-a értelmében keresettel már érvényesítette-e?

Ebből folyik, hogy a megtartásra jogosult fél ezt a jogát a megtartási joggal terhelt tárgyra végrehajtás útján zálogjogot nyert hitelezővel szemben is érvényesítheti. (2632/1914. — P. H. T. IV. 611.)

Csekkjog.

1908:LVIII. tc. a csekkről.

Cstv. 16., 22. §. Csekkbirtokosi minőség igazolása.

K. 612. E. H. A csekk formális természetéből és a kibocsátót, valamint a forgatókat a csekk beváltásáért a csekkbirtokossal szemben terhelő s egymástól független felelősség (Csekkt. 16. §-a) jogi természetéből következik, hogy a Csekkt. 22. §-ának 4. pontjában illetőleg az ott felhívott Vt. 36. §-ában a csekkbirtokosi minőség igazolására megkívánt összefüggés létezésének elbírálásánál csakis a külső, alaki legitimáció kívántatik meg, nem pedig egyúttal a forgatmányok belső materiális jogszerűsége is.

Ebből folyik, hogy ha az összefüggés a hátiratok között alakilag megvan, akkor az a kérdés, hogy valamelyik forgató cég forgatmányának egy vagy több aláírója az illető cég jegyzéseire valóban jogosult-e, a csekken alapuló követelés iránti perben az alakilag legitimált felperes kereseti jogának elbírálásánál döntés tárgyává nem tehető. (6762/1917. — P. H. T. IV. 612.)

1881:XVII. törvénycikk.

Csődtörvény.

I. rész. Anyagi intézkedések.

III. FEJEZET. A JOGCSELEKMÉNYEK MEGTÁMADÁSA.

Cst. 26. §. Végrehajtási cselekmények megtámadása.

K 680. E. H. Törvényes zálogjoggal bíró hitelező részéről a törvényes zálogjoggal terhelt dolgokra foganatosított biztosítási vagy kielégítési végrehajtás a csődtörvény alapján meg nem támadható. (2315/1916. — P. H. T. IV. 680.)

K. 681. E. H. A végrehajtás folytán teljesített fizetés megtámadásával a végrehajtási eljárás és az azzal szerzett zálogjog is megtámadottnak tekintendő. (5717/1916. — P. H. T. IV. 681.)

K. 682. E. H. Ingatlanra szerzett zálogjog kiterjed a zálogtárgy tartozékaira, valamint a hasznokra is. Ebből folyik, hogy a hitelezőnek az a ténye, hogy az anyagi jogon alapuló s megtámadhatatlan zálogjogát a váltságos idő alatt a zálogtárgy hasznaira gyakorolta, — egymagában sikeres megtámadás alapjául nem szolgálhat. (6213/1915. — P. H. T. IV. 682.)

Cst. 27. §. Megtámadható jogügyletek.

K. 56. T. Ü. H. Lejárt váltó alapján a telekkönyvi rendelet 88. §-a értelmében előjegyzett zálogjog, mely az 1881:XVII. tc. 27. §-ának 3. pontjában meghatározott 15 napi válságos határidő alatt szereztetett, az 1881:XVII. tc. 27. §-ának 3. pontja alapján is megtámadható. (1892. okt. 7. — P. H. T. II. 282.)

K. 361. E. H. Ha a pénzkezeléssel megbízott közhatósági hivatalnok ellen a végrehajtási törvény 227. §-a alapján biztosítási végrehajtás foganatosíttatott, az ily úton szerzett zálogjog, mint nem anyagi jogon alapuló, a csődtörvény 27. §-ának 3. pontja alapján megtámadható. (8742/1905. — P. H. T. II. 361.)

K. 679. E. H. A csődtörvény 27. §-ának utolsó bekezdésében meghatározott hat hónap nem anyagi jogi hatályú elévülési időfolyás, hanem a megtámadásra engedélyezett határidő, amelynek meghosszabbítása a feleknek megegyező akaratelhatározása alól annál kevésbbé van elvonva, mert a hat hónap lefolyása, mint a megtámadást kizáró ok a hitelező javára szolgál, aki ellenkező tilalom hiányában erről a kedvezményről le is mondhat.

Ebből folyik, hogy az utóbb csődbe jutott adós és hitelezője érvényesen megállapodhatnak abban, hogy bekövetkezendő csődnyitás esetében a közadósnak a csődnyitást hat hónappal megelőző időben teljesített jogcselekményei az egyéb törvényes előfeltételek fennforgása esetében szintén megtámadhatók lesznek. (5563/1915. — P. H. T. IV. 679.)

K. 683. E. H. A váltótörvény 29. §-ának 2. pontja, tehát az anyagi váltójog alapján a válságos idő alatt foganatosított biztosítási végrehajtás és zárlat — tekintettel a m. kir. Kúria 56. sz. teljes ülési polgárijogi döntvényének (P. H. T. 350. szám) indokolásában lefektetett jogelvre is — a csődtörvény 27. §-ának 3. pontja alapján meg nem támadható. (2934/1915. — P. H. T. IV. 683.)

K. 684. E. H. A fizetéseit megszüntető kereskedőnek az a ténye, hogy az összes hitelezőivel való kiegyezetés végett s ekként a csőd elhárítása érdekében egy hitelezője részéről kifejtett tevé-

kenység ellenértékéül a hitelező részére a többi hitelezőnek jutó egyességi hányadnál kedvezőbb kielégítést biztosít, a jóerkölcsökbe nem ütközik és csődjogi megtámadás alapjául nem szolgálhat. 6033/1916. — P. H. T. IV. 684.)

K. 856. E. H. Ha biztosítási végrehajtás útján előjegyzett zálogjog a csődtörvény 27. §-ának második pontja alapján meg nem támadható, akkor az ilyen zálogjog igazolásaként kielégítési végrehajtás útján bekebelezett zálogjog sem támadható meg, habár azt a válságos idő alatt szerezték is. (4868/1926. — P. H. T. IV. 856.)

Cst. 30. §. Váltóra teljesített fizetés megtámadása.

K. 362. E. H. I. A csődtörvény 30. §-ának rendelkezése abban az esetben nem alkalmazható, ha a közadós mint utolsó forgató teljesítette a fizetést.

II. A hitelezőkkel létesített egyesség nem szünteti meg feltétlenül az előző végrehajtások foganatosítása következtében előállott fizetésmegszüntetési állapotot. (222/1910. — P. H. T. II. 362.)

Cst. 35. §. Megtámadási jog jogutód ellen.

K. 363. E. H. Az alzálogjog tulajdonosa a megtámadhatóság szempontjából a csődtörvény 35. §-a alá eső jogutódnak tekintendő. (375/1912. — P. H. T. II. 363.)

Cst. 37. §. Megtámadási jog elévülése.

K. 364. E. H. A kifogás alakjában érvényesített csődmegtámadási jog elévülési ideje azzal a nappal veszi kezdetét, amelyen a tömeggondnok a megtámadott jogügyletről vagy jogcselekvényről tudomást szerzett. (537/1910. — P. H. T. II. 364.)

IV. FEJEZET. BESZÁMITÁS.

L. a 366. sz. E. H.-t a 42. §-nál.

V. FEJEZET. VISSZAKÖVETELÉSI JOG.

Cst. 42. §. Visszakövetelési perben beszámítás.

K. 366. E. H. A tulajdonjog fenntartásával eladott ingóknak a csődbe befolyt értéke iránt folytatott visszakövetelési perben a már megfizetett vételárrészlet, az eziránt támasztott viszonkereset folytán, megítélendő ugyan, de ebbe a használati díj és az értékcsökkenés beszámítandó. (711/1909. — P. H. T. II. 366.)

VI. FEJEZET. A TÖMEG HITELEZŐI.

Cst. 50. §. Aránylagos kielégítés.

K. 45. J. D. Ha csődmegtámadási pernek vagy a csődtömeg által vagy a csődtömeg ellen indított más pernek a költségét a csődtömegnek kell viselnie, az ítélet (végzés) nem szólhat akként, hogy rendelkezése alapján a csődtömeg ellen kielégítési végrehajtásnak legyen helye, hanem annak megállapítására kell szorítkoznia, hogy a költség a csődtömeget terheli és az 1881:XVII. törvénycikk 50. §-ának korlátai között egyenlítendő ki. (1931. dec. 12. — P. H. T. VIII. 1043.)

VII. FEJEZET. KÜLÖN KIELÉGITÉSRE JOGOSITOTT HITELEZŐK.

Cst. 53—54. §§. Lásd a 691. sz. E. H.-t a Cst. 176. §-a kapcsán.

VIII. FEJEZET. CSŐDHITELEZŐK.

Cst. 60. §. 3. p. Közterhek kielégítése.

K. 686. E. H. A csődtörvény 60. §-ának 3. pontjában megjelölt csődkövetelések törvényes elsőbbsége a csődjogi megtámadhatóságot sem a biztosításra, sem a kielégítésre irányuló jogcselekmények tekintetében ki nem zárja. (4640/1917. — P. H. T. IV. 686.)

K. 688. E. H. A kezesség alapján kifizetett kincstári követelés, a csődtömeg ellen a kezes részéről való érvényesítése esetében, a csődhitelezők első osztályba sorozandó. (4030/1917. — P. H. T. IV. 688.)

II. Rész. Csődeljárás.

I. Cím: Közönséges csőd.

I. FEJEZET. ÁLTALÁNOS HATÁROZATOK.

Cst. 73. §. Megtámadási per bírósága.

K. 365. E. H. (Mivel a Horvátországban megnyitott csőd hatálya kiterjed a közadósnak Magyarországon levő ingóira is, ennélfogva) a megtámadási perre annak a bíróságnak van hatásköre, amelynek területén a megtámadott jogcselekmény teljesíttetett. (740/1907. — P. H. T. II. 365.)

(A határozat bekerített része tárgytalan.)

Cst. 79. §. Felfolyamodás benyujtási helye.

K. 857. E. H. A Pp.-nek a csődeljárásban is alkalmazandó 553. §-a szerint a felfolyamodást annál a bíróságnál kell benyujtani, amely a megtámadott végzést első folyamodásban hozta. (422/1928. — P. H. T. VI. 857.)

III. FEJEZET. CSŐDBIZTOS, TÖMEGGONDNOK ÉS CSŐDVÁLASZTMÁNY.

Cst. 100. §. Tömeggondnok perköltségének és perbeli díjainak megállapítására illetékes bíróság.

K. 46. J. D. A csődtömeggondnok azokban a perekben, melyekben a tömeghez tartozó vagyon tekintetében az 1881:XVII. tc. 100. §-a értelmében képviselői jogkörében eljár vagy eljárt, a Ppé. 18. §-a alapján a per bíróságánál felmerült költségeinek és díjainak a csődtömeggel szemben való megállapítását nem kérheti, hanem az ilyen költségek és díjak megállapítása is a csődbíróság (Cst. 103. §.) hatáskörébe tartozik. (1937. dec. 12. — P. H. T. VIII. 1045.)

Cst. 102. §. Tömeggondnok megtámadási joga.

K. 685. E. H. A csődtömeggondnok a csődtörvény 100. és 102. §-aiban meghatározott jogkörénél fogva, a csődmegtámadási jog törvényes feltételeinek hiányában is jogosítottnak tekintendő a közadós olyan jogügyleteinek megtámadására, amelyek anyagi érvénytelenség okából a magánjog általános szabályai értelmében megtámadhatók, ha azok a jogügyletek olyan vagyonra vonatkoznak, amely a jogügylet nélkül a csődtömegbe tartoznék. (3047/1917. — P. H. T. IV. 685.)

Cst. 109. §. Csődválasztmány jogai a tömeggondnokkal szemben.

K. 1040. E. H. A csődválasztmány a tömeg perbeli képviseletét tetszés szerinti módon a tömeggondnoktól elvonni és a képviselettel mást megbízni nem jogosult. (3837/1935. — P. H. T. VIII. 1044.)

IV. FEJEZET. A TÖMEG ZÁR ALÁ VÉTELE ÉS LELTÁROZÁSA.

Cst. 114. §. Csődleltározás szabálytalansága kérdésében döntés.

K. 367. E. H. A csődleltározás szabálytalansága kérdésében a leltározást elrendelő csődbiróság, nem pedig a foganatosítás végett megkeresett biróság van hivatva határozni. (215/1907. — P. H. T. II. 367.)

VI. FEJEZET. A TÖMEG ELLENI IGÉNY MEGÁLLAPITÁSA.

Cst. 145. §. Külön per indítása.

K. 689. E. H. A kifogásolt követelés valódiságának megállapítása iránti per meg nem indítása esetén a csődtömeggondnok a követelés valótlanságának megállapítása iránt pert tehet folyamatba. (6056/1915. — P. H. T. IV. 689.)

K. 690. E. H. A csődtörvény 145. §-ában megjelölt külön perben minden lényeges kellékkel ellátott és el nem évült váltón alapuló követelésnek érvényesítése esetében az igény elbirálásánál a váltótörvény anyagi jogszabályait kell alkalmazni. (1017/1914. — P. H. T. IV. 690.)

IX. FEJEZET. A CSŐD BEFEJEZÉSE.

Cst. 176. §. Külön kielégítésre szolgáló dolgok jövedelmének és vételárának felosztása.

K. 691. E. H. A csődtörvény 176. §-ában foglalt az a szabály, hogy a külön kielégítés alapjául szolgáló dolgok jövedelmeinek és vételárának felosztása a csődtörvény 53—58. §-ainak figyelembe vételével a törvénykezési rendtartás, vagyis a végrehajtási törvény vonatkozó rendelkezései értelmében történik, nemcsak az ilyen dolgoknak bírói elárverezése útján, hanem azoknak a csődeljárás folya-

mán más módon való értékesítése esetében befolyt vételár felosztására nézve is alkalmazandó. (3046/1918. — P. H. T. IV. 691.)

II. Cím: Kereskedelmi csőd.

II. FEJEZET. CSŐDNYITÁS ÉS ANNAK KÖZZÉTÉTELE.

Cst. 244. §. Kereskedelmi csőd nyitása gyógyszerész ellen.

K. 1046. E. H. A gyógyszerész ellen kereskedelmi csőd nyitásának van helye akkor is, ha a gyógyszertári jogosítvány gyakorlása a gyógyszerész személyéhez fűződik. (29/1936. — P. H. T. VIII. 1046.)

IV. FEJEZET. ELTÉRŐ INTÉZKEDÉSEK A SZÖVETKEZETEKET ILLETŐLEG.

K. 50. J. D. A csődönkívüli kényszeregyességi eljárásban a vagyonfelügyelők és az Országos Hitelvédő Egyletet, illetőleg a Vidéki Kamarai Hitelvédő Egyletet az 1410/1926. M. E. számú rendelet 48. és 56. §-ai értelmében megillető díjat és költséget nem az összes követeléseknek, tehát a külön kielégítésre, az előnyös kielégítésre jogosult és a hányadrészes hitelezők követeléseinek kielégítésére szolgáló tiszta vagyoni fedezet, az úgynevezett szabad vagyon alapul vétele mellett kell megállapítani. (1912. márc. 16. — P. H. T. VIII. 1047.)

Tisztességtelen verseny.

1923:V. tc.

K. 1022. E. H. I. A Tvt, 1. §-a felöleli a törvény II. és III. fejezetében felsorolt cselekvéseket is.

II. Más vállalat üzemi vagy üzleti titkának jogellenes megtudására irányuló cselekmény az üzemi titok megtudása és felhasználása, ajándék, jutalom vagy más előny adása vagy igérése nélkül is a jó erkölcsöt és az üzleti tisztességet egyaránt sérti. Ha ily cselekménynek üzleti verseny a célja: a Tvt. 1. §-a alkalmazásának van helye. (5001/1935. — P. H. T. VIII. 1022.)

K. 1023. E. H. Az abban hagyási igénynek jogi előfeltétele a cselekmény ismétlésének veszélye. (274/1931. — P. H. T. VIII. 1023.)

K. 839. E. H. Az 1923. évi V. tc. 8. §-ának az új cégszöveg megállapítására vonatkozó rendelkezését a bíróság csak akkor alkalmazhatja, ha a bitorlót a céghasználat egyébként megilleti. (1676/1926. — P. H. T. VI. 839.)

K. 1024. E. H. Ha a vállalat alkalmazottai a reájuk bízott teendők ellátásban szándékosan követnek el a Tvt.-be ütköző cselekményt, a vállalat birtokosának vagyoni felelőssége a nem vagyoni elégtétel megtérítésére is kiterjed.

A nem vagyoni elégtételre vonatkozó felelősség alól is csak a Tvt. 33. §-ának utolsóelőtti bekezdése értelmében a felelősséget megszüntető körülmények bizonyítása esetében mentesülhet. (3416/1935. — P. H. T. VIII. 1024.)

K. 1025. E. H. Az üzlettulajdonos (a vállalat birtokosa) az üzleti alkalmazottnak a Tvt. rendelkezéseibe ütköző cselekményeiért nemcsak vagyoni

felelősséggel tartozik, hanem azzal a kötelezettséggel is, hogy üzleti alkalmazottai a Tvt. rendelkezései által tiltott cselekményt hagyják abba.

II. Az üzlettulajdonost ez az abbanhagyási kötelezettség akkor is terheli, ha a cselekmény elkövetését a rendes üzleti gondossággal meg nem előzhette és ettől a kötelezettségtől nem szabadulhat arra való hivatkozással sem, hogy a kirendeltnek a megválasztásánál, a felügyeletnél és az utasításadásnál a kellő gondosságot kifejtette.

III. Az alkalmazottnak a Tvt. rendelkezéseibe ütköző cselekményeiért az üzlettulajdonost terhelő abbanhagyási kötelezettség független attól, hogy őt vagy az alkalmazottat a cselekmény elkövetésénél vétkesség terheli-e vagy sem. (274/1931. — P. H. T. VIII. 1025.)

K. 840. E. H. Az 1923. évi V. tc. 35. §-ának második bekezdése szerint a nem vagyoni kárért járó elégtétel csak abban az esetben követelhető, ha az ugyanebben a törvényszakaszban megjelölt cselekményeket szándékosan követték el és ezek a cselekmények a kár okozására tárgyilag alkalmasak.

Az elégtétel kötelezettségének megállapítása szempontjából nincs jelentősége annak a körülménynek, hogy a tettes a tisztességtelen versenynek minősített szándékos cselekményt annak törvénysértő tudata nélkül, tehát nem rosszhiszeműen követte el. (6474/1926. — P. H. T. VI. 840.)

K. 1026. E. H. A kártérítési követelés elévülésére nézve a Tvt. 37. §-ában megállapított 6 hónapi határidő a cselekményről és a felelős személy kilétéről való tudomás esetén — minden egyes kár beálltának napján e kárra nézve külön-külön önállóan megkezdődik akkor is, ha a folytonos vagy folytatólagos tiltott cselekmény tovább is fennáll és újabb károk okozójává válik. (202/1937. P. H. T. VIII. 1026.)

K. 1027. E. H. A Tvt. 38. §-a értelmében az alperes üzleti telepe szerint igazodó kizárólagos illetékességet nem feltétlenül az üzleti főtelep helye, hanem általában annak az üzleti telepnek (tehát esetleg fióküzlettelepnek is) helye szabja meg, amely üzlettelepnek üzemére vonatkozik a Tvt. alapján indítható polgári per tárgya. (453/1934. — P. H. T. VIII. 1027.)

1941: I. tc. a polgári perrendtartásról.

I. Cím: Bíróságok.

ELSŐ FEJEZET. BIRÓI HATÁSKÖR.

A bírói hatáskörre vonatkozó határozatokat l. alább a 180. §. kapcsán. (Pergátló kifogások.)

K. 1054. E. H. Az özvegyi jog, mint lényegében időszakos haszonvételek követelését megalapító jog megállapítása iránt indított perben a per tárgya értékének megállapításánál a Pp. 6. §-ának 6. pontjában írt rendelkezések az irányadók. (4884/1935. — P. H. T. VIII. 1097.)

K. 699. E. H. A vasút ellen fuvarozás alapján indított perekben az árut felvevő vasúti állomás a Pp. 28. §. értelmében az illetékesség szempontjából a vasút telepének nem tekinthető. (9948/1915. — P. H. T. IV. 699.)

II. Cím: Felek.

III. FEJEZET. HARMADIK SZEMÉLYEK RÉSZVÉTELE A PERBEN.

88. §. Mellékbeavatkozás.

K. 1056. E. H. A mellékbeavatkozó a főféllel szemben való viszonyában nem léphet fel sikeresen

azzal a védekezéssel, hogy az anyaperben a jogvitát a bíróság helytelenül döntötte el, az a védekezése pedig, hogy a főfél az anyapert hiányosan vitte (exeptio litis male gestae) csak annyiban fogadható el, amennyiben az anyapernek a mellékbeavatkozás szakában való állásánál fogva, avagy a főfél nyilatkozatai és cselekményei által akadályozva volt támadó és védőeszközök érvényesítésében vagy oly támadó és védőeszközöket, amelyek a mellékbeavatkozó előtt ismeretlenek voltak, a főfél szándékosan vagy súlyos gondatlanságból nem érvényesített. (3913/1932. — P. H. T. VIII. 1056.)

89. §. Perbehívás.

K. 51. J. D. A perbehívás félbeszakítja a perbehívó követelésének az elévülését, ha a perbehívónak a perbehívott elleni követelése annak a pernek a kimenetelétől függ, amelyben a perbehívás történt. Ez a szabály nem nyer alkalmazást akkor, ha valamely követelés tekintetében külön törvény eltérően rendelkezik. (1932. június 20. — P. H. T. VII. 954.)

IV. FEJEZET. MEGHATALMAZOTTAK ÉS ÜGYVÉDEK.

96. §. Kötelező ügyvédi képviselet bíró kizárása iránti kérelem tárgyalása.

K. 1057. E. H. A bíró kizárása iránt szóbeli tárgyaláson kívül előterjesztett kérelem ügyében az ügyvédi képviselet kötelező, ha magában a főügyben is kötelező. (1316/1935. — P. H. T. VIII. 1057.)

VI. FEJEZET. BIZTOSITÉK.

124. §. A biztosítékadás kötelezettsége.

K. 1058. E. H A külföldi felperes biztosítékadási kötelezettsége és az alperesnek erre vonatkozó

jogosultsága nem függ attól, hogy az alperes magyarországi vagy külföldi állampolgár, illetve jogi személy-e. (6159/1932. — P. H. T. VIII. 1058.)

III. Cím: Eljárás az elsőfolyamodású bíróságok előtt.

IV. FEJEZET. PERFELVÉTELI TÁRGYALÁS.

180. §. Pergátló kifogások.

A bíróság hatásköre.

K. 57. J. D. A hitbizományi vagyonnak a trianoni szerződés területi rendelkezései következményeképen más állam fenhatósága alá került részére vagy a helyébe lépett értékre a magyar hitbizományi jog szabályai nem alkalmazhatók. (1933. jún. 17. — P. H. T. VII. 933.)

K. 30. T. Ü. H. Ha a kath. lelkész részéről párbérszolgáltatás iránt folyamatba tett ügyekben panaszlott fél a kötelezettségi alap jogosultságát támadja meg, illetőleg midőn az a kérdés vált vitássá, ha vajjon a pánbérszolgáltatás ingatlan birtokhoz kötött dologi teher vagy pedig személyes viszonyokon alapuló kötelezettség természetével bír-e, az ügy eldöntése a polgári bíróságok hatáskörébe tartozik. (1885. nov. 7.)

K. 68. T. Ü. H. Olyan esetben, midőn valamely testület a közigazgatási hatóságnak az 1884: XIV. tc. 13. és 17. vagy az 1885:XXIII. tc. 105., 106. és 108. §-ai alapján hozott határozatával az ártérből kivétetett, az így kivett terület után megfizetett vízszabályozási díjaknak visszatérítése iránt indított keresetek a polgári bíróságok hatáskörébe tartoznak. (1900. jan. 4. — P. H. T. IV. 693.)

K. 82. T. Ü. H. Az 1896:V. tc. alapján az ingatlanra bejegyzett szőlőfelújítási kölcsön, valamint az ily kölcsönösszeg erejéig bekebelezett zálogjog fenn nem állásának eldöntése a rendes bíróság hatáskörébe nem tartozik. (1909. máj. 28. — P. H. T. IV. 698.)

K. 369. E. H. Hazánkban a magánkegyúri jog rendes alakja a dologbeli kegyúraság, ennélfogva minden olyan esetben, amelyben az ebből folyó vagyonjogi vitás kérdések képezik a per tárgyát, ingatlanokra vonatkozó dologi teherről, illetve annak terjedelméről lévén szó: az ilyen természetű igények eldöntése a kir. törvényszékek hatáskörébe tartozik. (5896/1906. — P. H. T. II. 369.)

K. 694. E. H. Az 1907:XIX. tc. 10. §-ának első bekezdésében felsorolt alkalmazottak, amennyiben a balesetbiztosítás hatálya alá nem esnek, a balesetből származó és az idézett tc. VII. fejezetében meghatározott mértéknek megfelelő kárigényeiket nem csupán az idézett tc. 82. §-ában megjelölt előfeltételek mellett, hanem minden esetben a rendes bíróság előtt per útján érvényesíthetik. (165/1915. — P. H. T. IV. 694.)

K. 695. E. H. A bányatársláda tagja az üzemi balesetből származó kártérítési igényét a bíróság előtt érvényesítheti a bányavállalkozó ellen anélkül, hogy előzőleg azt a bányatársládával szemben érvényesítette volna. (239/1915. — P. H. T. IV. 695.)

K. 860. E. H. Az olyan kártérítés iránt indított per, amely nem szolgálati, hanem megbízási viszonyból vagy onnan ered, hogy a szolgálati viszony létre nem jött, nem a munkaügyi, hanem a rendes bíróság elé tartozik. (2990/1926. — P. H. T. VI. 860.)

K. 863. E. H. A munkásbiztosítási bíráskodásról szóló 1921. évi XXXI. tc. 15. §-ának 2. és 3. pontjában megjelölt igények tárgyában indított perek akkor is a munkásbiztosítási bíróság hatáskörébe tartoznak, ha a pert nem maga az alkalmazott, hanem a baleset következtében elhunyt alkalmazottnak hátramaradt hozzátartozója indítja meg.

Az a körülmény, hogy a felperes nem tartozik azok közé a személyek közé, akiket az 1907. évi XIX. tc. 72. és 73. §-a a járadékra jogosult hozzátartozóinak mond, nem akadálya annak, hogy az ő részéről támasztott követelést szintén a munkásbiztosítási pénztár döntse el. (4122/1927. — P. H. T. VI. 863.)

K. 862. E. H. Magyarországi lakos ellen folyamatba tett vagyonjogi per magyar bíróság joghatósága alá tartozik, hacsak azt Magyarországon érvényes külön jogszabály a magyar bíróság joghatósága alól el nem vonja, vagy valamely külföldi bíróság jogkörébe vagy más hatósági eljárásra nem utalja. Ilyen külön jogszabálynak nem tekinthető a Pp.-nek az illetékességet tárgyazó valamely rendelkezése és pedig akkor sem, ha az ügyben való eljárásra akár kizárólagosan is olyan bíróság illetékességét állapítja meg, amely az államterületnek a békeszerződés folytán bekövetkezett megváltozása miatt ma már a magyar bíróság szervezetén kívül esik. Ha az illetékesség megállapítható, bíróküldésre szükség nincs. (5062/1926. — P. H. T. VI. 862.)

K. 864. E. H. Szolgálati és felmondási időre járó illetmény, mint csődtömegtartozás, a munkaügyi bíróság előtt is perelhető. (7531/1926. — P. H. T. VI. 864.)

K. 866. E. H. Az 1871:VIII. tc. 67. §-ában felsorolt személyekkel szemben kártérítési keresetet a

fegyelmi eljárás előző megindításának feltétele nélkül is folyamatba lehet tenni. (1871:VIII. tc. 68. §-ának c) pontja.) (7291/1925. — P. H. T. VI. 866.)

K. 1049. E. H. A rendes polgári bíróság hatáskörébe tartozik az a kérdés, hogy a felek egymásközti viszonyában melyik felet terheli az illeték. (1320/1935. — P. H. T. VIII. 1049.)

K. 1048. E. H. A gyámhatóság által kinevezett ügyvéd-gondnok díjának megállapítása nem a rendes bíróságnak, hanem a kirendelő gyámhatóságnak hatáskörébe tartozik. Nem változtat a hatáskör kérdésén az sem, hogy a felperes nem a gondnokolttal, hanem a gondnokolt örököseivel áll perben. (510/1931. — P. H. T. VIII. 1048.)

K. 1050. E. H. Tudva hamis vagy feltűnően gondatlan bűnvádi feljelentés esetében nemcsak a feljelentett képviseletével felmerült díj és készkiadás, hanem a feljelentett más (úti) költsége iránt való igény eldöntése is a különben illetékes büntetőbíróság hatáskörébe tartozik. (1307/1935. — P. H. T. VIII. 1050.)

K. 1051. E. H. I. Ha a bűnvádi eljárásba bíróság még nem folyt be, a különben illetékes büntetőbíróság hatáskörébe tartozik annak eldöntése, hogy a gyanúsítottnak az ellene lefolyt nyomozásban a védelemmel felmerült költségét mennyiben kell megtéríteni.

II. A sértett a közvádló által képviselt vád alapján folytatott eljárás során bűnösnek kimondott vádlott ellen a bűnvádi eljárásban felmerült készkiadását és ügyvédképviselőjének díját és készkiadásait polgári perúton is érvényesítheti. (3060/1933. — P. H. T. VIII. 1051.)

K. 1052. E. H. A bűnügyben eljárt bíróság hatáskörébe tartozik annak az eldöntése, hogy a felmentett vádlottnak a védelem körül felmerült költségét mily összegben és ki köteles neki megtéríteni. (6036/1932. — P. H. T. VIII. 1052.)

184. §., Te. 12. §. Pergátló ok miatt megszüntetett perben keresetlevél áttétele.

K. 95. J. D. Az 1930:XXXIV. tc. (Te.) 12. §-ának a keresetlevél áttételére vonatkozó rendelkezését a fizetési meghagyásos eljárásban — amennyiben ez az eljárás az adós ellentmondása következtében, vagy a Te. 51. -a szerint perré nem alakul át — nem lehet alkalmazni. (1938. október 17.)

Ez a határozat a P. H. T. legutóbbi kötetében még nem közöltetett.

186. §. Elállás a keresettől és a pertől.

K. 700. E. H. Ha a felperes a keresettől Pp. 187. §-a értelmében elállott és a keresettel érvényesített jogról is lemondott, az alperes annak a pernek a keretében sem új keresetet, sem viszontkeresetet nem támaszthat. (8746/1915. — P. H. T. IV. 700.)

K. 867. E. H. Ha a keresetlevelet az alperesnek már kézbesítették, a felperesnek keresetétől a tárgyaláson kívül bejelentett elállása alapján a tárgyalás határnapját az alperes hozzájárulása nélkül hatályon kívül helyezni nem lehet. (9342/1927. — P. H. T. VI. 867.)

V. FEJEZET. AZ ÉRDEMLEGES TÁRGYALÁS ELŐKÉSZÍTÉSE.

203. §. Előkészítést elmulasztó fél költségben marasztalása.

K. 63. J. D. A bíróság belátásától függ, hogy azt a felet, aki a tárgyalás előkészítésére vonatkozó kötelességét elmulasztja, vagy elkésve teljesíti s ezzel a tárgyalás elhalasztására okot ad, az okozott költségben nyomban végzéssel elmarasztalhatja-e, vagy az ekként okozott költség megtérítése tárgyában az intézkedést a végítéletre (véghatározatra) tartja fenn. (1934. ápr. 14. — P. H. T. VIII. 1059.)

VI. FEJEZET. ÉRDEMLEGES TÁRGYALÁS.

234. §. Büntetőbíróság határozatának hatása a magánjogi igény elbírálására.

K. 49. J. D. A polgári bíróság az eléje vitt magánjogi igány elbírálásánál nemcsak a büntetőbíróság felmentő ítéletének (az eljárást megszüntető határozatának), hanem elítélést tartalmazó ítéletének döntéséhez és ténymegállapításához sincsen kötve, kivéve, ha valamely különleges jogszabálynál fogva a magánjogi igény érvényesítésének jogalapja, vagy föltétele a büntetőbíróságnak elítélését tartalmazó ítélete. (1932. márc. 7. — P. H. T. VII. 973.)

K. 72. J. D. A polgári bíróság az eléje vitt magánjogi igény elbírálásánál a fegyverhasználat jogosságának kérdésében nincs kötve a közigazgatási hatóság vagy a büntetőbíróság (honvédbíróság) határozatához. (1935. ápr. 5. — P. H. T. VII. 974.)

VIII. FEJEZET. BIZONYITÁS.

269. §. Bizonyítási teher.

K. 372. E. H. Ha az alperes vevő beismeri ugyan azt, hogy a kereseti árukat meg és átvette, hanem azt állítja, hogy azok vételárát nyomban kifizette: akkor felperes eladó tartozik bizonyítani,

hogy az alperes hitelbe vásárolt. (9474/1889. — P. H. T. II. 372.)

IX. FEJEZET. TANUK.

286. §. Tanubizonyítása vérségi köteléknek.

K. 371. E. H. A vérségi összeköttetésnek tanuk által való bizonyítását a törvény nem zárja ki. (1900. márc. 21. — 7133/1899. — P. H. T. II. 371.)

X. FEJEZET. OKIRATOK.

321. §. Külföldön kiállított magánokirat.

K. 573. E. H. Külföldön az (osztrák-) magyar konzuli hivatal előtt alkotott végrendelet alaki szempontból érvényes, ha alkotásánál a konzulátusra vonatkozó alakszerűségek betartattak. (1761/1914. — P. H. T. III. 573.)

XV. FEJEZET. BIRÓI HATÁROZATOK.

388. §. Részítélet.

K. 373. E. H. A követelés egy része iránt indított perben a követelés alapja tekintetében hozott ítélet a követelés többi része iránt indított perre nézve ítéltdolgot képez. (509/1904. — P. H. T. II 373.)

391. §. Közbenszóló ítélet.

K. 1060. E. H. A törvény szerint közbenszóló ítéletnek az egész kereseti jogalapra ki kell terjednie úgy, hogy meghozatalával már csak a követelés összege maradjon bizonytalan. (769/1905. — P. H. T. VIII. 1060.)

413. §. A szolgáltatás ítéletben megállapított mennyiségének vagy tartamának megváltoztatása iránti kereset.

K. 861. E. H. A korábban már megítélt járadék felemelése iránt indított perben az alapper bíróságának az illetékességre kizárólagos (Pp. 413. §.), az ilyen perben tehát az általános illetékességre vonatkozó szabály (Pp. 19. §.) alkalmazást nem nyerhet. (5268/1927. — P. H. T. VI. 861.)

K. 868. E. H. A Pp. 413. §-ának általános rendelkezése a H. T. 91. §-ának a végleges nőtartásdíj leszállítását kizáró különös rendelkezését hatályon kívül helyezvén, ellenkező kikötés hiányában a férj az egyességileg meghatározott tartásdíj leszállítását kérheti, ha vagyoni helyzete időközben lényegesen rosszabbodott, vagy a nő olyan állandó jövedelemre tett szert, amelynek figyelembevételével a megállapított összeg az illő életmód biztosítására szükséges tartásdíjjal szemben aránytalanul magas. (8444/1927. — P. H. T. VI. 868.)

XVI. FEJEZET. PERKÖLTSÉG.

425. §. Nyilvános előadáson való megjelenés költségei.

K. 79. J. D. A fellebbezés nyilvános előadásán való megjelenésért az ellenfél terhére költséget meg lehet állapítani. Ezt a szabályt akkor is alkalmazni kell, ha a fellebbezés nyilvános előadásán megjelent fél fel nem szólalt. (1936. márc. 16. — P. H. T. VIII. 1065.)

431. §. Tárgyalás elhalasztására okot adó fél költségben marasztalása.

K. 63. J. D. A bíróság belátásától függ, hogy azt a felet, aki a tárgyalás előkészítésére vonatkozó kötelességét elmulasztja, vagy elkésve teljesíti s ezzel a tárgyalás elhalasztására okot ad, az okozott költségekben nyomban végzéssel elmarasztalja-e vagy az ekként okozott költség megtérítése tárgyában az intézkedést a végítéletre (véghatározatra) tartja fenn. (1934. ápr. 14. — P. H. T. VIII. 1059.)

XVIII. FEJEZET. IGAZOLÁS ÉS ELLENMONDÁS.

451. §. Igazolási kérelem.

K. 869. E. H. Az a körülmény, hogy az ellenfél az igazolási kérelemhez kifejezetten hozzájárul, a kérelem teljesítésére egymagában alapul nem szolgálhat, hanem ilyen esetben az igazolási kérelemnek csak azon az alapon lehet helytadni, hogy az annak alapjául felhozott és vitássá nem tett tények a fennforgó esetben alkalmasak annak valószínűsítésére, hogy a fél a záros határidőt önhibáján kívül mulasztotta el. (7.600/1928. — P. H. T. VI. 869.)

XIX. FEJEZET.

IV. Cím: Fellebbvitel.

I. FEJEZET. FELLEBBEZÉS.

476. §. A fellebbezés esetei.

K. 22. T. Ü. H. Az 1874:XXXIV. tc. alapján az ügyvéd vagy a fél ellen megítélt bírság hováfordításának meghatározására illetékes ügyvédi kamara, az idézett törvény 106. §-a első bekezdésének intézkedésébe ütköző bírói határozatok ellen fellebbezéssel élhet. (1885. jan. 8. — P. H. T. IV. 701.)

Az 1874:XXXIV. tc. hatályát veszlette: 1937:IV. tc. 161. §. Helyette az 1937:IV. tc. értendő.

K. 78. J. D. Az elsőbíróságnak pénzfizetése, munkateljesítése vagy ingó dolog iránt indított perekben hozott ítélete ellen abban az esetben, ha az ítélettel elutasított követelésnek vagy követelésrésznek az értéke a fellebbezés kizárására irányadó értékhatárt meghaladja, a felperes, abban az esetben pedig, ha a megítélt követelésnek vagy követelésrésznek az értéke haladja meg a fellebbezés kizárására irányadó értékhatárt, az alperes fellebbezéssel élhet úgy is, hogy az ítéletet csak az említett értékhatárt meg nem haladó követelésrész tekintetében vagy egyedül a teljesítési határidő megállapításának a kérdésében támadja meg.

Ugyanígy élhetnek felülvizsgálattal a felek a fellebbezési bíróság ítélete ellen abban az esetben, ha az ezzel az ítélettel elutasított, illetőleg megítélt követelésnek vagy követelésrésznek az értéke meghaladja a felülvizsgálat kizárására irányadó értékhatárt.

A teljesítési határidő megállapításának a kérdésében a felperes — viszontkereset esetében az alperes — fellebbezéssel, illetőleg felülvizsgálati kérelemmel élhet akkor is, ha követelését a megtámadott ítélet teljes egészében megítélte ugyan vagy abból csak a fellebbezés, illetőleg a felülvizsgálat kizárására irányadó értékhatárt meg nem haladó követelésrészt utasított el, azonban a teljesítési határidőt az egész megítélt követelés vagy annak egy része tekintetében a kereseti (viszontkereseti) kérelemben megjelölt határidőnél, ilyen megjelölés hiányában pedig a Pp. 397. §-ának első mondatában, illetőleg megfelelő esetben a Pp. 581., 618. vagy 632. §-ában vagy más különös jogszabályban határozott időtartamban megjelölt teljesítési határidőnél hosszabb időtartamban állapította meg és annak a kö-

vetelésnek vagy követelésrésznek az értéke, amelyre nézve a teljesítési határidő ekként állapíttatott meg, egymagában, vagy a teljesen elutasított követelésrésszel együtt meghaladja a fellebbezés, illetőleg a felülvizsgálat kizárására irányadó értékhatárt. (1936. március 16. — P. H. T. VIII. 1062.)

K. 80. J. D. Az elsőbíróságnak olyan perekben hozott ítélete ellen, amelynek a tárgya nem pénz fizetése, munka teljesítése vagy ingó dolog, úgyszintén, amelyek tekintet nélkül az értékre, ki vannak véve a községi bíróság hatásköréből, bármelyik fél fellebbezéssel élhet a perköltség viselésének és mennyiségének kérdésében akkor is, ha az ítéletnek egyéb rendelkezését sem ő, sem az ellenfele nem támadta meg fellebbezéssel vagy ha a felperes a keresetét az elsőbíróság ítéletének meghozatala előtt a perköltségekre szállította le. Ebből a szempontból az sem tesz különbséget, hogy a megítélt perköltség összege meghaladja-e a fellebbezés kizárására általában irányadó értékhatárt vagy sem.

Az elsőbíróságnak más perekben hozott ítélete ellen annak a félnek a részéről, aki az ítéletnek egyéb rendelkezése ellen az 1930. évi XXXIV. tc. (Te.) 24. §-a értelmében nem élhet fellebbezéssel, rendszerint a perköltség viselésének és mennyiségének kérdésében sincsen helye fellebbezésnek akkor sem, ha a fellebbezési érték reá nézve a per főtárgya és ennek egyéb járulékai tekintetében csak amiatt nem haladja meg a fellebbezés kizárására irányadó értékhatárt, mert a felperes a keresetét az elsőbíróság ítéletének a meghozatala előtt leszállította. Ha azonban a megítélt perköltség összege magában véve meghaladja a fellebbezés kizárására irányadó értékhatárt, akkor az elsőbíróság ítélete ellen a perköltség viselésének és mennyiségének a kérdésében bármelyik fél részéről helye van fellebbezésnek, még pedig akkor is, ha per főtárgya és az

egyéb járulékok tekintetében a fellebbezés csak az egyik félre nézve van a Te. 24. §-a szerint kizárva. (1936. március 26. — P. H. T. VIII. 1063.)

II. FEJEZET. FELÜLVIZSGÁLAT.

522. §. A felülvizsgálat esetei.

K. 873. E. H. Nincs helye felülvizsgálatnak a fellebbezési bíróság ítélete ellen azon a címen, hogy valamely ügy a járásbíróság, mint munkaügyi bíróság elé, sem azon a címen, hogy a járásbíróság, mint rendes bíróság elé tartozik. (7225/1926. — P. H. T. VI. 873.)

525. §., Te. 38. §. Felülvizsgálati kérelem igényperben.

K. 702. E. H. Igényperben az elsőbírósági ítélet helybenhagyó másodbírósági ítélet ellen felülvizsgálati kérelemnek nincs helye. (6015/1915. — P. H. T. IV. 702.)

527. §. A felülvizsgálati kérelem alakja.

K. 703. E. H. Visszautasítandó a felülvizsgálati kérelem, ha abban az azt benyújtó fél a tényállást megtámadva, a Pp. 527. §-ának 3. pontja ellenére a megtámadás alapját nem önállóan jelöli meg, hanem csupán az elsőbírósági ítélet ellen beadott fellebbezésében előadottakra hivatkozik. (10.565/1915. — P. H. T. IV. 703.)

543. §. A felülvizsgálati bíróság határozata.

K. 71. J. D. Ha az a per, amelyben a felülvizsgálati bíróság a Pp. 543. §-ának második bekezdése értelmében a fellebbezési bíróság ítéletét és eljárá-

sát egészben vagy részben feloldó határozatot hozott, ezt követően újból a felülvizsgálati bíróság elbírálása alá kerül, az újabb határozat meghozatalánál a felülvizsgálati bíróság nincsen kötve a feloldó határozatban elfoglalt álláspontjához. (1935. márc. 9. — P. H. T. VIII. 1066.)

III. FEJEZET. FELFOLYAMODÁS.

551. §. A másodbírósági vagy harmadbírósági végzés elleni felfolyamodás.

K. 10. T. Ü. H. Azon esetben, midőn másodbíróság oly elsőbírósági határozat ellen közbevetett fellebbviteli beadványt utasít vissza, amely határozatnak végérvényes felülbírálására volt a törvény értelmében hivatva, végzése ellen további felfolyamodásnak nincs helye.

Ha azonban a másodbíróság által visszautasított fellebbviteli beadvány oly elsőbírósági határozat ellen intéztetett, mely esetleg harmadbírósági felülbírálat tárgyát képezheti, végzése ellen a további felfolyamodás helyt foghat. (1883. szeptember 20. — P. H. T. II. 378.)

K. 55. J. D. Annak az elsőfolyamodású bíróságnak a perben hozott végzésére, amely az ügy érdemében a törvény szerint végleg határoz, nem nyer alkalmazást a Pp. 551. §-a első bekezdésének, a felfolyamodást korlátozó rendelkezése — amihez képest ilyen végzés ellen is van helye felfolyamodásnak kivéve, ha azt a törvény más rendelkezése kifejezetten kizárja. (1933. május 13. — P. H. T. VIII. 1067.

K. 704. E. H. A fellebbezési bíróságnak a pert véglegesen elintéző végzése ellen egyedül a költség mennyiségének kérdésében fellebbvitelnek nincs helye. (5315/1916. — P. H. T. IV. 704.)

K. 705. E. H. A másodbíróságnak az ellen a végzése ellen, amellyel az elsőbíróságnak a végrehajtás elrendelése tárgyában hozott végzése ellen beadott felfolyamodást visszautasította, felfolyamodásnak van helye. (9253/1915. — P. H. T. IV. 705.)

V. Cím: Perújítás.

K. 874. E. H. Felfolyamodás esetén a másodbíróság feloldó végzésében elfoglalt jogi álláspontra nem lehet alkalmazni a Pp. 543. §-ának a felülvizsgálati eljárásra megállapított azt a rendelkezését, hogy az alsóbíróság az új eljárásban és határozathozatalban a felsőbíróság jogi álláspontjához alkalmazkodni köteles. (9422/1927. — P. H. T. VI. 874.)

K. 875. E. H. Az 1874. évi XXXIV. tc. 66. §-a alá eső panaszügyekben sincs helye további felfolyamodásnak a másodbíróságnak egyedül a költséget tárgyazó rendelkezése ellen. (3955/1927. — P. H. T. VI. 875.)

Az 1874:XXXIV. tc. hatályát vesztette. Helyette az 1937:IV. tc. rendelkezései értendők.

563. §. A perújítás esetei.

K. 706. E. H. Perújítás esetén a „jogigény" elbírálásánál a perjog szempontjából az az állapot az irányadó, amely a per tárgya tekintetében az alapkereset beadásakor fennállott. (5680/1914. — P. H. T. IV. 706.)

564. §. Perújítás korlátozása.

K. 1068. E. H. A Pp. 564. §-ának utolsó bekezdésében foglalt korlátozó rendelkezést az alapperben hozott ítélet ellen intézett perújítási keresetre csak abban az esetben lehet alkalmazni, ha a Pp.

563. §-ának 11. vagy 12. pontjára alapított keresettel folyamatba tett perújítási eljárás jogerős befejezése után kért akármelyik fél a Pp. 563. §-ának 11. pontja alapján újból perújítást. (5320/1934. — P. H. T. VIII. 1068.)

565. §. Közbenszóló ítélet megtámadása perújítással.

K. 37. J. D. Ha a követelés alapja és mennyisége szerint elkülöníthető vitánál a bíróság az alap fennállását közbenszóló ítélettel állapította meg és valamelyik fél a jogalap kérdésére vonatkozó perújítási ok alapján kívánja a pert megújítani: perújítási keresetével a közbenszóló ítéletet önállóan nem támadhatja meg, hanem a Pp. 565. §-a szerint a végítélet (részítélet) ellen érvényesített perújítás keretében kell a közbenszóló ítéletet megtámadnia. Ehhez képest a perújításnak a Pp. 567. §-ában megállapított határidőt az alappert befejező végítélet (részítélet) jogerőre emelkedésétől kell a törvény (Pp. 410. §-a) értelmében számítani. (1929. márc. 16. — P. H. T. VI. 876.)

567. §. A perújítás határideje.

K. 93. J. D. A perújításnak a Pp. 567. §-a első bekezdésében megszabott, a végítélet jogerőre emelkedésének napjától folyó hat hónapos határideje abban az esetben is, ha perújító fél a végítélet ellen a törvényben kizárt vagy elkésett fellebbvitelt használt, azon a napon kezdődik, amelyen a fellebbvitellel meg nem támadható alapperbeli végítéletet a perújító féllel közölték, illetve amelyen a perújító fél a fellebbvitelre nyitva álló határidőt elmulasztotta. (1939. június 13.)

Ez a határozat a P. H. T. legutóbbi (1938. évi) kötetében még nem jelenhetett meg.

K. 877. E. H. A felülvizsgálati kérelem visszautasítása esetében a fellebbezési bíróság ítélete a felülvizsgálati határidő lejártát követő napon válik jogerőssé. A perújításnak a Pp. 567. §-ában megszabott záros határidejét tehát ettől a naptól kell számítani, ha nincs bizonyítva, hogy a fél a perújítási okról csak később szerzett tudomást. (6620/1927. — P. H. T. VI. 877.)

VI. Cím: Eljárás a sommás visszahelyezés és a sommás határperekben.

579. §. Precarium.

K. 28. J. D. Aki az ő tetszésétől függő visszavonásig (precarium) engedett át valamely dolgot másnak birtokába, nincsen jogosítva a visszavonás alapján a használati birtoklást önhatalommal megszüntetni (megháborítani) s amennyiben ily irányban önhatalmat gyakorolna, a használati birtokos egy éven belül sikerrel léphet fel ellene sommás visszahelyezési keresettel.

Nem vonatkozik ez a szabály arra az esetre, amikor a használat puszta alkalmi szívességen alapult. (1926. jún. 14. — P. H. T. V. 744.)

VIII. Cím: Fizetési meghagyásos eljárás.

588. §. A fizetési meghagyás esetei.

K. 74. J. D. A budapesti központi kir. járásbíróság és a budapesti I—III. ker. kir. járásbíróság az olyan követelésre vonatkozó fizetési meghagyás kibocsátására, amely követelésre nézve per esetében illetékes lenne, abban az esetben is illetékes, ha a fizetési meghagyás az adós részére Budapestnek olyan részén kézbesítendő, amely nem a fizetési

meghagyást kibocsátó kir. járásbíróság területéhez tartozik. (1935. nov. 16. — P. H. T. VIII. 1069.)

IX. Cím: Meghagyás váltó, kereskedelmi utalvány, hitelezőjegy és csekk alapján.

609. §. Váltófizetési meghagyás hatása.

K. 1061. sz. E. H. A váltófizetési meghagyás által csak az a kérdés nyer ítélt dolog hatályával elbírálást, hogy az adós a váltón levő nyilatkozatával vállalt kötelezettsége alapján a váltóhitelezőnek adósa, de nem a kifogás hiányában nem is tárgyalt az a kérdés, hogy a váltó adásának alapjául szolgált köztörvényi jogviszony joghatályosan létesült-e a peres felek, mint ügyleti felek között vagy sem. (3274/1934. — P. H. T. VIII. 1061.)

XI. Cím: Eljárás a házassági ügyekben.

I. FEJEZET. ELJÁRÁS A HÁZASSÁGI PEREKBEN.

642. §. Vétkesség és viszontvétkesség.

K. 878. sz. E. H. A házasság felbontására irányuló kereset és viszontkereset, nemkülönben a vétkesség és viszontvétkesség megállapítása iránt előterjesztett kérelem mindig együttesen döntendő el. (2928/1924. — P. H. T. VI. 878.)

K. 879. sz. E. H. A H. T. 85. §-ának harmadik bekezdésében foglalt az a rendelkezés, hogy vétkességi kérelemmel csak az alperes élhet, nem áll útjában annak, hogy ilyen kérelmet a felperes is előterjeszthessen, ha a házasság felbontását az alperes viszontkeresettel kérte, a felperes pedig a házasság felbontására irányuló keresetétől elállott. (4838/1926. — P. H. T. V. 879.)

K. 880. sz. E. H. Az alperes a H. T. 85. §-ának harmadik bekezdése alapján akkor is kérheti a felperesnek vétkessé nyilvánítását, ha a házasság felbontására irányuló viszontkeresetétől elállott. (2537/1926. — P. H. T .VI. 880.)

K. 881. E. H. A viszontvétkesség megállapítására irányuló kérelmet a fellebbezési eljárásban is elő lehet terjeszteni. (6177/1927. — P. H. T. VI. 881.)

XIII. Cim: Kiskoruság meghosszabbitása, gondnokság alá helyezés iránti és az atyai hatalom gyakorlatának megszüntetését megtámadó eljárás.

II. FEJEZET. GONDNOKSÁG ALÁ HELYEZÉS.

719. §. Gondnokság alá helyezési kérelem előterjesztésére jogosultság.

K. 882. sz. E. H. Ha az 1877. évi XX. tc. 28. §-ának b) pontja alapján való gondnokság alá helyezést az 1885. évi VI. tc. 4. §-a értelmében a gyámhatóság utasítása folytán az árvaszéki ügyész kéri, ő tartozik az 1885. évi VI. tc. 4. §-ában megjelölt azokat a körülményeket kimutatni, amelyekből arra lehet következtetni, hogy a gondnokság alá helyezendőnek teljes elszegényedésétől és ennélfogva attól lehet tartani, hogy az illetékes községet a gondnokság alá helyezendőnek tartása fogja terhelni. (8771/1926. — P. H. T. VI. 882.)

XVI. Cim: Községi bíráskodás.

758. §. Községi bíróság hatásköre.

K. 73. J. D. Az állat hibájából eredő szavatosságon alapuló, 100.— pengőt meg nem haladó pénzösszeg fizetése iránt indított perek a községi bírás-

kodás hatáskörébe tartoznak. (1935. nov. 16. — P. H. T. VIII. 1070.)

K. 12. J. D.: A Pp. 158. §-a szerint a községi bíróság (békebíró) hatáskörébe tartozó, de az idézett §. utolsó bekezdése alapján fizetési meghagyásos eljárás szerint a kir. járásbíróság előtt folyamatba tett ügyekben és az ily ügyekből a Pp. 603. §-a szerint keletkezett perekben, valamint a Pp. 758. §-a alapján a községi bíróság előtt megindított, de a Pp. 759., 761., 763. és 765. §-ai értelmében a kir. járásbíróság elé került perekben, úgyszintén a Pp. 758. §-ának utolsó előtti bekezdése szerint a járásbíróság előtt indított perekben a költséget viselő ellenfél terhére ügyvédi munkadíj megállapításának helye van. (1916. jún. 17. — P. H. T. IV. 707.)

K. 29. J. D.: A Pp. 758. §. 1—6. pontjaiban felsorolt s a községi bíróság hatásköre alól a követelés minőségénél fogva kivett perekben, nemkülönben a pénz fizetése, munka teljesítése vagy ingó dolog iránt indított s a Pp. 758. §. első bekezdése értelmében már az eredetileg érvényesített kereset tárgyának értékére való tekintettel a községi bíróság hatáskörébe nem tartozó perekben — minden esetben van helye fellebbezésnek, tehát akkor is, ha a felperes keresetét az utóbb említett perekben 100 P-t meg nem haladó értékre, vagy úgy az előbb, mint az utóbb említett perekben csupán a perköltségre szállította le. (1927. jún. 20. — P. H. T. VI. 870.)

K. 54. J. D.: A községi bíráskodásra megállapított értékhatárt meg nem haladó összegű ügyvédi jutalomdíj és költség iránt indított perek a községi bíróság hatáskörébe tartoznak, tekintet nélkül arra, hogy a díj és költség községi bíróság előtt folyamatban volt perből, avagy más perből, illetve egyéb ügyből merült-e fel. (1933. máj. 13. — P. H. T. VIII. 1071.)

XVII. Cim: Választott bíróság.

767. §. Választott bírósági szerződés.

K. 883. E. H.: A választottbírósági eljárás kikötése a követelés engedményezése esetén is hatályos. (4111/1926. — P. H. T. VI. 883.)

776. §. Ügyvédi díjak a választott bírósági eljárásban.

K. 1072. E. H. Nincs törvényes akadálya annak, hogy a választott bíróság a felek kérelme és megegyezése alapján az ügyvéd díjait és kiadásait a megbízói ellen megállapítsa. (2686/1928. — P. H. T. VIII. 1072.)

1937:IV. tc. 105. §. (Ppé. 18. §.) Ügyvédi díjak.

K. 39. J. D.: Ha a kielégítési végrehajtást a perköltség erejéig a Ppé. (1912:LIV. tc.) 18. §-a alapján a pernyertes félnek az ügyvédje kéri, a végrehajtást szenvedő ebben az esetben is beszámíthatja a perköltségbe a pernyertes fél ellen már korábban hozott bírósági határozat alapján megillető követelését. (1929. nov. 25. — P. H. T. VI. 888.)

K. 46. J. D.: A csődtömeggondnok azokban a perekben, amelyekben a tömeghez tartozó vagyon tekintetében az 1881:XVII. tc. 100. §-a értelmében képviselői jogkörében eljár, vagy eljárt, a Ppé. 18. §-a alapján a perbíróságnál felmerült költségeinek és díjainak a csődtömeggel szemben való megállapítását nem kérheti, hanem az ilyen költségek és díjak megállapítása is a csődbíróság (Cst. 103. §.) hatáskörébe tartozik. (1931. dec. 12. — P. H. T. VIII. 1045.)

K. 48. J. D.: Az 1912:LIV. tc. 18. §-ának az ügyvédi díjak és kiadások megállapításáról szóló ren-

delkezését alkalmazni kell akkor is, amikor a fél az ügyvédnek a díjakra és kiadásokra vonatkozó igényét el nem ismeri, kivéve, ha a fél kifogása az említett szakasz negyedik, vagy ötödik bekezdése szerint, vagy amiatt alapos, mert az ügyvéd megbízása igazolva nincs. (1931. dec. 14. — P. H. T. VIII. 1073.)

K. 748. E. H. Az ügyvédi munkadíjat és kiadásokat az Élt. 18. §-ában megállapító végzés alapján a zálogjog előjegyzését el lehet rendelni. (T. R. 87., 88/b. és 89. §§. 6961/1927. — P. H. T. V. 748.)

K. 884. E. H. A Ppé. 18. §-ának utolsóelőtti és utolsó bekezdésében foglalt rendelkezések nemcsak a polgári, hanem a bűnvádi ügyekben keletkezett ügyvédi díjakra is vonatkoznak. (247/1928. — P. H. T. VI. 884.)

K. 885. E. H. Az ügyvéd díjának a megállapításánál az ügytárgy értékének számszerű pontos meghatározása csak százalékos díjazás kikötése és kötelezése esetében szükséges. Egyébként elégséges annak általánosságban való megvizsgálása, hogy a megbízónak minő anyagi, vagy erkölcsi érdeke fűződött ahhoz az ügyhöz, amelyben a megbízott ügyvéd eljárt. (6635/1927. — P. H. T. VI. 885.)

K. 1074. E. H. A Ppé. 18. §-a az ügyvédi költségnek (díj és kiadás) a saját fél ellenében való megállapítására különleges eljárást határoz meg, de a költségmegállapító határozat akkor tekinthető a Ppé. 18. §-a szerint való eljárásban hozottnak, ha a határozat a vonatkozó eljárási szabályok lényeges rendelkezéseinek megtartásával keletkezett. (8571/1928. — P. H. T. VIII. 1074.)

A Ppé. 18. §-a hatályát vesztette. (1937:IV. tc. 234. §.) Helyette az 1937:IV. tc. 105. §-ában foglalt rendelkezések irányadók.

Végrehajtási eljárás.

1881. évi LX. törvénycikk a végrehajtási eljárásról.

I. CIM. Általános határozatok.

1. §. helyett Ppé. 1912. LIV. tc. 31. §. 1—6. pontjai.

Végrehajtható közokiratok.

K. 708. E. H. Ha az első bírósági ítélet fellebbezéssel csak a perköltség viselésének vagy mennyiségének a kérdésében támadtatott meg, — az ítéletnek többi, marasztaló része jogerőre emelkedik s a kielégitési végrehajtás az első bírósági ítélet jogerőre emelkedett részei alapján elrendelendő. (8562/1915. P. H. T. IV. 708.)

1874:XXXV. tc. 111. §.

K. 1075. E. H.: Az 1874. XXXV. tc. 111. §-ának ama rendelkezése alatt, hogy a közjegyzői okirat alapján a végrehajtásnak van helye, csak a kielégitési végrehajtás értendő. — A biztosítási végrehajtás elrendelésének alapjául nem szolgálhat a felek oly — akár közokiratba, akár magánokiratba foglalt — megegyezése, amely szerint a biztositék adásának módjául a biztositási végrehajtást határozzák meg. (5449/1931. P. H. T. VIII. 1075.)

6. §. helyett Te. 59. §.
Végrehajtás kérése.

K. VI. T. Ü. H. A végrehajtási eljárásban a kir. törvényszékek előtt, ha ezek nem mint megkeresett telekkönyvi hatóságok járnak el, a feleknek magukat ügyvéd által kell képviseltetniök. (1897. jún. 8. — P. H. T. II. 374.)

9—10. §. helyett Ppé. 35—36. §.
Végrehajtás elrendelése.

K. 15. J. D. Ha a zálogjogot a váltókövetelés erejéig a Tkr. 88. §-ának b) pontja értelmében és nem a végrehajtási eljárás során jegyezték elő, a zálogjog előjegyzésével felmerült költség a kielégítési végrehajtást rendelő végzésben nem állapítható meg és ennek a költségnek az erejéig a kielégítési végrehajtás nem rendelhető el. (1917. jún. 9. P. H. T. IV. 711.)

K. 886. sz. E. H. A törvény által kizárt felülvizsgálat nem halasztván el az ítélet jogerőre emelkedését, a kielégítési végrehajtás elrendelését sem akadályozza. (P. H. T. 886.)

12. § Pe 62—64. §§.

K. 710. E. H. II. A bíróság, ha az előtte levő hivatalos adatokból kétségtelenül megállapítja, hogy a kielégítési végrehajtást kérőnek a követelése fenn nem áll, ezt a körülményt hivatalból figyelembe veszi. (8057/1916. — P. H. T. 710; az I. rész a 39. J. D. folytán feleslegessé vált.)

Végrehajtható kiadványok.

K. 59. J. D. A végrehajtatót a végrehajtást szenvedővel szemben költség (díj és kiadás) illet meg azért a kérvényért, amellyel a végrehajtató az 1930: XXXIV. tc. (Te.) 63. §-ának utolsóelőtti bekezdése értelmében végrehajtható kiadmány alapján kéri a telekkönyvi hatóságnál a kielégítési végrehajtásnak

ingatlanra való foganatosítását. (1933. nov. 11—16. P. H. T. VIII. 1079.)

13. §. Végrehajtás az ügyvéd javára.

K. 38. J. D. A kielégítési végrehajtás annak a per- vagy más eljárási költségnek az erejéig, amelyben a felet az ellenfél részére marasztalták, elrendelhető annak az ügyvédnek a javára is, aki az ellenfelet a marasztaláskor képviselte. (1929. nov. 25. — P. H. T. VI. 887.) E. J. D. folytán a 709. E. H. feleslegessé vált.

K. 39. J. D. Ha a kielégítési végrehajtást a perköltség erejéig a Ppé. (1912: LIV. tc.) 18. §-a alapján a pernyertes félnek az ügyvédje kéri, a végrehajtást szenvedő ebben az esetben is beszámíthatja a perköltségbe a pernyertes fél ellen már korábban hozott bírósági határozat alapján megillető követelését. (1929. nov. 25. — P. H. T. VI. 888.)

27. §. Végrehajtási költségek.

Ügyvéd helyettesének díjai és költségei.

K. XV. sz. T. Ü. H. A végrehajtató ügyvédjét akkor is, ha a végrehajtás foganatosításánál közbenjárt, helyettese nem ügyvéd, vagy nem bejegyzett ügyvédjelölt, a közbenjárási díj és költség megilleti. (1903. ápr. 24. — P. H. T. II. 375.)

Végrehajtást szenvedő költségei.

K. 47. J. D. Ha a kielégítési végrehajtást a v. szenvedőnek előbb az ingóságaira, és azután újabb kérelem folytán ingatlan vagyonára, vagy előbb valamely ingatlanára, és azután újabb kérelem folytán más ingatlanára rendelték el: az újabb végrehajtási kérelem költsége a v. szenvedőt terheli a Vht. 116. §. és 117. §. b) és c) pontjának megfelelő esetben és ezenkívül minden oly esetben, amikor az újabb kére-

lem a követelés behajtása végett szükséges és az eset körülményei indokolják, hogy a végrehajtató a végrehajtást már korábban nem kérte az újabb kérelemben megjelölt ingatlan vagyonra is. (1931. dec. 14. — P. H. T. VIII. 1078.)

L. még a 15. jogegys. döntvényt a Vht. 12. §-ánál s az 59. jogegys. döntvényt a Vht. 12. §-ánál.

29. §. Végrehajtási csőd alatt.

L. a 45. sz. polgári jogegységi döntvényt a csődtörvény 50. §-a kapcsán. ...

30. §. helyett Ppé. 39. §.

Végrehajtás megszüntetése iránti kereset.

K. 376. E. H. Közigazgatási hatóság (gyámhatóság) marasztaló határozata alapján ingatlanra vonatkozólag a bíróság által elrendelt végrehajtás megszüntetése iránt az 1881: LX. t.-c. 30. §-a alapján bíróság előtt nem indítható kereset. (3331/1907. P. H. T. II. 376.)

K. 377. E. H. Ha a végrehajtás osztrák tőzsdebírósági ítélet alapján osztrák bíróság által rendeltetett el, illetőleg annak megkeresésére magyar bíróság által engedélyeztetett és foganatosíttatott és az illető ítélet alapján végrehajtásilag érvényesíteni kívánt igény játék vagy fogadás gyanánt tekintendő különbözeti ügyleten alapszik, a végrehajtást engedélyező magyar bíróság által a végrehajtást szenvedő kérelmére a végrehajtás megszüntetendő, azonban ez a kérelem csakis kereset útján érvényesíthető, az ilyen keresetre pedig a perbeli alakszerűségek, a fellebbvitel módja s ennek megengedhetősége azok a rendelkezések alkalmazandók,

amelyek a végrehajtási törvényben a 30. §-ban meghatározott keresetekre nézve foglaltatnak. (93/1906. — P. H. T. II. 377.)

K. 889. E. H. A végrehajtás megszüntetése iránt indított viszontkeresetnek helye nincs. (P. H. T. — VI. 889.)

K. 1076. E. H. Az 1912: LIV. t.-c. 39. §-ának c) pontja a végrehajtható közokirat jellegével felruházott magánokiratra alapított végrehajtás esetében is alkalmazást nyer. (1303/1935. — P. H. T. VIII. 1976.)

34. §. helyett Ppé. 40. §.

Felfolyamodás a végrehajtási eljárásban hozott bírói végzés ellen.

K. 49. T. Ü. H. A kir. Kúria kir. ítélőtáblának oly végzését, melyet külföldi bíróság elmarasztaló határozatára alapított végrehajtási kérelem felett hozott, nem vizsgálhatja felül, habár annak tárgyát a viszonosság fenn vagy fenn nem forgása kérdésének eldöntése is képezi. (1890. jún. 17. — P. H. T. II. 379.)

K. 7. J. D. Síroknak vagy sírboltoknak köztemetőben elhelyezett felszerelésére foganatosított végrehajtás során a bírósági kiküldöttnek eljárása, végzéze (határozata) és intézkedése ellen előterjesztésnek s az előterjesztés felett hozott bírósági végzés ellen felfolyamodásnak a köztemetőnek a tulajdonosa, fenntartója (1876: XIV. t.-c. 116. §-a), felügyelője részéről is helye van. 1915. máj. 29. P. H. T. II. 382.)

K. 712. E. H. Végrehajtási ügyben a csődnyitásig le nem járt határidő a tömeggondnokra nézve a

csődnyitás napjától számítandó. (7982/1915. — P. H. T. IV. 712.)

K. 713. E. H. A végrehajtás elrendelése tárgyában hozott határozat ellen megengedett felfolyamodás határidejének elmulasztása miatt igazolásnak van helye. (5267/1915. — P. H. T. IV. 713.)

K. 714. E. H. A végrehajtásnak — ideértve a biztosítási végrehajtást és zárlatot is — elrendelése tárgyában hozott helybenhagyó másodbírósági végzés ellen a Ppé. 40. §-ának negyedik bekezdése alapján további felfolyamodásnak nincs helye. (3603—1915. — P. H. T. IV. 714.)

K. 890. E. H. A végrehajtási eljárásban — ha annak foganatosítása telekkönyvi bejegyzéssel kapcsolatos is — a jogorvoslatok tekintetében a végrehajtási törvény rendelkezései irányadók. (8220/1926. VI. 890.)

K. 891. E. H. Ha a kielégítési végrehajtás elrendelésének alapjául szlgáló eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező volt, akkor a végrehajtási eljárás során hozott végzés ellen használt felfolyamodást szintén ügyvédi ellenjegyzéssel ellátva kell benyujtani. (750/1927. P. H. T. VI. 891.)

L. még a VI. sz. teljesülési polg. döntvényt a 6. §-nál.

K. 892. E. H. A másodbíróságnak a kielégítési végrehajtást rendelő elsőbírósági végzést feloldó végzése ellen a Ppé. 40. §-a alapján nem lehet felfolyamodással élni a harmadbírósághoz. (778/1923. — P. H. T. VI. 892.)

K. 893. E. H. A másodbíróságnak az a végzése, amellyel a végrehajtás megszüntetése iránt indított

kereset halasztó hatálya tárgyában határoz, nem tartozik a Ppé. 40. §-ában megjelölt, sem pedig az 1881: LX. t.-c.-ben helyenkint felsorolt azok közé a végzések közé, amelyek ellen a harmadbírósághoz további felfolyamodásnak van helye. (1265/1922. P. H. T. VI. 893.)

K. 894. E. H. A másodbíróságnak a folytatólagos kielégítési végrehajtás elrendelése tárgyában hozott végzése ellen további felfolyamodásnak helye nincs. (232/1926. — P. H. T. IV. 894.)

K. 902. E. H. A telekkönyvi hatóságnak a tulajdonközösség megszüntetése céljából árverést rendelő végzését megváltoztató másodbírósági végzés ellen a Ppé. 40. §-a értelmében a harmadbírósághoz további felfolyamodásnak van helye. (1330/1923. — P. H. T. VI. 902.)

36. §. helyett Ppé. 41. §.

Végrehajtás felfüggesztése esetében további végrehajtási lépések.

K. 1077. E. H. Az alapperbeli ítélet végrehajtásának a Pp. 572. §-ának utolsó bekezdése értelmében történt felfüggesztése nem akadályozza az ítélet alapján sem a kielégítési végrehajtás elrendelését, sem annak foganatosítását, a további végrehajtási lépések azonban a Ppé. 41. §-a értelmében abbanhagyandók. (203/1933. — P. H. T. VIII. 1077.)

42. §. Végrehajtási fizetés helyett letétel.

K. 21. T. Ü. H. A végrehajtás foganatosításával megbízott bírósági végrehajtó vagy más avégre kiküldött közeg kezeihez teljesített fizetés, csak azon esetekben tekintendő a végrehajtó közeg által hiva-

talánál (megbízatásánál) fogva átvettnek, ha az átvétel, foglalás, árverés, vagy ezzel egy tekintet alá eső tőzsdei eladás (121. §.) foganatosítása közben, vagy ezen cselekmények bármelyikének elhárítása végett azon alkalommal történt, midőn a foglalás, árverés, vagy az árverés mellőzésével értékesítendő hitelpapirok eladása (121. §.) foganatosítandó lett volna és a teljesített fizetés az illető eljárási jegyzőkönyvben kitüntetett, vagy ha végre az átvett összeg bánatpénzt, vagy az eladott dolgok olyan vételárát képezi, mely a törvény (például 108. §.), illetve az árverési feltételek értelmében a végrehajtó közegnek volt fizetendő. Ezen eseteken kívül, következőleg a jelen határozatra alkalmat szolgáltatott kérdésben megjelölt esethez hasonló esetben is, a végrehajtó közeg fizetések elfogadására jogosítva nincs, következőleg a kezeihez teljesített ilyen fizetések nem tekinthetők általa, hivatalánál vagy megbízatásánál fogva átvetteknek. (1885. jan. 8.—jan. 30. — P. H. T. II. 381.)

K. XVI. T. Ü. H. Tartás, élelmezés, életjáradék, nyugdíj és ezekhez hasonló természetű követelések iránti perekben az 1893:XVIII. t.-c. 117. §-ának 5. p. alapján végrehajthatónak kimondott ítélet vagy az 1881: LIX. t.-c. 48. §-a értelmében végrehajtható két egybehangzó ítélet alapján elrendelt végrehajtás esetében az 1893: XVIII. t.-c. 117. §-a 5. pontjának korlátai között, vagyis a kereset beadását megelőző félévre hátralevő és a per folyama alatt lejárt részletekre nézve az 1881: LX. t.-c. 42. §-a alkalmazást nem nyerhet. (C. 190:. febr. 9., márc. 23. — P. H. T. II. 380.)

II. Cím. Végrehajtás készpénzbeli követelés behajtására.

43. §. Gyógyszertári jövedelem végrehajtás alá vonása.

K. 11. J. D. A személyes üzleti jogú gyógyszertár (1876: XIV. t.-c. 131. §.) üzeméből előálló jövedelem végrehajtás alá vonható. (1916. ápr. 29. P. H. T. IV. 715.)

Késedelmi kamat perköltség után.

K. 62. J. D. Törvényes késedelmi kamat (1881—LX. t.-c. 43. §.) a teljesítési határidő lejártától kezdve a perköltség után is jár, ha a perköltség fizetésére a felet ítélet vagy bírói egyesség kötelezi. (1934. ápr. 14. — P. H. T. VII. 991.)

I. VÉGREHAJTÁS INGÓSÁGOKON.

47. §. Ingó módjára végrehajtás alá vonása ingatlannak.

K. 92. J. D. Az olyan épület, amelyet az idegen ingatlan ideiglenes használatára kötelmi jog címen jogosult végrehajtást szenvedő az ingatlanon emelt és amelyet az ingatlan tulajdonosával szemben fennálló jogviszonyánál fogva használati jogának megszüntével lebontani és elhordani jogosult, vagy köteles, ingó módjára kell végrehajtás alá vonni. A foglalás az 1881: LX. törvénycikknek (Vht-nek) a dolgok lefoglalására irányuló 47. §-a alkalmazandó. (1938. május 9. P. H. T.)

Ez a határozat a P. H. T. legutóbbi (1938. évi) kötetében még nem volt közölhető.

51. §. helyett 1908:XLI. tc. (Vhn.) 2. §. Végrehajtás alóli mentesség.

K. 89. J. D. A kisiparosoknak keresetük folytatásához szükséges gépberendezései és gépjárművei az 1908. évi LXI. t.-c. (Vhn.) 2. §-ának 14. pontjában megjelölt és végrehajtás alól kivett szerszámok, eszközök és műszerek közé tartoznak.

A mentesség a kisiparosok keresetének folytatásához szükséges emberi, motorikus vagy elemi erővel hajtott gépek és gépjárművek minden fajtájára kiterjed, függetlenül azoknak értékétől. (1937. június 11. — P. H. T. VIII. 1080.)

K. 7. J. D. Síroknak és sírboltoknak az 1908—XLI. t.-c. 2. §-ának 1. pontjában említett és ugyanazon t.-c. 3. §-ának első bekezdése alapján lefoglalhatónak kimondott felszerelésére a végrehajtást akkor is lehet foganatosítani, ha azt a felszerelést a köztemetőben levő sírnál vagy sírboltnál már elhelyezték. (A döntvény többi részét l. a 34. §. kapcsán. P. H. T. II. 382.)

K. 895. E. H. Az 1923. évi VIII. t.-c. 2. §-a alapján kibocsátott 196/1923. M. E. számú rendelet 15. §-a az életbiztosítási díjtartaléknak végrehajtás alól való mentességét a maga egészében megállapítja és ebben a tekintetben nem tesz különbséget az életbiztosítási díjtartalék állaga és hozadéka közt. Ily körülmények közt az elidegenítési és terhelési tilalom az életbiztosítási díjtartaléknak nemcsak az állagára, de annak hozadékára is kiterjed. (8220/1926. — P. H. T. VI. 895.)

K. 83. J. D. A családi hitbizomány hasznainak zár alá vétele kapcsán a hitbizományi bíróság által a hitbizományi birtokos számára megállapított tartási összeg csak abban a részében lehet végrehajtási foglalás tárgya, amely a hitbizományi birtokos és a tartási összeg megállapításánál esetleg számításba vett családtagok létfenntartásának a biztosítására szükséges összeget meghaladja.

Annak az elbírálása, hogy van-e a megállapított tartási összegnek végrehajtás alá vonható része és ha igen, mennyit tesz ki, a hitbizományi bíróság hatáskörébe tartozik. (1937. január 20. — P. H. T. VIII. 1085.)

54. §. helyett Vhn. 6. §. Járandóság és lakáspénz lefoglalása.

K. 9. J. D. Az adósnak a Vhn. 6. §-a első, valamint a 7. §-a három első bekezdésében, továbbá 11. §-a első, végül a 13. §-a utolsóelőtti bekezdésében meghatározott mértékben végrehajtás alá vehető járandóságai a 9. és 14. §. első bekezdésében körülírt esetekben akként foglalhatók le, hogy a járandóságokból a foglalás alól mentes rész 1000 K-nál, illetve a 7. és 13. §-ban említett járandóságokból 600 K-nál kevesebb is lehet. (1916. ápr. 8. — P. H. T. IV. 717.)

Az értékadás tekintetében l. a 62.000/1926. I. M. sz. r. 4. §-át.

K. 16. J. D. Abban az esetben, ha a Vn. 6. §-ának első bekezdésében említett valamely személy lakháznak a saját részére építése vagy megvétele végett lakpénzének lekötésével közokiratban fizetési kötelezettséget vállalt és az ebből eredő követelésnek behajtása végett a kötelezettnek lakpénzét lefoglalták, ezt követőleg pedig lakpénzére más hitelező lakbérkövetelés fejében vezetett végrehajtást, ennek a lakbérkövetelésnek az idézett törvényhelyen alapuló követeléssel szemben nincs zálogjogi elsőbbsége. (1917. jún. 9. — P. H. T. IV. 716.)

58. §. és Vhn. 9. §. helyett 1929:XIV. tc. 6. §.

Végrehajtás tartásdíj behajtására.

K. 718. E. H. Az alsóbírósági ítéletben megállapított, lefizetett tartásdíj a felsőbírósági ítélettel kisebb összegben megállapított és más időszakra járó tartásdíjba be nem számítható. (3595/1917. — P. H. T. VI. 718.)

K. 971. E. H. Ha a nyugdíjat a felsőbíróság kisebb összegben állapította meg, mint az alsóbíróság, az alsóbíróság végrehajtható ítélete alapján kifize-

tett többet más időszakra járó nyugdíjba be nem számítható (1135/1932. — P. H. T. VI. 891.)

1929:XIV. tc. 8. §. Végrehajtás jövőben esedékessé váló tartásdíj részlet erejéig.

1083. E. H. A szolgálati illetményekre az 1929—XIV. t.-c. 8. §-a alapján a tartásdíjak jövőben esedékessé váló részletei erejéig vezetett végrehajtással a jogosult — csupán korlátolt — kielégítést nyujtó zálogjogot szerez, ha tehát később ugyanolyan jogosult hasonló tartási követelése erejéig végrehajtási zálogjogot szerez, úgy a legközelebb esedékes szolgálati illetményből az összetalálkozó tartási követelések csak aránylagosan elégíthetők ki. (204/1933. P. H. T. VIII. 1083.)

K. 1084. E. H. Az 1929: XIV. t.-c. 8. §-a alapján a jövőben esedékessé váló tartásdíjrészletek erejéig a kielégítési végrehajtás csak úgy rendelhető el, ha a tartásra kötelezett a lejárt tartásdíjakkal késedelembe esett. (4491/1935. — P. H. T. VIII. 1084.)

62. és 63. §. helyett Vhn. 12. §.

Munkabérek lefoglalása élelmiszerek hátralékos vételára fejében.

K. 76. J. D. Élelmiszeráruk hátralékos vételárának behajtása iránt folyamatba tett végrehajtási eljárás során a napidíjaknak, napszám vagy hétszám szerint fizetett munkabéreknek és szakmánymunkabéreknek napi 5 pengőt meg nem haladó részét végrehajtás alá vonni nem lehet. (P. H. T. VIII. 1081.)

72. §. Bérbeadó törvényes zálogjoga.

K. 66. J. D. A gépkocsiszállás (autógarázs) tulajdonosát a szállásdíj (garázsdíj) tekintetében

(amelyben rendszerint nemcsak az őrzés, hanem a tisztítás díja is bennfoglaltatik) az 1881: LX. t.-c. 72. §-ának második bekezdése szerint a bérbeadó javára biztosított törvényes zálogjog illeti meg az ott megszabott korlátok között. (1934. jún. 2. — P. H. T. VIII. 1086.)

K. 897. E. H. A Vht. 72. §-ának helyes értelme szerint a bérbeadót megillető törvényes zálogjog tekintetében a lejárt bérrészletekre nézve a félév mindig a foglalás, nem pedig az árverés megtörténtétől számítandó visszafelé. A törvényes zálogjog csak a bér és a haszonbér természetével bíró követelésre, tehát a bérösszegre és annak az esedékesség idejétől számított törvényes kamataira terjed ki, s az elsőbbségi igény keretében a bérbeadót csak ez az összeg illeti, ellenben az ezt meghaladó jogerősen megítélt és a bérszerződésen alapuló követelésének kielégítésére a bérbeadó csak a foglalás rangsorában tarthat számot. (7418/1927. — P. H. T. VI. 897.)

K. 1087. E. H. A haszonbérbeadót a Vht. 72. §-a alapján megillető törvényes zálogjog kiterjed a haszonbérelt jószágon termelt, de foglalás alá nem vonható dohány helyébe lépő beváltási árra és a beváltási áron fennmarad a törvényes zálogjog akkor is, ha a dohányt a kir. Kincstár részére elszállították. (4263/1935. — P. H. T. VIII. 1087.)

K. 1088. E. H. A Vht. 72. §-ában biztosított törvényes zálogjogon alapuló elsőbbségi kérdés elbírálásánál a bérösszeg fogalmi körébe nem vonhatók. A bérlemény szigorúan vett használati ellenértékén felül oly ellenértékek, amelyeket a lakás bérlője a részére egyéb szükségleteinek kielégítése céljából nyujtott szolgáltatások külön díja fejében a bérbeadónak fizet. (3520/1934. — P. H. T. VIII. 1088.)

73. §. Végrehajtás idegen pénznemben való kielégítés iránt.

K. 896. E. H. Az adóst idegen pénznemben való teljesítésre kötelező jogerős ítélet alapján elrendelt végrehajtás rendjén a végrehajtató hitelező az idegen pénznemben való kielégítését csakis annyiban igényelheti, amennyiben a marasztalási összeget a végrehajtás foganatosításakor a végrehajtást szenvedettnél a megítélt idegen pénznemben valósággal megtalálják, ellenkező esetben a végrehajtatónak csak arra nyílik joga, hogy a pénzforgalomban rendes árfolyammal bíró idegen pénznem megvételéhez szükséges pénzösszeg behajtásával az országos pénznemben nyerjen kielégítést. (3730/1926. — P. H. T. VI. 896.)

79. §. Zálogjogilag biztosított követelés lefoglalása.

K. 383. E. H. Ha a zálogjogi bekebelezéssel biztosított követelés végrehajtás útján olyan időben foglaltatik le, midőn a követelés kifizetés folytán már megszűnt: a végrehajtási foglalás s annak alapján a telekkönyvileg még ki nem törölt zálogjogra kieszközölt alzálogjog is hatálytalan s ennek kitörlésre per útján elrendelendő. (4900/1907. — P. H. T. II. 383.)

83. §. Végrehajtás közpénztárból felvehető követelésekre.

K. 385. E. H. Közpénztárból felvehető követelésekre, vagy bírói letétbe helyezett összegekre vezetett, az 1881: LX. t.-c. 83. §-a értelmében kiküldött útján foganatosított végrehajtás esetében több végrehajtató közötti elsőbbségre nézve a végrehajtást szenvedőnél eszközölt foglalás időpontja a határozó. (2019/1908. — P. H. T. II. 385.)

92. §. Igénykeresete egyetemleges adóstársnak.

K. 22. J. D. Az olyan személy, aki a foglalásra okot adó követelés tekintetében a végrehajtást szenvedőnek egyetemleges adóstársa, igénykeresettel felléphet és e tekintetben az egyetemlegesség jogalapjának nincsen befolyása.

Az a kifogás azonban, hogy a foglalásra okot adó követelés tekintetében az igénylő a végrehajtást szenvedőnek egyetemleges adóstársa, az igénykereset elutasítását eredményező hatállyal felhozható abban az esetben, 1. ha az igénylő ugyanazon követelésben a végrehajtást szenvedővel egyetemlegesen végrehajtható ítélettel van elmarasztalva, vagy ebbeli kötelezettsége más végrehajtható közokiraton alapszik; 2. ha az igénylő ellen a végrehajtást szenvedőt terhelő marasztalási összeg erejéig végrehajtásnak törvény alapján van helye. Ezektől az esetektől eltekintve, az a kérdés, hogy az igénylő egyetemleges adóstársa-e a végrehajtást szenvedőnek, az igényperben bizonyítás és eldöntés tárgya nem lehet. (1920. máj. 15. — P. H. T. IV. 719.)

96. §. Igénykeresete jelzálogos hitelezőnek.

K. 900. E. H. A jelzálogos hitelező igényperrel élhet, ha a jelzáloggal terhelt ingatlan tartozékára ingó módjára vezetnek végrehajtást. (2/1927. — P. H. T. VI. 900.)

97. §. Igényperben felülvizsgálati kérelem.

K. 702. E. H. Igényperben az elsőbírósági ítéletet helybenhagyó másodbírósági ítélet ellen felülvizsgálati kérelemnek helye nincs. (6015/1915. — P. H. T. IV. 702.)

112. §. Bérbeadó elsőbbségi igénye.

K 898. sz. E. H. A bérbeadónak elsőbbségi igényét az árverés megkezdéséig kell bejelentenie, az árverés folyama alatt bejelentett elsőbbségi igénye, mint elkésett, a vételár felosztásánál figyelembe nem jöhet. (4058/1927. — P. H. T. VI. 898.)

K. 899. sz. E. H. Az elsőbbségi igényt bejelentő fél, ha egyébként nem végrehajtató s nem is felülfoglaltató, a sorrendi tárgyalás megtartásának az időpontjától kezdve avatkozhatik a végrehajtási eljárásba, ellenben az ezt a tárgyalást megelőző végrehajtási árverés elrendelésének vagy el nem rendelésének a kérdésében beavatkozási és így felfolyamodási jogosultsága nincs. (710/1919. — P. H. T. VI. 899.)

117. §. Folytatólagos végrehajtás elrendelése elleni felfolyamodás.

K. 894. E. H. A másodbíróságnak a folytatólagos kielégítési végrehajtás elrendelése tárgyában hozott végzése ellen további felfolyamodásnak helye nincs. (1926. jan. 29. Pk. V. 232/1926. — P. H. T. VI. 894.)

Lásd még a Kúria 47. J. D.-t a 27. §. kapcsán.

119. §. Kielégítési sorrend tárgyában hozott végzés elleni felfolyamodás.

K. 38. sz. T. Ü. H. Az 1881:LX. tc. 119. §-a rendelkezésének ellenére a tárgyalás után azonnal meg nem hozott, ki nem hirdetett, hanem kézbesített végzés ellen 3 napon túl, de 8 napon belül beadott felfolyamodás elkésés indokából vissza nem utasítható. (1887. ápr. 19. — P. H. T. II. 386.)

Perreutasítás.

K. 1089. E. H. R bérbeadó a Vht. 119. §-ának utolsó bekezdésén alapuló perreutasító bírói rendelkezésben előírt kötelezettségének megfelelőkép tesz eleget akkor is, ha bérkövetelését nem keresetlevél, hanem fizetési meghagyási kérelem előterjesztése útján érvényesíti. (6083 1933. — P. H. T. VIII. 1089.)

Lásd a Kúria 896. sz. elvi hat.-át a Vht. 72, és a 899. sz. elvi hat.-át a Vht. 111. §-ánál.

124. §. Egyházi adó lefoglalása.

K. 88. J. D. Az egyházi adó (hitközségi adó) bevett felekezetekhez tartozó egyházközség (hitközség) ellen vezetett végrehajtás során nem foglalható le. (1937. jún. 11. — P. H. T. VIII. 1082.)

A lefoglalt követelés behajtása.

K. 1091. E. H. Ha a követelést a végrehajtást szenvedő javára jogerős ítélettel megítélte a bíróság, a Vht. 124. §-a alapján a követelés behajtására feljogosított hitelező annak az alapján a kielégítési végrehajtás elrendelését kérheti, de a követelés behajtása iránt nem indíthat új keresetet. (5755/1935. — P. H. T. VIII. 1091.)

133. §. Közpénztárból felvehető, lefoglalt követelés utalványozása.

K. 6. J. D. A végrehajtási eljárásról szóló 1881: LX. törvénycikknek akár 83., akár 84. §-a és az 1908:XLI. tc.-nek 18. §-a szerint lefoglalt és utalványozni. (1915. márc. 20 23. — P. H. T. II. 387.

II. FEJEZET. VÉGREHAJTÁS INGATLANOKRA.

136. §. Végrehajtási zálogjog bekebelezése.

K. 74. T. Ü. H. Oly esetben, midőn valamely ingatlan tulajdonjogának akár hagyatéki bírósági átadó végzés, akár szerződés alapján történt átruházásával kapcsolatosan és a tulajdonos telekkönyvi bejegyzésével egyidejüleg, harmadik személynek vagy magának az átruházónak az átruházott ingatlanra vonatkozó és a telekkönyvben kitüntetett igénye biztosítására jegyeztetett föl az elidegenítési vagy terhelési tilalom, illetőleg amennyiben az ily feljegyzés nélkül is már magában a bejegyzés tárgyának jogi természetében bennfoglaltatik, az ingatlan állagára a zálogjog bejegyzése sem végrehajtás útján, sem ezen kivül és pedig a tilalom kitörlésének, illetőleg megszüntének időpontjától kezdődő joghatállyal sem rendelhető el. A haszonélvezetre azonban a zálogjog bejegyzésének mind végrehajtás útján, mind ezen kivül helye van. (1902. nov. 4./dec. 22. — P. H. T. I. 30.) E döntvény az 59. sz. t. ü. döntv.-t hatályon kívül helyezte.

K. 81. T. Ü. H. Ha a per bírósága a kielégítési végrehajtást róm. vagy gör. kath. plébánia nevén álló ingatlan állagára rendeli el, a telekkönyvi hatóság a végrehajtási zálogjog bekebelezése iránti megkeresést az 1881:LX. tc. 136. §-ának második bekezdése értelmében, telekkönyvi akadály miatt köteles megtagadni. (1908. márc. 20. — P. H. T. I. 31.)
V. ö. 907. E. H.

K. 67. J. D. A volt urbéri birtokosok közösen használt erdejének állagára nem lehet végrehajtást vezetni, vagy egyébként jelzálogot szerezni olyan követelés fejében, amely a volt urbéres erdőbirtokosok közgyűlésének határozata alapján felvett köl-

csön vagy egyéb ügylet következtében állott elő. (1934. jún. 9. — P. H. T. VIII. 1092.)

L. még az 59. sz. polgári jogegységi döntvényt a 12. §. kapcsán.

K. 746. E. H. A végrehajtási zálogjog bekebelezését nem akadályozza az olyan elidegenítési és terhelési tilalom, amelyet a m. kir. Kúria 74. sz. polgári teljes ülési döntvényében elfoglalt jogi álláspont ellenére nem a tulajdonjog átruházásával egyidejűen jegyeztek föl. (2250/1927. — P. H. T. V. 746.)

Ranghellyel való rendelkezési jog lefoglalása.

K. 1093. E. H. A jelzálog tulajdonosának a megüresedett ranghellyel való rendelkezési joga le nem foglalható. (3214/1933. — P. H. T. VIII. 1093.)

138. §. Örökség útján szerzett ingatlanra vonatkozó végrehajtási lépések.

K. X. T. Ü. H. Abban az esetben, ha a végrehajtás az elmarasztalt félre örökség vagy hagyomány útján szállott, de még a marasztalt fél tulajdonául be nem bekebelezett és nem is előjegyzett ingatlanra vezettetik, annak a kérdésnek megbirálása, hogy a marasztalt félnek a végrehajtás alá vonni kivánt ingatlan telekkönyvi tulajdonosa után örökség vagy hagyomány iránti joga kellően ki van-e mutatva: a végrehajtást elrendelő bíróság hatáskörébe tartozik. (1900. febr. 23. — P. H. T. II. 388.)

K. 34. T. Ü. H. Valamely hagyatékhoz tartozó ingatlan javakra vagy jelzálogilag biztosított követelésekre az örökös ellen a telekkönyvi rendtartás 74. §-a értelmében nyert zálogjog már azáltal, hogy az így terhelt javak vagy követelések az adóstól külön-

böző más személynek adatnak át, jogi hatályát veszti. (1886. máj. 21. jún. 18. — P. H. T. I. 22.)

163. §. Szolgalmi joggal terhelt ingatlan árverése.

K. 87. J. D. Az árverésnek olyan ingatlanra elrendelése esetén, amelyre a szolgalmi jog bekebelezését rangsorban megelőző követelés van bekebelezve, a Vht. 163. §-ának 2. bekezdésében írt rendelkezést akkor is, amidőn a szolgalmi jogot megelőző követelések összege a kikáltási árnak a Vhn. 26. §-a szerint megállapított hányadát nem éri el, alkalmazni kell a következő értelemben.

A bíróság, ha a kikiáltási árat magának az ingatlannak szakértők által való megbecslése nélkül állapítja is meg (Ppé. 48. §., Vht. 148. §. 2. bek.) az árverés elrendelése előtt az érdekeltek meghallgatása és szükség esetében a végrehajtató előlegezendő költségére szakértő meghallgatása alapján megállapítja a szolgalmi jog pénzbeli egyenértékét.

Ezt az egyenértéket a bíróság azután a kikáltási ár megállapításában magának az ingatlannak az értékéből levonásba hozza és az árverési feltételekben kimondja, hogy amennyiben az ingatlant a szolgalmi jog fenntartásával az árverésen az ekként csökkentett kikiáltási árnak a Vhn. 26. §-ában meghatározott hányadát elérő árban — ha pedig ez az ár a szolgalmat megelőző jelzálogos követelések teljes kielégítésére szükséges fedezeti összegnél kisebb, a fedezeti összeget elérő árban eladni nem lehet, az árverés hatálytalanná válik és az ingatlant a kitűzött határnapon a szolgalmi jog fenntartása nélkül, a szolgalmi jog egyenértékének figyelmen kivül hagyásával megállapítandó magasabb kikiáltási árral és az eladási árnak ehhez igazodó korlátozásával újabban elárverezik.

Ha a szolgalmi jog értékének megállapításához szakértői becslés szükséges és a végrehajtató annak

a kötelességét nem előlegezi, a kikiáltási árat a szolgalmi jog értékcsökkentő hatásának figyelmen kivül hagyásával kell megállapítani és az árverési feltételekben azt kell kimondani, hogy az árverést csak a szolgalmi jog fenntartásával lehet megtartani. (1937. jún. 11. — P. H. T. VIII. 1094.)

168. §. Telekkönyvön kívüli tulajdonos keresete.

K. 55. T. Ü. H. Oly harmadik személytől, aki végrehajtás alá vont telekkönyvezett ingatlanra, vagy annak egy részére a végrehajtató nyilvánkönyvi jogait megelőzően tulajdoni jogot szerzett, meg nem tagadható a jogosultság, hogy a végrehajtató ellen az 1881:LX. tc. 168. §-a alapján keresetet indíthasson, habár szerzett joga telekkönyvileg nincs is bejegyezve. (1892. ápr. 20. okt. 7. — P. H. T. II. 389.)

180. §. Árverési vevő birtokbahelyezése.

K. I. T. Ü. H. A végrehajtás árverésén eladott ingatlan vevőjének az 1881: LX. t.-c. 180. §-a alapján bírói kiküldött által birtokbahelyezése a vevő tulajdonának bekebelezése tárgyában intézendő végzés jogerőre emelkedésének időpontjáig rendelendő el. (1894. jan. 19. — P. H. T. II. 390.)

182. §. Ingatlan bírói árverésen történt vételének megtámadása.

K. 3. J. D. Ingatlanok bírói árverésen való vétele nemcsak azon az alapon támadható meg, hogy a vevő a végrehajtatóval vagy végrehjtást szenvedettel visszahatólag összejátszott tulajdoni igénnyel bíró harmadik személy jogainak megrövidítése, illetve a jogok érvényesítésének meghiusítása céljából, hanem azon az alapon is, hogy az árverési vevő az

árverés alkalmával tudta vagy kellő gondosság mellett tudnia kellett, hogy az elárvezrezett ingatlan nem a végrehajtást szenvedőnek, hanem másnak a tulajdona, vagy arra másnak kétségtelen jogos tulajdoni igénye van. (1913. jún. 14., — nov. 22/27. — P. H. T. I. 36.)

184. §. Elárverezett ingatlan közterheinek viselése.

K. 1. T. Ü. H. A maradványföld váltságösszegének úgy fennálló hátralékai, mint jövőben esedékes részletei telekkönyvi bejegyzés nélkül is terheli a megváltott föld azon birtokosát, ki a váltságtőke megállapítása után adás-vétel útján magánkézből szerezte meg a birtokot. Jogelőde ellen azonban ő a hátralékok iránt visszkeresettel bír, amennyiben ezt ellenkező kikötés meg nem szüntette.

De a megváltott ingatlan bírói érverési vevőjét a váltságösszegnek csak az árverés napja után esedékes részletei terhelik; azon hátralékos részletekért pedig, melyek az árverés napja előtt jártak le, ő nem felelős, hacsak az árverési feltételek ellenkezőt nem tartalmaznak. (1882. máj. 8. — P. H. T. I. 45.)

K. 67. T. Ü. H. A fővárosi kőruti ingatlanok után az 1884:XVIII. tc. 3. §-a alapján fizetendő kisajátítási járulék az ily ingatlannak az illető kőruti szakasz teljes elkészülte és forgalomba adása előtt történt eladása esetében is a vevőt terheli. (1899. okt. 27. — P. H. T. I. 109.)

K. 10. J. D. A csatornázásért és útburkolásért a közigazgatási szabályok szerint az ingatlan után fizetendő járulékot az ingatlan tulajdonának a csatornázás és útburkolás befejezése után, de a járulék kivetése, illetőleg esedékessége előtt vételszerződéssel átruházása esetében is a szerződő feleknek egymáshoz való jogviszonyában és külön kikötés hiányában az eladó köteles viselni. (1916. ápr. 15. — P. H. T. III. 480.)

185. §. Árverési feltételek értelmében letett összeg elvesztésével visszalépés.

K. 901. E. H. Ingatlannak közigazgatási árverés (árlejtés) útján való haszonbérbeadása esetében az árverési feltételekben kikötött és az árverező által letett összegnek nincs bánatpénz jellege és ehhez képest a legtöbbet ígérő árverező az ügylettől a letett összeg elvesztésével csak abban az esetben léphet vissza, ha az árverési feltételek részére ezt a jogot biztosítják. (4317/1922. — P. H. T. VI. 901.)

187. §. helyett Vhn. 27. §. Utóajánlat.

K. II. T. Ü. H. Abban az esetben, ha az utóajánlat folytán kitűzött újabb árverési határnapig, illetve a kitűzött határnapon az árverés megkezdéséig végrehajtást szenvedő a végrehajtató követelését teljesen kifizeti, vagy ha az 1881: LX. t.-c. 171. §-ában megállapított időpontig az árverés felfüggesztését a végrehajtató kívánja, s annak megtartásához sem a a netáni csatlakozó, sem a végrehajtást szenvedő fél nem ragaszkodik, az árverés az utóajánlattevő beleegyezése nélkül is megszüntetendő. (1889. márc. 29. — P. H. T. II. 392.)

K. VII. T. Ü. H. Utóajánlatnak az árverési feltételek teljesítésében késedelmes árverési vevő veszélyére megtartott újabb árverés után is van helye. (1898. febr. 25. — P. H. T. II. 391.)

189. §. helyett 24.000/1929. I. M. sz. r. 15. §. Elárverezett ingatlan vételárának felosztása. Előnyös tételek.

K. 25. T. Ü. H. Az elárverezett ingatlan vételárának felosztásánál a végrehajtási és árv.-i kérvény költségei előnyös tételként nem sorozhatók. (1885. ápr. 15. — P. H. T. II. 393.)

K. 46. T. Ü. H. A szőlődézsmaváltság azon részletei, amelyek az árverés napját megelőzőleg három évnél régibb időre maradtak hátralékban, a dézsmaváltsággal terhelt szőlőbirtoknak árverésen befolyt vételárából a jelzálogos hitelezők követelései előtt nem sorolhatók. (1890. jan. 4. — P. H. T. II. 395.)

K. 78. T. Ü. H. Az 1890. évi I. t.-c. 23. §-a alapján kivetett útadó, amennyiben az a föld és ház adója után vettetett ki, az ingatlant közvetlenül terhelt állami és községi adók közé tartozik és mint ilyen, az 1881:LX. tc. 189. §-ának b) pontja értelmében az elárverezett ingatlan vételárából előnyös tételként kielégítendő. (1906. febr. 9. — P. H. T. II. 394.)

K. 720. E. H. Budapesti ingatlan után kivetett házbérkrajcár az ingatlan árverési vételárából előnyös tételként sorozandó. (517 1916. — P. H. T. IV. 720.)

190. §. helyett 24.000/1929. I. M. sz. r. 16—20. §-ok.

Végrehajtási zálogjoggal bekebelezett tőkekövetelés kamatának sorozása.

K. 17. T. Ü. H. Az 1881: LX. t.-c. 192. §-ának a) pontjában foglalt megszorító rendelkezése nem alkalmazható a végrehajtási zálogjoggal bekebelezett tőkekövetelésnek azon, a végrehajtási bekebelezés alapjául szolgált ítéletben vagy bírói egyességben, vagy közjegyzői okiratban megállapított kamataira, melyek a bekebelezés napjáig lejártak. Ezen kamatok, ha az árverés napjától visszaszámított három évnél régibb időtől fogva vannak is hátra, a bekebelezés sorrendjében sorozandók s elégítendők ki a vételárból. Ellenben a végrehajtási bekebelezés napja után lejárt kamatok az idézett tv. 192. §-a a) pontja rendezése alá esnek, tekintet nélkül a végrehaj-

tási zálogjog bekebelezésére. (1884. szept. 23. — P. H. T. II. 396.)

Alzálogos hitelező kereseti joga.

K. 61. T. Ü. H. Az alzálogos hitelezőnek a jelzáloggal terhelt ingatlan tulajdonosa ellen rendszerint nincs kereseti joga és magából az ingatlanból — árverés folytán történt vételár felosztás esetét kivéve — csak úgy nyerhet kielégítést, ha saját adósának jelzálogilag biztosított követelését magára ruháztatja, vagy annak behajtására feljogosíttatik.

Abban az esetben azonban, ha az alzáloggal terhelt követelés biztosításául bekebelezett zálogjog a Tkr. 79. §-ában foglalt fentartással töröltetett, közvetlenül a jelzálog tulajdonosa ellen fordulhat keresettel. (1895. ápr. 19. — P. H. T. III. 443.)

191. §. helyett 24.000/1929. I. M. sz. r. 25—28. §-ok.

Telekadósság.

K. 8. J. D. Hitelbiztosítéki összeg erejéig bejegyzett jelzálogjogra vonatkozólag oly telekkönyvi feljegyzés, mely szerint a biztosítéki jelzálogjog az eredeti adós személyében történt változás után az utóbbinak helyébe lépő új adós eme hitelviszonyból keletkező tartozásának biztosítására szolgál, nem engedhető meg. (1916. febr. 19. — P. H. T. I. 21.)

Sorrendi tárgyalásra megidézett s mellőzött hitelező keresete.

K. 50. T. Ü. H. A jelzálogos hitelező, aki a sorrendi tárgyalásra szabályszerűen megidézve, vagy a sorrendi végzésről értesítve lett, abból az okból, mert a fizetési sorrend megállapításánál a telekkönyvi elsőbbség figyelmen kívül hagyásával mellőzetetett, rendszerint nincsen jogosítva követelését külön per-

úton érvényesíteni az ellen a hitelező ellen, akinek követelése az ő mellőzésével soroztatott és kielégítést nyert. (1890. nov. 21. — P. H. T. II. 399.)

197. §. Jelzálogi hitelező perreutasítása.

K. 397. E. H. A megtámadási per folyamatba tétele még nem szolgálhat alapul arra, hogy az ily módon perrel megtámadott követelés a megtámadási per kimenetelétől feltételesen soroztassék, mivel sem a végrehajtási, sem a csődtörvény nem tartalmaz oly rendelkezést, amelynél fogva a megtámadási pernek felfüggesztő hatály lenne tulajdonítható. (891/1911. — P. H. T. II. 397.)

K. 400. E. H. Az a jelzálogos hitelező, aki a sorrendi tárgyaláshoz megidéztetett és ott a követelését megelőző rangsorban bekebelezett zálogjog tekintetében a zálogjog alapjául szolgáló és felszámított követelés elleni kifogásai megtette, ezzel a végrehajtási törvény alapján őt megillető jogait a kielégítési sorrend teiknetében érvényesítette; és így amennyiben kifogásainak figyelmen kívül hagyásával a kifogásolt követelés soroztatott és ez a végzés akár a jogorvoslat elmulasztása folytán, akár pedig felsőbb bírósági jóváhagyás alapján jogerőre emelkedett, a kifogásoló jelzálogos hitelező, tekintettel a m. kir. Kúria 50. sz. polgári döntvényére is, a jogerős sorrendi végzés után nincsen jogosítva arra, hogy az illető hitelezőnek a sorrendi végzés alapján való kielégítését utóbb per utján megtámadhassa. (5475/1907. — P. H. T. II. 400.)

201. §. Bírói letétből kiutalt tőkekövetelések utáni kamat.

K. XIII. T. Ü. H. Ingatlanok elárverezéséből befolyt vételárnak az 1881: LX. t.-c. 196. §-a alapján hozott sorrendi végzés szerint való felosztása esetén

ben a hitelezők javára sorozott és az idézett t.-c. 201. §-a értelmében a bírói letéthivatalból kiutalt tőkekövetelések után a sorrendi végzésben meghatározott kamat a jogosítottat az utalványozó végzésnek a letéthivatalba való megérkezése napjáig illeti. (1901. okt. 25. — P. H. T. II. 398.)

III. FEJEZET. VÉGREHAJTÁS INGATLANOK HASZONÉLVEZETÉRE.

208. §. Biztosítási végrehajtás az ingatlan haszonélvezetére.

K. XII. T. Ü. H. Az ingatlanok haszonélvezetére elrendelt biztosítási végrehajtás esetében a megkeresett telekkönyvi hatóság a zálogjog előjegyzésével kapcsolatosan a haszonélvezetnek végrehajtási zár alá vételét el nem rendelheti. (1901. jan. 25. — P. H. T.)

Létfenntartási költségek a zárlati jövedelemből a végrehajtást szenvedő részére.

K. 91. J. D. Ingatlan haszonélevezetének (1881: LX. tc. 208. §-a) vagy a tulajdonost megillető használnainak (24.000/1929. I. M. sz. rendelet 32. §-a) végrehajtási zár alá vétele esetén az érdekelt hitelezők beleegyezése nélkül és a 34.000/1931. I. M. sz. rendelet 6. §-ának esetén kívül is helye lehet annak, hogy a zárlati jövedelemnek meghatározott része a végrehajtást szenvedő és háznépe létfenntartási költségeinek fedezésére fordíttassék és ebből a célból a végrehajtást szenvedőnek rendelkezésére bocsáttassék.

Ilyen intézkedést csak akkor lehet tenni, ha enélkül a végrehajtást szenvedőnek és háznépének a létfenntartása nem lenne biztosítva. A végrehajtást szenvedőnek az említett célból rendelkezésére bocsá-

tandó összeget a bíróság ebben az esetben is az élet fenntartásához mulhatatlanul szükséges és a szokásos zárgondnoki díjak mértékét lényegesen meg nem haladó mértékre köteles korlátozni. (1938. márc. 28. — P. H. T.)

Ez a határozat a P. H. T. legutóbbi (1938. évi) kötetében még nem jelenhetett meg.

210. §. A zárlati jövedelem felosztása.

K. 76 .T. Ü. H. Ingatlan haszonélvezetére vezetett végrehajtás esetében, midőn az ingatlan a függő termés beszedésének vagy a bérösszeg esedékességének napjától számított egy év alatt el nem árverezteti és több oly hitelező van, aki a haszonélvezetre zálog vagy végrehajtási zálogjogot szerzett, a zárlati kezelés útján bevett és a bírói letétbe helyezett jövedelem felosztása az 1881:LX. tc. 210. §-ának második bekezdése értelmében eszközlendő. (1904. dec. 23. — P. H. T. II. 402.)

211—212. §. helyett 24.000/1929. I. M. sz. r. 32—34. §.

Végrehajtási zár alá került ingók külön lefoglalása.

K. 1095. E. H. Ingatlan haszonvételére vagy hajtási zár alá került ingók külön is lefoglalhatók ingók módjára, — azonban az így szerzett zálogjog nem érinti a kielégítési zárlatra vonatkozó jogszabályok (24.000/1929. I. M. sz. r. 33—35. §-ai) alkalmazását, hanem csak rangsort biztosít arra az esetre, ha a zárlatot megszüntetik vagy ha az ingók zárlati értékesítése esetén a befolyt összegből — a jelzálogos hitelezők kielégítése után — felesleges marad. (5701—1933. — P. H. T. VIII. 1095.)

213. §. Kieg.: 24.000/1929. I. M. sz. r. 35. §.

Haszonbérelt ingatlanra vezetett kielégítési végrehajtás.

K. 721. E. H. A jelzálog korábbi tulajdonosa, ennek hitelezői és bérlői között létrejött olyan szerződés, mely szerint a bérlők a jelzálogos hitelezők kezére fizetik az esedékes bérösszegeket mindaddig, míg a jelzálogtulajdonos tartozásai ilyen módon ki nem egyenlíttettek, nem hatályos a jelzálog későbbi tulajdonosának hitelezőivel szemben és ebből folyólag nem menti fel a bérlőket az alól a kötelezettség alól, hogy ha a jelzálog későbbi tulajdonosának hitelezői a bérelt ingatlan haszonélvezetére kielégítési végrehajtást vezetnek, az erről nyert értesülés után esedékessé vált bérösszegeket a kinevezett zárgondnoknak kezére fizessék. (5057/1916. — P.H.T. IV. 721.)

IV. cím. Biztosítási intézkedések.

I. A BIZTOSITÁSI VÉGREHAJTÁS.

223. §. helyett Ppé. 50. §.

Kereskedelmi könyvkivonat alapján biztosítási végrehajtás.

K. 1096. E. H. A hitelező által vezetett kereskedelmi könyvekből vett — bár hitelesített— kivonat nem tekinthető oly magánokiratnak, amely a Pp. 317. §-ában megszabott és a Ppé. 50. §-ában említett magánokiratnak megfelelne, s amelynek alapján ezen utóbbi törvényhely értelmében a veszély valószínűsítése mellett biztosítási végrehajtás elrendelésének helye lenne. (3234/1927. — P. H. T. VIII. 1096.)

Birói ítélet alapján biztosítási végrehajtás.

K. 1097. E. H. A Ppé 50. §-ának 2. bekezdése alapján a veszély valószínűségének kimutatása esetében a polgári bíróságnak meghatározott pénzösszeg fizetésében marasztaló jogerős ítélete alapján s helye van a teljesítési határidő lejárta előtt a biztosítási végrehajtás elrendelésének. (5079/1936. — P. H. T. VIII. 1097.)

224. §. helyett Ppé. 51. §. Nem készpénzbeli követelésben marasztaló ítélet alapján biztosítási végrehajtás.

K. IV. T. Ü. H. Ingatlan tulajdona vagy birtoka, úgy ezzel egyidejűleg elvont haszna iránt folyamatba tett perben az elvont haszon fejében megítélt pénzösszeg és a perköltség erejéig a biztosítási végrehajtás, ha egyébként erre nézve az 1881:LX. t.-c. 224. §-ban írott egyéb feltételek fennforognak is, el nem rendelhető. (1896. dec. 4/1897. jan. 5. — P. H. T. . . .)

Ez a határozat a P. H. T.-ben nem közöltetett.

228. §. Biztosítási végrehajtás és zárlat iránti kérvény.

K. 904. E. H. A biztosítási végrehajtásra és a zárlatra, tehát különnemű igények biztosítására szolgáló és különböző eljárásra tartozó intézkedések iránti kérelmeket nem lehet egy beadványba foglalni. (8297/1925. — P. H. T. VI. 904.)

230. §. Biztosítási végrehajtás ingatlanokra. Költségek.

K. XII. T. Ü. H. Az ingatlanok haszonélvezetére elrendelt biztosítási végrehajtás esetében a megkeresett telekkönyvi hatóság a zálogjog előjegyzésével kapcsolatosan a haszonélvezetnek végrehajtási zár alá vételét el nem rendelheti. (1901. jan. 25. — P. H. T. II. 401.)

K. 15. J. D. Ha a zálogjogot a váltókövetelés erejéig a tkvi. rdts. 88. §-ának b) pontja értelmében és nem a végrehajtási eljárás során jegyezték elő, a zálogjog előjegyzésével felmerült költség a kielégítési végrehajtást rendelő végzésben nem állapítható meg és ennek a költségnek az erejéig kielégítési végrehajtás nem rendelhető el. (1917. jún. 9—12. — P. H. T. IV. 711.)

K. 903. E. H. Az előzetes végrehajthatóság az alperes ellen foganatosított biztosítási végrehajtással felmerült költségekre abban az arányban terjed ki, amelyben az előzetesen végrehajtható ítélet az alperest a perköltség viselésére kötelezte. (Pp. 509. §. és 1881:LX. t.-c. 230. §-ának utolsóelőtti bekezdése.) (6674/1927. — P. H. T. VI. 903.)

236. §. Alaptalanul kieszközölt biztosítási végrehajtás vagy bűnügyi zárlat.

K. 905. E. H. Az alaptalanul kieszközölt bűnügyi zárlat, vagy biztosítási végrehajtás elrendeléséből és foganatosításából származó kártérítési igényt a zárlatnak vagy biztosítási végrehajtásnak jogerős feloldásától számított három hónap alatt kell az illetékes bíróságnál érvényesíteni. (9/1926. — P. H. T. VI. 905.)

II. ZÁRLAT.

239. §. Zárlat iránti kérvény elintézése.

K. VIII. T. Ü. H. Az elsőbíróságnak azon végzése ellen, mellyel a zárlat az 1881:LX. t.-c. 237. §. a), d) és e) pontjai alapján és a 239. §. szerint az ellenfél meghallgatása nélkül előlegesen rendeltetik el és a felek meghallgatására egyidejűleg határnap tűzetik ki, az a fél, aki ellen a zárlat elrendeltetett, nem élhet

külön felfolyamodással. (1898. nov. 11. — P. H. T. II. 403.)

245. §. Zárgondnok perviteli joga.

K. 722. E. H. A zárgondnok, tisztéből kifolyólag, csak a zárgondnoki kezelés körébe eső ügyekből eredő perek vitelére jogosult és őt a végrehajtást, vagy a zárlatot foganatosító bíróság csak ily perek vitelére jogosíthatja fel. (7844/1916. — P. H. T. IV. 722.)

246. §. Zárgondnok felelőssége tiszte alóli felmentése esetében.

K. 906. E. H. A zárgondnoki tisztnek felmentés folytán bekövetkező megszűnése esetében a zárgondnok által őrzött dolgokért való felelősség szempontjából ugyanoly módon kell eljárni, mint a zárgondnok elmozdításánál. (1881:LK. c. 246. §. utolsó bekezdése.) (4225/1927. — P. H. T. VI. 906.)

249. §. Zárgondnoki számadások tárgyában perújítás.

K. 404. E. H. A zárgondnoki számadások tárgyában az 1881:LX. tc. 249. §-a értelmében hozott ítélettel befejezett ügyben perújításnak helye nincs. (2765/1909. — P. H. T. II. 404.)

Örökösödési eljárás.

1894:XVI. törvénycikk az örökösödési eljárásról.

54. §. Távollevő örökös képviselete.

K. 1015. E. H. Az 1894:XVI. tc. 54. és 64. §-ai alapján a távollevő örökös képviseletére az örökösö-

dési eljárás folyamán a gyámhatóság részéről kinevezett gondnok által a gondnokolt nevében kötött osztályos egységre is alkalmazni kell a Gyt. 113. §-ának utolsó bekezdésében foglalt rendelkezést, amely szerint a jogról való ingyenes lemondás a gondnokság alatt állóra nézve gyámhatósági jóváhagyás esetén sem érvényes. (191/1931. — P. H. T. VII. 1015.)

84. §. Örökösödési per.

K. 305. E. H. Örökösödési perben az összes érdekelt örökösök perben állása csak annyiban szükséges, amennyiben a keresettel valamennyi örökös ellen érvényesíttetik örökösödési igény. (2036/1906. — P. H. T. II. 305.)

Telekkönyvi jog.

Telekkönyvi rendtartás.

Tkvrts. 52. §. Kötelmi jellegű tulajdonjogi korlátozás telekkönyvi feljegyzése.

K. 926. E. H. A telekkönyvi rendtartás 52. §-ának d) pontja és 104. §-a alapján a tulajdonos beleegyezésével a telekkönyvbe fel lehet jegyezni olyan, — jogügyleten, helyi szabályrendeleten vagy más szabályon alapuló, — bár kötelmi jogi jellegű, de a tulajdonjogot érintő tényt vagy jogviszonyt tartalmazó korlátozást is, amely a közérdeknek és az ingatlan forgalom biztonságának megvédését célozza és a későbbi jogszerzők rendelkezései jogát is érinti. (4433/1936. — P. H. T. VII. 926.)

Tkvrts. 67. §. Telekkönyvi feljegyzés eredeti okirat alapján.

K. 931. E. H. Nemcsak a telekkönyvi bekebelezés és előjegyzés, hanem a feljegyzés is csak eredeti okirat alapján rendelhető el. (166/1936. — P. H. T. VII. 932.)

Tkvrts. 79. §. Alzálogos hitelező kereseti joga.

K. 61. T. Ü. H. Az alzálogos hitelezőnek a jelzáloggal terhelt ingatlan tulajdonosa ellen rendszerint nincs keresti joga és magából az ingatlanból — árverés folytán történt vételárfelosztás esetét kivéve — csak úgy nyerhet kielégítést, ha saját adósának jelzálogilag biztosított követelését magára ruháztatja, vagy annak behajtására feljogosíttatik.

Abban az esetben azonban, ha az alzáloggal terhelt követelés biztosításául bekebelezett zálogjog a Tkr. 79. §-ában foglalt fennartással töröltetett, közvetlenül a jelzálog tulajdonosa ellen fordulhat keresettel. (1895. ápr. 19. — P. H. T. III. 443.)

Tkvrts. 88. §, Előjegyzés esetei.

Az idevágó határozatot lásd fentebb a magánjogi részben (23., 438., 439., 440., 4441. és 748. E. H.-ok).

Tkvrts. 91. §. Jelzálogjog átvállalásának telekkönyvi előjegyzése.

K. 923. E. H. A Tkr. 91. §-ának b) pontja alapján a jius offerendit gyakorolni kívánó jelzálogos hitelezőt, a követelés kielégítését elfogadni vonakodó oly jelzálogos hitelezővel szemben, aki a követelés magához váltását a Jt. 49. §-ának 2. bekezdése értelmében tűrni köteles, megilleti az a jog, hogy a jelzáogos követelés bírói letétbe helyezésével a jelzá-

jogjog átszállásának telekkönyvi előjegyzését kérhesse. (1264/1931. — P. H. T. VII. 923.)

Tkvrts. 99. §. Igazolás elmulasztása.

Lásd fentebb a magánjogi részben a 45. T. Ü. H.-ot.

Tkvrts. 141. §. Felfolyamodások telekkönyvi végzések ellen.

K. 423. E. H. Különálló telekkönyvi ügyekben különböző bíróságoknak végzése ellen egy beadványban foglalt felfolyamodás visszautasítandó. (5240—(2772/1925. — P. H. T. III. 423.)

K. 750. E. H. Perenkívüli telekkönyvi ügyben határidő elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs. (2773/1925. — P. H. T. V. 750.)

K. 932. E. H. A kir. közjegyző az ügyfél megbízása alapján annak nevében telekkönyvi ügyben felfolyamodás szerkesztésére és benyujtására jogosítottnak tekintendő. (4765/1929. — P. H. T. VII. 932.)

Tkvrts. 148. §. Jelzálogjog ranghelye.

K. 11. T. Ü. H. A perfeljegyzés csak az 1885. december 15-iki telekkönyvi rendelet XIV. fejezete értelmében a bejegyzés érvénytelensége vagy megszünte okából támasztott kitörlési keresetek alapján rendelhető el. (1883. dec. 4. — P. H. T. I. 28.)

K. 424. E. H. I. A Tkr. 148. §-a csupán a telekkönyvezett anyagi jog oltalmára adja meg a kereseti jogot.

II. A kitörlési kereset nem csupán bekebelezett, hanem előjegyzett jog kitörlésére is irányulhat. (9479/1915. — P. H. T. III. 424.)

K. 751. E. H. A telekkönyvi hatóságnak a

nála beadott keresetet a per feljegyzése iránt előterjesztett kérelem elutasítása esetén is át kell tennie a keresetlevélben megjelölt bírósághoz. (2089/1927. — P. H. T. V. 751.)

K. 752. E. H. A végrehajtási zálogjog kitörlése iránt indított per telekkönyvi feljegyzésének abban az esetben sincs helye, ha azt a zálogjogot, amelynek törlését kérik, eredetileg érvénytelen ügylet alapján jegyezték élő. (488/1927. — P. H. T. V. 752.)

K. 925. E. H. Eredetileg érvénytelen jelzálogjog ranghelye nem szolgálhat további érvényes jogszerzés alapjául. (3725/1936. — P. H. T. VII. 925.)

Tkvrts. 155. §. Törlési per indítása eredeti érvénytelenség alapján.

K. 29. E. H. A bűnvádi per feljegyzése a vizsgálóbíró mgkeresése alapján elrendelendő. (621/1909. — P. H. T. I. 29.)

K. 444. E. H. Eredeti érvénytelenség alapján megtámadhatja a jelzálogjoggal terhelt ingatlanság tulajdonosa azt az aljezálogi bejegyzést, mely nem jogügyleten alapszik, ha az aljelzálogjog bejegyzésére irányuló kérés időpontjában a jelzálogjoggal biztosított követelés már megszünt volt. (7086/1915. — P. H. T. III. 444.)

K. 927. E. H. Az ingatlan eladója ha a vevővel szemben a tehermentesítésre kötelezve van, az eladott ingatlanra bekebelezett jelzálogjog elenyészte esetében annak kitöltése végett a Tkr. 155. §-a értelmében pert indíthat, bár már nem telekkönyvi tulajdonos. (8132/1928. — P. H. T. VII. 927.)

Tkvrts. 168. §. Hibakiigazítás.

K. 753. E. H. Ha a telekkönyvi bejegyzést rendelő végzést az érdekelt feleknek már kézbesítettek, valamennyi érdekelt fél beleegyezése nélkül nem lehet a bejegyzést perenkívüli úton törölni vagy megváltoztatni a telekkönyvi rendtartás 168. §-ában említett „fontos hiba" címén azon az alapon, hogy a bíróság a bejegyzést érvénytelen okirat alapján rendelte el. (4302/1928. — P. H. T. V. 753.)

K. 929. E. H. Ahhoz, hogy nyilvánvaló foganatosítási hiba folytán tévesen törölt telekkönyvi bejegyzés kiigazítása útján eredeti rangsorban visszaállíttassék, az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett jóhiszemű harmadik személyek hozzájárulására csak akkor van szükség, ha ezek jogszerzése három éven át meg nem támadtatott. (597/1933. — P. H. T. VII. 929.)

Te. 91. §. 25 pengőt meghaladó mellékkövetelés jelzálogjogi bekebelezése.

K. 922. E. H. Az 1930:XXXIV. t.-c. 91. §-a nem zárja ki annak lehetőségét, hogy a jelzálogjog (aljelzálogjog) a 25 P-őt meghaladó mellékkövetelés erejéig egyedül, avagy a 25 P-t meg nem haladó főkövetelléssel együtt a telekkönyvbe bejegyezhető ne legyen. (3768/1934. — P. H. T. VII. 922.)

K. 924. E. H. Ha a jelzálog tulajdonosa a részleges törlés után fennmaradó jelzálogjog egészbeni vagy részbeni törlése esetén a megürült ranghelyen vagy ranghelyeken további jelzálogjogot alapít, a maradék jelzálogjog helyén keletkező minden újabb jelzálogjog a korábban alapított részletjelzálogokat rangsorban megelőzi. (1577/1936.)

1878 : V. törvénycikk

Büntetőtörvénykönyv a büntettekről és vétségekről.

Első rész.

1. FEJEZET. BEVEZETŐ INTÉZKEDÉSEK.

2. §. A §. alkalmazása:

K. 18. J. D. Ha a büntetendő cselekmény elkövetésétől az ítélethozatalig terjedő időben olyan büntető teljes ülési döntvény lép hatályba, amely az előzően hatályban volt valamely büntető jogegységi vagy teljes ülési döntvénynél szigorúbb rendelkezést tartalmaz, a cselekmény elbírálásánál az utóbb hozott teljes ülési döntvényt kell alkalmazni. (1928. ápr. 24. — B. H. T. IX. 883.)

K. 582. E. H. A Btk. 2. §-ának rendelkezése az alaki jogszabályokra nem alkalmazható (pl. uzsorabíróság hatáskörére). (2020/1921. — B. H. T. VI. 582.)

Enyhébb törvény.

K. 583. E. H. A Btk. 2. §-a szerint alkalmazandó enyhébb törvény fogalma nem azt jelenti, hogy az

egymástól különböző törvényeknek összes enyhébb rendelkezései együttvéve irányadók, hanem azt, hogy a különböző törvények közül az az egy törvény veendő alkalmazásba, amely mellett a vádlott legjobban jár. (5490/1918. B. H. T. VI. 583.)

3. §. Kezdőnap:

K. 23. J. E. A magánindítvány előterjesztésére a Btk. 112. §-ában megállapított három havi határidőbe az a nap is beszámítandó, amely napon az elkövetett bűntett vagy vétség és annak elkövetője az indítványra jogosítottnak tudomására jutott. (1905. febr. 1. — 938/1905. — B. H. T. I. 23.)

II. FEJEZET.
A JELEN TÖRVÉNY HATÁLYA TERÜLET ÉS SZEMÉLYEK TEKINTETÉBEN.

8. §. Külföldön elkövetett bűncselekmény:

K. 923. E. H. Magyar honos által külföldön elkövetett bűncselekmény miatt a magyar bíróság a magyar büntető törvények szerint jár el az esetben is, ha a külföldi bíróság abban az ügyben jogerős felmentő ítéletet hozott, feltéve, hogy az eljárást a Btk. 11. §-a nem zárja ki. (7141/1930. — B. H. T. IX. 923.)

K. 2. J. E. Külföldi a külföldön elkövetett, a Btk. 7. §-ának 2. pontjában meg nem említett valamely bűntett vagy vétség miatt csak abban az esetben büntethető, illetve ellene a bűnvádi eljárás belföldön csak abban az esetben tehető folyamatba, ha kiadatásának helye nincs és az igazságügyminiszter a bűnvádi eljárás megindítását elrendeli. Ez a szabály arra a külföldire is alkalmazandó, aki a bűntett vagy vétség elkövetése után a magyar állam honosává lett. (4288—1906. — B. H. T. I. 2.)

15. §.

K. 246. E. H. A Btk. 15. §-ának alkalmazása céljából a magyar bíróság a vádlott bűnösségét perrendszerű módon és a külföldi hatóság ítéletétől függetlenül állapítja meg. (7838/1893. — B. H. T. III. 246.)

19. §.

K. 458. E. H. Külföldön elkövetett magánindítványi cselekmény miatt a sértettnek a magyar honos ellen az illetékes külföldi hatóságnál előterjesztett indítványa joghatályos. (653/1903. — B. H. T. IX. 884.)

16. §.

K. 884. J. E. A törvényhatósági bizottság tagjai e minőségükben tett kijelentéseikért büntetőjogi felelősségre vonhatók; az országgyűlés tagjait megillető mentelmi jog rájuk ki nem terjeszthető. (343/1928. — B. H. T. IV. 458.)

III. FEJEZET: BÜNTETÉSEK.

54. §. (Bn. 36. §.) Mellékbüntetés kiszabása.

K. 761. E. H. Az 54. §-ban meghatározott mellékbüntetéseket a rögtönítélő eljárásban is ki kell szabni. (424/1922. — B. H. T. VI. 761.)

K. 980. J. E. Vétségek halmazata esetén a hivatalvesztésből és a politikai jogok gyakorlatának felfüggesztéséből álló mellékbüntetés tartama nem haladhat meg 3 évet. (3117/1938. B. H. T. IX. 980.)

60. §. Foglalkozástól eltiltás, mint mellékbüntetés.

K. 981. E. H. A szakképzettséget kívánó hivatástól vagy foglalkozástól való eltiltást, mint mellékbüntetést a bíróság akkor is mellőzheti, ha a kiszabott fogházbüntetés tartama hat hónapot túlhalad. (2796/1937. — B. H. T. IX. 981.)

61. §. Elkobzás.

K. 586. J. E.: Nem rendelhető el az oly egyén birtokában levő tárgyak tekintetében az elkobzás, ki ellen bűnvádi eljárás folyamatban nem volt. (2155/1921. — B. H. T. VI. 586.)

K. 770. J. E.: Ismeretlen sértett kárára elkövetett lopásból eredő tárgyak nem kobozhatók el, hanem azok letétbe helyezendők. (6263/1922. — B. H. T. VII. 770.)

K. 247. E. H. A Btk. 61. §-a nem terjeszthető ki azokra a tárgyakra, melyek a tettes akaratán kívül szolgáltak bűncselekmény elkövetésére. (7477/1927. — B. H. T. III. 247.)

62. §. (II. Bn. 50.) Tárgyi eljárás.

K. 150. J. E.: A Btk. 62. §-a csak abban az esetben alkalmazható, ha a büntetendő cselekmény nyomtatvány, irat vagy képes ábrázolat közzététele vagy terjesztése által követtetett el. Pénzhamisítás esetében tehát e §. alapján a lefoglalt pénzhamisítványok elkobzása és megsemmisítése nem rendelhető el. (9223/1906. — B. H. T. II. 150.)

K. 282. E. H. Ha az esküdtbíróság vádlottat a nyomtatvány útján elkövetett izgatás vádja alól felmenti, a lefoglalt nyomtatvány elkobzásának és megsemmisítésének a Btk. 62. §-a alapján nincs helye. (169/1898. — B. H. T. IV. 282.)

K. 283. E. H. A Btk. 62. §-a alapján a nyomtatványnak csakis a szerző, nyomdász, elárusító vagy terjesztő, végül a nyilvános kiállító birtokában levő példányai kobozhatók el. Ennélfogva az elkobzás a nyomtatványnak a törvény idézett rendelkezései alá nem eső, a Magyar Nemzeti Múzeumban, magánosok birtokában levő és összes tudvalevő példányaira el nem rendelhető. (2812/1898. — B. H. T. IV. 283.

K. 284. E. H. Nyomtatványok elkobzásának és megsemmisítésének a felelős személy egyidejű elítélése nélkül csak a Btk. 62. §-ában meghatározott feltételek mellett és a Bp. 477. §-ában szabályozott eljárás szerint van helye. (810/1909. B. H. T. IV. 284.)

K. 771. E. H. A Btk. 62. §. szerinti eljárást csak abban az esetben lehet alkalmazni, ha a bűnvádi eljárást egyáltalán senki ellen sem lehetett folyamatba tenni, mert nem állott rendelkezésre felelősségre vonható személy. Ha a szerző felelősségre vonását meg sem kísérelték, az idő előtt felelősségre vont kiadót pedig felmentették, a 62. §. szerinti eljárásnak nincs helye. (3814/1924. — B. H. T. VII. 771.)

K. 982. E. H.: A külföldi bűntettes kiutasítása nem indokolja a bűncselekményre előírt egyéb mellékbüntetés mellőzését. (2448/1931. — B. H. T. IX. 982.)

IV. FEJEZET: A KISÉRLET.

65. §. Vétség kísérletének büntetése.

K. 287. E. H.: A Btk. 65. §-a második bekezdésének rendelkezése, mely szerint a vétség kísérlete csak a törvény különös részében meghatározott esetekben büntetendő, csak a törvény által vétségnek nyilvánított cselekményekre, nem pedig azokra is ér-

tendő, melyeket a bíró a rendkívüli enyhítés jogánál fogva a vétség büntetésével eléggé megtoroltaknak tartana, ha befejeztettek volna. (7326/1895. — B. H. T. III. 287.)

L. a K. 1004. E. H.-t a 922. §. kapcsán.

66. §. Kisérlet enyhébb büntetése.

K. 78. T. H. A Btk. 92. §-ának alkalmazásával a Btk. 66. §-ának 3. pontjában megállapított öt, illetőleg három évi fegyháznál enyhébb büntetés nem szabható. (1899. jún. 16. — B. H. T. I. 9.)

K. 762. J. E.: A rögtönítélő bíróság előtti eljárásban a büntetést kísérlet esetében is a Gypb. 38. §. 2. és 3. bekezdésében körülírt kereteken belül kell kiszabni. A Btk. 66. §-a tehát alkalmazást nem nyerhet. (4089/1921. — B. H. T. VI. 762.)

K. 588. E. H.: A törvény kísérlet esetében a Btk. 92. §-ának alkalmazását mindaddig kizárja, míg a Btk. 66. §-ának enyhítő ereje kimerítve nincs. — A Btk. 66. §-ának alkalmazása miatt általában, valamint az e §. alapján gyakorolt enyhítés mértéke miatt a törvény semmisségi panaszt nem enged meg. (3614/1921. — B. H. T. VI. 588.)

L. még a K. 37. J. D.-t a 232. §. kapcsán.)

67. §. Kisérlet büntetlensége.

K. 253. E. H.: Azokban az esetekben, midőn a büntett elkövetésére létrejött szövetség önálló büntetendő cselekmény, a tettes elállása a büntett végbevitelétől nem szünteti meg a szövetségnek, mint ilyennek megbüntetését. ((5274/1883. — B. H. T. III. 253.)

V. FEJEZET: A RÉSZESSÉG.

69. §. Felbujtás fogalma.

K. 589. E. H.: A reábírás fogalmának nem kelléke, hogy a felbujtó, lelki ráhatása az elhatározás kizárólagos oka legyen, csak az kellék, hogy ez a ráhatás az elhatározást előidéző motivumok egyike legyen. A tettes hajlandósága a bűncselekmény elkövetésére a felbujtás megállapítását nem teszi lehetetlenné, ha a reábírás oly értelmi működés formájában jelentkezik, amely a vágyat elhatározássá fejleszti ki és megérleli, s így a tettest olyan cselekvésre veszi rá, amelyet az a vágynál, a gondolatnál maradva nem fejtett volna ki. Nemcsak az felbujtó, sőt nem is mindig az a felbujtó, aki a bűncselekmény elkövetésére az első impulzust adja, hanem az, aki akár egyedül, akár más hasonló körülményektől segítve, a tettes akaratát oda hajlítja, hogy az a kívánt bűncselekmény elkövetését elhatározza és végbevigye. (3229/1920. — B. H. T. V. 589.)

Bűnsegéd.

K. 262. E. H. Aki a közhivatalnok által hivatali hatáskörében elkövetett közokirathamisítást, a tettes minőségét ismerve, szándékosan előmozdítja, segéd a Btk. 393. §-ában meghatározott bűntettben. (7911—1896. — B. H. T. III. 280.)

K. 590. E. H. A vádbeli kötelességszegésre elhatározott közhivatalnok jutalmazása bűnsegédi bűnrésesség és nem felbujtás, mert a tettesben az elhatározás már megvolt, arra őt tehát reábírni nem kellett. Minthogy azonban a tettes elhatározása a kézhez veendő jutalomtól volt feltételezve, a jutalom adása a kötelességszegést előmozdította. (3497/1916. — B. H. T. VI. 590.)

Felbujtó tettesi és bűnsegédi cselekménye.

K. 258. E. H.: Ugyanazon egy személy a büntetendő cselekményben tettes és bűnrészes nem lehet, ha tehát a tettes egyúttal felbujtó is volt, ez csak mint súlyosító körülmény jöhet figyelembe. (2183/1888. — B. H. T. III. 258.)

K. 483. E. H.: A Btk. 69. §-ának 1. pontja szerinti bűnrészességbe, mint súlyosabba, a Btk. 69. §-ának 2. pontja szerinti bűnrészesség beleolvad. (4280/1912. — B. H. T. V. 483.)

K. 983. E. H. A bűnsegítség jogi fogalmát a tétlen magatartás is megvalósíthatja. (3345—1933.) B. H. T. IX. 983.)

70. §. Felelős szerkesztő, mint tettestárs.

K. 984. E. H. Tiltott közlés esetén a felelős szerkesztő — amennyiben ismerte a lapközlemény tartalmát, a közléshez szükséges hatósági engedély hiányáról tudott, s a kinyomatása iránt mégis intézkedett — tettestársként felel. (1600/1935. B. H. T. IX. 984.)

71. §. Tettesek és felbujtóik büntetése.

K. 257. E. H Aki a büntetőjogi beszámítást kizáró korban levő gyermeket eszközül használ fel büntetendő cselekmény elkövetésére, tettesként büntetendő. (8120/1884. — B. H. T. III. 257.)

K. 258. E. H. A tettestárs felbújtói tevékenysége csak súlyosbító körülményként mérlegelhető. (2183/1888. — B. H. T. 258.)

K. 289. E. H. Tettes a rablásban az is, aki a sértett ellen erőszakot használ, hogy társa a dolgot an-

nak birtokából elvehesse és az is, aki a helyzet felhasználásával a tárgyat elveszi. A társtettesség fogalma feltételezi a közreműködést az elkövetési cselekményben. (10.261/1883. — B. H. T. IV. 289.)

K. 585. E. H. A nem katona vádlott felbujtási s általában bűnrészes cselekménye, bár a felbujtott, vagy tettes katona volt, a polgári büntető törvény szerint bírálandó el. (4075/1917. — B. H. T. VI. 585.)

72. §. Bűnsegéd büntetése.

K. 256. E. H. Azoknál a büntetendő cselekmények, melyeknél az okozati összefüggés magában véve megállapítja a tettes felelősségét, a beállott súlyosabb eredményért (Btk. 306. §.) a segéd bűnössége is a beállott eredmény szerint alakul. (794/1893. — B. H. T. III. 256.)

K. 288. E. H. Aki a lopás elkövetését szándékosan könnyíti, a lopás bűntettében segéd, habár nem is tudta, hogy a lopott dolog értéke nagyobb ötven forintnál. (2003/7898. — B. H. T. IV. 288.)

K. 290. E. H. Ámbár általánosságban és rendszerint a segéd büntetése enyhébb a tettesénél, a viszonyok alakulása és az egyéni enyhítő és súlyosbító körülmények kölcsönös aránya folytán a tettes enyhébben büntethető, mint a segéd. (1805—1884. — B. H. T. IV. 290.)

73. §. Tettes túllépése esetén felbujtó felelőssége.

K. 254. E. H. Aki valakit más testének bántalmazására szándékosan reábir, mint felbujtó, a beállott eredmény szerint felelős. (Btk. 306. §.) Ily esetben a

Btk. 73. §-ának alkalmazása ki van zárva. (10.405/1903. — B. H. T. III. 254.)

VI. FEJ. A SZÁNDÉK ÉS A GONDATLANSÁG.

75. §. *Szándék és gondatlanság fogalma.*

K. 291. E. H. A bántalmazási szándék, ha nem is irányul határozott személy ellen, kizárja a gondatlanságot. (8504/1904. B. H. T. IV. 291.)

K. 787. E. H. A gondatlanságot nem zárja ki, hogy a sértett is gondatlan volt s az ő gondatlansága nélkül a jogsértő eredmény elő nem állott volna. (36/1922. — B. H. T. VII. 787.)

K. 38. J. D. Azoknak az ügyvédeknek és királyi közjegyzőknek, valamint helyetteseiknek a cselekménye, illetve mulasztása — akik annak ellenére, hogy a pénzügyi közegeknek hozzájuk intézett végzéseiből (határozataiból, fizetési meghagyásaiból) vagy külön írásbeli figyelmeztetéseiből a szabályszerűen járó bélyeg iránt alapos meggyőződést szereztek, egy évi időközben, ismételve hasonfajú bélyegrövidítést követnek el és az ezekért a bélyegrövidítésekért kiszabott bírságokat a fizetési meghagyás jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt meg nem fizetik:

A kir. kincstár megkárosítására irányuló szándékra utaló és a kihágás törvényes fogalmán kivül eső tények külön bizonyítása nélkül is az 1881. évi XXVI. tc. 18. §-ába ütköző és a 18.400/1928. P. M. számú rendelet 2. bekezdéséhez képest a jövedéki büntetőbíróság elé tartozó súlyos jövedéki kihágás. (1937. júl. 1. — B. H. T. IX. 1012.)

VII. FEJEZET. A BESZÁMITÁST KIZÁRÓ VAGY ENYHITŐ OKOK.

76. §. Öntudatlan állapotban elkövetett bűncselekmény.

K. 292. E. H. Ha a vádlott maga idézte elő azt az öntudatlan állapotot, melynél fogva a kötelességszerű gondosságot másoknak testi épségére és életére nem képes kifejteni: a Btk. 76. §-a nem zárja ki a gondatlanságból okozott emberölést. (8004/1906. — B. H. T. IV. 292.

77. §. Ellenállhatatlan erő.

K. 293. E. H. Az ugynevezett társadalmi kényszer nem minősíthető ellenállhatatlan erőnek (vis absoluta) a Btk. 77. §-a értelmében. (505-/1908. — B. H. T. IV. 293.)

79. §. Jogos védelem.

K. 265. E. H. Nem követeli a törvény, hogy a megtámadott megfutamodás, elrejtőzés, elzárkózás, vagy a rendőrség előhívása által iparkodott légyen megelőzni az ellene intéztetni célzott erőszakos és jogtalan megtámadást: a törvény a jogos védelem feltételéül csupán azt követeli, hogy a megtámadás legyen jogtalan s hogy a védelmező cselekedet ne lépje túl a védelmi szükséglet. (5493/1888. — B. H. T. III. 265.)

K. 294. E. H. Közvetlenül fenyegető erőszakos nemi közösülés elhárítása szükséges cselekmény a tettesnek be nem számítható. (1716/1888. — B. H. T. IV. 294.)

K. 295. E. H. A közvetlenül fenyegető, tehát még még be nem következett megtámadás elhárítására szükséges cselekmény is a jogos védelem fogalma alá esik. (7223/1886. B. H. T. IV. 295.)

80. §. Végszükség.

K. 591. E. H. A végszükség csak akkor biztosít büntetlenséget, ha az illető saját hibáján kívül véletlenül jutott végszükségbe. (681/1917. B. H. T. VII. 591.)

82. §. Ténykörülmények nemtudása.

K. 60. T. H. Oly esetben, midőn a tettes mást sértett, mint akit sérteni akart, a bűnhalmazat szabályai alkalmazást nem nyernek, hanem a tettes felelőssége akként állapítandó meg, mintha büntetendő cselekményét azon személy ellenében követte volna el, akit megölni vagy testileg megsérteni akart. A Btk. 82. §-ának azon rendelkezése, melyhez képest olyan minősítő vagy súlyosító ténykörülmények, melyekről a tettes a cselekmény elkövetésekor tudomással nem bírt, annak be nem számíthatók, az aberratio ictus esetében is teljes alkalmazást nyer, miután az mint általános rendelkezés, a büntetendő cselekmények minden eseteire kivétel nélkül kiterjed. (1886. jún. 8. — B. H. T. I. 10.)

K. 266. E. H. A tettes felmentése a Btk. 82. §-a alapján, nem áll útjában annak, hogy a segéd, aki tudomással bírt a bűntettnek vagy vétségnek tényálladékához tartozó ténykörülményekről, bűnösnek ne mondassék ki. (917/1909. — B. H. T. III. 266.)

K. 484. E. H. A bűncselekmény (400. §.) keretébe tartozó magánjogi jogviszonyra ignorantia juris nem a Btk. 81. §. körébe eső büntetőjogi, hanem a 82. §-ában meghatározott ténybeli tévedés. (4072/1912. — B. H. T. V. 484.)

K. 772. E. H. Vélt támadás ellen használt védelemnél a Btk. 82. §-a alapján van felmentésnek helye. (2884/1922. — B. H. T. VII. 772.)

89. §. Súlyosító és enyhítő körülmények.

K. 49. T. H. Fegyházzal vagy börtönnel büntetendő cselekmények miatt, ha sem súlyosító, sem enyhítő körülmények nem forognak fenn, vagy ha a súlyosító és enyhítő körülmények egymást ellensúlyozzák s ez indokból a fennforgó cselekményre a törvény által megállapított büntetés minimuma és maximuma közötti középtartam állapítandó meg, az azon cselekményre a Btk. által meghatározott büntetési tétel legalacsonyabb és annak legmagasabb mértéke közötti különbözet egyenlő részre feloszlatik s az ekként eredményezett mennyiséghez hozzáadatik azon mennyiség, mely a számtani egységtől a büntetési tétel legalacsonyabb tartamáig fennmarad. (1885. nov. 20. — B. H. T. I. 14.)

90. §. Súlyosító körülmények.

K. 268. E. H. A cselekmény elkövetésének tagadása súlyosító körülményként nem mérlegelhető. (74/B. 2882/1882. — B. H. T. III. 268.)

K. 785. E. H. A művészi képességgel visszaélés súlyosbítja a bűncselekmény beszámítását. (6122/1923. — B. H. T. VII. 785.)

91. §. Enyhítő körülmények.

K. 773. E. H. Nem enyhítő körülmény az, hogy a sértett a vádlottnak megbocsátott és annak megbüntetését nem kívánta; mert a sértettnek ez az elhatározása a vádlott bűnösségének mérvére befolyással nincs. (5262/1922. — B. H. T. VII. 773.)

K. 774. E. H. A büntetlen előélet a közvélemény irányítására való joggal fellépő és ennek az elismerését váró hírlapírónál az egyéni érték teljességéhez hozzátartozik és nem valami kivételes erkölcsi ér-

dem, tehát nem enyhítő körülmény. (6865/1922. — B. H. T. VII. 774.)

K. 273. E. H. Közhivatalnoknál a büntetlen előélet enyhítő körülményként nem mérlegelhető. (5606/1900. — B. H. T. III. 273.)

K. 381. E. H. Valamely szakmunka végzésénél kifejlődött szokásra, mint mentő körülményre, sikerrel csak akkor lehet hivatkozni, ha a szokással a kellő gondosság is jár. (6514/1910. — B. H. T. IV. 381.)

92. §. Korrekcionalizáció.

K. 45. T. H. A Btk. 92. §-a első bekezdésének második rendelkezése az államfogházra nem terjedvén ki, e büntetési nem helyett pénzbüntetés az ítéletben nem állapítható meg. (1885. ápr. 14. — B. H. T. I. 15.)

K. 276. E. H. Az ittasság csak feltételesen és a beszámíthatóság határához közel fekvő magas fokban indokolhatja a Btk. 92. §-ának alkalmazását. Az ember élete ellen irányuló szándékos cselekményeknél a műveltség hiánya enyhítőként nem mérlegelhető. (6496/1900. — B. H. T. III. 276.)

K. 521. E. H. Abban az esetben, ha a törvény a büntettesre mellékbüntetésképp kiszabandó pénzbüntetés legkisebb mértékét megállapítja, a bíróság ezen legkisebb mértékén alul a pénzbüntetést a Btk. 92. §-ának alkalmazásával sem szabhatja ki akkor, ha a cselekménynek bűntetté minősítése a 92. §. alkalmazása dacára is megmarad. (3195/1914. — B. H. T. V. 521.)

K. 985. J. E. A Btk. 92. §-ának alkalmazása esetében börtönbüntetés helyett csak 6 hónapnál rövi-

debb tartamú fogházbüntetés szabható ki. (536/1935. — B. H. T. IX. 985.)

93. §. Fegyház helyett börtön a bűnös aggkora vagy testi gyengesége miatt.

K. 279. E. H. Vádlott a Btk. 401. §-ába ütköző s a 403. §. 1. pontja szerint minősülő magánokirathamisítást követett el. Minthogy azonban a Btk. 93. §-a a bűnös aggkorát vagy testi gyengeségét szem előtt tartva, csak az iránt rendelkezik, hogy az ilyen egyének az ellenük kiszabandó fegyházbüntetés helyett, ha ez egyáltalán túlságosan súlyosnak mutatkoznék, a határozott ideig tartó fegyházbüntetés legmagasabb mértékeig felemelhető tartamú börtönbüntetésre ítéltessenek, az iránt azonban, hogy e börtönbüntetésre nézve is a 92. §. alkalmazható volna, semmiféle rendelkezést nem tartalmaz, az ilyen egyénekkel szemben tehát, ha ellenük a 92. §. alapján amúgy is fegyház helyett börtön szabatott ki, a Btk. 93. §-a többé figyelembe se jöhet: ezeknél fogva vádlottnak a Btk. 403. §-a alapján a fegyházbüntetés súlya alá eső cselekménye nem vétségnek, hanem bűntettnek volt minősítendő; az alsóbíróságok által méltatott számos és nyomatékos enyhítő körülmények azonban a Btk. 92. §-ának alkalmazását indokolttá tevén: vádlott börtönbüntetése a bűnösség fokának arányában szabatott ki. (10.161/1897. — B. H. T. IV. 279.)

K. 522. E. H. A Btk. 93. §-a esetében a 92. §. nem alkalmazása mellett nem szabható ki rövidebb börtönbüntetés, mint amily tartamú fegyházbüntetés az illető bűncselekmény rendes büntetési minimuma. (6534/1914. — B. H. T. V. 522.)

94. §. Vizsgálati fogság beszámítása.

K. 4. T. H. A vizsgálati fogságnak vádlott hibá-

ján kívüli hosszú tartama egészben beszámítandó: azonban e beszámítás alatt nem érthető az, hogy ugyanazon tartamú fegyház vagy börtön mondassék kitöltöttnek, mint amelyet vádlott a vizsgálati fogságban, habár önhibáján kívül töltött. (1882. febr. 6. — B. H. T. I. 16.)

K. 8. J. D. Az ítélet hozásáig kiállított előzetes letartóztatás vagy vizsgálati fogság beszámításának vagy be nem számításának kérdésében az ítélet ellen a Bp. 385. §. 2. p. alapján semmisségi panasznak van helye, kivéve a perorvoslat köréből a kir. törvényszék hatáskörébe tartozó ügyekben a beszámított időtartam mértékét, amely miatt semmisségi panasz nem használható. (1921. ápr. 29. — B. H. T. VI. 592.)

K. 14. J. D. Életfogytig tartó fegyházbüntetés kiszabása esetében az ítéletben — tekintettel a közvetítő intézetbe szállításnak és a feltételes szabadságra bocsátásnak a Btk. 45. és 48. §-aiban adott lehetőségére — az előzetes letartóztatás és vizsgálati fogság beszámítása tárgyában a Btk. 94. §-a és a Bp. 327. §. második bekezdésének e) pontja értelmében határozni kell. (1926. jún. 4. — B. H. T. VIII. 849.)

VIII. FEJEZET: A BÜNHALMAZAT.

95. §. Több bűncselekmény elkövetése esetén legsúlyosabb büntetés.

K. 51. T. H. Azon esetben, melyben a tettes a Kbtk. 126. §-ában meghatározott lopás elkövetése céljából a magánlaksértés vétségét is elköveti, — föltéve, hogy mindkét törvénysértés idő és véghezviteli módozat tekintetében elválaszthatatlan összefüggésben áll egymással — a Btk. két külön rendelkezésének, habár az egységes cél által összefoglalt

megsértése forogván fenn: a Btk. 95. §-ában meghatározott eszmei bűnhalmazat állapítandó meg. (1885. nov. 26. — B. H. T. I. 17.)

K. 775. E. H. A vádlott részéről elkövetett eszközcselekmény a büntetőjogilag önállóan létrejött célcselekményt sem büntetlenné nem teszi, sem magába nem olvasztja. (4435/1924. — B. H. T. VII. 775.)

96. §. Összbüntetés kiszabása.

K. 34. J. D. Az egyfelől szabadságvesztés büntetéssel, másfelől pénzbüntetéssel, mint főbüntetéssel büntetendő cselekmények halmazata esetén nincs helye szabadságvesztésbüntetésben kiszabandó összbüntetésnek. (1935. jún. 19. — B. H. T. IX. 986.)

K. 221. E. H. Kivándorlási kihágás alá eső hirdetménynek ugyanazon hírlap különböző számaiban történt ismételt közzététele nem képez folytatólagos bűncselekményt, hanem a Btk. 96. §-a értelmében bűnhalmazatot. (6754/1908. — B. H. T. III. 221.)

K. 298. E. H. Összbüntetés kiszabásánál az annak feltételeit megállapító 96. §. mellett az a szakasz is idézendő, mely tekintettel a halmazatban elkövetett cselekmények súlyára, az összbüntetés legmagasabb mértékét meghatározza. (9562/1898. — B. H. T. IV. 298.)

K. 308. E. H. Aki ugyanazt a rágalmazó cikket a lap több számában közzéteszi, annyiszor válik bűnössé a nyomtatvány útján elkövetett rágalmazás vétségében, ahányszor a cikk megjelent. (7523/1908. — B. H. T. IV. 308.)

K. 321. E. H. Összbüntetés kiszabása akkor sem mellőzhető, ha valaki külön ítéletek által életfogy-

tig tartó fegyházbüntetésre és határozott ideig tartó szabadságvesztésbüntetésre ítéltetett. (3008/1904. — B. H. T. IV. 321.)

K. 525. E. H. Egy és ugyanazon sajtótermékben ugyanazon egyén ellen elkövetett rágalmazás és becsületsértés nem anyagi halmazatot képez, hanem a becsületsértés beleolvad a rágalmazásba és pedig abban az esetben is, ha a rágalmazás és becsületsértés tényálladéka két különböző feliratú közleményben ismerhető fel. (1911/1915. — B. H. T. V. 525.)

K. 850. J. E. Ha egy és ugyanazon ítéletben szabadságvesztéssel büntetendő két cselekmény kerül elbírálás alá, akkor az egyik cselekmény miatt a Btk. 92. §-ának alkalmazásával pénzbüntetést, a másik cselekmény miatt pedig fogházbüntetést kiszabni nem lehet. Mihelyt az egyik cselekmény miatt szabadságvesztésbüntetést talál a bíróság alkalmazandónak: összbüntetést kell kiszabni a most említett büntetési nemben. (3349/1925. — B. H. T. VIII. 850.)

97. §. Vétségek és kihágások halmazata.

K. 597. J. E. Btk. 97. §-ának azt a rendelkezését, amely „vétségek és kihágások" halmazatáról szól, abban az esetben is alkalmazni kell, ha a vádlottat egy vétség és egy kihágás miatt vonják felelősségre. — A Btk. összbüntetési rendszere a mérsékelt kumuláció elvén alapszik; ehhez képest oly esetben, midőn a Btk. 97. §-a értelmében a büntetési tétel emelésének van helye, a kiszabott összbüntetés a halmazatban álló egyes bűncselekmények büntetési tételeinek összeadott tartamát el nem érheti. (560/1920. — B. H. T. VI. 597.)

104. §. A §. alkalmazása.

K. 31. J. D. Ha a vádlottat oly bűncselekmény miatt ítélték el, amelyet a Bp. 506. §-a 2. bek. értelmében megkezdett szabadságvesztésbüntetése végrehajtásának, vagy az ennek a büntetésnek végrehajtását meghiusító szökésének tartama alatt követett el: nem a büntetések egységesítésének, hanem a Btk. 104. §-a alapján összbüntetés kiszabásának van helye. (1933. febr. 17. — B. H. T. IX. 924.)

K. 18. J. E. A Btk. 100. §-ának az a szabálya, amely szerint a bűnhalmazat esetében felemelt szabadságvesztésbüntetés a tizenöt évet nem haladhatja túl, a Btk. 104. §-ának esetében is alkalmazandó. Tizenöt évig tartó fegyházbüntetés alkalmazása esetében a kiszabott pénzbüntetést szabadságvesztésbüntetésre átváltoztatni nem lehet. (4606/1903. — B. H. T. I. 18.)

K. 20. J. E. A Btk. 104. §-a 1. pontjában meghatározott esetben kiszabandó összbüntetés tartama csak rövidebb, de nem hosszabb lehet, mint a külön ítéletekben megállapított többrendbeli szabadságvesztésbüntetés együttes tartama. Másfelől a Bp. 518. §-a kifejezetten tiltja a külön ítéletekben mérlegelt súlyosító és enyhítő körülmények újabb figyelembevételét az összbüntetés kiszabásánál. (315/1901. — B. H. T. I. 20.)

K. 240. J. E. A különböző jogerős ítéletekkel több rendbeli szabadságvesztésbüntetésre elítélt ellen, a Btk. 104. §-ának 1. pontja alapján megállapítandó összbüntetés a Btk. 54. §-ának első bekezdésében meghatározott mellékbüntetésekre nem terjed ki. (868/1910. — B. H. T. III. 240.)

K. 301. E. H. A büntetőtörvénynek a bűnhalmazat megállapítására és az összbüntetés kiszabására vonatkozó és a Btk. 104. §-ának 1. pontjában meghatározott esetben is követendő rendelkezései kizárják azt a lehetőséget, hogy a bíró a Btk. 100. §-ában meghatározott eseten kívül az egyik jogerős ítélettel kiszabott határozott ideig tartó szabadságvesztésbüntetésbe befoglalja s ezáltal elenyésztesse a másik jogerős ítéletben megállapított szabadságvesztésbüntetést. (4088/1905. — B. H. T. IV. 301.)

K. 320. E. H. A Btk. 104. §-ának 1. pontjában meghatározott esetben a külön ítéletekkel kiszabott szabadságvesztésbüntetések összeadásának nincs helye. (8595/1903. — B. H. T. IV. 320.)

K. 987. J. E. Az elítéltre kiszabott pénzbüntetést behajthatatlanság folytán helyettesítő szabadságvesztésbüntetés nem foglalható össze szabadságvesztésbüntetéssel összbüntetésbe. (3583/1936. — B. H. T. IX. 987.)

IX. FEJEZET:

A BŰNVÁDI ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁT ÉS A BÜNTETÉS VÉGREHAJTÁSÁT KIZÁRÓ OKOK.

106. §. Elévülés.

K. 94. T. H. A m. kir. Kúria az 59. számú büntető teljes ülési döntvényét megváltoztatja és kimondja, hogy a Btk. 66. és 92. §-ának alkalmazásával fegyház avagy börtön helyett fogházbüntetéssel, valamint az ötévi és ennél hosszabb tartamú államfogház helyett öt évnél rövidebb tartamú államfogházzal büntetendő cselekmények esetében az elévülés a Btk. 106. §-ában büntettekre vonatkozóan meg-

határozott időtartam elteltével zárja ki a bűnvádi eljárást. (1927. jan. 28. — B. H. T. VIII. 851.)

K. 324. E. H. Az ügyvédi rendtartásról szóló 1874 : XXXIV. t.-c. 66. §-a alapján a kir. törvényszék mint polgári bíróság által foganatosított eljárás befejezéséig az elévülés nyugszik. (7709/1905. — B. H. T. IV. 324.)

K. 743. J. E. A jogerőre nem emelkedett büntető parancs esetében az elévülés kérdésében nem a büntetés végrehajtására, hanem a bűnvádi eljárás megindítására, illetőleg folytatására vonatkozó jogszabályt kell alkalmazni. (6051/1916. — B. H. T. VI. 743.)

K. 506. E. H. A Btk. 395. §-ának első tételében meghatározott közokirathamisításnak befejező cselekedete a hamisítvány kiadása, minélfogva az a körülmény, hogy a kiadott hamisítvány mikor készült, az elévülés tekintetében teljesen közömbös. (1852/1912. — B. H. T. V. 506.)

107. §. Elévülés kezdete.

K. 55. T. H. Kettős házasság esetében, e viszony fennállása alatt, az elévülés nem kezdetik meg, az tehát csakis az utóbbi házasság megszüntének napjától veszi kezdetét. (1886. jan. 22. — B. H. T. I. 37.) B. H. T. IV. 413.)

K. 413. E. H. A Btk. 355. §-ába ütköző sikkasztás nem az idegen ingó dolog birtokba, illetve bírlalatba vételével, hanem annak jogtalan eltulajdonításával vagy elzálogosításával végeztetvén be, az elévülés kezdete is a jogtalan eltulajdonítás, illetve elzálogosítás napjával veszi kezdetét. (9538/1904. — B. H. T. IX. 988.)

K. 988. E. H. A családi állás ellen elkövetett és a Btk. 254. §-ában meghatározott cselekmény elévülése nem a jogsértő állapot megszűnésétől, hanem a véghezvitel napjától veszi kezdetét. (42/1935. — B. H. T. —.)

108. §. Elévülés félbeszakadása.

K. 322. E. H. A vizsgálóbírónak azon határozata, mely szerint az iratokat az ügyészséghez indítványozás végett átteszi, továbbá a bíróság azon határozata, mely szerint a vizsgálóbírót pótvizsgálatra utasítja: az elévülést félbeszakítják. (4078/1888. — B. H. T. IV. 322.)

K. 777. E. H. A Btk. 108. §-ának helyes értelmezése mellett az elévülés félbeszakítása szempontjából a tettes vagy részes ellen irányulónak kell tekinteni minden olyan bírói intézkedést vagy határozatot is, amely a terhelt ellen folyamatban levő bűnvádi eljárás előbbrevitelét, az egyes eljárási szakok céljának minél előbbi elérését vagy megközelítését — akár a vádlott terhére, akár annak javára szolgáló adatok beszerzésével — célozza. (6062/1924. — B. H. T. VII. 777.)

K. 885. E. H. A Btk. 108. §-a csakis a magyar bíróság intézkedéseire és a magyar bíróság határozataira vonatkoztatható. A trianoni békeszerződés folytán idegen állam bíróságává vált, volt magyar bíróság intézkedései az elévülés szempontjából félbeszakító hatással nem bírnak. (956/1927. — B. H. T. IX. 885.)

K. 925. E. H. A Btk. 108. §-a az elévülés félbeszakításának kellékéül minden megszűkítés nélkül bírósági határozatot vagy intézkedést említ és pedig olyan bírósági határozatot, vagy intézkedést, mely a

tettes vagy részes ellen az elkövetett bűncselekmény miatt van irányozva. Az elévülés szempontjából közömbös tehát, vajjon ezt a bírósági határozatot vagy intézkedést az elkövetett bűncselekmény elbírálására hatáskörrel bíró, avagy téves jogi minősítés folytán, hatáskörrel nem bíró bíróság hozta, illetőleg tett-e. (4289/1928. — B. H. T. IX. 925.)

109. §. Elévülés nyugvása.

K. 325. E. H. A mentelmi jog felfüggesztése céljából az országgyűléshez intézett megkeresés elintézéséig az elévülés nyugszik. (4020/1906. — B. H. T. IV. 325.)

112. §. Magánindítvány előterjesztésének határideje.

K. 23. J. E. A magánindítvány előterjesztésére a Btk. 112. §-ában megállapított három havi határidőbe az a nap is beszámítandó, amely napon az elkövetett bűntett vagy vétség és annak elkövetője az indítványra jogosítottnak tudomására jutott. (938/1905. — B. H. T. I. 23.)

K. 24. J. E. A bűnvádi eljárás megindítása a magánindítvány hiányának indokából nem tagadható meg abban az esetben, ha a sértett fél vagy ennek képviselője „a sérelem megtorlása végett a szükséges intézkedések megtételét" kéri. (9619/1906. — B. H. T. I. 24.)

K. 327. E. H. A magánindítvány előterjesztésének határideje attól a naptól számítandó, melyen a magánindítványra jogosult s nem annak perbeli ügyvédje értesült a büntetendő cselekmény elkövetéséről. (5017/1904. — B. H. T. IV. 327.)

K. 328. E. H. Ha a magánindítvány előterjesztésére a sértett törvényes képviselője jogosult, a Btk.

112. §-ában meghatározott három havi határidő attól a naptól számítandó, melyen a törvényes képviselő a büntetendő cselekmény elkövetéséről értesült. (5978/1904. — B. H. T. IV. 328.)

K. 526. E. H. Időszaki nyomtatványban elkövetett bűncselekményt illetőleg a magánindítvány előterjesztésének határideje a közzétételről való tudomásszerzéstől, nem pedig a szerző kilétéről való tudomásvételtől számítandó. (4157/1913. — B. H. T. V. 526.)

K. 886. E. H. Ha a jogosított akár valamely törvényes rendelkezés folytán, akár valamely személyes (testi vagy szellemi) okok miatt, akár valamely elenállhatatlan kényszer folytán akadályozva van abban, hogy magánindítványát a Btk. 112. §-ában megjelölt idő alatt előterjessze, annak az akadályozásából folyó mulasztása a magánindítvány előterjesztésének időpontja tekintetében nem róható terhére. (351/1926. — B. H. T. . . . .)

113. §. Magánindítvány megtételére jogosultak.

K. 25. T. H. Azon bűntettek vagy vétségek esetében, melyek miatt a Btk. rendelkezései szerint csak a sértett, illetve károsított fél indítványára indítható meg a bűnvádi eljárás: az ez iránti indítványt, amennyiben a törvény erre vonatkozólag kivételesen másképpen nem intézkedik, az életkorának 16. évét túlhaladott kiskorú sértett fél, de ezenkívül, sőt ettől függetlenül és önállóan, atyai, illetve gyámi hatalmánál fogva, a kiskorúnak törvényes képviselője is érvényesen előterjesztheti, továbbá a Btk. 112. §-ában meghatározott idő alatt a kiskorú által előterjesztett indítványnak általa, az ítélet előtt való visszavonása nem zárja ki az ugyanazon bűntett vagy

vétség miatt, az indítványnak a törvényes képviselője által, az említett 112. §-ban meghatározott idő alatt érvényes beterjeszthetését — és viszont; valamint a mindkét részről a törvényes időben beterjesztett indítvány létében, ennek az egyik részről való visszavonása nem zárja ki a netalán még meg nem indított bűnvádi eljárásnak a folyamatba tételét, illetve nem vonja maga után a folyamatban lévő bűnvádi eljárás megszüntetését. (1883. okt. 18. — B. H. T. I. 25.)

K. 16. J. D. A férj a feleségén elkövetett erőszakos nemi közösülés büntette, vagy annak kísérlete miatt a bűnvádi eljárás megindításához a Btk. 238. §-a szerint szükséges magánindítványt a házassági életközösség tartama alatt a saját (férji) jogán a nejének törvényszerű meghatalmazása nélkül s joghatályosan megteheti. (1926. jún. 4. —)

K. 212. J. E. Olyan bűncselekmények esetében, melyek miatt a bűnvádi eljárásnak csak a magánfél indítványára van helye, az indítvány előterjesztésére az életkorának tizenhatodik évét még be nem töltött sértett fél helyett a Btk. 113. §-a értelmében annak törvényes képviselője jogosult. Ennek a szabálynak az érvényességét a Bp. 523. §-ának végbekezdésében foglalt az a rendelkezés, mely szerint a szülő gyermekének képviseletében külön meghatalmazás nélkül eljárhat és magánvádra üldözendő bűncselekmények (41. §.) miatt vádat is emelhet, nem érinti. (4505/1908. — B. H. T. III. 212.)

K. 330. E. H. Életkorának 16. évét még be nem töltött sértett helyett a magánindítvány előterjesztésére a természetes és törvényes gyám akadályoztatása esetében jogosult az elkövetés helyének községi közgyámja. (878/1902. — B. H. T. IV. 379.)

K. 527. E. H. A Btk. 113. §. 2. bekezdésében foglalt az a rendelkezés, amely szerint gondnokság alatt álló pazarló helyett a vagyon ellen irányzott bűncselekmény esetében a törvényes képviselő terjeszt elő magánindítványt, nem zárja ki, hogy a pazarlás miatt gondnokság alá helyezett egyén ily bűncselekmény esetében a saját személyében terjesszen elő magánindítványt. (7292/1915. — B. H. T. IV. 527.)

K. 779. E. H. A presbiterium sérelmére elkövetett bűncselekmény esetében a magánindítványt a község lelkésze, az esperes, gondnok vagy főgondnok teheti meg. (3811/1922. — B. H. T. VII. 779.)

K. 928. E. H. A Btk. 113. §-a szempontjából joghatályos annak indítványa is, aki az elhagyott gyermeket hatósági intézkedés folytán gondozásába, nevelésébe veszi. (3934/1929. — B. H. T. IX. 928.)

K. 989. J. E. A 16-ik életévét be nem töltött kiskorú sértett helyett az anya nem terjeszthet elő joghatályos magánindítványt, ha a sértett atyai hatalom alatt áll s az atya nincs akadályozva a magánindítvány előterjesztésében.

Ez a szabály a kir. járásbíróság hatáskörébe tartozó bűncselekmények tekintetében is irányadó. (5174/1936. — B. H. T. IX. 989.)

116. §. Magánindítvány visszavonása.

K. 14. T. Ü. H. A Btk. 343. §-a értelmében a magánfél részéről emelt indítvány visszavonása a hivatalból üldözendő közreműködőkre nem terjed ki. (1883. febr. 6. — B. H. T. I. 66.)

K. 26. J. E. Az esetben, ha magánindítványra üldözendő bűncselekmény miatt többen vádoltatnak,

a magánindítványnak a vádlottak egyikére nézve történt visszavonása a Btk. 116. és 115. §-ai értelmében csak akkor eredményezi az eljárás megszüntetését a többiek ellen is, ha valamennyi vádlott a vád tárgyává tett bűncselekmény elkövetésénél mint tettes vagy mint részes működött közre, ellenben nem bír a jelzett hatállyal az indítvány visszavonása azzal a vádlottal szemben, akinek terhére rótt cselekmény külön önálló bűncselekmény. (3599/1903. — B. H. T. I. 26.)

K. 331. E. H. A magánindítvány visszavonásának indoka iránti tévedés nem teszi hatálytalanná a visszavonást. (951/1905. — B. H. T. IV. 331.)

K. 332. E. H. A bíróság a Btk. 116. §-a első bekezdésének második mondata alapján nem szüntetheti meg az eljárást abból az okból, mert a sértett, mint tömegvádló a vádat a vádlottak egyikével szemben terhelő bizonyítékok hiányából elejtette. (6279/1905. — B. H. T. IV. 332.)

K. 333. E. H. Magánúton történt kiegyezés nem bír az indítvány visszavonásának hatályával. (9085/1905. — B. H. T. IV. 333.)

K. 990. J. E. Büntetőparanccsal elintézett ügyben a magánindítványt a büntetőparancsnak kézbesítés végett a kézbesítő részére való kiadásáig, illetve postára adásáig lehet visszavonni. (3799/1932. — B. H. T. IX. 990.)

117. §. Kegyelem.

K. 776. E. H. A jogerősen kiszabott büntetés kegyelmi elengedése nem a bíróságnak, hanem a büntetéseket nyilvántartó hatóságoknak hatáskörébe tartozik. (4601/1922. — B. H. T. VII. 776.)

Második rész: A büntettek és vétségek nemeiről és azok büntetéséről.

I. FEJEZET: A FELSÉGSÉRTÉS.

134. §. Felségsértés elkövetésére felhívás.

K. 600. E. H. Minthogy a Btk. 149. §-a nem rendelkezik a 134. §. 2. bekezdésében foglalt arról az esetről, ha a felhívás teljesen sikertelen maradt, ily esetben a Btk. 171. §. 2. bekezdése nyer alkalmazást. (7111/1916. — B. H. T. VI. 600.)

II. FEJEZET:

A KIRÁLY, A KIRÁLYI HÁZ TAGJAINAK BÁNTALMAZÁSA ÉS A KIRÁLY MEGSÉRTÉSE.

140. §. helyett 1913 : XXXIV. t.-c. 2. §. királysértés.

K. 799. E. H. Az 1913 : XXXIV. t.-c. 2. §-ának hatálya a meghalt király ellen elkövetett sértésre is kiterjed, ez a §. ugyanis nem csupán a király személyét, hanem az ehhez kapcsolódó királyi méltóságot, a trón tekintélyét is védi s ezek együttes sérelmét helyezi büntető megtorlás alá, — igaz ugyan, hogy az 1921 : XLVII. t.-c. rendelkezései folytán az 1921. nov. 6-án IV. Károly akkori magyar királynak

uralkodói jogai megszüntek s az 1723 : I. és II. t.-c.-ben foglalt progmatica sanctió és minden egyéb jogszabály, mely az Ausztriai Ház (Domus Austriaca) trónöröklésödési jogát megállapította, vagy szabályozta, hatályát vesztette; ez a törvény azonban sem IV. Károly királynak, sem a korábban uralkodott királyoknak közjogi állását a mult eseményeivel való vonatkozásaiban meg nem változtathatta s illetve annak kiváltságos jellegét ebben a vonatkozásban meg nem szüntethette. Eszerint, ha az idézett törvénnyel kimondott trónvesztés hatálya előtt uralkodott s már meghalt királyok ellen az uralkodásuk idejével és tényeivel vonatkozásban, bár a detronizáló törvény hatálybalépése után követtetett is el olyan cselekmény, mely a hatályban lévő büntetőtörvények szerint a király sérelmére elkövetett valamely bűncselekmény tényálladékát kimeríti, annak tettese vagy részese nem szabadulhat a büntetőjogi felelősség alól, hanem azok cselekményét az 1913 : XXXIV. t.-c. 2. §-a alapján kell elbírálni. (6250/1924. — B. H. T. VII. 799.)

141. §. Királyi ház tagjainak megsértése.

K. 27. J. E. A királyi háznak, akár élő, akár elhunyt valamely tagja ellen elkövetett, a Btk. 141. §-ának második bekezdésében meghatározott vétség hivatalból üldözendő bűncselekmény. (958/1907. — B. H. T. I. 27.)

K. 780. E. H. Az 1918. nov. 16. napján hozott ú. n. Néphatározat, amely Magyarországot független és önálló népköztársaságnak nyilvánította és ezzel Magyarország koronás királyát a trónjától, a királyi ház tagjait pedig kiváltságos közjogi helyzetüktől megfosztani akarta, puszta forradalmi tény, amely azonban a királyi ház tagjainak a pragmatica sanctión alapuló akkori közjogi állását nem változ-

tatta meg, ehhez képest a királyi ház tagja ellen az 1919. jan. 20. napján elkövetett sértés a Btk. 141. §-ának 2. bekezdése alapján büntetendő. Az a körülmény, hogy a királyi háznak megsértett tagja a vádbeli cselekmény elkövetése után az 1921 : XLVII. t.-c. szerint elvesztette családi állásának azt a jellegét, melynél fogva ő a vele szemben elkövetett sértés idején fokozottabb büntetőjogi védelemben részesült, nem érinti azt a büntetőjogi szabályt, melynek értelmében a vele szemben elkövetett sértés abban az időben viselt közjogi állásánál fogva súlyosabb beszámítás alá esett. (188/1923. — B. H. T. VII. 780.)

142—151. §-ok helyett 1930 : III. t.-c. 57—71. §-ok.

Hűtlenség.

K. 601. E. H. A hűtlenség bűntettének kísérlete csak akkor vehető kizártnak, ha ama személyen vagy tárgyon, amellyel az kapcsolatos, lehetetlen előidézni azt az eredményt, amely a bűncselekményt befejezetté tenné. — Oly egyén hűségének megingatása, aki a következő napon vált a fegyveres erő tagjává, a hűtlenség bűntettének kísérlete. (7996/1916. — B. H. T. VI. 601.)

K. 781. E. H. A (Btk. 143. §-ában meghatározott) bűncselekménynek nem ismérve a célzatosság. Ha a vádlott a megszálló román hadsereg szolgálatába állt és részére rekvirált, legfeljebb enyhítő körülmény, hogy a vörös uralom letörésében akart résztvenni. (2211/1922. — B. H. T. VII. 781.)

K. 782. E. H. A hűtlenség jogi tárgya nemzetközi viszonylatban a magyar államnak hatalmi állása, biztonsága, amelyet veszélyeztet, megsért, csökkent mindaz a magyar honos, aki (Btk. 144. §-ában) felsorolt, illetve jellemzett cselekményeivel az ellensé-

get támogatja, előnyhöz juttatja és ezzel a saját hazájától erőket von el. Az a körülmény, hogy a támogatás nem nagyarányú, hanem minőségileg és mennyiségileg csekélyebb jelentőségű, a hűtlenség tényálladéka szempontjából közömbös. (272/1923. — B. H. T. VII. 782.)

A Btk. 143. és 144. §-ai helyett az 1930 : III. t.-c. 57—71. §-ai értendők.

IV. FEJEZET. A LÁZADÁS.

156. §. Felhívás a vörös hadseregbe belépésre.

K. 9. J. D.: Aki az ú. n. tanácsköztársaság idejében a vöröshadseregbe való belépésre a Btk. 134. §-ában megjelölt módon egyenes felhivást intézett, az kizárólag ezzel a cselekményével nem követte el a Btk. 153. §-ával kapcsolatban a Btk. 156. §-ának első bekezdésébe ütköző és a Btk. 155. §-a szerint minősülő lázadás bűntettét (1921. máj. 18. — B. H. T. VI. 599.)

V. FEJ. HELYETT 1914: XL. TC.

1914:XL. tc. 1. §. A §. értelmezése.

K. 1024. E. H. A felsőkereskedelmi iskolai a hatóságnak tagja és nem közege (1666/1937. — B. H. T. IX. 1024.)

1914:XL. tc. 4. §. 2. bek. Hatósági közeg bántalmazása.

K. 665. E. H.: Hatósági közegnek hivatala gyakorlásában történt bántalmazásánál nem mentő körülmény az, hogy a közeg által végrehajtott felsőbbségi utasítás anyagi jogszerűsége kétes. (910/1916. — B. H. T. VI. 669.)

K. 670. E. H.: A bántalmazás okozta testi sértés anyagi halmazatban van az 1914:XL. tc. 4. §. 2. bekezdése szerinti vétséggel. Felfegyverkezve követi el a hatóság elleni erőszakot az, aki az erőszakoskodás végett támadó eszközt vesz magához. (5309/1918. — B. H. T. VI. 670.)

VI. FEJ. AZ ALKOTMÁNY, A TÖRVÉNY, A HATÓSÁGOK VAGY A HATÓSÁGI KÖZEGEK ELLENI IZGATÁS

Btk. 171. §. A §-ban foglalt cselekmény elkövetése nyomtatvány útján.

K. 25. J. D.: A Btk. 171. §-ában meghatározott cselekmény miatt a nyomtatvány stb. terjesztője, vagy közszemlére kiállítója a Btk. 171. §. 2. bek. alapján köztörvényi úton csak akkor vonható bűnvádi felelősségre, ha ez a terjesztés a St. 1. §-ában előírt terjesztésen túlmenő, időben, elhatározásban és végrehajtásban önálló, továbbá, ha a terjesztő, vagy kiállító a sajtótermék jogellenes tartalmát ismerte, végül, ha azt eszköz gyanánt célzatosan arra használta fel, hogy a részéről is tervbevett bűncselekmény elkövettessék. (1930. jún. 13. — B. H. T. IX. 929.)

K. 488. E. H. A bűntett vagy vétség elkövetésére irányuló felhívásnak (Btk. 171. §.) cselekvésre kell irányulnia; egymagában a gondolat vagy érzület felkeltése nem jelent bűncselekmény elkövetésére való felhívást. Felmentés, mikor vádlott a képviselőválasztást megelőzőleg egy gyülekezetben tartott programbeszédében egyik elpártolt kortesére célozva, azt mondta, hogy választói a pártot elhagyókat „vessék és gyűlöljék meg". (124/1912. — P. H . T. V. 181.)

Gyülekezet fogalma.

K. 337. E. H.: Egyszerre együtt levő nagyobb-

számú ember gyülekezetet képez, tekintet nélkül arra, hogy mi célból gyülekeztek össze és hogy összejövetelük tervszerű volt-e vagy véletlen. A felhivás egyenes, ha közvetlenül azokhoz van intézve, kiket a tettes a bűntett vagy vétség elkövetésére buzdítani kíván. (8581/1907. — B. H. T. IV. 337.)

K. 602. J. E.: A Btk. 171. és 172. §-aiban előforduló „gyűlekezet" és „nyilvánosan" jogi ismérvek nem kivánják meg e fogalmak teljességéhez sem a hely nyilvánosságát, sem azt, hogy a gyülekezetet alkotó egyének mind és kizáróan akarat-elhatározási képességgel bíró személyek legyenek és gyermekek ne lehetnének. (21/1921. — B. H. T. VI. 602.)

K. 783. E. H. A pillanatnyilag kevesebb számú egyén jelenléte mellett is fennforog nemcsak a hely, hanem a gyülekezet fogalmában rejlő és a közbéke megzavarása szempontjából veszélyessé váltható nagyobb nyilvánosság, midőn a vádlott izgató kijelentéseit a korcsma ivójában csak néhány ember előtt tette meg, de ez olyan helyen történt, ahol a hely rendeltetése szerint az emberek jönnek-mennek, számuk egyre változhatik. (143/1922. — B. H. T. VII. 783.)

172. §. Izgatás.

K. 299. E. H.: Irodalmilag egységes műnek folytatólag több lapszámban való közlése útján elkövetett izgatás esetében a Btk. 172. §-ában vétségek többsége (anyagi halmazata) létesül. (3106/1909. — B. H. T. IV. 299.)

K. 602. J. E. Izgatás megállapítását nem zárja ki az a körülmény, hogy a vádlott az elemi iskola negyedik osztályába járó tanulók, tehát gyermekek előtt tette nyilatkozatát, akik büntetőjogi beszámítás

alá eső akaratelhatározási képességgel nem bírnak. (21/1921. — B. H. T. VI. 602.)

K. 338. E. H. A Btk. 172. §. 2. bekezdésében meghatározott izgatás nem zárja ki az állított tények valódisága. (3874/1903. — B. H. T. V. 338.)

K. 339. E. H. A Btk. 172. §-ának második bekezdése alá eső izgatás vétségének nem tényálladéki eleme az egyenes felhívás; a gyűlöletre izgatás az ellenséges indulat felköltésére való törekvést jelenti. (7378/1903. — B. H. T. 339.)

K. 529. E. H. Izgatás szubjektív eleméhez elegendő a tettesnek az a tudata, hogy a valamely osztályhoz, hitfelekezethez vagy nemzetiséghez tartozókban egy másik osztályhoz, hitfelekezethez vagy nemzetiséghez tartozók ellen gyűlöletet keltsenek. Erre irányuló célzat e bűncselekménynek nem eleme. (593/1914. — B. H. T. V. 529.)

K. 784. E. H. A Btk. 172. §-ának alkalmazásában hitfelekezet alatt nem csupán valamely vallás egyházi szabályait, hitelveit, szervezetét, hanem hitsorsosainak, híveinek összességét is érteni kell. Az izgatásnak nem kell kifejezetten a vallás, mint ilyen ellen irányulnia, hanem e bűncselekmény tényálladéka fennforog akkor is, ha valamely hitfelekezet tagjait valamely más hitfelekezet tagjai, mint e minőségben együvétartozók ellen egész általánosságban izgatják. — Néposztály alatt olyan egyének többségét kell érteni, akik akár élethivatásuknak, akár történelmi multjuknak, avagy megkülönböztetett társadalmi állásuknak, különös szakképzettségüknek s ennek megfelelő hasonlatos foglalkozásuknak egyforma jellegével, avagy a többi honpolgárokétól lényegesen eltérő vagyoni helyzetüknél fogva együttesen, a társadalmi életben elfogadott olyan gyüjőnévvel megjelölhető

személyösszességet alkotnak, amelynek tagjait a felsorolt tulajdonságok valamelyikének közösségénél fogva a társadalmi életben a más osztálybeliektől mint külön osztályt szoktak megkülönböztetni. — Külön nemzetiség alatt az anyanyelvük azonosságánál fogva együvé tartozó, ezen az alapon történelmi multra visszatekintő és az anyanyelvükhöz ragaszkodó népfajokat kell érteni. — A Magyarországon lévő zsidóság nem társadalmi osztály és nem nemzetiség, hanem hitfelekezet. (393/1925. — B. H. T. VII. 784.)

173. §. Alkotmány ellen lázítás.

K. 340. E. H. Csak az alkotmány egyes intézménynek, mint ilyennek, létjoga elleni lázítás állapítja meg a Btk. 173. §-ának tényálladékát. Az intézmény kezelésének megtámadása nem jelenti magának az intézménynek megtámadását. (8382/1907. — B. H. T. IV. 340.)

174. §. Bűncselekmény feldicsérése.

K. 853. E. H. A Btk. 174. §-ának 1. tétele nem ír elő egy tényleg elkövetett bűntettet vagy vétséget, hanem e §. tényálladéka megvalósul akkor is, ha a tettes a törvény által bűntettnek vagy vétségnek nyilvánított valamely cselekményt akár általánosságban is magasztal. (4321/1925. — B. H. T. VIII. 853.)

VII. FEJEZET.
A MAGÁNOSOK ELLENI ERŐSZAK.

176. §. Csoport által nyilt helyen elkövetett erőszak.

K. 300. E. H. A magánosok elleni erőszak közben elkövetett és halált okozó súlyos testi sértés e két bűntett anyagi halmazatát állapítja meg. (411/1907. — B. H. T. IV. 300.)

K. 341. E. H. Nem tartozik a Btk. 176. §-ának tényálladékához, hogy a csoport az erőszak kifejtésére irányuló célzattal verődjék össze, elegendő a véletlen csoportosulás is. (3770/1903. — B. H. T. IV. 341.)

K. 603. E. H. Korcsmahelyiség a Btk. 176. §-a szempontjából nem nyilt hely. E §. értelmében nyilt helynek kizárólag az általános forgalomra szánt szabad terület tekintendő. (8730/1913. — B. H. T. VI. 603.)

VIII. FEJEZET.
A POLGÁROKNAK VÁLASZTÁSI JOGA ELLEN ELKÖVETETT BÜNTETTEK ÉS VÉTSÉGEK.

Helyette ma az 1938: XIX. t.-c. XIII. fejezete értendő. Idevonatkozó elvi jelentőségű határozat a B. H. T. köteteiben nem közöltetett.

IX. FEJEZET.
A VALLÁS ÉS ENNEK SZABAD GYAKORLATA ELLENI BÜNTETTEK ÉS VÉTSÉGEK.

Btk. 190. §. Tényálladéki elemek.

K. 785. E. H. A Btk. 790. §-ában meghatározott vallás elleni vétség tényálladékához Istent sértő külön célzat nem kell; elég, ha a tettes annyi belátással bír, ha feléri ésszel, mikép durva, anyagiasan nyers kitételei a hívő lelkek ezreire megbotránkoztató hatással lehetnek. A művészi eszközök erejével elkövetett bűncselekmény, mint a művészi erőkkel való méltatlan visszaélés, erkölcsileg jelentékenyen súlyosabb beszámítás alá esik. (6122/1923. — B. H. T. VII. 785.)

191. §. Helyiség fogalma.

K. 342. E. H. A halottasház udvara, hol a szertartás a beszenteléssel végbemegy, helyiségnek tekin-

tendő. A Btk.-nak nem műszaki kifejezései közönséges értelemben veendők, a közönséges beszédben pedig a „helyiség" kifejezés nemcsak fedett, hanem nyilt területről is használtatik, ha az bizonyos célra elhatárolva van. (3774/1907. — B. H. T. IV. 342.)

X. FEJEZET.
A SZEMÉLYES SZABADSÁGNAK, A HÁZJOGNAK, TOVÁBBÁ A LEVÉL- ÉS TÁVIRDATITOKNAK KÖZHIVATALNOK ÁLTAL VALÓ MEGSÉRTÉSE.

199. §. Házi jog megsértése.

K. 887. E. H. A Btk. 199. §-a a közhivatalnok jogtalan behatolása vagy bennmaradása ellen nemcsak a magánlakást, hanem az üzlethelyiséget is védi. Bordélyház is üzlethelyiség. (1545/1926. — B. H. T. IX. 887.)

XI. FEJEZET.

203. §. Pénzhamisítás megállapítása, elkobzás.

K. 150. J. E. Pénzhamisítás esetén a lefoglalt pénzhamisítványok elkobzása és megsemmisítése nem rendelhető el. (9223/1906. — B. H. T. II. 150.)

K. 343. E. H. A pénzhamisítás megállapítását nem akadályozza, hogy a hamisítás rosszul sikerült. Az utánzatnak az eredetihez csak annyira kell hasonlítania, hogy annak használatával a tévedésbe ejtés lehetősége valószínűnek mutatkozzék. (753/1886. — P. H. T. IV. 343.)

204. §. helyett Bn. 40. §. Váltópénz fogalma.

1015. E. H. Az ötpengős érempénz váltópénz. (2505/1935. — B. H. T. IX. 1015.)

XII. FEJEZET.
A HAMIS TANUZÁS ÉS HAMIS ESKÜ.

213. §. Sulyosabb minősítés megállapítása.

K. 991. E. H. A Btk. 213. §. második bekezdésében foglalt súlyosabb minősítés csak akkor állapítható meg, ha az, akinek terhére a hamis tanuzás elkövettetett, az ott megjelölt büntetésre jogerősen ítéltetett el; az alsófokú bíróságnak nem jogerős ítélete tehát e minősítésnél nem irányadó. (3684/1938. — B. H. T. IX. 991.)

214. §. Esküvel megerősítés.

K. 26. T. H. Az esküvel meg nem erősített, vagy nem a Btk. 218. §. 1. pontjában feltételezett törvény alapján tett, habár hamis tanuvallomás nem állapítja meg a hamistanuzás bűntettét, illetve vétségét. (1883. okt. 18. — B. H. T. I. 34.)

Tudatos elhallgatás.

K. 604. E. H. A hamis tanuzást megállapítja valamely lényeges körülmény tudatos elhallgatása is. (621/1917. — B. H. T. VII. 604.)

215. §. Ismételt hamis vallomás.

K. 203. J. E. A Btk. 215. §-ában meghatározott hamis tanuzás tényálladéka abban az esetben is fennforog, ha valaki polgári ügyben, annak lényeges körülményére nézve tett és esküvel megerősített hamis vallomását az eskü szentségére és a hamis eskü következményére történt figyelmeztetése után eszközölt ismételt kihallgatás alkalmával fenntartja; habár ezen újabb vallomására való megesketése a felek el-

állása folytán mellőztetett is. (2492/1908. — B. H. T. III. 203.)

Halmazat.

K. 302. E. H. Aki két személyt hamis tanuzásra szándékosan rábír, kétrendbeli hamis tanuzás bűntettében mint felbujtó válik bűnössé, habár a két tanu hamis esküvel megerősített vallomása ugyanazon ténykörülményekre vonatkozik. (2718/1894. — B. H. T. IV. 302.)

Lényeges körülmény.

K. 348. E. H. Annak a körülménynek, amelynek bizonyítására a tettes mást reábírni törekedett, az ügy lényegére kell vonatkoznia. (8835/1889. — B. H. T. IV. 348.)

K. 489. E. H. A tanu vallomásának csak akkor van bizonyító ereje, ha vallomása saját közvetlen tudomásán és észleletén alapszik. Hamis a tanunak a vallomása akkor is, ha a vallott körülményekre azt adja elő, hogy azokról közvetlen észlelet útján szerzett tudomást és ez az állítása nem felel meg a valóságnak. (1123/1912. — B. H. T. V. 489.)

K. 786. E. H. A hamis tanuzás bűntettének megállapításánál közömbös az, hogy az esküvel megerősített vallomás perdöntő hatással volt-e a per kimenetelére, vagy sem, hanem csak az a fontos, hogy a vallomás a per tényleges körülményére vonatkozott-e vagy sem. A kereset jogalapjára vonatkozó, a keresetet megállapító tényállás is a per lényeges körülményére vonatkozik. (2212/1924. — B. H. T. VII. 786.)

Hamis tanuzás megállapítása polgári ügyben.

K. 345. E. H. A hamis tanuzás a polgári ügy végbefejezése előtt is megállapítható. (9463/1897. — IV. 345.)

219. §. Hamis eskü polgári ügyben.

K. 20. T. H. A Btk. 219., 221. §-ai szerint a hamis eskü büntettét, illetve vétségét csak az ügyre nézve lényeges valótlan körülmények esküvel való megerősítése állapítja meg. (1883. máj. 18. B. H. T. I. 36.)

K. 35. J. E. A békebíráknak a községi bíráskodás alá tartozó ügyekben való eljárásában eskü által való bizonyításnak az 1893: XVIII. t.-c. hatályba lépte után is helye van, a hamis tanuzás, helyesen hamis eskü büntettével vádolt egyén tehát nem menthető fel abból az indokból, hogy a községi bíráskodásra jogosított békebíró előtt letett eskü törvényellenes és érvénytelen. (4605/1903. — B. H. T. II. 35.)
Az 1894: XVIII. t.-c. helyett ma az 1911: I. t.-c. vonatkozó rendelkezései értendők.

K. 346. Nem szünteti meg a hamis eskü büntethetőségét, hogy a polgári bíró az esküt fölöslegesen ítélte meg. (4031/1889. — B. H. T. IV. 346.)

222. §. Hamis tanuzásra reábírás.

K. 303. E. H. Aki két személyt, habár ugyanazon tény hamis bizonyítására reábírni törekszik, kétszer követi el a hamis tanuszerzés vétségét. (1583/1894. — B. H. T. IV. 303.)

K. 854. E. H. A Btk. 222. §. első bekezdésének első tételében meghatározott bűncselekménynek nem tényálladéki eleme az, hogy az illető egyén, akit valaki hamis tanuzásra reábírni törekszik, már tanuként

meg legyen idézve, de még az sem, hogy a bűnvádi ügy, amelyben valaki hamis tanuzásra reábírni törekszenek, ezen reábírni törekvéskor már folyamatban legyen. (1249/1926. — B. H. T. VIII. 854.)

K. 992. E. H. Ha a hamis tanuzásra felbujtott tanu hamis vallomásra nem tesz esküt, a rábíró nem felbujtói bűnrészese a hamis tanuzás büntettének, hanem a Btk. 222. §-ába ütköző hamis tanuzásra való csábítás címén tettesként felel. (2958/1934. — B. H. T. X. 992.

223. §. Hivatalvesztés kimondása.

K. 491. E. H. A Btk. 223. §-a értelmében a Btk. XII. fejezetében meghatározott s bűntettet képező bűncselekmények miatt hivatalvesztés kimondásának helye van akkor is, ha a Btk. 92. és 20. §-ai folytán a bűntettet képező cselekmény a büntetés nemére való tekintettel minősíttetik vétségnek. (6593/1911. — B. H. T. V. 491)

224. §. Büntethetőséget kizáró ok.

K. 605. E. H. A Btk. 224. §-ának 1. pontjában meghatározott büntethetőséget kizáró oknak egyedüli feltétele az, hogy a valónak megvallásával a tanu önmagát bűncselekménnyel vádolná, közömbös azonban az a körülmény, vajjon a megvallott bűncselekmény üldözésének elfeltételei fennforognak-e. Ehhez képest az sem büntethető, aki a valónak megvallása által önmagát oly bűncselekmény elkövetésével vádolná, amely miatt a bűnvádi eljárás megindítását az elévülés kizárja. (6063/1917. — B. H. T. VI. 605.)

225. §. Hamis vallomás vagy hamis eskü visszavonása.

K. 606. E. H. A Btk. 225. §-a szerinti jogkedvezmény a hamis tanuzással elkövetett bűnpártolásra is kihat. (9973/1915. — B. H. T. VI. 606.)

XIII. FEJEZET. A HAMIS VÁD.

227. §. Halmazat.

K. 309. E. H. Két személy ellen, habár egy beadványban emelt vád, kétrendbeli hamis vád halmazatát állapítja meg. (1177/1894. — B. H. T. IV. 309.)

Vádolás védekezés közben.

K. 349. E. H. Hamis vádat követ el az is, aki hatóság előtt védekezés közben tudva valótlanul állítja, hogy az ő terhére rótt bűncselekménynek más harmadik személy a tettese. (2999/1902. — B. H. T. 349.)

Elővizsgálat elrendelése.

K. 350. E. H. Vádlott fementetik, mert az a körülmény, hogy a kir. törvényszék valamely feljelentett cselekményt hibásan büntetendő cselekménynek minősítve, elővizsgálatot rendelt olyan panasz alapján, amely, úgy amint az feljelentve lett, semmiféle büntetendő cselekmény ismérveit nem meríti ki, hanem magából a feljelentés tartalmából is első tekintetre felismerhetőleg csakis polgári eljárás tárgyát képezhetné, mi alapot sem nyujt arra, hogy az ily cselekményt a hatóság előtt feljelentő egyén ellen hamis vád miatt a bűnvádi eljárás elrendelhető legyen. (2260/1892. — B. H. T. IV. 350.)

Hamis vádolás hatóság előtt.

607. E. H.: A Btk. 227. §-ában meghatározott

hamis vád, tényálladéka akkor is fennforog, ha a feljelentés nem a bűncselekmény elbírálására hatáskörrel bíró hatóságnál, hanem a csendőrség járőrénél történt, ugyanis a Bp. 89. és 90. §-a szerint a feljelentést a rendőri közeg is elfogadni és az illetékes királyi ügyészséghez áttenni tartozik, amihez képest közömbös az, vajjon a feljelentést közvetlenül a hatóságnál tették-e. (5010/1917. — B. H. T. VI. 607.)

K. 608. E. H.: Hamis vád gyermekkorban lévő ellen is elkövethető. Büntettre vonatkozik a hamis vád ,ha az alapjául szolgáló cselekmény a büntetőtörvény különös részében megállapított ismérvek szerint bűntett. — Vádolás a hatóság részéről kiküldött nyomozó közeg előtt: a hatóság előtt történtnek tekintendő. (4943/1916. — B. H. T. VI. 608.)

Elévülés kezdete hamis vád esetében.

K. 931. E. H.: Hamis vád esetében az elévülés nem a vádolás napján, hanem azon a napon veszi kezdetét, amelyen a vádolás folytán indított bűnvádi eljárás jogerős befejezést nyert. A magyar Btk. 227. §-a alá eső hamis vád bűntettének Franciaországban a Code Pénal 373. §-a alá eső cselekmény felel meg. (7476/1930. — B. H. T. IX. 931.)

Vádolás fogalma.

K. 993. E. H.: A vádolás fogalma alá esik a büntetendő cselekmények üldözésére hivatott hatóság előtt bármely formában tett olyan kijelentés, amely a bűnvádi eljárás megindítására vagy folytatására alapul szolgálhat és amelynek célja a bűnvádi eljárás megindítása vagy folytatása. E föltételek mellett a vádolás fogalma alá eshetik a tanu vallo-

mása is, ha jobb tudomása ellenére olyan valótlan tényállást tesz, mely valaki ellen bűnvádi eljárás megindítására alkalmas és a tanu hamis vallomásával a bűnvádi eljárás megindítását és folytatását célozza. (1399/1938. — B. H. T. IX. 993.)

XIV. FEJEZET.
A SZEMÉREM ELLENI BÜNTETTEK ÉS VÉTSÉGEK.

232. §. *Erőszakos nemi közösülés fogalma.*

K. 37. J. D. A Btk. 232. §-a alá eső befejezett erőszakos nemi közösülés bűntettének megvalósulásához a tettes férfi nemi szervének a sértett nő szemérem-testébe legalább részben való behatolása szükséges, enélkül a nemi szerveknek csupán külső érintkezése, föltéve, hogy a tettes szándéka nemi közösülés büntettének kísérletét valósítja meg. (1937. jún. 16. — B. H. T. IX. 994.)

K. 294. E. H. Közvetlenül fenyegető erőszakos nemi közösülés elhárítására szükséges cselekmény a tettesnek be nem számitható. (1716/1888. — B. H. T. IV. 294.)

K. 351. E. H. Az erőszakos nemi közösülés bűntettének tényálladékára a nőszemély állítólagos erkölcstelensége befolyással nem bír s így a sértett erkölcstelenségének bizonyítása végett felhívott mentőtanú kihallgatásának mellőzése az ítélet hozatalára nem volt befolyással. (7294/1902. — B. H. T. IV. 351.)

233. §. *Szemérem elleni erőszak.*

K. 352. E. H. Szemérem elleni erőszakot az a férfi is elkövethet, aki nemi közösülésre nem képes. (10.107/1891. — B. H. T. IV. 352.)

236. §. Megfertőztetés.

K. 353. E. H. Ha a mostoha apa egyszersmind feje annak a családnak, amelyben mostoha leánya él, akkor ennek felügyelője és gondviselője is. (1325/1892. — B. H. T. IV. 353.)

237. §. Halált okozó szemérem elleni bűncselekmény.

K. 354. E. H. Nem zárja ki a Btk. 237. §-ának alkalmazását, hogy a nemi erőszaknak csak kisérlete forog fönn. (1999/1893. — B. H. T. IV. 354.)

238. §. Eljárás megindítása indítványra.

K. 16. J. D. A férj a feleségén elkövetett erőszakos nemi közösülés bűntette vagy ennek kisérlete miatt a bűnvádi eljárás megindításához a házassági életközösség tartama alatt a saját férji jogán, nejének törvényszerű meghatalmazása nélkül is megteheti. (1926. júl. 4. — B. H. T. VIII. 952.)

K. 598. E. H. Nagyfokú elmebeteg leányon elkövetett erőszakos nemi közösülés esetében az indítvány kellő időben előterjesztettnek tekintendő, ha a kirendelt gondnok a Btk. 112. §-a értelmében három hónapon belül előterjeszti az indítványt. (11/1915. — B. H. T. VI. 598.)

239. §. Eljárás megindítása hivatalból.

K. 609. E. H. A vádlott az erőszakos nemi közösülés bűntettét a vele ágyasságban és közös háztartásban élő nő kiskorú leányának sérelmére követte el, aki a közös háztartásnak szintén tagja volt. Minthogy a sértett ilykép a vádlottnak gondozása

alatt is állott, az erőszakos nemi közösülés hivatalból üldözendő. (2320/1916. — B. H. T. VI. 609.)

240. §. Házasság mint büntethetőséget megsemmisítő ok.

K. 21. J. D. Az erőszakos nemi közösülés büntethetőségét nem szünteti meg az a körülmény, hogy a tettes és a sértett között az elsőfokú bíróság jogerőre még nem emelkedett ítéletének kihirdetése után, de a bünvádi ügyben utolsó fokon eljáró bíróság véghatározatának kihirdetése előtt házasság jött létre. (1928. dec. 7. — B. H. T. IX. 888.)

Halmazat.

K. 304. E H. Vádlottnak az a tette, hogy a szobának retesszel bezárt ajtaját benyomta és sértetten az erőszakos nemi közösülés véghezvitelét megkezdette, de tőle nem függő akadály miatt be nem végezhette, a magánlaksértés vétségének és az erőszakos nemi közösülés kísérletének anyagi halmazatát állapítja meg. (122/1907. — B. H. T. IV. 304.)

K. 523. E. H. Erőszakos nemi közösüléssel okozott fertőztetés és ebből származott súlyos testi sértés esetében, amennyiben a tettes tudta, hogy fertőző nemi betegségben szenved, a cselekmény erőszakos nemi közösülés és súlyos testi sértés anyagi halmazatát állapítja meg. (887/1913. — B. H. T. V. 325.)

247. §. Csábítás.

K. 89. T. H. A Btk. 247. §. 2. bekezdése nem alkalmazandó az ellen, aki a gyámságára, gondnokságára, nevelésére, tanítására vagy felügyeletére bízott személyt arra csábítja, hogy nemileg vele közösüljön,

vagy nemi, avagy természetelleni fajtalanságot vele kövessen el. (1908. febr. 28. — B. H. T. III. 198.)

Bn. 43. §. Kerítés.

K. 647. E. H. Kerítésnél a megszerzésre irányuló törekvés fogalmát nemcsak a reábírás, hanem más megfelelő magatartás is kimeriti. (4548/1916. — B. H. T. VI. 647.)

K. 862. E. H. A Bn. 43. §-ában írt vétség lényeges ismérve, hogy a kerítés más részére történjék, s így az, aki valamely 20 éven aluli tisztességes nőt házasságon kívül nemi közösülés vagy fajtalanság céljára a maga részére és közvetlenül a maga tevékenységével szerez meg vagy törekszik megszerezni, nem követi el a kerítés vétségét, ellenben ha mást bíz meg a nőnek a saját részére való megszerzésével, vagyis a kerítés eszközlésével, a megbízott kerítő — amennyiben önérdekből, szándékosan cselekszik — mint tettes, a megbízó pedig mint felbujtó bűnös a kerítés vétségében még akkor is, ha maga a megszerzés nem is sikerült. (7838/1925. — B. H. T. VIII. 862.)

K. 886. E. H. Az önérdek fogalma tágabb az előny elérésénél. Előny lehet a gyönyör is. Fennforog az önérdek arra az egyénre nézve, aki a nőt azért szerzi meg nemi közösülésre, mert a közösülés végignézése neki gyönyört okoz. (351/1926. — B. H. T. IV. 886.)

Bn. 45—46. §. A 45. §. helyett 1935. XX. tc. 3—4. §. Üzletszerű kerítés.

K. 28. J. D. A Bn. 45. §. 4. pontja szerint minősülő üzletszerű kerítés fennforgása esetén, ha a vád-

lott a kerítést több esetben és nem folytatólagosan követte el, a Btk.-nek az anyagi bűnhalmazatra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni. (1930 dec. 13. — B. H. T. IX. 942.)

K. 649. E. H. A találkahely tulajdonosa engedélye alapján nem foglalkozhatik azzal, hogy rendőrileg kéjnőkként be nem jegyzett nőket nemi közösülésre üzletszerűen megszerezzen. A minősítettségre való tekintettel közömbös, vajjon az ilyen nők a közösülés idejében tiszteségesek voltak-e vagy nem. (9653/1915. — B. H. T. VI. 649.)

K. 649. E. H. A találkahely tulajdonosa engedélye alapján nem foglalkozhatik azzal, hogy rendőrileg kéjnőkként be nem jegyzett nőket nemi közösülésre üzletszerűen megszerezzen. A minősítettségre való tekintettel közömbös, vajjon az ilyen nők a közösülés idejében tisztességesek voltak-e vagy nem. (9653/1915. — B. H. T. VI. 649.)

K. 650. E. H. Ha a belföldi bordélyházban volt nő saját akaratából, minden reábírás nélkül helyeztetik el külföldi bordélyházba, annak tette, ki a nőt külföldre szállítja, vagy szállíttatja, nem bűncselekmény. (4916/1915. — B. H. T. VI. 650.)

K. 648. E. H. Nem a haszon jelentékeny mértéke teszi a cselekményt üzletszerűvé, hanem állandó akarat a cselekménynek abból a célból való gyakori ismétlésére, hogy az keresetforrásként jövedelmezzen. Üzletszerűen foglalkozik kerítéssel, aki hosszabb időn át tervszerűen azért foglalkozik azzal, hogy az neki egyéb jövedelem mellett, mint mellékkereset hajtson hasznot. (6131/1918. — B. H. T. VI. 648.)

K. 651. E. H. Üzletszerű kerítés esetében a büntetés kiszabásánál a Bn. 46. §. 3. bekezdését is alkalmazni kell. (6442/1918. — B. H. T. VI. 651.)

Btk. 248. §. helyett 1929:VII. tc. 2. §.

Szeméremsértő közlemények forgalma és a velük való üzérkedés elnyomása.

K. 610. E. H. A Btk. 248. §-a szempontjából fajtalan tartalmúnak kell tekinteni az oly sajtóterméket, amelynek tárgya az érzékiség körül forog és amely tárgyánál fogva, előadási modorára tekintettel és az érzékiségre irányított célzatossága folytán a jó erkölcsöt és a szemérmet sérti. (2248/1917. — B. H. T. VI. 610.)

K. 855. E. H. Ha a cikknek tartalma a nemi érzékiségnek olyan ízléstelen előtérbe tolását foglalja magában, amely a szeméremérzetet s a közerkölcsiséget durván sérti, az a fajtalanság fogalmát kimeríti és pedig tekintet nélkül arra, hogy a cikkben foglaltak alkalmasak-e a nemi vágy és gerjedelmek felkeltésére vagy sem.

A Btk. 248. §-a szerinti szemérem elleni vétség s a Kbtk. 51. §-a alá eső vallás elleni kihágás egymással anyagi halmazatban állanak akkor is, ha egy és ugyanazon cikkben foglaltatnak. (7590/1925. — B. H. T. VIII. 855.)

K. 889. E. H. Pusztán abból a körülményből, hogy a St. 47. §-a a Btk. 248. §-a alá eső vétséget a kir. törvényszék hatáskörébe utalta, nem lehet azt a következtetést levonni, hogy a Btk. 248. §-a, helyesen ennek második bekezdése alá eső vétség megszűnt sajtóvétség lenni.

A Btk. 248. §-a alá eső vétség esetében kétféle eljárásnak, t. i. sajtóeljárásnak és közönséges eljárásnak és kétféle felelősségnek, t. i. fokozatos és (a terjesztést, árusítást és kiállítást illetően) köztörvényi felelősségnek lehet helye.

Valamely írói műnek bármily erkölcsös végső

iránya (tendenciája) sem menti a műben előforduló olyan leírásokat, amelyek a szemérmet és az erkölcsiséget sértik, vagy alkalmasak a kéjvágy felidézésére. (8974/1926 .— B. H. T. IX. 889.)

E határozatban idézett Btk. 248. §. hatályát vesztette. Helyette az 1929: VII. t.-c. 2 bekezdésében foglalt rendelkezések irányadók.

XV. FEJEZET.
KETTŐS HÁZASSÁG.

251. §. A bűncselekmény fogalma.

K. 286. E. H. A kihirdetés kieszközlése, az eskü napjának kitűzése, csak előkészületi cselekmények s mint ilyenek, a kettős házasság megkezdésének nem tekinthetők. (4464/1893. — B. H. T. IV. 286.)

K. 305. E. H. Aki érvényes házassági kötelékben lévén, többször ismét házasságra lép, mindannyiszor elköveti a kettős házasság bűntettét. 3106/1891. — B. H. T. IV. 305.)

Elévülés kezdete.

K. 37. E. H. Kettős házasság esetében, a viszony fennállása alatt, az elévülés nem kezdetik meg, az tehát csakis az utóbbi házasság megszüntének napjától veszi kezdetét. (55/1886. — B. H. T. I. 37.)

Megtévesztés.

K. 356. E. H. Az ismét házasságra lépő fél, aki házas voltát a vele házasságra lépő fél előtt elhallgatta, ezzel az utóbbit egy előbbi kötelék fennállására nézve tévedésbe ejti. (11.435/1884. — B. H. T. IV. 356.)

XVI. FEJEZET.

A CSALÁDI ÁLLÁSRA VONATKOZÓ BÜNTETTEK ÉS VÉTSÉGEK.

251 §. Gyermek családi állásának megváltoztatása.

K. 493. E. H. A Btk. 254. §-ának tartalmából kétségtelen, hogy az abban meghatározott cselekmény mint a családi állás elleni bűntett a rendszerint járt helyre való kitétel által is csak úgy követhető el, ha ezáltal a magáról felvilágosítást adni nem képes gyermeknek a kiléte, származása kétségessé válhat. (7456/1911. — B. H. T. V. 493.)

K. 357. E. H. A Btk. 254. §-a nem tesz különbséget a tekintetben, hogy a gyermek családi állása ennek előnyére vagy hátrányára lett megváltoztatva. (156/1894. — B. H. T. IV. 357.)

XVII. FEJEZET: RÁGALMAZÁS ÉS A BECSÜLETSÉRTÉS helyett l. az 1914:XLI. tc.-t alább.

XVIII. FEJEZET.

AZ EMBER ÉLETE ELLEN ELKÖVETETT BÜNTETTEK ÉS VÉTSÉGEK.

278. §. Gyilkosság.

Súlyosbító körülmény.

K. 270. E. H. Gyilkosság bűntetténél súlyosbító körülmény, hogy a cselekmény levélhordóval, tehát közhivatalnokkal szemben oly időben követtetett el, midőn ez szolgálati kötelességét teljesítette. (8682/1902. — B. H. T. III. 270.)

Enyhítő körülmény.

K. 276. E. H. Az ember élete ellen irányuló szándékos cselekményeknél a műveltség hiánya enyhítőként nem mérlegelhető. (6496/1900. — B. H. T. III. 276.)

Halmazat.

K. 311. E. H. A gyilkosság bűntettének kísérlete mellett a rablás bűntette mint külön és önálló bűntett a Btk. 96. és 99. §-aiban foglalt szabályok alkalmazásával megállapítandó és bűntetendő. (2858/1883. — B. H. T. IV. 311.)

Részesség.

K. 611. E. H. Gyilkosságnál az előre megfontolt szándék a részesre ki nem terjedő személyes körülmény. (94/1914. — B. H. T. VI. 611.)

279. §. Szándékos emberölés. Halmazat.

K. 312. E. H. A szándékos emberölés és a hatóság elleni erőszak egymással anyagi halmazatban állanak. (1817/1889. — B. H. T. IV. 312.)

280. §. Házastárs szándékos megölése.

K. 935. E. H. Házastárson elkövetett szándékos emberölés és egyidejűleg a szándékos emberölésnek más emberen való megkísérlése a Btk. 280. §-ában foglalt egységbe olvad össze. (3985/1933. — B. H. T. IX. 935.)

Több ember megölése.

K. 313. E. H. Több embernek megölése erős felindulásban nem a Btk. 280. §-a, hanem a Btk. 281. és 96. és következő szakaszai alapján az anyagi halmazat esetében követendő szabályok alkalmazásával bírálandó el. (4100/1896. — IV. 317.)

K. 377. E. H. Két ember a 280. §. szempontjából a több ember fogalma alá esik. (2288/1922. — B. H. T. IV. 377.)

K. 378. E. H. A Btk. 280. §-ának 2. tétele szerint minősülő szándékos emberölés bűntette forog fenn, mikor vádlott a szándékos emberölést ideiglenesen ágy- és asztaltól elválasztott házastársán követi el. (1454/1910. — B. H. T. IV. 378.)

K. 531. E. H. Több ember ellen megkísérelt szándékos emberölés esetében a Btk. 280. §-a szerint minősülő egy bűntett kísérletét kell megállapítani. (7181/1912. — B. H. T. V. 531.)

K. 932. E. H. A Btk. 279. §-ába ütköző és a 280. §-a szerint minősülő — több emberen elkövetett — szándékos emberölésnek véghezvitele már akkor befejeződik, tehát túlhaladja a kísérlet körét, ha csupán egy embernek a halála is bekövetkezett. (1821/1929. — B. H. T. IX. 932.)

K. 933. E. H. A Btk. 280. §-a szerinti minősítés csak akkor foghat helyet, ha a tettes szándéka egynél több ember megölésére irányult. Ha a lövés a célbavett egyetlen egyénen kívül mást is ért, azonban vádlott szándéka több ember megölését még mint eshetőséget sem ölelte fel, a szándékos és gondatlan

cselekmény halmazata állapítandó meg. (3247/1931. — B. H. T. IX. 933.)

K. 934. E. H. Több ember szándékos megölése (Btk. 280. §.) nem olvasztható bele a csupán egy ember szándékos megölésével párosult rablás bűntettének a Btk. 349. §. II. bekezdésében meghatározott törvényi egységébe, hanem ilyenkor a vádlott tevékenysége a Btk. 279. §-ába ütköző, a 280. §. szerint minősülő szándékos emberölés és a Btk. 344. §-ába ütköző, a 348. §. szerint büntetendő rablás bűntettének anyagi hamazataként minősítendő. (6004/1933. — B. H. T. IX. 934.)

K. 995. E. H. A tettesnek különböző időben, különböző akaratelhatározásból elkövetett szándékos ölési cselekményeit is egy bűntettbe kell összefoglalni. (Btk. 280. §.) 1174/1937. — B. H. T. IX. 995)

281. §. Erős felindulás, rögtöni végrehajtás.

K. 612. E. H. A Btk. 281. §. 1. bekezdése szerinti ölésnél közömbös az, hogy az erős felindulást kiváltó inger a sértettből, vagy más forrásból indult-e. (1806/1916. — B. H. T. VI. 612.)

Bántalmazás okozta erős felindulás.

K. 380. E. H. A Btk. 281. §-a 2. bekezdésének alkalmazhatásához nem kívántatik meg, hogy súlyos testi sértés vagy egyáltalában testi sértés okoztassék, hanem elegendő bármely oly tettleges vagy szóbeli bántalom, mely a fennforgó körülmények között alkalmas volt a felindulás oly magas fokának előidézésére, amely az ölési szándék rögtöni elhatározásánál és a cselekmény végrehajtásánál az akaratszabadságot elhomályosította. (570/1891. — B. H. T. IV. 380.)

Felmenő, lemenő vagy házastárs megölése erős felindulásból.

K. 379. E. H. A Btk. 281. §-ának 3. bekezdése felmenő vagy lemenő ágbeli rokonok vagy házastársak erős felindulásban elkövetett megölését az e §. 1. és 2 .bekezdésében foglalt általános rendelkezések alul kivette és ama rokoni, illetve házastársi köteléknek figyelembevételével súlyosabb büntetési tétel alá helyezte. Amidőn vádlott az apját ölte meg erős felindulásban, a Btk. 281. §-a 2. bekezdésének alkalmazhatása ki van zárva. (4861/1909. — B. H. T. IV. 379.)

254. §. Házasságon kívül született gyermek megölése.

K. 5. T. H. A Btk. 284. §-ának rendelkezése azon férjes nőre, ki házasságának tartama alatt született gyermekét megöli, azon esetre sem nyerhet alkalmazást, ha gyermekét nem férjével, hanem akár a házasság tartama alatt, akár a házasság létrejötte előtt mással nemzette: s ebből következőleg az ilyen nő, a fennforgó körülményeknek megfelelően, az emberélet elleni bűntettekre nézve fennálló általános szabályok szerint büntetendő. (1882. máj. 8. — B. H. T. I. 51.)

285. §. Magzatelhajtás.

K. 230. E. H. A Btk. 285. §. 2. bekezdése alá eső magzatelhajtás bűntettét és ezzel anyagi halmazatban a Btk. 290. §-a alá eső emberölés vétségét kell megállapítani, mikor az elhajtás a teherben levő nő halálát okozta. (4066/1909. — B. H. T. III. 230.)

K. 532. E. H. A Btk. 285. §-a alá eső magzatelhajtás és a Btk. 310. §-a alá eső vétség anyagi halmazatában bűnös, aki az elhajtás véghezviteléhez nem

tiszta eszközt használt és ezzel testi sérülést okozott. (2994/1914. — B. H. T. V. 532.)

K. 613. E. H. A magzatelhajtás a Btk. 285. §. 1. bek. 2. tétele alapján minősítendő és büntetendő, ha a teherben levő nő férjes asszony. Közömbös e minősítés szempontjából az, vajjon a nő férjétől vagy más férfitől esett-e teherbe. (1270/1918. — B. H. T. VI. 613.)

287. §. Leánygyermek ellopása.

K. 890.E. H. Az anya férjnél levő, de férjétől elhagyott, önsegélyre képtelen leányával szemben is elkövetheti a Btk. 287. §-ának második bekezdésében jelzett elhagyás büntettét. (1955/1927. — B. H. T. IX. 890.)

290. §. Gondatlanságból okozott emberölés.

K. 24. J. D. A Btk. 291. §-a, illetve a 310. §. második bekezdése szerint minősítendő és büntetendő annak a cselekménye, aki a gépjármű vezetésénél elkövetett gondatlansága által másnak halálát okozta, vagy súlyos testi sértést idézett elő, ha a tettes a gépjármű vezetésére képesítve van, bár azzal hivatásszerűleg nem is foglalkozik. (1930. jún. 13. — B. H. T. IX. 936.)

K. 382. E. H. Az a szülésznő, aki elmulasztja a terhesség, szülés és gyermekágy szokatlan és veszedelmes eseteiben jókor orvosi segedelem után küldeni, ha a terhes vagy szülőnő a terhesség vagy szülés folytán elhal, a Btk. 290. §-ába ütköző s a 291. §. szerint minősülő emberölés vétségében bűnös. (2411 —1903. — B. H. T. IV. 382.)

K. 787. E. H. Vádlott büntetőjogi felelősséggel járó gondatlanságának megállapításán mit sem változtat az, hogy a sértett is gondatlan volt, s hogy az eredmény bekövetkezésére a sértett gondatlansága is közrehatott. Sőt még az sem, ha a sértett gondatlansága nélkül a jogsértő eredmény egyáltalában nem is állott volna elő. A gondatlanságból elkövetett bűncselekményeknél ki van zárva a bűnrészesség minden formája, de ki van zárva annak a jogi lehetősége is, hogy az egyik gondatlanság mentse a másikat. (36/1922.)

XIX. FEJEZET. A PÁRVIADAL.

293. §. Tettlegesség okozta kihívás.

K. 271. E. H. Párviadal vétségénél súlyosbitóként mérlegelendő, hogy vádlott tettlegesség által okot szolgáltatott a kihívásra. (4904/1890. — B. H. T. III. 271.)

K. 293. E. H. A párviadalra nézve az úgynevezett társadalmi kényszer nem minősíthető ellenállhatatlan erőnek (vis absoluta) a Btk. 77. §. értelmében. (5051—1908. — B. H. T. IV. 293.)

296. §. Fegyveres kiállás.

K. 52. J. E. A Btk. 296. §-ában meghatározott párviadal vétsége a párviadal megkezdésére való fegyveres kiállással végeztetik be, ennélfova ezen cselekmény büntethetőségét a Btk. 67. §-ának 1. pontjában körülírt önkéntes elállás nem szünteti meg. (767/1905. — B. H. T. I. 52.)

XXI. FEJEZET. A TESTI SÉRTÉS.

301. §. Súlyos testi sértés. — könnyü testi sértés.

Szándékos bántalmazás és egészségrontás.

K. 291. E. H. A bántalmazási szándék, ha nem is irányul határozott személy ellen, kizárja a gondatlanságból okozott testi sértést. (8504/1904. — B. H. T. IV. 391.)

K. 533. E. H. Aki tudva, hogy fertőző nemi betegségben szenved, mással való nemi közösüléssel annak nemi betegségében nyilvánuló oly egészségháborítást idéz elő, mely 20 napnál hosszabb ideig tartott, a Btk. 301. §-ába ütköző súlyos testi sértés büntettét követi el. (6671/1915. — B. H. T. 533.)

Gyógyulási idő.

K. 384. E. H. Nincs befolyással a testi sértés minősítésére az a körülmény, hogy a sértett a gyógyulásra szükséges idő lefolyása előtt más okból meghalt. (9132/1905. — B. H. T. IV. 384.)

K. 614. E. H. Testi sértésnél a minősítés szempontjából közömbös, hogy a minősítés alapjául szolgáló egészségháborítás megfelelő műtét által elhárítható lett volna, mire a sértettet különben sem lehet kötelezni. (1893/1016. — B. H. T. VI. 614.)

Halmazat.

K. 523. E. H. Erőszakos nemi közösüléssel okozott fertőztetés és ebből származott súlyos testi sértés esetében, amennyiben a tettes tudta, hogy fertőző nemi betegségben szenved, a cseekmény erőszakos nemi közösülés és súlyos testi sértés anyagi halmazatát állapítja meg. (887/1913. — B. H. T. 593.)

Fogházi büntetés.

K. 90. T. H. A súyos testi sértés büntettének a Btk. 92. és 20. §-ai alapján súlyos testi sértés vétsé-

gére való átváltoztatás esetében, a büntetés — eltérően a kir. Kúria második sz. T. H.-től — a Btk. 302. §-ának első rendelkezése alapján csak fogházban szabandó ki. (1910. febr. 17. — B. H. T. III. 242.)

K. 277. E. H. A Btk. 303. §-ában meghatározott súlyos testi sértés bűntette a Btk. 92. §-ának alkalmazása folytán vétséggé lefokoztatván, pénzbüntetéssel nem büntethető. (7885/1908. — B. H. T. III. 277.)

306. és 307. §. Halált okozó súlyos testi sértés.

K. 256. E. H. Azoknál a büntetendő cselekményeknél, melyeknél az okozati összefüggés magában véve megállapítja a tettes felelősségét a beállott súlyosabb eredményért (Btk. 306. §.), a segéd bűnössége is a beállott eredmény szerint alakul. (794/1893. — B. H. T. III. 256.)

K. 260. E. H. Halált okozott súlyos testi sértés esetében mindazok, kik a bántalmazásban tevékeny részt vettek, a tettesi akarat és közreműködés egységénél fokva tettestársaknak tekintetendők és a beállott eredmény szerint felelősek. (4493/1891. — B. H. T. III. 260.)

K. 387. E. H. A vádlott által eltelt 8 napon túlde 20 napon belül gyógyulható, tehát súyos testi sértés voltak okai a sértett halálának az által, hogy idült veselobját gyorsabban fejesztvén, halálát „siettették", vagyis a sértések, mint a halálnak közvetlen okai működtek. Az a körülmény, hogy az eredeti okon kívül másnak szándékos tevékenységére vissza nem vezethető tényező is közrehatott az eredmény létesülésére, az ok és az eredmény közötti összefüggést nem szünteti meg s így az eredményért az eredeti, közvetetté vált ok tettesét teljes felelősség terheli. (672/1898. — B. H. T. IV. 387.)

K. 388. E. H. A Btk. 307. §-ának második bekezdésében megjelölt büntetési tétel szerint büntetendő halált okozó testi sértés esetében, a „súlyos bántalmazás", a Btk. 301. §-ában körülírt meghatározás alá nem vonható s a bántalmazás minősége az eset körülményei szerint határozandó meg. (2478/1896. — B. H. T. IV. 388.)

K. 389. E. H. A Btk. 307. §-ának második bekezdése nem alkalmazható abban az esetben, ha a tettlegességet a vádlott kezdte s ezáltal okot szolgáltatott arra, hogy a sértett bántalmazza. (2168/1908. — B. H. T. IV. 389.)

K. 390. E. H. A Btk. 307. §. 2. bek. abban az esetben is alkalmazandó, ha a tettes a jogtalan és súlyos bántalmazás által okozott erős felindulásában a cselekményt tévedésből nem a bántalmazón, hanem a harmadik személyen követi el. (7873/1890. — B. H. T. IV. 390.)

308. §. Többek bántalmazásából eredő súlyos testi sértés.

K. 13. T. H. A többek bántalmazásából származó súlyos testi sértés vétségére, ha nem tudható ki, hogy ki vagy kik bántalmazó cselekedetének volt eredménye a sérülés, nem a Btk. 308. §-a, hanem annak 302. §-a alkalmazandók. (1883. febr. 5. — B.H.T. I. 55.)

K. 615. E. H. A 308. §. szerinti minősítés akkor nyer alkalmazást, ha nem tudható ki, hogy a közreműködők közül ki fejtett ki tettesi és ki részesi tevékenységet. Amennyiben az eredményt előidézett bántalmazásban többen vettek részt, úgy a közreműködők valamennyien az eredmény szerint minősülő testi sértésben tettestársak s így a 308. §. alkalma-

zásáról szó sem lehet. A 308. §. esetében a bűnrészesség szabályainak alkalmazása ki van zárva. (1491/1921. — B. H. T. VI. 615.)

309. §. Mérgezés.

K. 391. E. H. A Btk. 309. §-ában „beadás" alatt nemcsak az értetik, ha a mérget vagy más ártalmas szert a tettes maga viszi a sértett szájához, hanem értetik az is, ha a tettes a mérget vagy más ártalmas szert abból a célból, hogy azt a kiszemelt egyén tévedésből bevegye, akként helyezi el, hogy előrelátása szerint a bevétel megtörténik. (7873/1908. — B. H. T. IV. 391.)

K. 534. E. H. A Btk. 309. §-a szerinti bűncselekmény az egészségre ártalmas szernek nemcsak beadása, hanem az emberi test külső részén bármi módon való alkalmazása által is elkövethető. A sértettnek az egészség megrontására irányuló szándékkal, maró folyadékkal történt leöntése és ezáltal testi sértés okozása esetében a bűncselekmény a Btk.-nek nem 301., hanem annak 309. §-a szerint minősül. (3838/1912. — B. H. T. V. 534.)

310. §. Gondatlanságból okozott súlyos testi sértés.

K. 485. E. H. Egy gondatlanság előre látható következményeként jelentkező tűzvészokozás és súlyos testi sértés anyagi halmazatban állanak egymással. (3594/1913. — B. H. T. V. 485.)

K. 891. E. H. Gondatlanság terheli azt a férjet, aki tudva, hogy nemi betegségben szenved, nejével nemileg érintkezik. (1426 1926. — B. H. T. IX. 391.)

L. még a 234. J. D.-t a Btk. 290. §-a kapcsán.

313. §. Könnyű testi sértés a házi fegyelem gyakorlásában.

K. 211. J. E. A népiskolai tanítót a tanításra és felügyeletére bízott iskolai növendékeivel szemben megillető fegyelmi jogkör azoknak testi sértés okozásával járó megfenyítésére nem terjed ki. (4504/1908. — B. H. T. III. 211.)

K. 243. J. E. A tanárt illető fegyelmi jogkör, melynek tartalma nem azonos a házi fegyelemmre való jogosultsággal, a növendékek testi megfenyítésére nem terjed ki, annál kevésbbé terjed ki a növendékeknek olyan bántalmazására, melyből testi sértés származik. A Btk. 313. §-ának az a rendelkezése, mely szerint a házi fegyelemre jogosított személy által annak gyakorlatában elkövetett könnyű testi sértés miatt büntetésnek nincs helye, a középiskolai tanár által növendékén elkövetett könnyű testi sértés esetében nem alkalmazható. (1046/1910. — B. H. T. III. 243)

K. 498. J. E. A gazda és a gazdasági cseléd közötti jogviszony szabályozásáról szóló 1907:XLV. t.-c. 3. §-a szerint csak a kiskorú cseléd, még pedig tizennyolc éves koráig, áll a gazda házi fegyelme alatt, megsértette a törvényt a bíróság, mikor a vádlott által negyven éves korú gazdasági cseléde irányában elkövetett könnyű testi sértést a házi fegyelem gyakorlatában elkövetettnek nyilvánította és vádlottat ezen a címen a Btk. 313. §-a alapján a vád alól felmentette. (7987/1911. — B. H. T. V. 498.)

XXI. FEJEZET.

A KÖZEGÉSZSÉG ELLENI BÜNTETTEK ÉS VÉTSÉGEK.

315. §.

K. 892. E. H. A Btk. 315. §-ának második büntetési tételében említett „valaki" alatt nem a tettesek, vagy részesek, hanem csak az ezeken kívüli személyek érthetők. A társtettes halála esetében tehát ez a törvényhely a részesekre alkalmazást nem nyerhet. (9296/1926. — B. H. T. IX. 892.)

XXIII. FEJEZET.
A SZEMÉLYES SZABADSÁG MEGSÉRTÉSE MAGÁNSZEMÉLYEK ÁLTAL.

317. §. Gyermekrablás.

K. 393. E. H. A Btk. 317. §-ában meghatározott gyermekrablás egyéb feltételek fennforgása mellett akkor is megállapítandó, ha a 12 éven alóli gyermek elvitelébe beleegyezett. 8054/1892. — B. H. T. IV. 393.)

323. §. Személyi szabadság korlátozása.

K. 887. E. H. A Btk. 323. §-ában meghatározott büncselekmények tényálladékát a személyes szabadságnak bárminő jogtalan korlátozása kimeríti. (1545/1926. — B. H. T. — IX. 887.)

XXIII. FEJEZET.
A LEVÉL- ÉS TÁVSÜRGÖNY-TITOKNAK MEGSÉRTÉSE MAGÁNSZEMÉLYEK ÁLTAL.

327. §.

K. 394. E. H. A 327. §-ban körülírt vétség elkövetése nem feltételeztetik a levél vagy távsürgöny elküldőjének állásáról, vagyis attól, hogy a levelet vagy sürgönyt magánszemély küldte légyen. A köz-

hivatalnokoknak e hatáskörben intézett távsürgönye a törvénynek éppen olyan oltalma alatt áll, mint a magánszeméllyé, miből következik, hogy a közhivatalnok távsürgönyének akarata ellenére történt felhasználásánál éppen úgy sértett fél, mint bármely magánszemély. (824/1891. — B. H. T. IV. 394.)

XXIV. FEJEZET.
A TITOK TILTOTT FELFEDEZÉSE.

Nincs idevonatkozó határozat.

XXV. FEJEZET.
A MAGÁNLAKNAK MEGSÉRTÉSE MAGÁNSZEMÉLYEK ÁLTAL.

330. §. Magánlaksértés.

K. 278. E. H. A Btk. 330. §-ában meghatározott magánlaksértés akkor sem válik magánindítványra üldözendővé, ha a Btk. 92. §-ának alkalmazása folytán fogházzal büntettetvén, vétséggé minősíttetett. (4764/1893. — B. H. T. III. 278.)

K. 315. E. H. A halált okozó súlyos testi sértés büntette mellett a magánlaksértés büntette mint külön és önálló bűncselekmény állapítandó meg. (8853/1895. — B. H. T. IV. 315.)

K. 616. E. H. Az a lakó, aki a bérlővel szemben szerződésen alapuló köteleezttségének nem tesz eleget, csupán a hatóság által távolítható el a lakásból. (1481/1918. — B. H. T. VI. 616.)

K. 856. E. H. A magánlak megsértésének büntette szempontjából minden fizikai erőkifejtést igénylő cselekvés erőszakosnak minősítendő, ha az a szabad bemenetelt gátló akadály leküzdésére, avagy elhárítására alkalmaztatott. A kerítésnek, illetve a

kerítésül szolgáló zárt kapunak átmászása a Btk. 330. §-ában feltételezett erőszakos behatolás büntetőjogi tényálladéát megvalósítja. (4972/1925. — B. H. T. VIII. 856.)

K. 893. E. H. A Btk. 330. §-a a tényleges állapotot védi s ezzel szemben a vélt és vitatott jognak csak bírói érvényesítését és nem az erőszakos önbíráskodást engedi meg. A Btk. 330. §-ába ütköző bűncselekmény megállapítása szempontjából közömbös az, hogy a lakás a sértettnek vitathatatlan birtokában van-e vagy sem; elegendő, ha a behatolás a lakás felett tényleg és jóhiszeműen rendelkező fél akarata ellenére és meg nem engedett módon, vagyis jogtalanul történik. (2777/1927. — B. H. T. IX. 893.)

Halmazat.

L. a 51. T. H.-t a Btk. 95. §-a kapcsán.

K. 486. E. H. A behajtott lábas jószágnak a zálogbirtokos lakásához tartozó zárt helyről a zár feltörése mellett való visszavételt a magánlaksértés bűntettének és a jogtalan elsajátítás vétségének anyagi halamazatát állapítja meg. (3363/1912. — B. H. T. V. 486.)

XXXVI. FEJEZET. A LOPÁS.

A lopás tárgya.

K. 617. E. H. Lopás tárgya lehet minden dolog, akár kifejezhető pénzben annak értéke, akár nem, hasonlóképen mellékes ebből a szempontból az is, hogy a dolog forgalom tárgya-e vagy nem. Lisztjegy ellopása is a Btk. 333. §. alá esik. (6625/1917. B. H. T. VI. 617.)

Elvétel másnak birtokából vagy birlalatából.

K. 34. T. H. A rabruhával megszökő fogoly e ruhára vonatkozólag, amennyiben az eltulajdonítás dolosus volt a fennforog, lopást követ el, dolosusnak tekinthető pedig az eltulajdonítás: ha a szökés előkészületéből kitűnik, hogy a fogoly szándéka, illetőleg célja a ruházatnak is jogtalan eltulajdonítására is vala irányozva, mely eset fenn fog forogni például, ha bebizonyul, hogy a használatba adott, de rosszabb állapotban lévő ruházatát vagy valamely ruhadarabot, cipőit, fehérneműit, stb. közvetlen megszökése előtt másnak jobb minőségű ruhájával azon célból cserélte ki, hogy az általa használtaknál jobbakat és értékesebbeket kerítsen hatalmába és vigyen magával. (1884. máj. 21. — B. H. T. I. 56.)

K. 788. E H. A Btk. 333. és 365. §. szempontjából a sértett birtokából vagy birlalatából kiesettnek valamely ingó dolog csak akkor tekinthető, ha a sértett azt olyan körülmények közt vesztette el, hogy azt ismét birtokába vagy birlalatába venni már nem tudja azért, mert arról a helyről távozott, vagy más okból a dolgot fizikai uralma alá nem vonhatja s arra fizikai hatalmát nem tudja kiterjeszteni. — A sértett zsebéből melléje a földre esett pénzzel telt könyvecske a sértett által elvesztettnek nem tekinthető. (4347/1921. — B. H. T. VII. 788.)

K. 397. E. H. Vasuti kocsiban felejtett tárgy elvitele lopás. (9701/1902. — B. K. T. IV. 398.)

K. 618. E. H. Az öntudatlanságig részeg embertől pénzösszeg kérése, átvétele és megtartása lopás, mert a sértett akaratának szabad elhatározásával nem bírt, a pénz ennélfogva beleegyezése nélkül vétetett el tőle. (6625/1916. — B. K. T. VI. 618.)

335. §. Több lopással ellopott dolgok értéke.

Beleegyezés hiánya.

K. 396. E. H. Aki idegen ingó dolgot 12 éven aluli gyermektől, bár annak beleegyezése mellett, jogtalan eltulajdonítás céljából elvesz: lopást követ el. (4462/1898. — B. H. T. VI. 396.)

Elvétel fogalma, kísérlet.

K. 251. E. H. Aki élőfát jogtalan eltulajdonítási célból kivág, a lopás véghezvitelét nemcsak megkezdette, hanem be is végezte. (980/1907. — B. H. T. III. 251.)

Tettesség, részesség.

K. 288. E. H. Aki a lopás elkövetését szándékosan könnyíti, a lopás bűntettében segéd, habár nem is tudta, hogy a lopott dolog értéke nagyobb ötven forintnál. (2003/1898. — B. H. T. IV. 288.)

K. 619. E. H. Nem a lopásban való bűnsegédi bűnrészesség, hanem az orgazdaság tényálladékát meríti ki vádlottnak az a cselekménye, mely szerint utóbbi a tettessel való egyetértés nélkül a lopásnál véletlenül jelen volt és az ellopott ingókból részesedik. (382/1919. — B. H. T. VI. 619.)

335. §. Több lopással ellopott dolgok értéke.

K. 44. T. H. Több külön lopás vétségének az 50 frtot meghaladó érték egybefoglalása alapján bűntetté alakítására nézve a Btk. 335. §-a, tekintet nélkül arra, vajjon azok tettese vagy részese ellen már önmagában is bűntettet képező lopás forog-e fenn vagy nem, alkalmazandó; az ugyanazon tettes vagy részes ellen fennforgó lopás vagy lopás kísérletének

vétségei, az ezek tárgyát képező dolgok értékének egybefoglalása alapján, habár az egybefoglalt érték az 50 frtot meghaladja vagy többszörösen meghaladja is, a Btk. 335. §-ának rendelkezéséhez képest csak egy bűntettet képeznek. (1885. febr. 11. — B. H. T. I. 57.)

Többség, halmazat.

K. 1. J. D. Az adózatlan szesz tartására rendelt szeszgyári gyüjtőből történt szeszlopás esetében a tettesnek a büntetőbíróság által lopás miatt történt elítélése nem zárja ki, hogy ugyanez a tettes a pénzügyi bíróság által az 1908:XXVIII t.-c. 108. §-ában meghatározott szeszjövedéki kihágás miatt is elítéltessék. (1914. febr. 11. — B. H. T. V. 568.)

Az 1908:XXVIII. t.-c. 108. §-a helyett ma a 1938 — XXX. t.-c. XIII. fejezetének vonatkozó rendelkezései értendők.

336. §. 1. pont. Vallási tárgy ellopása.

K. 620. E. H. A Btk. 336. §. 1. pontja szerinti minősítésnek nem kelléke, hogy az ellopott tárgy a vallási szertartáshoz szükséges legyen, és ahhoz tartozzék; kellék csupán, hogy az ellopott tárgy nem magáncélra, de a hivők áhitatának s az istentisztelet fényének és díszének emelése végett legyen a templomban elhelyezve. Ez a minősítés fennforog, amikor a tettes az oltárról egy virágtartó edényt a benne levő virággal együtt lop el. (3955/1916. — B. H. T. VI. 620.)

2. pont. Temetői lopás.

K. 402. E. H. Minthogy a temetőben a síroknál felállított fejfák mindaddig, míg ott fennállanak, a holtak emlékére rendelt tárgyak s a minőségük nem

függ attól a körülménytől, hogy el vannak-e látva felírással vagy sem, vagy a rajtuk volt felírás esetleg időjártával megkopott vagy elenyészett, minthogy vádlott az egész jó fejfákat fejszével vagdalta ki, a lopást: a holtak emlékére rendelt tárgyakon követte el. (8944/1896. — B. H. T. III. 402.)

K. 621. E. H. A csata helye az elesett s a helyszínén vagy annak közelében eltemetett katonára nézve annak temetője is. — Az ily holttesten levő tárgy ellopása tehát a 336. §. 2. pontja alá esik. (1472/1917. — B. H. T. VI. 621.)

3. pont. Betöréses lopás, bemászás, feltörés.

K. 70. T. H. Gazdasági terményeknek bekerített gyümölcsös kertből bemászással elkövetett ellopása a mezőrendőrségről szóló 1894 : XII. t.-c. 93. és 97. §-aiban meghatározott érték erejéig, tekintet nélkül a gyümölcsös kert helyszíni fekvésére, tehát a község belterületén levő bekerített gyümölcsös kertben elkövetett ily lopás is a törvény 93. §-ának a) pontja alá eső mezőrendőri kihágást képez. (1895. márc. 20. — B. H. T. II. 179.)

K. 75. T. H. A Btk. 336. §-ának 3. pontja alá esik a lopás, ha a lopás céljából a zár vagy a megőrzésre szolgáló egyéb készülék nem az elvétel színhelyén töretett fel. (1898. ápr. 29. — B. H. T. I. 59.)

K. 248. E. H. Aki másnak lakásába élelmiszer jogtalan eltulajdonítása céljából bemászik, a lopás büntettének végbevitelét megkezdette, ámbár a lakásban élelmiszert nem találván, a lakásból eltávozott. Az, hogy a tettes a lakásban lévő egyéb holmi elvételétől tartózkodott, a kísérlettől való önkéntes elállásnak nem tekinthető. (2883/1908. — B. H. T. III. 248.)

K. 403. E. H. Aki idegen telekre bemászás által behatol: a lopás bűntettének kísérletében bűnös, ha behatolásának egyéb okát bizonyítani nem tudja. (8347/1888. — B. H. T. IV. 403.)

K. 404. E. H. A hordó megfúrása mellett elkövetett lopás a Btk. 336. §-ának 3. pontja szerint minősül. (9309/1903. — B. H. T. IV. 404.)

K. 405. E. H. A betörés vagy bemászás mellett elkövetett lopás, tekintet nélkül arra, hogy a lopás betörés vagy bemászás nélkül is el volt volna követhető, a Btk. 336. §-ának 3. pontja szerint minősül. (4511/1905. — B. H. T. IV. 405.)

4. pont. Hamis vagy ellopott kulcs használata.

K. 406. E. H. Rejtett helyről előkeresett és a lopásnál felhasznált kulcs is lopott kulcs fogalma alá esik. (8681/1889. — B. H. T. IV. 406.)

K. 407. E. H. A lakatnak jogosulatlanul megtartott másodkulcsa hamis kulcs, az ennek használásával elkövetett lopás tehát a Btk. 336. §-ának 4. pontja szerint minősül. (5669/1906. — B. H. T. IV. 407.)

6. pont. Tolvajszövetség.

K. 317. E. H. A tolvajszövetség tagjai által különböző időben, különböző helyeken és különböző módokon elkövetett lopások anyagi halmazatban levőknek tekintendők. (6870/1897. — B. H. T. IV. 317.)

K. 857. E. H. A Btk. 336. §-ának 6. pontjában írt tolvajszövetség létesül már két egyén szövetkezete esetén is. A tolvajszövetség fogalma nem kívánja meg, hogy a szövetkezés hosszú időre szóljon és állandóság jellegével bírjon; a szövetség létesül,

mihelyt két vagy több személy szám és hely meghatározása nélkül, több lopás elkövetését elhatározza.

Az üzletszerűséghez nem szükséges, hogy valaki lopásokból tartsa fenn magát és más létfenntartási keresettel ne rendelkezzék, hanem elég már az is, ha az illető a lopásból tervszerűen, ismétlési szándékkal, mellékkereset gyanánt húzzon hasznot. (1539/1926. — B. H. T. VIII. 857.)

7. pont. Szolgálatban álló egyén lopása.

K. 47. T. H. A cseléd részessége gazdája ellenében, ennek nem cselédje által elkövetett, vagy megkísérlett lopás esetében, a Btk. 336. §-ának 7. pontja alapján ítélendő meg és büntetendő. (1885. ápr. 14. — B. H. T. I. 60.)

K. 53. T. H. Iparossegéd, valamint kereskedősegéd által is főnöke, vagy ennek hozzátartozója ellen elkövetett lopás, szolgálatban levő személy által, az ellen, esetleg annak házához tartozó elleni lopásnak lévén tekintendő, akinek a segéd szolgálatában áll: ily eset a Btk. 336. §-ának 7. pontja, esetleg annak 343. §-a alá foglalandó. (1886. jan. 22. — B. H. T. I. 61.)

K. 62. T. H. A napszámosként fizetett, bár hosszabb és megszakítlan időn át ugyanazon munkaadónál munkában álló személy által a reá bízott teendők körében elkövetett lopásra a Btk. 336. §-ának 7. p. nem alkalmazható. (1887. jan. 28. — B. H. T. I. 62.)

K. 215. E. H. A szolgálatadó kárára a szolgálatában álló egyén által elkövetett lopás esetében ez utóbbival közreműködő tettestársra és részesre nézve a Btk. 74. §-a alkalmazást nem nyer, miből folyólag

ez utóbbiaknak cselekménye is a Btk. 336. §. 7. pontja szerint minősül. (1049/1908. — B. H. T. III. 215.)

K. 239. E. H. Másnak szolgálatában vagy fizetésében álló egyén által elkövetett lopás abban az esetben képez a szolgálatadó indítványára üldözendő büncselekményt, ha a szolgálatadó az ellopott dolog tulajdonosa. (730/1910. — B. H. T. III. 239.)

9. pont. Közhivatalnoki lopás.

K. 27. J. D. A postai alkalmazottnak azt a cselekményét, amellyel a hivatalánál fogva a kezeihez jutott postai küldeményből (nem értékküldeményből) az abban lévő értéktárgyat kiveszi és jogtalanul eltulajdonítja, nem a Btk. 333. §-ában meghatározott és a Btk. 336. §. 9. pontja alá eső lopás büntettének, hanem a Btk. 462. §-ában meghatározott hivatali sikkasztás büntettének kell minősíteni. (1930. dec. 5. — B. H. T. IX. 937.)

K. 499. E. H. A közhivatalnok által hivatali jellegének felhasználásával elkövetett lopás csakis a Btk. 336. §-ának 9. pontja és nem egyúttal e §. 7. pontja alapján minősíthető bűntetté. (8529/1911. — B. H. T. V. 499.)

K. 789. E. H. A Btk. 336. §. 9. pontja szerinti minősítéshez az, hogy a közhivatalnok a cselekmény elkövetésekor hivatalos eljárásban legyen, nem szükséges, elég, ha a tettes közhivatalnoki jellegét használja fel. (5130/1923. — B. H. T. VII. 789.)

337. §. helyett 1930 : III. t.-c. 75. §. Fegyveres lopás.

K. 92. T. H. Hatvan korona értéket meg nem haladó gazdasági terménynek gyümölcsöskertből, szőlőből, fajskolából, vagy a mezőről való ellopása a Btk.

337. §-ában megjelölt körülmények fennforgása esetében is, az 1894 : XII. t.-c. 93. §-ának a) pontja alá eső mezőrendőri kihágás tényálladékát állapítja meg. (1911. febr. 23. — B. H. T. IV. 281.)

338. §. *Minősítés előző bűncselekmények okából.*

K. 43. T. H. A Btk. 338. §-a és a 340. §-nak a 338. §-ra vonatkozó rendelkezése egyaránt alkalmazandók, ha a 338. §-ban meghatározott cselekmények miatti előző büntetések bevégzett, vagy ha azok meg kísérlett bűntettek, illetőleg vétségek miatt állapíttattak meg; ebből kifolyólag alkalmazandók továbbá e rendelkezések azon esetben is, ha az utóbb elkövetett és az ítélés tárgyául szolgáló ilynemű cselekmény a kísérletnél tovább nem jutott. (1885. jan. 20. — B. H. T. I. 63.)

K. 72. T. H. Az 1894 : XII. t.-c. 93. §-ának a) pontjában meghatározott lopás által elkövetett kihágás bűntettet oly személlyel szemben sem képez, ki ellen a Btk. 338. §-ában megjelölt eset fennforog. (1895. márc. 29. — B. H. T. II. 180.)

K. 74. T. H. Tekintet nélkül a lopott dolog értékére, a Btk. 338. §-a értelmében bűntettet képez a lopás akkor is, ha az utóbbi megbüntetett cselekmény elkövetésének időpontja és az azt megelőző büntetés kiállásának napja közt 10 évnél hosszabb idő telt le, vagyis hogy az említett §. utolsó bekezdésében kitett tíz éven túli időköz csak az utolsó büntetés kiállása utáni időre bír vonatkozással. (1898. ápr. 29. — B. H. T. I. 64.)

K. 65. J. E. A Btk. 338. §-ában meghatározott minősítés nem alkalmazható, ha a vádlott lopás vétségéért csak egy ízben, egy ízben pedig Ausztriában

a tulajdon biztonsága ellen elkövetett kihágás miatt volt büntetve. (7021/1905. — B. H. T. I. 65.)

K. 408. E. H. Külön ítéletekkel kiszabott, azonban egyfolytában kiállott előző büntetések egymagukban a Btk. 338. §-ának alkalmazásához alapul nem szolgálhatnak. (2410/1844. — B. H. T. IV. 408.)

K. 410. E. H. A Btk. 338. §-ánál irányadó, hogy az előző büntetéseket bírói hatalommal törvényesen felruházott hatóság szabja ki, a cs. és kir. helyőrségi hadbíróság által kiszabott büntetés is alapul szolgálhat a szakaszban foglalt rendelkezés alkalmazására. (5346/1906. — B. H. T. IV. 410.)

K. 858. E. H. Bár a Btk. 338. §-ának 2. bekezdése az utolsó lopás elkövetését megelőző „büntetés kiállása"-ról szól, a 338. §. szerinti minősítésnek nem akadálya az, hogy vádlott egyik előzően elkövetett lopásért csupán pénzbüntetéssel sujtatott. (4978/1925. — B. H. T. VIII. 858.)

342. §. Rokonok közötti lopás.

K. 622. J. E. Após és vő nem rokonok, hanem sógorok, ehhez képest a közöttük elkövetett lopás nem esik a Btk. 342. §-a körébe. (5899/1921. — B. H. T. VI. 622.)

343. §. Házi lopás indítványra üldözése.

K. 14. T. H. A Btk. 343. §-a esetében a magánfél részéről emelt indítvány visszavonása a hivatalból üldözendő közreműködésre nem terjed ki. (1883. febr. 6. — B. H. T. I. 66.)

K. 24. T. H. Az ugyanazon gazdának egyik cselédje által, az ezzel egy gazdaságban, illetve egy ház-

ban vagy egy üzletben alkalmazott a közös gazda által részükre berendezett háztartásban élő másik cseléd ellen elkövetett lopás miatt a bűnvádi eljárás csak a szolgálatadó gazda vagy a meglopott cseléd indítványára indítandó meg. Az esetben, ha az indítványra a fentebbiek szerint jogosított indítványát a törvényben meghatározott idő alatt visszavonja: a visszavonás a bűnvádi eljárás megszüntetését vonja maga után. (1883. okt. 18. — B. H. T. I. 67.)

K. 239. J. E. Nem magánindítványra, hanem hivatalból üldözendő lopás forog fenn akkor, ha másnak szolgálatában, vagy fizetésében álló egyén által eltulajdonított dolog nem a szolgálatadó, hanem másnak tulajdonát képezte. (730/1910. — B. H. T. III. 239.)

K. 411. E. H. Meghatározott fizetés nélkül, csupán a kötött ügyletek után járó jutalék mellett alkalmazott ügynök, akitől a megbizatás felmondás nélkül is bármikor visszavonható s akinek a tevékenysége nincs teljesen a megbízó részére lekötve, az alkalmazás állandó jellegének hiányánál fogva nincsen a megbízójával oly szolgálati viszonyban, amely a Btk. 343. §-ának alkalmazását vonhatná maga után. (8844/1905. — B. H. T. IV. 411.)

XXVII. FEJEZET: A RABLÁS ÉS ZSAROLÁS.

344. §. Rablás.

Részesség, halmazat.

K. 289. E. H. Tettes a rablásban az is, aki a sértett ellen erőszakot használ, hogy társa a dolgot annak birtokából elvehesse és az is, aki a helyzet felhasználásával a tárgyat elveszi. A társtettesség fo-

galma föltételezi a közreműködést az elkövetési cselekményben. (10261/1883. — B. H. T. IV. 289.)

K. 790. E. H. Az a körülmény, hogy a rablás egyik ismérvét képező jogtalan eltulajdonítási célzat szintén magában foglalja a jogtalan haszonszerzési célzatot, a rablással anyagi halmazatban álló közokirathamisítás büntettének súlyosabb minősítését nem gátolja. Lórablás és járlathamisítás anyagi halmazatban állanak. (4202/1922. — B. H. T. VII. 790.)

349. §. 2. pont. Összefoglalt bűntett.

K. 623. E. H. A Btk. 349. §-ának 2. pontjában meghatározott összefoglalt bűntett forog fenn akkor is, ha a szándékos emberölés kísérlete vagy a súlyos testi sértés a Btk. 345. §-a alá eső rablásnak tekintendő lopással követtetett el. (5895/1918. — B. H. T. VI. 623.)

350. §. Zsarolás. Fenyegetés.

K. 6. J. D. A proletárdiktatúra idején az úgynevezett tanácsköztársaság nevében eljáró egyéneknek a tanácskormány vagy szervei, vagy közegei által kiadott rendelkezésekre való utalással történt parancsoló, követelő fellépés — amennyiben e fellépés a Btk. 350. §-a által védett jogok sérelmével járna és az eljáró egyén szándéka a zsarolási célzatot is átfoglalja — a tettes külön erőszaka, fenyegetése nélkül is kimerítheti a Btk. 350. §-ába ütköző zsarolás tényálladékához tartozó erőszak vagy fenyegetés fogalmát. (1921. márc. 30. — B. H. T. VI. 625.)

K. 500. E. H. Az a vádlott, aki a tények alapján alaposan azt következtetheti, hogy sértett tiltott módon tartja vissza a vádlott által igényelt ingó dol-

got és aki ennek folytán a dolog kiszolgáltatását bűnvádi feljelentéssel való fenyegetéssel is sürgeti, zsarolást nem követ el. (893/1911. — B. H. T. V. 500.)

K. 501. E. H. A bojkottal való fenyegetés kimeríti a súlyos vagyoni kár okozásával való fenyegetés fogalmát. (3305/1911. — B. H. T. V. 501.)

K. 624. E. H. A zsarolás megállapításának nem előfeltétele a kényszer alá helyezett és vagyonilag megkárosított személy azonossága; elegendő, ha a fenyegetés és a vagyoni előnyszerzés közt megvan az okozati összefüggés. — Befejezett zsarolás nyert megállapítást, mikor a fenyegetett helyett más harmadik teljesítette a kívánatot. (980/1921. — B. H. T. VI. 624.)

351. §. Nyomtatvánnyal fenyegetés.

K. 412. E. H. A Btk. 351. §-ában foglalt zsarolás vétsége létesül és büntetendő abban az esetben is, ha a rágalmazó vagy becsületsértő állítás, melynek nyomtatvány útján való közzétételével a fenyegetés vagyoni haszon szerzése céljából történt való tényre vonatkozott is. (1149/1907. — B. H. T. IV. 412.)

352. §. Kísérlet.

K. 249. E. H. A bevégzett zsarolás tényálladékának egyik lételeme az, hogy az erőszakkal vagy fenyegetéssel megtámadott személy a támadó egyén akaratának megfelelőleg cselekedjék, vagy pedig kényszerítve tűrjön. Amíg ez meg nem történik, amidőn t. i. a megtámadónak nem sikerült a megtámadottat a kierőszakolni akart cselekvés vagy tűrésre rávenni, vagyis kényszeríteni, e határig a cselekmény kísérlet. (2733/1889. — B. H. T. III. 249.)

353. §. Zsarolás büntette.

K. 7. J D. Az úgynevezett tanácsköztársaság közegei által a proletárdiktatúra idejében a tanácsköztársaság uralmi tényéből származtatott hatalmi körükben véghezvitt zsarolásokat a Btk. 353. §-ának 2. pontja szerint nem lehet minősíteni. (1921. márc. 30. — B. H. T. VI. 626.)

K. 791. E. H. A zsarolást, amelyet a vádlott, mint a megszálló román haderő tisztje fegyveres járőrök kíséretében és letartóztatással is fenyegetve követett el, a Btk. 353. §-ának 1. pontja szerint kell minősíteni. A gyilkossággal, súlyos testi sértéssel, gyujtogatással, vagy más súlyos vagyoni kár okozásával való fenyegetés nemcsak ily tartalmú nyilatkozatokkal, hanem a fenyegetés tartalmát megvalósítani alkalmas konkrét tényekkel, szándékosan ilyen célból teremtett helyzetekkel, szavak használata nélkül is kifejezhető. (7943/1922. — B. H. T. VII. 791.)

XXVIII. FEJEZET: A SIKKASZTÁS, ZÁRTÖRÉS ÉS HÜTLEN KEZELÉS.

355. §. Sikkasztás.

Tulajdonjogfenntartás.

K. 68. J. E. A tulajdonjognak a vételár teljes lefizetéséig való fenntartásával eladott ingó dolog ezen feltétel bekövetkezéséig az átadás dacára az eladó tulajdona marad; a birlaló vevőre nézve pedig idegen ingó dolgot képez, melynek jogtalan eltulajdonítása vagy elzálogosítása a Btk. 355. §-ában meghatározott sikkasztás tényálladékát állapítja meg. (2926/1902. — B. H. T. I. 68.)

Elévülés.

K. 413. E. H. A Btk. 355. §-ába ütköző sikkasztás nem az idegen ingó dolog birtokba, illetve bírlalatba vételével, hanem annak jogtalan eltulajdonításával vagy elzálogosításával végeztetvén be, az elévülés kezdete is a jogtalan eltulajdonítás, illetve elzálogosítás napjával veszi kezdetét. (9538/1904. — B. H. T. IV. 413.)

Újbóli eladás.

K. 414. E. H. Ideiglenesen az eladó birlalatában hagyott ingó dolognak a vevő beleegyezése nélkül való újból eladása a Btk. 355. §-ába ütköző sikkasztás. (614/1906. — B. H. T. IV. 413.)

Óvadék.

K. 859. E. H. Az adott óvadék rendszerint csak helyettesíthető dolog eltulajdonítása esetében zárja ki a sikkasztást, nem helyettesíthető dolgok azonban az érték általi helyettesíthetés feltétele nélkül adatván át s ekként azok eltulajdonítása invito domino történvén, az ilyen idegen dolgok eltulajdonítása a sikkasztás megállapítására alkalmas lehet. (1720/1926. — B. H. T. VIII. 859.)

358. §. ut. bek. Szolgálatban álló egyén sikkasztása.

K. 69. J. E. Szolgálatban álló egyén által elkövetett sikkasztás abban az esetben képez a szolgálatadó indítványára üldözendő bűncselekményt, ha a szolgálatadó az elsikkasztott dolog tulajdonosa. (9131/1904. — B. H. T. I. 69.)

359. §. Zár alá vett dolog elsikkasztása.

K. 70. J. E. A végrehajtás utján lefoglalt ingó dolog eltulajdonítása vagy elzálogosítása által elkö-

vetett, a Btk. 359. §-ában körülírt sikkasztás tettese csak a végrehajtást szenvedett lehet. (5513/1904. — B. H. T. I. 70.)

K. 71. J. E. A Btk. 359. §-ába ütköző sikkasztás tényálladéka az árverés megkísérlése előtt is megállapítható és az eltulajdonítás ténye az árverési jegyzőkönyvön kívül más bizonyítási eszközzel is bizonyítható. (82/1905. — B. H. T. 71.)

K. 409. E. H. A Btk. 359. §-ában meghatározott sikkasztás esete a Btk. 338. §-a szerint való minősítésnél számba nem vehető. (2908/1896. — B. H. T. IV. 409.)

K. 416. E. H. A bíróság vagy más hatóság által zár alá vett dolog tulajdonosa a Btk. 359. §-a alapján bűnös, ha a nála hagyott s bár meglevő, zár alá vett dolgokról azt állítja, hogy nincsenek meg s azokat ekként az árverés alól elvonja. (10.370/1903. — B. H. T. IV. 416.)

K. 502. E. H. Az a végrehajtást szenvedett, akinek ingatlanára a végrehajtási zálogjog be van kebelezve, ha az ingatlan tartozékát az ingatlantól elválasztva, mint ingókat elidegeníti, a Btk. 359. §-ába ütköző sikkasztást követi el. (7305/1911. — B. H. T. V. 502.)

K. 535. E. H. A Btk. 359. §-a szerinti bűncselekményt nem zárja ki az, hogy a sértett hitelező vádlottnak a foglalás után részletfizetést engedélyezett. (8629/1913. — B. H. T. V. 535.)

XXIX. FEJ. A JOGTALAN ELSAJÁTÍTÁS.

365. §. Talált dolog elsajátítása.
L. a 333. §.-nál a K. 788. E. H.-t.
368. §. Jogtalan elvétel.

K. 68. T. H. Aki egy harmadik személynél végrehajtásilag lefoglalt s annál hagyott dolgokat azon az alapon, hogy azok az ő tulajdonai, végrehajtást szenvedőnek beleegyezése nélkül elveszi és elidegeníti anélkül, hogy tulajdonjogát az 1881:LX. tc.-ben meghatározott módon érvényesítette volna: a Btk. 368. §-ába ütköző vétséget követ el. (1888. máj. 11. — B. H. T. V. 72.)

K. 415. E. H. Aki valamely követelését ennek bírói lefoglalása után, ennek tudatában a letiltó rendelvény kézbesítése előtt az adóstól jogtalanul felveszi, az a Btk. 368. §-ába ütköző jogtalan elsajátítás vétségében bűnös. (7542/1903. — B. H. T. IV. 415.)

K. 486. E. H. A behajtott lábas jószágnak a zálogbirtokos lakásához tartozó zárt helyről a zár feltörése mellett való visszavétele a magánlaksértés büntettének és a jogtalan elsajátítás vétségeinek anyagi halmazatát állapítja meg. (3363/1912. — B. H. T. V. 486.)

XXX. FEJEZET:
AZ ORGAZDASÁG ÉS BŰNPÁRTOLÁS.

370. §., 1930 : III. t.-c. 76. §. Orgazdaság bűntette.

K. 50. T. H: Azon orgazda, aki ugyanazon tolvaj lopásaiból származó külön dolgokat, habár különböző időben, vagyis több orgazdasági külön cselekmény által megszerez, ha bármelyik későbbi megszerzés alkalmával tudta, hogy az előbb megszerzett dolgoknak

a később megszerzettekkel együttes összértéke 50 forintot felülhalad, azon orgazdaság által, melyet e körülmény tudása után követett el, az orgazdaság büntettében válik bünössé, habár az ez alkalommal megszerzett lopott dolgoknak értéke magában véve 50 forintnál nem nagyobb, az e határozatban kimondott szabályok az orgazdaság elkövetésének, a Btk. 370. §-ban megjelölt többi módozataira, nevezetesen az „elrejtésre" vagy „az elidegenítés céljából való közremüködésre" is értelemszerűleg alkalmazandók. (1885. nov. 20. — B. H. T. 58.)

K. 417. E. H. Ingó dolog megszerzése alatt nemcsak az arra vonatkozó tulajdonjog megszerzése, hanem annak kézizálogként átvétele is értendő. (5883/1907. — B. H. T. IV. 417.)

K. 628. E. H. Valamely dolognak vagyoni haszon végett való megszerzése nem állapít meg sem orgazdaságot, sem más büntetendő cselekményt akkor, ha a dolog a Bn. 51. §-ában meghatározott tulajdon elleni kihágás útján került anak a birtokába, akitől a vádlott azt megszerezte. (3389/1916. — B. H. T. VI. 628.)

K. 997. E. H. Ha a tolvaj cselekménye visszaesés miatt (Btk. 338. §.) büntetté minősül és az orgazda tudott a tolvaj visszaeső voltáról s arrról, hogy utolsó büntetésének kiállása óta 10 év még nem telt el, — az orgazda cselekménye a Btk. 370. §. első bekezdése szerint minősülő orgazdaság bűntette. (924/1935. — B. H. T. IX. 997.)

Üzletszerű orgazdaság.

K. 418. E. H. A Btk. 372. §-ában említett üzletszerüség a több rendbeli orgazdasági cselekményeket egy összefoglalt folytatólagos bűncselekménynyé egyesíti. (10.438/1895. B. H. T. IV. 418.)

374. §. Bűnpártolás általában.

K. 33. J. D. 1. Annak a cselekménye, aki a másra bűntett vagy vétség miatt kiszabott szabadságvesztésbüntetés kitöltésére vállalkozva ennek a büntetésnek kitöltése végett az illetékes hatóságnál jelentkezik és a büntetést egészben vagy részben kiállja, megállapítja úgy a Btk. 374. §-a alá eső bűnpártolásnak, mint a Btk. 400. §-a alá eső közokirathamisításnak a Btk. 96. §-a szerinti halmaztát. — 2. Annak a cselekménye pedig, aki a reá bűntett vagy vétség miatt kiszabott szabadságvesztésbüntetésnek kitöltésére mást reábír, ha az így reábírt személy ennek a büntetésnek kitöltése végett az illetékes hatóságnál jelenkezik és a büntetést egészben vagy részben kiállja, megállapítja úgy a Btk. 374. §. alá eső bűnpártolásra való felbujtásnak (Btk. 69. §. 1. pontja), mint a Btk. 400. §-a alá eső közokirathamisításnak a Btk. 96. §-a szerinti halmazatát. (1934. máj. 14. — B. H. T. X.)

K. 419. E. H. Büntetés kiállása más helyett: bűnpártolás. Ebben felbujtó, aki mást, habár a saját érdekében, a büntetés kiállására reábír. (2540/1904. — B. H. T. IV. 419.)

K. 480. E. H. Midőn valaki a sajtóközlemény szerzőjének, kit a törvény elsősorban nyilvánít tettesnek, segítséget nyujt arra, hogy az üldözés ellene ne irányulhasson, hanem oly személy ellen, ki se nem szerző, sem másodsorban nem felelős, hanem mint jelen esetben, átszerző: az megvalósítja a Btk. 374. §-ának tényálladékát, mert a törvényes megtorlást akadályozza, amelyet e §. követel. (4053/1911. — B. H. T. IV. 480.)

K. 503. E. H. A Btk. 374. §-ában meghatározott bűncselekmény befejezést nyer, mihelyt a bűntett

vagy vétség tettesének vagy részesének a törvényben meghatározott célból segítséget nyujtanak, habár a bűnvádi eljárás akkor még meg sem indíttatott, vagy a segítség nyujtásával a célba vett eredmény be sem következett. (4461/1911. — B. H. T. V. 503.)

K. 504. E. H. Bűnpártolás megállapítása, mikor vádlott abból a célból tett esküvel meg nem erősített hamis tanuvallomást, hogy a halált okozó súlyos testi sértés büntette tettesének segítséget nyujtson a bűnvádi eljárás sikerének meghiúsítására. (6447 1911. — B. H. T. V. 504.)

K. 938. E. H. A magánindítványra üldözendő bűncselekményeknél az alanyi bűnpártolás nem lehetséges ugyanakkor, amikor a magánindítványra jogosított fél indítványát elő sem terjesztette; ha azonban a magánindítvány előterjesztése folytán a bűnvádi eljárás megindult, a bűnpártolás megállapításának jogi akadálya akkor sincs, ha a pártolt bűncselekmény tekintetében a magánindítványra jogosított később az indítványt joghatályosan visszavonta, vagy az eljárás folyamán megállapítást nyert, hogy a magánindítvány elkésetten terjesztetett elő. (8704 1927. — B. H. T. IX. 938.)

375. §. Hozzátartozó érdekében elkövetett bűnpártolás.

K. 999. J. E. A Btk. 375. §-ába ütköző bűnpártolás, figyelemmel a Btk. 378. §-ának rendelkezésére, csak akkor nem állapítható meg, ha a tettes azt kizárólag hozzátartozója érdekében követte el. (7775 1936. — B. H. T. X. 999.)

376. §. Bűnpártolás vagyoni haszon céljából.

K. 792. E. H. A Btk. 376. §-a sohasem alkalmazható azokban az esetekben, amelyekben a va-

gyoni haszon forrása lopás, rablás, zsarolás, sikkasztás, jogtalan elsajátitás, ezekben az esetekben mindig a Btk. 370. §-a érvényesül. A Btk. 376. §-ában nem említett alapbűncselekményekből folyó vagyoni haszonnal kapcsolatosan nyílik meg. (4944/1922. — B. K. T. VII. 792.)

K. 860. E. H. A Btk. 376. §-a szempontjából közömbös, hogy a vagyoni haszon szerzése — az alapbűncselekmény tettesén vagy részesén kivül — kinek a részére céloztatott, mert e törvényhely kifejezetten úgy rendelkezik, hogy a vagyoni haszon célzata a bűnpártolónak magának vagy — természetesen a pártoló tettes, részes személyén kivül álló — másnak javára szólhat. (4596/1926. — B. H. T. VIII. 860.)

XXXI. FEJEZET. A CSALÁS.

379. §. helyett Bn. 50. §.

Betörés színlelése.

K. 533. E. H. A vádlottnak az a cselekménye, hogy üzletét betörés ellen biztosította, csalárdul betörést koholt és a biztositási összeg kifizetését szorgalmazta, a Bn. 50. §. alá eső csalás. (1253/1915. —

Halmazat.

K. 894. E. H. A közönséges csalásnak a csalárd bukás bűntette mellett való külön halmazati megállapítását a törvény nemhogy nem tilja, hanem követeli. A vétkes bukás vétsége és a közönséges csalás között való viszony viszont olyan, hogy a beolvadásról még kevésbbé lehet szó. (7690/1926. — B. H. T. VIII. 894.)

381. §. Csalás büntette.

K. 629. E. H. A Btk. 381. §-ának 1. pontja — és nem 2. pontja — szerint minősül a csalás oly esetben is, ha közhivatalnok nem valódi állásának, illetve alkalmaztatásának feltárásával, hanem más olyan közvatalnoki minőságnek a színlelésével igyekszik valakit hivatali hatásköre és befolyása tekintetében tévedésbe ejteni, hogy az ennek folytán méltán hiheti a közhivatalnoknak azt a képességét, amellyel a kivánt eredményt állásán alapuló befolyásánál és tekintélyénél fogva sikeresen előmozdíthatta. (2187/1918. — B. H. T. VI. 629.)

K. 420. E. H. Csupán a megrendelések gyüjtésével megbizott ügynök nem tekinthető meghatalmazottnak s így a megbizatása körében a megbízó kárára elkövetett csalás nem esik a Btk. 381. §-ának 2. pontja alá. (4866/1904. — B. H. T. IV. 420.)

K. 545. E. H. A közhivatalnok, aki oly ügyben követel és fogad el ajándékot, amelyben hatósági jogköre nincsen: nem megvesztegetésben, hanem esetleg csalásban bűnös, melynél a Btk. 381. §-ának 2. pontja szerinti minősités mellőzendő. Csalást követ el a községi jegyző, aki befolyással kérkedve, pénzért arra vállalkozik, hogy a csendőrségnél feljelentett egyént a bajból kiszabadítja. (4370/1915. — B. H. T. V. 545.)

386. §. helyett (hitelezési csalás) az 1932:IX. tc. (a hitelsértésről) vonatkozó rendelkezései értendők.

K. 421. E. H. A Btk. 386. §-ában meghatározott csalásnak nem tényálladéki eleme, hogy a hitelező megkárosítására irányult cselekmény elkövetése idején a sértett követelése már peresítve volt legyen. (587/1910. — B. H. T. 421.)

K. 505. E. H. A Btk. 386. §-ában meghatározott bűncselekmény az adós vagyoni haszna nélkül is létesülhet. (2750/1912. — B. H. T. V. 505.)

K. 537. E. H. A Btk. 386. §. szerinti csalásnak nem eleme a követelések lejárt volta. (3166/1914. — B. H. T. V. 537.)

K. 538. E. H. Aki hitelezőjének megkárosítása céljából a bekövetkező hatósági végrehajtás előtt vagyonához tartozó értéktárgyat elidegenít, bűnös a Btk. 386. §-a alá eső bűncselekményben akkor is, ha utóbb, a feljelentés megtétele után a hitelezőt kielégíti. — Aki megvásárolja a fedezetre szolgáló vagyont, tudva annak ily minőségéről, bűnsegéd. (2629/1914. — B. H. T. V. 538.)

(A határozatokban a hivatkozott Btk. 386. §-a helyett az 1932:IX. tc. idevágó §-át kell érteni.)

XXXII. FEJEZET. OKIRATHAMISITÁS.

391. Közokirat jellege.

K. 422. E. H. Postatakarékpénztári betétkönyv közokirat. (1721/1903. — B. H. T. IV. 422.)

K. 423. E. H. A m. kir. államvasutak hivatalnoka által kiállított feladóvevény közokirat. (3251/1907. — B. H. T. IV. 423.)

K. 630. E. H. A székesfőváros által kibocsátott élelmezési jegy közokirat. Annak meghamisítása közokirathamisítás. (4116/1918. — B. H. T. VI. 630.)

K. 507. E. H. A MÁV-mérnök az 1907:XLIX. tc. alapján a vasúti szolgálati rendtartásról szóló 58.659—1907. sz. a. kereskedelmi miniszteri rendelet 2. §-a értelmében a büntetőtörvények alkalmazása szempont-

jából közhivatalnoknak lévén tekintendő, az általa saját hatáskörében, a telep munkásai részére kiállított, díjmentes utazásra jogosító utalvány: közokirat. — Az utalványban megjelölt végállomás helyett távolabbi utazási végpont beírása: minősített közokirathamisítás. (5995/1911. — B. H. T. V. 507.)

K. 631. E. H. A MÁV által kiadott vasuti bérletjegy, valamint az ily bérletjegy nyilvántartására szolgáló hivatali jegyzék: közokirat. (4940/1916. — B. H. T. VI. 631.)

K. 939. E. H. Az 1927:XXI. tc. 119. §-a csak azokat az orvosokat tekinti tisztviselőknek, akik nem a biztosítottak orvosi gyógykezelésével, hanem az orvosi ügyviteli munkával foglalkoznak: ezek az orvosok közhivatalnokok, a biztosítottak orvosi ellátását teljesítő orvosok azonban e törvény rendelkezései szerint nem közhivatalnokok, s rendelvényeik tartalmuknál fogva sem közokiratok. (5001/1930.)

Halmazat.

K. 318. E. H. A hamis közokiratoknak egyszerre való használata nem szünteti meg a közokirathamisításnak a hamisított közokiratok számával egyező többségét. (9571/1895. — B. H. T. IV. 318.)

391. §. Minősített közokirathamisítás.

K. 861. E. H. A Btk. 391. §-a és a 400. §-ának 1. bekezdésével szemben a Btk. 392. §-ának és a 400. §. 2. bekezdésének szigorúbb rendelkezése nemcsak akkor alkalmazandó, amikor a vádlott által célba vett jogtalan vagyoni haszon vagy másnak megkárosítása magában az e célból elkövetett közokirathamisítás tényálladékában jelentkezik, hanem abban az esetben is, mikor az efféle eredménynek forrása, bekövetke-

zésének feltételei nem ismerhetők fel ugyan közvetlenül magában a hamis közokiratban, de ez a hamis közokirat közvetve mégis valamely más úton-módon elérhető jogtalan vagyoni haszon vagy károkozás bekövetkezésének előidézésére, biztosítására eszközül szolgálhat s ebből a célból is készült. (7122/1926. — B. H. T. VIII. 861.)

K. 1000. E. H. A Btk. 391. §-ába ütköző közokírathamisítás csak abban az esetben minősül a Btk. 392. §-a szerint, ha a tettes ezt egyenesen abból a célból követi el, hogy a hamis vagy hamisított közokirat felhasználása útján szerezzen magának vagy másnak jogtalan vagyoni hasznot. A sikkasztás elkövetése után, annak palástolása végett elkövetett közokirathamisítás tehát csupán a Btk. 391. §-a szerint minősül. (2937/1938. — B. H. T. X. 1000.)

K. 262. E. H. Aki a közhivatalnok által hivatali hatáskörében közokírathamisítást, a tettes minőségét ismerve, szándékosan előmozdítja, segéd a Btk. 393. §-ában meghatározott bűntettben. (7911/1896. — B. H. T. III. 262.)

394. §. Postakönyv hamisítása.

K. 65. T. H. Azon postaszolga, aki a hivatali szolgálatánál fogva a reábizott és általa kezelt hivatali postakönyv azon rovatába, amely azoknak sajátkezü névaláírása bejegyzésére van rendelve, akik részére a posta-küldemény küldetett, hamisan maga írja vagy íratja be a címzett nevét a célból, hogy a posta kezelése alatt levő másnak szóló küldeményt ezúton átvegye és azzal, mint tulajdonával rendelkezzék: a Btk. 394. §-a alá eső közokirathamisítást követ el; ellenben azon magánfél, aki — habár hamisan és a fentebbi pontban megjelölt célból — másnak nevét jegyzi be az említett posta könyvbe, nem követi el a közokirat hamisítás bűntettét. (1887. jún. 17. — B. H. T. I. 74.)

395. §. Hamis másolat kiállítása.

K. 506. E. H. A Btk. 395. §-ának első tételében meghatározott közokirathamisításnak befejező cselekedete a hamisítvány kiadása, vádlott azon cselekedete tekintetében, hogy hamis születési anyakönyvi másolatot állított ki, majd azt megőrzés végett visszavette s később a letevőnek újból kiadta, az elévülés az utóbbi kiadás időpontjától számit. (1852/1912. — B. H. T. V. 506.)

400. §.

Halmazat.

K. 21. T. H. Valamely ingó vagy ingatlan dolognak, habár ugyanazon eladó által és az előbbi szerződés fennállása a vevő, illetőleg a tulajdonos bejegyzése nélkül eszközölt ismételt eladás és azon dolognak új vevő részére való átadása magában véve nem állapít meg büntetendő cselekményt s különösen nem állapítja meg a csalás tényálladékát. Azonban ingatlan dolognak a fenn körülírt módon való jogtalan ismételt eladása és azon dolog tulajdonjogának a későbbi vevő nevére telekkönyvi bekebelezetése, amennyiben az előforduló esetben a Btk. 379. §-ában meghatározott csalás valamennyi ismérve és így egyrészről a jogtalan károsítási, másrészről pedig a jogtalan nyerészkedési szándék megvalósulva lennének a csalással együtt, illetve ezzel eszmei bűnhalmazatban a Btk. 400. §-ában meghatározott bűntettel is megállapítja, amiből a Btk. 95. §-ának rendelkezése alapján önként következik, hogy az esetben a büntetés meghatározásánál nem mindig a Btk. 383. §-ának, hanem az esethez képest a 400. §. 2. bekezdésének határozata követendő. (1883. május 18. — B. H. T. I. 73.)

L. még a 33. J. D.-t a Btk. 374. §-a kapcsán.

Tévedés.

K. 484. E. H. A Btk. 400. §-ába ütköző közokirathamisítás keretébe tartozó magánjogi jogviszonyra vonatkozó ignoratia inris nem a Btk. 81. §. körébe eső büntetőjogi, hanem a 82. §-ában meghatározott ténybeli tévedés. (4072/1912. — B. H. T. V. 484.)

Vizsga közokirathamisítás útján.

K. 75. J. E. Aki szándékosan közreműködik arra, hogy a más által letett vizsga alapján szerzett állami érvényességű középiskolai bizonyítvány az ő nevére állíttassék ki, a Btk. 400. §-ában körülírt közokirathamisítást követi el. (10.162/1905. — B. H. T. II. 75.)

Munkásigazolvány meghamisítása.

K. 793. E. H. A kedvezményes utazási jegy váltására jogosító „Munkásigazolvány" meghamisítása a Btk. 400. §-ának második bekezdése alá esik. (1352/1924. — B. H. T. VII. 793.)

401. §. Magánokirathamisítás.

K. 424. E. H. A Btk. 401. §-ában meghatározott magánokirathamisításnak nem képezi alkotó elemét az, hogy a hamis okirat alakilag feltétlenül bizonyító erővel bírjon. (6391/1901. — B. H. T. IV. 424.)

K. 455. E. H. Mgánokirathamisítás bűntette esetében az a bíróság illetékes, amelynek területén a hamis okirat felhasználtatott. (8463/1905. — B. H. T. IV. 455.)

K. 632. E. H. Postautalványnak „A címzett nyugtája" feliratú része, valamint a postahivatal ré-

széről kiadott „Értesítő és elismervény"-nek az a része, amely arra van hivatva, hogy a címzett magánszemély az átvételt tanusítsa, nem közokirat; magánokirathamisítás annak a cselekménye, aki a postautalványnak, a címzett nyugtáját feltüntető részén, valamint az ezen postautalványra vonatkozó „Értesítő és elismervény"-en jogosulatlanul aláírta a címzett nevét. (2328/1917. — B. H. T. VI. 632.)

K. 1001. E. H. Hamis magánokirat használata már a hamis okiratról készített másolat bemutatása által befejezést nyer. (1798/1935. — B. H. T. IX. 1001.)

K. 1002. E. H. Magánokirat hamisítása és annak fondorlattal hitel meghosszabbítására történt felhasználása a magánokirathamisítás és a hitelezési csalás anyagi halmazatát valósítja meg. (3600/1934. — B. H. T. IX. 1002.)

403. §. Váltóhamisítás.

K. 2. J. D. Valamely váltónak és annak meghosszabbítására szolgáló újabb váltónak ugyanazon személyek sérelmére történt meghamisítása a magánokirathamisításnak folytatólag elkövetett egy bűntettét állapítja meg. (1914. nov. 28. — B. H. T. V. 539.)

K. 259. E. H. Aki hamis váltót, tudva ebbeli minőségét, a tettes megbízása folytán leszámítolás végett a hitelintézetnél benyujt, tettestárs a magánokirathamisításban. (9219/1897. — B. H. T. III. 259.)

XXXIII. FEJEZET.

ORVOSI ÉS KÖZSÉGI HAMIS BIZONYITVÁNYOK KIÁLLÍTÁSA ÉS HAMISÍTÁSA.

Nincsen a B. H. T. köteteiben idevonatkozó határozat.

XXXIV. FEJEZET. BÉLYEGHAMISÍTÁS.

A Btk. 421. §. helyébe lépett 1897:XXXVII. tc., valamint az annak 1. §-át kiegészítő 1921:LIII. tc. 18. §-át az 1932:XXI. tc. hatályon kívül helyezte.

1932:XXI. tc. Bélyeghamisítás.

K. 479. J. E. Forgalomban levő postajegyeknek nem bérmentesítési célokra való utánzása, valamint ily minőségű tárgyaknak nem bérmentesítési célokra való forgalomba hozatala az 1897:XXXVII. tc. 2. §-ában meghatározott kihágás tényálladékát állapítja meg abban az esetben is, ha az utánzott vagy forgalomba hozott postajegyek a megtévesztésre nem alkalmasak. (2514/1910. — B. H. T. IV. 479.)

Az 1897:XXXVII. tc. helyett az 1932:XXI. tc. értendő.

XXXV. FEJEZET. A CSALÁRD ÉS VÉTKES BUKÁS.

E fejezet helyébe lépett az *1932:IX. tc. a hitelsértésről.*

K. 1055. E. H. Hitelsértés bűntette a tettesre megnyílt és a hitelező számára kielégítési alapul szolgálható örökség visszautasításával is elkövethető. (3029/1937. — B. H. T. IX. 1055.)

K. 1056. E. H. A hitelsértés bűntettét valamely követelés fel nem vétele is megvalósíthatja. (1834/1938. — B. H. T. IX. 1056.)

K. 1057. E. H. Hitelsértés oly ingatlannal összefüggésben is elkövethető, amely az 1920:XXXVI. tc.-ben foglalt jogszabályok oltalma alatt áll. (6009/1933. — B. H. T. IX. 1057.)

K. 1058. E. H. Hitelsértés esetén a hitelezők többsége nem alap bűnhalmazat megállapítására. (635/1936. — B. H. T. IX. 1058.)

XXXVI. FEJEZET.
MÁS VAGYONÁNAK MEGRONÁGLÁSA.

419. §. Közhivatalnok vagyonának rongálása.

K. 634. E. H. Közhivatalnok ingatlan vagyonának bosszúból való rongálása a Btk. 419. §. alá esik. (16/ 1920. — B. H. T. VI. 634.)

420. §. Sír megrongálása.

K. 541. E. H. A Btk. 420. §-ába ütköző vétség tényálladékát az is megvalósítja, aki a sírban levő holttetemet vagy koporsót rongálja meg. (966/1915. — B. H. T. V. 541.)

421. §. Jogtalan legeltetéssel vagyonrongálás.

K. 512. J. E. A jogtalan legeltetés, ha az okozott kár 60 K-t meghalad és a Btk. 421. §-ában meghatározott vagyonrongálás tényálladékához megkívánt szándékosság nem állapítható meg: a bíróság által mint az erdőtörvény 100. §-a alá eső erdei kihágás bírálandó el. (2953/1911. — B. H. T. V. 512.)

XXXVII. FEJEZET. A GYUJTOGATÁS.

422. §. A bűnösség mértéke.

K. 272. E. H. Gyujtogatás megbüntetésénél súlyosítónak veendő vádlott korábbi megbüntetése hasonló cselekményért még abban az esetben is, ha az előző büntetés kitöltése óta több mint tíz év telt el. (2256/1898. — B. H. T. III. 272.)

K. 274. E. H. A gyujtogatás bűntettének megbüntetésénél a vádlott alantas műveltsége enyhítő körülményként nem mérlegelhető. (3893/1888. — B. H. T. III. 274.)

K. 1004 E. H. Befejezett a Btk. 422. §-a alá eső gyujtogatás akkor is, ha a tettes nem magát az épületet vagy alkatrészét, hanem a belsejében lévő olyan tárgyat gyujt meg, amelyről a tűz az épületre is átterjedhet. (2064/1938. — B. H. T. IX. 1004.)

K. 485. E. H. Vádlott benzint szivattyúzva, gyufát gyujtott, ettől a benzin meggyult s az egyik sértett nyolc napot meghaladó égési sérülést szenvedett, a másik sértettnek pedig háza égett le. Tűzvészokozás és gondatlanság által okozott súlyos testi sértés vétségeinek anyagi halmazata állapíttatott meg. (3594/1913. — B. H. T. V. 485.)

Halmazat.

K. 1003. E. H. Ha a tettes a gyujtogatást avégből követi el, hogy a biztosítási összeghez hozzájusson, a gyujtogatás és a csalás között anyagi halmazat létesül. (6055/1932. — B. H. T. IX. 1003.)

XXXVIII. FEJEZET. VIZÁRADÁS OKOZÁSA.

Nincsen a B. H. T. köteteiben idevonatkozó határozat.

XXXIX. FEJEZET. VASPÁLYÁK, HAJÓK, TÁVIRDÁK MEGRONGÁLÁSA ÉS EGYÉB KÖZVESZÉLYŰ CSELEKMÉNYEK.

434. §. Közveszélyű megrongálás.

K. 23. T. H. A közveszélyű megrongálás bűntettének a Btk. 434. §-ában meghatározott tényálladéka

a megrongálás tényleges bekövetkezése nélkül nem állapítható meg: ellenben mindazon szándékos cselekedet, mely által a vaspályatestnek vagy a mozdonynak, illetőleg azok valamely alkatrészének, az ebből származható veszély tudatával eszközlött rosszabbá tétele, közvetlenül foganatosíttatni megkezdetik, avagy, mely által — habár az állag, illetőleg a minőség közvetlenül nem is rontatik meg, de a megrongálás az előrelátott más fizikai ható erőnek hozzájárulásával, mint azon cselekedet és ezen hatóerő együttes okozata rendszerint okoztatik, föltéve, hogy az eredmény a tettes akaratán kívüli körülmény következtében elmaradt: a Btk. 434. §-ában meghatározott közveszélyű megrongálás bűntettének kísérletét állapítja meg. (1883. jún. 27. — B. H. T. I. 76.)

K. 95. T. H. A m. kir. Kúria a 23 számú büntető teljes ülési határozatot megváltoztatja és kimondja, hogy a Btk. 434. és 437. §-aiban meghatározott bűntett, illetve vétség tényálladékához a vaspályának vagy ehhez tartozó valamely tárgynak tényleges megrongálása nem szükséges, hanem a törvényszakaszok alkalmazása szempontjából megrongálást jelent minden olyan cselekvés és mulasztás is, amely a vaspálya, vagy a hozzátartozó valamely tárgy tényleges megrongálása nélkül csökkenti vagy szünteti meg a vaspálya rendes forgalmi alkalmasságát és ezzel embereket vagy árukat veszélynek tesz ki. (1936. jún. 13. — B. H. T. IX. 1005.)

437. §. Közveszélyű cselekmény gondatlanságból.
Lásd a 787. E. H.-t a Btk. 290. §-a kapcsán.

438. §. Vasúti sérülés vagy rongálás veszélye.

K. 187. J. E. Valamely szolgálati kötelességnek a vasuti hivatalnok vagy szolga részéről történt olyan megszegése, mely által a vaspályavonaton, vagy an-

nak közelében lévő személyek vagy áruk a vaspálya által való megsérülés vagy megrongálás veszélyének tétetnek ki, nem a Kbtk. 111. §-ában körülírt testi épség elleni kihágásnak, hanem a Btk. 438. §-ában meghatározott közveszélyű cselekmény vétségének a tényálladékát állapítja meg. (4290/1907. — B. H. T. III. 187.)

K. 542. E. H. A Btk. 438. §-a szerinti tényálladék eleme, hogy az elkövető alkalmazása minőségének megfelelő szolgálatában kövessen el kötelességszegést. Egyéb minőségű szolgálatban elkövetett gondatlan eljárás esetleg a Btk. 437. §-a alá esik. (6647/1914. — B. H. T. V. 542.)

K. 794. E. H. A Btk. 438. §-a nem öleli fel a Btk. 310., a 290. és 291. §-oknak tényálladékait. — A Btk. 438. §-ában meghatározott közveszélyű bűncselekmény a 290. és 291. §-okkal anyagi halmazatba vonható. (3207/1924. — B. H. T. VII. 794.)

439. §. Távirda megrongálása.

K. 795. E. H. Aki a távirdahuzalt azon célból vágja el, hogy azt ellopja, a lopáson kívül az azzal halmazatban álló és a Btk. 439. §-a alá eső távbeszélő megrongálásának véségében is bűnös. (3268/1924. — B. H. T. VII. 795.)

L. a K. 996. E. H.-t a 333. §. kapcsán.

XL. FEJEZET. A FOGLYOK MEGSZÖKTETÉSE.

447. §. Fogolyszöktetés.

K. 1006. E. H. Nem a fogolyszöktetés vétségét, hanem a Btk. 471. §-a alá eső hivatali visszaélés vétségét valósítja meg a klinikán ápolóként alkalmazott,

közhivatalnoknak tekintendő szolga, ha a bűnvádi eljárás alá vont, de elmebetegség címén a bűnvádi eljárás megszüntetése után a klinikán elhelyezett elmebetegnek a szökésre segítséget nyujt. (3149/1934. — B. H. T. IX. 1006.)

K. 1007. E. H. Az a fogoly, aki valakit szándékosan rábír arra, hogy az ő szökését elősegítse, az utóbbi által tettesként elkövetett, vagy megkísérelt bűncselekménynek felbujtója. (1509/1938. — B. H. T. IX. 1007.)

XLI. FEJEZET. A FEGYVERES ERŐ ELLENI BÜNTETTEK ÉS VÉTSÉGEK

Hírközlés.

K. 635. E. H. A Btk. 456. §-ába ütköző vétségnél, ha az állam érdekét sértő hírközlés a kormány tiltó rendeletének kihirdetése után jelent meg közömbös, hogy a vádlott az államérdek sérelmét belátható-e. (2168/1916. — B. H. T. VI. 635.)

A Btk. 456. §-a helyett az 1939:II. tc. vonatkozó rendelkezései értendők.

XLII. FEJEZET. A HIVATALI ÉS ÜGYVÉDI BÜNTETTEK ÉS VÉTSÉGEK.

461. §. Közhivatalnoki jelleg.

K. 217. E. H. Tényleges szolgálatban álló katonatisztek a Btk. 461. §-a értelmében közhivatalnokok. (4636/1908. — B. H. T. VII. 217.)

K. 637. J. E. Állami elemi iskolai tanító közhivatalnok, hivatali kötelessége teljesítésének megtagadásával tehát elköveti a Btk. 480. §-ában meghatározott vétséget. (6217/1916. — B. H. T. VI. 637.)

K. 940. J. E. A törvényesen bevett vagy elismert vallásfelekezet lelkészei — így a szerzetesek is — pusztán ezen minőségüknél fogva nem végeznek állami közigazgatási teendőket s így a Btk. 461. §-a szerint közhivatalnokoknak nem tekinthetők; a sérelmükre elkövetett rágalmazás a Bv. 3. §. második bekezdésének 2. pontja szerint minősül, de nem tartozik a Bv. 9. §-a értelmében felhatalmazásra üldözendő bűncselekmények közé. (8422/1928. — B. H. T. IX. 940.)

K. 430. E. H. Közhivatalnok a hatóság által kinevezett zárgondnok. (7268/1889. — B. H. T. IV. 430.)

K. 481. E. H. A közforgalmi géperejű vasuti vállalat szolgálatában álló gépészmérnök közhivatalnok, az ellene e hivatali kötelességeire vonatkozólag elkövetett rágalmazás vagy becsületsértés miatt folytatott bűnvádi perben tehát a vád képviseletére kizárólag a kir. ügyészség jogosult. (4596/1911. — B. H. T. IV. 481.)

K. 543. E. H. Az ügyészségi megbízott közhivatalnok. (7218/1914. — B. H. T. V. 543.)

K. 544. E. H. A kir. közjegyzőnek törvény szerint alkalmazott helyettesét, ha törvényben meghatározott hatáskörében közjegyzői cselekményt teljesít, a Btk. 461. §-a alapján közhivatalnoknak kell tekinteni. (8115/1913.) — B. H. T. V. 544.)

K. 796. E. H. A kir. törvényszéki orvos közhivatalnok. (4220/1923. — B. H. T. VII. 796.)

K. 816. E. H. Felekezeti iskolai tanító az 1913: XXVII. tc. 1. §-a értelmében közhivatalnoknak tekintendő. (1427/1924. — B. H. T. VII. 816.)

K. 1008. E. H. Országgyűlési képviselőket és törvényhatósági bizottsági tagokat csak hatósági tennivalók teljesítésére adott különös megbízás esetében és csupán annak körében lehet közhivatalnokoknak tekinteni. (610/1936. — B. H. T. IX. 1008.)

462. §. Hivatali sikkasztás.

K. 39. T. H. A végrehajtás foganatosításával megbízott bírósági végrehajtó vagy más, avégre kiküldött közeg kezeihez teljesített fizetés csak az esetekben tekintendő a végrehajtó közeg által hivatalánál (megbízásánál) fogva átvettnek, ha az átvétel foglalás, árverés, vagy ezzel egy tekintet alá eső tőzsdei eladás (121. §.) foganatosítása közben, vagy a cselekmények bármelyikének elhárítása végett azon alkalommal történt, midőn a foglalás, árverés, vagy az árverés mellőzésével értékesítendő hitelpapírok eladása (121. §.) foganatosítandó lett volna és a teljesített fizetés az illető eljárási jegyzőkönyvben kitüntetett vagy ha végre az átvett összeg bánatpénz, vagy az eladott dolgok olyan vételára, mely a törvény (például 108. §.), illetőleg az árverési feltételek értelmében a végrehajtó közegnek volt fizetendő. Ez eseteken kívül a végrehajtó közeg fizetések elfogadására jogosítva nincs, következőleg a kezeihez teljesített ilyen fizetések nem tekinthetők általa hivatalánál vagy megbizatásánál fogva átvetteknek. (1885. jan. 8. — B. H. T. I. 77.)

K. 48. T. H. Azon községbeli jegyző, vagy körjegyző, aki az 1883:XLIV. tc. értelmében a községi közegek általi beszedésre bízott adóilletékeknek vagy más köztartozásoknak lerovásául az egyes községbeli lakosok által az ő kezeihez fizetett pénzt hivatali minőségben, a községi bíró vagy adószedő távollétében, sőt esetleg ennek jelenlétében is átvesz, hivatali hatalmának körében jár el és hivatali cselekményt

teljesít; amiből következik, azon folyomány, hogy az esetben, ha a jegyző fennebb megjelölt címen neki átadott és általa átvett pénzt eltulajdonítja, illetve azzal, mint sajátjával rendelkezik, a hivatali sikkasztás bűntettét követi el. (1885. május 15. — B. H. T. I. 78.)

K. 58. T. H. A kir. állami kezelés alatt álló vasutaknál alkalmazott hivatalnokok vagy szolgák e minőségükben és szolgálati úton kezeikhez jutott pénznek vagy értéknek elsikkasztása által hivatali sikkasztást követnek el. (1886. jún. 8. — B. H. T. I. 79.)

K. 27. J. D. A postai alkalmazottnak azt a cselekményét, amellyel a hivatalánál fogva kezeihez jutott postai küldeményből az abban lévő értéktárgyat kiveszi és jogtalanul eltulajdonítja, nem a Btk. 333. §-ában meghatározott és a Btk. 336. §. 9. pontja alá eső lopás bűntettének, hanem a Btk. 462. §-ában meghatározott hivatali sikkasztás bűntettének kell minősíteni. (1930. dec. 13. — B. H. T. IX. 937.)

K. 544. E. H. Közjegyzőnek, valamint helyettesének az a cselekménye, mely szerint hagyatéki eljárás során az árvaszék megbízásából a hagyatéki adósoktól beszedett pénzeket elsikkasztja, a Btk. 462. §-a alá esik. (8115/1913. — B. H. T. V. 544.)

K. 638. E. H. Hivatali sikkasztás tárgyát csak pénz, vagy pénzértékkel bíró dolog képezheti. Cukorjegy nem. (377/1920. — B. H. T. VI. 638.)

K. 939. E. H. Az 1927:XXI. tc. 119. §. csak azokat az orvosokat tekinti tisztviselőknek, akik nem a biztosítottak orvosi gyógykezelésével, hanem orvosi ügyviteli munkások foglalkoznak: ezek az orvosok közhivatalnokok; a biztosítottak orvosi ellátását teljesítő orvosok azonban e törvény rendelkezése sze-

rint nem közhivatalnokok s rendelvényeik tartalmuknál fogva sem közzokiratok. (5201/1930. — B. H. T. IX. 1939.)

463. §. Minősített hivatali sikkasztás.

K. 941. E. H. Aki a Btk. 463. §-ában meghatározott valamely cselekményt a hivatali sikkasztásnak más által való elkövetése ismeretében az ugyanezen §-ban megírt célból viszi végbe, a minősített hivatali sikkasztás bűntettének egyik elkövetési cselekményét valósítja meg, tehát a bűntettnek elkövetője, társtettese lesz, habár egyébként a hivatalos pénz vagy pénzértékkel bíró más tárgy jogtalan eltulajdonításában nem is vett részt és az anyagi előnyből sem részesül. (1955/1929. — B. H. T. IX. 941.)

465. §. Megvesztegetés.

K. 35. J. D. A Btk. 465., illetve 468. §-aiban meghatározott bűncselekmény felbújtója vagy bűnsegédje (Btk. 69. §. 1. és 2. p.) az, aki közhivatalnoknak (bírónak) hivatalánál fogva teljesítendő cselekményéért, vagy annak elmulasztásáért, ha az hivatali kötelessége megszegésével nem jár, vagy ha azzal járna is, de a közhivatalnok (bíró) hivatali kötelességét nem sérti meg, ajándékot vagy jutalmat ad vagy igér, feltéve, hogy a közhivatalnok (bíró) a jutalmat vagy ajándékot elfogadja, illetve az ezirányt tett igéretet nem utasítja vissza. (1936. április 28. — B. H. T. X. 35.)

K. 639. E. H. A Btk. 465. §-ában meghatározott megvesztegetés esetében a jutalom „teljesitendő" hivatali cselekményért vagy ennek elmulasztásáért adandó stb. A már „teljesített" hivatali cselekményért adott — de előre nem igért — jutalom nem állapít meg megvesztegetést. (3127/1916. — B. H. T. VI. 639.)

467. §. Hivatali kötelesség megszegése jutalomért.

K. 640. E. H. A Btk. 467. §-ában említett jutalom fogalma nem szoritkozik a pénzben értékelhető dolgokra, hanem felöleli bármely haszonnak vagy előnynek az elnyerését, továbbá bármily kivánságnak vagy óhajnak teljesülését, akár anyagi, akár érzelmi, sőt akár érzéki téren is. (2537/1918. — B. H. T. VI. 640.)

470. §. Hivatali kötelesség megszegése céljából jutalom.

K. 216. E. H. A szolgabíró, midőn a gazda és cselédje között felmerült vitás kérdésben előtte lefolyt tárgyalás alapján határoz, bírói működést fejt ki, a reávonatkozóan ezen bírói működésével kapcsolatban elkövetett megvesztegetés tehát a Btk. 470. §-ának második bekezdése alá esik. (4034/1908. — B. H. T. 216.)

K. 641. E. H. A Btk. 470. §-a a megvesztegetés előkészületi cselekményét nyilvánítja büncselekménynek. Ha a cselekmény az előkészület köréből kinőve, a kisérlet vagy a bevégzés fokára emelkedik, a Btk. 470. §-a nem alkalmazható. Az előkészületi cselekmény köréből kilépő aktív megvesztegetésre a bűnrészesség szabályait kell alkalmazni. (1357/1918. — B. H. T. VI. 641.)

471. §. Hivatali visszaélés.

L. az 1006. E. H.-t a Btk. 447. §-a tárgyában.

473. §. Hivatali hatalommal való visszaélés.

K. 228. E. H. Vádlottnak az a cselekménye, hogy rendőri szolgálatának gyakorlatában a sértettet tettleg bántalmazta, s ez által rajta könnyű testi sértést

okozott, a Btk. 473. §-ába ütköző hivatali hatalommal való visszaélés vétségének tényálladékát állapítja meg. (1637/1909. — B. H. T. III. 228.)

479. §. Hivatali titok közlése.

K. 432. E. H. A hivatali titok közlésének vétsége fennforog az esetben is, ha a hivatali titok valakinek hivatali minőségben jutott tudomására és ha ez tudva ily tényt vagy körülményt, habár hivatali minőségének megszünte után tesz. (10.923/1888. — B. H. T. IV. 432.)

K. 797. E. H. A távbeszélő üzletszabályzat szerint a távbeszélőn hallott beszélgetés tartalmának mással közlése tilos és a „más" alatt nemcsak a hivatali személyzetén kivüli személyek, hanem a hivatali személyzet tagjai is értendők. — A Btk. 479. §-ának tényálladékához nem tartozik az ártalom tényleges bekövetkezése, elég, ha a közlés akár az állam, akár magános érdekének ártalmára szolgáltatott. (K. 882/1924. — B. H. T. VII. 797.)

1879:XL. törvénycikk

Büntetőtörvénykönyv a kihágásokról (Kbtk.)

I. Rész: Általános határozatok.

Kbtk. 21. §. A kiszabott pénzbüntetés hovafordítása.

K. 1013. J. E. Ha a közigazgatási hatóságok hatáskörébe utalt kihágások tárgyában a kir. bíróság ítélkezik s az ítélet alapjául szolgáló törvény, miniszteri rendelet vagy helyhatósági szabályrendelet eltérő rendelkezést nem tartalmaz, — a kiszabott pénzbüntetés hovafordítása tekintetében az 1892. évi XVII. tc. rendelkezései irányadók. (248/1936. — B. H. T. IX. 1013.)

II. Rész: A kihágások nemeiről és azok büntetéséről.

I. FEJEZET. AZ ÁLLAM ELLENI KIHÁGÁSOK.

37. §. Pártzászló széttépése.

K.164. J. E. Képviselőválasztás alkalmával kitűzött pártzászló széttépése nem valósítja meg a 37. §. tényálladékát. (3473/1907. — B. H. T. II. 164.)

II. FEJEZET.
A HATÓSÁGOK ÉS A KÖZCSEND ELLENI KIHÁGÁSOK.

43. §. Hatósági felhívásra valótlan adatszolgáltatás.

K. 509. E.H. Vádlott a kihágás miatt reászabott pénzbüntetések helyébe lépő elzárás büntetésének elszenvedését akarta elkerülni azáltal, hogy a vádlottársát pénzbeli igérettel az elzárásnak helyette való eltöltésére reá birta. Vádlottnak tette sem a Btk. 400. §-ába ütköző közokirathamisítás, sem a Btk. 374. §-ába ütköző bűnpártolás, hanem a Kbtk. 43. §-ába ütköző hatóság elleni kihágás. (552/1912. — B. H. T. V. 509.)

K. 546. J. E. Aki terheltkép való kihallgatása alkalmával nevének és lakóhelyének megmondása tárgyában hozzáintézett kérdésre a választ megtagadja vagy valótlant állít, a Kbtk. 43. §-a alá eső bűncselekményt követi el. (6880/1914. — B. H. T. V. 546.)

46. §. Hatósági személlyel szemben sértő kifejezések használata.

K. 231. J. E. Az 1887:XXVIII. tc. 3. §-ának az a rendelkezése, mely szerint azon ügyvéd, aki a bírósághoz, vagy közigazgatási hatósághoz intézett beadványában sértő kifejezést használ, vagy abban a bírói és közigazgatási hatóságok közegeit sértő kifejezésekkel illeti, — amennyiben a sértés súlyosabb beszámítás alá nem esik — az 1879:XL. tc. 46. §-a alkalmazásának kizárásával, fegyelmi vétség miatt illetékes fegyelmi bírósága által fenyítendő, csak akkor alkalmazandó, ha az ügyvéd meghatalmazotti minőségben jár el; de nem nyerhet alkalmazást abban az esetben, ha a sértő kifejezéseket saját ügyére vonatkozó beadványban használta. (6585/1909. — B. H. T. II. 231.)

Az 1887:XXVIII. tc.-t az 1937:IV. tc. 164. §-a hatályon kívül helyezte. Az 1887:XXVIII. tc. 3. §-a helyett ma az 1937:IV. tc. V. fejezetének rendelkezései (l. alább) értendők.

III. FEJEZET.
A VALLÁS ÉS ANNAK SZABAD GYAKORLATA ELLENI KIHÁGÁSOK.

52. §. Munka végzése Szent István napján.

K. 163. J. E. Az 1868:LIII. tc. 19. §-ának második bekezdésében foglalt, a minden nyilvános és nem elkerülhetetlenül szükséges munka felfüggesztésére vonatkozó rendelkezés Szent István király napjára nem terjed ki. (3882/1904. — B. H. T. II. 163.)

VIII. FEJEZET.
SZERENCSEJÁTÉK ÁLTAL ELKÖVETETT KIHÁGÁSOK.

88. §. Nyilvános helyen részvétel szerencsejátékban.

K. 83. J. E. Nyilvános vagy a közönségnek nyitva álló helyen szerencsejátékban való részvétel által elkövetett kihágás nem a Kbtk. 87. §-a, hanem annak a 88. §-a alá esik. (8937/1903. — B. H. T. I. 83.)

K. 547. J. E. A Kbtk. 88. §-a alá eső kihágás a 87. §-ban meghatározott kihágással szemben önálló bűncselekmény, amelynek nem tényálladéki eleme sem a szerencsejátékvállalat tartásában való közreműködés, sem pedig a vállalkozónak a szerencsejáték üzésében való segítése. A 87. §. alá eső kihágást elköveti az, aki nyilvános vagy pedig a közönségnek nyitva álló helyen szerencsejátékban részt vesz. (4717/1915. — B. H. T. V. 547.)

91. §. Szerencsejáték fogalma.

K. 56. T. H. A „ferbli" szerencsejáték. (1886. ápr. 28. — B. H. T. I. 84.)

K. 4. J. D. A ramsli néven ismert kártyajáték a Kbtk. 91. §-ában meghatározott szerencsejáték fogalma alá esik. (1915. dec. 7. — B. H. T. V. 548.)

IX. FEJEZET. A KÖZEGÉSZSÉG ÉS A TESTI ÉPSÉG ELLENI KIHÁGÁSOK.

92. §. Kuruzslás kihágása.

K. 314. E. H. A gondatlanságból elkövetett emberölés vétsége mellett a Kbtk. 92. §-a alá eső közegészség elleni kihágás mint külön és önálló cselekmény a Btk. 96. §-ának alkalmazásával büntetendő. (1470/1889. — B. H. T. IV. 314.)

111. §. Vészfék használata.

K. 85. J. E. Nem követi el a Kbtk. 111. §-ában meghatározott testi épség elleni kihágást az, aki a vészféket abból az okból használta, mert valamely utas biztonságának veszélyeztetését a körülményekből alaposan következtethette. (5291/1904. — B. H. T. I. 85.)

L. még a 192. J. E.-t a Bp. 13. §-a kapcsán.

X. FEJEZET. A TULAJDON ELLENI KIHÁGÁSOK.

127. §. Idegen ingó dolog jogtalan használata.

K. 88. J. E. Idegen ingó dolognak tudva jogtalan használata és értékének ez által való csökkentése nem a Btk. 418. §-ában meghatározott vagyonrongálás vétségének, hanem a Kbtk. 127. §-ában kö-

rülírt tulajdon elleni kihágásnak a tényálladékát állapítja meg. (1536/1906. — B. H. T. I. 88.)

1880:XXXVII. törvénycikk a magyar büntető törvénykönyvek (1878:V. tc. és az 1879:XL. tc) életbeléptetéséről.

35. §. Feltételes szabadságra bocsájtás ideje alatt elkövetett bűncselekmény miatt sötét magánzárka.

K. 718. E. H. Oly esetben, midőn életfogytig tartó fegyházbüntetésre elítélt egyén feltételes szabadságának tartama alatt börtönnel büntetendő lopást követ el, nem összbüntetést kell megállapítani, hanem a már kiszabott fegyházbüntetést kell a Btk. 35. §-a értelmében szigorítani. (3146/1918. — B. H. T. VI. 718.)

K. 1010. J. E. Életfogytiglani fegyházra elítélt fegyenc által feltételes szabadságra bocsátásának ideje alatt elkövetett bűncselekmény miatt nincsen helye sem előzetes letartóztatás vagy vizsgálati fogság elrendelésének, sem újabb szabadságvesztésbüntetés kiszabásának, hanem a hátralevő fegyházbüntetés sötét magánzárkába elzárással, esetleg böjtöléssel súlyosbítva veendő foganatba. (1346/1937. — B. H. T. IX. 1010.)

36. §. Egyesítése fiatal és felnőttkorban elkövetett bűncselekmények büntetésének.

K. 826. E. H. Sem az Fb., sem más irányadó jogszabály nem tiltja azt, hogy a fiatalkorban elkövetett bűncselekmény miatt kimért fogházbüntetés a felnőtt korban elkövetett bűncselekmény miatt megállapított börtönbüntetéssel a fennálló törvényes rendelkezések. (1880:XXXVII. tc. 36. §.) értelmében egyesíttessék. (845/1922. — B. H. T. VII. 826.)

1908:XXXVI. törvénycikk a büntető törvénykönyvnek és a bűnvádi perrendtartás kiegészítéséről és módosításáról. (Bn.)

1. §. Büntetés végrehajtásának felfüggesztése.

K. 510. E. H. A büntetés végrehajtásának felfüggesztése csak a főbüntetésre és a mellékbüntetésként kiszabott pénzbüntetésre terjed ki, de nem terjed ki az ítélet közzétételére. (7449/1911. — B. H. T. V. 510.)

K. 511. J. E. A büntetésnek a Bn. 1. §-ában megengedett felfüggesztésee a fiatalkorúak, vagyis azokkal szemben, akik a bűntett vagy vétség elkövetésekor 12-ik évüket mér meghaladták, de 18-ik évüket még be nem töltötték. (Bn. 16. §.), nem alkalmazható. (7265/1910. — B. H. T. V. 511.)

Te. 125. §. Csekély súlyú bűncselekmény esetében az megszüntetése és a költségek viselése.

K. 1100. E. H. A sértett képviseltetésével felmerült költségben a vádlott a Te. 125. §-a alapján hozott végzésben nem marasztalható, miután az nem bűnügyi költség. (1404/1938. — B. H. T. IX. 1100.)

K. 1101. J. E. A Te. 125. §.a alapján csak abban az esetben mellőzhető az ítélethozatal és szüntethető meg az eljárás, ha a vád tárgya a törvény szerint vétség vagy kihágás. E szakasz alkalmazása esetében nincs helye ítélet hozatalának, a bűnösség megállapításának s a büntetéskiszabás mellőzésének, — hanem az eljárást végzéssel meg kell szüntetni. (5047/1936. — B. H. T. IX. 1101.)

Bn. 4. §. Próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény.

K. 550. E. H. Azokban az esetekben, melyekben a felfüggesztett büntetés végrehajtása iránt az el-

ítéltnek a próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény miatt történt újabb elítéltetése folytán a Bn. 4. §-a értelmében a bíróság határoz, a határozathozatalra a próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény tárgyában újabban eljáró bíróság hivatott. (3771/1915. — B. H. T. V. 550.)

K. 1014. J. E. Ha a bíróság a vádlottat a próbaidő letelte előtt folyamatba tett bűnvádi eljárás során, a próbaidő alatt elkövetett szándékos vétség miatt fogházbüntetésre ítéli el, a felfüggesztés akkor is hatályát veszti és így az alapbüntetés akkor is végrehajtandó, ha az újabb ügyben a bíróság a próbaidő letelte után hozta meg ítéletét. (4832/1937. — B. H. T. IX. 1014.)

10. §. Felfüggesztés kérdésében ügyész jogorvoslati joga.

K. 3. J. D. A kir. ügyészség abban az esetben is élhet semmisségi panasszal, ha a büntetés felfüggesztésének a Bn. 1. §-ban meghatározott valamelyik feltétele hiányzik. (1915. IV. 13. — B. H. T. V. 549.)

K. 551. J. E. A Bn. 10. §-a a kir. ügyésznek feltétlenül megadja azt a jogot, hogy a bíróságnak a büntetés felfüggesztése tárgyában hozott határozatát fellebbezéssel megtámadhassa; habár a vádat főmagánvádló képviselte, a tárgyalás egész folyamán jelen volt ügyészi megbízottnak az ítéletnek a büntetés felfüggesztéséről rendelkező része ellen irányuló fellebbezés törvényszerű. (7989/1912. — B. H. T. V. 551.)

15. §. Tizenkettedik életévét be nem töltött büntettes elleni intézkedések.

K. 552. J. E. Az életének 12. évét be nem töltött gyermekkel szemben csak a Bn. 15. §-ában meg-

jelölt intézkedések tehetők. Javítónevelés elrendelésének helye nincs. (2486/1915. — B. H. T. V. 552.)

21. §. Fiatalkorú próbárabocsátásának elrendelése.

K. 575. J. E. Próbárabocsátás a bűnösség kimondásának mellőzésével, végzéssel rendelendő el. E szabály irányadó a fiatalkorúak törvényszéki tanácsára nézve akkor is, ha a fiatalkorúak bíróságának határozatát fellebbezés folytán felülvizsgálja. (4667/1915. — B. H. T. V. 575.)

Bn. 33. §. Fb. 69. §. Pénzbüntetés fiatalkorú ellen.

K. 848. J. E. A Fb. 69. §-a, mint a kihágásokról rendelkező Bn. 33. §-a 2. bekezdésének kiegészítése, csak akkor alkalmazható, ha a fiatalkorú terhelt kihágást követett el.

Vétség esetében azonban a Bn. 17. §. 2. bekezdése szerint a fiatalkorú ellen pénzbüntetés sem fő-, sem mellékbüntetésként nem állapítható meg.

Ha a fiatalkorú a pénzbüntetést a kitűzött határidőben le nem fizeti, annak behajtása céljából végrehajtás el nem rendelhető, hanem a pénzbüntetés más intézkedéssel helyettesítendő. (56.000/1913. I. M. sz. r. 86. §. 3. bek.) (1138/1925. — B. H .T. VII. 848.)

1928:X. tc. a büntető igazságszolgáltatás egyes kérdéseinek szabályozásáról (II. Bn.)

4. §. Pénzbüntetés mint főbüntetés, szabadságvesztésbüntetés helyett.

K. 955. J. E. A II. Bn. 4. §-a csak a törvény által vétségnek vagy kihágásnak minősített cselekmény esetében alkalmazható, e szakasz tehát nem nyerhet alkalmazást abban az esetben, ha a törvény szerinti bűntett a Btk. 92. és 20. §-ainak felhívásával minősíttetik vétségnek. (590/1933. — B. H. T. IX. 955.)

9. §. Pénzbüntetés halálbüntetés mellett.

K. 319. E. H. A halálbüntetés mellett a halállal büntetendő cselekményen kívül elkövetett cselekményért a törvényben mellékbüntetésül megállapított pénzbüntetés is kiszabandó. (2160/1886. — B. H. T. IV. 319.)

39. §. Szigorított dologházi őrizet tartama.

K. 26. J. D. A határozott tartamú szabadságvesztésbüntetésnek már kiállott része nem tudható be a szigorított dologházi őrizetnek az ítéletben meghatározott legrövidebb tartamába abban az esetben sem, ha a szigorított dologházba utalást a bíróság a II. Bn. (1928:X. tc.) 38. §-ának második bekezdése alapján utólag olyan elítélt ellen mondta ki, aki az ebben a tárgyban hozott ítélet meghozatalakor szabadságvesztését tölti, — ilyenkor a korábbi ítéletben esetleg ítéletekben kiszabott szabalságvesztésbüntetés helyett elrendelt szigorított dologházi őrizet legrövidebb tartamának kezdőpontját az erről rendelkező ítélet jogerőre emelkedése napjától kell számítani. (1930. jún. 17. — B. H. T. IX. 956.)

K. 1051. E. H. A II. Bn. 39. §-a a szigorított dologházi őrizetnek csak legalsó határát állapítja meg és így a szigorított dologház legmagasabb tartama tekintetében a Btk-nek a határozott tartamú szabadságvesztésbüntetés legmagasabb tartamát meghatározó rendelkezései nem alkalmazandók. (4021/1937. — B. H. T. IX. 1051.)

40. §. Szigorított dologházba utalt újabb bűncselekménye esetében eljáró bíróság.

K. 922. J. E. A II. Bn. 36. és következő szakaszaiban szabályozott szigorított dologházba utalást a

kir. törvényszéknek az 1921:XXIX. tc. 2. §-a alapján eljáró egyesbírája is alkalmazhatja. (4686/1928. — B. H. T. IX. 922.)

K. 957. E. H. Mikor a bíróság a II. Bn. 40. §. második bekezdése alapján a szigorított dologházi őrizet legrövidebb tartamát fellebb emeli, mellékbüntetést is kiszabhat. (5365/1930. — B. H. T. IX. 957.)

K. 975. E. H. A közvádló által pusztán a büntetés súlyosbítása végett bejelentett perorvoslat alapján a szigorított dologházba való utalást a felsőbb bíróság elrendeli. A büntetés súlyosbítása végett bejelentett perorvoslat a szigorított dologházra is kiterjesztettnek veendő. (7276/1928. — B. H. T. IX. 975.)

K. 976. E. H. Midőn a II. Bn. 40. §-ának második bekezdése vagy a Te. 126. §. első vagy második bekezdése alkalmazandó, a bíróság a Bp. általános szabályai szerint jár el, tehát az elsőbírói ítélet ellen nem semmisségi panasznak, hanem fellebbezésnek van helye. (3585/1931. — B. H. T. IX. 976.)

K. 977. J. E. A már egyszer szigorított dologházba utalt egyénnel szemben az általa akár a dologházba utalta, ez a bíróság nem szab ki újból szigorí- vagy vétség miatt az a bíróság jár el, mely a vádlottat előzőleg hozott ítéletével már szigorított dologházra utalta, ez a bíróság nem szab ki újból szigorított dologházat, hanem az általa már kiszabott dologházi őrizet legrövidebb tartamát fellebb emeli, vagy az eljárást megszünteti. (297/1931. — B. H. T. IX. 977.)

K. 1052. J. E. A II. Bn. 40. §-nak második bekezdését nem lehet alkalmazni azzal az elítélttel

szemben, aki újabb bűncselekményét a szigorított dologházi őrizettel kapcsolatos feltételes szabadságra bocsátás ideje alatt követi el, ily esetben a II. Bn. 47. §-ának rendelkezései irányadók. (3491/1934. — B. H. T. IX. 1058.)

K.1097. J. E. A szigorított dologházi őrizetnek és azt követőleg a feltételes szabadság tartamának kifogástalan eltöltése után elkövetett bűncselekmény tekintetében a hatáskörre és illetékességre nem a II. Bn. 40. §-ának első bekezdése, hanem a Bp. és Bpé.-ben meghatározott általános rendelkezések irányadók. (3940/1937. — B. H. T. IX. 1097.)

1921:III. törvénycikk az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről. (Átv.)

1. §. Állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatása.

K. 953. E. H. Az Átv. 1. §-ába ütköző bűncselekménynek a közvetlen erőszak nem tényeleme. (3056/1931. — B. H. T. IX. 953.)

K. 1036. E. H. Az 1921. évi III. tc. 1. §-ában említett mozgalom vagy szervezkedés kezdeményezője az is, aki nem önmagától, hanem valamely magasabb tényező utasítására indítja meg bizonyos helyen a mozgalmat vagy szervezkedést. (2437/1934. — B. H. T. IX. 1036.)

K. 1037. E. H. Az 1921. évi III. tc. az állam és a társadalom törvényes rendjét minden olyan mozgalom, szervezkedés és tevékenység ellen védi, melynek a fennálló állami és társadalmi rendnek erőszakos felforgatására, vagy megsemmisítésére, különösen valamely társadalmi osztály kizárólagos uralmának erőszakos létesítésére irányulnak; az idézett tör-

vény tehát nem csupán a kommunista jellegű tevékenység megakadályozására és megtorlására irányul. (4525/1938. — B. H. T. IX. 1077.)

2. §. *Állam vagy társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatása egyéb bűncselekménnyel kapcsolatban.*

K.954. E. H. Az Átv. 2. §. második bekezdése annak helyes értelme szerint súlyosabb büntetés alá vonja az 1. §-ban meghatározott mozgalom vagy szervezkedés részeseit, ha a harmadik személyek által a mozgalommal vagy szervezkedéssel összefüggésben és annak céljaira elkövetett bűntett vagy vétség elkövetéséről előzetesen tudtak vagy azt kellő gondosság mellett előre láthatták. (4097/1933.) — B. H. T. IX. 954.)

K. 1038. E. H. Ha a tettes az állam és a társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatására vagy megsemmisítésére irányuló bűncselekménnyel összefüggésben és annak céljára más bűntettet vagy vétséget követ el, anyagi bűnhalmazat megállapításának nincsen helye, ilyenkor az 1921. évi III. tc. 2. §-a alá eső bűncselekmény (ú. n. delictum complexum) létesül. (4446/1932. — B. H. T. IX. 1038.)

5. §. *Katonaság elleni izgatás és becsületsértés halmazata.*

K. 877. E. H. A katonaság elleni izgatással kapcsolatban a katonaság ellen használt becsületsértő kifejezések az 1921:III. tc. 5. §-a szerinti izgatással anyagi halmazatban a felhatalmazásra üldözendő becsületsértés tényálldékát is megvalósítják. (4777/1925. — B. H. T. VIII. 877.)

L. a K. 1971. E. H.-t a Bp. 325. §-a kapcsán.

7. §. A magyar állam vagy a magyar nemzet megbecsülésének csorbítása.

K. 824. E. H. Az 1921. évi III. t.-cikk 7. §. első bekezdésében meghatározott állam vagy nemzetgyalázás esetében a sajtó útján állított tények bizonyítása nem az 1914. XLI. tc. 13—15. §-aiban előírt módon és feltételek mellett, hanem a Bp. rendes szabályai szerint történik. (3763/1923. — B. H. T. VII. 824.)

K. 1039. E. H. Az 1921:III. tc. 7. §-ának második bekezdésében említett „ellenséges cselekmény" alatt nem csupán fegyveres beavatkozást kell érteni; ily cselekmény lehet bármely oly intézkedés, amelynek célja, hogy a magyar állam rendes életműködésében akadályozva legyen, vonatkozhatik az tehát az ország bel- vagy pusztán gazdasági ügyeibe való illetéktelen beavatkozásra is; a törvény nem kívánja meg, hogy a tettes közvetlen hívjon fel valamely külföldi államot vagy szervezetet az ellenséges cselekedetre, elégséges az, ha az ily célból elkövetett cselekmény a külföldi államnak vagy szervezetnek tudomására juthat. (6238/19934. —B. H. T. IX. 1039.)

8. §. A magyar állam vagy a magyar nemzet ellen meggyalázó kifejezés használata.

K. 825. E. H. A cselekmény büntetlensége nem teszi az eszközcselekményt is büntetlenné, ha az különben a büntető törvény valamely tényálladékát kimeríti. Az 1921:III. tc. 8. §-ában meghatározott büncselekménynél a motívum, a cél nem tényálladéki elem. Szándék tekintetében elég a nemzet becsületének kisebbítésére alkalmas kitételek tudatos használata. E cselekmény bevégzettségéhez eredmény nem szükséges. (6662/1922. — B. H. T. VII. 822.)

1914:XL. tc. a hatóságok bűntetőjogi védelméről.

4. §. Hatósági közeg bántalmazása.

K. 669. E. H. Hatóság közegének hivatásából folyó eljárása alatt történt tettleges bántalmazása az 1914:XL. tc. 4. §. 2. bekezdésébe ütközik, bár a hatóság közegének eljárása jogszerűség szempontjából kifogás alá is esik. (910/1916. — B. H. T. VI. 669.)

Hatósági közeg veszélye, fenyegetése.

K. 670. E. H. Aki hatóság közegét veszélyes fenyegetéssel hivatásának jogszerű gyakorlásában akadályozza és ezenfelül a hatóság közegén nyolc napon belül gyógyuló sérülést ejt, az 1914:XL. tc. 4. §-ának 2. bekezdésében meghatározott vétséggel anyagi halmazban a könnyű testi sértés vétségében is bűnös. — Felfegyverkezve (1914:XL. tc. 6. §. 2. bekezdése) követi el a hatóság elleni erőszakot az, aki az erőszakoskodás végett vasvillát vesz magához. (5309/1918. — B. H. T. VI. 670.)

1914:XLI. tc. a becsület védelméről. (Bv.)

I. RÁGALMAZÁS ÉS BECSÜLETSÉRTÉS.

1. §. A bűncselekmény fogalma.

K. 525. E. H. Ugyanabban a sajtótermékben ugyanazon sértett ellen elkövetett rágalmazás és becsületsértés akkor sem áll anyagi halmazatban, ha a rágalmazás és a becsületsértés két önálló feliratú közleményben foglaltatik, hanem a becsületsértés beleolvad a rágalmazásba. (1911/1915. — B. H. T. V. 525.)

K. 672. J. E. Rágalmazást nemcsak az követ el, aki tudva állít valótlan tényt, hanem az is, aki abban

a hiszemben állít rágalmazó tényt, hogy az való. (10.124/1915., 5191/1928. — B. H. T. VI. 672.)

K. 673. E. H. A rágalmazás vétségének nem tényálladéki eleme a valótlanság. Az állított tény valóságának bebizonyítása csak azokban az esetekben zárja ki a rágalmazás megállapíthatását, amelyekben a valóság bebizonyításának a törvény szerint helye van. (2162/1917., 5822/1927. — B. H. T. VI. 673.)

K. 811. E. H. A rágalmazás vétségének a valótlanság nem tényálladéki eleme; bűnösnek mondható ki a rágalmazás vétségében az is, aki valót írt, ha a valóság bizonyítását a törvény kizárja, vagy ha a vádlott a valóság bizonyításának jogával a megszabott időben és feltételek között nem él. (2439/1922.) — B. H. T. VII. 811.)

K. 812. E. H. A rágalmazás vétségének elsőrendű jogi kelléke az, hogy a rágalmat tartalmazó tény egy felismerhető, megállapítható valakiről állíttassék. Ez a valaki lehet fizikai, lehet jogi személy, egyesület, társulat, de ezek mindegyikének határozottan meg kell jelölve lennie. A háziurakra általánosságban tett tényállítás nem lehet rágalmazás. (4964/1922. — B. H. T. VII. 812.)

K. 813. E. H. A tényállítás „más előtt" történtnek tekintendő s így a rágalmazás megállapításának alapjául szolgálhat, ha a tényállítás a sértetthez intézett levélben történt ugyan, melyről azonban a levél írója előre láthatta, hogy másnak kezébe fog kerülni. E feltétel hiányában a közhivatalnokhoz intézett levélben az illető hivatásának gyakorlására vonatkozólag foglalt tényállítás hivatalból üldözendő becsületsértés vétségének megállapítására szolgálhat alapul. (2152/1924. — B. H. T. VII. 811.)

K. 864. E. H. A fegyelmi bíróság tagjai azokért a megállapításokért, amelyeket a bíróság ítéletében a fegyelmileg vádolt személyére, magatartására vonatkozólag a fegyelmi üggyel összefüggésben tesz, rágalmazás vagy becsületsértés miatt felelősségre nem vonhatók. (4478/1926. — B. H. T. VIII. 864.)

K. 1025. J. E. A rágalmazás vétsége akkor is megállapítható, ha a híresztelt tényről már tudtak azok, akik előtt utóbb a híresztelés történt. A híresztelő a Bv. 16. §-a alapján nem mentesül, ha csupán azt bizonyítja, hogy előtte tényleg állították az általa tovább adott rágalmazó tényt, neki — épp úgy, mint a tényt állítónak — azt kell bizonyítani, hogy maga az állított tény való. (1058/1935. — B. H. T. X. 1025.)

3. §. Rágalmazás aljas inkokból.

K. 867. E. H. A Bv. 3. §. 3. pontjának alkalmazásában nemcsak az a rágalmazás aljas indokú, melyet anyagi természetű ok, önző érdek keltett életre; mert az emberi cselekvések aljassága az erkölcstelenség, a jellemtelenség mélységeiből anyagi érdektől nem befolyásolva is kitör s az ily anyagi érdekből mentes aljasságok a gonoszság mértéke nézőpontjából nem is tartoznak az egyhébbek közé. (3065/1926. — B. H. T. VIII. 867.)

Közhivatalnok megrágalmazása.

K. 901. E. H. A törvény alapján hatóságilag szervezett tűzoltóságnak tisztjei, valamint a parancsnokságuk alatt álló tűzoltók is a rágalmazás és becsületsértés szempontjából oly tekintet alá esnek, mint bármely más közhivatalnok. (8613/1926. — B. H. T. IX. 901.)

K. 902. E. H. Igaz, hogy a Pp. 61. §-a jogot ad a félnek, hogy kifogásolhatja a bírót, ha oly okok fo-

rognak fenn, melyek az ügyre való tekintettel elfogultsága iránt alapos kétséget támasztanak. Ha azonban a fél anélkül, hogy az előtte ismert aggályossági okot érvényesítette volna, a bíró előtt tárgyalásba bocsátkozott, vagy előtte kérelmet terjesztett elő, akkor már büntetőjogi felelősség nélkül nem állíthatja, hogy a bíró elfogultsággal járt el és határozott. (8992/1926. — B. H. T. IX. 902.)

K. 904. J. E. Az államkincstárral szerződéses viszonyban álló postamester által postaigazgatóság engedélyével felfogadott s fogadalmat tett postakiadó a büntetőtörvény szempontjából közhivatalnoknak tekintendő s így a hivatása gyakorlására vonatkozólag elkövetett rágalmazás a Bv. 3. §-ának 2. pontja szerint minősítendő s a Bv. 9. §. 6. pontja értelmében csak felhatalmazás alapján üldözhető s ennek folytán az 1897. évi XXXIV. tc. 17. §-ának 3. pontja értelmében a kir. törvényszék hatáskörébe tartozik. (6355/1928. — B. H. T. IX. 904.)

6. §. Többek által elkövetett becsületsértés esetében magánindítvány visszavonása.

K. 528. J. E. A többek által, habár ugyanazon sértett irányában elkövetett szóbeli becsületsértés esetében a magánindítványnak egyik vádlottra vonatkozólag történt visszavonása nem eredményezi a többi vádlottak elleni eljárás megszüntetését. (3764/1915. — B. H. T. V. 528.)

8. Rágalmazás vagy becsületsértés üldözése felhatalmazás alapján.

K. 814. E. H. Csendőrjárőr része a csendőrségnek, tehát a sérelmére elkövetett rágalmazás vagy becsületsértés csupán felhatalmazásra üldözhető. A felhatalmazást az 1922:VII. tc. 7. §-a értelmében a

m. kir. belügyminiszter adja meg. (532/1924. — B. H. T. VII. 814.)

K. 866. E. H. A közigazgatási bizottság vagy annak valamelyik albizottsága sérelmére elkövetett rágalmazás esetében a felhatalmazás megadására a belügyminiszter hivatott. (8551/1926. — B. H. T. VIII. 866.)

K. 905. J. E. Ha a sértett a csendőrségnek valamely tisztje vagy altisztje, ez a rágalmazás szempontjából oly tekintet alá esik, mint bármely más közhivatalnok. A felhatalmazást ilyen esetben a közvetlen felettes hatóság is megadhatja.

A felhatalmazás megadása csak akkor tartozik a m. kir. belügyminiszter hatáskörébe, ha a sértett a csendőrség a maga egészében, vagy legalább is önállóan működő részében. (6205/1927. — B. H. T. VIII. 905.)

K. 948. E. H. Ha a kir. közjegyző mint bírói kiküldött jár el a bíróság tagjaival, illetve hivatalnokaival egy tekintet alá esik e működése körében sérelmére elkövetett rágalmazás megtorlására tehát az igazságügyminiszter ad felhatalmazást. (719/1932. — B. H. T. IX. 948.)

K. 815. E. H. A Bv. 9. §-ának 6. pontja esetében nem elegendő a megszégyenítő vagy lealacsonyító kifejezés, hanem kellék az oly tényállítása vagy híresztelése, mely valóság esetében bűnvádi vagy fegyelmi eljárás oka lehet. (2673/1923. — B. H. T. VII. 815.)

K. 816. E. H. Felhatalmazásra hivatalból üldözendő rágalmazás vétsége esetén a bíróság a kir. ügyészség téves állásfoglalásának helyesbítésére nem jogosult; ha a sértett képviseli a vádat, a bíróság hivatalból nem intézkedhetik sem a vád törvényszerű

képviselete, sem pedig a hiányzó felhatalmazás beszerzése iránt ilyenkor köteles felmentő ítéletet hozni.

Ágostai evangélikus iskola tanítója közhivatalnok. (1427/1924. — B. H. T. VII. 816.)

K. 671. E. H. A felhatalmazás a bűnvádi eljárásnak nem valamely személy ellen, hanem a bűncselekmény miatt való megindításához szükséges. Ez okból közömbös, vajjon az illető személyek a felhatalmazásban megvannak-e nevezve. (5337/1915. — B. H. T. VI. 671.)

K. 674. E. H. A 3 hónapon túl megadott felhatalmazás nem tekinthető elkésetten megadottnak, mert a felhatalmazás megadása — a magánindítványtól eltérően — a 3 havi határidőhöz kötve nincs. (1835/1916. — B. H. T. VI. 674.)

K. 868. J. E. A felhatalmazás visszavonásának nincs helye. (4626/1926. — B. H. T. VIII. 868.)

K. 869. E. H. Ha a sértett közhivatalnok, aki ellen hivatásának gyakorlására vonatkozólag követtek el rágalmazást, vagy becsületsértést, a közszolgálat egyik ágából annak más, és olyan ágába megy át, mely más felettes, illetve felügyelő hatóság alá tartozik: úgy a felhatalmazás megadására az a felettes, illetőleg felügyelő hatóság jogosult, melynek hatósága alá tartozik a rágalmazás vagy becsületsértés által megtámadott közhivatalnoki hivatás (6063/1924. — B. H. T. VIII. 869.)

K. 927. J. E. A kir. bíróságok sérelmére általánosságban elkövetett becsületsértés esetében az igazságügyminiszter magánindítványát az elévülési időn belül, joghatályosan attól a naptól számított három hónap alatt terjesztheti elő, amely napon az elköve-

tett cselekmény tudomására jutott. (296/1931. — B. H. T. IX. 927.)

K. 1026. E. H. Felhatalmazásra üldözendő bűncselekményeknél a szabályszerű felhatalmazás mindaddig a bíróság elé terjeszthető, amíg annak módjában van a tényállást ily irányban kiegészíteni; az ilyen felhatalmazás tehát a fellebbezési bíróság elé is joghatályosan terjeszthető. (260/1935. — B. H. T. IX. 1026.)

K. 1027. E. H. A rendőrbíró hivatásának gyakorlására vonatkozó rágalmazás vétségének üldözéséhez szükséges felhatalmazás megadására a m. kir. belügyminiszter jogosult. (6460/1935. — B. H. T. IX. 1027.)

13. §. Valóság bizonyításának joga.

K. 675. E. H. A sértett büntetett előéletének a sértés szándékával való felhánytorgatása akkor is kizárja a valóság bizonyítását, ha a vádlott tényállításának bizonyítása végett jogerős bírói határozatra hivatkozik. (2386/1916. — B. H. T. VI. 675.)

K. 817. E. H. A valóság bizonyításának joga a vádlottat illeti meg, míg a sértettnek ily irányú, de csupán csatlakozó jellegű kívánsága csak a valóság bizonyításának egyéb törvényes feltételeit teszi mellőzhetőkké. Ennélfogva, mikor a vádlott a valóság bizonyítását nem kívánta, a sértettet nem illeti meg az ellenbizonyítás joga. (2440/1922. — B. H. T. VII. 817.)

K. 1028. E. H. A vádlottat nem fosztja meg a valóság bizonyíthatásától a vád tárgyává tett tényállítások használatának tagadása. (5015/1935. — B. H. T. IX. 1028.)

K. 1030. E. H. Ha a vádló a sajtóközleménynek csak egy részét teszi vád tárgyává, a bíróságnak jogában áll a közlemény egész tartalmára elrendelni a valóság bizonyítását, ha csak így szerezhet meggyőződést arról, hogy való vagy valótlan-e a vád tárgyává tett tényállás. (4851/1933. — B. H. T. IX. 1030.)

L. még a K. 1025. J. E.-t az 1. §. kapcsán s a K. 1031. E. H.-t a Bp. 463. §. kapcsán.

14. §. Valóság bizonyítása közérdek vagy jogos magánérdek megvédése esetén.

K. 1029. E. H. A Bv. 14. §-a esetében a valóság bizonyításának elrendelése kérdésében nincs jelentősége annak, hogy a főmagánvádló kívánja-e a valóság bizonyítását, ha tehát az inkriminált nyilatkozatra közérdek vagy jogos magánérdek megvédése céljából nem volt szükség, a főmagánvádló ezirányú kívánsága figyelembe nem vehető. (2994/1932. — B. H. T. IX. 1029.)

15. §. Anyagi jogi semmiségi panasz a Bv. 13—15. §.-ának megsértése miatt.

K. 906. E. H. A Bv. 13—15. §-ai a Bv. 16. §-án át anyagi jogi (a bűnösség kérdését érintő) rendelkezéseket tartalmazván, nyilvánvaló, hogy ezeknek megsértése nem alaki, hanem anyagjogi semmiségi okot valósít meg. Az alsóbíróságoknak abban a kérdésében való jogi állásfoglalása tehát, hogy a valóság bizonyításának a Bv. 13—15. §-ai szempontjából van-e helye, a Bp. 385. §. 1 a) pontjára alapított semmiségi panasz útján a m. kir. Kúria döntése alá bocsátható, még pedig tekintet nélkül arra, hogy az alsófokú bíróságoknak állásfoglalása miatt a Bp. 384. §. 9. pontja alapján jelentetett-e be semmiségi panasz vagy nem.

Ellenben a St. 53. és 54. §-aiban foglalt eljárási szabályok megsértésének orvoslása csupán a Bp. 384. §. 9. pontja alapján bejelentett semmiségi panasz keretében történhetik meg. (3584/1927. — B. H. T. IX. 906.)

16. §. Valóság bebizonyítása esetében felmentés.

K. 676. E. H. Valamely állított tény valósága akkor van bebizonyítva, ha a tényállításnak lényege beigazolást nyert, nem az a kellék, hogy az állításnak minden legkisebb részlete, árnyalata beigazoltassék, elég, ha az állított és bizonyított tény között egyensúly vagy legalább jelentőségbeli arány mutatkozik. (703/1918. — B. H. T. VI. 676.)

K. 677. E. H. A valóság bizonyítása esetében vádlottnak a rágalmazás vétségének vádja alól leendő felmentése végett a semmiségi panasz nem a Bp. 385 §. 1. c), hanem az ugyanazon §. 1. a) pontjára alapítandó és a felmentés is nem a Bp. 326. §. 3., hanem annak 1. pontja alapján történik. (4715/1918. — B. H. T. VI. 677.)

K. 903. E. H. Valamely tényre közvetlen utaló és becsületsértést magában foglaló kifejezés, a tény valósága esetén is, csak akkor vonható a Bv. 16. §-ának rendelkezése elá, ha a kifejezés használatára a való tény kellő alapot nyújt, vagyis, ha a kifejezésben foglalt sértés nem súlyosabb, mint a valónak bizonyult tény diffamáló volta.

A büntetőbíróság semmiféle társadalmi fórum határozatát — így a kaszinói választmányok kizáró határozatát — sem ismerheti el olyan döntő hatályúnak, amelyre ítéletét feltétlenül alapíthatja. (955/1927. — B. H. T. IX. 903.)

17. §. Hatóság előtt folyamatban levő ügyben tárgyalás alkalmával történt rágalmazó vagy becsületsértő tényállítás.

K. 818. E. H. A Bv. 17. §-a a bűnvádi vagy fegyelmi feljelentésben használt kifejezésekre egyáltalán nem alkalmazható. (2075/1924. — B. H. T. VII. 818.)

K. 819. J. E. A Bv. 17. §-ának helyes értelmezése szerint a „tárgyalás alkalmával" kitétel a rágalmazó és becsületsértő tényállításoknak vagy kifejezéseknek szóval történt használatára, nem pedig ügyiratban való előterjesztésére vonatkozik. — A „folyamatban levő ügy" megjelölés helyes értelme szerint a Bv. 17. §-a polgári bíróság előtt folyamatba tett ügyben beadott összes ügyiratokban, így tehát a polgári pert megindító keresetlevélben foglalt tényállításokra és kifejezésekre is vonatkozik, de nem vonatkozhatik bűnvádi vagy fegyelmi feljelentésben foglalt rágalmazó állításokra, mert ezek a Btk. 227. §-a, vagy a Bv. 20 §-a szempontjából eshetnek elbírálás alá. (711/1925. — B. H. T. VII. 819.)

K. 820. E. H. Képviselőtestületi ülés nem tekinthető a Bv. 17. §-ában megjelölt tárgyalásnak. (2996/1924. — B. H. T. VII. 820.)

K. 821. J. E. A közvádló a Bv. 17. §-a szempontjából ügyfélnek nem tekinthető s így a tárgyaláson ellene használt rágalmazó vagy becsületsértő kifejezések nem esnek a Bv. 17. §-a alá. A Bv. 17. §-ában meghatározott okból a vádtanács az eljárást a Bp. 264. §. 1. p. alapján meg nem szüntetheti, a kir. járásbíróság pedig az eljárást Bp. 527. §-a alapján

meg nem tagadhatja. Rágalmazás és becsületsértés miatt emelt vád esetében a vádtanács az eljárást valóság bizonyítása címén meg nem szüntetheti. (5698/1924. — B. H. T. VII. 821.)

K. 870. E. H. A peres felek ügyében döntő, azok felett álló bíró nem ügyfél, tehát vele szemben a Bv. 17. §-ában körülírt mentességre hivatkozni nem lehet. (7834/1925. — B. H. T. VIII. 870.)

K. 907. J. E. A Bv. 17. §-ának első bekezdése a tanunak vallomása vagy egyéb nyilatkozatai tekintetében nem alkalmazható. A tanunak vallomásáért való jogi felelősségi köre. (948/1928. — B. H. T. VIII. 907.)

K. 949. E. H. A Bv. 17. §. első bekezdése szerint a mentesség szempontjából csak azt kell vizsgálni, hogy a folyamatban levő ügyben az ügyirat, fogalma alá eső iratban és az ügyfélre vonatkozóan tett kijelentés a kérdéses ügyre vonatkozik-e, ellenben nem szükséges annak vizsgálata, hogy ezek a kifejezések az azt használó ügyfél érdekében szükségesek voltak-e, mert ez az utóbbi feltétel csak a Bv. 17. §-ának második bekezdésében szabályozott mentesség szempontjából bír jelentőséggel. Az ügyfelek alatt az ügyfelek képviselőit is érteni kell. (5896/1933. — B. H. T. IX. 949.)

K. 950. E. H. A Bv. 17. §. második bekezdésében foglalt mentesség a felet akkor is megilleti, ha a nyilatkozat nem a konkrét ügyben szereplő valamely személyre, pl. tanura, szakértőre vonatkozik; az egyedüli kellék az, hogy a nyilatkozat az üggyel összefüggő s az ügyfél érdekében szükséges legyen. (3478/1933. — B. H. T. IX. 950.)

18. §. Sértett jogellenes viselkedése miatti felmentés. Költségek.

K. 678. E. H. Ha a bíróság becsületsértés vétségének vádja esetében a vádlott bűnösségét megállapítja, a bűnügyi költséget akkor is a vádlott köteles megtéríteni, ha a bíróság a vádlottat az 1914: XLI. tc. 18. §-a alapján a büntetés alól felmenti. (10.258/1915. — B. H. T. VI. 678.)

L. még a 15. J. D.-t a Bp. 385. §-a kapcsán.

K. 900. E. H. A Bv. 18. §-ában írt rendelkezésnek a rögtönösség nem eleme.

A becsületsértés tényállítás használata által is elkövethető akkor, ha a tényállítások közmegvetésre, sem büntető, vagy fegyelmi eljárás megindítására nem szolgálhatnak alapul, hanem csupán arra alkalmasak, hogy annak, akivel szemben használtattak, társadalmi megbecsülését csökkentsék.

A bűnügyi költségekre vonatkozó ítéleti rendelkezés semmisségi panasszal nem támadható meg. (674/1927. — B. H. T. IX. 900.)

19. §. Nyomban viszonzott kölcsönös rágalmazás vagy becsületsértés esetében felmentés. Költségek.

K. 681. J. E. Ha a vádlott a Bv. 19. §-a alapján a büntetés alól felmentetik, ezért a bűnügyi költségeket mégis megfizetni tartozik. (201/1921. — B. H. T. VI. 681.)

II. RÁGALMAZÁS HATÓSÁG ELŐTT.

20. §. Hatóság előtti vádolás.

K. 865. J. E. A Bv. 20. §-a alá eső hatóság előtti rágalmazás vétsége miatt indított bűnügyben

az esetben, ha ennek a cselekménynek tényálladéki elemei a vádlott terhére meg nem állapíthatók, pusztán vádolás (feljelentés) ténye alapján a vádlott a Bv. 1. §-a alá eső rágalmazás vagy a Bv. 2. §-a alá eső becsületsértés vétségében bűnösnek nem mondható ki, de nem állapítható meg ez utóbbi szakaszok alapján a vádlott bűnössége a feljelentést követőleg a bűnvádi üldözés szorgalmazására irányuló perbeli jogok gyakorlása (nyomozást megszüntető határozat elleni felfolyamodás, a vád képviseletének átvételére való jelentkezés stb.) miatt sem. (6965/1926. — B. H. T. VIII. 865.)

K. 951. J. E. A Bv. 20. §-ában meghatározott rágalmazás esetében a sértett csak azon naptól számított 3 hónap alatt terjesztheti elő magánindítványát, mely napon az előző ügyben hozott megszüntető határozat részére kézbesíttetett. (5818/1932. — B. H. T. IX. 951.)

K. 1032. J. E. Közhivatalnok által hivatali hatáskörében a felettes hatóság felhívására adott jelentésben foglaltak miatt a rágalmazás vétsége nem állapítható meg. Amennyiben a közhivatalnokot e részben szándékos kötelességszegés terhelné, felelőssége a Btk. 471. §-ába ütköző hivatali visszaélés címén állhat be. (1251/1937. — B. H. T. IX. 1032.)

K. 1033. J. E. A Bv. 20. §-ába ütköző vétség akkor is megállapítható, ha a sértett ellen tett feljelentés, vagyis vádolás folytán ellene nem is indult bűnvádi vagy fegyelmi eljárás. (5287/1937. — B. H. T. IX. 1033.)

21. §. Magánindítvány a hatóság előtti vádolás esetében.

K. 682. E. H. A hatóság előtt való rágalmazás vétsége magánindítványra üldözendő akkor is, ha a

sértett közhivatalnok s a vád hivatásának gyakorlására vonatkozott. (2905/1916. — B. H. T. VI. 682.)

K. 871. J. E. A Bv. 21. §-a értelmében a Bv. 20. §-a alá eső vétség miatt magánindítvány alapján, nem pedig felhatalmazásra indul meg a bűnvádi eljárás s ennek folytán ezen cselekményre vonatkozólag nem a Bp. 2. §. harmadik bekezdésében foglalt az a szabály nyer alkalmazást, hogy a vád képviseletére kizárólag a kir. ügyészség jogosult, hanem e szakasz második bekezdése, mely szerint a Bp. 42. §-ában meghatározott esetekben a kir. ügyészség helyett a sértett veheti át a vád képviseletét. (6491/1926. — B. H. T. VIII. 871.)

IV. HITELRONTÁS.

24. §. Hitel veszélyeztetése vagy hitelképesség csökkentése.

K. 683. E. H. Hitelrontás sajtóvétségénél ténykérdés teendő fel úgy a tényállítás valóságára, mint a hitelképesség csökkentése és veszélyeztetésére, mert e nélkül a jogi felülvizsgálatnak nincs alapja. (4/1916. — B. H. T. VI. 683.)

K. 872. E. H. Ha a hitelrontásnak sajtó útján két külön közleményben elkövetett vétségéről van szó, a bűncselekményeknek a folytatólagosságból támadt jogi egysége nem állapítható meg, mert a sajtóra vonatkozó anyagi jogszabály az, hogy ahány a közlemény, annyi a bűncselekmény, még ha azok egymással összefüggésben vannak vagy gondolatilag egységes cikknek folytatólagos részei is. (2391/1926. — B. H. T. VIII. 872.)

K. 873. E. H. Hitelrontás esetében a hitelrontó tény valótlanságát hivatalból kell bizonyítani. (3248/1925. — B. H. T. VIII. 873.)

K. 908. E. H. A Bv. 24. §-ában foglalt törvényes intézkedés nem az erkölcsi és tudományos hitelt, hanem a gazdasági vagyoncélt szolgáló hitelt és hitelképességet és az ahhoz fűződő érdeket kívánja védelemben részesíteni, míg az egyén általános — társadalmi vagy tudományos — értékét veszélyeztető támadások ellen a Bv. törvénynek a rágalmazás és becsületsértés vétségeiről rendelkező része lévén hivatva védelmet nyujtani: a társadalmi vagy tudományos működés bírálata nem hitelrontás. (4887/1927. — B. H. T. IX. 908.)

K. 952. E. H. Hitelrontás megállapításához nem kell rosszhiszeműség, vagyis a valótlanság tudatában való állítás, megvan a bűncselekmény akkor is, ha a tettes valónak hitte és e hitben adta tovább a valótlan tényt. (612/1930. — B. H. T. IX. 952.)

27. §. Eljárás felfüggesztése.

K. 971. J. E. A rágalmazás miatt indított eljárás a Bv. 27. §-a alapján nem függeszthető fel akkor, ha azon tény miatt, melynek valóságára nézve a bizonyítást elrendelték, a bűnvádi eljárás csak azért nem folytatható, mert a terhelt mentelmi jogát nem függesztették fel. (1245/1930. — B. H. T. IX. 971.)

29. §. Valóság bizonyítására vonatkozó előterjesztés járásbíróság előtti ügyben.

K. 874. J. E. Az 1914:XLI. tc. 29. §-ának második bekezdése értelmében a kir. járásbíróság előtt folyamatban levő eljárásban a valóság bizonyítására vonatkozó előterjesztést a védő akkor is megteheti, ha a terhelt a tárgyaláson jelen volt és ilyen előterjesztést nem tett. (4911/1925. — B. H. T. VIII. 874.)

1914:XIV. törvénycikk a sajtóról. (St.)

1. FEJEZET. BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK.

2. §. Sajtótermék fogalma.

K. 1016. E. H. A műszaki úton sokszorosított dombormű is a sajtótermék fogalma alá eshetik. (4753/1938. — B. H. T. IX. 1016.)

3. §. Időszaki lap fogalma.

K. 1017. E. H. A kőnyomatos hirlaptudósító is időszaki lap és személyzete a St. 33—36. §-ai értelmében fokozatosan felel az átvevő időszaki lapban megjelent közleményért, az átvevő lap személyzete pedig a szerzőség tekintetében kiesik a felelősségből. (1400/1931. — B. H. T. IX. 1017.)

K. 1018. E. H. A lap időszaki jellegének megállapítására nincsen befolyása annak a körülménynek, hogy a lap miniszterelnöki engedély nélkül jelenik meg. (3589/1938. — B. H. T. IX. 1018.)

II. FEJEZET. SAJTÓRENDÉSZET.

A sajtótermékek terjesztéséről.
8. §. Terjesztésre irányuló szándék.

K. 943. E. H. Nem lehet sajtóbűncselekményről szó, ha a kinyomatás nem a terjesztésre irányuló szándékkal történt. (4721/1930. — B. H. T. IX. 943.)

A helyreigazítási jogról.

21—22. §. Helyreigazító eljárás.

K. 644. E. H. A St. 21. §-ában szabályozott helyreigazító panasz feletti tárgyalás nem nyilvános.

Ehhez képest hatóság engedélye nélkül sem a feleknek az ily tárgyaláson tett nyilatkozatát, sem pedig a bíróságnak az ily tárgyaláson hozott ítéletét közzétenni nem szabad. (5910/1916. — B. H. T. VI. 644.)

K. 661. E. H. Ha a szerkesztő a helyreigazító nyilatkozat közzétételére vonatkozó kötelességének törvényszerűen eleget nem tesz és emiatt a nyilatkozó panasszal fordul a kir. járásbírósághoz, a szerkesztőnek joga van ugyan arra, hogy bizonyítsa a helyreigazítás valótlanságát, de ezzel a joggal csupán akkor élhet, ha kéznél levő, kész, nyomban elővehető bizonyítékot ajánl föl, bizonyításfelvétel végett azonban tárgyalást elnapolni nem lehet. (77/1921. — B. H. T. VI. 661.)

K. 1020. J. E. A helyreigazító eljárás során az érdemi döntés 3 napon belül meghozandó és semilyen címen el nem halasztható; — a szerkesztő a költségekben csak akkor marasztalható el, ha az eljárásra az ő magatartása adott okot, — ha a bíróság a panasznak helyt ad s a szerkesztőt a helyreigazító nyilatkozat közzétételére utasítja, a költségek viselésére csak a szerkesztőt lehet kötelezni, a kiadó tehát a hírlapbiztosíték erejéig sem felel; — a bíróságnak jogában áll a helyreigazító nyilatkozatot a törvénynek (St. 20. §.) meg nem felelő rész törlésével helyesbíteni. (5068/1934. — B. H. T. IX. 1020.)

5. Büntető rendelkezések.

24. §. 5. pont. Felelős szerkesztő megjelölése.

K. 1021. E. H. Nem állapítja meg a St. 24. §. 5. pontja alá eső vétséget a kiadónak az a ténye, hogy a felelős szerkesztőnek szabadságra távozását a törvényhatóság első tisztviselőjénél nem jelenti be, ha a felelős szerkesztőnek ebbeli minőségéből folyó

sajtójogi felelőssége távollétében hatályban marad. (3751/1935. — B. H. T. IX. 1021.)

24. §. 9. pont. Magzatelhajtásra szolgáló mód ajánlása.

K. 662. E. H. A St. 24. §-ának 9. b) pontjában foglalt rendelkezés általában eltiltja magzatelhajtásra szolgáló módnak vagy alkalomnak sajtótermékben való ajánlását, ehhez képest e vétség tényálladéka szempontjából az ajánlott módnak vagy alkalomnak a magzatelhajtásra való alkalmassága közömbös. A St. 24. §-ának 9. b) pontjában meghatározott vétség esetében — a St. 32. §. szerint — nem kivételes sajtófelelősségnek a szabályai, hanem a Btk. általános rendelkezései irányadók; ehhez képest a közzétevő tettestársa annak, aki a tilos tartalmú hirdetést megfogalmazza és a közzétételt megrendeli. (4772/1918. — B. H. T. VI. 662.)

28. §. Biztosítékadás nélkül politikai közlemény.

K. 578. E. H. Időszaki lapban a törvényben előírt biztosíték nélkül politikai tartalmú közlemény közzététele az 1914:XIV. tc. 28. §-ának 2. pontja szerinti kihágás. (3544/1914. — B. H. T. V. 578.)

K. 579. E. H. A biztosítékadásra köteles lap a biztosíték szabályszerű felmondása után politikai tartalommal nem jelenhet meg, bárha a biztosíték visszafizetése nem is történt meg. (6786/1914. — B. H. T. V. 579.)

K. 1019. E. H. Ha az időszaki lap kiadója a nyomdavállalatban beállott változást a törvényhatóság első tisztviselőjénél törvényes időben bejelenti, a St. 28. §. 2. pontjában meghatározott kihágás az

esetben sem létesül, ha az időszaki lapot tovább is kiadják, bár a bejelentésre a törvényhatóság első tisztviselője nem nyilatkozott. (2787/1932. — B. H. T. IX. 1019.)

III. FEJEZET. SAJTÓJOGI FELELŐSSÉG.

32. §. Sajtó útján elkövetett bűncselekmények.

K. 13. J. D. A St. 32. §-a értelmében sajtó útján elkövetett vétségnek kell minősíteni az 1921:III. tc. 7. §-ának első bekezdésébe ütköző vétséget, ha a magyar állam vagy a magyar nemzet megbecsülésének csorbítására vagy hitelének sértésére alkalmas valótlan tényt sajtótermékben állítják vagy terjesztik.

A sajtó útján elkövetett bűncselekmény fogalmához a St. 32. §-a csupán azt kívánja meg, hogy ennek a bűncselekménynek tényálladékát a sajtótermék magában foglalja; azt azonban nem írja elő, hogy ama bűncselekmény ismérvei, avagy azoknak akárcsak egyike is magából a sajtótermékből félreérthetetlenül ki is tűnjék. (1925. jan. 21. — B. H. T. VII.)

K. 800. E. H. Az élőszóval való állítás vagy terjesztés akkor sem sajtódeliktum, ha az állított vagy terjesztett eseteket más harmadik személy nyomtatvány útján közzéteszi. (6763/1922. — B. H. T. VII. 800.)

33. §. A szerző felelőssége.

K. 663. E. H. Szerzőnek tekintendő, ki bár megfelelő képesség hiányánál fogva nem tudta volna a cikket megírni, azt azonban megrendelte, mással iratta meg s az előtte felolvastatván, azt helyben-

hagyta és hozzájárult a cikk közzétételéhez. (1125/1917. — B. H. T. VI. 663.)

K. 802. E. H. A szerzői minőségben vádlott egyéneknek szerzői minőség hiánya indokából való felmentése nincsen útjában annak, hogy ezek egyikének szerkesztői felelőssége megállapíttassék. (1806/1922. — B. H. T. VII. 802.)

K. 944. E. H. A felelős szerkesztő sajtójogi felelőssége beáll, ha a szerzőt a mentelmi jog védi s az országgyűlés illető háza őt a bíróságnak nem adja ki.

A Te. 125. §-ának alkalmazása kérdésében nincs semmisségi panasznak helye. (4528/1933. — B. H. T. IX. 944.)

K. 1022. E. H. Ha valaki hirlapíró előtt abban a tudatban közöl híranyagot, hogy az utóbbi azt lapja számára fel fogja dolgozni s a hirlapíró a vele közölteket valóban közzéteszi, — mint szerzőtársak felelősek. (3169/1935. — B. H. T. IX. 1022.)

K. 1023. E. H. A szedő szerzőként felel, ha a kéziratot olyan szándékos változtatással szedi ki, amely a közleményt büntetendővé teszi. (4460/1933. — B. H. T. IX. 1023.)

34. §. A kiadó felelőssége.

K. 803. E. H. A St. 34. és 35. §-ai értelmében a kiadó akkor mentesül a sajtójogi felelősség alól, ha a szerzőt (szerkesztőt) felelősségre vonás céljából a bíróság rendelkezésére bocsátja, még pedig úgy, hogy az ellen a bűnvádi eljárás tényleg meg

is indítható legyen. Nem tesz eleget ezen kötelezettségének a kiadó, ha pl. a szerző ismeretlen helyen vagy külföldön olyan államban tartózkodik, ahonnan kiadatásának helye nincs. Nem áll meg a törvénynek oly magyarázata, mintha a kiadó csak akkor menekülne a sajtójogi felelősség alól, ha a szerző (szerkesztő) jogerősen elítéltetett, vagy éppen büntetését ki is töltötte. (53/1925. — B. H. T. VII. 803.)

35. §. A felelős szerkesztő felelőssége.

K. 810. E. H. Ha a szerkesztő a vádirat elleni kifogások beadását követő perszaknak nevezi meg az inkriminált sajtóközlemény szerzőjét, úgy a szerkesztő által megnevezett szerző bűnössége még akkor sem állapítható meg, ha a szerzőséget beismeri. (475/1924. — B. H. T. VII. 810.)

K. 878. E. H. Ameddig a sajtójogi felelősséget az anyagi és alaki sajtójog szabályai szerint a sajtójogilag felelős személyek valamelyike ellen érvényesíteni lehet, addig nem kerülhet sor a csupán kisegítő, de a sajtójogi szabályokat hatályon kívül nem helyező 1921:III. tc. 12. §-ában említett eljárásra.

A felelős szerkesztő csak akkor mentesül, ha a szerzőt oly módon bocsátja a bíróság rendelkezésére, hogy a bíróság azzal szemben a sajtójogi felelősségre vonást alkalmazásba is vehesse. (4852/1925. — B. H. T. VIII. 878.)

36. §. A nyomdász felelőssége.

K. 664. E. H. Sajtó útján elkövetett bűncselekményért a nyomdász csupán végső fokozatban és akkor is csak abban az esetben felelős, ha a sajtó-

terméken valamely más felelős személy feltüntetve nincs és ennek folytán mást nem lehet felelősségre vonni. Ha tehát a nyomtatványon más felelősségre vonható személy (szerző, szerkesztő, kiadó) fel van tüntetve, e személyek azonban más okból nem vonhatók felelősségre, a nyomdatulajdonost sajtójogi felelősség nem terheli. (140/1921. — B. H. T. VI. 664.)

37. §. A közlő felelőssége.

K. 804. E. H. A közlő szerzősége csak akkor állapítható meg, ha a közlés szerző akarata ellenére történik. Ha a szerkesztő a kifejezett tiltó rendelkezés nélkül hozzájuttatott cikkét leközli: e rendelkezés szerinti felelősség nem áll meg. (5429/1923. — B. H. T. VII. 804.)

39. §. Vagyoni kár megtérítése és nem vagyoni kárért elégtétel.

K. 805. E. H. Sértett utánjárási és ügyvédi költségei a St. 39. §. rendelkezései alá esnek. (3967/1924. — B. H. T. VII. 805.)

K. 897. E. H. A sértettnek a nem vagyoni kárért járó pénzbeli elégtételhez való igénye nemcsupán járuléka a vagyoni kár megtérítéséhez való igényének, hanem ettől függetlenül és önállóan is érvényesíthető jog.

A Bp. 5. §-ának utolsó bekezdése a nem vagyoni kár meg-, vagy meg nem állapítása kérdésében a perorvoslatot nem zárja ki. (7237/1927. — B. H. T. IX. 897.)

K. 979. E. H. A sértett a kiadó ellen a sajtóközlemény által okozott vagyoni és nem vagyoni kárát akkor is érvényesítheti, ha a sajtóbeli közlemény nem is valósított meg bűncselekményt, de csak abban az esetben, ha a közlés körül akár a kiadó maga, akár annak oly szerve vagy alkalmazottja, akinek ebbeli cselekvéséért vagy mulasztásáért a kiadó felel, oly jogellenes magatartást tanusított, amely az általános magánjog szabályai szerint kártérítési kötelezettséget von maga után. (4960/1933. — B. H. T. IX. 979.)

40. §. Kártérítésért fokozatos felelősség.

K. 978. E. H. A polgári bíróság előtt kártérítő perben a sajtótörvény 40. §-ának a fokozatos felelősséget szabályozó különleges rendelkezései csak sajtó útján elkövetett bűncselekménnyel kapcsolatosan, vagyis csak akkor nyerhetnek alkalmazást, ha az arra jogosult büntetőbíróság megállapította, hogy a közlemény sajtó útján elkövetett bűntett, vétség vagy kihágás tényálladékát valósítja meg. (7622/1927. — B. H. T. IX. 978.)

K. 805. E. H. Amennyiben az alsóbíróságok a bűnügyi költség viselésében egyedül és közvetlenül a vádlottat marasztalták, az idevonatkozó ítéleti rendelkezés a Bp. 385. §. utolsó bekezdése értelmében hivatalból megsemmisítendő s a felelősség a St. 40. §-a értelmében állapítandó meg. (3967/1924. — B. H. T. VII. 805.)

43. §. Ítélet közzététele.

K. 17. J. D. Az ítéletnek a St. 43. §-a és a Bv. 28. §-a szerinti közzétételét a sértett félnek erre vo-

natkozólag a tárgyalás alatt kifejezett kívánalma nélkül nem lehet elrendelni s a sértett fél erre vonatkozó kívánalmának hiányát a kir. ügyésznek a főtárgyaláson előterjesztett indítványa nem pótolja. (1928. ápr. 24. — B. H. T. IX. 899.)

K. 806. E. H. A St. 43. §-ában említett sértett fél elnevezés alatt mindig a vádlót kell érteni. A kir. ügyésznek mint közvádlónak a főtárgyaláson tett amaz indítványa, hogy az ítélet indokaival együtt valamely belföldi lapban tétessék közzé, a sértett fél erre vonatkozó kívánatának hiányát pótolja. (797/1924. — B. H. T. VII. 806.)

K. 898. J. E. A St. 43. §-ának 2. bekezdésében foglalt az a szabály, amely szerint a sértettnek a tárgyalás alatt kifejezett kívánatára a bíróság elrendeli, hogy az elítélt az ítéletet indokaival együtt a bíróságtól meghatározott lapban közzététesse, az 1914:XLI. tc. 28. §-a értelmében az ezen utóbbi törvény alá eső, nem sajtó útján elkövetett rágalmazás és becsületsértés esetében is alkalmazandó. (3927/1915.) — B. H. T. IX. 898.)

K. 945. J. E. A St. 43. §. negyedik bekezdésének alkalmazása esetében az ügyben hozott összes ítéleteket egész terjedelmükben közzé kell tenni, kivéve, ha a bíróság a szakasz utolsó bekezdése értelmében egyes rágalmazó vagy becsületsértő kitételeknek kihagyását rendeli el. (6668/1929. — B. H. T. IX. 945.)

44. §. Hív szellemben közlés.

K. 666. E. H. A St. 44. §-a szerinti vétséget gondatlanságból is el lehet követni. Az 1897:XXXIV. tc. 20. §-ának tettese a St. 44. §-a szerinti mentességet nem veheti igénybe. A St. 44. §-ának fennforgása a

Bp. 385. §. 1/b. pontja szerinti semmisségi ok. (3515/1920. — B. H. T. VI. 666.)

K. 807. E. H. Nem hív szellemben való közlése egy törvényszéki tárgyalásnak az, ha a cikk írója a tárgyalásnak — bár hív szellemben — csak egyes részeit ismerteti, ellenben elhallgat oly részleteket, amelyeknek ismerete nélkül teljes hű képet nem lehet alkotni a tárgyalásról.

Aki a vádlottnak és védőjének a főtárgyaláson elmondott beszédét közli csak, arról azonban említést sem tesz, hogy a sértett és képviselője is nyilatkoztak a tárgyaláson, nem hivatkozhatik a St. 44. §-ában biztosított mentességre. (934/1924. — B. H. T. VII. 807.)

K. 896. E. H. Tiltott közlés vétségével anyagi halmazatban megállapítandó a bűncselekmény, melyet a sajtóközlemény tartalma megvalósít, ha nem maga a tiltott közlés, azaz a tiltottan közölt irat tartalma állapít meg egyúttal más, súlyosabban büntetendő cselekményt. Anyagi halmazat forog tehát fenn, ha a tiltottan közölt irat nem is foglalja magában azt a büntetendő cselekményt, amelyet a sajtóközlemény annak inszinuál. (4750/1927. — B. H. T. IX. 896.)

K. 946. J. E. A rendőrkapitányság által vezetett úgynevezett „Sajtókönyv" olyan nyilvános irata a rendőrségnek, amelybe a rendőri természetű hírek vezettetnek be, s amely bárki által megtekinthető, minélfogva az abban foglalt adatoknak hív szellemben és igazán való közlése miatt a St. 44. §-a értelmében bűnvádi eljárás nem indítható. (2165/1929. — B. H. T. IX. 946.)

K. 947. E. H. A polgári perben, benyujtott kereset általában nem nyilvános irat, leközlése tehát

bűncselekményt állapít meg, hacsak a sajtóközlemény nem hű és igaz szellemű közlése a nyilvános tárgyaláson történteknek. (2720/1933. — B. H. T. IX. 947.)

1932:VI. törvénycikk az uzsoráról.

1. §. Uzsorás szerződés meghatározása.

K. 642. E. H. A sértett által fizetendő szövetkezeti tagsági díjak, mint a kölcsön után járó ellenszolgáltatások veendők számba, ha a sértett csakis a kölcsön elnyerése végett lépett a szövetkezet tagjai közé. Abból, hogy a sértett a reánézve terhes kikötést elfogadta, megállapítható, hogy a sértett szorult helyzetben volt és hogy azt a vádlott tudta. (1304/1913. — B. H. T. VI. 642.)

Munkabéruzsora.

K. 701. E. H. Munkabéruzsora megállapítása, mikor a munkaadó — a munkavállaló iparos tisztességében bízva — előre állapodik meg az ellenszolgáltatásban, mert föltételezi, hogy az iparos tisztességes haszonnal megelégszik, az iparos azonban a munka teljesítése után túlzott követeléssel lép fel és a munkaadót az elé az alternatíva elé állítja, hogy vagy kifizeti a túlzott követelést, vagy per esélyeinek teszi ki magát. (2034/1921. — B. H. T. VI. 701.)

1920:XV. tc. az árdrágító visszaélésekről. (Áv.)

1. §. Közszükségleti cikkek.

K. 685 E. H. A házi mérleg közszükségleti cikk. (2/1921. — B. H. T. VI. 685.)

K. 686. E. H. A szesz közszükségleti cikk. (245/1921. — B. H. T. VI. 686.)

K. 687. E. H. Az arany, mivel az államnak hitele és teljesítőképessége szempontjából nélkülözhetetlen — közszükségleti cikk. (518/1921. — B. H. T. VI. 687.)

K. 688. E. H. Az ezüstérmék közszükségleti cikkek. (5219/1921. — B. H. T. VI. 688.)

K. 689. E. H. A távirdák és távbeszélők felszereléséhez szükséges porcellán harangszigetelők közszükségleti cikkek. (935/1921. — B. H. T. VI. 689.)

K. 690. E. H. A fényűzési cikkek nem közszükségleti cikkek. A tejszínhabos csokoládé fényűzési cikk. (5601/1921. — B. H. T. VI. 690.)

K. 691. E. H. A női csipkegallér közszükségleti cikk. (1909/1921. — B. H. T. VI. 691.)

K. 692. E. H. A dísztemetés céljára beszerzett tárgyak nem közszükségleti cikkek. (2473/1921. — B. H. T. VI. 692.)

K. 693. E. H. A személyfuvarozás közszükséglet kielégítésére szolgáló munkateljesítés, még ha a bérkocsit jelmezestélyen megjelenés céljából vették is igénybe. (2250/1921. — B. H. T. VI. 693.)

K. 707. E. H. A szivar közszükségleti cikk. (1713/1921. — B. H. T. VI. 707.)

1. §. 1. pont. Hatóság meghatározása. Magasabb ár követelése.

K. 694. E. H. A központi tejcsarnoknak nem hatóság és nem jogosult a tej tájékoztató árának megállapítására. Az a kérdés: hogy a legmagasabb ár megállapítására a törvény értelmében melyik ha-

tóság jogosult, nem tény-, hanem jogkérdés. (780/1921. — B. H. T. VI. 694.)

K. 697. E. H. A „követel" szó fogalmát az 1920: XV. tc. alkalmazása szempontjából kimeríti már az olyan puszta kijelentés is, mely szerint valaki közszükségleti cikk árát a megengedettnél magasabb árra mondja. (517/1921. — B. H. T. VI. 697.)

1. §. 2. pont. Méltányos hasznot meghaladó nyereség. Árúuzsora.

K. 698. E. H. Az 1920:XV. tc. 1. §. 2. pontjában meghatározott bűncselekmény nem a tájékoztató ár túllépése, hanem a méltányos hasznot meghaladó nyereség elérése által követtetik el; büntetőjogi következmények nélkül követelhető a tájékoztató árnál magasabb ár, ha ez a többlet nem nyereség, avagy nyereség ugyan, de méltányos haszontöbblet. (304/1921.)

Árúuzsorát meg lehet akkor is állapitani, ha az egyik fél (agent provocateur) részéről hiányzik a jogügylet létrejöttéhez a magánjogi szabályok szerint szükséges komoly akaratnyilvánítás. Ennek hiánya az ügyletben résztvevő személyeknek büntetőjogi felelősségét nem érinti. Az agent provocateur, ha hivatalos kötelességében járt el, büntetőjogi felelősségre nem vonható. (304/1921. — B. H. T. VI. 698.)

K. 699. E. H. A megromlott cikk eladási árának megszabásánál nem vehető alapul a romlatlan állapotban vett cikk ára. (4945/1921. — B. H. T. VI. 699.)

K. 714. E. H. Árdrágító visszaélés esetében nem csupán a Btk. 61. §-ában említett tárgyak, hanem azok a cikkek is elkobzandók, amelyekre nézve a

bűncselekmény elkövettetett. — Az 1920:XV. tc. 1. §. 2. bek. foglalt rendelkezés tehát nem lép a Btk. 61. §-a helyébe, hanem amellett csak többlet, amelynek fölvételét az 1920:XV. tc.-be ütköző bűncselekményeknek különleges természete tette indokolttá. (3837/1921. — B. H. T. VI. 714.)

1. §. 3. pont. Másik szerződő fél szorult helyzetének kihasználása. Munkabéruzsora.

K. 93. T. H. Az 1920:XV. tc. 1. §-ának 3. pontja orvosra hivatásából folyó munkateljesítésének körében nem alkalmazható. (1922. jún. 13. — B. H. T. VII.)

1. §. 4. pont. Üzérkedés. Lánckereskedés.

K. 702. E. H. Az üzérkedés fogalma a nyerészkedést feltételezi ugyan, de az 1920:XV. tc. 1. §-ának 4. pontja a nyerészkedést nem mint eredményt, hanem csak mint célzatot kívánván meg, elköveti ezt a vétséget az is, aki űzérkedés céljából közszükségleti cikk árát az árunak a fogyasztóhoz juttatása végett nem szükséges kereskedéssel drágítja, még ha reá nézve ez a közbenső kereskedése veszteséggel járt volna is. (3743/1921. — B. H. T. VI. 702.)

K. 703. E. H. Az 1920:XV. tc. 1. §. 4. pontjába ütköző vétség létrejötte szempontjából közömbös, vajjon az elért nyereség a méltányos hasznot meghaladja-e, de sőt közömbös még az is, hogy a cselekmény haszonnal járt-e s nem függ ezen vétség, mint veszélyeztető cselekmény attól sem, vajjon áremelkedés tényleg bekövetkezett-e. (4136/1921. — B. H. T. VI. 703.)

K. 704. E. H. Az 1920:XV. tc. 1. §. 4. pontjában meghatározott vétség be van fejezve akkor is, ha a

nyerészkedésre irányuló célzattal megvásárolt közszükségleti cikk átvétele még nem történt meg. (2321/1921. — B. K. T. VI. 704.)

K. 705. E. H. Az üzérkedés fogalma nem függ az ártúllépések számától. (497/1921. — B. H. T. VI. 705.)

K. 708. E. H. Az a kereskedő, aki a kereskedése rendes forgalmát meghaladó mennyiségű árut szerez be, nem szolgálja a tisztességes kereskedelem célját, hanem azt a célt, hogy az árufelhalmozás folytán a kereslet és kínálat között kívánatos egyensúlyt megzavaró áruszükség álljon be. Az ilyen tevékenység alkalmas az árdrágításra és kimeríti az üzérkedés fogalmát. (1779/1921. — B. H. T. VI. 708.)

K. 709. E. H. A közszükségleti cikkel árdrágításra alkalmas módon való üzérkedés a cselekmény természete szerint aljas indokból elkövetett cselekménynek tekintendő, ennek folytán az 1920:XV. tc. 1. §. 4. pontjába ütköző vétség miatt kiszabott büntetés a Bn. 2. §. 3. pontja szerint nem függeszthető fel. (2440/1921. — B. H. T. VI. 709.)

K. 700. E. H. Valamely üzem vagy vállalat keretében elkövetett árúuzsora miatt személyes tevékenységük fokához képest tettesként vagy részesként büntetőjogilag felelősek mindazok, akik az uzsorás ár követelésében s ezáltal az árak drágításában közreműködtek. Bűnös tehát az üzem vagy vállalat tulajdonosa vagy üzletvezetője, ki az uzsorás árt megszabja, éppúgy, mint az üzem vagy vállalat alkalmazottja vagy megbizottja, aki az uzsorás árt a fogyasztóközönségtől közvetlenül követeli. — Az alkalmazotti viszony és a szolgálatadónak abból kifolyólag adott utasítása nem mentesíti az alkalmazottat vagy megbízottat. (6117/1921. — B. H. T. VI. 700.)

K. 706. E. H. Az áru rendes forgalmi útja az, ha az áru a termelőtől a nagykereskedőhöz, a nagykereskedőtől a kiskereskedőhöz s ettől a fogyasztóhoz jut. Ez a láncolat árdrágításra alkalmas módon, meg van zavarva akkor is, ha közben az áru a nagykereskedőtől a kiskereskedőhöz vezető útjában más nagykereskedő, avagy kiskereskedőtől a fogyasztóhoz vezető útjában más kiskereskedő kezén megy át, mert minden egyes közbenső továbbeladás az árú vételárát a fogyasztó rovására drágítja. (3180/1921. — B. H. T. VI. 706.)

1. §. 6. pont. Árúcsempészet.

K. 875. E. H. 1920:XV. tc. 1. §. 6. pontjának az a része: „vagy a minisztérium tilalma ellenére külföldre vagy az ország megszállott területére kivisz (árucsempészet)", az 1924:XIX. tc. 178. §-a értelmében hatályát vesztette. Aki olyan árut, amelynek kivitele tilos, tilalom ellenére a vámhatáron szándékosan átvisz, nem árdrágító visszaélést, hanem az 1924:XIX. tc. 164. §-ának a) pontja szerint vámjövedéki kihágást követ el, melynek elbírálása a jövedéki büntető bíróság hatáskörébe tartozik. (3265/1926. — B. H. T. VIII. 875.)

1. §. 1—7. pont. Felhívás a bűncselekményre.

K. 715. E. H. Az 1920:XV. tc. 1. §. 1—7. pontjaiban felsorolt cselekmények valamelyikének elkövetésére irányuló felhívás csak akkor minősül e §. végbekezdése szerint önálló bűncselekménnyé, ha a felhívás folytán elkövetett cselekmény nem jutott el még a kísérletig sem. (3777/1921. — B. H. T. VI. 715.)

3. §. Üzletszerű elkövetés.

K. 717. E. H. Az üzletszerűség megállapítását az a körülmény, hogy a vádlottak — akiknek szándéka a bűncselekmény ismétlésére irányult — csak egy cselekményben mondattak ki bűnösnek, nem zárja ki. (293/1921. — B. H. T. VI. 717.)

7. §. Kiviteli engedély alapján külföldre szállítás.

K. 716. E. H. Az 1920:XV. tc. 7. §-ában foglalt büntethetőséget kizáró ok csak akkor forog fenn, ha már a meglévő kiviteli engedély alapján történnek az eladások és vásárlások, vagyis a törvény megköveteli, hogy előbb szereztessék be az engedély s annak alapján történjék a bevásárlás. (803/1921. — B. H. T. VI. 716.)

1922:XXVI. törvénycikk a fizetési eszközökkel elkövetett visszaélésekről.

1. §. A visszaéléssel elkövetett bűntett.

K. 1040. E. H. A nyerészkedési célzat az 1922. évi XXVI. tc. súlya alá eső bűncselekménynél akkor is megállapítható, ha a célba cett nyereség nem következik magából az üresedésből, hanem valamely ezzel szorosan összefüggő más műveletből várható, feltével, hogy az üzérkedő arra az üzérkedés időpontjában számíthatott s számított is.

A 310/1937. M. E. számú rendelet 3. §-ának az az intézkedése, amely a lefoglalt értéket igénylőket a vádlottat illető jogokkal ruházza fel, csak akkor alkalmazható, ha a bűnvádi eljárást a terhelt ellen megindítani vagy folytatni nem lehet. (4084/1937. — B. H. T. IX. 1040.)

1931:XXXII. Törvénycikk a külföldi fizetési eszközök és követelések bejelentéséről, valamint a kivitt vagyontárgyak ellenértékének beszolgáltatását biztosító kötbérről.

3. §. Külföldi fizetési eszközre vonatkozó követelés bejelentése.

K. 1053. E. H. Nemcsak a külföldi fizetési eszközt, hanem az arra szóló követelést is be kell jelenteni a Magyar Nemzeti Banknál. (5565/1935. — B. H. T. IX. 1053.)

K. 1041. E. H. Az 1922. évi XXVI. tc. 1. §. első bekezdésének 1. pontjába ütköző bűntettet az is elköveti, aki nem a saját, hanem más érdekében üzérkedik idegen fizetési eszközökkel. (2682/1936. — B. H. T. IX. 1041.)

K. 1042. E. H. Pengőkiajánlást (1922. évi XXVI. tc. 1. §. első bek. 2. p.) vagy annak kísérletét csak az követheti el, aki pengő vagy pengőhöz való jog felett rendelkezik; egyébként a cselekmény, mint előkészület a törvény 3. §-ának súlya alá eshetik. (4493/1936. — B. H. T. IX. 1042.)

K. 1043. E. H. A pengőkiajánlás akkor is megállapítható (1922. évi XXVI. tc. 1. §. első bek. 2. p.), ha a belföldi pengő belföldön marad ugyan, azonban értékét az országból jogtalanul kivonják akként, hogy valaki úgy juttat belföldi pengőt külföldinek rendelkezésére, hogy annak külföldi fizetési eszközben kifejezett ellenértékét külföldön megkapja. (4244/1935. — B. H. T. IX. 1043.)

K. 1044. E. H. A pengőkiajánlás bűntettét (1922. évi XXVI. tc. 1. §. első bek. 2. p.) az a tényálladéki

többlet különbözteti meg az egyébként azonos tényálladékú kihágástól (4500/1931. M. E. rendelet 7. §.), hogy a tettes a büntettnél üzérkedési célból cselekszik. Ha a tettes az ország határán a pénz kivitelében megakadályoztatik, a cselekmény a kísérlet szakában marad. (3080/1938. — B. H. T. IX. 1044.)

K. 1045. E. H. Az 1922. évi XXVI. tc. 1. §. első bekezdésének 3. pontja alá eső bűncselekménynél a Magyar Nemzeti Bank károsodása nem tényálladéki elem. (2719/1938. — B. H. T. IX. 1045.)

K. 1046. E. H. Az 1922. évi XXVI. tc. 1. §. első bekezdésének 3. pontjába ütköző bűncselekmény tettese nemcsak az lehet, aki a kivitel ellenértékeként járó ellenszolgáltatására formai kötelezettséget vállalt, hanem ettől különböző más személy is, feltéve, hogy akár a kötelezettség vállalóval egyetértve, akár anélkül tudatosan olyan magatartást tanusít, amely a Magyar Nemzeti Bankkal szemben vállalt kötelezettségnek, közelebbről az árukivitel korlátozásával biztosítani kivánt nemzetgazdasági érdeknek egészben vagy részben való meghiusítását vagy kijátszását célozza. (3592/1936. — B. H. T. IX. 1046.)

K. 1047. E. H. Áru külföldre szállítása esetén (1922. évi XXVI. tc. 1. §. első bek. 3. p.) a szállítási engedélyt nyerő személy a teljes ellenértéket az általa a Magyar Nemzeti Bankkal szemben vállalt kötelezettségnek megfelelően, külföldi fizetési eszközben köteles a Magyar Nemzeti Banknak beszolgáltatni, tekintet nélkül arra, hogy a külföldi vevő milyen fizetési eszközzel fizetett. (5288/1935. — B. H. T. IX. 1047.)

K. 1048. E. H. Utazásra kapott idegen fizetési eszköznek más célra felhasználása megvalósítja az

1922:XXVI. tc. 1. §. első bekezdésének 4. pontjába ütköző bűncselekményt. (4453/1935. — B. H. T. IX. 1048.)

K. 1049. E. H. A fizetési eszközökkel elkövetett kihágás a 4960/1932. M. E. számú rendelet szerint már akkor be van fejezve, ha valaki a 4500/1931. M. E. számú rendeletben felsorolt valamely tárgyat vagy értéket a Magyar Nemzeti Bank engedélye nélkül külföldre kivinni törekszik, a kivitel végrehajtása tehát nem szükséges. (3525/1938. — B. H. T. IX. 1049.)

1937:X. törvénycikk az 1931:XXVI. tc. 9. §-ának módosításáról.

2. §. Hírterjesztés.

K. 1061. T. H. A hírterjesztés fogalma (1937. évi X. tc. 2. §.) nem foglalja magában azt, hogy a híresztelő határozott értesülésekre hivatkozzék; a köznyugalom megzavarására az olyan valótlan híresztelés is alkalmas, mely a forrás megjelölése nélkül a valószínűség látszatát magán viselő hírt terjeszt. (3927/1938. — B. H. T. IX. 1061.)

1933:XVII. törvénycikk az üzleti hirdetésre korlátozási és a tisztességtelen versenyről szóló 1923:V. törvénycikk módosítása tárgyában.

20. §. Verseny céljából valótlanságok híresztelése.

K. 1059. E. H. Az 1933. évi XVII. tc. 20. §-ába ütköző bűncselekményt a sértettként jelentkező fél érdekével ellentétes versenytárs érdekében bárki, tehát nem versenytárs is elkövetheti. (1727/1938. — B. H. T. IX. 1059.)

1934:III. törvénycikk a zúgírászatról.

1. §. Zugírászat fogalma.

K. 1060. J. E. A telekkönyvi állapotnak más részére díjazásáért kijegyzése és megmagyarázása a képviselet fogalmát nem meríti ki és így a zugírászat vétségét nem valóstja meg. (2804/1936. — B. H. T. IX. 1060.)

1913:XXI. tc. a közveszélyes munkakerülőkről.

1. Büntetés és dologházba utalás.
3. §. Munkakerülés vétsége. Halmazat.

K. 577. J. E. Az 1913:XXI. tc. 3. §-ának 2. pontja szerint minősülő közveszélyes munkakerülés vétsége és az önfenntartás alapjául szolgáló egyes bűncselekmény anyagi halmazatban állanak. (6875/1914. — B. H. T. V. 577.)

6—7. §§. Dologházba utalás.

K. 564. J. E. A Bp. 56. §. 2. bekezdésében foglalt az a rendelkezés, mely szerint a járásbíróság előtt, ennek hatáskörébe tartozó bűncselekmény miatt folytatott eljárásban vizsgálati fogság nem rendelhető el, akkor is alkalmazandó, ha az eljárás tárgya a közveszélyes munkakerülőkről szóló 1913: XXI. tc. 2—6. §-aiban felsorolt esetek valamelyike. (3768/1915. — B. H. T. V. 564.)

2. A dologházi őrizet végrehajtása.

10. §. Beszámítás.

K. 8. J. D. Az előzetes letartóztatásban vagy vizsgálati fogságban töltött idő a dologházba utalásba

be nem számítható. (1921. ápr. 29.) — B. H. T. VI. 592.)

3. Vegyes és záró rendelkezések.
17. §. Perorvoslat a dologházba utalás miatt.

K. 658. E. H. A dologházba utalás az ítélet súlyosbítása körébe tartozik. Annak alkalmazásához vádlói indítvány nem okvetlenül szükséges. De ha az alsóbírósági ítélet a vádlott terhére perorvoslattal megtámadva nem lett, a felsőbíróság nem rendelheti el hivatalból a vádlottnak dologházba utalását. Ellenben ennek elrendelésére elegendő a büntetés súlyosbítása végett bejelentett fellebbezés. — A semmisségi panasz a Bp. 385. §. 2. és illetve a Bp. 384. §. 4. pontjára alapítandó. (1865/1919. — B. H. T. VI. 658.)

K. 659. E. H. A bíróság a dologházba utalást, amennyiben ily intézkedés törvényes feltételei fennforognak, abban az esetben is elrendelheti, ha a vádló ebben az irányban nem is tett előterjesztést; a bíróság ugyanis a Bp. 325. §-ának 2. bekezdése értelmében a büntetés jellegével bíró intézkedések megtétele tekintetében nincs a vádló indítványához kötve. Amennyiben azonban a vádló nem élt fellebbezéssel a dologházba utalásnak el nem rendelése miatt, a fellebbviteli bíróság a dologházba utalást — mint amely intézkedés a vádlott helyzetét súlyosbítaná — el nem rendelheti. (6183/1917. — B. H. T. VI. 659.)

1920:XXXII. törvénycikk az adócsalásról.

4. §. Üzletszerű adócsalás.

K. 910. E. H. Az a kereskedő, aki egy éven és öt hónapon keresztül nem vezet forgalmiadó-könyvet és az ezen időre esett bevétele után forgalmiadót

egyáltalán nem ró le, bár azt vevőinek felszámítja és azt azoktól fel is veszi, cselekményével nem csupán egy elhatározásból keletkezett folytatólagosan megismételt cselekmény tényálladékát valósítja meg, hanem az 1920:XXXII. tc. 4. §-ának 3. pontjában írt üzletszerű adócsalás büntettét követi el. (962/1927. B. H. T. IX. 910.)

K. 1034. E. H. Adócsalás büntetténél az elkövetési idő hosszabb tartamából, az eseteknek megismétlődő nagyobb számából, a megrövidített adó nagyobb összegéből az üzletszerűségre okszerűen lehet következtetni. (2203/1938. — B. H. T. IX. 1034.)

6. §. Pénzbüntetés kiszabása.

K. 920. J. E. Téves az a törvénymagyarázat, mintha a II. Bn. 20. §-ának 2. bekezdése az 1920: XXXII. tc. 6. §-ának 1. bekezdését hatályában fenntartotta, többi bekezdéseit pedig hatályon kívül helyezte volna.

A hivatkozott törvény 6. §-a 1. bekezdésének az a helyes értelme, hogy pénzbüntetést, mint mellékbüntetést a főbüntetésen felül minden esetben, tehát akkor is ki kell szabni, ha a főbüntetés — a Btk. 92. §-ának alkalmazása, vagy kisérlet esetében — pénzbüntetésben állapíttatik meg. (6561/1928. — B. H. T. IX. 920.)

K. 1035. E. H. Több rendbeli adócsalás esetén mellékbüntetésként nem egy, hanem minden cselekményre külön pénzbüntetést kell kiszabni. (4760/1937. — B. H. T. IX. 1035.)

7. §. Pénzbüntetést helyettesítő szabadságvesztésbüntetés.

K. 876. E. H. Adócsalás vétsége esetében úgy a fogházbüntetés helyett a Btk. 92. §-ának alkalmazá-

sával főbüntetésként megállapított, valamint a már eredetileg is pénzbüntetést képező mellékbüntetésként kiszabott pénzbüntetést helyettesítő szabadságvesztés tartalma külön-külön nem haladhaja meg az egy-egy évet, vagyis úgy a fő- mint a mellékbüntetés behajthatlansága esetére külön-külön változtatható át, legfeljebb egy-egy évi, összesen tehát mind a kettő legfeljebb két évi szabadságvesztésbüntetésre. (2831/1926. — B. H. T. VIII. 876.)

1881:XIV. tc. a kézi zálogkölcsönügyletről.

11. §. Zálogkölcsöndíj szedése.

K. 513. J. E. Az 1881:XIV. tc. alapján folytatott zálogkölcsönügyletek után az idézett tc. 11. §-a szerint járó, a kölcsönösszeg százalékában kifejezett zálogkölcsöndíj egy hónapnál hosszabb időre történt elzálogosításánál csak az egy hónap után a zálog tényleges kiváltásáig lejárt napokra szedhető, ha a zálogkölcsöndíj a jelzettnél hosszabb időre előre levonatott, a túlfizetett összeg a fél részére visszatérítendő. E szabálynak a megszegése az 1881:XIV. tc. 23. §-a alá eső kihágás. (8356/1911. — B. H. T. V. 513.)

1881:XXVI. törvénycikk a bélyeg és illetékekre vonatkozó törvények és szabályok némely határozatainak módosításáról.

18. §. Ügyvédek és közjegyzők bélyegrövidítése.

K. 38. J. D. Azoknak az ügyvédeknek és királyi közjegyzőknek, valamint helyetteseiknek a cselekménye, illetve mulasztása — akik annak ellenére, hogy a pénzügyi közegeknek hozzájuk intézett végzéseiből (határozataiból, fizetési meghagyásaiból) vagy külön írásbeli figyelmeztetéseiből a szabályszerűen járó bélyeg iránt alapos meggyőződést szerezhettek, egy évi időközben, ismételten hasonfajú bé-

lyegrövidítést követnek el és az ezekért a bélyegerövidítésekért kiszabott bírságokat a fizetési meghagyás jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt meg nem fizetik:

a kir. kincstár megkárosítására irányuló szándékra utaló és a kihágás törvényes fogalmán kívül eső tények külön bizonyítása nélkül is az 1881. évi XXVI. tc. 18. §-ába ütköző és a 18.400/1928. P. M. számú rendelet 2. §-ának 2. bekezdéséhez képest a jövedéki büntetőbíróság elé tartozó súlyos jövedéki kihágás. (1937. július 1. — B. H. T. IX. 1012.)

1890:II. törvénycikk a védjegyek oltalmáról. Védjegybitorlás.

K. 798. J. E. Védjegybitorlás esetén a sértettnek a törvény által előírt módon előterjesztett kívánságára a marasztaló ítélet indokaival együtt egész terjedelmében közzéteendő. Sérti a törvényt olyan ítéleti rendelkezés, amely a marasztaló ítélet rendelkező részének is csak egy töredékét, azt is indokolás nélkül parancsolja közzététetni. (3083/1922. — B. H. T. VII. 798.)

1921:XXI. törvénycikk a védjegyekről.

7. §. *Védjegybitorlás.*

K. 19. J. D. Annak a cselekménye, aki ásványvizet tudva olyan olyan palackban hoz forgalomba, amely másnak a javára szóvédjegyként belajstromozott, dombornyomású felirattal van ellátva, akkor is kimeríti az 1921:XXII. tc. 7. §-a alá eső védjegybitorlás vétségének tényálladékát, ha a palackra forgalombahozatal előtt a saját címkéjét ragasztja

fel. (1928. jún. 26. — B. H. T. IX. 911.)

1909:II. törvénycikk a kivándorlásról.

37. §. Kivándorlásra csábítás.

K. 569. E. H. Az 1909:II. tc. 37. §-a alá eső bűncselekmény nemcsak valótlanság terjesztése, hanem emellett a valóságnak a kivándorlásra való hajlandóság felkeltése vagy fokozása céljából való feldicsérése által is elkövethető. A csábítás eredményes volta e bűncselekménynek nem alkotóeleme. (2189/1914. — B. H. T. V. 569.)

K. 895. E. H. A kivándorlásra csábítás vétsége megállapításának nem alkotó eleme az, hogy a kivándorlási szándék elhatározása kizárólag a vádlott fellépésének legyen az eredménye. Elegendő, ha a vádlott részéről közölt adatok a már előzőleg felmerült tervezgetés megerősítésére és a kivitel elhatározására alkalmasak. (1441/1927. — B. H. T. IX. 895.)

38. §. Kivándorló szállítása.

K. 570. E. H. Az 1909:II. tc. 38. §-a szerinti kivándorlási vétség tényálladékához tartozó „szállítás"-nak nem eleme, hogy a tettes a kivándorlót saját közlekedési eszközein továbbítsa; megvalósul a tényálladéki elem azáltal is, ha a tettes a kivándorlót átalányösszegért közlekedési eszközzel továbbítja. — E vétség megvalósulhat akkor is, ha a kivándorló az ország területét nem hagyta el. — Több kivándorló együttes szállítása nem bűncselekménytöbbség, hanem egy bűncselekmény. (95/1914. — B. H. T. V. 571.)

K. 571. E. H. Nem engedélyezett kivándorlási üzlet körére vonatkozó hirdetménynek sajtó útján

való közzététele nem sajtóbűncselekmény, hanem az 1909:II. tc. 38. §-a alá eső vétség, melynek elévülési ideje három év. (6368/1914. — B. H. T. V. 571.)

K. 652. E. H. Az 1909:II. tc. 41. §-ának 1. bek. szerinti kihágás és nem az u. e. tc. 38. §-ának 1. bekezdése szerinti vétség ismérveit meríti ki az útlevél nélküli kivándorlónak az elszállíttatás helyére való puszta kalauzolása. (155/1917. — B. H. T. VI. 652.)

1921:XXXIX. törvénycikk az általános forgalmi adóról.

1921:XXXIX. törvénycikk az általános forgalmi adóról.

64. §. Adócsalás.

K. 909. E. H. Az áruszállításokra és munkaszerződésekre vonatkozó jogügyletek után az 1920: XXXIV. tc. 3. §-a és az illetékdíjjegyzék 87. tétel d) pontja értelmében csakis a jogügyletet kötőnek ezen jogügyletből származó bevételei esnek a megszabott okirati illeték alá. Ennek lerovása esetében a fővállalkozó mentesül az általános forgalmi adó alól, de nem az alvállalkozó is.

Az 1921:XXXIX. tc. 64. §. 2. bek. 3. pontjában foglalt könyvek és feljegyzések alatt csupán az ugyanazon törvény 60. §-ában írt ellenőrzésre alkalmas könyvek és feljegyzések érthetők, nem pedig a forgalmi adókönyv is. (653/1927. — B. H. T. IX. 909.)

Bünvádi eljárás.

1896:XXXIII. törvénycikk a bűnvádi perrendtartásról

I. FEJEZET.

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK.

1. §. Eljárás megszüntetése vád hiányában.

K. 90. J. E. Ha az ügyészségi megbízott a vádat elejti és a sértett azt át nem veszi, az eljárást tovább folytatni nem lehet, hanem a Bp. 1. és 323. §-ainak rendelkezéséhez képest meg kell szüntetni. Az ennek ellenére hozott járásbírósági büntető ítélet a hivatkozott törvényszakaszokat sérti. (6349/1902. — B. VI. 721.)

2. §. Felhatalmazásra üldözendő büncselekmény alóli felmentés esetében sértett perorvoslata.

K. 721. E. H. Felhatalmazásra üldözendő bűncselekmény vádja alól való felmentés esetében a közvádló megnyugvásakor a sértett perorvoslat bejelentésére jogosítva nincs. (5731/1917. — B. H. T. H. T. II. 90.)

Ügyészség vádképviselete a fellebbezési szakban.

K. 40. J. D. A kir. ügyészség, ha a vád képviseletét megtagadta, vagy a vádat az eljárás folyamán elejtette, vagy az ítélet ellen perorvoslattal nem élt, a közvád képviseletét a bűnvádi eljárás fellebbviteli szakában is átveheti s a vádképviseletből folyó jogokat gyakorolhatja. (1939. április 27. — B. H. T. IX. 1067.)

7. §. Eljárás felfüggesztése köz- vagy magánjogi kérdés eldöntése céljából.

K. 91. J. E. A büntetőbíróság a bűnvádi eljárást valamely köz- vagy magánjogi kérdés előleges eldöntése céljából csak abban az esetben függesztheti fel, ha eljárás tárgyává tett büncselekmény megállapítása a felmerült köz- vagy magánjogi kérdés előleges eldöntésétől függ. (186/1907. — B. H. T. II. 91.)

13. §. Vasúti vállalat, mint sértett.

K. 192. J. E. A vasúti vállalat, mint a vaspálya tulajdonosa, a vaspályára vonatkozó, az életbiztonság és az egészség oltalma végett kiadott rendeletnek vagy szabályrendeletnek megszegése által elkövetett, a Kbtk. 111. §-ában körülírott testi épség elleni kihágás esetében a Bp. 13. §-ának 6. bekezdése értelmében sértettnek tekintendő. (8221/1907. — B. H. T. III. 192.)

Névbitorlás esetében sértett.

K. 206. J. E. A Bp. 13. §. értelmében sértett az, kinek jogosan viselt nevét más bitorolja.

Az a nő, aki más családi és utónevet visel, mint

amelyek születési anyakönyvébe be vannak jegyezve, csak abban az esetben nem büntethető az 1894:XXXI. tc. 44. §-ában körülírt anyakönyvi kihágás miatt, ha az említett családi és utónév használatára a házassági viszonyból kifolyóan jogosult. — Az, aki valamely nevet jogosan visel, ennek bitorlása által jogaiban sértettnek (Bp. 13. §-ának hatodik bekezdése) tekintendő s ehhez képest a Bp. szerint a sértettet illető jogokat igénybe veheti. (3264/1908. — B. H. T. III. 206.)

Erdőfelügyelőségek sértetti minősége.

K. 1062. J. E. Államrendészeti kezelésbe vett erdőket érintő bűncselekmények esetében a m. kir. erdőfelügyelőségek sértettek, tehát a pótmagánvádlói jogkört is gyakorolhatják. (3769/1937. — B. H. T. IX. 1062.)

Adócsalási ügyben vád képviselete.

K. 1063. E. H. Adócsalási ügyben a vád képviseletére kizárólag a kir. ügyész hivatott, a pótmagánvádlói jogkör a pénzügyi hatóságokat nem illeti meg. (484/1937. — B. H. T. IX. 1063.)

Egyesület magánindítványi joga tagjai ellen elkövetett rágalmazás vagy becsületsértés esetében.

K. 926. J. E. A Bp. 13. §. hetedik bekezdésének helyes értelmezése szerint valamely egyesület tagjai ellen általánosságban használt, tehát nem csupán egyes személyekre vonatkoztatható tényállítások vagy kifejezések által elkövetett rágalmazás vagy becsületsértés esetében a magánindítvány joga az illető egyesületet is megilleti. (4717/1929. — B. H. T. IX. 926.)

Elkeresztelés esetében pótmagánvád.

K. 722. J. E. Elkeresztelés államérdeket sért és nem a más felekezeti lelkész magánérdekét. Lelkész tehát ily esetben pótmagánvádlóként nem léphet fel. (6363/1916. — B. H. T. VI. 722.)

Kincstár magánjogi sérelme esetében vád képviselete.

K. 723. J. E. A kir. ügyészség közérdekeit képviseli. Amely bűnügyben a kir. kincstár megánjogi sérelméről is szó van, ott vádelejtés esetében a kir. kincstár jogi képviselője jogosítva van a vádat átvenni és azt képviselni. (3261/1917. — B. H. T. VI. 723.)

Község pótmagánvád emelési joga hivatali sikkasztás esetében.

K. 912. J. E. A község lakosai által szabályszerűen befizetett adókra nézve megszűnik az adózók tulajdonjoga; az ilyen közpénzek elsikkasztása már közvetlenül nem sérti vagy veszélyezteti a község lakosainak jogait, hanem sérti és veszélyezteti a községnek, mint jogi személynek anyagi érdekeit s a bűnös közhivatalnoknak közjogi viszonyát. Ha tehát a hivatali sikkasztás bűncselekményénél egyáltalában van pótmagánvádnak helye, úgy ez a jog legfeljebb a községet illetheti meg, nem pedig a község lakosait. (2839/1928. — B. H. T. IX. 912.)

II. FEJEZET.
BIRÓI HATÁSKÖR ÉS ILLETÉKESSÉG.

16. §. Bűncselekmény elkövetési helye.

K. 452. E. H. Bejelentés elmulasztása által el-

követett anyakönyvi kihágás esetén elkövetési helyül annak az anyakönyvezetőnek a székhelye tekintendő, akinél a bejelentést teljesíteni kellett volna. (4816/1903. — B. H. T. IV. 452.)

K. 453. E. H. Levélben vagy beadványban elkövetett becsületsértés vagy rágalmazás ott tekintendő elkövetettnek, ahol az irat tartalma nyilvánosságra, vagy a sértett tudomására jutott. Beadványban elkövetett hatóság előtti rágalmazás a hatóság székhelyén követtetik el. (2825/1908. — B. H. T. IV. 453.)

K. 454. E. H. Levél útján elkövetett zsarolás esetén az a bíróság illetékes, amelynek területén a levelet a sértettnek kézbesítették. Ha a zsarolást több levélben követték el és ezeket a leveleket a sértettnek különböző bíróságok területén kézbesítették, az a bíróság lesz illetékes, amelyik a másikat megelőzte. (6592/1905. — B. H. T. IV. 454.)

K. 455. E. H. Minthogy a Btk. 401. §-ában meghatározott bűncselekmény tényálladékát a hamis okiratnak a tettes által való használata alkotja meg, az a bíróság illetékes e büncselekménynek elbírálására, amelynek területén az okirat valamely jog létezésének, illetőleg megszüntének bizonyítására használtatott. (8463/1905. — B. H. T. IV. 455.)

19. §. Bűnügyek egyesítése.

K. 519. J. E. Különböző hatáskörű bíróságok ítéleteiben megállapított büntetéseknek összbüntetésbe foglalására, illetőleg egyesítésére a nagyobb hatáskörű bíróság hivatott még akkor is, ha nem annak ítélete mondta ki a legsúlyosabb büntetést. (8357/1911. — B. H. T. V. 519.)

K. 778. E. H. Több bűnügyek együttes tárgyalása és közös eldöntés céljából a Bp. 19. §-a értelmében való egyesítése esetén, ha az eljárásnak az elévülést megszakító felfüggesztése az egyesített összes ügyekre ki nem mondatott, a bűnvádi eljárás elévülésének anyagjogi kérdése minden egyes ügyben külön vizsgálat és döntés tárgya. (4437/1924. — B. H. T. VII. 778.)

22. §. Ügyek áttétele az illetékes hatósághoz.

K. 237. J. E. A kir. törvényszék, mint esküdtbíróság, törvénysértést követ el, midőn a főtárgyalás folyamán a bizonyító eljárás befejezése után hozott végzésével az esküdtek előtt tárgyalt bűnvádi ügyet az esküdtek mellőzésével leendő tárgyalás végett a kir. törvényszék, mint büntető bíróság elé utasítja abból az okból, mert a kir. ügyész az eredeti vádat megváltoztatva, azt olyan bűncselekmény miatt emelte, mely a kir. törvényszék, mint büntetőbíróság hatáskörébe van utalva. (350/1910. — B. H. T. III. 237.)

K. 1064. J. E. A kir. törvényszék a főtárgyalás elrendelése után akkor sem teheti át az ügyet érdemleges elintézés végett a kir. járásbírósághoz, ha a főtárgyaláson a vádló csupán járásbírósági hatáskörbe tartozó bűncselekmény miatt emelt vádat s a kir. törvényszék az ügyet a főtárgyaláson nem tudja befejezni, hanem a főtárgyalást valamely okból elnapolja. (3643/1938. — B. H. T. IX. 1064.)

24. §. Objektív eljárás.

K. 771. E. H. A nyomtatvány elkobzása, illetve megsemmisítése csak marasztaló ítélet keretében és csakis a Btk. 61. §. alapján rendelhető el, felmentő

ítélet esetében azonban az elkobzást meg kell szüntetni.

A Btk. 62. §., a Bp. 24., 477. és 575. §-ai értelmében az objektív eljárás csak akkor alkalmazható, ha a bűnvádi eljárás senki ellen sem volt folyamatba tehető, mert nem állott rendelkezésre felelősségre vonható személy. (3814/1924. — B. H. T. VII. 771.)

29. §., Te. 102. §. Bíróküldés.

K. 827. E. H. Helyreigazító nyilatkozat közzé nem tétele miatti panaszügyekben — bár az eljárás nem bűnvádi — a Bp. 29. §-a szerinti bíróküldésnek helye van. (1580/1924. — B. H. T. VII. 827.)

K. 1065. E. H. Bár a bíróküldés iránti kérelemben a felek mindazokat a ténykörülményeket felhozhatják, amelyekből arra lehet következtetni, hogy az illetékes bíróságtól nem várható részrehajlatlan eljárás és határozat, azonban ez a joguk nem zárja ki a kérelemben felhozottak miatt a rágalmazás megállapítását. (5956/1933. — B. H. T. IX. 1065.)

30. §. Katonai bíróság hatásköre.

K. 748. J. E. Volt katonatiszt által még katonai szolgálata alatt elkövetett bűncselekmény elbírálása a polgári büntető bíróság hatáskörébe tartozik, ha a terhelt katonai viszonyának megszünte előtt a katonai hatóság bűnvádi eljárás folyamatba tétele iránt még semminemű intézkedést nem tett. (20/1921. — B. H. T. VI. 748.)

32. §. Mentelmi jog.

K. 94. J. E. Országgyűlési képviselő ellen mentelmi jogának felfüggesztése előtt bűnvádi eljárás

nem indítható és nem folytatható. A mentelmi jog felfüggesztése csak az azt elrendelő országgyűlés tartamára hatályos. (10.755/1904. — B. H. T. II. 94.)

K. 202. J. E. A főrendiház tagja ellen mentelmi jogának felüggesztése előtt bűnvádi eljárás nem indítható és nem folytatható. (2322/1908. — B. H. T. III. 202.)

III. FEJEZET. A KIR. ÜGYÉSZSÉG.

35. §. Ügyészség vádképviseleti joga az eljárás későbbi szakában.

K. 1066. E. H. A Bp. 35. §-ában foglalt az a kijelentés, hogy a kir. ügyész a magánvád alapján indított bűnvádi eljárás alatt a közvád képviseletét bármikor átveheti, csak a magánvádló által törvényszerűen indított bűnvádi eljárásra vonatkozik. Nem irányadó tehát a felhatalmazásra üldözendő cselekmények miatt folyamatba tett bűnügyekben, amelyekben magánvádnak helye nincs és így a kir. főügyész a fellebbviteli főtárgyaláson már nem jelentheti be a sértett által szabálytalanul képviselt vád átvételét. (609/1934. — B. H. T. IX. 1066.)

L. még a K. 40. J. D.-t a 2. §. kapcsán.

38. §. Vádelejtés.

K. 95. J. E. A kir. ügyészség a járásbíróság előtti eljárásban a vádat csak az elsőfokú bíróság előtt megtartott tárgyalás befejezéséig ejtheti el a vádnak az eljárás későbbi szakában való elejtése a bíróság határozatát semmi irányban sem korlátozza. (8707/1904. — B. H. T. II. 95.)

L. a K. 990. J. E.-t a Btk. 116. §-a kapcsán.

IV. FEJEZET.
A MAGÁNVÁDLÓ ÉS A MAGÁNFÉL.

41. §. Ügyész perorvoslati joga a büntetés feltételes felfüggesztése esetében.

K. 724. J. E. Magánvádra üldözendő bűncselekmény esetében, ha a büntetés feltételes felfüggesztése kimondatott, a határozat a kir. ügyészszel is közlendő, ki az ellen perorvoslattal élhet. (3690/1918. — B. H. T. VI. 724.)

42. §. Sértett vádképviseleti joga. Pótmagánvádló.

K. 20. J. D. Ha a rendőri hatóság a főmagánvádra teljesített nyomozás iratait a Bp. 99. §. második bekezdése értelmében a vizsgálóbíróhoz tette át, vagy ha a vád képviseletének a kir. ügyészség által történt megtagadása, illetve a nyomozásnak a kir. ügyészség által történt megszüntetése esetében a sértett a Bp. 42. §-a, illetve 101. §ának utolsó bekezdése értelmében a vizsgálóbírónál a vád képviseletének átvételére jelentkezett, a vizsgálóbíró köteles a magánvádlót felhívni arra, hogy a vizsgálat elrendelése iránti indítványát 8 nap alatt az eljárás különbeni megszüntetésének terhe mellett (Bp. 49. §., utolsó bek.) adja be. (1928. dec. 7. — B. H. T. IX. 913.)

K. 96. J. E. Közhivatalnok ellen, hivatali kötelességeire vonatkozóan elkövetett, és hivatalból, de csak felhatalmazás alapján üldözhető rágalmazás miatt indított bűnvádi ügyben a vádnak a kir. ügyész által történt elejtése esetében a Bp. 42. §-ában a sértett fél részére biztosított pómagánvádlói jogokat sem a sértett közhivatalnok, sem ennek felettes hatósága nem veheti igénybe. (10.501/1906. — B. H. T. II. 96.)

K. 456. E. H. A szolgálatban levő vasúti kalauz ellen elkövetett tettlegeskedés esetén a vasút igazgatósága nem léphet fel, mint pótmagánvádló. (5588/1902. — B. H. T. IV. 456.)

L. még a 13. §. kapcsán közölt határozatokat.

43. §. Ujrafelvételi eljárás kérése pótmagánvádló részéről.

K. 22. J. D. Ha a felmentett, illetőleg elítélt terhére a kir. ügyészség (ügyészi megbízott) indítványa folytán újrafelvétel rendeltetett el és a kir. ügyészség (ügyészi megbizott) az eljárás folyamán a vádat elejti, illetve indítványát visszavonja, vagy az ítélet ellen fellebbezéssel nem él, — a sértett nem veheti át a vád képviseletét, illetőleg nem élhet az ítélet ellen fellebbvitellel. (1928. dec. 7. — B. H. T. IX. 914.)

47. §. Magánvádló képviselete.

K. 97. J. E. Az ügyvédi meghatalmazás a magánvádló képviseletére és a magánvád emelésére is jogosit. (9571/1904. — B. H. T. II. 97.)

49. §. Lemondás a magánvádról.

K. 98. J. E. Újrafelvett ügyben az ítélet tárgyát nem a vád, hanem az alapperbeli ítéletek alapjául vett tényállásnak valósága, vagy helytelensége képezi. A vád elejtésének, vagy a magánindítvány visszavonásának az újrafelvételi eljárásban nincs hatálya. (3608/1901. — B. H. T. II. 98.)

K. 457. E. H. A sértett pótmagánvádlói jogai akkor is megszünnek, ha a per olyan szakában jelenti ki, hogy a vádlott megbüntetését nem kívánja, amikor még az eljárás a közvádló vádja alapján van folyamatban. (848/1908. — B. H. T. IV. 457.)

K. 725. J. E. Főmagánvádlónak a vádtanácsi tárgyalásról való elmaradása a magánvádlói jogról való lemondással azonos.

A magánvádlói jog megszűnésével megszűnik a magánvádlói minőség is. Főmagánvádló ez okból perújítást nem kérhet. (3477/1917. — B. H. T. VI. 725.)

K. 850. E. H. A Bp. 49. §-ának utolsó bekezdése értelmében valamely határidőnek meg nem tartása a magánvádról való lemondással csak akkor egyenlő hatályú, ha ez a határidő a fél számára az eljárás megszüntetésének terhe alatt volt kitűzve. (985/1925. — B. H. T. VIII. 850.)

K. 961. J. E. Járásbíróság elé tartozó ügyben a magánvádló a fellebbviteli tárgyalásra a Bp. 49. §. utolsó bekezdésére hivatkozással nem idézhető, meg nem jelenése a vádról való lemondásnak nem tekinthető, s a fellebbviteli tárgyalás jelenléte nélkül is megtartható. Ügyvéd képviselő nélküli megjelenése csak személyes felszólalásának s a semmisségi panasz bejelentésének akadálya. (3725/1932. — B. H. T. IX. 961.)

K. 979. E. H. A Te. életbelépése után a magánvádlónak a tárgyaláson ügyvéd nélkül való megjelenéséhez csak akkor fűzhető a magánvádról való lemondással egyenlő hatály, ha a magánvádló a tárgyalásra azzal a figyelmeztetéssel idéztetett, hogy ügyvéd nélkül való megjelenése esetében a magánvádról lemondottnak fog tekintetni. (5045/1931. — B. H. T. IX. 979.)

Főmagánvádló halála után ügyész vádképviselete. Főmagánvádló vizsgálati indítványa.

K. 828. E. H. Ha magánvádra üldözendő bűncselekmény miatt emelt vád esetében közvádló köz-

érdekből a vád képviseletét átvette, úgy főmagánvádló halála után is közvádló képviseli a vádat s így a Bp. 49. §-a alkalmazást nem nyer. Az a kérdés, hogy közvádló törvényszerűen képviseli-e a vádat, nem a Bp. 385. §. 1. c) pontja, hanem a 384. §. 11. pontja alá esik. Ha az ügyész nem törvényszerűen képviselte a vádat, nem a Bp. 326. §. 4. pontja alapján való felmentésnek, hanem a 323. §. szerinti megszüntetésnek van helye. (3631/1922. — B. H. T. VII. 850.)

K. 879. E. H. Az ügyfeleket valamely az eljárás keretébe tartozó cselekmény teljesítésére jogi hatállyal csak a bíróság, nem pedig a nyomozó rendőri hatóság kötelezheti.

A vizsgálat elrendelése iránti indítvány meg vagy meg nem tétele és annak az elévülési határidőn belül, mely időpontban való megtétele a vádló szabad elhatározásától függ. Sehol nincs törvényes rendelkezés arra nézve, hogy a főmagánvádlót vagy általában a sértettet a vizsgálati indítvány beadására hatóságilag fel lehet vagy fel kell hívni, sőt az erre való figyelmeztetés kötelezettsége sincs törvényileg előírva. (7325/1925. — B. H. T. VIII. 879.)

K. 959. E. H. Ha a bűnvádi eljárás folyama alatt sértettként senki sem jelentkezik, a bíróságnak ebben az irányban nem kell kutatást folytatnia, csupán a 30 napi határidőt kell bevárnia, hogy az arra jogosult sértett vagy jogutódai jogaik gyakorlására jelentkezzenek. (5844/1933. — B. H. T. IX. 959.)

Sértett értesítése a közvádló fellebbezésének visszavonásáról.

K. 960. E. H. Ha a felmentő ítélet ellen a közvádló fellebbezést jelent be s a sértett — képviselője útján — ugyanakkor az ítélet tudomásulvéte-

lét jelenti ki, — e nyilatkozat még nem jelenti az ítéletben való kifejezett megnyugvást. Ha tehát a kir. főügyész visszavonja a kir. ügyész fellebbezését, erről a sértettet értesíteni kell, hogy fellebbezési jogát érvényesíthesse. (2751/1931. — B. H. T. IX. 960.)

Magánvádló halálának hatása az általa bejelentett perorvoslatra.

K. 1068. J. E. A magánvádló által bejelentett perorvoslat joghatályát nem érinti a magánvádló halála és az, hogy a magánvádló jogutódai a perorvoslat fenntartása kérdésében nem nyilatkoznak. (861/1935. — B. H. T. IX. 1068.)

V. FEJEZET. A VÉDELEM.

56. §. Védő a főtárgyaláson.

K. 99. J. E. Ha a vádat oly bűntett miatt emelik, amelyre a törvény öt évig terjedhető szabadságvesztésnél súlyosabb büntetést állapít meg, vagyis amelyre a törvényileg meghatározott büntetési tétel alapul vételével öt évet meghaladó szabadságvesztés szabható, a főtárgyalás védő jelenléte nélkül nem tartható meg. (4394/1903. — B. H. T. II. 99.)

VII. FEJEZET. A BIRÓSÁG HATÁROZATAI ÉS KÖZLÉSÜK.

78. §. Ügyész értesítése magánvádas ügyben a büntetés feltételes felfüggesztéséről.

K. 724. J. E. Magánvádra üldözendő bűncselekmény esetében, ha a büntetés feltételes felfüggesztése kimondatott, a határozat a kir. ügyésszel is

közlendő, ki az ellen perorvoslattal élhet. (3690/1918. — B. H. T. VII. 724.)

VIII. FEJEZET. A NYOMOZÁS.

89. §. Magánindítvány hiányossága.

K. 1069. E. H. A bünvádi eljárás megindításához szükséges magánindítvány vagy meghatalmazás szabályszerűségét hivatalból kell ugyan vizsgálni, azoknak hiányossága azonban nem egyértelmű a jogérvényes magánindítvány vagy meghatalmazás hiányával; a hiányosságot utólag pótolni lehet. (466/1935. — B. H. T. IX. 1069.)

91. §. Felhatalmazás megadása.

K. 832. E. H. A Bp. 91. §-ában foglaltakra tekintettel is közömbös, hogy a felhatalmazásnak konkrét esetén kívül az a személy is meg legyen nevezve, aki ellen a bűnvádi eljárás megindítandó lenne, közömbös az is, hogy a megadott felhatalmazás a bíróságon át vagy sértett útján jut-e a kir. ügyészséghez, sőt közömbös az is, hogy a büntetőjogi szabályok értelmezésében járatlan hatóság a felhatalmazást helytelen fogalmazással a sértettnek adja, mert nyilvánvaló, hogy az ily felhatalmazás is — ha érvényesíteni akarják — a kir. ügyészséghez, a vád képviseletére kizárólag illetékes tényezőhöz kerül. (3854/1922. — B. H. T. VII. 832.)

98. §. Bűnjelek kiadása a nyomozat alatt.

K. 726. J. E. A bűnvádi eljárás folyamán lefoglalt bűnjelek és egyéb tárgyak kiadása tárgyában

a nyomozat alatt, sőt a nyomozat megszüntetése esetén is, csak a bíróság határozhat. — (67/1918. — B. H. T. VI. 726.)

K. 833. J. E. A bírósági határozatok csak a Bp. által megengedett perorvoslatok alapján változtathatók meg. A Bp.-ben nincs jogszabály arra nézve, hogy valamely bíróság a saját jogerős végzését hatályon kívül helyezhetné.

A bűnjelek kiadása tárgyában az eljárás bármely szakában, tehát a nyomozás alatt is a bíróság határoz. (1339/1924. — B. H. T. VII. 833.)

IX. FEJEZET. A VIZSGÁLAT.

105. §. Előkészítő eljárás költségei.

K. 727. J. E. A vizsgálóbíró jogosítva van az előkészítői eljárás folyamán felmerült költségek és azok jogossága kérdésében határozni. (3935/1918. — B. H. T. VI. 727.)

110. §. Vizsgálat elrendelése vádtanács által.

K. IV. T. H. A Bp. 110. §-a esetében a vizsgálatot, ha azt a vizsgálóbíró még el nem rendelte, a vádtanács rendeli el. (1901. — B. H. T. II. 101.)

124. §. Fegyelmi büntetés rendzavaró vádlottra.

K.744. J. E. A jogerős szabadságvesztés-büntetést töltő vádlottra, ha egy újabb bűnügyének tárgyalásakor rendzavarást követ el, csakis oly fegyelmi büntetés szabható ki, melyet az illető szabadságvesztés-büntetés végrehajtásáról kibocsátott miniszteriri utasítás előír. (3199/1917. — B. H. T.)

XI. FEJEZET. ELŐZETES LETARTÓZTATÁS ÉS VIZSGÁLATI FOGSÁG.

162. §. Biztosítékadás esetében szabadlábra helyezés.

K. 834. E. H. A felajánlott készpénzbiztosíték tényleges befizetése előtt vádlott szabadlábra nem helyezhető. Nem elég a készpénzbiztosítéknak csupán jelzálogi biztosítás melletti felajánlása. (3249/1923. — B. H. T. VII. 834.)

XII. FEJEZET. LEFOGLALÁS, HÁZKUTATÁS ÉS SZEMÉLYMOTOZÁS.

187. §. Bűnjelek kiadása.
L. a K. 726. és 833. J. E.-t a 98. §. kapcsán.

K. 833. J. E. A bírósági határozatok csak a Bp. által megengedett perorvoslatok alapján változtathatók meg. A Bp.-ben nincs jogszabály arra nézve, hogy valamely bíróság a saját jogerős végzését hatályon kívül helyezhetné.

A bűnjelek kiadása tárgyában az eljárás bármely szakában, tehát a nyomozás alatt is a bíróság határoz. (1339/1924. — B. H. T. VII. 833.)

XIII. FEJEZET. A TANUK.

194. §. Rendbüntetéssel sujtott tanu perorvoslati joga.

K. 201. J. E. Abban az esetben, ha a Bp. 194. §-ának alkalmazásával rendbüntetéssel sujtott több tanu közül a büntetést kimondó határozat ellen csak az egyik tanu élt perorvoslattal, ez a határozat a perorvoslattal nem élt tanu javára nem változtatható

meg azon az alapon, hogy a felfolyamodást használt tanu javára szolgáló körülmény az azt elmulasztó tanura nézve is fennforog. (2321/1908. — B. H. T. III. 201.)

195. §. Vallomástételt vagy eskütételt megtagadó tanu megbüntetése.

K. 204. J. E. A tanu ellen az eskü letételének törvényes ok nélkül való megtagadása miatt pénzbüntetés, illetőleg letartóztatás a Bp. 195. §-a értelmében csak abban az esetben alkalmazható, ha a tanu megesketése elrendeltetett. (2712/1908. — B. H. T. III. 204.)

K. 555. J. E. A Bp. 195. §-a alapján a vonakodó tanuval szemben pénzbüntetés csak egyszer szabható ki, folytatólagos vonakodás esetében letartóztatása alkalmazandó. (6876/1914. — B. H. T. V. 555.)

221. §. Tanu és terhelt közti ellenséges viszony miatt tanu megesketésének mellőzése.

K. 490. E. H. Az ellenséges viszonynak, mint a Kúria által is felülvizsgálható jogkérdésnek, fennforgása, nem vélelemre, hanem tényekre alapítandó, amelyekből joggal kell következtetni, hogy az ellenséges viszony oly mértékben forog fenn, amely a vallomást is megbízhatatlanná teszi. (1221/1912. — B. H. T. IV. 490.)

256. §., Te. 111. §. Sajtójogi felelősség áthárítása vádirat elleni észrevételekben.

K. 1054. E. H. A sajtójogi felelősség áthárítása nem csupán rágalmazás vagy becsületsértés miatt emelt vád esetén, hanem minden más sajtóbűncselekmény esetében is legkésőbb a vádirat ellen tett

észrevételekben történhetik. (2645/1932. — B. H. T. IX. 1054.)

L. még a K. 1031. E. H.-t a Bp. 463. §-a kapcsán.

264. §. Vádirat elutasítása vádtanács által.

K. 821. J. E. A vádtanács nem utasíthatja el a vádiratot abból az okból, hogy megítélése szerint a Bv. 17. §-a értelmében rágalmazás vagy becsületsértés meg nem állapítható. A cselekmény jogellenességét kizáró ilyen ok fennforgását csupán az ítélőbíróság a főtárgyaláson állapíthatja meg. (5698/1924. — B. H. T. VII. 821.)

K. 835. J. E. Rágalmazás esetén a vádtanács a vádirat elutasításával a bűnvádi eljárást a Bv. 16. §-a alapján a Bp. 264. §. 1. p. értelmében meg nem szüntetheti, mert a valóság bizonyításának elrendelése, foganatosítása, a bizonyítási anyagnak a Bv. 16. §-a szempontjából való bírói mérlegelése az ítélőbíróság feladata. (5462/1922. — B. H. T. VII. 835.)

K. 1050. J. E Az 1925:XXVI. tc. 161. §-ában meghatározott bűncselekmény miatt bárki, tehát bármely hatóság is joghatályos feljelentést tehet. Nem törvénysértő, ha a vádtanács a feljelentés hiányát a Bp. 264. §. 4. pontjában felsorolt megszüntetési okok közé vonja. (4454/1935. — B. H. T. IX. 1050.)

K. 1070. E. H. Ha a vádlott az alsófokú bíróság nem jogerős ítéletének meghozatala után elmebetegségbe esik, a felsőbíróság a vádlottat beszámítást kizáró ok alapján nem mentheti fel, hanem a bűnvádi eljárást a vádlott esetleges felgyógyulásáig, illetve a bűncselekmény elévüléséig felfüggeszti. (5357/1935. — B. H. T. IX. 1070.)

268. §. Vádirat elutasítása kir. törvényszék által.

K. 104. J. E. Ha terhelt a vádirat ellen kifogást nem tett, a kir. törvényszék a vádiratot csak a Bp. 264. §-ának 1—5. pontja esetében utasíthatja el és szüntetheti meg az eljárást, abból az indokból azonban, hogy a bizonyítékok nem elegendők (Bp. 264. §. 6. pontja) a vádiratot el nem utasíthatja s az eljárást meg nem szüntetheti. Az ezzel ellenkező végzés a Bp. 268. §-ának második bekezdésében foglalt rendelkezést sérti. (2778/1902. — B. H. T. II. 104.)

276. §. Főmagánvádló felhívása a vádirat benyujtására.

K. 830. E. H. Ha a vizsgálóbírónak a vizsgálat befejezéséről szól értesítéséből hiányzik az a felhívás, amely szerint a főmagánvádló a vádiratot 15 nap alatt az eljárás megszüntetésének terhe alatt köteles benyujtani, a Bp. 276. §. első bekezdésének utolsó tétele és a Bp. 277. §. második bekezdése nem alkalmazható, ha főmagánvádló a vádiratot 15 nap alatt be nem adta. (985/1925. — B. H. T. VII. 830.)

279. §. Pótmagánvád esetében vádirat ellen kifogás.

K. 105. J. E. Pótmagánvádló részéről képviselt vád esetében, ha a vádirat ellen a terhelt a törvényes határidőben nem tett kifogást, vagy arról lemondott, a Bp. 262—267. §-aiban megjelölt határozatok hozására nem a kir. törvényszék, hanem a Bp. 279. §-a értelmében a vádtanács bír hatáskörrel. (305/1902. — B. H. T. II. 105.)

280. §. Igazolási kérelem vádirat elleni kifogások tárgyalásának elmulasztása esetén.

K. 566. J. E. Magánvádló a vádirat ellen tett kifogások tárgyalására kitűzött határnap elmulasz-

tása miatt igazolással élhet. A megszüntető végzés ellen beadott igazolási kérelemnek címzett beadvány felfolyamodásnak tekintendő. (101/1915. — B. H. T. V. 566.)

XVII. FEJEZET. A FŐTÁRGYALÁS ELŐKÉSZÍTÉSE.

285. §. Te. 110. §. Elkövetés helye szerint illetékes kir. járásbíróság eljárása.

K. 972. E. H. A kir. törvényszék, mint egyesbíróság elé utalt ügyben újrafelvétel esetében az eljárás a kir. törvényszék hármas tanácsa elé tartozik, az esetben is, ha elsőfokon a Te. 110. §-a alapján kir. járásbíróság járt el. (5337/1931. — B. H. T. IX. 972.)

K. 978. J. E. A Te. 110. §-a alapján eljáró kir. járásbíróság egy évnél hosszabb tartamú szabadságvesztésbüntetést nem szabhat ki s amennyiben a tárgyalás alapján ilyet tart kiszabandónak, köteles az iratokat a kir. ügyészséghez visszaküldeni. (4742/1933. — B. H. T. IX. 978.)

K. 1098. J. E. Ha a Te. 110. §-a alapján megindult eljárás során kiderült, hogy a vádlottat csupán járásbírósági hatáskörbe tartozó vétség vagy kihágás terheli és ezért a kir. járásbíróság jogerős ítéletének tárgya — a váddal egyezően — csupán ilyen vétség vagy kihágás, — akkor ennek az elbírálásánál a kir. járásbíróság már nem átruházott, hanem a törvény értelmében eredetileg is hatáskörébe utalt bűnperben ítélkezik. A Bp. 452. §. I. bekezdése és az 558. §. értelmében tehát — amennyiben az újrafelvételi indítvány nem törvényszéki hatáskörbe tartozó cselekményre irányul, — a járásbíróságnak kell az újrafelvétel tárgyában határoznia. (982/1938. — B. H. T. IX. 1098.)

K. 1099. J. E. A Te. 110. §. alapján eljáró kir. járásbíróság határozatai ellen bejelentett perorvoslatokat nem a kir. törvényszék, hanem a kir. ítélőtábla bírálja felül. A törvény nem írja elő, hogy a próbaidő alatt elkövetett újabb bűncselekmény miatt eljáró bíróság a megelőző felfüggesztett büntetés végrehajtása tárgyában való intézkedését az újabb ügyben hozott ítéletében köteles megtenni, avagy pedig az ítéletben köteles kimondani, hogy az ily irányú intézkedést külön határozatra tartja fenn. (2239/1938. — B. H. T. IX. 1099.)

L. még a K. 1086. E. H.-t a Bp. 518. §. kapcsán.

286. §. *Sértett megidézése tanukénti kihallgatásra.*

K. 106. J. E. A bíróság, ha valamely lényeges körülmény felderítése végett szükségesnek találja, a sértettet tanuként való kihallgatásra megidézheti abban az esetben is, ha az különben a Bp. értelmében az ügy tárgyalásáról távol maradni, vagy magát meghatalmazott által képviseltetni jogosult volt.

A törvényt sérti tehát a bíróság ítéletének indokolásában tett az a kijelentés, hogy a sértettet vallomástételre kényszeríteni nem lehet. (1782/1901. — B. H. T. II. 106.)

XVIII. FEJEZET.
FŐTÁRGYALÁS A TÖRVÉNYSZÉK ELŐTT.

297. §. Vádlott rendbüntetése a főtárgyaláson.

K. 107. J. E. Vádlott a Bp. 297. §-a szerint rendbüntetéssel csak abban az esetben büntethető, ha a tárgyalásnál illetlen vagy durva magaviseletet tanusít, vagy sértő kifejezést használ és az előzetes rendreutasítás eredménytelen maradt. Sértő kifejezések beadványban való használata nem esik a Bp. 297. §-ának rendelkezése alá. (9573/1904. — B. H. T. II. 107.)

300. §. Főtárgyalási elnök intézkedései.

K. 497. E. H. A főtárgyalási elnök jogköréhez tartozó intézkedések (tanuk kihallgatása) felülvizsgálata a kir. törvényszék hatáskörébe nem tartozik, mert azt a törvény (Bp. 296., 300. §.) kizárja; helyesen járt el a főtárgyalási elnök, amikor az intézkedését nem bocsátotta a kir. törvényszék felülvizsgálata alá. A Kúria felülvizsgálja, vajon a főtárgyalási elnök kifogásolt eljárása a törvénynek megfelelő volt-e. (1221/1912. — B. H. T. V. 497.)

K. 515. E. H. Ha a főtárgyalás elnöke által tett intézkedés a bizonyítás kérdését érinti és ennélfogva az ügy érdemi részének eldöntésére befolyással lehet, az ellen a felek a Bp. 384. §. 9. pontja alapján semmiségi panaszt használhatnak. (488/1912. — B. H. T. V. 515.)

302. §. Vádlott és közvádló jelenléte a főtárgyaláson.

K. 236. J. E. A törvényszék előtti főtárgyalásra nézve a Bp. XVIII. fejezetében foglalt szabályok az irányadók, ennélfogva a törvényszék előtt a főtárgyalást, tekintet nélkül az eljárás tárgyát képező bűncselekmény minőségére, a Bp. 302. §-ának első bekezdése szerint a vádlott jelenléte nélkül megtartani nem szabad. (8227/1909. — B. H. T. III. 236.)

K. 557. J. E. Törvénysértés, ha a tárgyaláson a közvádló nincsen jelen oly esetben, amikor a vád tárgya a Bp. 41. §-a szerint magánvádra üldözendő cselekmény ugyan, de a bíróság ítéletében a Bp. 41. §-ában fel nem sorolt, tehát közvádra üldözendő bűncselekmény tényálladékát állapítja meg. (4718/1915. — B. H. T. V. 557.)

311. §. Tanú megesketése tárgyában hozandó határozat.

K. V. T. H. A Bp. 311. §-a értelmében nemcsak a tanú megesketése, hanem a megesketés tárgyában hozandó határozat is későbbre halasztható. (1902. — B. H. T. II. 108.)

316. §. Vád módosítása csatlakozás keretében.

K. 915. E. H. A vád módosításáról rendelkező Bp. 316—318. §-ai a jogkérdésben döntő legfelsőbb bíróságnál már nem lévén érvényesíthetők, az eredetien téves vád vagy vád szerinti téves minősítés a csatlakozás keretében már nem helyesbíthető. Az, hogy épen a jogegységi tanács 12. sz. büntető döntvényében kifejezett elvek szerint kellene a csatlakozási perorvoslat körét úgy meghatározni, hogy abba még az alsófokon a vádló részéről ki nem fejezett, nem érvényesített minősítési lehetőségek is belevehetők legyenek: sem a II. Bn. 29. §-ában, sem a 12. sz. jogegységi döntvényben alapot nem talál, bár a részleges jogerő magában véve nem akadálya a csatlakozási perorvoslat érvényesítésének. Azonban a vádbeli tettnek vádlói jogi értékelése, — amelyen túlmenő minősítési, értékelési tévedések kiküszöbölésének már helye nincs, a csatlakozási perorvoslat érvényesítésének igenis határt szab. (4341/1927. — B. H. T. IX. 915.)

324. §. Bizonyítás a főtárgyaláson.

K. 109. J. E. A bűnvádi perrendtartásnak az 524. §. szerint a kir. járásbíróság előtt tartott tár-

gyalásnál is megfelelően alkalmazandó 324. és 325. §-ai értelmében az ítélet tárgyát a vádbeli cselekmény képezi, amint az a vád alapjául szolgáló és a tárgyalás eredményéhez képest megállapított tényekben nyilvánul. Ugyanazon cselekményre vonatkozóan felmentésnek és egyúttal más bírósághoz való áttételnek helye nem lehet. (4401/1904. — B. H. T. II. 109.)

325. §. Tettazonosság.

K. K. 1. J. D. Az adózatlan szesz tartására rendelt szeszgyári gyüjtőből történt szeszlopás esetében a tettesnek a büntetőbíróság által lopás miatt történt elítélése nem zárja ki, hogy ugyanaz a tettes a pénzügyi bíróság által az 1906:XXVIII. tc. 108. §-ában meghatározott szeszjövedéki kihágás miatt is elítéltessék. (1914. febr. 11. — B. H. T. V. 568.)

K. 728. E. H Ha a közvádló a minősítés kérdésében a vádlott terhére perorvoslattal élt, úgy a felsőbíróság a tettazonosság és a perorvoslat keretében korlátlanul minősíthet. (8029/1915. — B. H. T. VI. 728.)

Az 1906:XXVIII. tc. 108. §-a helyett ma már az 1938:XXX. tc. XIII. fejezetének rendelkezései értendők.

K. 730. J. E. A Bp. 325. §-a szerint tett mindig valamely büntetőjogilag védett érdeket sért vagy veszélyeztet. Igy rágalmazás vagy becsületsértés vétsége esetében ez a büntetőjogilag védett érdek a sértett becsülete. Éppen ezért, ha a panaszolt rágalmazó tényállítás helyett csak becsületsértő kifejezések használatát állapítja meg a bíróság, mely kifejezések esetleg el is térnek a panaszolt kitételektől, ez a

tettazonosságot a sértett érdek közös voltánál fogva nem szünteti meg. (3689/1918. — B. H. T. VI. 730.)

K. 508. E. H. Nem sérti a tettazonosság szabályát az, hogy bár a kir. ügyész az elsőfokú főtárgyaláson vádját a Btk. 437. §-ára alapította s a kir. főügyész a felmentő ítélet ellen a kir. ügyész részéről bejelentett fellebbezést változatlanul fenntartotta, a vádlott cselekménye a Btk. 438. §-a szerint minősíttetett. (6096/1911. — B. H. T. V. 508.)

K. 1071. E. H. Osztály ellen irányuló izgatás bűntette helyett az 1921:III. tc. 5. §. első bekezdésébe ütköző, az állami és társadalmi rend erőszakos felforgatására irányuló izgatás vétsége a tettazonosság elvének (Bp. 325. §.) sérelme nélkül megállapítható. (1252/1935. — B. H. T. IX. 1071.)

K. 1072. E. H. A fegyveres erő ellen irányuló izgatás vádja esetén e vétség helyett a fegyveres erő sérelmére elkövetett becsületsértés vétsége a tettazonosság elvének (Bp. 325. §.) megsértése nélkül az egyéb feltételek meglétében megállapítható. (2272/1935. — B. H. T. IX. 1072.)

326. §. Felmentés esetei.

K. 110. J. E. Ha a járásbíróság előtt tartott tárgyaláson a bűnvádi eljárás megindítását kizáró ok fennforgása állapittatik meg, nem megszüntető végzés, hanem felmentő ítélet hozzandó. (83/1905. — B. H. T. II. 110.)

K. 111. J. E. A magánindítványnak a jogosított részéről történt visszavonása után, a magánindít-

ványra üldözendő bűncselekmény miatt emelt vád fenntartására a közvádló nem jogosult. A közvádló által fenntartott ily vádra hozott büntető ítélet a Bp. 326. §-ának 4. pontjában foglalt rendelkezést sérti. (1023/1903. — B. H. T. II. 111.)

K. 731. E. H. Folytatólagosság esetében nincs helye részleges felmentésnek. Ilyenkor az ítélet rendelkező részében csupán a bűncselekmény megjelöléséből mellőzendő a meg nem állapított tett, ami egyértelmű a vád e része alól való felmentéssel. (3262/1917. — B. H. T. VI. 731.)

K. 732. E. H. Ha a vád tárgyává tett bűncselekmény miatt korábban már jogerős ítélet hozatott, a semmiségi panasz a Bp. 385. §. 1. c) pontja alapján jelentendő be, a felmentés pedig a Bp. 326. §. 1. pontja alapján történik. (6569/1918. — B. H. T. VI. 732.)

K. 828. E. H. Ha az ügyész nem törvényszerűen képviselte a vádat, nem a Bp. 326. §. 4. p. alapján felmentésnek, hanem a 323. §. szerinti megszüntetésnek van helye. (3631/1922. — B. H. T. VII. 828.)

K. 916. E. H. A Bp. 326. §-ának 2. pontja a felmentésnek az az esete, amikor az ítélet alkotásának a munkája a tények, vagyis a történeti igazság megállapításával véget ért. Azonban a jogi igazság keresése, vagyis a tényekből valamely döntő jogi elem felismerése már nem a bizonyítékok mérlegelésének, hanem ezen túl, a már bebizonyítottaknak vett tények jogszabályokhoz mért értékelésének értelmi

munkája, mikor is a felmentés a Bp. 326. §. 1. pontjára alapítandó. (7704/1925. — B. H. T. IX. 916.)

327. §. Az ítélet tartalma.

K. 14. J. D. Életfogytiglan tartó fegyházbüntetés kiszabása esetében az ítéletben — tekintettel a közvetítő intézetbe szállításnak és a feltételes szabadságra bocsátásnak, a Btk. 45. és 48. §-aiban adott lehetőségre, — az előzetes letartóztatás és vizsgálati fogság beszámítása tárgyában a Btk. 94. és a Bp. 327. §. 2. bek. e) pontja értelmében határozni kell. (1926. jún. 4. — B. H. T. VIII. 14.)

K. 808. E. H. Oly esetben, midőn a bíróság a vádlottat elévülés okából felmenti, nincs helye az ítélet indokolásában oly bírói kijelentésnek, amely a vádlott bűnösségére utal. (1631/1922. — B. H. T. VII. 808.)

K. 836. E. H. Az ítélet rendelkező részében a cselekmény megjelölését tárgyazó rész nem azonos a ténymegállapítással s így az indokolási kötelezettség — hogy a bíróság milyen tényeket s mi okból tart bizonyítottaknak — azzal nem helyettesíthető. (1576/1923. — B. H. T. VII. 836.)

K. 837. E. H. Az ítélet indokolásában nem lehet egyszerűen hivatkozni a rendelkező részben foglalt tényállásra, mert az ítélet rendelkező részében a cselekmény megjelölését tartalmazó rész nem ténymegállapítás. (8131/1922. — B. H. T. VII. 837.)

XIX. FEJEZET.
FŐTÁRGYALÁS AZ ESKÜDTBIRÓSÁG ELŐTT.

K. 755. E. H. A ténykérdésbe a tudat és akarat szempontjából csak tényelemek, külvilági jelenségek vehetők fel és nem lélektani folyamatoknak megfelelő forgalmak. — A főténykérdés rendszerint a vád szerint szerkesztendő. — A főténykérdésbe több vádlott bűnösségével kapcsolatos tényelemeket halmozni, összekeresni nem szabad. (6101/1916. — B. H. T. VI. 756.)

A Bpn. 9. §-ához:

K. 756. E. H. A valóság bizonyításánál minden tényállításra nézve külön kérdés teendő fel és pedig a felek indítványa nélkül is hivatalból: e nélkül az a jogkérdés, vajjon a valóság bizonyíttatott — vagy nem, — felül nem vizsgálható. (7731/1916. — B. H. T. VI. 756.)

K. 757. E. H. Szándékos emberölés büntettének vádja esetében az erős felindulásról szóló kisegítő (mellék) jogkérdés nem foglalható bele a főjogkérdésbe. A kérdésösszefoglalást a törvény kizárólag a ténykérdésre korlátozza. (2485/1918. — B. H. T. VI. 757.)

K. 759. E. H. Oly esetben, amikor a bíróság a valóság bizonyítását elrendelte, a főténykérdés után a valóság bizonyítottságára vonatkozó mellékténykérdéseket, ezeket követőleg a főjogkérdést, végül a valóság bizonyítottságára vonatkozó mellékjogkérdéseket kell az esküdtek döntése alá bocsátani. Hiányos az esküdtek határozata, ha az esküdtek a valóság bizonyítottságára vonatkozó melléktény-

kérdések valamelyikét és a kapcsolatos mellékjogkérdést válasz nélkül hagyták. Az ezen hiányon alapuló semmiségi ok hivatalból nem vehető figyelembe felmentő ítélet esetében. (1794/1918. — B. H. T. VI. 759.)

XX. FEJEZET. PERORVOSLATOK ÉS KIJAVITÁS.

378. §. Felfolyamodás.

K. 218 J. E. Jogerősen kiszabott szabadságvesztésbüntetésnek legfelsőbb kegyelem folytán pénzbüntetésre való átváltoztatása esetében az átváltoztatással megbízott bíróságnak erre vonatkozó eljárása nem esik a bűnvádi perrendtartás intézkedései alá; ebből kifolyóan az átváltoztatás tárgyában hozott határozattal szemben a bűnvádi perrendtartásnak a perorvoslatokról szóló rendelkezései általában, s különösen annak 378. §-a nem alkalmazható. (4862/1908. — B. H. T. III. 218.)

K. 556. J. E. Magánvádló a vádirat ellen tett kifogások tárgyalására kitűzött határnap elmulasztása miatt igazolással élhet. A megszüntető végzés ellen beadott igazolási kérelemnek címzett beadvány felfolyamodásnak tekintendő. (101/1915. — B. H. T. V. 556.)

K. 917. J. E. Midőn a kegyelmi elhatározás az eljárt elsőfokú bíróságra bízza az elítéltre kiszabott szabadságvesztés-büntetés helyett megfelelő pénzbüntetés megállapítását, az elsőfokú bíróságnak, mint a legfelsőbb megbízással ad hoc kirendelt, tehát

lényegében felségjogot gyakorló szervnek az átváltoztatás kérdésében hozott határozata ellen nincs helye perorvoslatnak.

Ellenben, midőn a kegyelmi elhatározás általános amnesztiát tartalmaz, de bírói döntésre utalja azt a kérdést, hogy a kegyelemnek feltételei valamely konkrét ügyben szereplő vádlottra fennforognak-e, az ezen tárgyban hozott bírói határozat ellen a feleket perorvoslat megilleti. (4076/1928. — B. H. T. IX. 917.)

381. §. Fellebbezés általában.

K. 81. T. H. A törvényszéknek elsőfokú ítélete ellen, ha csupán egy oly bűncselekmény miatt állapít meg bűnösséget vagy oly bűncselekmény vádja alól ment fel, mely rendszerint járásbíróság vagy közigazgatási hatóság hatáskörébe van utalva, a fellebbezés a Bp. 381. §. 2. bekezdésének 2. pontja értelmében csak az esetben van kizárva, ha a cselekménynek említett kisebb minősítése tekintetében a vád és az ítélet megegyeznek.

Törvényszék előtt a Bp. 18. és 19. §-ai alapján összefüggés vagy egyesítés folytán elbírálandó cselekményeknél a perorvoslat az összes cselekményekre nézve a törvényszék hatáskörébe utalt cselekmény miatt fenntartott vád határozza meg, tehát fellebbezésnek van helye. (1901. ápr. 19. — B. H. T. II. 112.)

K. 962. E. H. Ha a másodfokon eljárt kir. ítélőtábla a vádlottat csupán a kir. járásbíróság hatáskörébe tartozó bűncselekményben mondja ki bűnösnek s az ítélet ellen a vád részéről törvényszéki

hatáskörbe tartozó cselekmény megállapítása végett perorvoslat nem jelentetett be, a kir. ítélőtábla ítélete ellen nincsen helye semmisségi panasznak az esetben sem, ha eredetileg törvényszéki hatáskörbe tartozó cselekmény volt is a vád tárgya. (5434/1930. — B. H. T. IX. 962.)

382. §. Fellebbezési tárgyalás előtt felmerült semmisségi ok.

K. 918. E. H. A kir. ítélőtábla által a bizonyítás felvétellel megbízott bíró részéről megvalósított alaki semmisségi ok semmisségi panasz útján nem érvényesíthető, ha amiatt a fellebbezési tárgyaláson felszólalás nem történt. (5881/1924. — B. H. T. IX. 918.)

383. §. Kik élhetnek fellebbezéssel?

K. 23. J. D. A koronaügyész csatlakozás útján nem élhet semmisségi panasszal a vádlott terhére a kir. ítélőtábla ítéletének az elsőbíróság ítéletét helyben vagy érintetlenül hagyó rendelkezése ellen oly esetben, mikor az elsőbíróság ítéletének vonatkozó rendelkezését sem a kir. ügyész, sem csatlakozás útján a kir. főügyész fellebbezéssel meg nem támadta, vagy pedig a kir. ügyésznek az elsőfokú ítélet vonatkozó rendelkezése ellen bejelentett fellebbezését a kir. főügyész visszavonta. (1929. június 26. — B. H. T. IX. 973.)

K. 191. J. E. Az 1895. évi XLI. tc. 8. és 9. §-aiban körülírt kihágások által jogaiban sértett, a bűnvádi perrendtartásban a főmagánvádló részére

biztosított jogokat, nevezetesen a Bp. 383. §-ának III. 1. pontja szerint a főmagánvádlót illető fellebbezési jogot gyakorolhatja. (8072/1907. — B. H. T. III. 191.)

Az 1895:XLI. tc. 8. és 9. §-ában körülírt kihágások helyett az 1921:XXII. tc. 7. §-ában körülírt vétségek értendők.

K. 724. J. E. Magánvádra üldözendő bűncselekmény esetében, ha a büntetés feltételes felfüggesztése kimondatott, a határozat a kir. ügyésszel is közlendő, ki az ellen perorvoslattal élhet. (3690/1918. — B. H. T. VI. 724.)

384. §. *Alaki semmisségi okok.*

K. 83. T. H. A Bp. 384. §-ának 6. pontjában meghatározott semmisségi ok nem forog fenn, ha oly esetben, melyben a védelem kötelező, a főtárgyalást a kirendelt védő jelenléte nélkül, azonban az ezáltal helyettesül megbízott ügyvéd, vagy a nála alkalmazott ügyvédjelölt jelenlétében tartották meg. (1903. — B. H. T. II. 113.)

K. 838. E. H. A Bp.-nek rendelkezései a gyakorlati élet igényeinek megfelelően rugalmasak abban az irányban, hogy a felek jogainak sérelme nélkül a bírói ítélkezés szabadsága is biztosíttassék. A tények megállapítása céljából a Bp. 384. §. 9. pontja alapján a vádlott terhére használt fellebbezés természetesen a megállapíttatni kért tények anyagi jogi értékelése iránt és így a Bp. 385. §. 1. b) pontja alapján előterjesztettnek is veendő és a fellebbezési bíróság az alaki okon bejelentett fellebbezés folytán megállapított tényekből köteles az anyagi jogi követ-

kezményeket is levonni, még a vádlott terhére is. (3817/1924. — B. H. T. VII. 838.)

K. 828. E. H. Az a kérdés, hogy a közvádló törvényszerűen képviseli-e a vádat, nem a Bp. 385. §. 1. c) pontja, hanem a 384. §. 11. pontja alá esik. Ha az ügyész nem törvényszerűen képviselte a vádat, nem a Bp. 326. §. 4. pontja alapján való felmentésnek, hanem a 323. §. szerinti megszüntetésnek van helye. (3631/1922. — B. H. T. VIII. 828.)

K. 829. E. H. A Bp. 384. §. 11. pontjában meghatározott semmisségi ok létesül, ha valamely jogi személy vezetősége, tehát személyösszesség ellen elkövetett rágalmazás esetében a bíróság a személyösszesség sérelmére elkövetett rágalmazás mellett az összesség egyes tagjai sérelmére elkövetett rágalmazást is megállapít. A Bp. 384. §. 11. p. szerinti alaki semmisségi ok, felmentés esetében, nem vétetett hivatalból figyelembe. (472/1924. — B. H. T. VII. 829.)

K. 963. E. H. A vádlott által a Bp. 384. §. 9. pontja alapján bejelentett fellebbezés akkor is joghatályos, ha a vádlott a felmentő ítéletben egyébként megnyugodott. (556/1930. — B. H. T. IX. 963.)

385. §. Anyagi semmisségi okok.

K. 8. J. D. Az ítélethozásig kiállott előzetes letartóztatás vagy vizsgálati fogság beszámításának, vagy be nem számításának kérdésében az ítélet ellen a Bp. 385. §-ának 2. pontja alapján semmisségi panasznak van helye, kivéve e perorvoslat köréből a kir. törvényszék hatáskörébe tartozó ügyekben a beszámított időtartam mértékét, amely miatt semmisségi panasz nem használható. (1921. ápr. 29. — B. H. T. VI. 592.)

K. 12. J. D. A vádlónak a vádlott terhére a Bp. 385. §. 1. b) pontja alapján használt perorvoslata esetében a felsőbb bíróság nincs kötve a vádbeli cselekménynek a vádló által vitatott minősítéséhez, hanem a tettazonosság körében a törvénynek megfelelően szabadon minősítheti a vádlott terhére rótt cselekményt, kivéve, ha a vádló az elsőfokú bíróság ítéletének a vádbeli cselekményt minősítő intézkedésében megnyugodott s a másodfokú bíróság ítéletének ennél enyhébben minősítő rendelkezése miatt él a vádlott terhére a Bp. 385 .§-ának 1. b) pontja alapján semmisségi panasszal, mely esetben a kir. Kúria a vádbeli cselekményt az elsőfokú bíróság ítéleténél súlyosabban nem minősítheti. (1923. ápr. 6. — B. H. T. VII.)

K. 15. J. D. A becsületsértés vétsége miatt elítélt vádlottnak a büntetés alól az 1914. évi XLI. tc. (Bv.) 18. §-a alapján történt felmentése és illetve a felmentésnek ugyanazon törvényhely ellenére való megtagadása miatt a Bp. 385. §-ának 2. pontja alapján semmisségi panasznak van helye. (1926. jún. 4. — B. H. T. VIII. 882.)

K. 559. J. E. A Bp. 385. §-ának 3. pontja alapján a vádlott terhére használt perorvoslat nem tekinthető a büntetés végrehajtásának feltételes felfüggesztése miatt is használtnak és a felfüggesztés kérdésére is kiterjedőnek. (6885/1914. — B. H. T. V. 559.)

K. 677. E. H. A valóság bizonyítása esetében a vádlottnak a rágalmazás vétségének vádja alól leendő felmentése végett a semmisségi panasz nem a Bp. 385. §. 1. c), hanem az ugyanazon §. 1. a) pontjára alapítandó és a felmentés is nem a Bp. 326. §. 3., hanem annak 1. pontja alapján történik. (4715/1918. — B. H. T. VI. 677.)

K. 680. E. H. A Bv. 19. §-ának a büntetéstől való felmentésre vonatkozó rendelkezése nem foglal magában büntethetőséget kizáró okot, mert az a büntetésnek az ellencselekmény által történt kiegyenlítését jelenti. — Ily irányban semmisségi panasz nem érvényesíthető. (1206/1916. — B. H. T. VI. 680.)

K. 733. E. H. Túllépte a kir ítélőtábla a hatáskörét, midőn a közvádló által csakis a Bp. 385. §. 1. b) pontja alapján bejelentett fellebbezés alapján ezen fellebbezést alaptalannak találván, a vádlott büntetését felemelte. (1733/1927. — B. H. T. VI. 733.)

K. 734. J. E. A minősítésre vonatkozó tévedés csak abban az esetben veendő hivatalból figyelembe, ha az a vádlott sérelmére szolgál. (4082/1917. — B. H. T. VI. 734.)

K. 881. E. H. A Bp. 387. §-ának harmadik bekezdése szerint a vádlott büntetése csak a vádlónak a vádlott terhére használt fellebbezése esetén súlyosbítható. Ha a közvádló az elsőfokú ítélet ellen csupán a Bp. 385. §-ának 1. b) pontja alapján és fellebbezéssel,de súlyosbításért vagy a Btk. 92. §-a alkalmazásának mellőzése végett nem: a kir. ítélőtábla a Bp. 385. §. 1. b) pontja alapján bejelentett fellebbezést a büntetés súlyosbítása végett is bejelentettnek nem tekintheti. Ha ez esetben a minősítést meghagyva, a büntetést mégis felemeli: a Bp. 384. §. 4. pontjában írt semmisségi ok valósul meg. (1850/1926. — B. H. T. VIII. 881.)

K. 1073. E. H. Ha az alsófokú bíróságok több rágalmazó jellegű tényállítás közül csak egyesek miatt állapítják meg a vádlott bűnösségét, a m. kir. Kúria azonban a vádló perorvoslata folytán úgy látja, hogy a vádlott bűnösségét más tényállítás miatt

is meg kell állapítani, a perorvoslatot nem az indokolás, hanem a rendelkező rész ellen irányulónak kell tekinteni s így az ügy érdemében kell dönteni. (2594/1938. — B. H. T. IX. 1073.)

L. még a K. 1070. E. H.-t a 264. §. kapcsán.

387. §. Felülvizsgálat köre.

K. 32. J. D. A járásbíróság előtti eljárásban a kir. törvényszéknek mint másodfokú bíróságnak ítélete már meghozatalával csak akkor emelkedik jogerőre s erre való tekintettel a kir. ítélőtábla az esetleg bejelentett semmisségi panasz folytán felterjesztett iratokat az ügy felülvizsgálata nélkül csak akkor küldi vissza rendelvénnyel az alsófokú bírósághoz, ha

a) az elbírálás tárgya mind a vád, mind az ítélete szerint csak kihágás vagy csupán pénzbüntetéssel büntethető vétség volt (Bp. 556. §. 2. bekezdés), vagy pedig

b) a kir. törvényszék szabadságvesztésbüntetéssel büntetendő vétségre vagy ily vétség mellett még más vétségre, illetőleg kihágásra vonatkozó ügyben szabadságvesztésbüntetést nem alkalmazott.

Ha ellenben a kir. törvényszék a b) alatti esetben szabadságvesztés büntetést alkalmazott (Te. 122. §.), a vádlott, továbbá a házastársa, törv. képviselője és védője részéről a nem a Bp. 385. §. 1. pontja alapján bejelentett semmisségi panasz visszautasítása a kir. ítélőtábla hatáskörébe tartozik és a kir. ítélőtábla ezzel a visszautasítással kapcsolatban a Bp. 387. §. utolsó, valamint a Bpn. 30. §-ának a Bp. 557. §. utolsó bekezdése értelmében alkalmazása első bekezdése alapján hivatalból figyelembe veendő semmisségi ok fennforgása esetében intézkedést tehet. (1933. május 3. — B. H. T. IX. 969.)

K. 115. J. E. A Bp. 387. §-ának utolsó bekezdése szerint fellebbező vádlott javára szolgáló körül-

mény alapján, ha az más vádlottra nézve is fennforog, az ítélet az utóbbi javára is megváltoztatandó, habár fellebbezéssel nem élt is. (3746/1906. — B. H. T. II. 115.)

K. 559. J. E. A csupán a Btk. 92. §-ának alkalmazása miatt használt perorvoslat nem támadja meg az ítéletben a büntetés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozólag tett rendelkezést, ennek folytán, ha a fellebbviteli bíróság a büntetést a Btk. 92. §-ának mellőzésével állapítja meg, ez a körülmény a büntetés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést nem érinti. (6885/1914. — B. H. T. VI. 559.)

K. 560. E. H. Felmentő ítéletnek a kir. ügyész részéről történt fellebbezése esetében nincsen akadálya annak, hogy a másodfokú főtárgyaláson a kir. főügyész a kir. ügyész vádjánál súlyosabb minősítésre irányítsa a vádat. (4665/1914. — B. H. T. V. 560.)

K. 1074. E. H. Ha a vádló a büntetés súlyosítása végett jelent be perorvoslatot, a felsőbíróság annak alapján az elsőbíróság által mellőzött hivatalvesztést, mint mellékbüntetést is alkalmazhatja. (2242/1937. — B. H. T. IX. 1074.)

K. 1075. E. H. Ha a vádló az ítélet ellen általánosságban a büntetés súlyosítása végett jelent be perorvoslatot, a felsőbíróság mellőzheti a Btk.-nek az alsófokú bíróság által alkalmazott 92. §-át. (5833/1936. — B. H. T. IX. 1075.)

K. 1076. E. H. Ha a másodfokú bíróság a bűncselekmény tettesét a vád alól a Bp. 326. §. 2. pontja alapján felmenti, a bűnsegédet a Bp. 387. §. utolsó bekezdéséhez képest akkor is fel kell menteni, ha

a bünsegéddel szemben az elsőfokú ítélet jogerőre emelkedett. (2954/1937. — B. H. T. IX. 1076.)

L. még a K. 1068. J. E.-t a 49. §. kapcsán.

390. §. Bejelentett semmisségi panasz írásbeli indokolása.

K. 735. E. H. Ha az ítélethirdetéskor a semmisségi panasz szabályszerűen be volt jelentve; az írásbeli indokolásban a bejelentetten kívül más semmisségi okra áttérni nem lehet. (6286/1917. — B. H. T. VII. 735.)

K. 736. E. H. A semmisségi panasz, mely az ítélet kihirdetésekor a törvényhely és minden közelebbi megjelölés nélkül jelentetett be, a perorvoslati indokokban a Bp. 390. §-a értelmében kiegészíthető. (3332/1917. — B. H. T. 776.)

402. §. Felfolyamodás a kir. télőtábla végzése ellen.

K. 1077. E. H. A kir. ítélőtáblának ama végzése ellen, amellyel a vádlottnak az igazságügyi országos megfigyelő és elmegyógyintézetbe való szállítását elrendeli, van helye felfolyamodásnak, bár e végzés a bizonyítás kiegészítésére vonatkozik. (3644/1934. — B. H. T. IX. 1077.)

413. §., 1897:XXXIV. tc. 23. §. Vádlott jelentése a fellebbviteli főtárgyaláson.

K. 964. E. H. Mellőzhetetlen a vádlott jelenléte a fellebbviteli főtárgyaláson, ha a kir. ítélőtábla az általa beszerzett, a vádlott elmeállapotára vonatkozó szakvélemény felolvasását rendeli el, mert azáltal a kir. ítélőtábla bizonyítást vesz fel. (243/1933. — B. H. T. IX. 964.)

422. §. Jogegységi tanács határozata.

K. 871. J. E. A Bp. 422. §-ának utolsó bekezdése nem zárja ki azt, hogy a jogegységi tanács a törvénysértő határozatnak azt a részét, amely nem a vádlottra, hanem a sértettre sérelmes, szintén hatályon kívül helyezze. (6491/1926. — B. H. T. VIII. 871.)

425. §. Eljárás a fellebbezés elintézése után.

K. 88. T. H. Ha a vádlott a fellebbviteli tárgyaláson sem jelen, sem képviselve nem volt, utóbb pedig az ítélet kihirdetésére nem volt előállítható; nincs hivatalból védő rendelésének helye abból a célból, hogy a másodfokú bíróság ítélete a vádlott helyett a védőnek hirdettessék ki. (1908. jan. 17.) — B. H. T. III. 197.)

K. 737. E. H. Ha a vádlottat a fellebbviteli főtárgyaláson az önmaga által megbízott védő képviselte és ez előtt az ítélet kihirdettetett, akkor a vádlott előtt az ítéletet a törvényszéknél nem kell kihirdetni. — Ha azonban a védőt nem maga a vádlott bízta meg, akkor a másodbíróság ítélete a vádlott előtt is kihirdetendő és ilyenkor neki is van joga perorvoslathoz. (5305/1917. — B. H. T. VI. 737.)

K. 840. E. H. A Bp. 425. §-ának második bekezdése értelmében a kir. ítélőtábla ítélete csak a vádlottnak hirdetendő ki, aki hozhat magával védőt s akkor ennek önálló perorvoslati joga is van, de a vádlott távollétében az egyedül megjelent védőt a semmisségi panasz joga nem illeti. (5610/1922. — B. H. T. — VII. 840.)

K. 1078. E. H. Az a szabály, hogy a másodfokú ítélet csak a vádlottnak hirdetendő ki, aki hozhat

magával védőt s akkor ennek önálló perorvoslati joga is van, de a vádlott távollétében az egyedül megjelent védőt a semmisségi panasz joga nem illeti meg, — akkor is irányadó, ha a kir. ítélőtábla ítéletét tanácsülésben hozta. (2869/1938. — B. H. T. IX. 1076.)

426. §., II. Bn. 30. §. Semmisségi panasz.

K. 30. J. D. A kir. törvényszék mint egyes bíróság hatáskörébe utalt azokban az ügyekben, amelyekben a II. Bn. 30. §-ának utolsó mondata értelmében a kir. ítélőtábla ítélete ellen semmisségi panasznak egyáltalában nincs helye a kir. ítélőtábla ítélete a Bp. 492. §-ának második bekezdése értelmében már meghozatalával jogerőre emelkedik és ehhez képest, ha a kir. ítélőtábla ítélete ellen ennek ellenére bejelentett semmisségi panasz folytán az ügy iratai a kir. Kúriához fölterjesztetnek, a kir. Kúria a semmisségi panaszt nem utasíthatja vissza, hanem az ügybe bekövetkezett jogerőre utalással, az iratokat az ügy felülvizsgálata nélkül visszaküldi az alsófokú bírósághoz. (1931. dec. 16. — B. H. T. IX. 974.)

K. 921. J. E. A II. Bn. 30. §-ának rendelkezései nem alkalmazhatók oly ügyekben, amelyekben az elsőfokú ítéletet a kir. járásbíróság hozta. (3364/1928. — B. H. T. IX. 921.)

K. 1094. E. H. Az egyesbírói hatáskörbe utalt ügyben hozott elsőfokú ítéletet helybenhagyó vagy csupán enyhébb büntetést kiszabó másodfokú ítélet annak kihirdetése alkalmával akkor is jogerőre emelkedik, ha első fokon társasbíróság elé utalt üggyel való összefüggés folytán társasbíróság járt ugyan el, de a társasbíróság ítélete a társasbíróság hatáskörébe tartozó bűncselekményre vonatkozó

részben már az alsófokú bíróságnál jogerőssé vált. (3493/1937. — B. H. T. IX. 1094.)

K. 1095. E. H. A II. Bn. 30. §-ának a perorvoslatok korlátozására vonatkozó rendelkezése nem érvényesül a kir. járásbíróság által a Te. 110. §. alapján lefolytatott bűnvádi ügyben megindult újrafelvételi eljárás során, a kir. törvényszék hármas tanácsa által hozott ítéletet felülvizsgáló másodfokú ítélet ellen bejelentett semmisségi panasz tekintetében. (604/1935. — B. H. T. IX. 1095.)

K. 1096. E. H. A kir. ítélőtábla nem utasíthatja vissza a törvényben kizárt semmisségi panaszt. Az egyesbíróság hatáskörébe tartozó ügyben hozott másodbírói ítélet ellen a Bp. 385. §. 1. a) és c) pontja alapján akkor is van helye semmisségi panasznak, ha a kir. ítélőtábla a vádpontok egyes részeire a kir. törvényszékkel szemben felmentő ítéletet hoz. (4071/1938. — B. H. T. IX. 1096.)

427. §., Bpn. 29. §. Esküdtbírósági eljárásban semmisségi panasz.

K. 758. E. H. Az esküdtek határozata nem tartalmaz ellenmondást, midőn a ténykérdést igenlően, a jogkérdést pedig nemlegesen dönti el. (9314/1915. — B. H. T. VI. 758.)

428. §., Bpn. 10. §. Ítéleti indokolás elleni semmisségi panasz.

K. 558. E. H. Az alsóbirósági ítélet indokai ellen semmisségi panasz nem használható. (877/1915. — B. H. T. II. 558.)

Bn. 10. §. Büntetés végrehajtásának felfüggesztése miatt kir. ügyészség semmisségi panasza.

K. 551. J. E. A kir. ügyészség a büntetés végrehajtásának feltételes felfüggesztése miatt joghatályos perorvoslattal élhet oly esetben is, mikor a vádat megelőzőleg főmagánvádló képviselte. (7989/1912. — B. H. T. V. 551.)

431. §. Vádlott jelen nem léte miatt semmisségi panasz.

K. VI. T. H. Ha a kir ítélőtábla fellebbviteli főtárgyalásán a vádlott sem volt jelen, az általa választott védő azonban megjelent és akár a többi jelen volt vagy képviselt jogosultak valamelyike semmisségi panaszt jelentett be a kir. ítélőtábla ítélete ellen; ez esetben az iratok a Bp. 431. §-ának utolsó bekezdése értelmében, a Bp. 425. §-ában írt eljárás mellőzésével, közvetlenül a kir. Kúriához terjesztendők fel. (1903. május 12. — B. H. T. II. 116.)

432. §., Bpn. 32. §. Semmisségi panasz visszautasítása miatt felfolyamodás a Kúriához.

K. 84. T. H. Ha az elsőfokú bíróságnál, vagy a kir. törvényszéknél, mint fellebbviteli bíróságnál bejelentett semmisségi panaszt ugyanaz a bíróság visszautasítja, a visszautasító végzés ellen használt felfolyamodás felülvizsgálata a kir. Kúria hatáskörébe tartozik. (1904 — B. H. T. II. 117.)

441—442. §. Perorvoslat a jogegység érdekében.

K. 719. J. E. A jogegység érdekében hozott határozatával a kir. Kúria a törvény megsértésének kimondása mellett az elítélt büntetését csak enyhítheti. Ha az életfogytig tartó fegyházzal sujtott el-

ítéltre a bíróság az 1880. évi XXXVII. tc. 35. §-ának megsértésével fegyelmi büntetés helyett újabb szabadságvesztésbüntetést mért, ez a törvénysértés a fenti okból a Bp. 442. §-a alapján nem orvosolható. (2807/1920. — B. H. T. VI. 719.)

K. 738. J. E. Nincs helye jogegységi perorvoslatnak ott, ahol a konkrét tényállások a törvényes tényálladékok keretébe való beillesztésének felismerő, latolgató, mérlegelő és értékelő bírói munkáról van szó, mert a bíróságok szabad cognitioja jogegységi perorvoslat tárgya nem lehet. (660/1922. — B. H. T. VI. 738.)

K. 739. J. E. Nincs helye jogegységi perorvoslatnak, ha a bíróság nem a törvény sértette meg helytelen értelmezéssel vagy más módon, hanem a tényállást mérlegelte olyannak, mely a félre nem értett és meg nem sértett jogszabályt ki nem meríti. (3103/1920. — B. H. T. VI. 739.)

K. 842. J. E. Az a körülmény, hogy valamely ügyben a kir. Kúria hozta a végső határozatot, nem zárja ki a jogegység érdekében használt perorvoslatot, ha a kir. Kúria megfelelő perorvoslat hiányában a semmisségi panasz elbírálásakor a jogszabálysértést nem orvosolhatta. A kir. Kúria a Bp. 442. §-ának utolsó bekezdése értelmében az ítéletet megsemmisítheti akkor is, ha az nem a vádlottra, de a sértettre volt sérelmes. (1772/1924. — B. H. T. VII. 842.)

XXI. FEJEZET. UJRAFELVÉTEL.

445. §. Főmagánvádló perújítása a magánvádlói jog megszűnése miatt.

K. 725. J. E. Főmagánvádlónak a vádtanácsi

tárgyalásról való elmaradása a magánvádlói jogról való lemondással azonos.

A magánvádlói jog megszűnésével megszűnik a magánvádlói minőség is. Főmagánvádló ez okból perújítást nem kérhet. (3477/1917. — B. H. T. VI. 725.)

446. §. Ujrafelvétel esetei.

K. 841. E. H. Az újrafelvételi eljárásban nincs semmisségi panasznak helye, ha az alapperbeli tényállással szemben új tény bíróilag megállapítva nem lett. (5021/1922. — B. H. T. VII. 841.)

K. 843. E. H. Az elítélt javára folyamatba tett újrafelvételi eljárásnak nem akadálya az, hogy az ítélet tárgyává tett cselekmény kegyelem alá esik. (7776/1922. — B. H. T. VII. 843.)

K. 562. J. E. Ujrafelvétel esetében, amennyiben az alapperben hozott ítéletek a bűnösség és a cselekmény minősítése tekintetében hatályukban fenntartatnak, a büntetés kiszabására nézve sem tehető változtatás és a büntetés felfüggesztése (Bn. 1. §-a) sem mondható ki. (2262/1911. — B. H. T. V. 562.)

K. 776. J. E. Az újrafelvételi eljárásnak (vádlott javára) nem akadálya az, hogy az ítélet tárgyává tett bűncselekmény kegyelem alá esik.

A jogerősen kiszabott büntetés kegyelmi elengedése nem a bíróságnak, hanem a büntetéseket nyilvántartó hatóságoknak hatáskörébe tartozik. (4601/1922. — B. H. T. VI. 776.)

K. 1079. J. E. A Bv. 18. §-ának alkalmazása végett a Bp. 446. §. 3. pontja alapján nincs helye újrafelvételnek. De nincs helye annak a Bn. 1. §-ának

vagy a Btk. 92. §-ának alkalmazása végett sem. (4715/1933. — B. H. T. IX. 1079.)

449. §. Ujrafelvétel az elítélt terhére.

K. 22. J. D. Ha a felmentett, illetőleg elítélt terhére a kir. ügyészség (ügyészi megbízott) indítványa folytán újrafelvétel rendeltetett el és a kir. ügyészség (ügyészi megbízott) az eljárás folyamán a vádat elejti, illetve indítványát visszavonja, vagy az ítélet ellen fellebbezéssel nem él — a sértett nem veheti át a vád képviseletét, illetőleg nem élhet az ítélet ellen fellebbvitellel. (1928. dec. 7. — B. H. T. IX. 914.)

462. §. Ujrafelvételi eljárásban hozott ítéletek.

K. 562. J. E. Ujrafelvétel esetében, amennyiben az alapperben hozott ítéletek a bűnösség és a cselekmény minősítése tekintetében hatályukban fenntartatnak, a büntetés kiszabására nézve sem tehető változtatás és a büntetés felfüggesztése (Bn. 1. §.) sem mondható ki. (2262/1911. — B. H. T. V. 562.)

K. 740. E. H. Az újrafelvételi eljárásban hozott ítélet ellen semmisségi panasznak nincs helye, ha ez az ítélet nem tartalmaz oly ténymegállapítást, mely akár önmagában, akár az alapítélet ténymegállapításával kapcsolatosan novumnak volna tekintendő. (621/1920. — B. H. T. VII. 740.)

XXII. FEJEZET. IGAZOLÁS.

463. §. Határnap elmulasztás miatt igazolás.

K. 556. J. E. Magánvádló a vádirat ellen tett kifogások tárgyalására kitüzött határnap elmulasztása miatt igazolással élhet. A megszüntető végzés

ellen beadott igazolási kérelemnek címzett felfolyamodásnak tekintendő. (101/1915. — B. H. T. V. 556.)

K. 1031. E. H. A vádirat ellen tett észrevételek beadására szolgáló határidőnek és ezzel kapcsolatban a valóság bizonyítására irányuló kérelem előterjesztésének elmulasztása miatt használt igazolási kérelem elutasítás miatt csak egyfokú perorvoslatnak van helye, az igazolás megtagadása esetén a valóság bizonyítása ki van zárva. (5824/1935. — B. H. T. IX. 1031.)

465. §. Igazolási kérelem alapja.

K. 119. J. E. Igazolási kérelem felett a bíróság, egyedül a kérelemben előterjesztett, illetőleg a kérelemmel bemutatott adatok és bizonyítékok alapján határoz. (11.520/1906. — B. H. T. II. 119.)

XVIII. FEJEZET. ELJÁRÁS AZ ISMERETLENEK, A TÁVOLLEVŐK ÉS A SZÖKEVÉNYEK ELLEN.

471. §. Saját hazájában tartózkodó külföldi elleni eljárás.

K. 517. J. E. A hazájában tartózkodó külföldi ellen Magyarországon elkövetett bűncselekmény miatt tett feljelentés esetében az eljárás meg nem tagadható azon a címen, hogy a vádlott nem idézhető s így nem is büntethető, ily esetben járásbírósági ügyben is a Bp. 471. §-a alkalmazandó. (7644/1911. — B. H. T. V. 517.)

472. §. Távollevő ellen eljárás.

K. 219. J. E. A Bp. 472. §-ának 4. bekezdésében foglalt az a szabály, mely szerint abban az esetben, ha a távollévő terhelt, akinek kézrekerítése iránt

tett intézkedés, illetőleg a nyomozólevél, vagy a kiadatás végett a külföldi hatósághoz intézett megkeresés eredménytelen maradt, a bíróság elé nem állítható, az eljárást a nyomozás, illetőleg a vizsgálat befejezése után a távollévő előállításáig meg kell szüntetni, nem alkalmazható akkor, ha az eljárás a sértett fél távolléte miatt nem folytatható. (6588/1908. — B. H. T. II. 219.)

K. 1080. E. H. Távollevő vádlott ellen a kir. ítélőtábla nyilvános tanácsülésre sem tűzhet határnapot. (3638/1936. — B. H. T. IX. 1080.)

XXIV. FEJEZET.
ELJÁRÁS A KIADATÁS IRÁNTI ÜGYEKBEN.

474. §. Kiadatás.

K. 965. J. E. Valamely kiadási szerződés ama rendelkezésének, mely a kiadatás alapját nem képező bűncselekmény miatt is megengedi a bűnvádi eljárás lefolytatását, ha a vádlott maga önként kívánja, hogy fölötte ítélet hozassék, vagy hogy büntetését kitölthesse, nem tulajdonítható az az értelem, hogy vádlott — bár kívánságára — oly bűncselekmény miatt is elítéltessék, amely bűncselekmény miatt a fennálló kiadatási szerződés szerint kiadatásnak egyáltalán nincs helye.

A kiadatási engedély hiánya nem olyan új tény, vagy bizonyíték, amely alapot nyujthatna az ítélettel befejezett bűnvádi eljárásnak a Bp. 446. §-ának 3. pontja alapján való újrafelvételére. (1246/1930. — B. H. T. IX. 965.)

K. 966. E. H. A kiadott egyén elleni eljárás más bűncselekményre, mint amely miatt ki lett adva, még annak hozzájárulásával sem terjeszthető ki, ha csak ezt fennálló államszerződés vagy azt helyettesítő viszonossági joggyakorlat kifejezetten meg nem engedi. (6242/1930. — B. H. T. IX. 966.)

K. 1081. E. H. A külföldi hatóság által kiadott terhelt bűncselekményét a bíróság ítéletében a tettazonosság s a kiadatási szerződés keretében más címen is minősítheti, mint amelyen a kiadatás történt. (5302/1938. — B. H. T. IX. 1081.)

K. 1082. E. H. Olyan jogerős ítélet, amelynek végrehajtása végett a külföldi állam az odamenekült elítéltet nem adta ki, nem foglalható más jogerős ítélettel összbüntetésbe. (6003/1936. — B. H. T. IX. 1082.)

XXVI. FEJEZET. A BÜNÜGYI KÖLTSÉGEK.

480. §. A bűnügyi költségek viselése.

K. 29. J. D. A kir. ügyész által képviselt vád alapján folytatott eljárás során bűnösnek kimondott vádlottat a Bp. 489. §-a alapján lehet marasztalni a sértettnek készkiadásban okozott költségekben és képviselőjének megfelelő díjában és készkiadásaiban okozott költségekben és képviselőjének megfelelő díjában és készkiadásaiban, amennyiben ezek szükségesek voltak. (1931. dec. 16. — B. H. T. IX. 967.)

K. 518. J. E. Az a körülmény, hogy a védő a fiatalkorú vádlott védelmében nem az attól nyert megbízás alapján, hanem mint a gyermekvédő egyesület (patronázs) megbízottja járt el, nem szünteti meg a főmagánvádlónak azt a kötelezettségét, hogy a vádlottnak a védő díját megfizesse. (1017/1912. — B. H. T. V. 518.)

K. 741. J. E. A vádlott készkiadása és fellebbviteli költsége nem tartozik a bűnügyi költségek közé. Felmentése esetében a magánvádló e költségek viselésére nem kötelezhető. (2122/1920. — B. H. T. VI. 741.)

K. 919. J. E. Amennyiben az eljárás magánvádra folyik és a felek közreműködésével tárgyalás tartatik, az érdekelt fél a tárgyaláson köteles a költségeire vonatkozó kérelmét előterjeszteni s ez esetben a bíróság a véghatározatban dönt azoknak viselése tárgyában; de ha az eljárás tárgyalás megtartása nélkül szüntettetik meg, nincs akadálya annak, sőt nincs is rá mód, minthogy a bíróság az érdekelt fél kérelmére külön határozzon a költségek viselése kérdésében. (4196/1928. — B. H. T. IX. 919.)

XXVIII. FEJEZET.

A MAGÁNJOGI IGÉNY ÉRVÉNYESITÉSE ÉS BIZTOSITÁSA.

488. §. Lefoglalt tárgyak s bűnjelek kiadása.

K. 845. J. E. Mihelyt a lefoglalt tárgy tulajdonjoga vitás, annak kiadása tárgyában való elsőfokú határozathozatal a nyomozás szakában kizárólag a vizsgálóbíró hatáskörébe tartozik s az ügyészi utasítás 75. §-a nem nyerhet alkalmazást. (675/1924. — B. H. T. VIII. 845.)

K. 846. J. E. Ha a kir. ügyész a nyomozást megszünteti, a bűnjel kiadása iránti indítványát a vizsgálóbíró előtt terjesztheti elő s a vizsgálóbíró az indítványt a hatáskör hiánya címén el nem utasíthatja. (2440/1924. — B. H. T. VIII. 846.)

489. §. Bűncselekmény folytán szenvedett kár megtérítése.

K. 1083. E. H. A bűncselekmény folytán szenvedett kár megtérítése felől a bíróság a bűnperben nem szereplő harmadik személy vagy intézmény javára nem intézkedhetik; a sérült kórházi ápolása esetében a főtárgyalási határnapról s az ítéletről az

érdekelt kórházat értesíteni kell. (2510/1938. — B. H. T. IX. 1083.)

XXVIII. FEJEZET. VÉGREHAJTÁS.

494. Perorvoslattal megtámadott ítélet jogerőre emelkedése.

K. 132. J. E. Az az ítélet, mely ellen perorvoslat használható, a Bp. 494. §-ának második bekezdése értelmében akkor emelkedik jogerőre, midőn a bíróság a perorvoslatot visszautasította vagy elutasította. A vádlott előzetes letartóztatása vagy vizsgálati fogsága az ítélet jogerőre emelkedésével megszünvén, annak helyébe a szabadságvesztésbüntetés végrehajtása lép; amiből következik, hogy az ítélet ellen használt perorvoslat visszautasítása vagy elutasítása iránt hozott határozatnak keltétől annak kihirdetéséig letelt időtartam az előzetes letartóztatásnak és a vizsgálati fogságnak a büntetésbe beszámítása vagy be nem számítása s mily tartamban leendő beszámítása felett a Bp. 505. §-ának második bekezdéséhez képest hozandó határozat tárgyává nem tehető. (7079/1906. — B. H. T. II. 132.)

506. §. Szabadságvesztés büntetés megkezdése.

K. 133. J. E. Sérti a törvényt az ily ítélet, mely a büntetés tényleges megkezdésének napjától (Bp. 506. §. 2. bek.) az ítélet jogerőre emelkedésének napjáig eltelt időt a Btk. 94. §-a alapján beszámítás tárgyává teszi. (4245/1902. — B. H. T. II. 133.)

K. 1084. E. H. A Bp. 506. §-a alapján megkezdett szabadságvesztésbüntetés megkezdésének időpontja nem változik akkor sem, ha a felsőbíróság a vádló perorvoslata folytán súlyosabb nemű szabad-

ságvesztésbüntetést állapít meg. (1503/1938. — B. H. T. IX. 1084.)

517. §. Összbüntetés és egyesítés.

K. 134. J. E. Összbüntetés esetén a külön ítéletekben kitöltöttnek vett időtartam meg nem változtatható. (6220/1904. — B. H. T. II. 134.)

K. 742. E. H. A jogerősen kiszabott büntetés végrehajtása félbeszakításának ideje alatt elkövetett bűncselekmény miatt kiszabott büntetés a félbeszakított büntetéssel nem összbüntetésbe (Btk. 96. és 104. §-a(foglalandó, hanem azzal egyesítendő (cumulatio). (1121/1921. — B. H. T. VI. 742.)

K. 844. E. H. A jogerős ítéletekkel megállapított több szabadságvesztésbüntetésnek a Bp. 517. és következő szakaszai szerinti összbüntetésbe foglalása nem állja útját annak, hogy az összbüntetés kiszabása után felmerült, illetőleg tudomásra jutott ténybeli adatok alapján az összbüntetés kiszabásának alapjául szolgált valamelyik bűnügy a törvényes feltételek fennforgása esetében újra felvétessék. (3940/1924. — B. H. T. VII. 844.)

K. 519. J. E. Különböző hatáskörű bíróságok ítéleteiben megállapítandó büntetéseknek összbüntetésbe foglalására, illetve egyesítésére a nagyobb hatáskörű bíróság hivatott akkor is, ha nem annak ítélete mondta ki a legsúlyosabb büntetést. (8357/1911. — B. H. T. V. 519.)

K. 1011. J. E. Ha a feltételes szabadságra bocsátás ideje alatt elkövetett bűncselekmény miatt a bíróság az alapbüntetéstől eltérő enyhébb nemű szabadságveszésbüntetést szab ki, az ítéletnek először meg kell határozni az újabb cselekményre kiszabott büntetés tartamát s csak azután kell azt a Bp. 518.

§., illetve bekezdése értelmében az alapbüntetéshez egységesíteni. (4259/1938. — B. H. T. IX. 1011.)

K. 1085. J. E. Az összbüntetést kiszabó ítélet az alapítéleteknek a cselekmények minősítéséről rendelkező részét nem érintheti; — ha az alapítéletekben kiszabott büntetések utólagosan összbüntetésbe foglaltatnak, s az alapügyek valamelyikében újrafelvétel iránti kérvényt nyújtanak be, — az újrafelvételi eljárásra nem az összbüntetést kiszabó, hanem az a bíróság hivatott, amely az alapügyben első fokon ítélkezett, — a Btk. 381. §. 3. pontja szerinti minősítésnek nem akadálya az, hogy az egyik előző ítéletben mellékbüntetésképpen kiszabott pénzbüntetést a vádlott nem fizette le vagy a helyettesítő szabadságvesztésbüntetés nem hajtatott végre. (3304/1936. — B. H. T. IX. 1085.)

K. 1086. E. H. A Te. 110. §-a alapján eljáró kir. járásbíróság hatáskörébe nem tartozik az általa kiszabott büntetések összbüntetésbe foglalása. (2949/1934. — B. H. T. IX. 1086.)

XXIX. FEJEZET.

ELJÁRÁS A JÁRÁSBIRÓSÁG ELŐTT.

521. §. Vádlott távolléte a járásbírósági eljárásban.

K. 1087. J. E. A járásbírósági eljárásban a kir. törvényszék, mint fellebbviteli bíróság az elsőfokú felmentő ítélettel szemben a fellebbviteli eljárás során a vádlott távollétében is hozhat ugyan marasztaló ítéletet, ha azonban a vádlottat a fellebbviteli főtárgyalásra személyes megjelenés kötelezettségével idézte, a vádlott távollétében a fellebbviteli főtárgyalást nem tarthatja meg. (2571/1933. — B. H. T. IX. 1087.)

527. §. Járásbírósági eljárás megtagadása érdemi okból.

K. 563. J. E. A kir. járásbíróság a bűnvádi eljárás megindítását nem tagadhatja meg azon az alapon, hogy a tettes ismeretlen. A Bp. 528. §-ának 1. bekezdése szerinti nyomozás az ismeretlen tettes kilétének megállapítására kiterjed. (1015/1913. — B. H. T. V. 563.)

K. 864. J. E. A kir. járásbíróság az eljárást a Bp. 527. §-a alapján nemcsak alaki, de érdemi okokból is megtagadhatja, t. i. ha vagy a panasz tárgyává tett tényálladék nem ütközik a büntető törvények valamelyik rendelkezésébe, vagy ha a feljelentett tett bűncselekmény ugyan, de büntethetőségét kizáró oly ok forog fenn, melynek fennforgása magából a feljelentésből kétségtelenül megállapítható. (4478/1926. — B. H. T. VIII. 864.)

533. §. Büntetőparanccsal befejezett ügyben újrafelvétel.

K. 36. J. D. Büntetőparanccsal befejezett bűnügyben újrafelvételnek úgy a vádlott terhére, valamint annak javára helye van. (1937. július 11. — B. H. T. IX. 1088.)

534. §. Büntetőparancs kézbesítése.

K. 968. J. E. Ha a büntetőparancs kézbesítő ivéből nem tűnik ki az, hogy a kézbesítő a büntetőparancsot a Bp. 534. §. második bekezdése értelmében a terhelt előtt felolvasta és megmagyarázta, a kir. járásbíróság a büntetőparancsot jogerősnek nem mondhatja ki, sem annak végrehajtása iránt nem intézkedhetik, hanem a büntetőparancsnak szabály-

szerű újabb kézbesítését kell elrendelnie. (3549/1932. — B. H. T. IX. 968.)

535. §. Büntetőparancs jogereje s a vádlottnak a tárgyalásra idézése.

K. 743. J. E. A jogerőre nem emelkedett büntetőparancs végre nem hajtható, hanem a Bp. 535. §-a értelmében az ügy tárgyalása rendelendő el.

Ily esetben az elévülés kérdésében nem a büntetés végrehajtására, hanem a bűnvádi eljárás megindítása, illetve folytatására vonatkozó jogszabály alkalmazandó. (6051/1916. — B. H. T. VI. 743.)

K. 1089. J. E. A büntetőparanccsal szemben tárgyalást kérő vádlottat a tárgyalásra nem lehet elővezetés terhével megidézni. (2090/1937. — B. H. T. IX. 1089.)

536. §. Járásbírósági eljárásban vizsgálati fogság.

K. 564. J. E. A Bp. 536. §-ának 2. bekezdésében foglalt az a rendelkezés, mely szerint a járásbíróság előtt, ennek hatáskörébe tartozó bűncselekmény miatt folytatott eljárásban vizsgálati fogság nem rendelhető el, akkor is alkalmazandó, ha az eljárás tárgya a közveszélyes munkakerülőkről szóló 1913: XXI. tc. 2—6. §-aiban felsorolt esetek valamelyike. (3768/1915. B. H. T. V. 564.)

539. §. Járásbírósági eljárásban tárgyalás.

K. 516. J. E. A magánvádló, illetőleg a sértett elmaradása miatt hozott megszüntető végzés ellen a Bp. 539. §-ának 3. bek. szerint perorvoslat kizárásával csak igazolásnak van helye. Ujrafelvétellel sem élhet a magánvádló. (7302/1911. — B. H. T. V. 516.)

542. §. Fegyelmi büntetés rendzavaró vádlottal szemben.

K. 744. J. E. A jogerős szabadságbüntetést töltő vádlottra, ha egy újabb bűnügyének tárgyalásakor rendzavarást követ el, csakis oly fegyelmi büntetés szabható ki, melyet az illető szabadságbüntetés végrehajtásáról kibocsátott miniszteri utasítás előir. (3199/1917. — B. H. T. VI. 744.)

K. 1090. J. E. A Bp. 542. §-ában körülírt rendfenntartó hatalom az érdemleges tárgyalást megelőző felhivási eljárás során is megilleti az eljáró bírót. (887/1936. — B. H. T. IX. 1090.)

547. §. Perorvoslatok a járásbírósági eljárásban.

K. 82. T. H. A kir. törvényszék, ha a vádlott részéről a bűnösség vagy a minősítés tekintetében fellebbezett kir. járásbíróság ítéletének a büntetésről rendelkező részét akkor is felülvizsgálhatja, ha a kiszabott büntetés a Bp. 547. §-a 3. bekezdésének 1. pontjában meghatározott mértéket meg nem haladja és a kir. törvényszék a kir. járásbíróság ítéletét a bűnösség és a minősítés kérdésében helybenhagyja. (1902. márc. 2. — B. H. T. II. 145.)

K. 679. J. E. A vádlott a Bv. 18. §-a értelmében a büntetés alól való felmentése esetén a Bp. 547. §. 3. bek. 2 p. alapján a főmagánvádló perorvoslati jogát érvényesítheti, mert az utóbbi törvényhely fellebbezést korlátozó rendelkezései csak azokra az esetekre vonatkoznak, amelyekben a vádlott büntetéssel sujtatott, de nem szólnak arra az esetre, amikor a bíróság a vádlottat a büntetés alól egészen felmentette. (4461/1916. — B. H. T. VI. 679.)

550. §. Fellebbezett ügy felülvizsgálata.

K. 235. J. E. A törvényszék, mint fellebbviteli bíróság a járásbíróságnak a büntetés végrehajtásának felfüggesztése tárgyában fellebbezett ítéletét csak a fellebbviteli tárgyaláson vizsgálhatja felül. (7604/1909. — B. H. T. III. 235.)

557. §. Járásbírósági eljárásban a kir. törvényszéki ítélet jogerőre emelkedése.

K. 32. J. D. A járásbíróság előtti eljárásban a kir. törvényszéknek, mint másodfokú bíróságnak ítélete, már meghozatalával csak akkor emelkedik jogerőre s erre való tekintettel a kir. ítélőtábla az esetleg bejelentett semmisségi panasz folytán felterjesztett iratokat az ügy felülvizsgálata nélkül csak akkor küldi vissza rendelvénnyel az elsőfokú bírósághoz, ha

a) az elbírálás tárgya mind a vád, mind az ítéletek szerint csak kihágás vagy csupán pénzbüntetéssel büntethető vétség volt (Bp. 556. §. 2. bek.), vagy pedig

b) a kir. törvényszék szabadságvesztés büntetéssel büntetendő vétségre, vagy ily vétség mellett még más vétségre, illetőleg kihágásra vonatkozó ügyben szabadságvesztés-büntetést nem alkalmazott.

Ha ellenben a kir. törvényszék a b) alatti esetben szabadságvesztés-büntetést alkalmazott (Te. 122. §.), a vádlott, továbbá házastársa, törvényes képviselője és védője részéről a nem a Bp. 385. §. 1. a) pontja alapján bejelentett semmisségi panasz visszautasítása a kir. ítélőtábla hatáskörébe tartozik és a kir. ítélőtábla ezzel a visszautasítással kapcsolatban a Bp. 387. §. első és a Bp. 385. §. utolsó, valamint a Bpn. 30. §-ának a Bp. 557. §. utolsó bekezdése értelmében alkalmazandó első bekezdése alapján hivatalból figyelembe veendő semmisségi ok fennforgása

esetében intézkedést tehet. (1933. máj. 3. — B. H. T. IX. 969.)

560. §. Külföldön tartózkodó egyén elleni eljárás.

K. 745. J. E. A kir. járásbíróság előtt vétség miatt vádolt, de a külföldön tartózkodó egyén ellen a Bp. 560. és 472. §-ainak figyelembevétele nélkül való eljárás és ítélethozatal sérti a törvényt. (10.127/1915. — B. H. T. VI. 745.)

XXX. FEJEZET.
ELJÁRÁS NYOMTATVÁNY ÚTJÁN ELKÖVETETT BŰNCSELEKMÉNY ESETÉBEN.

563. §. St. 46—48. §§. Elévülés sajtóperben.

K. 800. E. H. A St. és annak a sajtószabadságot védő, kímélő, a sajtó szellemi munkásainak felelősségét, az eljárás terhét és különösen az elévülés időtartamát is enyhítő intézkedései nem vonatkoznak egy idegen állam sajtójára és annak munkásaira, amellyel, illetve akikkel szemben a magyar állam sem a törvényes rendészeti ellenőrzést nem gyakorolhatja, sem a törvény szerint való bűntetőjogi felelősségre vonásra irányuló igényét nem érvényesítheti. (6763/1922. — B. H. T. VII. 800.)

K. 808. E. H. A St. 48. §-ában meghatározott 6 hónapi elévülési határidő nem csupán a bűnvádi eljárás megindítására vonatkozik, hanem az eljárás további folyamán is nem a Btk. 106. §-ának végbekezdésében meghatározott 3 évi elévülési határidő, hanem a St. 48. §-ában meghatározott határidő az irányadó, mert a St. 48. §-ában előírt elévülési idő abszolut és általános érvényű a sajtóper minden szakában.

A vádlottnak elévülés okából történt felmentése

esetén a bűnössége egyidejű indokolásának nincs helye. (1631/1922. — B. H. T. VII. 808.)

K. 863. E. H. Sajtóperben indítványi főmagánvád esetén az alapperben tett bírói intézkedések a St. 48. §-ában írt elévülést félbeszakítják s ennélfogva lehet újrafelvételi novum — a felhatalmazás utólagos megszerzése — alapján a pert megújítani. (7328/1926. — B. H. T. VIII. 863.)

572. §. St. 53. §. A valóság bizonyítása sajtóperben.

K. 667. E. H. A valóság bizonyítása a St. 53. §-ában megjelölt határidőn belül bármikor — tehát az előzetes eljárás bármely szakában — kérhető. Alakszerűséghez kötve nincs. (6511/1916. — B. H. T. VI. 667.)

K. 668. E. H. A főtárgyaláson a felek csak akkor tehetnek egyáltalán bizonyítási indítványt, ha a valóság bizonyítása a St. 53. §-ában megjelölt határidőben előzően indítványoztatott. (9401/1915. — B. H. T. VI. 668.)

K. 809. E. H. A valóság bizonyítása s annak kiegészítése iránt tett indítvány a fellebbezési tárgyaláson csak a Bp. 384. §. 9. pontja alapján használt fellebbezés keretén belül jöhet szóba. (2043/1923. — B. H. T. VII. 809.)

574. §., Bpn. 37. §. Sajtóközlemény szerzőjének megnevezése a szerkesztő által.

K. 810. E. H. Ha a szerkesztő a vádirat elleni kifogások beadását követő perszakban nevezi meg az inkriminált sajtóközlemény szerzőjét, úgy a szerkesztő által megnevezett szerző bűnössége még ak-

kor sem állapítható meg, ha a szerzőséget beismeri. (475/1924. — B. H. T. VII. 810.)

XXXI. FEJEZET.
KÁRTALANITÁS AZ ÁRTATLANUL SZENVEDETT ELŐZETES LETARTÓZTATÁS, VIZSGÁLATI FOGSÁG ÉS BÜNTETÉS ESETÉBEN.

776. §. Kártalanítás feltételei.

K. 746. E. H. A Bp.-nek a kártalanításról szóló rendelkezései csakis a polgári büntetőbíróság előtt folyamatban volt ügyben alkalmazhatók. Ellenben a katonai büntetőbíróság hatáskörébe tartozó bűnügyben eszközölt letartóztatásból kifolyólag még akkor sincs helye a Bp. szerinti kártalanítási eljárásnak, ha a letartóztatást polgári büntetőbíró eszközölte is. (6791/1917. — B. H. T. VI. 746.)

K. 747. E. H. A Fb. 21. §-a szerinti őrizetbe helyeztetése miatt a fiatalkorunak nem jár kártérítés. (413/1918. — B. H. T. VI. 747.

K. 970. E. H. Jövedéki büntetőbírósági hatáskörbe utalt ügyekben nincs helye kártalanításnak. (4840/1933. — B. H. T. IX. 970.)

K. 1091. E. H. A kártalanítási igény megállapítását nem zárja ki a kérelmezőnek az a kijelentése, hogy az alapügyben kifizetett pénzbüntetés visszatérítéséről lemond. (1147/1938. — B. H. T. X. 1091.)

1897:XXXIV. tc. bűnvádi perrendtartás életbeléptetéséről.

20. §. Zárt tárgyalás közzététele. (Bpé.)

K. 565. J. E. A vádirat elleni kifogások fölött a vádtanács előtt tartott, nem nyilvános tárgyalás-

nak a bíróság engedélye nélkül való közzététele az 1897:XXXIV. tc. 20. §-ában meghatározott vétség tényálladékát megállapítja. (3769/1915. — B. H. T. V. 565.)

K. 645. E. H. A Bp. Élt. 20. §-ában meghatározott vétségeknek nem tényálladéki eleme az, hogy a közleménynek minden adata a tényleges valóságnak is megfeleljen. Elítélés, mikor a közlemény arról adott hírt, hogy a bírói tisztet teljesített esküdtek közül ki szavazott a vádlott bűnössége mellett és ki ellene. (666/1920. — B. H. T. VI. 645.)

Ppé. (1912:LIV. tc.) 96. §. Tiltott közlés.

K. 653. E. H. A törvény nem tesz különbséget olyan beadványok vagy iratok között, amelyeknek nyilvánosságra hozatala a felek érdekében történnék, vagy hátrányára szolgálna vagy közérdeket mozditana el, hanem egyformán korlátozza a nyilvánosságra hozatalát minden iratnak vagy beadványnak, amelyet a hatóság még nyilvánosságra nem hozott, még pedig azért, mert fontos állami és magánérdekek játszanak közbe, hogy a bűnügynek adatai idő előtt ne jussanak a nyilvánosságra. (1916. febr. 15. — B. H. T. VI. 653.)

K. 654. E. H. Az 1912:LIV. tc. 96. §-ának szempontjából közömbös, hogy a vádlott a közölt hírt mily forrásból merítette és hogy az köztudomású. A hatósági irat vagy intézkedés közzétételének egyedüli jogalapja az illetékes hatóság engedélye. — Nem kellék, hogy az irat vagy hatósági intézkedés egész terjedelmében közöltessék. Elég, ha az lényegében tétetik közzé, úgyhogy kitűnjék belőle, miként hatósági iratról vagy hatósági intézkedésről van szó. (1996/1917. — B. H. T. VI. 654.)

K. 655. E. H. A Pp. Élt. 96. §. 2. pontjában meghatározott vétségnek elkövetési cselekménye a bűnvádi ügyre vonatkozó hatósági irat tartalma lényegének közzététele; nem mentesíti a vádlottat az, hogy a hatósági irat létét a közlemény nem említi meg, sem az, hogy a hatósági irat tartalmának egyes részleteit tévesen közölte. (5812/1916. — B. H. T. 655.)

K. 656. E. H. A Pp. Élt. 96. §. 2. pontja alá eső bűncselekmény tényálladéka szempontjából közömbös az, hogy a vádlott a hatósági irat tartalmáról a felektől értesült. — A Pp. Élt. 96. §. 2. pontjában foglalt rendelkezés a sajtó közérdekű tevékenységét annyiban korlátozza, hogy a közzétételt hatósági engedélyhez köti, ennek hiányában a sajtó közölheti ugyan a bűnügyi eseteket, mint társadalmi eseményeket, de a hatósági beadványok nem közölhetők. (433/1916. — B. H. T. VI. 656.)

K. 657. E. H. A Pp. Élt. 96. §-a értelmében az ott megjelölt hatósági iratok tartalmának közlése a hír forrására tekintet nélkül tilos. Ehhez képest az e §-ban meghatározott tiltott közlés vétségének tényálladéka szempontjából közömbös, vajjon a vádlott a nem nyilvános irat tartalmát minő forrásból, nevezetesen magából az illető iratból vagy más helyről szerezte-e meg. — A kir. ügyészségnél lévő ügyben, továbbá a nyomozás szakában álló vagy oly bűnvádi ügyben, amelyben nyomozást még nem rendeltek el, a Pp. Élt. 96. §-ában említett hatósági engedély megadására nem a rendőri hatóság, hanem a kir. ügyészség van hivatva. (3484/1918. — B. H. T. VI. 657.)

Lásd még fentebb a sajtótörvény kapcsán a 896. sz. E. H.-ot.

Bpé. 23. §. Fellebbviteli főtárgyalás vádlott jelenléte nélkül.

K. 754. E. H. Az 1897:XXXIV. tc. 23. §-ában foglalt az a rendelkezés, mely szerint a kir. ítélőtábla előtt a fellebbviteli főtárgyalás a vádlott jelenléte nélkül nem tartható meg, akkor, ha a kir. ítélőtábla tíz évnél hosszabb tartamú szabadságvesztésbüntetést megállapító ítéletet vizsgál felül; alkalmazást nyer a fiatalkorúak ügyeiben a rendes bíróság előtti eljárásban. (4858/1918. — B. H. T. VI. 754.)

1938:XVI. tc. az állami rend megóvása végett szükséges bűntetőjogi rendelkezésekről.

1. §. Ötös tanács hatásköre.

K. 1102. E. H. A 1938:XVI. tc. 1. §-a értelmében eljáró öttagú külön tanács összefüggés esetén a törvény 1. §-ában fel nem sorolt bűncselekmények tárgyában is eljárhat, ha erre a bűnvádi perrendtartás szabályai módot nyujtanak. (3566/1938. — B. H. T. IX. 1102.)

K. 1103. E. H. A vád szerint az 1938:XVI. tc. alá eső sajtótermék lefoglalása iránt előterjesztett indítványt elutasító vizsgálóbírói végzés ellen bejelentett felfolyamodás elbírálására nem a vádtanács, hanem a kir. törvényszék öttagú külön tanácsa bír hatáskörrel. (4601/1938. — B. H. T. IX. 1103.)

1913:VII. tc. a fiatalkoruak bíróságáról. (Fb.)

3. §. Fiatalkorú által elkövetett árdrágítás bírósága.

K. 766. E. H. Fiatalkorú által elkövetett árdrágító visszaélés (1920:XV. tc.) elbírálása nem az uzsorabíróságnak, hanem a fiatalkorúak bíróságának hatáskörébe tartozik. (2047/1921. — B. H. T. VI. 766.)

6. §. Védő kirendelése fiatalkorú részére.

K. 880. J. E. A fiatalkorúak bírósága előtti eljárásban a Bp. 56. §. 3. pontjában a kötelező védelemre nézve tett rendelkezés nem alkalmazandó, hanem a fiatalkorú terhelt részére az Fb. 6. §-a értelmében csak akkor kell hivatalból védőt kirendelni, ha a fiatalkorúak bírósága ezt célszerűnek találja, ellenben a fiatalkorúak törvényszéki tanácsa előtt tartott tárgyalásra, ha a fiatalkorú életének 18. évét még be nem töltötte és választott védője nincs, az Fb. 38. §. 2. bekezdése értelmében hivatalból kell védőt kirendelni. (6147/1926. — B. H. T. VIII. 880.)

10. §. Egyesítése fiatalkorú bűncselekményeinek.

K. 750. E. H. Fiatalkorúak bűnügyeiben összbüntetés kiszabásának helye nincs, hanem csupán a bűnügyek egyesítésének és egységes intézkedésnek. (43/1921. — B. H. T. VIII. 750.)

K. 826. E. H. Fiatalkorúak bűnügyeiben összjogszabály nem tiltja azt, hogy a fiatalkorban elkövetett bűncselekmény miatt kimért fogházbüntetés a felnőtt korban elkövetett bűncselekmény miatt megállapított börtönbüntetéssel a fennálló törvényes rendelkezések (1880:XXXVII. tc. 36. §. és Bp. 517. és 518. §-ai) értelmében egyesíttessék. (845/1922. — B. H. T. IX. 826.)

Lásd még a 751. E. H.-ot az 59. §. kapcsán.

18. §. Fiatalkorú vádlott gyógypedagógiai intézetbe szállítása.

K. 752. J. E. Fiatalkorú vádlottnak a gyógypedagógiai intézetbe való elszállítása érdemi intéz-

kedésképpen el nem rendelhető. (1972/1921. — B. H. T. VI. 752.)

21. §. Fiatalkorú őrizetben tartása.

K. 574. E. H. Fiatalkorúval szemben az őrizetbentartás ideje a fogházbüntetésbe nem számítható be. Az előzetes letartóztatás és a vizsgálati fogság beszámítása, valamint a fiatalkorú őrizetbentartásának beszámítása körül elkövetett jogsértés a Bp. 385. §. ának 2. pontja alá eső semmisségi ok. (5852/1914. — B. H. T. V. 574.)

K. 753. E. H. Ha az alsóbíróság a fiatalkorú vádlottal szemben fogházbüntetési intézkedést tett, annak további őrizetben tartása akkor sem foghat helyt, ha az ítélet ellen perorvoslat használtatott volna. (3790/1918. — B. H. T. VI. 753.)

24. §. Fiatalkorú elleni eljárás befejezése tárgyalással.

K. 847. J. E. A fiatalkorú ellen az Fb. 24. és következő szakaszai értelmében megtartott tárgyaláson a fiatalkorú ellen indítványra üldözhető más bűncselekmény az Fb. 23. §-a alapján el nem bírálható, ha a magánindítvány elő nem terjesztetett, illetőleg visszavonattatott.

A Btk. és Bp. alapelvei az Fb. eljárásban is érvényesülnek, ha a Bn. vagy Fb. azoktól eltérő különös intézkedést nem tartalmaznak. (2232/1923. — B. H. T. VII. 847.)

31. §. Próbárabocsátás elrendelése.

K. 575. J. E. Próbárabocsátás a bűnösség kimondásának mellőzésével, végzéssel rendelendő el. E szabály irányadó a fiatalkorúak törvényszéki ta-

nácsára nézve akkor is, ha a fiatalkorúak bíróságának határozatát fellebbezés folytán felülvizsgálja. (4667/1915. — B. H. T. V. 575.)

33. §. Perorvoslat a fiatalkorúak bíróságának határozatai ellen.

K. 749. J. E. A fiatalkorú vádlott felmentése esetében a pótmagánvádlónak perorvoslati joga van a bűnösség kérdésében, ha a közvádló a felmentésben megnyugodott.

Az Fb. 33. §-ának 2. és 3. bekezdése csak a fiatalkorúval szemben tett intézkedés kérdésében zárja ki a magánvádló perorvoslatát. (6466/1917. — B. H. T. VI. 749.)

57. §. A törvény különös rendelkezéseinek hatálya.

K. 831. J. E. A rendes bíróság, ha fiatalkorú bűnügyében jár el, a fiatalkorú részére hivatalból köteles védőt kirendelni.

Az Fb. 57. §-ának rendelkezései csak az 56. §-ban felsorolt esetek miatt indított eljárásra vonatkoznak. (2761/1923. — B. H. T. VII. 831.)

59. §. Fiatalkorban és annak betöltése után elkövetett bűncselekmények egyesítése.

K. 751. E. H. Ha a fiatalkorban elkövetett bűncselekmény miatt fogházbüntetésre ítélt egyén ezen büntetésének végrehajtása alatt, de 18. életévének betöltése után szabadságvesztésbüntetéssel büntetendő újabb bűncselekményt követ el: úgy a szabadságvesztés-büntetéseknek az 1880:XXXVII. tc. 36. §-a és a 18. számú T. H. értelmében való egyesítése (cumulatio) rendelendő el. (724/1921. — B. H. T. VI. 751.)

Rögtönbíráskodás.

K. 760. J. E. A rögtönítélő bíróság előtti eljárásban a Btk. 92. §-a alkalmazásának helye nincs. (1222/1921. — B. H. T. VI. 760.)

K. 761. J. E. A rögtönítélő bíróságról szóló rendelet csak a főbüntetésekről állított fel külön szabályokat; ellenben a mellékbüntetésekre vonatkozóan meghagyta a Btk.-nek úgy általános, mint különös rendelkezéseit. (424/1922. — B. H. T. VI. 761.)

K. 762. J. E. A törvényszék, mint rögtönítélő bíróság, a főbüntetést nem a Btk. rendelkezései alapján, hanem a 9550/1915. I. M. E. sz. rendelet 38. §-a alapján köteles kiszabni. (4089/1921.) (A 9550/1915. I. M. sz. r. már hatályát vesztette a 8020/1939. M. E. sz. r. 22. §. folytán. — B. H. T. VI. 762.)

K. 763. J. E. A rögtönítélő bíróság határkörébe utalt bűncselekmények kísérlete és az e bűncselekményekben való bűnrészesség is a kivételes bíróság elbírálása alá tartozik. (296/1920. — B. H. T. VI. 763.)

1920:XV. törvénycikk az árdrágító visszaélésekről.

12. §. Uzsorabíróság hatásköre és eljárásai.

K. 764. E. H. Az uzsorabíróság előtti eljárás előkészítő szakaszában a közvádlót vádmonopolium illeti meg, a főtárgyalási és ezt követő szakban azonban a pótmagánvádlói jogok a Bp. értelmében érvényesülnek. (2672/1921. — B. H. T. VI. 764.)

K. 765. E. H. A fiatalkorú vádlottnak irányában teendő intézkedésekre vonatkozó jogszabályok, minthogy azokat sem az 1920:XV. tc., sem az ezt kiegészítő 1920:XXVI. tc. hatályon kívül nem helyezték, amennyiben kapcsolatnál fogva uzsorabíróság jár el, az uzsorabíróság által is alkalmazandók. (805/1921. — B. H. T. VI. 706.)

K. 766. E. H. A fiatalkorúak által elkövetett árdrágító visszaélés (1920:XV. tc.) elbírálása nem az uzsorabíróságnak, hanem a fiatalkorúak bíróságának hatáskörébe tartozik. (204/1922. — B. H. T. VI. 766.)

K. 767. E. H. A védő az uzsorabíróság előtti eljárásban is joggal kérheti azt, hogy semmisségi panaszának indokolását csak az ítélet kézbesítésétől számított 8 nap alatt nyujthassa be. (402/1921. — B. H. T. VI. 767.)

K. 789. E. H. Az elsőfokban eljárt uzsorabíróság határozatai közül csak azokat vizsgálja felül a kir. Kúria, amelyek az elsőfokú ítélet kihirdetése után s a vádlottnak előzetes letartóztatása, vagy szabadlábra helyezése felől rendelkeznek. (5548/1921. — B. H. T. VI. 769.)

K. 768. E. H. Az uzsorabíróság eljárása alá tartozó ügyekben az Ube. 12. §-a folytán alkalmazandó Bpn. 33 §. 3. bek. értelmében a tényállás alapjául szolgáló bizonyítékok mérlegelésének felülvizsgálata ki van zárva, mert ez a mérlegelés sem az iratok tartalmával ellentétes, sem pedig a helytelen ténybeli következtetéssel megállapított tényállás fogalma alá nem esik. (3967/1920. — B. H. T. VI. 768.)

1922:XXVI. törvénycikk a fizetési eszközökkel elkövetett visszaélésekről. (6770/1925. M. E. sz. r.)

6. §. Uzsorabíróság hatásköre és illetékessége.

K. 39. J. D. A fizetési eszközökkel elkövetett visszaélés bűntette miatt folyamatba tett bűnügyben a m. kir. törvényszéknek, mint uzsorabíróságnak az újrafelvétel megengedhetősége kérdésében hozott végzése ellen bejelentett felfolyamodás elbírálása a m. kir. Kúria hatáskörébe tartozik. (1938. november 11. — B. H. T. IX. 1093.)

K. 1092. J. E. Az 1922:XXVI. tc. hatálya alá eső bűnügyekben az újrafelvételi eljárásban a hatáskör és illetékesség kérdésében nem a Bp. szabályait kell alkalmazni; ezek az ügyek úgy az alap, mint az újrafelvételi eljárásban a budapesti kir. büntetőtörvényszék mint uzsorabíróság kizárólagos hatáskörébe és illetékességébe tartoznak. (8/1938. — B. H. T. IX. 1092.)

Betűsoros tárgymutató

Abbanhagyási igény tisztességtelen versenynél 239.
Ablakjog, nemleges telki szolgalom 29.
Adásvétele sorsjegyeknek 69.
Adócsalás 455.
Adócsalási ügyben vád képviselete 463.
Aggkor miatt fegyház helyett börtön 316.
Ajándékozás 73.
— halál esetére szóló 74.
— visszavonása hálátlanság esetén 73.
Ajánlat kereskedelmi jogban 197.
Alaki semmisségi okok 492.
Alakszerű kötelmek 97.
Alapítandó részvénytársaság javára szerzett nyilvánkönyvi jog 182.
Alapítólevél kormányhatósági jóváhagyása 2.
Alapítvány 2.
— nem halál esetére szóló rendelkezéssel tett 3.
Alapítványi ügylet lényeges kelléke 2.
Alapszabályok részvénytársaságnál 181.
— szövetkezetnél 190.
Alaptalan gazdagodás 120.
Alaptalanul kieszközölt biztosítási végrehajtás vagy bűnügyi zárlat 295.
— — bűnügyi zárlat 295.
Alaptőke befizetésének elmulasztása 180.
— felemelés részvénytársaságnál 182.
Alapul szolgáló ok elévülése házasság érvénytelenítésére 4.
Alhaszonbérlet 86.
Aljelzálogjog 32.
Alkalmazott rögtöni hatállyal elbocsátása 175.
— — — kilépése 175.
Alkotmány ellen izgatás 333.
— elleni lázitás 336.
Alkuszdíj 92.
— szerződés 92.
Alzálogos hitelező kereseti joga 33, 289, 298.

Anyagi semmisségi okok 493.
Aránylagos kielégítés csődben 233.
Arányosítás 37.
Atyai hatalom gyakorlatának megszüntetését megtámadó eljárás 261.
Ági érték 129.
— öröklés 129.
— vagyon 129.
Ágyassági viszonyban élők közt létrejött halálesetre szóló szerződés 46.
Állam elleni kihágások 406.
— felelőssége 106.
— törvényes rendjének erőszakos felforgatása 416.
— — — — — egyéb bűncselekménnyel kapcsolatban 417.
Államfői kegyelem útján való törvényesítés 19.
Állami rend hatályosabb védelme 416.
— — megóvása végett szükséges büntetőjogi rendelkezések 522.
— tisztviselő felelőssége 105.
Államvasutak alkalmazottainak üzemi balesete 114.
Állat által másnak okozott kár 110.
Állatkárok 110.
Általános forgalmi adócsalás 460.
Árdrágító visszaélések 444, 526.
Árjegyzék (szerzői jog) 26.
Áru külföldre szállítása esetén ellenérték beszolgáltatása 452.
Árucsempészet 449.
Áru megvizsgálása kereskedelmi jogban 198.
Áruuzsora 446.
Árverése szolgalmi joggal terhelt ingatlannak 284.
Árverési feltételek értelmében letett összeg elvesztésével visszalépés 287.
— vevő birtokbahelyezése 285.
— vétel 37.
Átruházása haszonélvezeti jognak 30.
Átszállása jelzálogjognak 32.
— követeléseknek 62.
— tartozásoknak 62.

Balesetbiztosításnál szakbizottsági eljárás 216.
Balesetből származó kártérítési ügyekben hatáskör 245.
Baleseti kártérítés 57, 103.
— — mérvének megállapítása 56.
Bánatpénz 51.

Bántalmazás okozta erős felindulás emberölésnél 355.
Bányatársulat által alkalmazott orvos szolgálati viszonya 171.
Beadványban elkövetett becsületsértés 465.
— — hatóság előtti rágalmazás 465.
— — rágalmazás 465.
Becsület védelme 419.
Becsületsértés 419.
— üldözése felhatalmazás alapján 422.
Becsületsértő tényállítás hatóság előtt folyamatban lévő ügyben 428.
Bejegyzett jelzálogjog hitelbiztosítási összeg erejéig 40.
Bejelentett semmisségi panasz írásbeli indokolása 498.
Belépési nyilatkozat szövetkezetnél 190.
Bemászás 370.
Bemutatóra szóló papírok kereskedelmi jogban 195.
— — részvényeknél az aláíró felelőssége 181.
Beszámítás 64.
— csődjogban 233.
Beszámítása kamatnak tőketörlesztésre 33.
Beszámítást enyhítő okok 311.
— kizáró okok 311.
Betéti társaság 179.
Betörés színlelése 386.
Betöréses lopás 370.
Betudása a kötelesrészbe előre kapott értékeknek 160.
Békebíró 262.
Bélyeghamisítás 394.
Bérbeadó szavatossága 76.
— törvényes zálogjoga 78, 276.
Bérbeadónak elsőbbségi igénye 280.
Bérlet 76.
— általában 76.
— megszűnése 78.
Bérletnek felmondása 78.
(Bérletnél) felek egyéb jogai és kötelességei 77.
Bírák sikkasztása miatt állam felelőssége 108.
Bírákat terhelő vagyoni felelősség 109.
Bíró kizárása iránti kérelem tárgyalása polgári perben 243.
Bírói határozatok polgári perben 250.
— hatáskör polgári perben 242.
— ítélet alapján biztosítási végrehajtás 293.
— letétből kiutalt tőkekövetelések utáni kamat 291.
Bíróküldés 467.
Bíróság hatásköre polgári perben 244.
Bíróságok polgári perben 242.

Bizonyítás főtárgyaláson 483.
— polgári perben 249.
Bizonyítási teher 249.
Biztosítási alap beszerzése kölcsön útján 208.
— kárigény alapja és terjedelme 211.
— kármegállapítás módja 213.
— szerződésből eredő jogok érvényesítése 212.
— tartamengedmény visszatérítése 213.
— ügylet 208.
— ügynök 208.
— végrehajtás 293.
— — az ingatlan haszonélvezetére 291.
— — bírói ítélet alapján 293.
— — és zálog iránti kérvény 294.
— — ingatlanokra 294.
— — kereskedelmi könyvkivonat alapján 293.
— — nem készpénzbeli követelésben marasztaló ítélet alapján 294.
— visszkereset váltójogban 221.
Biztosítások jelzálogiak 33.
Biztosíték polgári perben 243.
Biztosítékadás 53.
— esetében szabadlábra helyezés 476.
— kötelezettsége 243.
— nélkül politikai közlemény 436.
Biztosító kötbér külföldre kivitt vagyontárgyak ellenértékének beszolgáltatásáról 451.
— megtámadási joga elhallgatás miatt 211.
Bontó ok 8.
Bűncselekmény elkövetési helye 464.
— feldícsérése 336.
— folytán szenvedett kár megtérítése 509.
Bűnhalmazat 317, 321.
Bűnjelek kiadása 476, 509.
— — kiadása a nyomozat alatt 474.
Bűnpártolás 384.
— vagyoni haszon céljából 385.
Bűnsegéd 308.
— büntetése 310.
Bűnsegédi cselekménye felbujtónak 309.
Büntetés feltételes felfüggesztése esetében ügyész perorvoslati joga 469.
— kiállása más helyett 384.
— végrehajtásának felfüggesztése 411.
— — — miatt ügyészség semmisségi panasza 502.
— végrehajtását kizáró okok 321.
Büntetések 304.

Büntetlen előélet hírlapírónál 314.
— — közhivatalnoknál 315.
Büntető igazságszolgáltatás egyes kérdéseinek szabályozása 413.
— ítélet tartalma 487.
Büntetőbírói hatáskör 464.
Büntetőbíróság határozatainak közlése 473.
— határozatának hatása a magánjogi igény elbírálására 249.
Büntetőítélet irányadó volta polgári perben 102.
Büntetőparancs jogereje 514.
— kézbesítése 513.
Büntetőparanccsal befejezett ügyben újrafelvétel 513.
— elintézett ügyben a magánindítvány visszavonása 328.
Büntetőtörvénykönyv a bűntettekről és vétségekről 301.
— — kihágásokról 406.
— életbeléptetése 410.
Büntetőtörvény hatálya terület és személyek tekintetében 303.
Büntetőtörvénykönyv kiegészítése 411.
Bűntett miatt elítélt végrendeleti tanúsága 136.
Bűntettek büntetése 329.
— nemei 329.
Bűnügyek áttétele az illetékes hatósághoz 466.
— egyesítése 465.
Bűnügyi költségek 508.
— — ügyében hatáskör 248.
— — viselése 508.
Bűnvádi eljárás 461.
— — felfüggesztése közjogi kérdés eldöntése céljából 462.
— — — magánjogi kérdés eldöntése céljából 462.
— — megindítását kizáró okok 321.
— eljárásban fellebbezett ügy felülvizsgálata 516.
— — felmerült ügyvédi díjak kérdésében hatáskör 247.
— — járásbírósági eljárás megtagadása érdemi okból 513.
Bűnvádi per feljegyzése 40, 300.
— perrendtartás 461.
— — életbeléptetése 519.
— — kiegészítése 411.

Cautela soccini 161.
Cég bejegyzésének elmulasztása 168.
Cégbitorlási kereset 169.
Cégtörlés iránti eljárás 168.

Cégvalódiság elve 167.
Cégvezetők 170.
Cégvédelem 167.
Célcselekmény 318.
Constitutum debiti 65.
Család körében megadományozottak felelőssége a kötelesrészért 162.
Családi állásra vonatkozó bűntettek 352.
— — — vétségek 352.
— jog 1.
— körben megadományozottak előre kapott értékeiből köteles részre jogosult kielégítése 162.
Csalárd bukás 394.
Csalás 386.
Csatornázásért és útburkolásért fizetendő járulék 72.
Csábítás 347.
Csekélysúlyú bűncselekmény esetében eljárás megszüntetése 411.
— — — költségek viselése 411.
Csekk alapján meghagyás 260.
Csekkbirtokosi minőség igazolása 229.
Csekkjog 229.
Cselekvőképesség 1.
Cseléd által okozott kár 101.
Csoport által nyílt helyen elkövetett erőszak 336.
Csőd befejezése 237.
Csődbiztos 235.
Csődeljárás 235.
Csődhitelezők 234.
— első osztálya 234.
Csődleltározás szabálytalansága kérdésében döntés 236.
Csődmegtámadási elévülés 231.
Csődnyitás és annak közzététele kereskedelmi csődben 238.
Csődtömeg hitelezői 233.
Csődtömeggondnok 235.
— díjai 263.
Csődtörvény 229.
Csődválasztmány 235.
— jogai a tömeggondnokkal szemben 236.

Díjfizetésre felhívás biztosításnál 211.
Díjkitűzés 92.
Dohányárus segédszemélyzetének szolgálati viszonya 172.
Dolog hiánymentességéért szavatosság 72.

Dologházba utalás 454.
— — miatt perorvoslat 455.
Dologházi őrizet végrehajtása 454.
Dologi jog 21.

Egyes tiltott cselekmények 103.
— veszélyes üzemek 112.
Egyesítés 511.
Egyesítése fiatal és felnőtt korben elkövetett bűncselekmények büntetésének 410.
— fiatalkorú bűncselekményeinek 523.
Egyesség 97.
Egyességi hányad csődjogban 232.
Egyesület magánindítványi joga tagjai ellen elkövetett rágalmazás vagy becsületsértés esetében 463.
Egyesülés 65.
Egyetemleges adóstársnak igénykeresete 270.
— kötelem 59.
Egyéb dologi jogi szakjogok 34.
Egyéni cég 167.
Egyházi adó lefoglalása 281.
— személyek utáni öröklés 128.
Eladó késedelme miatt elállás kereskedelmi jogban 203.
— szavatossága 70.
Elállás 51.
— a keresettől és a pertől 248.
Elárverezett ingatlan közterheinek viselése 286.
— — vételárának felosztása 287.
Elbírálása házastársak vagyonjogi viszonyainak 10.
Elektromos művek, mint veszélyes üzemek 118.
Elengedés 65.
Elévülés 66.
— büntetőjogban 321.
— félbeszakadása büntetőjogban 323.
— kereskedelmi jogban 200.
— kezdete büntetőjogban 322.
— — hamis vád esetében 344.
— — kettős házasság esetében 351.
— nyugvása büntetőjogban 324.
— sajtóperben 517.
— váltójogban 225.
Elévülése követeléseknek 64.
— közhatóságnál elhelyezett letétnek 67.
Elévülési idő biztosítási jogban 214.
Elfogadás kereskedelmi jogban 197.
— váltójogban 220.

Elfogadó és a kibocsátó személyazonosságára alapított kifogás 219.
Elhagyás jogos indok nélküli 8.
Elhallgatás biztosításnál 211.
Elhalt iparos személyes jogon gyakorolt iparának folytatása 3.
Elítélt terhére újrafelvétel 505.
Eljárás a fellebbezés elintézése után bűnvádi eljárásban 499.
— a járásbíróság előtt 512. 513.
— — házassági perekben 260.
— az elsőfolyamodású bíróságok előtt polgári perben 244.
— (járásbírósági) megtagadása érdemi okból bűnvádi eljárásban 513.
— megindítása hivatalból erőszakos nemi közösülés esetében 346.
— — indítványra erőszakos nemi közösülés esetében 346.
— megszüntetése vád hiányában 461.
— nyomtatvány útján elkövetett bűncselekmény esetében 517.
Eljegyzés 3.
Eljegyzéstől alapos ok nélkül visszalépő jegyes kártérítési kötelezettsége 4.
— visszalépőnek kártérítési kötelezettsége 4.
Elkeresztelés esetében pótmagánvád 464.
Elkobzás 305.
Elkobzása pénzhamisítványnak 338.
Elkövetés helye szerint illetékes kir. Járásbíróság 479.
Ellátási szerződés 75.
Ellenállhatatlan erő 312.
Ellenmondás polgári perben 252.
Ellenséges rekvirálás megszállás idejében előfordult 22.
Ellopott kulcs használata 371.
Elmaradt haszon kereskedelmi jogban 203.
Elmebetegek cselekményei 99.
Elmebetegség 99.
Előadás gramofonon 25.
Előjegyzés esetei 298.
— és igazolás telekkönyvi 38.
— zálogjogi 39.
Előjegyzése jelzálogjognak 39.
Előkészítést elmulasztó fél költségben marasztalása 248.
Előkészítő eljárás költségei 475.
Előnyös tételek elárverezett ingatlanok vételárának felosztásával 287.
Előörökös 149.

Előörökösök jogviszonya 165.
Előre kapott értékek betudása a köteles részbe 160.
Előzetes letartóztatás 476.
Elsőbbségi igénye bérbeadónak 280.
Eltartása gyermekeknek 19.
— rokonoknak 19.
Elveszett útipoggyászért járó kártérítés 207.
— váltók 224.
Elvétel fogalma 368.
— másnak birtokából vagy birlalatából 367.
Ember 1.
— élete ellen elkövetett bűntettek 352.
— — — — vétségek 352.
Engedmény 62.
Engedményezés kétszeri 62.
Enyhébb törvény alkalmazása 303.
Enyhítő körülmények 314.
Erdőfelügyelőségek sértetti minősége 463.
Eredeti érvénytelenség alapján törlési per indítása 300.
Eredetileg érvénytelen jelzálogjog 300.
Erkölcsi kár megtérítése 104.
— — megtérítéséül vagyoni elégtétel 104.
Erkölcstelen ügyletek 45.
— végrendeleti feltétel 147.
Erőszakos nemi közösülés fogalma 345.
Esküdtbíróság előtt főtárgyalás 485.
Esküdtbírósági eljárásban semmisségi panasz 501.
Eskütételt megtagadó tanú megbüntetése 477.
Esküvel megerősítése hamis vallomásnak 339.
Eszközcselekmény 318.
Élelmezés iránti perekben végrehajthatónak kimondott ítélet végrehajtása 272.
Élelmiszer hátralékos vételára fejében munkabérek lefoglalása 276.
Életbiztosítás 214.
— fogalmi köre 214.
Életbiztosítási díj fizetése 211.
— díjtartaléknak végrehajtás alóli mentessége 274.
Élethossziglani haszonélvezeti jog 30.
Életjáradék iránti perekben végrehajthatónak kimondott ítélet végrehajtása 272 .
Életjáradéki szerződés 75.
Építkezés más telkén 23.
Építményi jog 31.
Érdemleges tárgyalás 249.
— — előkészítése 248.

Érdemtelenség az özvegyi jogra 134.
— öröklésre 123.
Értelmezése szerződésnek 47.
Értesítési kötelesség kereskedelmi jogban 204.
Értéke külön vagyonnak 13.
Érvényessége ingatlant elidegenítő jogügyletnek 69.
Érvénytelensége házasságnak 4.

Fajtalanság 350.
Fegyelmi büntetés rendzavaró vádlottal szemben 515.
— — — vádlottra 475.
— határozattal történt elbocsátás magánjogi következménye 173.
— — történt elbocsátás magánjogi következményeinek meghatározása 103.
Fegyház helyett börtön aggkor miatt 316.
— — — testi gyengeség miatt 316.
Fegyverhasználat jogosságának kérdése 102.
Fegyveres erő elleni bűntettek 398.
— — — vétségek 399.
— kiállás 358.
— lopás 373.
Felbujtás fogalma 308.
Felbujtó tettesi és bűnsegédi cselekménye 309
Felek egyéb jogai és kötelességei (bérletnél) 77.
— polgári perben 242.
Felelős szerkesztő felelőssége 439.
— — megjelölése 435.
— — mint tettestárs 309.
Felelősség vétlenül okozott kárért 106.
Felelőssége vendégfogadósnak 67.
Feleség külön vagyona 10.
Felet terhelő illeték kérdésében hatáskör 247.
Felfolyamodás a kir. Ítélőtábla végzése ellen bűnvádi eljárásban 498.
— — végrehajtási eljárásban hozott bírói végzés ellen 269.
— benyujtási helye csődjogban 235.
— bűnvádi eljárásban 489.
— folytatólagos végrehajtás elrendelése ellen 280.
— polgári perben 256.
Felfolyamodások telekkönyvi végzések ellen 299.
Felfüggesztés kérdésében ügyész jogorvoslati joga 412.
Felhatalmazás megadása 474.
— — rágalmazás vagy becsületsértés esetében 422.
Felhatalmazásra üldözendő bűncselekmény alól felmentés esetében sértett perorvoslata 461.

Feljegyzése bűnvádi pernek 40.
Feljegyzések telekkönyviek 40.
Fellebbezett ügy felülvizsgálata bűnvádi eljárásban 516.
Fellebbezés általában bűnvádi eljárásban 490.
— elintézése után eljárás bűnvádi eljárásban 499.
— esetei polgári perben 252.
— polgári perben 252.
Fellebbezési joggal élés bűnvádi eljárásban 491.
— szakban ügyészség vádképviselete 462.
— tárgyalás előtt felmerült semmisségi ok 491.
Fellebbezéssel kik élhetnek bűnvádi eljárásban 491.
Fellebbvitel polgári perben 252.
Fellebbviteli főtárgyalás vádlott jelenléte nélkül 522.
Felmenő megölése erős felindulásban 356.
Felmentés esetei 485.
Felmondása bérletnek 78.
Felmondási idő 171.
— — mértéke 173.
— — tartama 174.
— időre járó illetményben hatáskör 246.
— — — illetmények 176.
Felnőtt és fiatalkorban elkövetett bűncselekmények egyesítése 410.
Felosztása uralkodó teleknek 29.
Felségsértés 329.
— elkövetésére felhívás 329.
Felsőházi tag mentelmi joga 468.
Feltevés 47.
— végrendelet létezéséről 153.
Feltétel 47.
Feltételes szabadság alatt bűncselekmény miatt sötét magánzárka 410.
Feltörés 370.
Feltűnően gondatlan bűnvádi feljelentés kérdésében hatáskör 247.
Felügyelet elmulasztása 100.
Felülvizsgálat 255.
— esetei 255.
— köre bűnvádi eljárásban 496.
Felülvizsgálati bíróság határozata 255.
— kérelem alapja 255.
— — igényperben 255, 279.
Felvonókészülék üzemében bekövetkezett balesetért felelősség 118.
Ferbli 409.
Férj nevének viselése 9.

Férjhezmenetelével teljeskorúvá vált nő magánvégrendelete 144.
Fiatal és felnőtt korban elkövetett bűncselekmények büntetésének egyesítése 410.
Fiatalkorban és annak betöltése után elkövetett bűncselekmények egyesítése 525.
Fiatalkorú által elkövetett árdrágítás bírósága 522.
— bűncselekmények egyesítése 523.
— elleni eljárás befejezése tárgyalással 524.
— őrizetben tartása 524.
— próbárabocsátásának elrendelése 413.
— részére hivatalból védő kirendelése 525.
— vádlott gyógypedagógiai intézetbe szállítása 523.
Fiatalkorúak által elkövetett árdrágító visszaélés 527.
— bírósága 522.
Fizetési eszközökkel elkövetett visszaélések esetén uzsorabíróság hatásköre és illetékessége 528.
— — — kihágás 453.
— — — visszaélések 450, 528.
— hely váltójogban 220.
— meghagyás esetei 259.
— meghagyásos eljárás 259.
— nap váltójogban 222.
— visszkereset váltójogban 222.
Foglalkozástól való eltiltás 305.
Foglalkozásváltozásra vonatkozó bejelentési kötelezettség 215.
Foglaló 49.
Fogolyszöktetés 398.
Folytatása elhalt iparos személyes jogon gyakorolt iparának 3.
Folytatólagos végrehajtás elrendelése elleni felfolyamodás 280.
Fontosabb teendőkkel megbízott alkalmazottak felmondási ideje 172.
Fordítási jog 24.
Forgalmi adócsalás 460.
Forgatmány 219.
— behajtási jellege 220.
Forgató kötelezettsége 220.
Főadóshoz kezes viszonya 61.
Földbirtokos kereskedőnek tekintendő 166.
Főmagánvádló felhívása a vádirat benyujtására 479.
— halála után ügyész vádképviselete 471.
— perújítása a magánvádlói jog megszűnése miatt 503.
— vizsgálati indítványa 471.

Főtárgyalás a törvényszék előtt 481.
— az esküdtbíróság előtt 488.
— előkészítése 480.
— (fellebbviteli) vádlott jelenléte nélkül 522.
Főtárgyalási elnök intézkedései 482.
Főtárgyaláson vádlott rendbüntetése 481.
Fuvardíjpótlék 207.
Fuvarozási ügylet 205.

Garagetulajdonos törvényes zálogjoga 276.
Gazda felelőssége a cselédért 101.
— — — szolgáért 101.
Gazdasági cseléd biztosítása 117.
— gép tulajdonosának felelőssége 116.
— hitelszövetkezetből kilépés 192.
— munkásnak törvényes zálogjoga 34.
Gázművek, mint veszélyes üzemek 118.
Gépkocsi 115.
— használójának felelőssége 115.
— tartó felelőssége 115.
— tulajdonosának felelőssége 115.
Gondatlanság 311.
— fogalma 311.
Gondatlanságból okozott emberölés 357.
— — súlyos testi sértés 362.
Gondnokság alá helyezés 2, 261.
— — — iránti eljárás 261.
— — helyezési kérelem előterjesztésére jogosultság 261.
Gőzcséplőgéppel való cséplésből származó károk 119.
Gőzmozdonyból kihullott szikrák által okozott tűzkár 113.
Gramofonon előadás 25.
Gyámhatósági jóváhagyás 2.
Gyengeelméjűek ügyletei 2.
Gyermek családi állásának megváltoztatása 352.
Gyermekek eltartása 19.
Gyermekmenhely tárgyi felelőssége 119.
Gyermeknek és családjának a szülők gazdaságában kifejtett közreműködése 20.
Gyermekrablás 364.
Gyilkosság 352.
— halmazata 353.
Gyógyszerész kereskedőnek tekintendő 166.
Gyógyszertári jövedelem végrehajtás alá vonása 272.
Gyógyulási idő testi sértésnél 359.
Gyujtogatás 395.

Gyúlékony anyagok tartásából eredő kár 119.
Gyüjtése megrendeléseknek 43.
Gyülekezet fogalma 333.

Hadifogság tartamának beszámítása a végkielégítésbe 177.
Hagyatékból kielégítése köteles részre jogosultnak 161.
Hagyatéki hitelezőkkel szemben az örökös és a hagyományos helyzete 163.
Hagyomány biztosítása 151.
— megszerzése 162.
— rendelése 150.
— többek javára 150.
Hajók megrongálása 396.
Halál esetére szóló ajándékozás 74.
— — — ajándékozási szerződés 155.
Halálbüntetés mellett pénzbüntetés 414.
Halálesetre szóló szerződés ágyassági viszonyban élők közt létrejött 46.
Halált okozó súlyos testi sértés 360.
— — szemérem elleni bűncselekmény 346.
Határnap elmulasztása miatt igazolás bűnvádi eljárásban 505.
Hamis aláírása váltónak 225.
— bűnvádi feljelentés kérdésében hatáskör 247.
— eskü 339.
— — polgári ügyben 341.
— — visszavonása 342.
— kulcs használata 371.
— másolat kiállítása 391.
— tanúzás 339.
— — megállapítása polgári ügyben 341.
— tanúzásra reábírás 341.
— vallomás visszavonása 342.
— vád 343.
— vádolás hatóság előtt 343.
— váltók 225.
Hamisított váltó 225.
Harmadbirósági végzés elleni felfolyamodás 256.
Harmadik személyek által szerzett jogok váltójogban 228.
— — és a haszonbérlet 85.
— — részvétele a polgári perben 242.
Haszonbérbeadó kötelezettségei 80.
— szavatossága 80.
— törvényes zálogjoga 277.

Haszonbérlet 79.
— és harmadik személyek 85.
— ingatlanra vezetett kielégítési végrehajtás 292.
— megszűnése 83.
Haszonbérleti jog gyakorlására alakult magánjogi társaság 96.
Haszonbérlő kötelezettségei 81.
Haszonélvezet 30.
— gyakorlásának telekkönyvi bekebelezése 30.
Haszonélvezeti jog élethossziglani 30.
— jognak átruházása 30.
Haszonélvezése vagyonösszességnek 31.
Haszonkölcsön 67.
Haszonveszteség 203.
Hatalom szülői 20.
Hatálytalanítása örökbefogadási szerződésnek 19.
Határozatlan időre kötött szolgálati szerződés 176.
Hatáskör polgári perben 244.
Hatóság előtti vádolás 430.
Hatósági felhívásra valótlan adatszolgáltatás 407.
— jogosítvány nélkül üzletkötés 193.
— közeg bántalmazása 332, 419.
— — veszélyes fenyegetése 419.
— közegek elleni izgatás 333.
— személlyel szemben sértő kifejezések használata 407.
Hatóságok büntetőjogi védelme 419.
— elleni izgatás 333.
— — kihágások 407.
Hazájában tartózkodó külföldi elleni eljárás 506.
Háború esetére szóló külön biztosítási díj 210.
Háborús kár fogalma 212.
— kockázat 215.
Hálátlanság esetén ajándékozás visszavonása 73.
Hátiratok láncolata 221.
Házasság érvénytelenítésére alapul szolgáló ok elévülése 4
— érvénytelensége 4.
— ideje alatt jogviszony 13.
— joghatásai általában 9.
— megszűnése 5.
— mint büntethetőséget megsemmisítő ok erőszakos nemi közösülés esetében 347.
— vélt (matrimonium putativom) 4.

Házassági bontó okok 8.
— együttélés és a közös lakás helyének megválasztása 9.
— életközösség megszüntetése 7.
— — szándékos és jogos ok nélküli megszüntetése 5.
— — visszaállítása 6.
— jog 3.
— perben vétkesség 6.
— szerződések 15.
— ügyekben meghagyás 260.
— vagyonjog 10.
Házasságnak a másik házastárs elmezavara miatti megtámadása 5.
Házasságon kívül született gyermek megölése 356.
Házastárs megölése erős felindulásból 356.
— szándékos megölése 353.
— törvényes öröklési joga 125.
Házastársak által kötött örökösödési szerződés 17.
— közös végrendelete 153.
— közti jogügyletek 15.
— vagyonjogi viszonyainak elbírálása 10.
Házastársi aláírás váltón 227.
Házbérkrajcár sorolása 288.
Házi fegyelem gyakorlásánál könnyű testi sértés 363.
— jog megsértése 338.
— lopás indítványra üldözése 375.
Háztartási cseléd biztosítása 117.
Helyiség fogalma büntetőjogban 337.
Helyreigazítási jog 434.
Helyreigazító eljárás 434.
Hiánya szerződési akaratnak 47.
Hiányos aláírások váltón 227.
Hiánypótlás kereskedelmi jogban 200.
Hibakiigazítás telekkönyvi jogban 301.
Hírközlés 399.
Hírlapíró végkielégítése 177.
Hírlapírónál büntetlen előélet 314.
Hírterjesztés 453.
Hitbizomány 34.
Hitbizományi birtokos számára megállapított tartási összeg végrehajtás alóli mentessége 274.
— helyettesítés 149.
— ügyekben hatáskör 244.
Hitel veszélyeztetése 432.
Hitelbiztosítási összeg erejéig bejegyzett jelzálogjog 40.
Hitelezési csalás 387.

Hitelező kijátszására irányuló jogügyletek 48.
Hitelezőjegy alapján meghagyás 260.
Hitelképesség csökkentése 432.
Hitelrontás 432.
Hitelsértés 394.
Hitvestársi öröklés 126.
Hív szellemben közlés 442.
Hivatali bűntettek 399.
— hatalommal való visszaélés 404.
— kötelesség megszegése céljából jutalom 404.
— — — jutalomért 404.
— sikkasztás 401.
— — esetében község pótmagánvád emelési joga 464.
— titok közlése 405.
Hivatali vétségek 399.
— visszaélés 404.
Hivatalos eljárásban okozott kár megtérítése 109.
Hivatalvesztés kimondása hamis tanúzás miatt 342.
Hivatástól való eltiltás 305.
Holtkézről szóló törvények szabálya 21.
Holttányilvánító határozatban vélelem 5.
Hozomány 10.
— beszámítása az öröklésbe 164.
Hozzátartozó érdekében elkövetett bűnpártolás 385.
Hűtlenség 312, 331.

Idegen ingó dolog jogtalan használata 409.
— pénznemben való kielégítés iránt végrehajtás 278.
— váltó kellékei 218.
— váltók 218.
Ideiglenes nőtartás 16.
— nőtartást kizáró szerződés 10.
Időszaki lap fogalma 434.
Igazgatóság díjazása részvénytársaságnál 185.
Igazgatósági tag cégjegyzése részvénytársaságnál 186.
— — felelőssége részvénytársaságnál 186.
— tagok elmozdítása részvénytársaságnál 185.
— tagsági minőség 185.
Igazolás bűnvádi eljárásban 505.
— elmulasztása 299.
— és ellenmondás polgári perben 252.
— perenkívüli telekkönyvi ügyben 41.
Igazolási határidő elmulasztása telekkönyvi 38.
— kérelem alapja bűnvádi eljárásban 506.
— kérelem polgári perben 252.
— — vádirat elleni kifogások tárgyalásának elmulasztása esetén 479.

Igénykeresete egyetemleges adóstársnak 279.
— jelzálogos hitelezőnek 279.
— felülvizsgálati kérelem 279.
Ignorentia juris 313.
Illeték ingatlan adásvételét tárgyazó jogügylet után kivetett 69.
Illetmény iránti ügyben hatáskör 246.
Ingatlan adásvételét tárgyazó jogügylet után kivetett illeték 69.
— bírói árverésen történt vételnek megtámadása 285.
— haszonélvezetére végrehajtási zálogjog bejegyzése 21.
Ingatlannak ingó módjára végrehajtás alá vonása 273.
Ingatlanok haszonélvezetére végrehajtás 291.
Ingatlant elidegenítő jogügylet érvényessége 69.
Ingó dolgon zálogjog 34.
— módjára végrehajtás alá vonása ingatlannak 273.
Ingók elzálogosítása kereskedelmi jogban 196.
— tulajdona 22.
Iparengedély nélkül ügyletkötés 193.
Ipari hitelszövetkezetből kilépés 192.
— vállalatok tisztviselőinek szolgálati viszonya 171.
Irányadó munkakör 171.
Írásbeli indokolása bejegyzett semmisségi panasznak 498.
— magánvégrendelet érvényessége 135.
Ismeretlenek ellen eljárás 506.
Ismételt hamis vallomás 339.
Italmérés úrbéri 36.
Itélet közzététele sajtójogban 441.
— tartalma bűnvádi eljárásban 487.
Itéleti indokolás elleni semmisségi panasz 501.
Itélőtábla végzése ellen felfolyamodás bűnvádi eljárásban 498.
Izgatás 334.

Járadékhozomány 11.
Járandóság lefoglalása 275.
Járásbíró által felvett közvégrendelet 143.
Járásbíróság előtt eljárás 512.
Járásbírósági eljárás megtagadása érdemi okból (bűnvádi eljárásban) 513.
— eljárásban a kir. törvényszéki ítélet jogerőre emelkedése 516.
— — tárgyalás (bűnvádi eljárásban) 514.
— — vádlott eljárása 512.
— — vizsgálati fogság 514.

Járulék csatornázásért és útburkolásért fizetendő 72.
Jászkun kiváltságok közszerzeménynél 14.
— öröklés 127.
— özvegyi jog 133.
— területi jog 121.
Jelzálogi biztosítása kölcsönösszegnek 33.
— biztosítások 33.
— előjegyzés közkereseti társaság tagja ellen 39.
— — perköltségre nézve 39.
— hitelezők perreutasítása 290.
Jelzálogjog 32.
— átszállása 32.
— átvállalásának telekkönyvi előjegyzése 298
— előjegyzése 39.
— ranghelye 299.
— tárgya 32.
Jelzálogjogi bekebelezése mellékkövetelésnek 301.
Jelzálogos hitelezőnek igénykeresete 279.
Jó erkölcsökbe ütköző szerződés 46.
Joga személyiségnek 3.
Jogalapja közszerzeménynek 12.
Jogállása kiskorú gyermeknek 20.
Jogcselekmények megtámadása 230.
Jogegység érdekében perorvoslat 502.
Jogegységi tanács határozata 499.
Jogellenes cselekmény 99.
Jogerőre emelkedése perorvoslattal megtámadott ítéletnek 510.
Jogért szavatosság 70.
Joggal visszaélés 98.
Joghatálya megtámadási kereset jogerejű elutasításának 5.
Jogi személyek 2.
Jogigény elbírálása perújítás esetén 257.
Jogközösség 95.
Jogos indok nélküli elhagyás 8.
— magánérdek megvédése esetén valóság bizonyítása 427.
— védelem 312.
Jogosulatlan ügyletkötés 193.
Jogtalan elsajátítás 382.
— elvétel 382.
— legeltetéssel vagyonrongálás 395.
Jogügyletek házastársak köztiek 15.
— hitelező kijátszására irányulók 48.
Jogvesztés kikötése 50.

Jogviszony a házasság ideje alatt 13.
Jóváhagyás 42.
Jutalomdíj kikötése harmadik személytől megbízásnál 93.

Kamat 52.
— beszámítása tőketörlesztésre 33
— elévülés 66.
Kamatok sorozása 288.
Kamatos kamat 53.
Katonai bíróság hatásköre 467.
Katonaság elleni izgatás és becsületsértés halmazata 417.
Kár okozásánál hatósági segély igénybevétele 98.
Kártérítési törvény által előírt joglépések igénybevételéért 99.
Kárbiztosítási díj fizetési késedelme 210.
— szerződés feltétele 213.
Kártalanítás az ártatlanul szenvedett büntetés esetében 519.
— — — — előzetes letartóztatás esetében 519.
— — — — — vizsgálati fogság esetében 519.
— jövedéki büntetőbírósági hatáskörbe utalt ügyekben 519.
Kártalanítási díj 52.
— igény megállapítása 519.
Kártérítés 55.
— állami tisztviselők cselekményei miatt 109.
— balesetből kifolyólag 103.
— baleseti 57.
— cseléd szolgálatának teljesítése közben ért balesetből kifolyólag 98.
— elveszett utipoggyászért 207.
— gyermek által lőfegyverrel okozott sérülésért 100.
— késedelmi 52.
— más ingatlanának elárverezése miatt 98.
Kártérítés nemi közösülés elkövetéséért 104.
— női becsület erkölcsi integritásáért 104.
— orvosi műhibáért 102.
— sérülés okozása miatt 104.
— szabadalombitorlási feljelentés miatt 99.
— utca építéséért 107.
— vasúti balesetek miatt 113.
— — építmény miatt 107.
— zálogtárgy megrongálása miatt 98.
Kártérítésért fokozatos felelősség sajtójogban 441.

Kártérítési felelősségek fegyelmi úton előzetes megállapítása 106.
— kötelezettsége eljegyzéstől alapos ok nélkül visszalépő jegyesnek 4.
— — — visszalépőnek 4.
— követelés elévülése tisztességtelen versenynél 240.
— per vasúti balesetből kifolyólag indított 55.
Kárveszély viselése megrendelésnél 91.
Kegydíj 178.
Kegyelem 328.
Kegyes alapítvány létesülése 2.
Kegyúri jog 34.
Kellékhiányos váltó 218.
Kellékszavatosság a mustra szerinti vételnél 204.
— kereskedelmi jogban 199.
Kereseti joga alzálogos hitelezőnek 33.
Kereskedelmi cégek 167.
— csőd 238.
— — nyitása gyógyszerész ellen 238.
— jogban kezesség 194.
— — kötbérkikötés 194.
— könyvek 170.
— könyvkivonat alapján vezetett biztosítási végrehajtás 293.
— meghatalmazottak 170.
— társaságok 166.
— törvény 166.
— utalvány alapján meghagyás 260.
— ügyletek általában 193.
— — meghatározása 193.
— — megkötése 197.
— ügyleteket tárgyazó általános szabályok 194.
— vállalatok tisztviselőinek szolgálati viszonya 171.
— zálogjog érvényesítése 196.
Kereskedő és segédje között létrejött szerződés 195.
Kereskedők 166.
Kereskedősegédek szolgálati viszonya 171.
Keresménye kiskorúaknak 1.
Kerítés 348.
Kettős házasság 351.
— — esetében elévülés 322.
Kezes viszonya a főadóshoz 61.
Kezesség 60.
— kereskedelmi jogban 194.
— készfizető 60.
Kezességi nyilatkozat váltójogban 224.

Képviselet 48.
Késedelmes eladó elleni kártérítési igény kereskedelmi jogban 203.
— vevő rovására való eladás 201.
Késedelmi kamat perköltség után 273.
— — törvényes 52.
— kártérítés 52.
Készfizető kezesség 60.
Készpénzbeli követelés behajtására végrehajtás 272.
Kétszeri engedményezés 62.
Kézbesítése büntetőparancsnak 513.
Kézizálog-kölcsönüzlet 457.
Kézjegy végrendeleten 138.
Kiadatás 507.
— iránti ügyekben eljárás 507.
Kiadása külön vagyonnak 12.
Kiadó felelőssége 438.
Kibocsátó és elfogadó személyazonosságára alapított kifogás 219.
Kibocsátói aláírás 219.
Kibocsátók többsége váltóknál 218.
Kielégítési sorrend tárgyában hozott végzés elleni felfolyamodás 280.
— végrehajtás perköltség erejéig 267.
— — róm. vagy gör. kath. plébánia nevén álló ingatlan állagára 22.
Kiesés az öröklésből 121.
Kihágások büntetése 406.
Kihágási büntetőtörvénykönyv 406.
Kihágások halmazata 319.
— nemei 406.
Kijavítás bűnvádi eljárásban 489.
Kikötése jogvesztésnek 50.
— közszállításnál közbenjárási díjnak 46.
Kikötmény 75.
Kikötött törvényi kamat 52.
Kincstár felelőssége alkalmazottaiért 106.
— magánjogi sérelme esetében vád képviselete 464.
Király bántalmazása 329.
— megsértése 329.
Királyi ház tagjainak bántalmazása 329.
— — — megsértése 330.
Királysértés 329.
Kisajátítás 35.
Kísérlet 306.
— büntetlensége 307.
— enyhébb büntetése 307.

Kisiparosok gépeinek végrehajtás alóli mentessége 274.
Kiskorú gyermek jogállása 20.
— rendelkezési joga 1.
— szerződése 1.
Kiskorúak keresménye 1.
— ügyletei 1.
Kiskorúság idején aláírt váltók 217.
— meghosszabbítása iránti eljárás 261.
Kitagadás 146.
Kiváltságos végrendelet 144.
— végrendeletben foglalt kitagadás 146.
Kivándorlás 459.
Kivándorlásra csábítás 459.
Kivándorlók szállítása 459.
Kiviteli engedély alapján külföldre szállítás 450.
Kizárólagos illetékesség tisztességtelen versenynél 241.
Klauzula cassatoria 152.
Kongregáció öröklési képessége 122.
Korlátolt dologi jogok 29.
Kormányhatósági jóváhagyása alapítólevélnek 2.
Korrekcionalizáció 315.
Kölcsön 67.
Kölcsönös becsületsértés 430.
— rágalmazás 430.
Kölcsönösszeg jelzálogi biztosítása 33.
Könnyű testi sértés 358.
— — — a házi fegyelem gyakorlásában 363.
Kötbér 49.
— kikötés kereskedelmi jogban 194.
Kötelem egyetemleges 59.
Kötelemlétesítés 97.
Kötelemszegés 54.
Kötelemújítás (novatio) 65.
Kötelesrész 157.
— hátrahagyása 160.
— kiszámítása 158.
Kötelesrészért felelőssége a család körében megadományozottaknak 162.
— — — — körén kívül megadományozottaknak 162.
Kötelesrészre jogosult kielégítése a hagyatékból 161.
— — — családi körben megadományozottak előre kapott értékeiből 161.
Kötelezettségei haszonbérbeadónak 80.
— haszonbérlőnek 81.
Kötelező ügyvédi képviselet polgári perben 243.
Kötelmek tartalma 51.

Kötelmi jellegű tulajdoni korlátozás telekkönyvi feljegyzése 297.
— jog 42.
Követelések átszállása 62.
— elévülése 64.
Köz felelőssége tisztviselőiért 107.
Közbenjárás váltójogban 223.
Közbenszóló ítélet 250.
— — megtámadása perújítással 258.
Közcsend elleni kihágások 407.
Közegészség elleni bűntettek 363.
— — kihágások 409.
— — vétségek 363.
Közérdek megvédése esetén valóság bizonyítása 426
Közérdekből vétlenül okozott kár 106.
Közgyűlés megtartásának helye 182.
Közhatóságnál elhelyezett letét elévülése 67.
Közhivatalnok kötelességszegése 105.
— megrágalmazása 421.
— vagyonának megrongálása 395.
Közhivatalnoki jelleg 399.
— lopás 373.
Közhivatalnoknál büntetlen előélet 315.
Közjegyző 105.
— kötelességszegése 105.
Közjegyzői okirat alapján végrehajtás 265.
Közjegyzők bélyegrövidítése 457.
Közjegyzőnél letett írásbeli magánvégrendelet 142.
— — magánvégrendelet érvényessége 140.
Közkereseti társaság 178.
— — feloszlása 179.
— — tagja ellen jelzálogi előjegyzés 39.
— — tagjai kereskedőnek tekintendő 166.
— társasági tagok követelési joga 178.
Közlés rádió útján való 24.
Közlő felelőssége 440.
Közmű létesítése folytán tárgyi felelősség 119.
Közokirat jellege 388.
Közönséges csőd 234.
Közös lakás helyének megválasztása és a házassági együttélés 9.
— végrendelet 153.
Közösség 95.
— keletkezése 95.
Közpénztárból felvehető követelésekre végrehajtás 278.
— — lefoglalt követelés utalványozása 281.

Közraktári jegy 208.
— ügylet 208.
Község pótmagánvád emelési joga hivatali sikkasztás esetében 464.
Községi alkalmazott ellen kártérítési igény 106.
— bíráskodás 261.
— bíróság hatásköre 261.
Közszállításnál közbenjárási díj kikötése 46.
Közszerzemény 11.
— jogalapja 12.
Közszerzeményi igénye nőnek 11.
Közszerzeménynél jászkún kiváltságok 14.
— megadományozottak felelőssége 14.
Közszükségleti cikkek 444.
Közterhek kielégítése csődben 234.
Köztörvényi kötelem létesítése 97.
Közvádló fellebbezésének visszavonásáról sértett értesítése 472.
— jelenléte a főtárgyaláson 482.
Közveszélyű megrongálás 396.
Közveszélyes munkakerülők 454.
Közvetítési díj 92.
Közvetítő biztosítási ügynök 209.
Közvetlen díjtételek 206.
Közvégrendelet 142.
Közvégrendeletek alapi kelléke 142.
Kumulátió 319.
Kúriához felfolyamodás semmisségi panasz visszautasítása miatt 502.
Kuruzslás kihágása 409.
Külföldi bíróság ítélete 98.
— biztosító társaságok magyarországi fiókja 208.
— elleni eljárás ki hazájában tartózkodik 506.
— fizetési eszközök bejelentése 451.
— követelések bejelentése 451.
— szövetkezetek hazai fiókjai 191.
Külföldiek öröklési képessége 122.
Külföldön alkotott végrendeletek 146.
— elkövetett bűncselekmény 303.
— — sértő cselekmény (szerzői jogban) 28.
— kiállított magánokirat 250.
— — váltó kellékei 227.
— tartózkodó egyén elleni eljárás 517.
Külföldre kivitt vagyontárgyak ellenértékének beszolgáltatása 451.
— szállítás kiviteli engedély alapján 450.

Külön kielégítésre jogosított hitelezők 233.
— — szolgáló dolgok jövedelmének felosztása csődjogban 237.
— — — — vételárának felosztása csődjogban 237.
— per indítása csődjogban 237.
— vagyon értéke 13.
— — kiadása 12.
— — tárgyai 12.
— vagyona feleségnek 10.

Lakáspénz lefoglalása 275.
Lakásszolgalom 31.
Lánckereskedés 447.
Lázadás 332.
Leánygyermek ellopása 357.
Lefoglalt követelés behajtása 281.
— tárgyak kiadása 509.
Leegeltetésnél okozott kár 110.
Lehetetlenülés 54.
Lemenő megölése erős felindulásból 356.
Lemondás az öröklésről 123.
— a magánvádról 470.
Letét 67.
Levél útján elkövetett zsarolás 465.
Levélben elkövetett becsületsértés 465.
— — rágalmazás 465.
Levéltitok megsértése magánszemélyek által 364.
Légszeszvilágítási berendezés 118.
Lényeges kelléke alapítványi ügyletnek 2.
— körülmény elhallgatása tanuvallomásnál 340.
Létesülése kegyes alapítványnak 2.
Létfenntartási költségek a zárlati jövedelemből a végrehajtást szenvedő részére 291.
Liftkár 118.
Lopás 366.

Magasabb ár követelése 445.
Magánalkalmazott szolgálati viszonya 88.
Magánfél 326, 469.
Magánindítvány a hatóság előtti vádolás esetében 431.
— előterjesztésének határideje 324.
— hiányossága 474.
— megtételére jogosultak 325.
— visszavonása 327.
Magánjog 1.

Magánjogi igény biztosítása 509.
— — elbírálásánál büntető ítélet irányadó volta 102.
— — érvényesítése 509.
— Magánjogi társaság 96.
— — haszonbérleti jog gyakorlására 96.
— vonatkozásban való érvényessége örökbefogadási szerződésnek 19.
Magánkegyúri jogi ügyekben hatáskör 245.
Magánlaknak megsértése magánszemélyek által 365.
Magánokiratthamisítás 392.
Magánosok elleni erőszak 336.
Magánszemélyek által személyes szabadság megsértése 364.
Magánvádló 469.
— halálának hatása az általa bejelentett perorvoslatra 473.
— képviselete 470.
Magánvádlói jog megszünése miatt főmagánvádló perújítása 503.
Magánvádról lemondás 470.
Magánvégrendelet érvényessége (írásbeli) 135.
Magzatelhajtás 356.
Magzatelhajtásra szolgáló mód ajánlása 436.
Magyar állam ellen meggyalázó kifejezés használata 418.
— — megbecsülésének csorbítása 418.
— nemzet ellen meggyalázó kifejezés használata 418.
— — megbecsülésének csorbítása 418.
Magyarországi lakos ellen folyamatba tett vagyonjogi perben hatáskör 246.
Maradék jelzálogjog helyén keletkező újabb jelzálogjog rangsora 301.
Maradványföld váltságösszege 35.
Más telkén építkezés 23.
Más vagyonának megrongálása 395.
Másodbirósági végzés elleni felfolyamodás 256.
Meg nem született személy örökössé való kijelölése 121.
Megajándékozottak felelőssége közszerzeménynél 14.
Megajándékozottnak a köteles részért való felelőssége 159.
Megállapítása baleseti kártérítés mérvének 56.
Megbízás 93.
— nélküli ügyvitel 95.
Megbizási viszonyból eredő kártérítési ügyekben hatáskör 245.
Megbízásnál jutalomdíj kikötése harmadik személynél 93.

Megbízott felelőssége 93.
— jogköre 93.
Megbízottért felelősség 101.
Megfertőztetés 346.
Meghagyás csekk alapján 260.
— hitelezőjegy alapján 260.
— kereskedelmi utalvány alapján 260.
— váltó alapján 260.
Meghalt király ellen elkövetett sértés 329.
Meghatalmazottak polgári perben 243.
Megőrzési kötelesség kereskedelmi jogban 198.
Megrendelések gyüjtése 43.
Megrendelésnél kárveszély viselése 91.
Megrendelő elfogadási kötelessége 91.
Megszállás idejében előfordult ellenséges rekvirálás 22.
Megszerzése hagyománynak 162.
— szolgalmi jognak ingatlan vagyonra elbirtoklás útján 29.
Megszünése bérletnek 78.
— házasságnak 5.
Megszüntetése házassági életközösségnek 7.
Megtartási jog váltójogban 228.
Megtámadása házasságnak a másik házastárs elmezavara miatt 5.
Megtámadási jog elévülése 232.
— — jogutód ellen 232.
— kereset jogerejű elutasításának joghatálya 5.
— per bírósága 235.
Megtámadható jogüzletek csődjogban 230.
Megtérítése úttest-burkolási járuléknak 77.
Megtévesztés kettős házasság esetében 351.
Megvesztegetés 403.
Mellékbeavatkozás polgári perben 242.
Mellékbüntetés kiszabása 304.
Mellékkikötések szerződést megerősítőek 49.
Mellékkövetelésnek jelzálogi bekebelezése 301.
Mentelmi jog 467.
— — a törvényhatósági bizottság tagjaira 304.
Mezőgazdasági gépekért felelősség 116.
Méltatlanság az öröklésre 123.
Méltányos hasznot meghaladó nyereség 446.
Mérgezés 362.
(Mérleg eredménye) 188.
— közzététele 188.
Mérlegre vonatkozó jelentés 188.
Minősített hivatali sikkasztás 403.
— közokiratthamisítás 389.
— lopás 374.

Módosítása biztosítási kötvénynek 209.
Munka jogviszonyai 86.
— végzése Szent István napján 408.
Munkaadó felelőssége megbízottjáért 101.
Munkabér 87.
Munkabérek lefoglalása 276.
Munkabéruzsora 444, 447.
Munkakerülés vétsége 454.
Munkavállaló joga a munkabérre 86.
— munkabérének védelmét biztosító jogok 87.
— személyiségének védelmét biztosító jogok 87.
Munkásigazolvány meghamisítása 392.
Mustra szerinti vétel 204.

Nagyszülők öröklése ági vagyonban 130.
Nem halál esetére szóló rendelkezéssel tett alapítvány 3.
— készpénzbeli követelésben marasztaló ítélet alapján biztosítási végrehajtás 294.
— teljeskorúak szenvedő váltóképessége 217.
— vagyoni elégtételre vonatkozó felelősség tisztességtelen versenynél 239.
— — kárért elégtétel sajtójogban 440.
— — — járó elégtétel 240.
Nemi deliktumok 104.
Nemleges telki szolgalom, ablakjog 29.
Nemteljesítés 54.
Nemzetközi fuvarozás 205.
Névbecsülési elfogadás 223.
— fizetés 224.
Névbecsülő jogi helyzete 224.
Névbitorlás esetében sértett 462.
Névre szóló részvény átruházása 183.
— — takarékkönyv 195.
Nő közszerzeményi igénye 11.
Női szabadvagyon 10.
Nőtartás 16.
— ideiglenes 16.
— végleges 17.
Növedékjog 148.
Nyilt helyen csoport által elkövetett erőszak 336.
Nyilvános előadás (szerzői jog) 24.
— előadáson való megjelenés költségei 251.
— helyen részvétel szerencsejátékban 408.
Nyomdász felelőssége 439.
Nyomozás 474.
Nyomtatvány elkobzása 306.

Nyomtatvánnyal fenyegetés zsarolásnál 378.
Nyugdíj 178.
— iránti perekben végrehajthatónak kimondott ítélet végrehajtása 272.

Objektív eljárás 466.
Okirat alapján telekkönyvi feljegyzés 298.
Okirathamisítás 388.
Okiratok polgári perben 250.
Orgazdaság 382.
Országgyűlési képviselő mentelmi joga 467.
Orvosi műhiba 102.
Osztályrabocsátás 164.
Óvadék 53. 195.
Óvóintézkedés foganatosításának elmulasztása 104.

Öngyilkossági kockázat 216.
Öntudatlan állapotban elkövetett bűncselekmény 312.
Örökbefogadás 19.
Örökbefogadási szerződés hatálytalanítása 19.
— szerződésnek magánjogi vonatkozásban való érvényessége 19.
Örökbefogadott gyermek öröklési joga 126.
Öröklés egyházi személyek után 128.
— jogi hatásai 162.
Öröklése házastársnak 127.
Öröklési jog 121.
— — elévülése 165.
— szerződés 156.
Öröklésre képesség 121.
— méltatlanság 123.
Öröklésről lemondás 123.
Örökös és a hagyományos jogi helyzete a hagyatéki hitelezőkkel szemben 163.
Örökösödési eljárás 296.
— igények elbírálása 121.
— jogról örököstárs javára való lemondás 124.
— osztály 164.
— per 297.
Örökösök jogi helyzete egymás között 164.
Örökség 162.
— útján szerzett ingatlanra vonatkozó végrehajtási lépések 283.
Örököstársak közössége az osztály előtt 164.
Őrzési díj kereskedelmi jogban 195.

Összbüntetés 511.
— kiszabása 318.
Ötös tanács hatásköre 522.
Özvegy gyermekrésze 131.
— tartása 132.
— visszakövetelési joga elajándékozott vagyonból 134.
Özvegyi ellátás 131.
— haszonélvezeti jog 131.
— jog 131.
— — korlátozása 133.
— — megszorítása 133.
— jogra érdemtelenség 134.
— — méltatlanság 134.

Papok után öröklés 128.
Párbérszolgáltatás iránt folyamatba tett ügyekben hatáskör 244.
Pártzászló széttépése 406.
Párviadal 358.
Pecsét végrendeleten 139.
Pengőkiajánlás 451.
Perbehívás 243.
Perenkívüli telekkönyvi ügyben igazolás 41.
Perfeljegyzés 40.
Perfelvételi tárgyalás 244.
Pergátló kifogások 244.
— ok miatt megszüntetett perben keresetlevél átvétele 248.
Perköltség polgári perben 251.
— után késedelmi kamat 273.
Perköltségre nézve jelzálogi előjegyzés 39.
Perorvoslat a dologházba utalás miatt 455.
— — fiatalkorúak bíróságának határozatai ellen 525.
— — jogegység érdekében 502.
— bűnvádi eljárásban 489.
Perorvoslati joga rendbüntetéssel sujtott tanúnak 476.
Perorvoslattal megtámadott ítélet jogerőre emelkedése 510.
Perújítása főmagánvádlónak a magánvádlói jog megszűnése miatt 503.
Perorvoslatok a járásbírósági eljárásban (bűnvádi eljárásban) 515.
Perreutasítás 281.
Perreutasítása jelzálogi hitelezőnek 290.
Pertárgy értéke özvegyi jog iránti perben 242.

Perújítás 257.
— esetei 257.
— esetén a jogigény elbírálása 257.
— határideje 258.
— korlátozása 257.
— közbenszóló ítélet ellen 258.
Pénzbüntetés fiatalkorú ellen 413.
— halálbüntetés mellett 414.
— hovafordítása 406.
— kiszabása adócsalásnál 456.
— mint főbüntetés szabadságvesztés-büntetés helyett 413.
Pénzbüntetést helyettesítő szabadságvesztés-büntetés adócsalásnál 456.
Pénzhamisítás megállapítása 338.
Pénzhamisítványok elkobzása 338.
Pénztartozás 51.
Pénzügyi tisztviselő mulasztása 105.
Plébánia nevén álló ingatlan állagára végrehajtás 282.
Polgári Perrendtartás 242.
Postakincstár felelőssége 108.
Postakönyv hamisítása 390.
Postatakarékpénztári betéti könyvecskének átruházása útján szerzett tulajdonjog 23.
Pótmagánvád esetében vádirat ellen kifogás 479.
Pótmagánvádló 469.
— részéről újrafelvételi eljárás kérése 470.
Precarium 22, 259.
Próbaidő 176.
— alatt elkövetett bűncselekmény 411.
Próbára bocsátás elrendelése 524.

Rablás 376.
Raktári díj kereskedelmi jogban 195.
Ramsli 409.
Ranghellyel való rendelkezési jog lefoglalása 283.
Rangsora maradék jelzálogjog helyén keletkező újabb jelzálogjognak 301.
Rádió útján való közlés 24.
Rágalmazás 419.
— aljas indokból 421.
— hatóság előtt 430.
— üldözése felhatalmazás alapján 422.
Rágalmazó tényállítás hatóság előtt folyamatban lévő ügyben 428.
Remuneráció illetmény jellege 176.

Rendbüntetéssel sujtott tanú perorvoslati joga 476.
Rendelkezési joga kiskorúnak 1.
Rendelkezésre bocsátás 198.
Rendelvényesek többsége a váltónál 218.
Rendes kereskedői gondosság 204.
Rendzavaró vádlottal szemben fegyelmi büntetés 515.
Rémhírterjesztés 453.
Részesség 308.
Részítélet 250.
Részvényaláírás feltételesen 180.
Részvények kibocsátóinak felelőssége 183.
Részvénytársaság 180.
— alaptőkéjének felemelése 181.
— felszámolása 189.
— közgyűlésén hozott határozatot megsemmisítő ítélet 184.
— mérlege 188.
— üzletkezelésének megvizsgálása 185.
— vagyonállapotának megvizsgálása 185.
Részvénytársasági büntető rendelkezések 189.
— igazgatóság díjazása 185.
— igazgatósági tag cégjegyzése 186.
— — — felelőssége 186.
— — tagok elmozdítása 185.
— közgyűlési határozat megsemmisítése 184.
Robbanékony anyagok tartásából eredő kár 119.
Rokonok eltartása 19.
– közötti lopás 375.
Rokonság 17.
Római katholikus alsópapság utáni öröklés 129.
Római vagy gör. kath. plébánia nevén álló ingatlan állagára kielégítési végrehajtás 22.
Rögtönbíráskodás 526.

Sajtójogi felelősség 437.
Saját termény eladása 199.
Sajtó útján elkövetett bűncselekmények 437.
Sajtójogi felelősség áthárítása vádirat elleni észrevételekben 477.
Sajtóközlemény szerzőjének megnevezése a szerkesztő által 518.
Sajtóperben elévülés 517.
— valóság bizonyítása 518.
Sajtórendészet 434.
Sajtótermék fogalma 434.
— terjesztése 434.

Sajtótörvény 434.
Segédszemélyzet 170.
Semmisségi okok 492.
— panasz 500.
— — esküdtbírósági eljárásban 501.
— — írásbeli indokolása 498.
— — ítéleti indokolás ellen 501.
— — vádlott jelen nem léte miatt 502.
— — visszautasítása miatt felfolyamodás a Kúriához 502.
— panasza ügyészségnek büntetés végrehajtásának felfüggesztése miatt 502.
Serdült korban levő kiskorúnak ügylete 1.
Sértett értesítése a közvádló fellebbezésének visszavonásáról 472.
— vádképviseleti joga 469.
Sérült önhibája 114.
Sikkasztás 379.
Sír megrongálása 395.
Sírboltoknak végrehajtás alóli mentessége 274.
Sírkő felállításának költsége hagyatéki teher 163.
Síroknak végrehajtás alóli mentessége 274.
Sommás határperben eljárás 259.
— visszahelyezési eljárás 259.
Sorompó mellőzéséből eredő kár 112.
Sorrendi tárgyalásra megidézett és mellőzött hitelező keresete 289.
Sorsjegyek adásvétele 69.
Stornirozás biztosítási jogban 216.
Stornó díj 52.
Súlyos testi sertés 358.
Súlyosító és enyhítő körülmények 314.
— körülmények 314.
Szabadságvesztésbüntetés helyett pénzbüntetés mint főbüntetés 413.
— megkezdése 510.
Szabály a holtkézről szóló törvényeknek 21.
Szakbizottsági eljárás balesetbiztosításnál 216.
Szakképzettséget kívánó hivatástól vagy foglalkozástól való eltiltás 305.
Szavatolás hibáért 199.
Szavatosság a dolog hiánymentességéért 72.
— — jogért 70.
Szavatossága bérbeadónak 76.
— eladónak 70.
— haszonbérbeadónak 80.

Szállítási határidő kereskedelmi jogban 198.
Szándék 311.
— fogalma 311.
Szándékos emberölés 353.
— és jogos ok nélküli megszüntetése házassági életközösségnek 5.
Szándékosság szerzői jogban és gondatlanság szerzői jogban 27.
Származás törvényessége 18.
Személy ellen irányuló tiltott cselekmények 103.
Személyek 1.
— tekintetében büntetőtörvény hatály 203.
Személyes szabadság megsértése 364.
— szolgalmak 30.
Személyi jog 1.
— szabadság korlátozása 364.
Személyiség joga 3.
Szemérem elleni bűntettek 345.
— — erőszak 345.
— — vétségek 345.
Szeméremsértő közlemények fogalma 350.
— közleményekkel való üzérkedés 350.
Szenvedő váltóképesség 217.
Szerencsejáték által elkövetett kihágások 408.
— fogalma 409.
Szerencsejátékban részvétel nyilvános helyen 408.
Szerzetes után öröklés 128.
Szerző felelőssége 437.
Szerződés 42.
— ellátási 75.
— életjáradéki 75.
— értelmezése 47.
— ideiglenes nőtartást kizáró 10.
— jó erkölcsökbe ütköző 46.
— telepítési 37.
Szerződése kiskorúnak 1.
Szerződések alakja általában 43.
Szerződéses örökös 156.
Szerződési akarat hiánya 47.
Szerződést megerősítő mellékkikötések 49.
Szerződő fél szorult helyzetének kihasználása 447.
Szerzői jog 1921 : LIV. t.-c. 24.
— jogbitorlás általában 26.
Szigorított dologházba utalt újabb bűncselekmények esetében eljáró bíróság 414.
— dologházi őrizet tartama 414.
Színmű 25.

Szóbeli közös végrendelet 155.
— magánvégrendelet érvényessége 141.
Szolgalmi joggal terhelt ingatlan árverése 284.
— jognak ingatlan vagyonra elbirtoklás útján való megszerzése 29.
Szolgálatban álló egyén lopása 372.
— — — sikkasztása 380.
Szolgálati illetmény iránti ügyben hatáskör 246.
Szolgálati jogviszony 173.
— szerződés 86, 90, 175.
— viszony 171.
— — felbontása 174.
— — felmondása 89.
— — megszüntetése 174.
Szolgáltatás ítéletben megállapított mennyiségének megváltoztatása iránti kereset 251.
— — — tartamának megváltoztatása iránti kereset 251.
— tárgya 51.
Szökevények ellen eljárás 506.
Szőlődézsmaváltság sorolása 288.
Szőlőfelújítási kölcsönügyekben hatáskör 245.
Szomszédjog 23.
Szövetkezetbe való belépési nyilatkozat 190.
Szövetkezetek 190.
— csődje 238.
Szövetkezeti alapszabályok 190.
— tagok elleni kereset elévülése 191.
Szükségbeni utalvány 223.
Szükségörökös kötelesrésze 160.
Szülői hatalom 20.
Szülők gazdaságában kifejtett közreműködése gyermeknek és családjának 20.
Szülőtartás 20.

Tagosítás 37.
Találó díj 23.
Talált dolog elsajátítása 382.
Tanár értelmezése 332.
Tanú és terhelt közti ellenséges viszony 477.
— megbüntetése eskütétel megtagadása miatt 447.
— — vallomástétel megtagadása miatt 477.
— megesketése tárgyában hozandó határozat bűnvádi eljárásban 483.
— megesketésének mellőzése 477.
Tanúbizonyítás a vérségi köteléknek 250.

Tanúk bűnvádi eljárásban 476.
— polgári perben 250.
Tartás iránti perekben végrehajthatónak kimondott ítélet végrehajtása 272.
Tartásdíj behajtására végrehajtás 275.
Tartozáselismerés 97.
Tartozások átszállása 62.
Tárgya jelzálogjognak 32.
Tárgyai különvagyonnak 12.
Tárgyalás elhalasztására okot adó fél költségben elmarasztalása 251.
Tárgyi eljárás 305.
— felelősség veszélyes üzemnél 111.
Társadalmi rend hatályosabb védelme 416.
Társadalom rendjének erőszakos felforgatása egyéb bűncselekményekkel kapcsolatban 417.
— törvényes rendjének erőszakos felforgatása 416.
Társaság 96.
— megszűnése 96.
Társasági ügyvitel 96.
Távirda megrongálása 398.
Távirdák megrongálása 396.
Távollevő örökös képviselete 296.
Távollevők ellen eljárás 506.
Távsürgöny titoknak megsértése magánszemélyek által 364.
Telekadósság 289.
Telekkönyv 37.
Telekkönyvi bekebelezése haszonélvezet gyakorlásának 30.
— előjegyzés és igazolás 38.
— előjegyzése jelzálogjog átvállalásának 298.
— feljegyzés eredeti okirat alapján 298.
— — végrehajtási zálogjog kitörlése iránt indított pernek 40.
— feljegyzések 40.
— — kötelmi jellegű tulajdoni korlátozásnak 297.
— igazolási határidő elmulasztása 38.
— jog 297.
— rendtartás 297.
— törlés 41.
— végzések ellen felfolyamodások 299.
Telekkönyvön kívüli tulajdonos keresete 285.
Telepesek többsége váltónál 218.
Telepített váltó 220.
Telepítési szerződés 37.

Teljesítés 64.
— lehetetlenné válása kereskedelmi jogban 202.
— módja, helye és ideje 51.
Teljesülési döntvény szigorító hatálya 302.
Telki szolgalmak 29.
Temetői lopás 369.
Termények feldolgozása 91.
Terület tekintetében büntetőtörvény hatálya 303.
Területi hatály öröklési jogban 121.
Testi épség elleni kihágások 409.
— gyengeség miatt fegyház helyett börtön 316.
— sértés 103, 358.
Tettazonosság 484.
Tettes túllépése esetén felbujtó felelőssége 311.
Tettesei cselekmény felbujtónak 309.
Tettesek és felbujtóik büntetése 309.
Tettestárs felbujtói tevékenysége 309.
— felelős szerkesztő 309.
Tettlegesség okozta kihívás 358.
Ténykörülmények nemtudása büntetőjogban 313.
Tilos végrendeleti feltétel 147.
Tiltott cselekmény 97.
Tiltott közlés 520.
Tisztességtelen verseny 239.
Tisztviselők szolgálati viszonya 171.
Tizenkettedik életévét be nem töltött bűntettes ellen intézkedések 412.
Tolvajszövetség 37.
Több bűncselekmény elkövetése esetén legsúlyosabb büntetés 317.
— bűnügy együttes tárgyalása 466.
— egyenes adós viszonya 58.
— ember megölése 354.
— hitelező és több adós viszonya 58.
— kezes viszonya 61.
— lopással ellopott dolgok értéke 368.
Többek által elkövetett becsületsértés esetében magánindítvány visszavonása 422.
— bántalmazásából eredő súlyos testi sértés 361.
— javára együttesen tett hagyomány 150.
Többszörözés, forgalomba helyezés (szerzői jogban) 26.
Tömeg elleni igénymegállapítás 237.
— zár alá vétele és leltározása 236.
Tömeggondnok megtámadási joga 236.
— perköltségének és perbeni díjainak megállapítására illetékes bíróság 236.
Törlés telekkönyvi 41.

Törlési per 41.
— — indítása eredeti érvénytelenség alapján 300.
Törvény elleni izgatás 333.
Törvényből eredő egyéb kötelmek 120.
Törvényes alakszerűségek 43.
— késedelmi kamat 52.
— osztályrész 157.
— öröklés 124.
— örökösödés rendje 125.
— származás 17.
— tilalomba ütköző ügyletek 44.
— zálogjoga bérbeadónak 78, 276.
— — garázstulajdonosnak 276.
— — gazdasági munkásnak 34.
— — haszonbérbeadónak 277.
Törvényesítés 18.
— államfői kegyelem útján való 19.
— joghatálya utólagos házasság által való 18.
Törvényessége származásnak 18.
Törvényhatóság bizottsági tagjainak mentelmi joga 304.
Törvényszék előtt főtárgyalás 481.
Törvénytelen gyermek törvényes örökösödési joga 125.
Tudatos elhallgatás mint hamis tanúzás 339.
Tudományos képzettséget igénylő állást betöltő alkalmazott felmondási ideje 172.
Tulajdon 21.
— elleni kihágások 409.
Tulajdona ingóknak 22.
Tulajdonjog fenntartásával kötött adásvételi halasztó feltétel mellett kötött ügylet 70.
— postatakarékpénztári betéti könyvecskének átruházása útján szerzett 23.
Tulajdonközösség megszüntetése 95.
— megszüntetése házastársak között 96.

Uj részvények kibocsátása 182.
Ujítás 65.
Ujrafelvétel 503.
— az elítélt terhére 505.
— büntetőparancsal befejezett ügyben 513.
Ujrafelvételi eljárás kérése pótmagánvádló részéről 470.
Ujrafelvétel esetei 504.
Ujrafelvételi eljárásban hozott ítéletek 505.
Ujságíró végkielégítése 177.
Uralkodó telek felosztása 29.
Urbéri birtokosok közösen használt erdejének állagára végrehajtás 282.
— italmérés 36.

Urbériség és hasonló viszonyok 35.
Utadó sorolása 288.
Utalvány 97.
Utazásra kapott idegen fizetési eszköznek más célra való felhasználása 452.
Utóajánlat 287.
Utólagos házasság által való törvényesítés joghatálya 18.
— házasságot törvényesítő ereje 159.
Utóörökös nevezése 148.
Utóörökösök jogviszonya 165.
Utipoggyásznak elveszése 207.
Uttestburkolási járulék megtérítése 77.
Uzsora 444.
Uzsorabíróság hatásköre és eljárása 526.
— — — illetékessége fizetési eszközökkel elkövetett visszaélések esetében 528.
Uzsorásszerződés meghatározása 444.

Ügy ellátására kirendelt személy felelőssége 100.
Ügylete serdült korban levő kiskorúnak 1.
Ügyész értesítése magánvádas ügyben a büntetés feltételes felfüggesztéséről 473.
— jogorvoslati joga felfüggesztés kérdésében 412.
— perorvoslati joga a büntetés feltételes felfüggesztése esetében 469.
Ügyészség semmiségi panasza büntetés végrehajtásának felfüggesztése miatt 502.
— vádképviselet a fellebbezési szakban 462.
— vádképviseleti joga az eljárás későbbi szakában 468.
Ügyletei koskorúaknak 1.
Ügyletek erkölcstelenek 45.
— törvényes tilalomba ütközők 44.
Ügyletkötő biztosítási ügynök 209.
Ügylettől való elállás kereskedelmi jogban 203.
Ügyvéd helyettesének díjai és költségei végrehajtási eljárásban 267.
Ügyvédek bélyegrövidítése 457.
— polgári perben 243.
Ügyvédi büntettek 399.
— díjak 263.
— — a választottbírósági eljárásban 263.
— jutalomdíj 94.
— költségnek saját fél ellenében való megállapítása 264.
— megbízás 94.
— vétségek 399.

Ügyvitel 93.
Üres forgatmány 221.
Üzemi titok jogellenes megtudása 239.
Üzérkedés 447.
Üzletátruházási szerződés 169.
Üzleti titok jogellenes megtudása 239.
Üzletszerű adócsalás 455.
— kerítés 348.
— orgazdaság 383.

Vadkár 110.
Vagyon ellen irányuló tiltott cselekmények 104.
Vagyoni elégtétel 104.
— kár megtérítése sajtójogban 440.
Vagyonösszesség haszonélvezése 31.
Vagyonrongálás jogtalan legeltetéssel 395.
Vakok magánvégrendelete 142.
Vallás elleni büntettek 337.
— — kihágások 408.
— — vétségek 337.
— szabad gyakorlata elleni bűntettek 337.
— — — — kihágások 408.
— — — — vétségek 337.
Vallási tárgy ellopása 369.
Vallomástételt megtagadó tanu megbüntetése 447.
Valóság bebizonyítása esetében felmentés 427.
— — jogos magánérdek megvédése esetén 426
— — közérdek megvédése esetén 426.
— — sajtóperben 518.
— bizonyításának joga rágalmazás vagy becsületsértés esetében 425.
— bizonyítására vonatkozó előterjesztés járásbíróság előtti ügyben 433.
Valótlanságok hiresztelése verseny céljából 453.
Vaspálya üzeménél szenvedett balesetből származó kár 112.
Vaspályák fuvarozási ügyletei 205.
— megrongálása 396.
Vasút felelőssége 112.
— kártérítési kötelezettsége üzemében bekövetkezett balesetért 113.
— üzemében bekövetkezett balesetnél vasút kártérítési kötelezettsége 113.
— vétkes gondatlansága 207.
Vasúti balesetből kifolyólag indított kártérítéli per 55.
— alkalmazott balesete 114.

Vasúti kocsiban felejtett tárgy elvitele lopás 367.
— sérülés vagy rongálás veszélye 397.
— üzletszabályzat 205.
— vállalat, mint sértett 462.
Vád hiányában eljárás megszüntetése 461.
— módosítás csatlakozás keretében 483.
Vádelejtés 468.
Vádirat benyujtására főmagánvádló felhívása 479.
— ellen kifogás pótmagánvád esetében 479.
— elleni észrevételekben sajtójogi felelősség áthárítása 477.
— — kifogások 479.
— elutasítása kir. törvényszék által 479.
— — vádtanács által 478.
Vádlott jelen nem léte miatt semmiségi panasz 502.
— jelenléte a fellebbviteli főtárgyaláson 498.
— — — főtárgyaláson 482.
— rendbüntetése a főtárgyaláson 481.
— távolléte a járásbirósági eljárásban 512.
Vádlottnak a tárgyalásra idézése 514.
Vádolás fogalma 344.
— védekezés közben 343.
Vádtanács által vádirat elutasítása 448
Választott bíróság 263.
— bírósági szerződés 263.
Vállalkozó joga a díjra 91.
— szavatossága 90.
Vállalkozási szerződés 90.
Váltó alapján meghagyás 260.
— kiadása iránti kötelezettség 224.
— telepítése 221.
Váltóadós kifogásai 226.
Váltóbirtokos 220.
Váltódíj 223.
Váltófizetés 221.
Váltóhamisítás 393.
Váltóhitelező jogai 226.
Váltójog 217.
Váltójogban fizetési visszkereset 222.
Váltók elévülése 225.
Váltókezesség 224.
Váltóképesség 217.
Váltókibocsátó aláírása 219.
Váltókifogások 226.
Váltókötelezettek egyetemleges felelőssége 226.
Váltóóvás 221.
Váltópénz fogalma 338.
Váltóra teljesített fizetés megtámadása 232.

Váltságösszege maradványföldnek 35.
Vendégfogadós felelőssége 67.
Verseny céljából valótlanság híresztelése 453.
Veszélyes üzem 111.
Vevő átvételi kötelessége kereskedelmi jogban 200.
— késedelme miatt elállás kereskedelmi jogban 201.
— rovására eladás kereskedelmi jogban 201.
— teljesítési követelése kereskedelmi jogban 202.
Védelem 473.
Védjegybitorlás 458.
Védő a főtárgyaláson 473.
— kirendelése fiatalkorú részére 523.
— — — — hivatalból 525.
Végintézkedésen alapuló öröklés 135.
Végkielégítés 177.
Végleges nőtartás 17.
Végrehajtás alóli mentesség 273.
— az ügyvéd javára 267.
— bűnvádi eljárásban 510.
— csőd alatt 268.
— elrendelése 266.
— felfüggesztése esetében további végrehajtási lépések 271.
— idegen pénznemben való kielégítés iránt 278.
— ingatlanok haszonélvezetére 291.
— ingatlanokra 282.
— ingóságokon 273.
— jövőben esedékessé váló tartásdíj részlet erejéig 276.
— készpénzbeli követelés behajtására 272.
— közjegyzői okirat alapján 265.
— kérése 266.
— közpénztárból felvehető követelésekre 278.
— megszüntetése iránt viszontkereset 269.
— — iránti kereset 268.
— tartásdíj behajtására 275.
Végrehajtási cselekmények megtámadása csődjogban 230.
— eljárás 265.
— eljárásban jogorvoslatok 270.
— — másodbíróság végzése elleni felfolyamodás 270.
— — ügyvédi képviselet 266.
— fizetés helyett letétel 271.
— költségek 267.
— lépések örökség útján szerzett ingatlanokra 283.
— ügyben a csődnyitásig le nem járt határidő 269.
— zálogjog bejegyzése ingatlan haszonélvezetére 21.
— — bekebelezése 282.

Végrehajtási zálogjog kitörlése iránt indított per telekkönyvi feljegyzése 40.
— zálogjoggal bekebelezett tőkekövetelés zálogjogának sorolása 88.
— zár alá került ingók külön lefoglalása 292.
— zárgondnok felelőssége tiszte alóli felmentése esetében 296.
— — perviteli joga 296.
— zárgondnoki támadások tárgyában perújítás 296.
— zárlat 295.
Végrehajtást szenvedő költségei 267.
Végrehajtható kiadványok 266.
— közokiratok 265.
Végszükség 313.
Végrendelet alaki kellékei 137.
— érvényessége 137.
— felolvasása 137.
— hatálytalanítása 152.
— írójának részeltetése 140.
— tétele 135.
Végrendeleti intézkedés értelmezése 147.
— kézjegy 138.
— tanú aláírása 136.
— — írni és olvasni tudása 136.
— záradék 136.
Végrendelkezés 137.
— helyének kitétele 139.
— idejének kitétele 139.
Vélelem holttányilvánító határozatban 5.
Vélt házasság 124.
— — (matrimonium putativum) 4.
— támadás ellen használt védelem 313.
Vészfék használata 409.
Vétel 68.
— általános szabályai 68.
— kereskedelmi jogban 198.
— különös nemei 72.
— — — kereskedelmi jogban 204.
Vételi jog 73.
Vétkes bukás 394.
Vétkesség 97.
— házassági perben 6, 260.
Vétlen kártétel 97.
Vétség kísérletének büntetése 306.
Vétségek büntetése 329.
— halmazata 319.
— nemei 329.

Visszaállítása házassági életközösségnek 6.
Visszaélés a joggal 98.
Visszakövetelési jog csődjogban 233.
— perben beszámítás csődjogban 233.
Visszavásárlás 72.
Viszontvétkesség házassági perben 260.
Viszonya több egyenes adósnak 58.
— — hitelező és több adósnak 58.
— — kezesnek 61.
Vízáradás okozása 396.
Vízművek mint veszélyes üzemek 118.
Vizsga közokirathamisítás útján 392.
Vizsgálat 475.
— elrendelése vádtanács által 475.
Vizsgálati fogság 476.
— — beszámítása 316.
— — járásbírósági eljárásban 514.
Vízvezeték csövének megrepedése által okozott kár 118.
Vízszabályozási díjaknak visszatérítése iránt indított hatáskör 244.
Volt úrbéri birtokok közösen használt erdejének állaga 36.
Vörös hadseregbe belépésre felhívás 332.

Zálogjog előjegyzésével felmerült költség 295.
— ingó dolgon 34.
Zálogjogi biztosítás átengedése váltójogban 228.
— előjegyzés 39.
Zálogjogilag biztosított követelés lefoglalása 278.
Zálogkölcsöndíj szedése 457.
Zár alá vett dolog elsikkasztása 380.
Zárlat 295.
— iránti kérvény elintézése 295.
— — — és végrehajtás 294.
Zárlati jövedelem felosztása 292.
Zárt tárgyalás közzététele 519.
Zeneművek 25.
Zugírászat fogalma 454.
Zsarolás 377.
Zsinór végrendeleten 139.

Határozatmutató

A határozatok számuk szerint vannak felsorolva.

A Polgári Határozatok Tárába Felvett Elvi Jelentőségű Határozatok.

A Büntetőjogi Határozatok Tárába Felvett Elvi Jelentőségű Határozatok.

Teljesülési határozatok.

1. T. Ü. H. — — — — 35
1. T. Ü. H. — — — — 286
3. T. Ü. H. — — — — 83
5. T. Ü. H. — — — — 107
8. T. Ü. H. — — — — 146
10. T. Ü. H. — — — — 256
11. T. Ü. H. — — — — 40
11. T. Ü. H. — — — — 299
12. T. Ü. H. — — — — 142
14. T. Ü. H. — — — — 62
17. T. Ü. H. — — — — 288
21. T. Ü. H. — — — — 271
22. T. Ü. H. — — — — 252
24. T. Ü. H. — — — — 33
25. T. Ü. H. — — — — 287
30. T. Ü. H. — — — — 244
31. T. Ü. H. — — — — 34
33. T. Ü. H. — — — — 64
34. T. Ü. H. — — — — 283
35. T. Ü. H. — — — — 36
38. T. Ü. H. — — — — 280
39. T. Ü. H. — — — — 70
40. T. Ü. H. — — — — 106
41. T. Ü. H. — — — — 13
42. T. Ü. H. — — — — 163
43. T. Ü. H. — — — — 157
45. T. Ü. H. — — — — 38
46. T. Ü. H. — — — — 288
47. T. Ü. H. — — — — 157
49. T. Ü. H. — — — — 269
50. T. Ü. H. — — — — 289
51. T. Ü. H. — — — — 36
52. T. Ü. H. — — — — 191
55. T. Ü. H. — — — — 285
56. T. Ü. H. — — — — 230
57. T. Ü. H. — — — — 80
58. T. Ü. H. — — — — 77
61. T. Ü. H. — — — — 32
61. T. Ü. H. — — — — 289
61. T. Ü. H. — — — — 298
62. T. Ü. H. — — — — 66
63. T. Ü. H. — — — — 21
65. T. Ü. H. — — — — 66
67. T. Ü. H. — — — — 68
67. T. Ü. H. — — — — 286
68. T. Ü. H. — — — — 244
70. T. Ü. H. — — — — 66
73. T. Ü. H. — — — — 107
74. T. Ü. H. — — — — 21
74 T. Ü. H. — — — — 282
75. T. Ü. H. — — — — 69
76. T. Ü. H. — — — — 292
78. T. Ü. H. — — — — 288
79. T. Ü. H. — — — — 125
80. T. Ü. H. — — — — 142
81. T. Ü. H. — — — — 22
81. T. Ü. H. — — — — 282
82. T. Ü. H. — — — — 245
84. T. Ü. H. — — — — 100

85. T. Ü. H. — — — — 47
257. T. Ü. H. — — — — 142
I. T. Ü. H. — — — — 285
II. T. Ü. H. — — — — 287
IV. T. Ü. H. — — — — 294
VI. T. Ü. H. — — — — 266
VII. T. Ü. H. — — — — 287
VIII. T. Ü. H. — — — — 295
IX. T. Ü. H. — — — — 30
IX. T. Ü. H. — — — — 33
X. T. Ü. H. — — — — 283
XII. T. Ü. H. — — — — 291
XII. T. Ü. H. — — — — 294
XIII. T. Ü. H. — — — — 290
XV. T. Ü. H. — — — — 267
XVI. T. Ü. H. — — — — 272

Jogegységi döntvények.

1. J. D. — — — — — 52
2. J. D. — — — — — 87
3. J. D. — — — — — 37
3. J. D. — — — — — 285
4. J. D. — — — — — 188
5. J. D. — — — — — 110
6. J. D. — — — — — 281
7. J. D. — — — — — 269
7. J. D — — — — — 274
8. J. D. — — — — — 40
8. J. D. — — — — — 289
9. J. D. — — — — — 275
10. J. D. — — — — — 72
10. J. D. — — — — — 286
11. J. D. — — — — — 273
12. J. D. — — — — — 262
15. J. D. — — — — — 266
15. J. D. — — — — — 295
16. J. D. — — — — — 275
17. J. D. — — — — — 163
18. J. D. — — — — — 25
20. J. D. — — — — — 58
21. J. D. — — — — — 68
22. J. D. — — — — — 279
25. J. D. — — — — — 22
26. J. D. — — — — — 73
27. J. D. — — — — — 69
28. J. D. — — — — — 22
28. J. D. — — — — — 259
29. J. D. — — — — — 262
32. J. D. — — — — — 196
37. J. D. — — — — — 258
38. J. D. — — — — — 267
37. J. D. — — — — — 258
39. J. D. — — — — — 263
39. J. D. — — — — — 267
40. J. D. — — — — — 171
41. J. D. — — — — — 171
42. J. D. — — — — — 172
43. J. D. — — — — — 62
44. J. D. — — — — — 43
45. J. D. — — — — — 233
46. J. D. — — — — — 236
46. J. D. — — — — — 263
47. J. D. — — — — — 267
48. J. D. — — — — — 263
49. J. D. — — — — — 102
49. J. D. — — — — — 249
50. J. D. — — — — — 238
51. J. D. — — — — — 243
52. J. D. — — — — — 112
53. J. D. — — — — — 44
53. J. D. — — — — — 193
54. J. D. — — — — — 262
55. J. D. — — — — — 256
56. J. D. — — — — — 172
57. J. D. — — — — — 34
57. J. D. — — — — — 244
58. J. D. — — — — — 177
59. J. D. — — — — — 266
60. J. D. — — — — — 210
61. J. D. — — — — — 210
62. J. D. — — — — — 52
62. J. D. — — — — — 273
63. J. D. — — — — — 249
63. J. D. — — — — — 252
64. J. D. — — — — — 85
65. J. D. — — — — — 55
66. J. D. — — — — — 78
66. J. D. — — — — — 276
67. J. D. — — — — — 36
67. J. D. — — — — — 282
68. J. D. — — — — — 64
69. J. D. — — — — — 133
70. J. D. — — — — — 111
71. J. D. — — — — — 255
72. J. D. — — — — — 102

72. J. D. — — — — — 249
73. J. D. — — — — — 261
74. J. D. — — — — — 259
75. J. D. — — — — — 185
76. J. D. — — — — — 276
78. J. D. — — — — — 253
79. J. D. — — — — — 251
80. J D. — — — — — 254
81. J. D. — — — — — 19
82. J. D. — — — — — 102
83. J. D. — — — — — 274
84. J. D. — — — — — 111
85. J. D. — — — — — 172
86. J. D. — — — — — 211
87. J. D. — — — — — 284
88. J. D. — — — — — 281
89. J. D. — — — — — 273
91. J. D. — — — — — 291
92. J. D. — — — — — 273
93. J. D. — — — — — 258
95. J. D. — — — — — 248

Elvi határozatok.

1. E. H. — — — — 2
3. E. H. — — — — 42
6. E. H. — — — — 9
8. E. H. — — — — 10
9. E. H. — — — — 11
10. E. H. — — — — 13
12. E. H. — — — — 14
13. E. H. — — — — 12
14. E. H. — — — — 15
15. E. H. — — — — 11
16. E. H. — — — — 17
20. E. H. — — — — 32
23. E. H. — — — — 38
24. E. H. — — — — 38
29. E. H. — — — — 40
29. E. H. — — — — 300
32. E. H. — — — — 31
33. E. H. — — — — 23
34. E. H. — — — — 23
35. E. H. — — — — 37
37. E. H. — — — — 29
38. E. H. — — — — 30
39. E. H. — — — — 31
40. E. H. — — — — 68
41. E. H. — — — — 75
42. E. H. — — — — 35
47. E. H. — — — — 37
54. E. H. — — — — 27
58. E. H. — — — — 26
59. E. H. — — — — 27
60. E. H. — — — — 26
61. E. H. — — — — 28
62. E. H. — — — — 1
63. E. H. — — — — 1
64. E. H. — — — — 1
65. E. H. — — — — 2
66. E. H. — — — — 43
67. E. H. — — — — 15
67. E. H. — — — — 44
68. E. H. — — — — 43
69. E. H. — — — — 47
70. E. H. — — — — 45
71. E. H. — — — — 46
71. E. H. — — — — 49
72. E. H. — — — — 44
73. E. H. — — — — 48
74. E. H. — — — — 49
75. E. H. — — — — 49
76. E. H. — — — — 50
77. E. H. — — — — 50
78. E. H. — — — — 51
79. E. H. — — — — 53
80. E. H. — — — — 51
81. E. H. — — — — 58
82. E. H. — — — — 60
83. E. H. — — — — 60
84. E. H. — — — — 61
85. E. H. — — — — 60
86. E. H. — — — — 61
87. E. H. — — — — 61
89. E. H. — — — — 63
90. E. H. — — — — 42
91. E. H. — — — — 64
93. E. H. — — — — 65
97. E. H. — — — — 67
99. E. H. — — — — 67
100. E. H. — — — — 67
102. E. H. — — — — 53
104. E. H. — — — — 69
108. E. H. — — — — 71
110. E. H. — — — — 69
112. E. H. — — — — 70

115. E. H. — — — — 72
117. E. H. — — — — 73
118. E. H. — — — — 75
119. E. H. — — — — 75
120. E. H. — — — — 77
122. E. H. — — — — 79
123. E. H. — — — — 80
125. E. H. — — — — 80
127. E. H. — — — — 81
128. E. H. — — — — 81
129. E. H. — — — — 81
130. E. H. — — — — 86
132. E. H. — — — — 83
133. E. H. — — — — 78
134. E. H. — — — — 78
135. E. H. — — — — 84
136. E. H. — — — — 84
137. E. H. — — — — 84
138. E. H. — — — — 79
139. E. H. — — — — 85
140. E. H. — — — — 86
141. E. H. — — — — 87
142. E. H. — — — — 89
143. E. H. — — — — 171
146. E. H. — — — — 89
147. E. H. — — — — 91
148. E. H. — — — — 90
149. E. H. — — — — 91
150. E. H. — — — — 93
151. E. H. — — — — 93
152. E. H. — — — — 94
154. E. H. — — — — 95
155. E. H. — — — — 65
156. E. H. — — — — 97
157. E. H. — — — — 3
158. E. H. — — — — 104
159. E. H. — — — — 98
160. E. H. — — — — 99
161. E. H. — — — — 99
162. E. H. — — — — 99
163. E. H. — — — — 106
166. E. H. — — — — 107
167. E. H. — — — — 107
169. E. H. — — — — 111
170. E. H. — — — — 112
171. E. H. — — — — 112
173. E. H. — — — — 112
174. E. H. — — — — 113
175. E. H. — — — — 113
176. E. H. — — — — 113
177. E. H. — — — — 55
178. E. H. — — — — 55
179. E. H. — — — — 55
180. E. H. — — — — 118
181. E. H. — — — — 118
183. E. H. — — — — 119
184. E. H. — — — — 116
185. E. H. — — — — 115
186. E. H. — — — — 101
187. E. H. — — — — 108
188. E. H. — — — — 108
189. E. H. — — — — 108
190. E. H. — — — — 108
191. E. H. — — — — 105
192. E. H. — — — — 113
193. E. H. — — — — 55
194. E. H. — — — — 103
195. E. H. — — — — 56
196. E. H. — — — — 56
197. E. H. — — — — 103
199. E. H. — — — — 120
200. E. H. — — — — 53
201. E. H. — — — — 121
202. E. H. — — — — 122
203. E. H. — — — — 122
204. E. H. — — — — 122
205. E. H. — — — — 123
206. E. H. — — — — 123
207. E. H. — — — — 123
208. E. H. — — — — 123
209. E. H. — — — — 123
210. E. H. — — — — 164
211. E. H. — — — — 165
212. E. H. — — — — 121
214. E. H. — — — — 124
217. E. H. — — — — 126
218. E. H. — — — — 126
219. E. H. — — — — 127
220. E. H. — — — — 127
221. E. H. — — — — 128
222. E. H. — — — — 128
223. E. H. — — — — 128
224. E. H. — — — — 128
225. E. H. — — — — 128

226. E. H. — — — — 129
227. E. H. — — — — 129
228. E. H. — — — — 129
229. E. H. — — — — 129
230. E. H. — — — — 130
231. E. H. — — — — 130
232. E. H. — — — — 131
233. E. H. — — — — 131
234. E. H. — — — — 131
235. E. H. — — — — 134
236. E. H. — — — — 132
237. E. H. — — — — 132
238. E. H. — — — — 133
239. E. H. — — — — 134
240. E. H. — — — — 133
241. E. H. — — — — 134
242. E. H. — — — — 135
243. E. H. — — — — 135
244. E. H. — — — — 132
245. E. H. — — — — 135
246. E. H. — — — — 136
247. E. H. — — — — 136
248. E. H. — — — — 136
249. E. H. — — — — 136
250. E. H. — — — — 137
251. E. H. — — — — 137
252. E. H. — — — — 138
253. E. H. — — — — 139
254. E. H. — — — — 139
255. E. H. — — — — 139
256. E. H. — — — — 140
258. E. H. — — — — 141
259. E. H. — — — — 141
261. E. H. — — — — 142
262. E. H. — — — — 142
264. E. H. — — — — 142
266. E. H. — — — — 143
267. E. H. — — — — 143
268. E. H. — — — — 140
269. E. H. — — — — 143
270. E. H. — — — — 137
405. E. H. — — — — 121
426. E. H. — — — — 96
427. E. H. — — — — 95
459. E. H. — — — — 92
464. E. H. — — — — 97
271. E. H. — — — — 152
272. E. H. — — — — 147
273. E. H. — — — — 148
274. E. H. — — — — 148
275. E. H. — — — — 149
276. E. H. — — — — 150
277. E. H. — — — — 147
478. E. H. — — — — 79
278. E. H. — — — — 148
479. E. H. — — — — 71
279. E. H. — — — — 165
280. E. H. — — — — 153
282. E. H. — — — — 150
283. E. H. — — — — 147
284. E. H. — — — — 152
285. E. H. — — — — 152
287. E. H. — — — — 154
288. E. H. — — — — 154
289. E. H. — — — — 154
290. E. H. — — — — 46
291. E. H. — — — — 156
292. E. H. — — — — 156
294. E. H. — — — — 158
295. E. H. — — — — 158
296. E. H. — — — — 160
297. E. H. — — — — 161
298. E. H. — — — — 158
300. E. H. — — — — 151
301. E. H. — — — — 162
303. E. H. — — — — 163
304. E. H. — — — — 164
305. E. H. — — — — 297
306. E. H. — — — — 217
307. E. H. — — — — 218
308. E. H. — — — — 221
309. E. H. — — — — 225
310. E. H. — — — — 225
311. E. H. — — — — 226
312. E. H. — — — — 226
313. E. H. — — — — 220
314. E. H. — — — — 221
315. E. H. — — — — 227
316. E. H. — — — — 167
317. E. H. — — — — 167
318. E. H. — — — — 169
319. E. H. — — — — 171
320. E. H. — — — — 175

321. E. H. — — — — 175
322. E. H. — — — — 170
323. E. H. — — — — 170
324. E. H. — — — — 194
325. E. H. — — — — 179
326. E. H. — — — — 183
327. E. H. — — — — 181
328. E. H. — — — — 183
329. E. H. — — — — 182
330. E. H. — — — — 183
331. E. H. — — — — 183
332. E. H. — — — — 184
334. E. H. — — — — 182
335. E. H. — — — — 184
336. E. H. — — — — 181
338. E. H. — — — — 188
339. E. H. — — — — 185
339. E. H. — — — — 189
340. E. H. — — — — 190
341. E. H. — — — — 190
342. E. H. — — — — 192
343. E. H. — — — — 191
345. E. H. — — — — 195
346. E. H. — — — — 198
347. E. H. — — — — 200
348. E. H. — — — — 201
349. E. H. — — — — 202
350. E. H. — — — — 205
351. E. H. — — — — 205
352. E. H. — — — — 208
353. E. H. — — — — 213
354. E. H. — — — — 209
355. E. H. — — — — 214
356. E. H. — — — — 214
357. E. H. — — — — 216
359. E. H. — — — — 209
361. E. H. — — — — 231
362. E. H. — — — — 232
363. E. H. — — — — 232
364. E. H. — — — — 232
365. E. H. — — — — 235
366. E. H. — — — — 233
367. E. H. — — — — 237
369. E. H. — — — — 245
371. E. H. — — — — 250
372. E. H. — — — — 249
373. E. H. — — — — 250
376. E. H. — — — — 268
377. E. H. — — — — 268
383. E. H. — — — — 278
385. E. H. — — — — 278
397. E. H. — — — — 290
400. E. H. — — — — 290
404. E. H. — — — — 296
406. E. H. — — — — 5
407. E. H. — — — — 6
408. E. H. — — — — 6
409. E. H. — — — — 9
410. E. H. — — — — 16
411. E. H. — — — — 17
412. E. H. — — — — 10
413. E. H. — — — — 10
414. E. H. — — — — 11
415. E. H. — — — — 15
416. E. H. — — — — 14
417. E. H. — — — — 14
418. E. H. — — — — 12
419. E. H. — — — — 12
420. E. H. — — — — 7
421. E. H. — — — — 18
422. E. H. — — — — 19
423. E. H. — — — — 41
423. E. H. — — — — 299
424. E. H. — — — — 39
424. E. H. — — — — 41
424. E. H. — — — — 299
428. E. H. — — — — 23
429. E. H. — — — — 35
430. E. H. — — — — 35
431. E. H. — — — — 31
432. E. H. II. — — — 30
433. E. H. — — — — 30
434. E. H. — — — — 32
438. E. H. — — — — 39
439. E. H. — — — — 39
440. E. H. — — — — 39
441. E. H. — — — — 39
444. E. H. — — — — 33
444. E. H. — — — — 300
445. E. H. — — — — 32
446. E. H. — — — — 34
447. E. H. — — — — 37
449. E. H. — — — — 25
450. E. H. — — — — 43

451. E. H. — — — — 47
452. E. H. — — — — 47
453. E. H. — — — — 49
454. E. H. — — — — 50
455. E. H. — — — — 50
456. E. H. — — — — 51
457. E. H. — — — — 46
458. E. H. — — — — 46
460. E. H. — — — — 53
461. E. H. — — — — 52
462. E. H. — — — — 50
463. E. H. — — — — 59
465. E. H. — — — — 59
466. E. H. — — — — 61
467. E. H. — — — — 63
468. E. H. — — — — 62
469. E. H. — — — — 64
470. E. H. — — — — 64
471. E. H. — — — — 65
472. E. H. — — — — 66
473. E. H. — — — — 67
474. E. H. — — — — 68
478. E. H. — — — — 53
482. E. H. — — — — 54
483. E. H. — — — — 72
485. E. H. — — — — 63
486. E. H. — — — — 63
487. E. H. — — — — 73
488. E. H. — — — — 73
489. E. H. — — — — 79
490. E. H. — — — — 78
491. E. H. — — — — 76
492. E. H. — — — — 77
493. E. H. — — — — 77
494. E. H. — — — — 84
495. E. H. — — — — 84
496. E. H. — — — — 82
497. E. H. — — — — 82
498. E. H. — — — — 81
500. E. H. — — — — 82
501. E. H. — — — — 82
502. E. H. — — — — 83
503. E. H. — — — — 87
504. E. H. — — — — 89
505. E. H. — — — — 172
506. E. H. — — — — 102
506. E. H. — — — — 173
507. E. H. — — — — 88
511. E. H. — — — — 92
512. E. H. — — — — 92
513. E. H. — — — — 46
514. E. H. — — — — 93
515. E. H. — — — — 94
517. E. H. — — — — 96
518. E. H. — — — — 96
519. E. H. — — — — 96
520. E. H. — — — — 96
521. E. H. — — — — 97
522. E. H. — — — — 98
523. E. H. — — — — 98
525. E. H. — — — — 105
526. E. H. — — — — 100
527. E. H. — — — — 98
528. E. H. — — — — 110
529. E. H. — — — — 110
531. E. H. — — — — 119
532. E. H. — — — — 119
533. E. H. — — — — 106
536. E. H. — — — — 88
537. E. H. — — — — 104
538. E. H. — — — — 103
539. E. H. — — — — 57
540. E. H. — — — — 114
541. E. H. — — — — 114
542. E. H. — — — — 114
543. E. H. — — — — 114
544. E. H. — — — — 114
545. E. H. — — — — 115
546. E. H. — — — — 118
547. E. H. — — — — 118
548. E. H. — — — — 116
549. E. H. — — — — 115
550. E. H. — — — — 116
551. E. H. — — — — 111
552. E. H. — — — — 58
553. E. H. — — — — 56
554. E. H. — — — — 57
556. E. H. — — — — 57
557. E. H. — — — — 56
559. E. H. — — — — 16
560. E. H. — — — — 105
561. E. H. — — — — 121
562. E. H. — — — — 123
563. E. H. — — — — 125

564. E. H. — — — — 125
565. E. H. — — — — 127
566. E. H. — — — — 164
567. E. H. — — — — 130
568. E. H. — — — — 130
569. E. H. — — — — 130
570. E. H. — — — — 132
571. E. H. — — — — 132
572. E. H. — — — — 133
573. E. H. — — — — 146
573. E. H. — — — — 250
574. E. H. — — — — 138
575. E. H. — — — — 139
576. E. H. — — — — 140
577. E. H. — — — — 140
578. E. H. — — — — 151
579. E. H. — — — — 162
580. E. H. — — — — 151
581. E. H. — — — — 143
582. E. H. — — — — 148
583. E. H. — — — — 149
584. E. H. — — — — 149
586. E. H. — — — — 161
587. E. H. — — — — 160
588. E. H. — — — — 160
589. E. H. — — — — 161
590. E. H. — — — — 217
591. E. H. — — — — 218
592. E. H. — — — — 218
593. E. H. — — — — 218
594. E. H. — — — — 219
595. E. H. — — — — 220
596. E. H. — — — — 219
597. E. H. — — — — 220
598. E. H. — — — — 219
599. E. H. — — — — 223
600. E. H. — — — — 224
601. E. H. — — — — 223
602. E. H. — — — — 224
603. E. H. — — — — 225
604. E. H. — — — — 227
605. E. H. — — — — 226
606. E. H. — — — — 227
607. E. H. — — — — 227
608. E. H. — — — — 222
609. E. H. — — — — 221
610. E. H. — — — — 228
611. E. H. — — — — 228
612. E. H. — — — — 229
613. E. H. — — — — 166
614. E. H. — — — — 166
615. E. H. — — — — 169
615. E. H. — — — — 168
616. E. H. — — — — 169
617. E. H. — — — — 169
618. E. H. — — — — 170
619. E. H. — — — — 170
620. E. H. — — — — 175
621. E. H. — — — — 178
622. E. H. — — — — 179
623. E. H. — — — — 179
625. E. H. — — — — 168
626. E. H. — — — — 180
627. E. H. — — — — 181
628. E. H. — — — — 184
629. E. H. — — — — 184
630. E. H. — — — — 186
631. E. H. — — — — 186
632. E. H. — — — — 188
633. E. H. — — — — 189
634. E. H. — — — — 189
635. E. H. — — — — 190
636. E. H. — — — — 194
637. E. H. — — — — 192
638. E. H. — — — — 195
639. E. H. — — — — 197
640. E. H. — — — — 201
641. E. H. — — — — 202
647. E. H. — — — — 202
648. E. H. — — — — 198
649. E. H. — — — — 201
650. E. H. — — — — 198
651. E. H. — — — — 200
652. E. H. — — — — 195
653. E. H. — — — — 199
654. E. H. — — — — 203
655. E. H. — — — — 203
656. E. H. — — — — 203
657. E. H. — — — — 54
658. E. H. — — — — 54
659. E. H. — — — — 201
660. E. H. — — — — 203
661. E. H. — — — — 204
662. E. H. — — — — 197

663. E. H. — — — — 205
664. E. H. — — — — 206
665. E. H. — — — — 206
666. E. H. — — — — 207
667. E. H. — — — — 212
672. E. H. — — — — 213
675. E. H. — — — — 210
668. E. H. — — — — 209
669. E. H. — — — — 209
673. E. H. — — — — 212
674. E. H. — — — — 215
676. E. H. — — — — 215
677. E. H. — — — — 216
678. E. H. — — — — 214
679. E. H. — — — — 231
680. E. H. — — — — 230
681. E. H. — — — — 230
682. E. H. — — — — 230
683. E. H. — — — — 231
684. E. H. — — — — 231
685. E. H. — — — — 236
686. E. H. — — — — 234
687. E. H. — — — — 185
688. E. H. — — — — 234
689. E. H. — — — — 237
690. E. H. — — — — 237
691. E. H. — — — — 237
694. E. H. — — — — 245
695. E. H. — — — — 245
699. E. H. — — — — 242
700. E. H. — — — — 248
702. E. H. — — — — 255
702. E. H. — — — — 279
703. E. H. — — — — 255
704. E. H. — — — — 256
705. E. H. — — — — 257
706. E. H. — — — — 257
708. E. H. — — — — 265
710. E. H. — — — — 266
712. E. H. — — — — 269
713. E. H. — — — — 270
714. E. H. — — — — 270
718. E. H. — — — — 275
720. E. H. — — — — 288
721. E. H. — — — — 293
722. E. H. — — — — 296
723. E. H. — — — — 2
724. E. H. — — — — 3
725. E. H. — — — — 4
726. E. H. — — — — 7
727. E. H. — — — — 7
728. E. H. — — — — 8
729. E. H. — — — — 9
730. E. H. — — — — 16
731. E. H. — — — — 13
732. E. H. — — — — 12
733. E. H. — — — — 16
734. E. H. — — — — 12
735. E. H. — — — — 14
736. E. H. — — — — 4
737. E. H. — — — — 18
738. E. H. — — — — 19
739. E. H. — — — — 18
740. E. H. — — — — 19
741. E. H. — — — — 20
742. E. H. — — — — 20
743. E. H. — — — — 23
745. E. H. — — — — 30
746. E. H. — — — — 283
747. E. H. — — — — 40
748. E. H. — — — — 39
748. E. H. — — — — 264
749. E. H. — — — — 41
750. E. H. — — — — 41
750. E. H. — — — — 299
751. E. H. — — — — 40
751. E. H. — — — — 299
752. E. H. — — — — 40
752. E. H. — — — — 300
753. E. H. — — — — 41
753. E. H. — — — — 301
754. E. H. — — — — 2
756. E. H. — — — — 80
757. E. H. — — — — 94
758. E. H. — — — — 48
759. E. H. — — — — 46
763. E. H. — — — — 52
764. E. H. — — — — 51
766. E. H. — — — — 74
767. E. H. — — — — 74
768. E. H. — — — — 74
769. E. H. — — — — 74
770. E. H. — — — — 75

772. E. H. — — — — 76
773. E. H. — — — — 171
774. E. H. — — — — 176
775. E. H. — — — — 86
776. E. H. — — — — 87
777. E. H. — — — — 176
778. E. H. — — — — 176
779. E. H. — — — — 173
783. E. H. — — — — 176
784. E. H. — — — — 177
785. E. H. — — — — 173
786. E. H. — — — — 173
787. E. H. — — — — 174
788. E. H. — — — — 174
789. E. H. — — — — 174
790. E. H. — — — — 89
791. E. H. — — — — 90
792. E. H. — — — — 178
793. E. H. — — — — 90
794. E. H. — — — — 174
795. E. H. — — — — 92
796. E. H. — — — — 95
797. E. H. — — — — 104
798. E. H. — — — — 58
801. E. H. — — — — 65
802. E. H. — — — — 116
803. E. H. — — — — 117
804. E. H. — — — — 115
806. E. H. — — — — 94
807. E. H. — — — — 124
808. E. H. — — — — 124
809. E. H. — — — — 126
810. E. H. — — — — 127
811. E. H. — — — — 134
812. E. H. — — — — 134
813. E. H. — — — — 134
814. E. H. — — — — 135
815. E. H. — — — — 153
816. E. H. — — — — 141
817. E. H. — — — — 144
818. E. H. — — — — 144
819. E. H. — — — — 155
820. E. H. — — — — 145
821. E. H. — — — — 145
822. E. H. — — — — 144
823. E. H. — — — — 145
824. E. H. — — — — 145
825. E. H. — — — — 153
826. E. H. — — — — 156
827. E. H. — — — — 157
828. E. H. — — — — 162
829. E. H. — — — — 161
830. E. H. — — — — 163
831. E. H. — — — — 122
832. E. H. — — — — 164
833. E. H. — — — — 219
834. E. H. — — — — 221
835. E. H. — — — — 220
836. E. H. — — — — 167
837. E. H. — — — — 168
838. E. H. — — — — 168
839. E. H. — — — — 239
840. E. H. — — — — 240
841. E. H. — — — — 166
842. E. H. — — — — 179
843. E. H. — — — — 182
845. E. H. — — — — 185
846. E. H. — — — — 196
848. E. H. — — — — 199
849. E. H. — — — — 200
850. E. H. — — — — 202
851. E. H. — — — — 200
852. E. H. — — — — 207
853. E. H. — — — — 207
854. E. H. — — — — 208
855. E. H. — — — — 213
856. E. H. — — — — 232
857. E. H. — — — — 235
860. E. H. — — — — 245
861. E. H. — — — — 251
862. E. H. — — — — 246
863. E. H. — — — — 246
864. E. H. — — — — 246
866. E. H. — — — — 246
867. E. H. — — — — 248
868. E. H. — — — — 251
869. E. H. — — — — 252
873. E. H. — — — — 255
874. E. H. — — — — 257
875. E. H. — — — — 257
877. E. H. — — — — 259
878. E. H. — — — — 260
879. E. H. — — — — 260
880. E. H. — — — — 261

881. E. H. — — — — 261
882. E. H. — — — — 261
883. E. H. — — — — 263
884. E. H. — — — — 264
885. E. H. — — — — 264
886. E. H. — — — — 266
889. E. H. — — — — 269
890. E. H. — — — — 270
891. E. H. — — — — 270
892. E. H. — — — — 270
893. E. H. — — — — 270
894. E. H. — — — — 271
894. E. H. — — — — 280
895. E. H. — — — — 274
896. E. H. — — — — 278
897. E. H. — — — — 277
898. E. H. — — — — 280
899. E. H. — — — — 280
900. E. H. — — — — 279
901. E. H. — — — — 287
902. E. H. — — — — 271
903. E. H. — — — — 295
904. E. H. — — — — 294
905. E. H. — — — — 295
906. E. H. — — — — 296
907. E. H. — — — — 3
908. E. H. — — — — 3
909. E. H. — — — — 4
910. E. H. — — — — 5
911. E. H. — — — — 5
912. E. H. — — — — 8
913. E. H. — — — — 8
914. E. H. — — — — 15
915. E. H. — — — — 9
916. E. H. — — — — 19
919. E. H. — — — — 5
920. E. H. — — — — 29
921. E. H. — — — — 29
922. E. H. — — — — 301
923. E. H. — — — — 298
924. E. H. — — — — 301
925. E. H. — — — — 300
926. E. H. — — — — 297
927. E. H. — — — — 300
928. E. H. — — — — 182
929. E. H. — — — — 301
931. E. H. — — — — 298
932. E. H. — — — — 299
934. E. H. — — — — 26
935. E. H. — — — — 27
936. E. H. — — — — 25
937. E. H. — — — — 24
938. E. H. — — — — 24
939. E. H. — — — — 27
941. E. H. — — — — 28
942. E. H. — — — — 28
943. E. H. — — — — 28
944. E. H. — — — — 24
945. E. H. — — — — 26
947. E. H. — — — — 50
948. E. H. — — — — 45
949. E. H. — — — — 48
950. E. H. — — — — 48
951. E. H. — — — — 60
952. E. H. — — — — 62
956. E. H. — — — — 79
959. E. H. — — — — 88
960. E. H. — — — — 88
961. E. H. — — — — 178
962. E. H. — — — — 88
963. E. H. — — — — 176
964. E. H. — — — — 175
967. E. H. — — — — 177
968. E. H. — — — — 178
969. E. H. — — — — 175
970. E. H. — — — — 90
971. E. H. — — — — 275
975. E. H. — — — — 110
976. E. H. — — — — 109
977. E. H. — — — — 109
980. E. H. — — — — 101
981. E. H. — — — — 104
983. E. H. — — — — 117
984. E. H. — — — — 117
985. E. H. — — — — 101
990. E. H. — — — — 119
992. E. H. — — — — 124
993. E. H. — — — — 125
995. E. H. — — — — 129
996. E. H. — — — — 137
997. E. H. — — — — 138
998. E. H. — — — — 138
999. E. H. — — — — 137
1000. E. H. — — — — 141

1001. E. H. — — — — 147
1002. E. H. — — — — 153
1003. E. H. — — — — 144
1004. E. H. — — — — 157
1005. E. H. — — — — 155
1006. E. H. — — — — 144
1007. E. H. — — — — 146
1008. E. H. — — — — 155
1009. E. H. — — — — 159
1010. E. H. — — — — 159
1011. E. H. — — — — 159
1012. E. H. — — — — 160
1013. E. H. — — — — 160
1014. E. H. — — — — 146
1015. E. H. — — — — 296
1017. E. H. — — — — 221
1018. E. H. — — — — 223
1019. E. H. — — — — 224
1020. E. H. — — — — 225
1021. E. H. — — — — 167
1022. E. H. — — — — 239
1023. E. H. — — — — 239
1024. E. H. — — — — 239
1025. E. H. — — — — 239
1026. E. H. — — — — 240
1027. E. H. — — — — 241
1028. E. H. — — — — 183
1030. E. H. — — — — 186
1031. E. H. — — — — 187
1032. E. H. — — — — 187
1033. E. H. — — — — 194
1034. E. H. — — — — 200
1035. E. H. — — — — 204
1040. E. H. — — — — 211
1040. E. H. — — — — 236
1041. E. H. — — — — 216
1042. E. H. — — — — 177
1046. E. H. — — — — 238
1048. E. H. — — — — 247
1049. E. H. — — — — 247
1050. E. H. — — — — 247
1051. E. H. — — — — 247
1052. E. H. — — — — 248
1054. E. H. — — — — 242
1055. E. H. — — — — 180
1056. E. H. — — — — 242
1057. E. H. — — — — 243
1058. E. H. — — — — 243
1060. E. H. — — — — 250
1061. E. H. — — — — 260
1068. E. H. — — — — 257
1072. E. H. — — — — 263
1074. E. H. — — — — 264
1075. E. H. — — — — 265
1076. E. H. — — — — 269
1077. E. H. — — — — 271
1083. E. H. — — — — 276
1084. E. H. — — — — 276
1087. E. H. — — — — 277
1088. E. H. — — — — 277
1089. E. H. — — — — 281
1091. E. H. — — — — 281
1093. E. H. — — — — 283
1095. E. H. — — — — 292
1096. E. H. — — — — 293
1097. E. H. — — — — 294

A Büntetőjogi Határozatok Tárába felvett Elvi Jelentőségű Határozatok.

Teljesülési határozatok.

4. T. H. — — — — 316
5. T. H. — — — — 356
13. T. H. — — — — 361
14. T. H. — — — — 327
14. T. H. — — — — 375
20. T. H. — — — — 341
21. T. H. — — — — 391
23. T. H. — — — — 396
24. T. H. — — — — 375
25. T. H. — — — — 325
26. T. H. — — — — 339
34. T. H. — — — — 367
39. T. H. — — — — 401
43. T. H. — — — — 374
44. T. H. — — — — 368
45. T. H. — — — — 315
47. T. H. — — — — 372
48. T. H. — — — — 401
49. T. H. — — — — 314

50. T. H. — — — — 382
51. T. H. — — — — 317
53. T. H. — — — — 372
55. T. H. — — — — 322
56. T. H. — — — — 409
58. T. H. — — — — 402
60. T. H. — — — — 313
62. T. H. — — — — 372
65. T. H. — — — — 390
68. T. H. — — — — 382
70. T. H. — — — — 370
72. T. H. — — — — 374
74. T. H. — — — — 374
75. T. H. — — — — 370
78. T. H. — — — — 307
81. T. H. — — — — 490
82. T. H. — — — — 515
83. T. H. — — — — 492
84. T. H. — — — — 502
88. T. H. — — — — 499
89. T. H. — — — — 347
90. T. H. — — — — 359
92. T. H. — — — — 373
93. T. H. — — — — 447
94. T. H. — — — — 321
95. T. H. — — — — 397
1061. T. H. — — — — 453
IV. T. H. — — — — 475
V. T. H. — — — — 483
VI. T. H. — — — — 502

Jogegységi döntvények.

1. J. D. — — — — — 369
1. J. D. — — — — — 484
2. J. D. — — — — — 393
3. J. D. — — — — — 412
4. J. D. — — — — — 409
6. J. D. — — — — — 377
7. J. D. — — — — — 379
8. J. D. — — — — — 317
8. J. D. — — — — — 454
8. J. D. — — — — — 493
9. J. D. — — — — — 332
12. J. D. — — — — — 494
13. J. D. — — — — — 437
14. J. D. — — — — — 317
14. J. D. — — — — — 487
15. J. D. — — — — — 494
16. J. D. — — — — — 326
16. J. D. — — — — — 346
17. J. D. — — — — — 441
18. J. D. — — — — — 302
19. J. D. — — — — — 458
20. J. D. — — — — — 469
21. J. D. — — — — — 347
22. J. D. — — — — — 470
22. J. D. — — — — — 505
23. J. D. — — — — — 491
24. J. D. — — — — — 357
25. J. D. — — — — — 333
26. J. D. — — — — — 414
27. J. D. — — — — — 373
27. J. D. — — — — — 402
28. J. D. — — — — — 348
29. J. D. — — — — — 508
30. J. D. — — — — — 500
31. J. D. — — — — — 320
32. J. D. — — — — — 496
32. J. D. — — — — — 516
33. J. D. — — — — — 384
34. J. D. — — — — — 318
35. J. D. — — — — — 403
36. J. D. — — — — — 513
37. J. D. — — — — — 345
38. J. D. — — — — — 311
38. J. D. — — — — — 457
39. J. D. — — — — — 528
40. J. D. — — — — — 462

A jogegység érdekében használt perorvoslat folytán hozott határozatok.

2. J. E. — — — — — 303
18. J. E. — — — — — 320
20. J. E. — — — — — 320
23. J. E. — — — — — 303
23. J. E. — — — — — 324
24. J. E. — — — — — 324
26. J. E. — — — — — 327
27. J. E. — — — — — 330
35. J. E. — — — — — 341
52. J. E. — — — — — 358
65. J. E. — — — — — 374
68. J E. — — — — — 379
69. J. E. — — — — — 380

70. J. E. — — — — — 380
71. J. E. — — — — — 381
75. J. E. — — — — — 392
83. J. E. — — — — — 408
85. J. E. — — — — — 409
88. J. E. — — — — — 409
90. J. E. — — — — — 461
91. J. E. — — — — — 462
94. J. E. — — — — — 467
95. J. E. — — — — — 468
96. J. E. — — — — — 469
97. J. E. — — — — — 470
98. J. E. — — — — — 470
99. J. E. — — — — — 473
104. J. E. — — — — — 479
105. J. E. — — — — — 479
106. J. E. — — — — — 481
107. J. E. — — — — — 481
109. J. E. — — — — — 483
110. J. E. — — — — — 485
111. J. E. — — — — — 485
115. J. E. — — — — — 496
119. J. E. — — — — — 506
132. J. E. — — — — — 510
133. J. E. — — — — — 510
134. J. E. — — — — — 511
150. J. E. — — — — — 305
150. J. E. — — — — — 338
163. J. E. — — — — — 408
164. J. E. — — — — — 406
187. J. E. — — — — — 397
191. J. E. — — — — — 491
192. J. E. — — — — — 462
201. J. E. — — — — — 476
202. J. E. — — — — — 468
203. J. E. — — — — — 339
204. J. E. — — — — — 477
206. J. E. — — — — — 462
211. J. E. — — — — — 363
212. J. E. — — — — — 326
218. J. E. — — — — — 489
219. J. E. — — — — — 506
231. J. E. — — — — — 407
235. J. E. — — — — — 516
236. J. E. — — — — — 482
237. J. E. — — — — — 466
239. J. E. — — — — — 376
240. J. E. — — — — — 320
243. J. E. — — — — — 363
479. J. E. — — — — — 394
498. J. E. — — — — — 363
511. J. E. — — — — — 411
512. J. E. — — — — — 395
513. J. E. — — — — — 457
517. J. E. — — — — — 506
518. J. E. — — — — — 508
519. J. E. — — — — — 465
519. J. E. — — — — — 511
528. J. E. — — — — — 422
546. J. E. — — — — — 407
547. J. E. — — — — — 408
551. J. E. — — — — — 412
551. J. E. — — — — — 502
552. J. E. — — — — — 412
555. J. E. — — — — — 477
556. J. E. — — — — — 489
556. J. E. — — — — — 505
557. J. E. — — — — — 482
559. J. E. — — — — — 494
559. J. E. — — — — — 497
562. J. E. — — — — — 504
562. J. E. — — — — — 505
563. J. E. — — — — — 513
564. J. E. — — — — — 454
564. J. E. — — — — — 514
565. J. E. — — — — — 519
566. J. E. — — — — — 479
575. J. E. — — — — — 413
575. J. E. — — — — — 524
577. J. E. — — — — — 454
586. J. E. — — — — — 305
597. J. E. — — — — — 319
602. J. E. — — — — — 334
622. J. E. — — — — — 375
637. J. E. — — — — — 399
672. J. E. — — — — — 419
679. J. E. — — — — — 515
681. J. E. — — — — — 430
719. J. E. — — — — — 502
722. J. E. — — — — — 464
723. J. E. — — — — — 464
724. J. E. — — — — — 469
724. J. E. — — — — — 473
724. J. E. — — — — — 492

725. J. E. — — — — — 471
725. J. E. — — — — — 503
726. J. E. — — — — — 474
727. J. E. — — — — — 475
730. J. E. — — — — — 484
734. J. E. — — — — — 495
738. J. E. — — — — — 503
739. J. E. — — — — — 503
741. J. E. — — — — — 508
743. J. E. — — — — — 322
743. J. E. — — — — — 514
744. J. E. — — — — — 475
744. J. E. — — — — — 515
745. J. E. — — — — — 517
748. J. E. — — — — — 467
749. J. E. — — — — — 525
752. J. E. — — — — — 523
760. J. E. — — — — — 526
761. J. E. — — — — — 526
762. J. E. — — — — — 526
762. J. E. — — — — — 307
763. J. E. — — — — — 526
770. J. E. — — — — — 305
776. J. E. — — — — — 504
789. J. E. — — — — — 458
819. J. E. — — — — — 428
821. J. E. — — — — — 428
821. J. E. — — — — — 478
831. J. E. — — — — — 525
833. J. E. — — — — — 475
833. J. E. — — — — — 476
835. J. E. — — — — — 478
842. J. E. — — — — — 503
845. J. E. — — — — — 509
846. J. E. — — — — — 509
847. J. E. — — — — — 524
848. J. E. — — — — — 413
850. J. E. — — — — — 319
864. J. E. — — — — — 513
865. J. E. — — — — — 430
868. J. E. — — — — — 424
871. J. E. — — — — — 432
871. J. E. — — — — — 499
874. J. E. — — — — — 433
880. J. E. — — — — — 523
884. J. E. — — — — — 304
898. J. E. — — — — — 442
904. J. E. — — — — — 422
905. J. E. — — — — — 423
907. J. E. — — — — — 429
912. J. E. — — — — — 464
917. J. E. — — — — — 489
919. J. E. — — — — — 509
920. J. E. — — — — — 456
921. J. E. — — — — — 500
922. J. E. — — — — — 414
926. J. E. — — — — — 463
927. J. E. — — — — — 424
940. J. E. — — — — — 400
945. J. E. — — — — — 442
946. J. E. — — — — — 443
951. J. E. — — — — — 431
955. J. E. — — — — — 413
961. J. E. — — — — — 471
965. J. E. — — — — — 507
968. J. E. — — — — — 513
971. J. E. — — — — — 433
977. J. E. — — — — — 415
978. J. E. — — — — — 480
980. J. E. — — — — — 304
985. J. E. — — — — — 315
987. J. E. — — — — — 321
989. J. E. — — — — — 327
990. J. E. — — — — — 328
999. J. E. — — — — — 385
1010. J. E. — — — — — 410
1011. J. E. — — — — — 511
1013. J. E. — — — — — 406
1014. J. E. — — — — — 412
1020. J. E. — — — — — 435
1025. J. E. — — — — — 421
1032. J. E. — — — — — 431
1033. J. E. — — — — — 431
1050. J. E. — — — — — 478
1052. J. E. — — — — — 415
1060. J. E. — — — — — 454
1062. J. E. — — — — — 463
1064. J. E. — — — — — 466
1068. J. E. — — — — — 473
1079. J. E. — — — — — 504
1085. J. E. — — — — — 512
1087. J. E. — — — — — 512
1089. J. E. — — — — — 514
1090. J. E. — — — — — 515

1092. J. E. — — — — — 528
1097. J. E. — — — — — 416
1098. J. E. — — — — — 480
1099. J. E. — — — — — 481
1101. J. E. — — — — — 411
1008. E. H. — — — — — 401

Elvi határozatok.

37. E. H. — — — — 351
215. E. H. — — — — 372
216. E. H. — — — — 404
217. E. H. — — — — 399
221. E. H. — — — — 318
228. E. H. — — — — 404
230. E. H. — — — — 356
239. E. H. — — — — 373
246. E. H. — — — — 304
247. E. H. — — — — 305
248. E. H. — — — — 370
249. E. H. — — — — 378
251. E. H. — — — — 368
253. E. H. — — — — 307
254. E. H. — — — — 310
256. E. H. — — — — 310
256. E. H. — — — — 360
257. E. H. — — — — 309
258. E. H. — — — — 309
259. E. H. — — — — 393
260. E. H. — — — — 360
262. E. H. — — — — 308
262. E. H. — — — — 390
265. E. H. — — — — 312
266. E. H. — — — — 313
268. E. H. — — — — 314
270. E. H. — — — — 352
271. E. H. — — — — 358
272. E. H. — — — — 395
273. E. H. — — — — 315
274. E. H. — — — — 396
276. E. H. — — — — 315
276. E. H. — — — — 353
277. E. H. — — — — 360
278. E. H. — — — — 365
279. E. H. — — — — 316
282. E. H. — — — — 305
283. E. H. — — — — 306
284. E. H. — — — — 306
286. E. H. — — — — 351
287. E. H. — — — — 306
288. E. H. — — — — 310
288. E. H. — — — — 368
289. E. H. — — — — 309
289. E. H. — — — — 376
290. E. H. — — — — 310
291. E. H. — — — — 311
291. E. H. — — — — 359
292. E. H. — — — — 312
293. E. H. — — — — 312
293. E. H. — — — — 358
294. E. H. — — — — 312
294. E. H. — — — — 345
295. E. H. — — — — 312
298. E. H. — — — — 318
299. E. H. — — — — 334
300. E. H. — — — — 336
301. E. H. — — — — 321
302. E. H. — — — — 340
303. E. H. — — — — 341
304. E. H. — — — — 347
305. E. H. — — — — 351
308. E. H. — — — — 318
309. E. H. — — — — 343
311. E. H. — — — — 353
312. E. H. — — — — 353
313. E. H. — — — — 354
314. E. H. — — — — 409
315. E. H. — — — — 365
317. E. H. — — — — 371
318. E. H. — — — — 389
319. E. H. — — — — 414
320. E. H. — — — — 321
321. E. H. — — — — 318
322. E. H. — — — — 323
324. E. H. — — — — 322
325. E. H. — — — — 324
327. E. H. — — — — 324
328. E. H. — — — — 324
330. E. H. — — — — 326
331. E. H. — — — — 329
332. E. H. — — — — 328
333. E. H. — — — — 328
337. E. H. — — — — 333
338. E. H. — — — — 335
339. E. H. — — — — 335

340. E. H. — — — — 336
341. E. H. — — — — 337
342. E. H. — — — — 337
343. E. H. — — — — 338
345. E. H. — — — — 341
348. E. H. — — — — 340
349. E. H. — — — — 343
350. E. H. — — — — 343
351. E. H. — — — — 345
352. E. H. — — — — 345
353. E. H. — — — — 346
354. E. H. — — — — 346
356. E. H. — — — — 351
357. E. H. — — — — 352
377. E. H. — — — — 354
378. E. H. — — — — 354
379. E. H. — — — — 356
380. E. H. — — — — 355
381. E. H. — — — — 315
382. E. H. — — — — 357
384. E. H. — — — — 359
387. E. H. — — — — 360
388. E. H. — — — — 361
389. E. H. — — — — 361
390. E. H. — — — — 361
391. E. H. — — — — 362
393. E. H. — — — — 364
394. E. H. — — — — 364
396. E. H. — — — — 368
397. E. H. — — — — 367
402. E. H. — — — — 369
403. E. H. — — — — 371
404. E. H. — — — — 371
405. E. H. — — — — 371
406. E. H. — — — — 371
407. E. H. — — — — 371
408. E. H. — — — — 375
409. E. H. — — — — 381
410. E. H. — — — — 375
411. E. H. — — — — 376
412. E. H. — — — — 378
413. E. H. — — — — 322
413. E. H. — — — — 380
414. E. H. — — — — 380
415. E. H. — — — — 382
416. E. H. — — — — 381
417. E. H. — — — — 383
418. E. H. — — — — 383
419. E. H. — — — — 384
420. E. H. — — — — 387
421. E. H. — — — — 387
422. E. H. — — — — 388
423. E. H. — — — — 388
424. E. H. — — — — 392
430. E. H. — — — — 400
432. E. H. — — — — 405
452. E. H. — — — — 464
453. E. H. — — — — 465
454. E. H. — — — — 465
455. E. H. — — — — 392
455. E. H. — — — — 465
456. E. H. — — — — 470
457. E. H. — — — — 470
458. E. H. — — — — 304
480. E. H. — — — — 384
481. E. H. — — — — 400
483. E. H. — — — — 309
484. E. H. — — — — 313
484. E. H. — — — — 392
485. E. H. — — — — 362
485. E. H. — — — — 396
486. E. H. — — — — 366
486. E. H. — — — — 382
488. E. H. — — — — 333
489. E. H. — — — — 340
490. E. H. — — — — 477
491. E. H. — — — — 342
493. E. H. — — — — 352
497. E. H. — — — — 482
499. E. H. — — — — 373
500. E. H. — — — — 377
506. E. H. — — — — 322
501. E. H. — — — — 378
502. E. H. — — — — 381
503. E. H. — — — — 384
504. E. H. — — — — 385
505. E. H. — — — — 388
506. E. H. — — — — 391
507. E. H. — — — — 388
508. E. H. — — — — 485
509. E. H. — — — — 407
510. E. H. — — — — 411
515. E. H. — — — — 482
521. E. H. — — — — 315

522. E. H. — — — — 316
523. E. H. — — — — 347
523. E. H. — — — — 359
525. E. H. — — — — 319
525. E. H. — — — — 419
526. E. H. — — — — 325
527. E. H. — — — — 327
529. E. H. — — — — 335
531. E. H. — — — — 354
532. E. H. — — — — 356
533. E. H. — — — — 359
533. E. H. — — — — 386
534. E. H. — — — — 362
535. E. H. — — — — 381
537. E. H. — — — — 388
538. E. H. — — — — 388
541. E. H. — — — — 395
542. E. H. — — — — 398
543. E. H. — — — — 400
544. E. H. — — — — 400
544. E. H. — — — — 402
545. E. H. — — — — 387
550. E. H. — — — — 411
558. E. H. — — — — 501
560. E. H. — — — — 497
569. E. H. — — — — 459
570. E. H. — — — — 459
571. E. H. — — — — 459
574. E. H. — — — — 524
578. E. H. — — — — 436
579. E. H. — — — — 436
582. E. H. — — — — 302
583. E. H. — — — — 302
585. E. H. — — — — 310
588. E. H. — — — — 307
589. E. H. — — — — 308
590. E. H. — — — — 308
591. E. H. — — — — 313
598. E. H. — — — — 346
600. E. H. — — — — 329
601. E. H. — — — — 331
603. E. H. — — — — 337
604. E. H. — — — — 339
605. E. H. — — — — 342
606. E. H. — — — — 343
607. E. H. — — — — 343
608. E. H. — — — — 344
609. E. H. — — — — 346
610. E. H. — — — — 350
611. E. H. — — — — 353
612. E. H. — — — — 355
614. E. H. — — — — 359
615. E. H. — — — — 361
616. E. H. — — — — 357
616. E. H. — — — — 365
617. E. H. — — — — 366
618. E. H. — — — — 367
619. E. H. — — — — 368
620. E. H. — — — — 369
621. E. H. — — — — 370
623. E. H. — — — — 377
624. E. H. — — — — 378
628. E. H. — — — — 383
629. E. H. — — — — 387
630. E. H. — — — — 388
631. E. H. — — — — 389
632. E. H. — — — — 392
634. E. H. — — — — 395
635. E. H. — — — — 399
638. E. H. — — — — 402
639. E. H. — — — — 403
640. E. H. — — — — 404
641. E. H. — — — — 404
642. E. H. — — — — 444
644. E. H. — — — — 434
645. E. H. — — — — 520
647. E. H. — — — — 348
648. E. H. — — — — 349
649. E. H. — — — — 349
650. E. H. — — — — 349
651. E. H. — — — — 349
652. E. H. — — — — 460
653. E. H. — — — — 520
654. E. H. — — — — 520
655. E. H. — — — — 521
656. E. H. — — — — 521
657. E. H. — — — — 521
658. E. H. — — — — 455
659. E. H. — — — — 455
661. E. H. — — — — 435
662. E. H. — — — — 436
663. E. H. — — — — 437
664. E. H. — — — — 439
665. E. H. — — — — 332

666. E. H. — — — — 442
667. E. H. — — — — 518
668. E. H. — — — — 518
669. E. H. — — — — 419
670. E. H. — — — — 333
670. E. H. — — — — 419
671. E. H. — — — — 424
673. E. H. — — — — 420
674. E. H. — — — — 424
675. E. H. — — — — 425
676. E. H. — — — — 427
677. E. H. — — — — 427
677. E. H. — — — — 494
678. E. H. — — — — 430
680. E. H. — — — — 495
682. E. H. — — — — 431
683. E. H. — — — — 432
685. E. H. — — — — 444
686. E. H. — — — — 444
687. E. H. — — — — 445
688. E. H. — — — — 445
689. E. H. — — — — 445
690. E. H. — — — — 445
691. E. H. — — — — 445
692. E. H. — — — — 445
693. E. H. — — — — 445
694. E. H. — — — — 445
697. E. H. — — — — 446
698. E. H. — — — — 446
699. E. H. — — — — 446
700. E. H. — — — — 448
701. E. H. — — — — 444
702. E. H. — — — — 447
703. E. H. — — — — 447
704. E. H. — — — — 447
705. E. H. — — — — 448
706. E. H. — — — — 449
707. E. H. — — — — 445
708. E. H. — — — — 448
709. E. H. — — — — 448
714. E. H. — — — — 446
715. E. H. — — — — 449
716. E. H. — — — — 450
717. E. H. — — — — 450
718. E. H. — — — — 410
721. E. H. — — — — 461
728. E. H. — — — — 484
731. E. H. — — — — 486
732. E. H. — — — — 486
733. E. H. — — — — 495
735. E. H. — — — — 498
736. E. H. — — — — 498
737. E. H. — — — — 499
740. E. H. — — — — 505
742. E. H. — — — — 511
746. E. H. — — — — 519
747. E. H. — — — — 519
750. E. H. — — — — 523
751. E. H. — — — — 525
753. E. H. — — — — 524
754. E. H. — — — — 522
755. E. H. — — — — 488
756. E. H. — — — — 488
757. E. H. — — — — 488
758. E. H. — — — — 501
759. E. H. — — — — 488
761. E. H. — — — — 304
764. E. H. — — — — 526
766. E. H. — — — — 522
765. E. H. — — — — 527
766. E. H. — — — — 527
767. E. H. — — — — 527
768. E. H. — — — — 527
771. E. H. — — — — 306
771. E. H. — — — — 466
772. E. H. — — — — 313
773. E. H. — — — — 314
774. E. H. — — — — 314
775. E. H. — — — — 318
776. E. H. — — — — 328
777. E. H. — — — — 323
778. E. H. — — — — 466
779. E. H. — — — — 327
780. E. H. — — — — 330
781. E. H. — — — — 331
782. E. H. — — — — 331
783. E. H. — — — — 334
784. E. H. — — — — 335
785. E. H. — — — — 314
785. E. H. — — — — 337
786. E. H. — — — — 340
787. E. H. — — — — 311
787. E. H. — — — — 358
788. E. H. — — — — 367

789. E. H. — — — — 373
789. E. H. — — — — 527
790. E. H. — — — — 377
791. E. H. — — — — 379
792. E. H. — — — — 385
793. E. H. — — — — 392
794. E. H. — — — — 398
795. E. H. — — — — 398
796. E. H. — — — — 400
797. E. H. — — — — 405
799. E. H. — — — — 329
800. E. H. — — — — 437
800. E. H. — — — — 517
802. E. H. — — — — 438
803. E. H. — — — — 438
804. E. H. — — — — 440
805. E. H. — — — — 440
805. E. H. — — — — 441
806. E. H. — — — — 442
807. E. H. — — — — 443
808. E. H. — — — — 487
808. E. H. — — — — 517
809. E. H. — — — — 518
810. E. H. — — — — 439
810. E. H. — — — — 518
811. E. H. — — — — 420
812. E. H. — — — — 420
813. E. H. — — — — 420
814. E. H. — — — — 422
815. E. H. — — — — 423
816. E. H. — — — — 400
816. E. H. — — — — 423
817. E. H. — — — — 425
818. E. H. — — — — 428
820. E. H. — — — — 428
824. E. H. — — — — 418
825. E. H. — — — — 418
826. E. H. — — — — 410
826. E. H. — — — — 523
827. E. H. — — — — 467
828. E. H. — — — — 471
828. E. H. — — — — 486
828. E. H. — — — — 493
829. E. H. — — — — 493
830. E. H. — — — — 479
832. E. H. — — — — 474
834. E. H. — — — — 476
838. E. H. — — — — 492
836. E. H. — — — — 487
837. E. H. — — — — 487
840. E. H. — — — — 499
841. E. H. — — — — 504
843. E. H. — — — — 504
844. E. H. — — — — 511
850. E. H. — — — — 471
853. E. H. — — — — 336
854. E. H. — — — — 341
855. E. H. — — — — 350
856. E. H. — — — — 365
857. E. H. — — — — 371
858. E. H. — — — — 375
859. E. H. — — — — 380
860. E. H. — — — — 386
861. E. H. — — — — 389
862. E. H. — — — — 348
863. E. H. — — — — 518
864. E. H. — — — — 421
866. E. H. — — — — 423
867. E. H. — — — — 421
869. E. H. — — — — 424
870. E. H. — — — — 429
872. E. H. — — — — 432
873. E. H. — — — — 432
875. E. H. — — — — 449
876. E. H. — — — — 456
877. E. H. — — — — 417
878. E. H. — — — — 439
879. E. H. — — — — 472
881. E. H. — — — — 495
884. E. H. — — — — 304
885. E. H. — — — — 323
886. E. H. — — — — 325
886. E. H. — — — — 348
887. E. H. — — — — 338
887. E. H. — — — — 364
889. E. H. — — — — 350
890. E. H. — — — — 357
891. E. H. — — — — 362
892. E. H. — — — — 364
893. E. H. — — — — 366
894. E. H. — — — — 386
895. E. H. — — — — 459
896. E. H. — — — — 443
897. E. H. — — — — 440

900. E. H. — — — — 430
901. E. H. — — — — 421
902. E. H. — — — — 421
903. E. H. — — — — 427
906. E. H. — — — — 426
908. E. H. — — — — 433
909. E. H. — — — — 460
910. E. H. — — — — 455
915. E. H. — — — — 483
916. E. H. — — — — 486
918. E. H. — — — — 491
923. E. H. — — — — 303
925. E. H. — — — — 323
928. E. H. — — — — 327
931. E. H. — — — — 344
932. E. H. — — — — 354
933. E. H. — — — — 354
934. E. H. — — — — 355
935. E. H. — — — — 353
938. E. H. — — — — 385
939. E. H. — — — — 389
939. E. H. — — — — 402
941. E. H. — — — — 403
943. E. H. — — — — 434
944. E. H. — — — — 438
947. E. H. — — — — 443
948. E. H. — — — — 423
949. E. H. — — — — 429
950. E. H. — — — — 429
952. E. H. — — — — 433
953. E. H. — — — — 416
954. E. H. — — — — 417
957. E. H. — — — — 415
959. E. H. — — — — 472
960. E. H. — — — — 472
962. E. H. — — — — 490
963. E. H. — — — — 493
964. E. H. — — — — 498
966. E. H. — — — — 507
970. E. H. — — — — 519
972. E. H. — — — — 480
975. E. H. — — — — 415
976. E. H. — — — — 415
978. E. H. — — — — 441
979. E. H. — — — — 441
979. E. H. — — — — 471
981. E. H. — — — — 305
982. E. H. — — — — 306
983. E. H. — — — — 309
984. E. H. — — — — 309
988. E. H. — — — — 323
991. E. H. — — — — 339
992. E. H. — — — — 342
993. E. H. — — — — 344
995. E. H. — — — — 355
997. E. H. — — — — 383
1000. E. H. — — — — 390
1001. E. H. — — — — 393
1002. E. H. — — — — 393
1003. E. H. — — — — 396
1004. E. H. — — — — 396
1006. E. H. — — — — 398
1007. E. H. — — — — 399
1015. E. H. — — — — 338
1016. E. H. — — — — 434
1017. E. H. — — — — 434
1018. E. H. — — — — 434
1019. E. H. — — — — 436
1021. E. H. — — — — 435
1022. E. H. — — — — 438
1023. E. H. — — — — 438
1024. E. H. — — — — 332
1026. E. H. — — — — 425
1027. E. H. — — — — 425
1028. E. H. — — — — 425
1029. E. H. — — — — 426
1030. E. H. — — — — 426
1031. E. H. — — — — 506
1034. E. H. — — — — 456
1035. E. H. — — — — 456
1036. E. H. — — — — 416
1037. E. H. — — — — 416
1038. E. H. — — — — 417
1039. E. H. — — — — 418
1040. E. H. — — — — 450
1041. E. H. — — — — 451
1042. E. H. — — — — 451
1043. E. H. — — — — 451
1044. E. H. — — — — 451
1045. E. H. — — — — 452
1046. E. H. — — — — 452
1047. E. H. — — — — 452
1048. E. H. — — — — 452
1049. E. H. — — — — 453

1051. E. H. — — — — 414
1053. E. H. — — — — 451
1054. E. H. — — — — 477
1055. E. H. — — — — 394
1056. E. H. — — — — 394
1057. E. H. — — — — 394
1058. E. H. — — — — 395
1059. E. H. — — — — 453
1063. E. H. — — — — 463
1065. E. H. — — — — 467
1066. E. H. — — — — 468
1069. E. H. — — — — 474
1070. E. H. — — — — 478
1071. E. H. — — — — 485
1072. E. H. — — — — 485
1073. E. H. — — — — 495
1074. E. H. — — — — 497
1075. E. H. — — — — 497
1076. E. H. — — — — 497
1077. E. H. — — — — 498
1078. E. H. — — — — 499
1080. E. H. — — — — 507
1081. E. H. — — — — 508
1082. E. H. — — — — 508
1083. E. H. — — — — 509
1084. E. H. — — — — 510
1086. E. H. — — — — 512
1091. E. H. — — — — 519
1094. E. H. — — — — 500
1095. E. H. — — — — 501
1096. E. H. — — — — 501
1100. E. H. — — — — 411
1102. E. H. — — — — 522
1103. E. H. — — — — 522

UNIVERSITY OF ILLINOIS-URBANA
3 0112 063313156